

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2022. február 14–17-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2022. február 15., kedd

2022/C 342/01	Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a városi térségek előtt álló kihívásokról a Covid19 utáni korszakban (2021/2075(INI))	2
2022/C 342/02	Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a nemzeti adóreformoknak az EU gazdaságára gyakorolt hatásáról (2021/2074(INI))	14
2022/C 342/03	Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított GMB151 (BCS-GM151-6) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D075506/01 – 2021/2947(RSP))	22
2022/C 342/04	Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított GHB614 (BCS-GHØØ2-5) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D076839/01 – 2021/3006(RSP))	29

2022. február 16., szerda

2022/C 342/05	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása az Európai Központi Bank 2021. évi éves jelentéséről (2021/2063(INI))	35
2022/C 342/06	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása: Végrehajtási jelentés a mezőgazdasági üzemben tartott állatok jólétéről (2020/2085(INI))	45
2022/C 342/07	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása az európai ombudsman 2020. évi tevékenységéről szóló éves jelentésről (2021/2167(INI))	58
2022/C 342/08	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása a tengeri megújuló energiára vonatkozó uniós stratégiáról (2021/2012(INI))	66
2022/C 342/09	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása az EUSZ 50. cikke végrehajtásának értékeléséről (2020/2136(INI))	78
2022/C 342/10	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása a hatodik héairányelv végrehajtásáról: mi hiányzik az Unióban a héabevétel-kiesés csökkentéséhez? (2020/2263(INI))	88
2022/C 342/11	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (játékbiztonsági irányelv) végrehajtásáról (2021/2040(INI))	99
2022/C 342/12	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása Európa megerősítéséről a rák elleni küzdelemben – egy átfogó és koordinált stratégia kialakítása felé (2020/2267(INI))	109

2022. február 17., csütörtök

2022/C 342/13	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2182(INI))	148
2022/C 342/14	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2183(INI))	167
2022/C 342/15	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2181(INI))	191
2022/C 342/16	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az egységes piacon a nem vám- és nem adóügyi jellegű akadályok felszámolásáról (2021/2043(INI))	212
2022/C 342/17	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a határokon átnyúló európai egyesületek és nonprofit szervezetek státúmáról (2020/2026(INL))	225
2022/C 342/18	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az európai fiatalok szerepvállalásának növeléséről: a járvány utáni foglalkoztatás és társadalmi fellendülés (2021/2952(RSP))	265
2022/C 342/19	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az Európai Unió prioritásairól az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 66. ülészakára vonatkozóan (2022/2536(RSP))	276
2022/C 342/20	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a Fülöp-szigeteken a közelmúltban bekövetkezett emberi jogi fejleményekről (2022/2540(RSP))	281
2022/C 342/21	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a halálbüntetésről Iránban (2022/2541(RSP))	286
2022/C 342/22	Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a Burkina Fasóban kialakult politikai válságról (2022/2542(RSP))	290

AJÁNLÁSOK

Európai Parlament

2022. február 17., csütörtök

2022/C 342/23	Az Európai Parlament 2022. február 17-i ajánlása az Európai Tanácshoz és a Tanácshoz az Európai Parlamentnek a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a korrupcióról és az emberi jogokról szóló ajánlásáról (2021/2066(INI))	295
---------------	---	-----

II Közlemények

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Parlament

2022. február 15., kedd

2022/C 342/24	Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata az Elena Yoncheva mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2019/2155(IMM))	307
2022/C 342/25	Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata a Mario Borghezio kiváltságainak és mentességeinek fenntartására irányuló kérelemről (2021/2159(IMM))	310
2022/C 342/26	Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata a Jörg Meuthen mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2021/2160(IMM))	311
2022/C 342/27	Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata az Álvaro Amaro mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2021/2082(IMM))	313

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2022. február 15., kedd

2022/C 342/28	Az Európai Parlament 2022. február 15-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Uniónak a Csendes-óceán északi részén található nyílt tengeri halászati erőforrások védelméről és kezeléséről szóló egyezményhez való csatlakozásáról szóló tanácsi határozattervezetről (12617/2021 – C9-0420/2021 – 2021/0184(NLE))	315
2022/C 342/29	Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata a parlamentközi küldöttségek létszámáról (2022/2547(RSO))	316
2022/C 342/30	Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapról szóló (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a támogatási kérelmek befogadhatatlanságával összefüggő időtartamok és időpontok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2021. november 5-i bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletről (C(2021)7701 – 2021/2961(DEA))	319

2022. február 16., szerda

2022/C 342/31	Az Európai Parlament 2022. február 16-án elfogadott módosításai a kékúszójú tonhalra (Thunnus thynnus) vonatkozó fogási dokumentációs program létrehozásáról és a 640/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0670 – C9-0336/2020 – 2020/0302(COD))	320
---------------	---	-----

2022/C 342/32	Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása Franciaország EGF/2021/005 FR/Airbus referenciaszámú kérelme nyomán az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételeéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0698 – C9-0011/2022 – 2021/0363(BUD))	324
2022/C 342/33	P9_TA(2022)0035 Vasút: a díjak felszámítására vonatkozó ideiglenes intézkedések meghosszabbítása – Covid19 ***I Az Európai Parlament 2022. február 16-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2020/1429 rendeletnek a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításával kapcsolatos átmeneti intézkedések alkalmazására vonatkozó referencia-időszak időtartama tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0832 – C9-0001/2022 – 2021/0437(COD)) P9_TC1-COD(2021)0437 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. február 16-án került elfogadásra az (EU) 2020/1429 rendeletnek a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításával kapcsolatos ideiglenes intézkedések alkalmazására vonatkozó referencia-időszak időtartama tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	328
2022/C 342/34	P9_TA(2022)0036 Az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás ***I Az Európai Parlament 2022. február 16-i jogalkotási állásfoglalása az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2022)0037 – C9-0028/2022 – 2022/0026(COD)) P9_TC1-COD(2022)0026 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. február 16-án került elfogadásra az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel	329
2022. február 17., csütörtök		
2022/C 342/35	P9_TA(2022)0046 A munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelme ***I Az Európai Parlament 2022. február 17-i jogalkotási állásfoglalása a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2020)0571 – C9-0301/2020 – 2020/0262(COD)) P9_TC1-COD(2020)0262 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. február 17-én került elfogadásra a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel	330
2022/C 342/36	Az Európai Parlament 2022. február 17-i jogalkotási állásfoglalása az 1999/62/EK, az 1999/37/EK és az (EU) 2019/520 irányelvnek a gépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjak tekintetében való módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (10542/1/2021 – C9-0423/2021 – 2017/0114(COD)) . .	332

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ¶ jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2022. február 14–17-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2022. február 15., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0022

A városi területek előtt álló kihívások a Covid19 utáni korszakban

Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a városi térségek előtt álló kihívásokról a Covid19 utáni korszakban (2021/2075(INI))

(2022/C 342/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), különösen annak XVIII. címére,
- tekintettel az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. december 23-i (EU) 2020/2221 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (REACT-EU) ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (a közös rendelkezésekről szóló rendelet),
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1059 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel az uniós városfejlesztési menetrend létrehozásáról szóló, a városfejlesztésért felelős uniós miniszterek által 2016. május 30-án jóváhagyott Amszterdami Paktumra,

⁽¹⁾ HL L 437., 2020.12.28., 30. o.

⁽²⁾ HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

⁽³⁾ HL L 231., 2021.6.30., 60. o.

⁽⁴⁾ HL L 231., 2021.6.30., 94. o.

⁽⁵⁾ HL L 231., 2021.6.30., 1. o.

2022. február 15., kedd

- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 21. konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (a Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére, különösen a fenntartható városokról és közösségekről szóló 11. fenntartható fejlődési célra,
- tekintettel az uniós politikák városi dimenziójáról szóló, 2015. szeptember 9-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az uniós régióknak és városoknak a COP 21 keretében létrejött, éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásában játszott szerepéről szóló, 2018. március 13-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a városok uniós intézményi keretben játszott szerepéről szóló, 2018. július 3-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel „A környezetbarátabb városok európai éve 2022”-ről szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a mindenki számára elérhető tisztességes és megfizethető lakhatásról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az uniós városfejlesztési menetrenddel összefüggő, a területi kohézióval és városfejlesztési ügyekkel foglalkozó miniszterek által 2015. június 10-én elfogadott nyilatkozatra;
- tekintettel a Tanács uniós városfejlesztési menetrendről szóló, 2016. június 24-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel a Bizottság „Az uniós szakpolitikák városi dimenziója – Az uniós városfejlesztési menetrend legfontosabb elemei” című, 2014. július 18-i közleményére (COM(2014)0490),
- tekintettel a Bizottság „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé” című, 2021. június 30-i közleményére (COM(2021)0345),
- tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)” című, 2021. március 3-i közleményére (COM(2021)0101),
- tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer” című, 2020. október 7-i közleményére (COM(2020)0620),
- tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i közleményére (COM(2020)0698),
- tekintettel „A városok átalakító ereje a közjó érdekében” című új Lipcsei Chartára, amelyet 2020. november 30-án, a nem hivatalos miniszteri ülésen fogadtak el,
- tekintettel az ENSZ Quitóban (Ecuador) tartott, lakásügyi és fenntartható városfejlesztési konferenciáján (Habitat III) 2016. október 20-án elfogadott, Új városfejlesztési menetrendre,
- tekintettel a Bizottság európai nagyvárosok helyzetéről szóló, 2016. évi jelentésére,
- az ENSZ nőjogi szervezetének „Biztonságos városok és közterületek a nők és lányok számára” elnevezésű, irányadó globális kezdeményezésére,
- tekintettel az Európa Tanácsnak nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményére, amelyet 2011. május 11-én, Isztambulban nyitottak meg aláírásra (az isztambuli egyezmény),

⁽⁶⁾ HL C 316., 2017.9.22., 124. o.

⁽⁷⁾ HL C 162., 2019.5.10., 31. o.

⁽⁸⁾ HL C 118., 2020.4.8., 2. o.

⁽⁹⁾ HL C 385., 2021.9.22., 167. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 456., 2021.11.10., 145. o.

2022. február 15., kedd

- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0352/2021),
- A. mivel a városok továbbra is a Covid19-válság frontvonalában vannak, csökkenő gazdasági tevékenységgel, magas fertőzési és alacsony átoltottsági arányokkal és gyakran nem megfelelő erőforrásokkal; mivel a világjárvány súlyosbította a városi térségekben domináns hiányosságokat, és rávilágított a gyengeségekre;
- B. mivel a világjárvány tovább mélyítette a városokban és a nagyvárosokban régóta fennálló egyenlőtlenségeket; mivel a kiszolgáltatott helyzetben lévő emberek még kiszolgáltatottabbá váltak; mivel a városok olyan kihívásokkal néznek szembe, mint a megfizethető lakhatáshoz való hozzáférés hiánya, a hajléktalanság, a társadalmi kirekesztés, a szegénység, valamint a közegészségügyi ellátáshoz és egyéb alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya;
- C. mivel az Unióban a lakosság 72%-a városokban és nagyvárosokban él; mivel a városokat és a nagyvárosokat közvetlenül be kell vonni a Covid19 utáni helyreállításba; mivel a helyreállítási erőfeszítéseknek a régóta fennálló gyengeségek javítására kell irányulniuk, és a tartós egyenlőtlenségek felszámolása érdekében túl kell mutatniuk a Covid19 egészségügyi hatásainak kezelésén;
- D. mivel a világjárvány olyan hatásokkal járt, amelyeket a városoknak, a nagyvárosoknak és a funkcionális városi térségeknek figyelembe kell venniük; mivel a karantén és a közösségi távolságtartásra vonatkozó előírások miatt a nők esetében fokozódott a nemi alapú erőszak kockázata, és ezzel egyidejűleg korlátozottá vált a nők hozzáférése a támogató hálózatokhoz, a szociális szolgáltatásokhoz, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó létesítményekhez;
- E. mivel a nagyvárosi területeken a legnagyobbak az egyenlőtlenségek az olyan alapvető erőforrásokhoz való hozzáférés tekintetében, mint az egészségügy, az oktatás és a digitalizáció, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők esetében; mivel fokozottabb erőfeszítésekre van szükség a megkülönböztetés és az egyenlőtlenség megannyi formájának leküzdése érdekében;
- F. mivel a digitális szakadék interszekcionális, és mindenféle kategóriát, például nemek közötti, generációs és társadalmi szakadékot is magában foglal, továbbá a Covid19-világjárvány idején súlyosbodott; mivel sok háztartás és oktatási intézmény nem rendelkezik megfelelő, korszerű digitális berendezésekkel;
- G. mivel a becslések szerint a munkahelyek megszűnése a nagyvárosokban nagyobb mértékű, mint máshol, és különösen súlyosan érinti az alacsonyan képzett, önfoglalkoztató és migráns munkavállalókat, valamint a bizonytalan szerződéssel rendelkezőket; mivel a munkanélküliség kockázata a fiatalok körében a legnagyobb, akiknek az oktatási, képzési és személyes fejlődési pályája megszakadt, és sokan nem találtak a tanulmányaik befejezéséhez szükséges gyakornoki vagy tanulószerveződéses helyet;
- H. mivel a Covid19-világjárvány jelentős hatást gyakorolt a kulturális és sportágazatra, ami gazdasági recesszióhoz és munkahelyek megszűnéséhez vezetett; mivel a városi területeknek, különösen a nagyvárosi területeknek megfelelő forrásokra van szükségük a kulturális és kreatív ágazatok számára, hogy lehetővé tegyék lakosaik személyes fejlődését;
- I. mivel a városok, a nagyvárosok és a funkcionális városi térségek, például a nagyvárosi területek fontos gazdasági pillérek a növekedés fellendítése, a munkahelyteremtés és az Unió globális gazdasági versenyképességének növelése szempontjából; mivel a funkcionális városi területek és a közepes méretű városok a nyújtott szolgáltatások minőségében a városi és vidéki területek között fennálló jelentős különbségek ellenére a vidék vonzerejének és fejlődésének hajtóerejeként működhetnek, és hozzáférést biztosíthatnak a környező vidéki és elnéptelenedett területek számára számos szolgáltatáshoz;
- J. mivel a városi területeken a meglévő kihívások mellett az éghajlatváltozás miatt kialakult vészhelyzet és a demográfiai kihívások is jelen vannak; mivel a kihívások sokfélesége végső soron olyan integrált megközelítésen alapuló választ igényel, amely összehozza a különböző ágazatokat, és olyan megoldásokat keres, amelyek megfelelnek az ágazati igényeknek;

2022. február 15., kedd

- K. mivel a fizikai távolságtartási követelmények hangsúlyosabbá tették a megfelelő parkok, zöldterületek és szabadtéri szabadidős létesítmények hiányát, valamint a megfelelő, biztonságos közlekedési és alternatív közlekedési infrastruktúra hiányát a funkcionális városi területeken és azok környékén;
- L. mivel a Covid19-válság súlyosbította az olyan kihívásokat, mint az élelmiszerek és gyógyszerek szállítása és az egészségügyi szolgáltatások nyújtása, és rávilágított az egészségügyi infrastruktúra és az egészségügyi dolgozók szakmai képzésének azzal kapcsolatos súlyos hiányosságaira, hogy miként reagáljanak a világvárványokra vagy más egészségügyi vészhelyzetekre;
- M. mivel a lakhatás egyetemes jog, és ezért a tagállamoknak konkrét stratégiákat és megfelelő intézkedéseket kell kidolgozniuk a lakhatáshoz való jog érvényesülése előtt álló akadályok leküzdésére; mivel beruházásokra van szükség a megfizethető lakások terén;
- N. mivel ezek a városi térségek a legnagyobb energiafogyasztók és üvegházhatásúgáz-kibocsátók az Unióban, és kulcs-szerepet játszanak az Unió éghajlatváltozás elleni küzdelmében; mivel a városokban, a nagyvárosokban és a funkcionális városi területeken kiterjedt városépítésre és körforgásos gazdaság létrehozására lesz szükség az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, a globális felmelegedés korlátozása, a forgalmi torlódások csökkentése, a hulladék újrafeldolgozása és a gazdaság fenntarthatóságának biztosítása érdekében;
- O. mivel a világ városi lakossága 2050-re várhatóan akár hárommilliárd fővel is növekedhet, és a világ népességének kétharmada városokban fog élni, a világ természeti erőforrásainak 75 %-át fogja fogyasztani, a világ hulladéktermelésének 50 %-át, üvegházhatásúgáz-kibocsátásának pedig több mint 60 %-át fogja adni;
- P. mivel a közforgalmú személyszállítás fontos szerepet játszik a közlekedési szegénység elleni küzdelemben; mivel sürgősen szükség van a fenntartható közforgalmú személyszállításba, a gyalogos és kerékpáros infrastruktúrába, valamint a közutak használóinak, különösen a mozgáskorlátozottaknak és más fogyatékosokkal élőknek a biztonságába történő beruházások gyors növelésére;
- Q. mivel minden európai városnak rekordot döntő energiaár-emelkedéssel kell szembenéznie, ami félti, hogy a világvárvány utáni gazdasági fellendülésre is hatással lesz;
- R. mivel az Unió, a tagállamok, a regionális és helyi hatóságok összehangolt fellépésén alapuló és a közös rendelkezésekről szóló rendeletben meghatározott partnerségi elvvel összhangban lévő többszintű kormányzás – beleértve a városi hatóságok aktív bevonását is – valamennyi uniós program megtervezésének és végrehajtásának alapvető eleme; mivel az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) finanszírozott fenntartható városfejlesztést szolgáló projektek kiválasztása és az új programozási időszakban az Innovatív városfejlesztési tevékenységeket felváltó, az új megoldásoknak és megközelítéseknek – többek között a városi területek Covid19 utáni időszakban való támogatásának – tesztelésére további lehetőséget kínáló Európai Városfejlesztési Kezdeményezésből finanszírozott projektek kiválasztása a városi hatóságok hatáskörébe tartozik;

Inkluzív városok

1. Unió-szerte elismeri a városi térségek társadalmi, gazdasági, területi, kulturális és történelmi sokszínűségét, és hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az olyan kihívásokkal, mint a szegregáció és a szegénység;
2. hangsúlyozza, hogy bár a városok sűrűsége számos előnnyel jár a fenntartható életmód szempontjából, a lakosság nagymértékű koncentrációja bizonyos városi területeken a lakhatás megfizethetőségét, a környezetszennyezés mértékét, az életminőséget, valamint a diszkrimináció, a szegénység, az egyenlőtlenség és a társadalmi kirekesztődés kockázatát is befolyásolhatja;
3. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világvárvány felerősítette az elnéptelenedés tendenciáját az elmaradott városi területeken, amelyek gyakran nem rendelkeznek elegendő saját bevétellel ahhoz, hogy színvonalas alapvető közszolgáltatásokat nyújtsanak a lakosoknak; arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy tegyen ajánlásokat, és támogassa a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztását a közigazgatási-területi szervezéssel és reformokkal kapcsolatban;
4. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki olyan pozitív intézkedéseket, melyek támogatják a marginalizált közösségek, például a fogyatékosokkal élők, elszigetelt idősebb emberek, hajléktalanok, migránsok, menekültek és az etnikai kisebbségek, például a romák, társadalmi befogadását; felhív a szükséges finanszírozás helyi szintű biztosítására, beleértve a városi, különösen a nagyvárosi területeket is, valamint regionális, tagállami és uniós szintű biztosítására is,

2022. február 15., kedd

e marginalizált közösségek fenntartható támogatása érdekében; emlékeztet rá, hogy a megfelelő tagállami források mellett a strukturális alapok is kulcsfontosságúak a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszerben előterjesztett szakpolitikai intézkedések sikeres végrehajtásához; hangsúlyozza a városi hatóságok szerepét annak biztosításában, hogy ezek az intézkedések a roma közösségek valódi szükségleteit tükrözzék;

5. hangsúlyozza a városi akadálymentesítés alapvető szerepét a fogyatékossgal élők mobilitáshoz, tanuláshoz és munkához való maradéktalan jogának biztosításában; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a teljes körű befogadást, és biztosítsa a városfejlesztésre szánt forrásokhoz való hozzáférést az akadálymentesség fogyatékossgal élők számára történő biztosítása érdekében;

6. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy a városi gazdaságok talpra álljanak, és senki se maradjon ki, a beruházásoknak és a reformoknak stabil és színvonalas munkahelyekhez, az állami infrastruktúrák és szolgáltatások megerősítéséhez, a társadalmi párbeszéd fokozásához, valamint a hátrányos helyzetű csoportok befogadásának és integrációjának támogatásához, többek között a szociális védelmi és jóléti rendszerek megerősítéséhez kell vezetniük;

7. hangsúlyozza, hogy a hajléktalanság elleni küzdelemre és a méltó lakhatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítására irányuló helyi és nemzeti stratégiák támogatásához olyan uniós keretre van szükség, amely támogatja az integrált megközelítést, a lakástámogatásokat ötvözve a szociális ellátással, az egészségügyi szolgáltatásokkal és az aktív befogadással;

8. felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat, valamint a helyi és regionális hatóságokat, hogy dolgozzanak ki konkrét stratégiákat és megfelelő intézkedéseket a lakhatáshoz való jog érvényesülése előtt álló olyan akadályok leküzdésére, mint amilyen például a hátrányos megkülönböztetés, a finanszírozás, a spekuláció, a turisztikai jellegűvé válás, a visszaélészerű hitelezési gyakorlatok és a kilakoltatások;

9. hangsúlyozza, hogy a lakhatás terén az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat elsősorban a nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok által meghatározott egyedi követelményeknek kell vezérelniük, mivel e hatóságok képesek a különböző csoportok – a vidéki és városi területek között jelentősen eltérő – lakhatási szükségleteinek és életkörülményeinek azonosítására és kezelésére, és mivel e hatóságok döntő szerepet játszanak a célirányos döntéshozatalban; sürgeti a Bizottságot, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó szabályokban oly módon igazítsa ki a szociális és államilag finanszírozott lakhatás célcsoportjára vonatkozó fogalom meghatározását, hogy a nemzeti, regionális és helyi hatóságok minden olyan csoport lakhatását támogathassák, amelynek nem eléghető ki könnyen piaci feltételek mellett a tisztességes és megfizethető lakhatás iránti igénye – egyúttal biztosítva, hogy a finanszírozást a leghátrányosabb helyzetben lévők kapják –, azért, hogy szabad utat engedjenek a beruházásoknak és biztosítsák a lakhatás megfizethetőségét, a lakáshasználat semlegességét és a fenntartható városfejlesztést, társadalmilag sokszínű szomszédságokat hozzanak létre és fokozzák a társadalmi kohéziót;

10. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék tovább a szociális, állami, energiahatékony, megfelelő és megfizethető lakhatásra, valamint a hajléktalanság és a lakhatásból való kirekesztettség kezelésére irányuló beruházásokat az Unióban; e tekintetben beruházásokat szorgalmaz az ERFA, az Igazságos Átmenet Alap, az InvestEU, az ESZA+, a Horizont Európa és a Next Generation EU révén, és különösen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés és a koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés révén; szorosabb együttműködésre szólít fel ezen eszközök között; üdvözli a szociális és megfizethető lakáshitelek finanszírozását az InvestEU programon és az Európai Beruházási Bank (EBB) szélesebb portfólióján keresztül; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a zöld és a digitális átállással együtt a társadalmi haladást is integrálják beruházási prioritásként a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközbe, és ezáltal védjék a kiszolgáltatott helyzetben lévőket a jelenlegi válság kedvezőtlen hatásaitól, továbbá a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szerepeltessenek a társadalmi haladásra vonatkozó terveket is, amelyek meghatározzák a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtási módját, valamint a szociális lakhatást is beleértve a szociális beruházások célterületeit; felszólítja a Bizottságot, hogy sürögösen tegye hozzáférhetőbbé az EU és az EBB finanszírozási forrásait a szociális és megfizethető bérlakást nyújtó helyi és regionális szolgáltatók számára; felszólítja az EBB-t, hogy célzott technikai segítségnyújtás, valamint a pénzügyi közvetítőkkel és a tagállamokkal való szorosabb együttműködés révén próbálja meg növelni a megfelelő ellátást;

11. kiemeli azon városi központok és különösen az olyan nagyvárosi területek társadalmi-gazdasági kihívásait, amelyek jelentős migráns és menekült lakossággal, valamint más, veszélyeztetett helyzetben lévő lakossággal rendelkeznek; emlékeztet rá, hogy a városoknak kulcsszerepük van abban, hogy inkluzív, hozzáférhető és másokat örömmel fogadó közösségeket építsenek, ahol senkit sem hagynak hátra;

2022. február 15., kedd

12. megállapítja, hogy a migráció közvetlen hatással van a városok befogadóképességére, és célzott politikai válaszokat kíván; rámutat az integrációról és társadalmi befogadásról szóló 2021–2027-es uniós cselekvési tervben a befogadó és összetartó társadalmak építése és annak terén rejlő lehetőségekre, hogy a programokat a leginkább nélkülöző városrészekre összpontosítsák; megállapítja továbbá, hogy a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák alapvető eszközök a munkahelyteremtésben, a szegénység csökkentésében és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításában a városi területeken;

13. kiemeli, hogy a hátrányos helyzetű városi területeken a gyermekek gyakran több kockázati tényezőnek is ki vannak téve, ilyen például a nem megfelelő lakhatás, a hátrányos megkülönböztetés, az erőszak, valamint a nem egyenlő hozzáférés az olyan szolgáltatásokhoz, mint a gyermekgondozás, az egészségügy és az oktatás; felszólítja a tagállamokat, hogy támogassák a helyi gyermekgarancia-programokat a városi gyermekszegénységgel kapcsolatos konkrét kihívások kezelése érdekében;

14. hangsúlyozza a városok szerepét a nemek közötti egyenlőség megteremtésében, és emlékeztet arra, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelettel összhangban a kohéziós politika keretében végrehajtott valamennyi intézkedésnek irányadó elvként kell tekintenie a nemek közötti egyenlőségre az előkészítés, a végrehajtás, a nyomon követés, a jelentéstétel és az értékelés során egyaránt; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika keretében a nemek közötti szakadék áthidalására irányuló fellépésnek interszekcionális megközelítést kell alkalmaznia, amely megfelelő lépéseket tesz a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy nemi irányultságon alapuló megkülönböztetés megakadályozása érdekében, és amely a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti stratégiai kereteken alapul; hangsúlyozza továbbá, hogy a kohéziós politikai programok kedvezményezettjei nem alkalmazhatnak diszkriminatív – a legkevésbé pedig a kisebbségekkel, például az LMBTI-közösséggel szemben diszkriminatív – szakpolitikákat; ösztönzi azon potenciális kedvezményezettek, köztük a regionális vagy helyi hatóságok kérelmeinek elutasítását, amelyek az „LMBT-mentes övezetek” meghatározásához hasonló, megkülönböztetésen alapuló politikákat fogadtak el az LMBTI-közösség tagjaival szemben;

15. hangsúlyozza, hogy a nők az egészségügyi kockázatok mellett a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó gazdasági kockázatoknak is jobban ki vannak téve; elismeri, hogy a világjárványt követő időszakban a városok gazdaságának helyreállításához elengedhetetlen a nők támogatása a formális és informális ágazatokban, valamint a nőket érintő szempontok jobb beépítése a regionális és városfejlesztési politikai tervezésbe, összpontosítva a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő városok és közösségek megtervezésére;

16. kiemeli, hogy a kohéziós politika és a városfejlesztés terén általános a nemek szerint bontott adatok hiánya, és felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be nemek szerint bontott adatokat használó adatgyűjtési módszereket;

17. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány miatt gyakoribbá vált a kapcsolati erőszak; felhívja a tagállamokat, hogy a kohéziós politika keretében különítsenek el forrásokat, és mozgósítsák a városi hatóságokat a nemi alapú erőszak általános növekedésének kezelése érdekében; arra ösztönzi az uniós városokat, hogy a szexuális zaklatás és a nemi alapú erőszak megelőzése érdekében és azokra reagálva dolgozzanak ki átfogó megközelítéseket, valósítsák meg és értékeljék azokat, elkötelezve magukat az ENSZ nőjogi szervezetének „Biztonságos városok és közterületek a nők és lányok számára” elnevezésű, kiemelt globális kezdeményezése elvei mellett;

18. felhívja az összes tagállamot, hogy sürgősen zárja le a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló isztambuli egyezmény ratifikálását; kéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nemi alapú erőszak valamennyi formája elleni fellépésre irányuló jogszabályra, és tegye meg a szükséges lépéseket a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapítására;

19. elismeri a formális és informális környezetben a nőkre mint elsődleges gondozókra nehezedő terhet, valamint a gondozás társadalmi értékét, különösen a Covid19-válság idején; rámutat, hogy az EU-szerte nyújtott összes gondozás 80 %-át (nem fizetett) házi gondozók végzik, akiknek 75 %-a nő; rámutat az európai strukturális alapok kiemelkedő szerepére a gondozási szolgáltatásokba történő beruházások biztosításában; üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy európai gondozási stratégiát terjeszt elő;

20. felhívja a figyelmet a munkanélküliségre és különösen az ifjúsági munkanélküliségre, amelyet a Covid19-világjárvány tovább súlyosbított; felhívja a tagállamokat, hogy aktívan vonják be a városi hatóságokat azoknak a programoknak a tervezésébe, amelyek a városi fiatalok szükségleteinek kielégítésére irányulnak, valamint a fiatalok mentális egészségével és jólétével foglalkozó szakpolitikák létrehozásába, amelyek különösen fontosak a Covid19-et követő időszakban;

2022. február 15., kedd

Fenntartható városok

21. hangsúlyozza a fenntartható városfejlesztés – többek között a fenntartható és megfizethető közforgalmú személyszállítás – fontosságát az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziója, polgárainak életminősége és klímaselemlegességi céljai legkésőbb 2050-re történő elérése szempontjából; emlékeztet az „új európai Bauhaus” kezdeményezésben a városi területek számára rejlő lehetőségekre, valamint a fenntarthatóságra, a többszintű kormányzásra, az esztétikára és a társadalmi befogadásra is kiterjedő vezéreire;

22. elismeri, hogy összehangolt, a Covid19-re és a zöld és digitális átállásra egyaránt választ adó stratégiát kell végrehajtani a fenntartható átmenetet gyorsító gazdasági helyreállítás érdekében;

23. felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy a Párizsi Megállapodás és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai szerinti kötelezettségvállalásaikkal összhangban kezeljék prioritásként és támogassák a körforgásos gazdaság kereteit, a megújuló energiába, a fenntartható és megfizethető városi és elővárosi mobilitásba (különösen a kerékpárút-hálózatokba), a városi területek és azok környékének alternatív közlekedési infrastruktúrájába és a meglévő infrastruktúra megfelelő karbantartásába történő beruházásokat, továbbá a zöld infrastruktúrába, a parkokba, a szabadterei zöld és szabadidős létesítményekbe történő gyors beruházásokat, valamint a jelentős károkozás elkerülését célzó elv és az energiahatékonyság elsődlegessége elvének tiszteletben tartását; megállapítja, hogy az új európai Bauhaus-hoz hasonló kezdeményezések lehetőséget adnak a városi területek számára arra, hogy bemutassák épületkorszerűsítési programjukat⁽¹¹⁾, valamint a körforgásos gazdaságot, a fenntarthatóságot és a biológiai sokféleséget előtérbe helyező projektjeiket; üdvözli, hogy az új európai Bauhaus részvételen alapuló és tudományágakon átívelő megközelítést követve épít fenntartható lakókörnyezetet az emberek számára;

24. úgy véli, hogy a Covid19-válság rávilágított arra, hogy új várostervezési és mobilitási megoldásokra van szükség annak érdekében, hogy a városi térségek reziliensebbek legyenek, és jobban alkalmazkodjanak a mobilitási igényekhez, továbbá a válságra lehetőségként kell tekinteni a közlekedési torlódások és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére; felszólít a fenntartható városi mobilitást környezetbarát közlekedési rendszerek révén elősegítő beruházások biztosítására; hangsúlyozza, hogy a fenntartható közforgalmú személyszállítási rendszereket elő kell mozdítani és fejleszteni kell a városi térségekben, a közforgalmú személyszállítás kapacitását pedig hozzá kell igazítani a városközpontokba vagy a városközpontokból való mindennapi ingázás iránti növekvő igényekhez; felhívja a tagállamokat, hogy értékeljék újra a városi mobilitásba való beruházásaikat, és részesítsék előnyben az olyan digitális infrastruktúrát, amely valamennyi utas – köztük a mozgáskorlátozott személyek – javát szolgálja;

25. üdvözli, hogy a Bizottság együtt kíván működni a városokkal és a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy a transeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) valamennyi nagyvárosa és városi csomópontja 2030-ig kidolgozza fenntartható városi mobilitási tervét; kéri e tekintetben a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorosan működjenek együtt a régiókkal és a városokkal – különösen a határokon átnyúlóan – annak érdekében, hogy kifejlesszék és létrehozzák az infrastruktúra hiányzó utolsó szakaszait és a multimodális és transznacionális összeköttetéseket a TEN-T egészében; rámutat arra, hogy sok európai kikötő a városi központok közelében található, és a TEN-T fontos közlekedési csomópontja;

26. úgy véli, hogy a Bizottságnak biztosítania kell azt, hogy a városi mobilitásra irányuló uniós finanszírozási programokhoz, például az ERFA-hoz, a Kohéziós Alaphoz és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz való hozzáférés feltétele a meglévő vagy jövőbeli fenntartható városi mobilitási tervek megléte legyen; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika segíthet a mesterséges intelligenciában és az intelligens városok modelljében rejlő lehetőségek kiaknázásában, például az adminisztratív kapacitás és a digitális készségek fejlesztése révén, valamint a kohéziós politikának finanszírozás és kapcsolódó támogatás révén ösztönöznie kell a kísérletezésről az intelligens városokkal kapcsolatos kezdeményezésekre való áttérést; kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne támogatni a városokat abban, hogy a legmagasabb szintű követelményeknek megfelelően dolgozzák ki fenntartható városi mobilitási tervüket; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak, a tagállamoknak és a régióknak lehetőség szerint segíteniük kell a helyi hatóságokat e cél elérésében; üdvözli továbbá, hogy az EBB a közigazgatási szervekkel együtt olyan nagytratórő beruházási programokat kíván támogatni, amelyek helyi és regionális szinten előmozdítják a fenntartható mobilitást, többek között fenntartható városi mobilitási tervek és tömegközlekedési projektek révén;

27. kiemeli, hogy a kijárási korlátozások és az egészségügyi intézkedések jelentős hatást gyakoroltak a mobilitási igényekre és a közlekedési mód megválasztására, és arra késztették a lakosságot, hogy kisebb mértékben vegye igénybe a közforgalmú személyszállítást; szorgalmazza a bevált gyakorlatok megosztását egy olyan egységes és multimodális jegyrendszer megvalósítására vonatkozóan, amely lehetővé tenné a lakosok számára, hogy felhasználóbarátabb és biztonságosabb módon közlekedjenek a városi területek között, illetve azokon belül az Unióban;

⁽¹¹⁾ COM(2020)0662.

2022. február 15., kedd

28. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy segítse elő a bevált gyakorlatok megosztását a városi területek között a fenntartható urbanizmus és infrastruktúra, a zöld várostervezés, a tiszta energia, az energiahatékonyság, a kibocsátásmentes tömegközlekedés, a gyalogosok és kerékpárosok mobilitása, a hatékony vízkészlet-gazdálkodás, valamint a fenntartható és körforgásos hulladékgazdálkodás terén;

29. kéri a fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozására és végrehajtására vonatkozó bizottsági iránymutatások felülvizsgálatát; kéri, hogy ezek a tervek ösztönözzék a multimodalitást, és foglalkozzanak a lakosság bizonyos városi területeken való túlzott koncentrációjából adódó hatásokkal, például a forgalmi torlódásokkal és a növekvő közlekedési költségekkel, például kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági intézkedések révén, biztosítva, hogy e tervek ne legyenek diszkriminatívak;

30. kéri a Bizottságot, hogy a városi mobilitási csomag küszöbön álló felülvizsgálatára tekintettel mozdítsa elő a biztonsági és fenntarthatósági intézkedések közötti koordinációt a városi területeken; ösztönzi a parkolási lehetőségeket a városi területekre való belépéskor (mint például P+R rendszerek), hogy biztosítsák a különböző tömegközlekedési módokhoz való könnyű hozzáférést a városi torlódások, a szén-dioxid-kibocsátás és a belvárosi felszíni és földalatti parkolás jelentős csökkentése, valamint a városközpontok újjáépítése és vonzerejének növelése, valamint a világvárművet követően a meggyengült kiskereskedelmi ágazat támogatása és a helyi érték növelése érdekében a potenciális vásárlók vonzása céljából;

31. kiemeli, hogy a városok gazdasági fellendülését akadályozzák a megugró energiaárak; felszólít a megfelelő lépések megtételére az energiaunió előmozdítása és az európai energiapiac rezilienciájának megerősítése érdekében; hangsúlyozza, hogy mindenki számára olcsóbb energiát kell szolgáltatni a városi területeken; ezért ösztönzi nagyszabású programok létrehozását az épületek szigetelése és a napelemek tetőkön történő elhelyezése érdekében; kiemeli, hogy fokozni kell a helyi megújulóenergia-közösségek szerepvállalását az energiafogyasztás csökkentése, az energiarendszerek dekarbonizációjának fokozása, valamint a helyi energiapiac társadalmi előnyeinek kiaknázása érdekében;

32. felszólít a városi levegő minőségének javítására az emberi egészséget fenyegető kockázatok minimalizálása és a városi területen növekvő környezeti zajszintek elleni küzdelem érdekében;

33. megjegyzi, hogy az új személyes mobilitási eszközök (köztük az elektromos robogók és kerékpárok) számos biztonsági aggályt vetnek fel a városi területeken; ösztönzi a Bizottságot, hogy adjon ki iránymutatásokat a tagállamok számára e biztonsági kérdések kezelésére vonatkozóan;

34. megjegyzi, hogy a Covid19-világvármű a házhoz szállító szolgáltatási ágazat bővüléséhez vezetett, és ezzel lendületet adott a platformmunka új típusai és új üzleti modellek megjelenésének a városi területeken; elismeri, hogy ajánlásokra van szükség a kézbesítő személyzet biztonságára és az általuk használt digitális eszközökre, például az alkalmazásokra és az interaktív platformokra vonatkozó képzés tekintetében;

35. emlékeztet arra, hogy Európában a halálos kimenetelű közúti balesetek közel 40 %-a városi területeken következik be; megismétli, hogy a gyorsajtás a halálos kimenetelű közúti balesetek mintegy 30 %-ában elsődleges, a sérülést okozó balesetek túlnyomó része esetében pedig súlyosbító tényező; felhívja a Bizottságot, hogy a sebességről szóló várható ajánlásában a lakóövezetekben, valamint azokon a területeken, ahol nagy számban közlekednek gyalogosok és kerékpárosok, alapértelmezett sebességként 30 km/h-t írjon elő, lehetővé téve a legfontosabb főutak magasabb határértékeit és a veszélyeztetett úthasználók megfelelő védelmét; üdvözli, hogy az EU megerősítette a zéró-elképzelés (vision zero) elnevezésű, hosszú távú stratégiai célját, amely szerint 2050-re közel nullára kell csökkenteni a halálos áldozatok és súlyos sérültek számát az európai utakon, valamint középtávon, 2030-ig 50 %-kal kell csökkenteni a halálesetek és a súlyos sérülések számát; felhívja ezért a Bizottságot, hogy jobban építse be a közúti közlekedésbiztonságot a fenntartható városi mobilitási terv iránymutatásaiba, és felhívja a helyi hatóságokat, hogy figyelemfelhívó kezdeményezések, megfelelő intézkedések és finanszírozási lehetőségek révén mozdítsák elő a közúti közlekedésbiztonságot;

36. figyelmeztet rá, hogy a városok és a nagyvárosok fokozottan ki vannak szolgáltatva az éghajlatváltozás hatásainak; rendkívül aggasztónak tartja, hogy a hőhullámok, amelyek a városi hőszigetelés miatt már most is szélsőségesebben érintik a városokat, egyre intenzívebbek és gyakoribbak, ugyanakkor a szélsőséges csapadékesemények és vihardagályok valószínűleg fokozott áradásokhoz vezetnek, ahogy ez 2021 nyarán is megfigyelhető volt Európában, vagy szélsőséges hóviharakhoz, ahogy erre 2020–2021 telén került sor, ami azt mutatja, hogy jelentősen növelni kell a katasztrófavédelmi rezilienciát a városokban; felhívja a Bizottságot, hogy adott esetben a meglévő struktúrák – például a Polgármesterek Szövetsége, a Zöld város megállapodás és az európai zöld megállapodásért létrejött polgármesterei szövetség – révén erősítse meg a helyi önkormányzatokkal való együttműködését annak érdekében, hogy felmérje az éghajlatváltozással kapcsolatosan a városi területeket érintő igényeket és kihívásokat, hogy megoldásokat tervezzen a városok zöldebbé tételére, és hogy beruházásokat irányítson a helyi intézkedésekbe; sürgeti a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, hogy nemzeti energia- és klímatervek mellett dolgozzanak ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló városi stratégiákat is, amelyek ösztönzik a városok átalakítását és az éghajlatváltozás veszélyeire való alkalmazkodását célzó beruházásokat;

2022. február 15., kedd

37. megismétli, hogy a többéves pénzügyi keret 30 %-át és a NextGenerationEU 37 %-át éghajlat-politikai intézkedésekre, a NextGenerationEU 20 %-át pedig a digitális átállásra fordítják; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a tagállamokat, és adjon számukra iránymutatást és ajánlásokat annak biztosítása érdekében, hogy kialakuljanak a kettős zöld és digitális átállás megvalósításához szükséges készségek; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a NextGenerationEU keretében kizárták a városi területeket, és ezért kéri a városok, a nagyvárosok és a funkcionális városi területek jobb bevonását és részvételét a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tervezésében és végrehajtásában;

38. hangsúlyozza, hogy több fát kell ültetni, és több zöldtetőt kell telepíteni, mivel a városok ökológizálása jelentős rekreációs értéket képvisel az emberek számára, és csökkenti a hőmérsékletet, elnyeli a túlzott esővizet, és azáltal ellensúlyozza az éghajlatváltozás hatásait és a biológiai sokféleség csökkenését; kiemeli, hogy az épületek átalakítása (az energiafelhasználás csökkentése érdekében), valamint a városok átalakítása (a zöld területek növelése, valamint a gyaloglás és a kerékpározás előmozdítása érdekében) megtakarításokat fog eredményezni, munkahelyeket fog teremteni, hozzá fog járulni az energiaszegénység elleni küzdelemhez, és éghajlati előnyökkel fog járni;

39. hangsúlyozza, hogy a városi térségek elköteleződése rendkívül fontos a klímasemleges társadalomba, valamint a virágzó, tisztességes, fenntartható és versenyképes gazdaságba való átmenet érdekében; megjegyzi, hogy egyes esetekben a helyi önkormányzatok nem rendelkeznek a fellépések elindításához és az előrelépéshez szükséges know-how-val, emberi erőforrással és jó minőségű adatokhoz való hozzáféréssel; ezért úgy véli, hogy a kapacitásépítést, a technikai támogatást és a finanszírozást a közös rendelkezésekről szóló rendeletben foglaltaknak megfelelően teljes mértékben ki kell használni a városi és elővárosi hatóságokra az európai zöld megállapodás céljainak elérése érdekében, és úgy véli, hogy a városi hatóságoknak a jövőben közvetlenül hozzá kell férniük az uniós finanszírozáshoz;

Innovatív városok

40. hangsúlyozza, hogy a digitalizáció segített kezelni a világiárványból eredő egyes azonnali kihívásokat, különösen a kijárási korlátozások idején, és hogy a Covid19-világiárvány által feltárt számos egyenlőtlenség között a digitális szakadék az egyik legsúlyosabb; megállapítja, hogy a világiárvány felgyorsította a digitalizációt, a technológia pedig elengedhetetlenné vált a távmunka, az otthoni oktatás, az e-kereskedelem, az e-egészségügy, az e-kormányzat, a digitális demokrácia és a digitális szórakoztatás szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse szorosan nyomon ezeket a fejleményeket, és biztosítsa az uniós vívmányoknak való teljes körű megfelelést, különösen a munkavállalói és a szociális jogokat illetően; emlékeztet rá, hogy a digitalizációnak és a digitális konnektivitásnak prioritást kell élveznie a helyi közösségekben zajló helyreállítás során; ismételten hangsúlyozza a megfelelő versenyjog és állami támogatási keret fontosságát, amely az állami támogatási szabályok alapján teljes rugalmasságot biztosít a tagállamok számára a gazdaságnak a koronavírus-járvány idején történő támogatása érdekében, különösen nagy sebességű széles sávú és 5G infrastruktúra kiépítése révén minden városban, függetlenül azok méretétől; felhívja a tagállamokat, hogy támogassák a konnektivitást, biztosítsanak felszerelést, és biztosítsák képzett személyzet jelenlétét az állami, szociális és oktatási intézményekben;

41. kéri, hogy legyenek fellépések és szakpolitikák az igazságos digitális átállás támogatására, amelyeket különböző – a várositól az uniósig – szinteken kell megvalósítani; kéri, hogy a digitális társadalmi befogadást ismerjék el minden generáció jogaként, és hogy legyen egyértelmű kötelezettségvállalás a városi egyetemes internetkapcsolat megvalósítása mellett;

42. hangsúlyozza, hogy az új lehetőségekhez való hozzáférés bővítése érdekében meg kell erősíteni a digitális jártasságot; úgy véli, hogy az oktatásba és képzésbe irányuló beruházásokat mind az állami, mind a magánszektorban meg kell erősíteni olyan átfogó, a munkavállalók továbbképzését és átképzését, valamint az egész életen át tartó tanulást szolgáló programokkal, amelyek a készségek iránti kereslet változásaira reagálnak; felhív a nők és lányok oktatásának és pályájának előmozdítására a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) területén;

43. emlékeztet arra, hogy a városi turizmus alapvető szerepet játszott a várospolitikák kialakításában; rámutat arra, hogy a világiárvány kitörése után az uniós városok többsége szenvedett a turizmus ellehetetlenülésétől, és új és fenntarthatóbb módszereket kellett keresniük a turizmus helyreállításához, ez pedig az új digitális technológiák megnövekedett használatához vezetett, amelyek lehetővé tették a városi terek jobb kezelését és a városi turisták mozgását annak érdekében, hogy megakadályozzák a nagy csoportosulások és a kockázatos helyzetek kialakulását a világiárvány összefüggésében;

44. kiemeli, hogy a könyvtárak és a kulturális központok a digitális és társadalmi befogadás, az egész életen át tartó tanulás, valamint a városi közösségek és hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásához vezető utak elősegítésének eszközei; felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy további terekre van szükség a személyes és politikai kapcsolódásokhoz;

2022. február 15., kedd

45. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia okos városi megoldásokat tesz lehetővé, ideértve a hatékonyabb energia-, víz- és hulladékgazdálkodást, valamint a szennyezés, a zaj és a forgalmi torlódások csökkentését; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a helyi hatóságok számos digitális kihívással fognak szembesülni, mint például az adattechnológia rendelkezésre állása és megbízhatósága, a harmadik magánfeleltől való függés és a készségek hiánya; hangsúlyozza, hogy az olyan kialakulóban lévő technológiáknak, mint a mesterséges intelligencia, etikai kritériumoknak kell megfelelniük a meglévő társadalmi egyenlőtlenségek megismétlődésének elkerülése érdekében;

46. úgy véli, hogy a meglévő elsődleges városi egészségügyi struktúrákat fizikailag és pénzügyileg meg kell erősíteni; megjegyzi, hogy az egészségügyi ellátás terén történő változásnak növelnie kell a digitális innovációt is, és korszerű információs csatornákon keresztül javítania kell az ellátás integrációját a célzottabb, személyre szabott, eredményesebb és hatékonyabb egészségügyi ellátás biztosítása érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy működjenek együtt a helyi, regionális és különösen a városi hatóságokkal olyan hálózatok kialakítása terén, amelyek megtaníthatják az embereket a digitális egészségügyi ellátás és a digitális közigazgatás használatára, ami lehetővé tenné az egyetemes és méltányos hozzáférést, biztosítva az érzékeny adatok legmagasabb szintű védelmét és a kiberbűnözés megelőzését; kiemeli ezért a tagállamok kulcsfontosságú szerepét abban, hogy támogassák a városi hatóságok digitális befogadás formálására és biztosítására irányuló erőfeszítéseit azáltal, hogy védik a személyes adatokat, az adatokhoz való hozzáférés révén pedig segítik az emberek és a helyi vállalkozások önrendelkezését;

Tanuló városok

47. hangsúlyozza a Covid19-világjárvány oktatásra gyakorolt káros hatásait, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a befogadást és az oktatáshoz való hozzáférést;

48. hangsúlyozza a kulturális ágazat támogatásának szükségességét, mivel a kultúra és a kulturális örökség a regionális versenyképesség és a társadalmi kohézió létfontosságú eszközei, és hozzájárulnak a városok és régiók identitásának kialakításához; hangsúlyozza, hogy kiemelt jelentőségű több kulturális helyszín létrehozása és Covid19 utáni helyreállításának biztosítása, és hogy ezeknek a helyszíneknek nagyobb vonzerővel kell rendelkezniük a fiatalok körében;

49. hangsúlyozza a kulturális és sportágazat gazdasági és szociális hozzájárulását és hatását a társadalomra nézve; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt és különítsenek el elegendő nemzeti és uniós forrást egy szilárd kulturális és sportinfrastruktúra létrehozása, valamint a gazdasági és szabadidős ágazatokban az oktatás előmozdítása érdekében, különös tekintettel az alulról szerveződő kultúrára és az amatőr sportra a városi és elővárosi területeken; ösztönzi a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki cselekvési tervet annak érdekében, hogy helyi, nemzeti és uniós szinten újraindítsák és fokozzák a gazdaság fontos részét képező két ágazat ellenálló képességét;

50. hangsúlyozza a gyermekek és a fiatalok jogai védelmének fontosságát, valamint azt, hogy olyan szilárd, befogadó és funkcionális oktatási és képzési rendszereket kell kialakítani, amelyek kielégítik az emberek igényeit az adott városi térségekben, és amelyek felkészültek a jövőben esetlegesen bekövetkező egészségügyi válságokra vagy természeti katasztrófákra;

51. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-válság drámai hatást gyakorolt az európai fiatalok jelentős részére, ami leginkább az aggasztó elszigeteltségben, a munkahelyek megszűnésében és az oktatási vagy képzési pályák megszakadásában nyilvánult meg; hangsúlyozza, hogy ez a helyzet a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok számának és összetételének változását eredményezte, amely helyzetet megfelelően értékelni és azonosítani kell annak érdekében, hogy kezelni lehessen a válságból eredő sajátos kihívásokat, és segíteni lehessen a tagállamokat a fiatalokat célzó hatékony felzárkózási stratégiák kidolgozásában; javasolja, hogy a Bizottság készítsen tanulmányt, hogy megvizsgálja a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok feltérképezésére és nyomon követésére szolgáló közös európai eszközök kidolgozásának lehetőségét, hogy ezáltal a Covid19-válsággal kapcsolatban megfelelő politikai válaszlehetőségeket lehessen tenni e különösen kiszolgáltatott csoport támogatására;

52. hangsúlyozza, hogy újra kell gondolni a belvárosi központok újraélesztésének megoldásait, mivel a világjárvány idején és azt követően ezek megszenvedték az üzletek és kulturális helyszínek bezárását, a kihasználatlanságot, a vonzerő elvesztését és az online kereskedelem növekedését;

2022. február 15., kedd

53. felkéri a tagállamokat és a régiókat, hogy az oktatási szakmákban bekövetkezett új fejleményekkel összhangban gondolják újra és alakítsák át az oktatási infrastruktúrát; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy különítsenek el elegendő forrást az oktatási létesítmények kialakítására, valamint a tanárok és – minden korosztályban – a diákok képzésére a zöld és digitális készségeknek elsajátítása érdekében, amelyek felkészítik őket a zöld és digitális jövőre; emlékeztet arra, hogy a digitális átállással párhuzamosan nemcsak az internethez való hozzáférés biztosítására, hanem az internethasználathoz szükséges eszközre is szükség van;

54. úgy véli, hogy egy sor innovatív koncepció – különösen a városi területek hibrid használata és multifunkcionalitása, a földhasználat igazságossága és a „15 perces város” – döntő szerepet fog játszani az EU városi területeinek új modelljében;

Testre szabott szakpolitikai kezdeményezések

55. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány fényében alkalmazkodni kell az új valósághoz, és el kell gondolkodni az Unió városi térségeire vonatkozó új modellen, ugyanakkor több teret kell biztosítani a kreativitásnak, a polgári szerepvállalásnak és a kísérleteknek; úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia lehetőséget kínál arra, hogy a városokat erőteljesebben bevonják az uniós döntéshozatali folyamatokba, és alapvető szerepet kapjanak a szilárdabb részvételi demokrácia és a lakosokkal folytatott párbeszéd megteremtésében, alulról felfelé építkező megközelítést elfogadva, és újragondolva a városi kormányzást; kiemeli az európai zöld megállapodáson, az európai digitális stratégián⁽¹²⁾ és az EU vidéki területeire vonatkozó hosszú távú jövőképen alapuló átfogó stratégiák kidolgozásának fontosságát; emlékeztet a legkülső régiók sajátos jellemzőire az EUMSZ 349. cikkével összhangban;

56. elismeri, hogy noha a városfejlesztés terén az Uniónak nincs kifejezett hatásköre, számos uniós kezdeményezés hat a városokra, nagyvárosokra és a funkcionális városi térségekre; elismeri, hogy erősebb együttműködésre van szükség a városi térségek között és azokon belül az uniós programok és politikák terén; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bár az elmúlt években számos városi kezdeményezés látott napvilágot, továbbra is alacsony szintű a koordináció, és megmaradt az ismétlődés és a sikertelen hatások kockázata;

57. üdvözlözi az uniós városfejlesztési menetrendet mint a többszintű kormányzás új modelljét; sajnálja, hogy ez továbbra is önkéntes folyamat, és sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy kötelezzék el magukat az ajánlások végrehajtása iránt; hangsúlyozza, hogy a civil társadalmat fokozottabban be kell vonni a döntéshozatali folyamatba, valamint elő kell mozdítani az alulról építkező megközelítéseket annak érdekében, hogy kezelni lehessen a helyi és regionális igényeket; hangsúlyozza a helyi kvv-k és induló innovatív vállalkozások részvételének fontosságát a város- és kerületfejlesztési stratégiák és tervek összefüggésében;

58. elismeri a városi térségek által az uniós jogszabályokból származó programok és projektek konkrét végrehajtásában játszott fontos szerepet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak határozott támogatást a helyi és regionális önkormányzatoknak és projektirányítási csoportjaiknak az uniós programok és finanszírozási lehetőségek tekintetében, ugyanakkor biztosítsák, hogy a városokban, a nagyvárosokban és a funkcionális városi területeken megfelelő adminisztratív létesítmények álljanak rendelkezésre, beleértve a megfelelően képzett személyzetet is;

59. ragaszkodik ahhoz, hogy a regionális és helyi hatóságok az uniós döntéshozatal minden szakaszában kulcsszerepet játsszanak: a tervezésben, az előkészítésben és a végrehajtásban; kéri, hogy a helyi és regionális hatóságok számára közvetlenebb uniós finanszírozást tegyenek elérhetővé a hatékonyság javítása, a következetesség biztosítása és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében; kéri továbbá a Bizottságot, hogy bocsásson a tagállamok rendelkezésére minden szükséges iránymutatást, és könnyítse meg a finanszírozáshoz való hozzáférést, különbséget téve a városok és régiók között a digitalizáció szintjétől függően;

60. ismételten hangsúlyozza, hogy megfelelő és közvetlenül hozzáférhető finanszírozási lehetőségekre van szükség a jövőben a városok számára a programok helyi szintű végrehajtásához; emlékeztet arra, hogy a munkahelyteremtés és növekedést célzó beruházásokra szánt forrásokból 400 millió EUR-t az Európai Városfejlesztési Kezdeményezésre kell elkülöníteni a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítása alatt, az (EU) 2021/1058 rendeletben meghatározottak szerint; felhívja a Bizottságot, hogy a jelenlegi programozási időszak féltől felülvizsgálata során vizsgálja meg az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés hatékonyságát, különösen annak költségvetését és hatókörét, és ösztönözze a tagállamokat, hogy biztosítsanak több forrást a városfejlesztési menetrend megvalósításának támogatására;

61. kéri, hogy az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés kapjon nagyobb költségvetést és hatókört, és egyben biztosítsák, hogy a legkülső régiókban fekvő városok hatékonyan és könnyen hozzáférhessenek ahhoz; megjegyzi, hogy a Kezdeményezésnek a jelenlegi programozási időszakban támogatnia kell a városfejlesztési menetrend megvalósítását; úgy

⁽¹²⁾ COM(2020)0067.

2022. február 15., kedd

véli, hogy a városi közösségek kulcsszereplők és érdekelt felek az EU által finanszírozott, nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe ágyazott szakpolitikák sikeres végrehajtásában; felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy a városi területek számára 15 %-ot különítsenek el a Covid utáni kihívások kezelésére;

62. kiemeli az uniós finanszírozás fontosságát a társadalmi befogadás helyi szintű megvalósításához; kéri, hogy egy közös irányítási és jelentéstételi keret révén erősítsék meg hatását;

63. elismeri a helyi és regionális hatóságok döntő és egyedülálló szerepét a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos kérdések kezelésében; sajnálja, hogy jelenleg nincs lehetőség strukturált párbeszéd kialakítására a Bizottság és a városok között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kapcsán annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni a városi hatóságok nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásába való bevonását; felhívja a Bizottságot, hogy az eszköz végrehajtásáról szóló felülvizsgálati jelentésében vizsgálja meg a funkcionális városi területek lehetséges szerepét, és szükség esetén erősítse meg szerepüket az eszköz hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében; kiemeli, hogy a városi hatóságokat a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek megfelelő végrehajtásához kapacitásépítés, cserék és technikai segítségnyújtás révén a szükséges támogatásban kell részesíteni;

64. úgy véli, hogy a kohéziós politikán belül az alapokból származó támogatásnak meg kell erősítenie a részvételi folyamatokat az új koncepciók tesztelése és a tapasztalatok megosztása érdekében, előmozdítva valamennyi területtípus fenntartható és integrált fejlődését és a helyi kezdeményezéseket; úgy véli, hogy a városi szereplők kapacitásépítése fontos tényező a reziliensebb és fenntarthatóbb városok létrehozásában; ösztönzi a városokat, a nagyvárosokat és a funkcionális városi területeket, hogy támogassák a polgári kezdeményezéseket; hangsúlyozza, hogy a városok urbanisztikai laboratóriumok, mivel ezeken a helyeken lehet tesztelni a fenntartható fejlesztési koncepciókat és politikákat, és itt lehet kidolgozni az intelligens és befogadó közösségek számára szükséges megoldásokat;

65. emlékezteti az egyes tagállamokat, hogy a partnerségekre vonatkozó magatartási kódexnek megfelelően partnerségi megállapodást kell készíteniük, amely minimumszabályokat állapít meg a regionális, helyi, városi és egyéb hatóságok, valamint a gazdasági, szociális és egyéb partnerek bevonására vonatkozóan, amint azt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 8. cikkének (1) bekezdése kimondja; felszólít a – többek között a tudományos élet, az innováció és a kutatás területére tartozó – partnereknek az uniós programok előkészítésébe, végrehajtásába, monitoringjába és értékelésébe, többek között a monitoringbizottságokba történő fokozottabb bevonására;

66. felszólítja a tagállamokat és a régiókat, hogy biztosítsanak átfogó partnerséget, többek között a városi hatóságokkal, a kohéziós politika tervezésébe és végrehajtásába, és tájékoztassák a városi hatóságokat arról, hogy miért utasítják el a finanszírozási kérelmeket; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az érdekelt felek, például a városi hatóságok panaszait, például ha a finanszírozási kérelem elutasítását nem indokolják megfelelően;

67. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki stratégiát a funkcionális városi térségekre és a közepes méretű városokra vonatkozóan, beleértve az olyan fellépések finanszírozási lehetőségeit, mint az uniós városok közötti innovációs partnerségek és közös közbeszerzési rendszerek, valamint az uniós városok és régiók közötti együttműködés;

o

o o

68. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak és parlamentjeiknek.

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0023

A nemzeti adóreformok hatása az EU gazdaságára

Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a nemzeti adóreformoknak az EU gazdaságára gyakorolt hatásáról (2021/2074(INI))

(2022/C 342/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 110–113. cikkére, amely a forgalmi adókra, jövedéki adókra és egyéb közvetett adózási formákra vonatkozó jogszabályok harmonizációjához kapcsolódik,
- tekintettel az EUMSZ 114–118. cikkére, amely a belső piac létrehozására közvetett hatást gyakorló adókra vonatkozik,
- tekintettel a Bizottságnak az adózásról szóló 2021. évi éves jelentésére – Az uniós tagállamok adópolitikájának felülvizsgálata,
- tekintettel a helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló cselekvési tervről szóló, 2020. július 15-i bizottsági közleményre (COM(2020)0312),
- tekintettel „A 21. század társasági adózása” című, 2021. május 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0251),
- tekintettel a „Tőkepiaci unió a polgárok és vállalkozások számára – új cselekvési terv” című, 2020. szeptember 24-i bizottsági közleményre (COM(2020)0590),
- tekintettel a Bizottság által az európai szemeszter keretében közzétett országspecifikus ajánlásokra és a tagállamok által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz részeként benyújtott helyreállítási és rezilienciaépítési tervekhez kapcsolódó bizottsági értékelésekre,
- tekintettel a Bizottság „Adópolitikák az Európai Unióban” című, 2020. évi felmérésére,
- tekintettel az Ecofin Tanács 1997. december 1-jei ülésének az adópolitikáról szóló következtetéseire – A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott 1997. december 1-jei állásfoglalás a társasági adózásra vonatkozó magatartási kódexről – a megtakarítás adóztatásáról⁽¹⁾,
- tekintettel „Az uniós tagállamok 2015-ös adóreformjai – A gazdasági növekedést és az államháztartás fenntarthatóságát érintő adópolitikai kihívások” című, 2015. szeptember 29-i bizottsági jelentésre,
- tekintettel a magatartási kódexszel foglalkozó csoport (társasági adózás) áttekintésére az általa 1998. márciusi létrehozása óta vizsgált preferenciális adórendszerekről,
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) „2021. évi adópolitikai reformok – Különkiadás az adópolitikáról a Covid19-világjárvány idején” című, 2021. április 21-i jelentésére,

⁽¹⁾ HL C 2., 1998.1.6., 1. o.

2022. február 15., kedd

- tekintettel az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív keretében elfogadott, a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra,
- tekintettel „Az adó- és költségvetési politika válasza a koronavírus-válságra: a bizalom és a reziliencia erősítése” című, 2020. május 19-i OECD-jelentésre,
- tekintettel a Nemzetközi Valutaalap „A multinacionális vállalatok adóztatása Európában” című, 2021. május 25-i szakpolitikai dokumentumára,
- tekintettel a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformját) szóló, saját kezdeményezésű jelentésére,
- tekintettel a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformját) szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: az eredményekről, a tanulságokról és a leküzdendő akadályokról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az EU-ban a nemek egyenlőségéről és az adópolitikáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „A Pandóra-iratokról: a pénzmosás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítésekkel kapcsolatos következmények” című, 2021. október 21-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont „Az adóverseny új formái az Európai Unióban: empirikus vizsgálat” című, 2021. novemberben közzétett jelentésére,
- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. február 15-i 2011/16/EU tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾ (a közigazgatási együttműködésről szóló irányelv),
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0348/2021),

- A. mivel a káros adózási gyakorlatok kérdését és a javasolt reformokat a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformjáról) szóló, 2021. október 7-i európai parlamenti állásfoglalás tárgyalta; mivel a Covid19-világjárvány rövid távú hatásai, valamint a demográfiai trendekre, a digitalizációra és a karbonsemleges gazdasági modellre való áttérésre visszavezethető hosszú távú strukturális átalakulás kihat a tagállamok által a jövőbeli adópolitikák kialakításával kapcsolatban hozott döntésekre;
- B. mivel bár az adópolitika nagyrészt továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik, az egységes piac harmonizációt és koordinációt igényel az adópolitika meghatározása terén az egységes piac továbbbi integrációja és az adóalap-erózió megelőzése érdekében; mivel a nemzeti intézkedések hatással lehetnek más tagállamok adóbevételeire és torzíthatják mind a tisztességes versenyt, mind a beruházásokat;
- C. mivel az adópolitika széttagozottsága különböző akadályokat gördít a polgárok és a vállalkozások, különösen a kis- és középvállalkozások elé az egységes piacon, ideértve a jogbizonytalanságot, a bürokráciát, a kettős adóztatás kockázatát és az adó-visszatérítés igénylésének nehézségeit; mivel ezek az akadályok gátolják a határokon átnyúló gazdasági

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0416.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0392.

⁽⁴⁾ HL C 411., 2020.11.27., 38. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0438.

⁽⁶⁾ HL L 64., 2011.3.11., 1. o.

2022. február 15., kedd

- tevékenységet, és torzíthatják az EU egységes piacát; mivel a politika széttöredezettsége az adóhatóságok számára is kockázatokat jelent, mint az adóztatás kettős elmaradása és az arbitrázs (például az adótervezés és az agresszív adókikerülési gyakorlatok); mivel a tagállamok továbbra is jelentős adóbevételektől esnek el a káros adózási gyakorlatok miatt, és a tagállamok közötti, illetve a tagállamok és harmadik országok közötti joghézagok miatt, és a társaságiadó-kikerülés miatti bevételkiesés becsült összege évi 36–37 milliárd EUR-tól 160–190 milliárd EUR-ig terjed; mivel a politikák széttagoaltsága növeli az adóhatóságok végrehajtási költségeit;
- D. mivel az EU szociális piacgazdaságán belül a megfelelő adószinteknek, valamint az egyszerű és egyértelmű adójogszabályoknak azt kell célként kitűzniük, hogy a lehető legkisebb torzító hatással járjanak; mivel a szilárd adópolitikáknak támogatniuk kell az EUSZ 3. cikkében meghatározott politikai célkitűzések megvalósítását, amely méltányosabb és fenntarthatóbb társadalmakat eredményez, valamint javítaniuk kell az EU és tagállamai versenyképességét; mivel a gazdasági talpraállás és az éghajlati válsághoz, az ökológiai átálláshoz és a gazdaság digitalizációjához kapcsolódó kihívások mélyreható változásokat és a jelenlegi adópolitikák újraértékelését tesznek szükségessé; mivel a költségvetési intézkedések nem akadályozhatják azokat a magánkezdeményezéseket, amelyek gazdasági növekedést idéznek elő, élénkítik az országok gazdaságát és elősegítik a munkahelyteremtést az EU-ban;
- E. mivel a hatékony adórendszereket az jellemzi, hogy átláthatóak, könnyen betarthatók és stabil adóbevételeket generálnak; mivel a növekedésorientált adóreformok az adóterheket a fogyasztásra és a tulajdonra kivetett adókra helyezik át, és az adóalap szélesítését célozzák;
- F. mivel a nemzeti adópolitikai reformok indoka esetről esetre eltérő, tükrözve a tagállamok gazdaságainak strukturális jellemzőit, és olyan indítékokat foglalhat magában, mint az adózás megbízhatóbbá és biztosabbá tétele, a gazdasági növekedés elősegítése, a bevételek előteremtése, az elosztás hatékonyabbá tétele, magatartási ösztönzők kialakítása, a gazdaság strukturális változásaival való lépéstartás;
- G. mivel az általános adómérték (azaz az adók és a kötelező tényleges társadalombiztosítási hozzájárulások) tagállamonként jelentősen eltér, amit az is bizonyít, hogy az adó/GDP arány 2019-ben 22,1 % (Írország) és 46,1 % (Dánia) között mozgott; mivel összességében az EU-ban az adóteher (40,1 %) magasabb, mint egyes fejlett gazdaságok esetében (az OECD átlaga 2018-ban 34,3 % volt); mivel az OECD-országok súlyozott átlagos jogszabályban előírt társaságiadó-kulcsa az 1980-as 46,52 %-ról 2020-ra 25,85 %-ra csökkent, ami azt jelenti, hogy e kulcs az elmúlt 40 évben 44 %-kal csökkent;
- H. mivel a 2004–2019-es időszakban az adószerkezet összetétele összességében nagyjából stabil maradt az EU-ban, ugyanakkor az adóbevételek általános szintje enyhén emelkedett; mivel az adószerkezet összetétele (a munka, a fogyasztás, a tőke után kivetett adók, a környezetvédelmi és egyéb adók relatív aránya) jelentősen eltér az EU-ban, és egyes tagállamok adószerkezete jobban kedvez a növekedésnek, mint más tagállamoké;
- I. mivel úgy tűnik, hogy az erős uniós adóverseny volt az egyik fő hajtóereje a társaságiadó-kulcsok meredek visszaesésének, amelynek következtében az átlagos európai adókulcs az OECD-országok átlagos adókulcsa alá csökkent;
- J. mivel a világválság alatt számos ország adóreformokhoz folyamodott a gazdaság támogatása érdekében, és ezen intézkedéseknek csak egy része volt átmeneti; mivel ezek az adóreformok magukban foglalták a vállalkozásokat és a háztartásokat célzó azonnali tehermentesítési intézkedéseket, például a törlesztési haladékokat, a veszteségek átvitelének növelését vagy a gyorsított adó-visszatérítéseket, valamint gazdaságélénkítési ösztönző intézkedéseket;
- K. mivel az OECD/G20-ak adóalap-erőzióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív kerete a gazdaság digitalizációjából eredő kihívások kezelése érdekében megállapodott a nemzetközi adórendszer kétpilléres reformjáról, amelynek egyik eleme a 15 %-os minimális tényleges társaságiadó-kulcs;

2022. február 15., kedd

Általános megjegyzések

1. emlékeztet arra, hogy a tagállamok az uniós szerződések határain belül és az uniós jog átültetése és megfelelő végrehajtása mellett szabadon dönthetnek saját gazdaságpolitikájukról és különösen saját adópolitikájukról, bár ez a szakpolitikák széttagoltságához és egyenlőtlen versenyfeltételekhez vezethet az EU-ban; emlékeztet arra, hogy ez lehetővé teszi a tisztességes versenyt, és korlátozza az uniós egységes piac torzulásait;

2. megállapítja, hogy az EU belső piaca, a termelési tényezők szabad mozgásának és az EU-n kívüli szomszédos országokkal fenntartott szoros gazdasági kapcsolatoknak köszönhetően nagy kereskedelmi, befektetési és pénzügyi áramlásokat generáltak az európai országok között; megjegyzi, hogy ez a mély kölcsönös függés az egyes országok adóalapját és adókulcsát érzékenyvé tette a többi ország adóalapjára és adókulcsára nézve, növelve különösen a társasági adó továbbgyűrűző hatásait;

A kkv-kra gyakorolt hatás

3. megjegyzi, hogy a nagyvállalatok (multinacionális vállalatok) adózási fegyelemmel kapcsolatos költségei a befizetett adók körülbelül 2 %-át, míg a kkv-k esetében e költségek a becslések szerint a befizetett adók mintegy 30 %-át teszik ki; emlékeztet arra, hogy az európai vállalatok, különösen a kis- és középvállalkozások a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés fő hajtóerői; emlékeztet arra, hogy egyes tagállamok olyan rendszereket dolgoztak ki, amelyek a nemzetközi keretek között elért nyereséget a nemzeti nominális adókulcsnál alacsonyabb adókulccsal adóztatják, ami a kkv-kat versenyhátrányba hozza⁽⁷⁾; megállapítja továbbá, hogy empirikus bizonyítékok arra utalnak, hogy a multinacionális vállalatok nyereségét általában kevésbé adóztatják, mint a hazai versenytársak nyereségét, ami abból adódik, hogy a magas adókulcs hatálya alá tartozó leányvállalatokból az alacsony adókulcs hatálya alá tartozó leányvállalatokba csoportosítják át a nyereséget;

4. Kiemeli, hogy a nemzeti adórendszerek közötti különbségek akadályt jelenthetnek a határokon átnyúló működést megkísérlő kkv-k számára; hangsúlyozza, hogy a multinacionális vállalatokhoz képest a kkv-k kevesebb forrást tudnak az adózási fegyelemre és az adóoptimalizálásra költeni; rámutat, hogy az adózási fegyelemre fordított kiadások aránya magasabb a kkv-k esetében, mint a multinacionális vállalkozások esetében;

5. megjegyzi, hogy az adóalap-harmonizáció, mint például a közös társaságiadó-alap vagy a „Vállalkozás Európában: Társaságiadó-keret” (BEFIT) című javaslat csökkenthetné az adózási fegyelem költségeit az egynél több tagállamban működő kkv-k számára; üdvözlí ezért a 21. század társasági adózásáról szóló bizottsági közleményt, amely kijelenti, hogy „[a] közös társaságiadó-rendszer hiánya az egységes piacon hátráltatja a versenyképességet”, és „versenyhátrányt jelent a harmadik országbeli piacokhoz képest”; megismétli, hogy a nyereségnek abban az országban történő megadóztatása, ahol a gazdasági tevékenység zajlik, lehetővé teszi a kormányok számára, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak kkv-ik számára; hangsúlyozza, hogy a vállalatokat az adóztatási jogok országok közötti elosztására vonatkozó olyan igazságos és hatékony képlet alkalmazásával kell megadóztatni, amely figyelembe veszi az olyan tényezőket, mint a munkaerő és a tárgyi eszközök; megjegyzi, hogy a Bizottság BEFIT-javaslatának közzététele csak 2023-ban várható; felkéri a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az elfogadási folyamatot, és felhívja a tagállamokat, hogy mielőbb állapodjanak meg az európai társaságiadó-szabálykönyvre vonatkozó ambiciózus javaslatról;

6. megjegyzi, hogy a Parlament a szakértőkkel, a nemzeti parlamentekkel és a polgárokkal folytatott párbeszéd révén hozzá fog járulni az irányadó elvek kidolgozásához a BEFIT-re irányuló, 2023-as bizottsági javaslatot megelőzően;

7. megjegyzi, hogy számos tagállam és az EU külön rendszereket vezetett be a kkv-k előnyben részesítésére, például különleges héaszabályokat a kkv-kat terhelő magasabb tényleges adókulcsok és az adózási fegyelemmel kapcsolatos magasabb költségek ellensúlyozása érdekében; hangsúlyozza, hogy az ilyen különleges bánásmód, bár általában pozitív, túlzott mértékben alkalmazva további torzulásokat okozhat és lehetőségeket teremthet az agresszív adótervezésre, valamint tovább növelheti a rendszer általános összetettségét; felhívja a tagállamokat, hogy a kkv-knak nyújtott adókedvezményeket úgy alakítsák ki, hogy azok összhangban legyenek az általános adórendszerrel, és ne ösztönözzék a kkv-kat arra, hogy kicsik maradjanak;

⁽⁷⁾ A Bizottság 2019. szeptember 16-i sajtóközleménye: „Állami támogatás: a Bizottság részletes vizsgálatot indít a Belgium által 39 multinacionális vállalatnak nyújtott egyedi »többletnyereségre« vonatkozó feltételes adómegállapításokkal kapcsolatban.”

2022. február 15., kedd

8. megjegyzi, hogy a kkv-k a korlátozottabb pénzforgalom miatt gyakran kevésbé képesek a veszteségek elviselésére vagy finanszírozására, mint a nagyobb vállalatok; e tekintetben üdvözlí a Covid19-válság során elszenvedett veszteségek adóügyi megítéléséről szóló, a tagállamokhoz intézett, 2021. május 18-i bizottsági ajánlást⁽⁸⁾, és felhívja a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe ezeket az ajánlásokat;

Az adópolitika összehangolása és koordinációja

9. kiemeli, hogy a nemzeti adópolitikák széttagoltsága torzító hatást gyakorolhat az EU egységes piacára, és káros lehet az uniós gazdaságra; üdvözlí, hogy az EU koordinációs mechanizmusokat dolgozott ki, például a magatartási kódexszel foglalkozó csoporton belüli szakértői értékelési eljárásokat és az európai szemeszter keretében tett országspecifikus ajánlásokat; meggyőződése, hogy mindkét mechanizmust tovább kell javítani; hangsúlyozza, hogy a magatartási kódexszel foglalkozó csoport keretében a tagállamok felülvizsgálják, módosítják vagy megszüntetik a káros adóversenyt jelentő meglévő adóintézkedéseiket, valamint tartózkodnak attól, hogy újabb ilyen intézkedéseket vezessenek be a jövőben; emlékeztet e tekintetben az Európai Parlament 2021. októberi álláspontjára, amely az Unión belüli méltányos adózás biztosítása érdekében a magatartási kódexszel foglalkozó munkacsoport kritériumainak, hatókörének és irányításának reformjára szólít fel;

10. rámutat, hogy a Bizottság a 2020. évi országspecifikus ajánlások részeként hat tagállamnak ajánlotta az agresszív adótervezés visszaszorítását; elismeri, hogy az országspecifikus ajánlások pozitív hatást gyakorolnak a szükséges adóreformok előmozdítására azokban a tagállamokban, amelyek ajánlásokat kaptak az agresszív adótervezésről, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok még nem tettek lépéseket az agresszív adótervezésre vonatkozó országspecifikus ajánlások tekintetében;

11. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az országspecifikus ajánlások – többek között az adózással kapcsolatosak – a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak szerint elválaszthatatlanul összekapcsolódnak⁽⁹⁾;

12. hangsúlyozza, hogy 2011 óta a közigazgatási együttműködési irányelv (DAC) határozza meg a tagállamok adóhatóságai közötti együttműködés szabályait az egységes piac megfelelő működésének biztosítása érdekében; üdvözlí, hogy az adócsalás és az adókikerülés visszaszorítása érdekében az irányelv hatályát 2011 óta folyamatosan új területekre terjesztették ki, és hogy az elmúlt évtizedekben jelentős előrelépés történt e téren; emlékeztet a Parlament 2021 szeptemberében elfogadott végrehajtási jelentésére, amely hiányosságokat állapít meg a közigazgatási együttműködési irányelv hatékony tagállami végrehajtásában, és kiemeli, hogy meg kell erősíteni a nemzeti adóhatóságok közötti információcserét;

13. rámutat a Tanács jelenlegi döntéshozatali folyamatainak korlátaira a tagállamok közötti koordináció előmozdítására és a káros adózási gyakorlatok elleni küzdelemre irányuló jogalkotási igények terén; kéri, hogy az EUMSZ által kínált valamennyi lehetőséget vizsgálják meg; emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 116. cikkében meghatározott eljárás alkalmazható abban az esetben, ha a káros adózási gyakorlatok torzítják a versenyt az egységes piacon;

14. kiemeli, hogy az adópolitikai koordináció ideális szintje a hatás maximalizálása érdekében a G20-on/OECD-n keresztül a nemzetközi szinten van; hangsúlyozza mindazonáltal, hogy a fejlődő országokat teljes mértékben be kell vonni a tárgyalási folyamatba; megjegyzi, hogy a nemzetközi megállapodásokon alapuló uniós adójavaslatokat a múltban nagyobb valószínűséggel fogadta el a Tanács;

15. elismeri azonban, hogy az adózás területén folytatott nemzetközi tárgyalásokon néha nehéz konszenzusra jutni, és ezért ezek segítségével lassan kezelhetők a nemzetközi adórendszer hiányosságai; ebben az esetben azt ajánlja, hogy az Európai Unió a nemzetközi tárgyalások sérelme nélkül járjon elől jó példával e téren;

16. üdvözlí az OECD/G20 inkluzív keretén belül elért történelmi jelentőségű megállapodást a nemzetközi adórendszer kétpilléres megoldáson alapuló reformjáról, amelynek célja a nyereség és az adóztatási jogok igazságosabb elosztásának biztosítása az országok között a legnagyobb és legjövedelmezőbb multinacionális vállalatok tekintetében, valamint javasolja, hogy a multinacionális vállalatokra legalább 15%-os adókulcs vonatkozzon; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt, és gondoskodjanak az OECD/G20-csoport két pillérre vonatkozó inkluzív

⁽⁸⁾ HL L 179., 2021.5.20., 10. o.

⁽⁹⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

2022. február 15., kedd

keretmegállapodásának az uniós jogba való átültetéséről, a Bizottság elnöke által „Az Unió helyzete 2021-ben – Szándéknyilatkozat” című dokumentumban tett bejelentésnek megfelelően; felhívja a Tanácsot, hogy gyorsan fogadja el e javaslatokat, hogy azok 2023-ban hatályba léphessenek; felkéri a tagállamokat, hogy fontolják meg az alkalmas egyéb adótípusokra vonatkozó hasonló nemzetközi megállapodások szorgalmazását;

Ajánlások és reformterületek

17. rámutat, hogy az egységes piac és a tőkepiaci unió működése szempontjából rendkívül fontos területeken, így például az adózás területén fokozottabb harmonizációra van szükség a tagállamok jobb koordinációja vagy uniós fellépés révén;

18. hangsúlyozza, hogy a tagállamok még mindig különböző kritériumokat alkalmaznak az adóügyi illetőség meghatározására, ami a kettős adóztatás vagy az adóztatás kettős elmaradásának kockázatát hordozza magában; e tekintetben emlékeztet a Bizottság 2020. júliusi cselekvési tervében körvonalazott javaslatokra, amelynek célja, hogy a Bizottság 2022/2023-ban jogalkotási javaslatot nyújtson be annak tisztázására, hogy az EU-ban határokon átnyúlóan tevékenykedő adófizetők adózási szempontból hol tekintendők illetőséggel rendelkezőnek; várakozással tekint a fenti javaslat elé, amelynek az adóügyi illetőség egységesebb meghatározására kell törekednie kell az egységes piacon belül;

19. megjegyzi, hogy a digitalizáció és a jelenlegi adórendszer számára kihívást jelentő immateriális javakra való nagymértékű támaszkodás magas szintű szakpolitikai koordinációt és harmonizációt tesz szükségessé az egyenlő versenyfeltételek megteremtése és annak biztosítása terén, hogy a digitális vállalkozások tisztességesen részt vállaljanak a terhekből azokban a társadalmakban, amelyekben tevékenységet folytatnak; tudomásul veszi, hogy néhány tagállam az uniós és OECD-szintű, folyamatban lévő tárgyalások ellenére sürgette a nemzeti digitális adók bevezetését; megjegyzi, hogy ez pozitív hatással volt a nemzetközi vitára; hangsúlyozza, hogy ezeket a nemzeti intézkedéseket egy hatékony nemzetközi megoldás végrehajtását követően fokozatosan meg kell szüntetni;

20. emlékeztet arra, hogy az EU az Európai Unió Helyreállítási Eszköz finanszírozásának egyik eszközeként egy digitális illetéken alapuló saját forrás bevezetését fogadta el, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő olyan alternatív javaslatokat, amelyek összeegyeztethetők a nemzetközi kötelezettségvállalással;

21. sajnálja, hogy a forrásadóval és a forrásadó visszatérítésével kapcsolatos eljárások közötti különbségek továbbra is jelentősen akadályozzák a tőkepiaci unió további integrációját; üdvözlí az Európai Bizottság bejelentését, miszerint jogalkotási kezdeményezésre tesz javaslatot a forrásadó-kedvezmény egész EU-ra kiterjedő, közös szabványosított rendszerének bevezetésére vonatkozóan;

22. helyteleníti a társasági adózásban a hitelfinanszírozás adóelőnyét, amely jelentős adólevonásokat tesz lehetővé a kamatfizetések esetében, miközben a sajáttőke-finanszírozási költségek nem vonhatók le hasonló módon; rámutat arra a strukturális hátrányra, amellyel a sajáttőke-finanszírozásra támaszkodó vállalatok szembesülnek, különösen ha a hitelekhez nehezen hozzájutó fiatal és kisvállalkozásokról van szó; megjegyzi, hogy a hitelfinanszírozás előnyben részesítése arra ösztönözheti a vállalatokat, hogy túl sok hitelt vegyenek fel;

23. megjegyzi, hogy a hitelfinanszírozás előnyben részesítése jelentős eltéréseket mutat a tagállamok között; tudomásul veszi azt, hogy egyes tagállamok tőkefinanszírozási kedvezményeket vezettek be e kérdés kezelése érdekében; emlékeztet arra, hogy bebizonyosodott, hogy e tőkefinanszírozási kedvezmények egy részét adózási kikapuként használják ki, amely lehetővé teszi a multinacionális vállalatok számára a nemzeti kamatok mesterséges levonását; hangsúlyozza, hogy az egységes piac torzulásainak elkerülése érdekében kívánatosabb lenne a közös európai megközelítés;

24. emlékeztet arra, hogy ezt a torzítást vagy a tőkefinanszírozáshoz kapcsolódó költségek új levonásának lehetővé tételével, vagy a kamatlevonási lehetőségek csökkentésével lehet kezelni; emlékeztet arra, hogy jöllehet a Parlament azt javasolta, hogy a hitelfelvétel költségeinek a kamatbevételeket meghaladó részét legfeljebb az adózó kamatfizetés, adózás, értékcsökkenés és amortizáció előtti eredményének (EBITDA) 20 %-a erejéig lehessen levonni, a Tanács ennél magasabb, legfeljebb 30 %-os küszöbértéket fogadott el⁽¹⁰⁾; emlékeztet arra, hogy az OECD szerint a 30 %-os arány túl magas lehet ahhoz, hogy hatékonyan megakadályozza az adóalap-erőziót és a nyereségátcsoportosítást⁽¹¹⁾;

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament 2016. június 8-i álláspontja a belső piac működését közvetlenül érintő adókikerülési gyakorlatok elleni szabályok megállapításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (HL C 86., 2018.3.6., 176. o.).

⁽¹¹⁾ OECD, *Nyilvános vitaanyag-tervezet – BEPS 4. intézkedés: Kamatlevonások és egyéb pénzügyi kifizetések*, 2014.

2022. február 15., kedd

25. várakozással tekint a hitelfinanszírozás adóelőnyét csökkentő támogatásról szóló bizottsági javaslat elé; sürgeti a Bizottságot, hogy végezzen alapos hatásvizsgálatot, és a javaslatba foglaljon bele az adóelkerülés elleni fellépést célzó hatékony rendelkezéseket annak elkerülése érdekében, hogy a tőkefinanszírozási kedvezményeket az adóalap-erőziót elősegítő új eszközként használják fel;

26. megjegyzi, hogy a marginális effektív adókulcs (EMTR) szempont lehet a befektetési döntéseket hozó vállalatok számára, az infrastruktúra minőségével, a képzett, egészséges munkaerő rendelkezésre állásával és az ország stabilitásával együtt ⁽¹²⁾; megjegyzi, hogy az EMTR vonatkozásában jelentős eltérések vannak a tagállamok között; felkéri a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy egyes tagállamok torzítják-e a versenyt azáltal, hogy mesterségesen csökkentik az EMTR-t, például gyorsított értékcsökkenési ütemezés vagy bizonyos tételek adóból való levonhatóságának kiigazítása révén, valamint hogy az eredményeket közölje a Parlamenttel;

27. megjegyzi, hogy jóllehet az előzetes adómegállapítások a vállalatok számára jogi egyértelműséget teremthetnek, ugyanakkor a kedvezményes adóügyi megítélés révén a visszaélések lehetőségét is magukban hordozzák; rámutat azonban arra, hogy a jogbiztonság megteremtésének előnyben részesített módja az egyszerű adórendszer;

28. üdvözli, hogy a Bizottság hajlandó alkotmányos szerepét kihasználva, a versenyjog alkalmazásával fellépni a verseny torzulása ellen; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nemzeti bíróságok és az Európai Unió Bírósága a közelmúltban a Bizottság több olyan határozatát is megsemmisítették, amelyeket az adózás területét érintő, nagy horderejű versenyjogi ügyekben hozott;

29. kiemeli, hogy a magánkutatásra és -fejlesztésre irányuló, költségvetési szempontból felelősen alkalmazott adóösztönzők (pl. adójóváírások, megnövelt engedmények vagy kiigazított értékcsökkenési ütemezés révén) hozzájárulhatnak a gazdaság kutatásra és fejlesztésre fordított összkiadásának megemeléséhez, ami gyakran pozitív externáliákkal jár; aggódik azonban amiatt, hogy az adóösztönzők bizonyos típusai, például a szabadalmi adókedvezmények vagy a szellemi tulajdonra vonatkozó adókedvezmények rendszerei alig járulnak hozzá a K+F-re fordított kiadások növeléséhez, és valójában torzíthatják a közös piacot, mivel nyereségátcsoportosításra és agresszív adótervezésre ösztönöznek; megjegyzi, hogy az adókedvezményeknek a reálgazdasági beruházások vonzására kell irányulniuk, és ezért nem a nyereségen, hanem a kiadásokon kell alapulniuk, hogy jobban elősegítsék az innovációt; kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az olyan adókedvezményekre vonatkozó iránymutatásokra, amelyek nem torzítják az egységes piacot, mégpedig azáltal, hogy a költségalapú, időben korlátozott, rendszeresen értékelt és pozitív hatás hiányában hatályon kívül helyezett, korlátozott földrajzi hatályú és inkább részleges, mintsem teljes körű mentességeket alkalmazó ösztönzőket részesítik előnyben;

30. hangsúlyozza, hogy további harmonizációra lehet szükség a kutatásra és fejlesztésre fordított kiadásokra vonatkozó adóösztönzők tekintetében; megjegyzi, hogy ez a Bizottság közös társaságiadó-alapra vonatkozó eredeti javaslatának részét képezte; sajnálja, hogy a 21. század társasági adózásáról szóló közelmúltbeli közlemény nem foglalkozott ezzel a kérdéssel;

31. megjegyzi, hogy a közös fiskális eszközrendszer jelentős részét az adókiadások révén csatornázzák, adómentességek, levonások, jóváírások, halasztott fizetés és kedvezményes adókulcsok formájában; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa minden hatástalan adókedvezmény és -támogatás értékelését, különös tekintettel azokra, amelyek károsak a környezetre és amelyek negatív gazdasági torzulásokhoz vezetnek; kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre egy ellenőrzési keretrendszert az adókedvezmények számára az Unióban, valamint hogy kötelezze a tagállamokat az adókedvezményekre vonatkozó költségvetési terhek közzétételére; felszólítja a tagállamokat, hogy végezzenek éves, részletes és nyilvános költség-haszon elemzést minden egyes adórendeletkezéstről; úgy véli, hogy erősítené az adórendszer kiszámíthatóságát, ha a tagállamok azonosan értelmeznék, hogy mely adóösztönzők nem torzító hatásúak; felszólítja a Bizottságot, hogy adjon ki iránymutatásokat az egységes piacot nem torzító adókedvezményekről;

32. felhívja a tagállamokat, hogy kössenek kompromisszumot a közvetett adózás, elsősorban a hozzáadottérték-adó (héta) erőteljes, érthető és nagyratörő reformjáról; hangsúlyozza, hogy a belső piac integritásának megőrzéséhez elengedhetetlen az összetettség és a bürokrácia csökkentése, valamint a héával kapcsolatos adócsalás és adókiijáztás megfelelő kezelése;

⁽¹²⁾ Világgazdasági Fórum, 2019. évi globális versenyképességi jelentés

2022. február 15., kedd

33. felhívja a tagállamokat, hogy folytassák az adóhatóságok reformját, gyorsítsák fel a digitalizációt, és indítsák el olyan stratégiai megközelítések végrehajtását, amely támogatják a kkv-knál az adózási fegyelem megvalósítását, valamint tárják fel a terhek csökkentésére nyitva álló lehetőségeket; felhívja a tagállamokat, hogy a bürokrácia, az adminisztratív terhek és a megfelelési költségek csökkentése érdekében hajtsanak végre szilárd és erőteljes reformokat az adórendszerek összetettségével kapcsolatban; emlékeztet arra, hogy az e kérdésben folytatott európai együttműködés és a legjobb gyakorlatok adóhatóságok közötti cseréje nagy hozzáadott értéket képvisel;

34. felhívja a tagállamokat, hogy használják ki jobban az EU Fiscalis programját annak érdekében, hogy reformtörekvéseik során javítsák az adóhatóságok közötti együttműködést; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy Erasmus csereprogramot az adótisztviselők számára a bevált gyakorlatok átvételének ösztönzése érdekében;

35. kéri a Bizottságot, hogy kövesse nyomon és kísérelje figyelemmel a Covid19-világjárvány következtében, a gazdaság fenntartása érdekében végrehajtott új nemzeti adóreformokat vagy intézkedéseket, különösen azokat, amelyek nem ideiglenes jellegűek; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre az adórendszerek reformját, kihasználva a gazdasági fellendülés támogatását célzó európai eszközök által nyújtott lehetőségeket; hangsúlyozza, hogy ezeknek a reformoknak tiszteletben kell tartaniuk az európai költségvetési keretet; emlékeztet arra, hogy ezeket a reformokat a nemzeti adóügyi hatáskörök teljes tiszteletben tartása mellett hajtsák végre, de hangsúlyozza, hogy a tagállamok közötti szoros koordináció jelentős hozzáadott értéket eredményez;

36. kiáll amellett, hogy az adózással kapcsolatos politikai és jogalkotási folyamatok során magas szinten tiszteletben kell tartani az adófizetők jogait, különösen a magánélet védelme és az adatvédelem tekintetében, főleg a magánszemélyek esetében;

37. megjegyzi, hogy a tagállamok legtöbb nemzeti közbeszerzési eljárása a legalacsonyabb árat alkalmazza a közbeszerzési szerződések egyetlen odaítélési kritériumaként; emlékeztet a Tanács által a Bizottsághoz intézett felhívásra, hogy vizsgálja meg, hogyan lehet kezelni az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékében szereplő országokban és területeken tevékenységet folytató ajánlattevők részvételéből eredő torzító hatásokat; felkéri a Bizottságot, hogy e tekintetben vizsgálja felül közbeszerzési stratégiáját;

Uniós adózási eredménytábla

38. tudomásul veszi a Bizottság folyamatban lévő munkáját az uniós adózási eredménytáblával kapcsolatban; olyan gazdasági mutatók igénybevételét javasolja, amelyek lehetővé teszik az egységes piac torzulásának azonosítását, mint például a közvetlen külföldi befektetések, a jogdíjak és a kamatfizetések szintje; kiemeli, hogy ennek az eszköznek hozzá kell járulnia a káros adóverseny elleni küzdelemhez; sürgeti a Bizottságot, hogy kellőképpen vegye figyelembe az állami bevételeknek az adókikerülést megkönnyítő nemzeti adópolitikák által okozott nagymértékű kiesését; úgy véli, hogy ezt az adózási eredménytáblát olyan eszközként kell létrehozni, amely segíti a tagállamokat abban, hogy megalapozott és szilárd reformokat hajtsanak végre adóügyekben; óva int attól, hogy ezt az eredménytáblát az egyes tagállamok megszegésére használják fel, de úgy véli, hogy előmozdíthatja a szükséges reformokról szóló vitát; ösztönzi a jelenlegi európai platformokkal való szoros együttműködést az eredménytábla létrehozása érdekében; értelmezése szerint ez az új eszköz hasznos lehet az európai szemeszter folyamata és különösen az országspecifikus ajánlások szempontjából;

o

o o

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0024

A géntechnológiával módosított GMB151 szójabab (BCS-GM151-6)

Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított GMB151 (BCS-GM151-6) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D075506/01 – 2021/2947(RSP))

(2022/C 342/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított GMB151 (BCS-GM151-6) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D075506/01,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére és 19. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2022. február 4-i szavazására, amely nem nyilvánított véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2021. január 27-én elfogadott és 2021. április 19-én közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a géntechnológiával módosított GMB szójabab élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről (EFSA-GMO-NL-2018. 153. sz. kérelem), EFSA Journal, 2021., 19(4):6424., <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6424>.

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban a Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a 9. parlamenti ciklusban a Parlament a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028),
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029),
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030),
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0054),
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0055),

2022. február 15., kedd

-
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0056),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat, négyet vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0057),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. május 14.) a géntechnológiával módosított MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0069),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről és az (EU) 2018/1111 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0291),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0292),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0293),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0365),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és MON 87411 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0366),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0367),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 88017 (MON-88Ø17-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0368),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 89034 (MON-89Ø34-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0369),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0080),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0081),

2022. február 15., kedd

- tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel 2018. október 9-én a németországi székhelyű BASF SE az egyesült államokbeli székhelyű BASF Agricultural Solutions Seed US LLC (a továbbiakban: a kérelmező) nevében az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be a géntechnológiával módosított GMB151 szójababot (a továbbiakban: géntechnológiával módosított szójabab) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan; mivel a kérelem a géntechnológiával módosított szójababot tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;
- B. mivel az EFSA 2021. január 27-én kedvező véleményt adott ki, amelyet 2021. április 19-én tett közzé;
- C. mivel a géntechnológiával módosított szójababot úgy fejlesztették ki, hogy ellenálló legyen a HPPD-inhibitorok néven ismert gyomirtó szerek egy csoportjával, például az izoxaflutollal, a mezotrionnal és a tembotrioninnal szemben, és rovarölő fehérjét (Bt-toxint) Cry14Ab-1.b⁽⁵⁾ válasszon ki, ami mérgező a fonálféregre;

A gyomirtó szerek maradékanyagai, a metabolitok és a koktélhatások értékelésének hiánya

- D. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szernek ellenálló gyomok megjelenése miatt⁽⁶⁾; mivel következőképpen a géntechnológiával módosított szójabab nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve kiegészítő gyomirtó szereknek, ami növelheti a maradványok mennyiségét a leszüretelt termésben;
- E. mivel az Unió által jóváhagyott harmonizált osztályozás és címkézés szerint az izoxaflutol nagyon mérgező a vízi élővilágra, és feltehetően károsítja a születendő gyermeket⁽⁷⁾;
- F. mivel a kockázatértékelés céljából kizárólag izoxaflutolt használtak a géntechnológiával módosított szójababon; mivel azonban a HPPD-t gátló gyomirtó szerek közé számos gyomirtó szer tartozik, köztük a mezotrion, amelyet ezért nagy mennyiségben fel lehet használni erre a géntechnológiával módosított szójababra;
- G. mivel az EFSA szerint a mezotrion gyomirtó „az endokrin rendszert károsító tulajdonságának tekinthető”, és a mezotrion bomlásterméke, az AMBA genotoxikus potenciálja „nem zárható ki”⁽⁸⁾;

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. július 7.) a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 (DAS-44406-6) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0334),

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. július 7.) a géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukoricát, valamint az 1507, MIR162, MON810 and NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0335).

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. július 7.) a géntechnológiával módosított Bt 11 (SYN-BTØ11-1) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0336),

⁽⁵⁾ Az EFSA véleménye, 6. és 7. o.

⁽⁶⁾ Lásd például: Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C. M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽⁷⁾ <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

⁽⁸⁾ EFSA Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance garlic extract (A mezotrion hatóanyagú növényvédő szereknél felmerülő kockázatok értékelésének szakmai vizsgálatából levont következtetés), EFSA Journal 2016; 14(3). 3. o. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>

2022. február 15., kedd

- H. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradékok és bomlástermékek (metabolitok) értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testületének (a továbbiakban: az EFSA GMO-testülete) hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás keretében; mivel mindez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek összetételét és ily módon toxicitását maga a genetikai módosítás irányíthatja;
- I. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok egyedi alkalmazási, kitétségi, egyes metabolitok esetében előfordulási, valamint kombinálthatás-megjelenési mintákhoz vezetnek, amelyekre kiemelt figyelmet kell fordítani; mivel ezeket a mintákat az EFSA nem vette figyelembe;
- J. mivel ezért nem vonható le az a következtetés, hogy a géntechnológiával módosított szójabab fogyasztása biztonságos az emberi és állati egészségre nézve;

A Bt-toxinokkal kapcsolatos lezáratlan kérdések

- K. mivel a biztonságossági vizsgálatokhoz mikrobiális rekombináns rendszerekből kinyert, izolált Cry14Ab-1 fehérjéket használtak⁽⁹⁾; mivel csekély jelentőség tulajdonítható az izolált fehérjékkel végzett toxikológiai vizsgálatoknak, tekintettel arra, hogy a géntechnológiával módosított növényekben, például a kukoricában, a gyapotban és a szójababban előforduló Bt-toxinok természetüknél fogva mérgezőbbek, mint az izolált Bt-toxinok; mivel ennek az az oka, hogy a növényi szövetben jelen lévő proteázgátlók (PI) növelhetik a Bt-toxinok toxicitását a lebomlásuk késleltetésével; mivel ezt a jelenséget számos tudományos vizsgálat igazolta, többek között a Monsanto harminc évvel ezelőtt végzett tanulmánya, amely kimutatta, hogy még a rendkívül alacsony PI-szintek is akár 20-szorosára növelhetik a Bt-toxinok toxicitását⁽¹⁰⁾;
- L. mivel ezt a fokozott toxicitást soha nem vették figyelembe az EFSA kockázatértékelési során, még akkor sem, ha az minden, az Unióban behozatalra vagy természetűre engedélyezett Bt-növény esetében releváns; mivel a Bt-toxint tartalmazó élelmiszereket fogyasztó emberek és a Bt-toxint tartalmazó takarmányokat fogyasztó állatok esetében ezért nem zárható ki a – proteázgátlók és Bt-toxinok közötti kölcsönhatással kiváltott – fokozott toxicitásból erdő kockázatok;
- M. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-toxinoknak való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-toxinok adjuváns tulajdonságokkal⁽¹¹⁾ rendelkezhetnek, vagyis növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;
- N. mivel tudományos vizsgálat⁽¹²⁾ keretében megállapítást nyert, hogy a Bt-toxinok toxicitását a gyomirtó szerekkel történő permetezésből származó maradékokkal fellépő kölcsönhatás is erősítheti, és további vizsgálatok szükségesek a többszörös genetikai események (géntechnológiai módosítással a gyomirtó szerekkel szemben ellenállóvá tett és inszekticid hatású Bt-toxinokat termelő növények) kombinált hatásairól; mivel azonban a gyomirtó szerek maradékokainak és metabolitjainak a Bt-toxinokkal fellépő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-testületének hatáskörébe tartozónak, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként;

A tagállami illetékes hatóságok észrevételei

- O. mivel a tagállamok illetékes hatóságai a három hónapos konzultációs időszak alatt észrevételeket nyújtottak be az EFSA-nak⁽¹³⁾; mivel a kritikai megjegyzések között szerepelt, hogy adatokat kellett volna szolgáltatni annak értékeléséhez, hogy felhalmozódnak-e gyomirtószer-maradékok és metabolitok a géntechnológiával módosított szójababban, hogy az Unióba behozott, géntechnológiával módosított szójabab tartalmazhat-e elfogadhatatlan szintű gyomirtószer-maradékot és metabolitot, hogy milyen következmények jelentkezhetnek a szubkrónikus, fejlődési és reprodukciós toxicitás tekintetében, továbbá hogy a környezeti kockázatértékelés alapja számos tekintetben hiányosságokat mutat, és ezért a géntechnológiával módosított szójabab környezeti kockázatát még mindig bizonytalanság övezi, valamint hogy a jelenlegi vizsgálatok nem elégségesek annak megállapításához, hogy a környezeti expozíció és így a nem célszervezetekre gyakorolt hatások elhanyagolhatók lesznek, illetve hogy figyelembe kell venni

⁽⁹⁾ Az EFSA véleménye, 16. o.

⁽¹⁰⁾ MacIntosh, S. C., Kishore, G. M., Perlak, F. J., Marrone, P. G., Stone, T. B., Sims, S. R., Fuchs, R. L.: Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors (A szerin proteázgátlók szerepe a *Bacillus thuringiensis* felerősített rovarirtó aktivitásában), *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 1990., 38. évf., 1145–1152. o., <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹¹⁾ Az áttekintést lásd itt: Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L.: An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals (Körkép az emlősökben jelen lévő *Bacillus thuringiensis* Cry-toxinok biztonságosságáról és biológiai hatásairól), *Journal of Applied Toxicology*, 2016. május, 36. évf., 5. sz., 630–648. o., <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

⁽¹²⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>

⁽¹³⁾ A géntechnológiával módosított szójababbal kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetőek el: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5946>

2022. február 15., kedd

a géntechnológiával módosított szójabab termesztésének a termesztő országokban jelentkező hatásait, és hogy „a dokumentációban bemutatott bizonyítékok alapján nem lehet következtetést levonni a GMB151 szójabab összehasonlító értékeléséről vagy biztonságosságáról”;

Nem demokratikus döntéshozatal

- P. mivel a Bizottság elismeri, hogy problematikus, hogy a GMO-k engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált;
- Q. mivel a Parlament a 8. parlamenti ciklusban összesen 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta az élelmiszernek és takarmánynak szánt GMO-k forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), valamint a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a 9. parlamenti ciklusban a Parlament már 21 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen; mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO esetében sem az engedélyezést; mivel a tagállamok többek között a kockázatértékeléssel kapcsolatos tudományos aggályok miatt nem támogatják az engedélyezést;
- R. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;
- S. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a GMO-k engedélyezésétől olyan esetben, amikor a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ⁽¹⁴⁾;

Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

- T. mivel az Egyesült Nemzetek Szervezetén (ENSZ) belül az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges előadó 2017-es jelentésében megállapította, hogy a veszélyes peszticidek – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre ⁽¹⁵⁾; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja ⁽¹⁶⁾ a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra; mivel a géntechnológiával módosított szójabab behozatalának engedélyezése növelné a HPPD-gátló gyomirtó szerekkel – például izoxaflutollal és mezotrionnal – történő kezelés céljából módosított növény iránti keresletet, növelve ezáltal a harmadik országokban dolgozók kitétséget; mivel a munkavállalók és a környezet fokozott kitétségének kockázata kiemelt problémát jelent a géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények esetében, tekintettel a felhasznált gyomirtó szerek nagyobb mennyiségére;
- U. mivel az erdőirtás a biológiai sokféleség csökkenésének egyik legfontosabb oka; mivel a földhasználatból és a földhasználat – főképp erdőirtás révén történő – megváltoztatásából eredő kibocsátás az éghajlatváltozás második legjelentősebb okozója – a fosszilis tüzelőanyagok elégetése után ⁽¹⁷⁾; mivel az ENSZ 15. fenntartható fejlődési célja magában foglalja az erdőirtások 2020-ra történő megállításának célkitűzését ⁽¹⁸⁾; mivel az erdők olyan többfunkciós szerepet töltenek be, amely a fenntartható fejlődésre vonatkozó legtöbb ENSZ-cél eléréséhez is hozzájárul ⁽¹⁹⁾;

⁽¹⁴⁾ A 182/2011/EU rendelet (6. cikkének (3) bekezdése) szerint az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többsége által biztosított támogatás.

⁽¹⁵⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁶⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁷⁾ „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról” című, 2019. július 23-i bizottsági közlemény (COM(2019)0352), 1. o.

⁽¹⁸⁾ Lásd a 15.2. célt: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>.

⁽¹⁹⁾ „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozása” című, 2019. július 23-i bizottsági közlemény (COM(2019)0352), 2. o.

2022. február 15., kedd

- V. mivel a szójatermesztés az erdőirtás egyik fő motivációja a dél-amerikai Amazonas-vidék, Cerrado és Gran Chaco erdeiben; mivel a Brazíliában és Argentínában termesztett szója 97 %-a, illetve 100 %-a géntechnológiával módosított szója⁽²⁰⁾; mivel a Brazíliában és Argentínában termesztésre engedélyezett, géntechnológiával módosított szójababok túlnyomó többsége esetében az Unióba történő behozatal is engedélyezett;
- W. mivel az Unió részes fele a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezménynek, amely egyértelművé teszi, hogy mind az exportáló, mind az importáló országok nemzetközi felelősséggel tartoznak a biológiai sokféleségért;
- X. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált üggyel kapcsolatos egyéb jogszerű tényezőket; mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljai, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény értelmében az Unióra háruló kötelezettségeknél e jogszerű tényezők körébe kell tartozniuk;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
 2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²¹⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
 4. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg sor nem kerül a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi vizsgálatára, amelynek teljes körű értékelést kell magában foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok jelenlétére vonatkozóan, valamint értékelnie kell a gyomirtó szerek bomlástermékeinek jelenlétét és a kombinált hatások teljes körét, többek között magával a géntechnológiával módosított növényvel való kölcsönhatásaikat is;
 5. üdvözli, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében⁽²²⁾ végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot; ugyanakkor mély csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság azóta is folytatja a GMO-k uniós behozatalának engedélyezését, annak ellenére, hogy a Parlament ezt ellenzi, a tagállamok többsége pedig az ilyen engedélyek megadása ellen szavaz;
 6. felhívja az EFSA-t, hogy kérjen adatokat a géntechnológiával módosított növényekből származó élelmiszerek és takarmányok fogyasztásának a bél-mikrobiómára gyakorolt hatásáról;
 7. felhívja az EFSA-t, hogy végezzen szélesebb körű kockázatértékelést, amely a Bt-toxinok, a géntechnológiával módosított növények és összetevőik, valamint a kiegészítő gyomirtó szerekkel való permetezés maradékanyagai közötti kölcsön- és kombinált hatásokat is figyelembe veszi, valamint értékeli a környezetre, az egészségre és az élelmiszer-biztonságra gyakorolt hatásokat;

⁽²⁰⁾ International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications: Global status of Commercialized Biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years (A géntechnológiával módosított növények 2017. évi globális helyzete: A biotechnológiai növények alkalmazásának megerősödése a gazdasági előnyök elmúlt 22 év alatti gyarapodása mellett), az ISAAA 53. sz. tájékoztatója, 2017., 16. és 21. o., <https://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf>

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽²²⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

2022. február 15., kedd

8. felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul függessze fel – szükség esetén a 178/2002/EK rendelet 53. cikkét alkalmazva – a Brazíliában és az Argentínában termesztett, géntechnológiával módosított szójabab behozatalát mindaddig, amíg nem vezetnek be hatékony, jogilag kötelező erejű mechanizmusokat az erdőirtáshoz, valamint az annak kapcsán elkövetett emberijogi visszaélésekhez kapcsolódó termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának megakadályozására;
9. ismételten felszólít ⁽²³⁾ a növényi eredetű fehérjék előállításáról és az e fehérjékkel való ellátás biztosításáról szóló európai stratégia végrehajtására, amely lehetővé tenné az Unió számára a géntechnológiával módosított szójabab behozatalától való függőségének csökkentését, valamint rövidebb élelmiszerláncok és regionális piacok kialakítását;
10. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet ⁽²⁴⁾;
11. felhívja a figyelmet arra, hogy a 182/2011/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatban az Európai Parlament által 2020. december 17-én elfogadott módosítások ⁽²⁵⁾, amelyeket a Parlament a Tanáccsal folytatott tárgyalások alapjaként fogadott el, kimondják, hogy a Bizottság nem engedélyezhet GMO-kat, amennyiben a tagállamok minősített többsége nem támogatja azt; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság tartsa tiszteletben ezt az álláspontot, és felhívja a Tanácsot, hogy folytassa munkáját, és sürgősen fogadjon el általános megközelítést e kérdéssel kapcsolatban;
12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament 2020. január 15-i állásfoglalása az európai zöld megállapodásról (HL C 270., 2021.7.7., 2. o.), 64. bekezdés.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament 2020. január 15-i állásfoglalása az európai zöld megállapodásról (HL C 270., 2021.7.7., 2. o.), 102. bekezdés.

⁽²⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0364.

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0025

A géntechnológiával módosított GHB614 gyapot (BCS-GHØØ2-5)

Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított GHB614 (BCS-GHØØ2-5) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D076839/01 – 2021/3006(RSP))

(2022/C 342/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított GHB614 (BCS-GHØØ2-5) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D076839/01),
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 11. cikke (3) bekezdésére és 23. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság szavazására, amely 2021. december 8-án nem nyilvánított véleményt, valamint a Fellebbviteli Bizottság 2022. január 31-i szavazására, amely szintén nem nyilvánított véleményt
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. és 13. cikkére ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2021. május 28-án elfogadott és 2021. július 7-én közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Scientific Opinion of the EFSA Panel on genetically modified cotton GHB614 for renewal authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-018) (Az EFSA tudományos szakvéleménye géntechnológiával módosított GHB614 gyapotról [EFSA-GMO-RX-018. sz. kérelem]), EFSA Journal 2021; 19(7):6671, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6671>

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban a Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a 9. parlamenti ciklusban a Parlament a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028),
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029),
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. október 10.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030),

2022. február 15., kedd

-
- Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0054),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0055),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0056),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. november 14.) a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat, négyet vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0057),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. május 14.) a géntechnológiával módosított MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0069),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről és az (EU) 2018/1111 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0291),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0292),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. november 11.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 és NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0293),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0365),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 kukoricát, valamint a MON 87427, MON 89034, MIR162 és MON 87411 egyszeres genetikai eseményekből kettőt vagy hármat ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0366),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0367),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 88017 (MON-88Ø17-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0368),
 - Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. december 17.) a géntechnológiával módosított MON 89034 (MON-89Ø34-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0369),

2022. február 15., kedd

- tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel a 2011/354/EU bizottsági határozat⁽⁵⁾ engedélyezte a géntechnológiával módosított GHB614 gyapotot (a továbbiakban: géntechnológiával módosított gyapot) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát; mivel az engedély hatálya kiterjedt az A2704-12 szójababot tartalmazó vagy abból álló – élelmiszereken és takarmányon kívüli – olyan termékek forgalomba hozatalára is, amelyeket – a természetesen kívül – ugyanarra a felhasználásra szánnak, mint bármely más szójababot;
- B. mivel 2020. április 22-én a németországi székhelyű BASF SE az egyesült államokbeli székhelyű BASF Agricultural Solutions Seeds US LLC (a továbbiakban: kérelmező) nevében az 1829/2003/EK rendelet 11. és 23. cikkének megfelelően kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a szóban forgó engedély megújítása iránt;
- C. mivel az EFSA a géntechnológiával módosított gyapotra vonatkozó engedély megújításával kapcsolatban 2021. május 28-án kedvező véleményt adott ki, amelyet 2021. július 7-én közzétettek; mivel az EFSA a géntechnológiával módosított gyapotra vonatkozó első engedély kapcsán 2009. március 5-én kedvező véleményt adott ki, amelyet 2009. március 10.⁽⁶⁾-én közzétettek;
- D. mivel a géntechnológiával módosított gyapot kukorica eredetű, módosított 5-enolpiruvil-sikimát-3-foszfát szintetáz (2mEPSPS) expresszáll, amely nem érzékeny a glifozát hatóanyagot tartalmazó, széles körben alkalmazott kelés utáni, levélre felvitt gyomirtó szerekre⁽⁷⁾; mivel más szóval a géntechnológiával módosított gyapot ellenálló a „kiegészítő gyomirtó szerként” alkalmazott glifozáttal szemben;
- E. mivel annak ellenére, hogy a gyapotmagolaj emberi fogyasztása Európában viszonylag korlátozott, számos különböző élelmiszer-ipari termékben megtalálható, például egyes salátaöntetekben, majonézekben, finompékárúkban, kenhető-csokoládé-termékekben és burgonyaszirmokban; mivel a gyapotot elsősorban gyapotmagpogácsa, gyapotmagliszt vagy teljes zsírtartalmú gyapotmag formájában adják az állatoknak⁽⁸⁾; mivel a gyapotot az emberek gyapotliszt formájában is fogyasztják;

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0080),

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. március 11.) a géntechnológiával módosított MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0081),

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. július 7.) a géntechnológiával módosított DAS-81419-2 (DAS-44406-6) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0334),

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. július 7.) a géntechnológiával módosított 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 kukoricát, valamint az 1507, MIR162, MON810 and NK603 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0335),

— Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. július 7.) a géntechnológiával módosított Bt 11 (SYN-BTØ11-1) kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0336),

⁽⁵⁾ A Bizottság 2011/354/EU határozata (2011. június 17.) a géntechnológiával módosított GHB614 gyapotot (BCS-GHØØ2-5) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (HL L 160., 2011.6.18., 90. o.).

⁽⁶⁾ A géntechnológiával módosított szervezetek testületének tudományos véleménye a Bayer CropScience glifozáttűrő, genetikailag módosított GHB614 gyapot élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő forgalomba hozatalára, behozatalára és feldolgozására vonatkozó, 1829/2003/EK rendelet szerinti kérelmről (hivatkozási szám: EFSA-GMO-NL-2008-51), EFSA Journal 2009; 7(3):985, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2009.985>

⁽⁷⁾ Az EFSA 2009. évi véleménye, 7. o.

⁽⁸⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a géntechnológiával módosított GHB614 × T304-40 × GHB119 gyapot élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről (EFSA-GMO-NL-2014-122. sz. kérelem), EFSA Journal, 2018; 16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, 22.

2022. február 15., kedd

A kiegészítő gyomirtó szer értékelésének hiánya

- F. mivel a Bizottság 503/2013/EU végrehajtási rendelete⁽⁹⁾ előírja annak értékelését, hogy a várható mezőgazdasági gyakorlatok befolyásolják-e a tanulmányozott végpontok eredményét; mivel az említett végrehajtási rendelet szerint ez különösen fontos a gyomirtó szerekkel szemben ellenálló növények esetében;
- G. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szernek ellenálló gyomok megjelenése miatt⁽¹⁰⁾; mivel következésképpen számítani kell arra, hogy a géntechnológiával módosított gyapot nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glifozátnak, és hogy ezért a termésben nagyobb mennyiségű maradékanyag lehet jelen;
- H. mivel az EFSA 2015 novemberében arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatása, az Európai Vegyiügynökség 2017 márciusában pedig azt a következtetést vonta le, hogy a besorolás nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség – az Egészségügyi Világszervezet rákbetegségekre szakosodott ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagként sorolta be; mivel több közelmúltbeli, szakértők által felülvizsgált tudományos tanulmány megerősíti a glifozát rákkeltő potenciálját⁽¹¹⁾;
- I. mivel az EFSA szerint hiányoznak azok a toxikológiai adatok, amelyek lehetővé tennék, hogy fogyasztói kockázatértékelést végezzenek a glifozát számos, a géntechnológiával módosított, glifozáttűrő növények esetében releváns bomlásterméke tekintetében⁽¹²⁾;
- J. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradékok és bomlástermékek értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testületének (a továbbiakban: az EFSA GMO-testülete) hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás keretében; mivel ez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek az érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és így módon toxicitását maga a genetikai módosítás válthatja ki⁽¹³⁾;

A tagállami illetékes hatóságok észrevételei

- K. mivel a tagállamok a három hónapos konzultációs időszak alatt számos kritikus észrevételt nyújtottak be az EFSA-nak⁽¹⁴⁾; mivel e kritikai észrevételek között szerepel, hogy a GMO-k vagy melléktermékeik emberek vagy állatok általi fogyasztásának konkrét nyomon követését lehetővé tevő valódi felületei rendszer hiányában nem lehet releváns tanulságokat levonni a tízéves időszakból a GMO-k fogyasztásának biztonságosságáról, hogy a nyomon követési jelentéseknek (2011–2019) számos hiányosságuk van, és nincsenek összhangban sem a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvél⁽¹⁵⁾ és a kapcsolódó iránymutatásokkal, sem pedig az EFSA-nak a forgalomba hozatal utáni környezetvédelmi nyomon követésre vonatkozó iránymutatásaival, hogy a bemutatott (a kérelmező által benyújtott) szakirodalmi elemzés szuboptimális, így hiányos volt, és hogy a géntechnológiával módosított gyapot magasabb – a vizsgálatok szerint az emberekre és az állatokra mérgező – glifozát-koncentrációval való permetezése valószínűleg több gyomirtószer-maradványt és metabolitot eredményez a növényeken és következésképpen az élelmiszer- és takarmányláncban;

⁽⁹⁾ A Bizottság 503/2013/EU végrehajtási rendelete (2013. április 3.) a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezése iránti kérelemről, valamint a 641/2004/EK és az 1981/2006/EK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 157., 2013.6.8., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ Lásd például Bonny, S., „Genetical Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Lásd például: Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽¹¹⁾ Lásd például: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, és <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽¹²⁾ A glifozát hatóanyagnál felmerülő kockázatok felméréséről szóló, peszticideket vizsgáló szakértői értékelésből levont EFSA-következtetés, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, 3. o., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹³⁾ A glifozát esetében csakugyan ez a helyzet áll fenn, ahogyan arra „A glifozátra vonatkozó hatályos maradékanyag-határértékekről szóló, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti EFSA-felülvizsgálat” című indokolással ellátott vélemény is rámutat, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, 12. o., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁴⁾ A tagállamok észrevételei, amelyek az EFSA kérdés-nyilvántartásán keresztül érhetőek el (hivatkozás: EFSA-Q-2014-00721): <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről – A Bizottság nyilatkozata (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

2022. február 15., kedd

Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása

- L. mivel az 1829/2003/EK rendelet egyfelől rögzíti, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, másfelől pedig előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált ügygel kapcsolatos egyéb jogszerű tényezőket; mivel az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) fenntartható fejlődési céljai, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény értelmében az Unióra háruló kötelezettségeknek e jogszerű tényezők körébe kell tartozniuk;
- M. mivel az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó 2017-es jelentése megállapította, hogy a veszélyes peszticidek – különösen a fejlődő országokban – katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre⁽¹⁶⁾; mivel az ENSZ 3.9. fenntartható fejlődési célja a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezés és -fertőzöttség miatt bekövetkező halálesetek és megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenését tűzte ki 2030-ra⁽¹⁷⁾; mivel a géntechnológiával módosított gyapot behozatalának engedélyezése növelné a glifozáttal kezelt növény iránti keresletet, ezáltal növelve a munkavállalók és a környezet kitétségét a harmadik országokban; mivel a munkavállalók és a környezet fokozott kitétségének kockázata kiemelt problémát jelent a géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények esetében, tekintettel a felhasznált gyomirtó szerek nagyobb mennyiségére;
- N. mivel egy 2020-ban közzétett, szakértői értékelés alá vetett tanulmány szerint a Roundup – a világ egyik leggyakrabban használt glifozátalapú gyomirtó szere – a biológiai sokféleség csökkenését idézheti elő, ami sebezhetőbbé teheti az ökoszisztémákat a szennyezéssel és az éghajlatváltozással szemben⁽¹⁸⁾;

Nem demokratikus döntéshozatal

- O. mivel az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2021. december 8-i szavazása során az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említettek szerint nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy a tagállamok minősített többsége nem támogatta az engedélyezést; mivel a Fellebbviteli Bizottság 2022. január 31-i szavazása sem nyilvánított véleményt;
- P. mivel a Bizottság elismeri, hogy problematikus az a tény, hogy a GMO-k engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált;
- Q. mivel az Európai Parlament a 8. parlamenti ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a 9. parlamenti ciklusban az Európai Parlament már 21 kifogást fogadott el a GMO-k forgalomba hozatala ellen; mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO esetében sem az engedélyezést; mivel a tagállamok többek között az elővigyázatosság elvének az engedélyezési eljárás során való figyelmen kívül hagyása, valamint a kockázatértékeléssel kapcsolatos tudományos aggályok miatt nem támogatják az engedélyezést;
- R. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;
- S. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra ahhoz, hogy a Bizottság elállhasson a GMO-k engedélyezéséről olyan esetben, amikor a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása⁽¹⁹⁾;

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ A 182/2011/EU rendelet (6. cikkének (3) bekezdése) szerint az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többsége által biztosított támogatás.

2022. február 15., kedd

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁰⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
4. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek teljes körű értékelést kell magában foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok jelenlétére vonatkozóan, valamint értékelnie kell a gyomirtó szerek bomlástermékeinek jelenlétét és a kombinált hatások teljes körét, többek között magával a géntechnológiával módosított növényvel való kölcsönhatásaikat is;
5. üdvözli, hogy a Bizottság a képviselőknek címzett 2020. szeptember 11-i levelében végül elismerte, hogy a GMO-kra vonatkozó engedélyezési határozatoknál figyelembe kell venni a fenntarthatóságot⁽²¹⁾; ugyanakkor mély csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság azóta is folytatja a géntechnológiával módosított szervezetek behozatalának engedélyezését, annak ellenére, hogy a Parlament ezt ellenzi és a tagállamok többsége ellene szavaz;
6. felhívja az EFSA-t, hogy kérjen adatokat a géntechnológiával módosított növényekből származó élelmiszerek és takarmányok fogyasztásának a bél-mikrobiómára gyakorolt hatásáról;
7. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Unió nemzetközi megállapodások – például a Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai – szerinti kötelezettségeit; ismételten kéri, hogy a végrehajtási jogi aktusok tervezetéhez mellékeljenek indokolást arról, hogy azok hogyan tartják tiszteletben a „ne árts” elvet⁽²²⁾;
8. felhívja a figyelmet arra, hogy a 182/2011/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽²³⁾ irányuló javaslattal kapcsolatban az Európai Parlament által 2020. december 17-én elfogadott módosítások, amelyeket a Parlament a Tanáccsal folytatott tárgyalások alapjaként fogadott el, kimondják, hogy a Bizottság nem engedélyezhet GMO-kat, amennyiben a tagállamok minősített többsége nem támogatja azt; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság tartsa tiszteletben ezt az álláspontot, és felhívja a Tanácsot, hogy folytassa munkáját, és sürgősen fogadjon el általános megközelítést e kérdéssel kapcsolatban;
9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽²¹⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²²⁾ Az Európai Parlament 2020. január 15-i állásfoglalása az európai zöld megállapodásról (HL C 270., 2021.7.7., 2. o.), 102. bekezdés.

⁽²³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0364.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0029

Európai Központi Bank – 2021. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása az Európai Központi Bank 2021. évi éves jelentéséről (2021/2063(INI))**

(2022/C 342/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Központi Bank (EKB) 2020. évi éves jelentésére,
- tekintettel az EKB visszajelzésére az Európai Parlament által az EKB 2019. évi éves jelentéséről szóló állásfoglalásában megfogalmazott észrevételekre,
- tekintettel az EKB 2020. január 23-án elindított és 2021. július 8-án lezárult stratégiai felülvizsgálatára,
- tekintettel az EKB 2021. július 8-án közzétett új monetáris politikai stratégiájára,
- tekintettel az EKB 2021. július 8-án közzétett cselekvési tervére és az éghajlatváltozás kapcsán felmerülő szempontok szakpolitikai keretbe való mélyebb beépítésére vonatkozó ütemtervére,
- tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) és az EKB alapokmányára és különösen annak 2. és 15. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 123. és 125. cikkére, 127. cikkének (1) és (2) bekezdésére, 130. cikkére, valamint 284. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. és 13. cikkére,
- tekintettel az EKB elnökével, Christine Lagarde-dal 2021. március 18-án, június 21-én, szeptember 27-én és november 15-én tartott monetáris párbeszédre,
- tekintettel az EKB munkatársainak az euróövezetre vonatkozó, 2021. szeptember 9-én közzétett makrogazdasági előrejelzéseire,
- tekintettel a monetáris politikai stratégia felülvizsgálatáról szóló, 2021. szeptemberi, 263–280. számú EKB-műhelytanulmányokra,
- tekintettel „Az euróövezeti vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférése – 2020. október–2021. március” című, 2021. június 1-jén közzétett EKB-felmérésre,
- tekintettel az EKB digitális euróról szóló, 2020 októberében közzétett jelentésére, a digitális euróról szóló nyilvános konzultációról szóló, 2021 áprilisában közzétett EKB-jelentésre, valamint az EKB digitális euróra vonatkozó, 2021. július 14-én elindított projektjére,
- tekintettel az EKB „The use of cash by households in the euro area” (A háztartások készpénzhasználata az euróövezetben) című, 2017. novemberi, 201. számú műhelytanulmányára,
- tekintettel az EKB által 2021. szeptemberben végzett, az egész gazdaságra kiterjedő klímaváltozási stressztesztre,
- tekintettel a Bizottság 2021. november 11-én közzétett, 2021. évi őszi gazdasági előrejelzésére,

2022. február 16., szerda

- tekintettel az uniós gazdasági és monetáris ügyekkel kapcsolatos pozíciók jelöltjei közötti nemi egyensúlyról szóló, 2019. március 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
 - tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodásra,
 - tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) „1,5 °C-os globális felmelegedés”, „Az éghajlatváltozás és a földhasználat”, valamint „Az óceánok és a krioszféra a változó éghajlatban” című különjelentéseire,
 - tekintettel a pénzügyi rendszerben a környezetvédelmi szempontok érvényesítése érdekében létrejött hálózat (NGFS) „Adapting central bank operations to a hotter world: Reviewing some options” [A központi banki műveletek alkalmazása tétele az éghajlatváltozás utáni világhoz: a lehetőségek áttekintése] című, 2021. március 24-én közzétett jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 142. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0351/2021),
- A. mivel a Bizottság 2021. évi őszi gazdasági előrejelzése szerint a GDP 2020-ban 5,9 %-kal csökkent az EU-ban és 6,4 %-kal az euróövezetben; mivel az előrejelzések szerint a GDP 2021-ben 5 %-kal, 2022-ben pedig 4,3 %-kal fog nőni mind az EU-ban, mind az euróövezetben, de a növekedés ütemét tekintve továbbra is jelentős eltérések várhatók a tagállamok között; mivel a növekedési kilátásokat övező bizonytalanság és kockázatok jelentősek, és a Covid19-világjárvány alakulásától, valamint attól függnek, hogy a kínálat milyen ütemben igazodik a gazdaság újbóli megnyitását követő gyors keresletnövekedéshez; mivel az uniós gazdasági egészének teljesítménye 2021 harmadik negyedében elérte a világjárvány előtti szintet, bár a fellendülés üteme országonként egyenetlen; mivel az infláció tartósan magas szintje továbbra is a fellendülés egyik legnagyobb lefelé mutató kockázata;
- B. mivel az EKB munkatársainak 2021. szeptemberi makrogazdasági előrejelzései szerint (az euróövezet nélkül számított) globális reál-GDP 2021-ben várhatóan 6,3 %-kal nő, majd ezt követően a növekedés 2022-ben 4,5 %-ra, 2023-ban pedig 3,7 %-ra mérséklődik; mivel a globális gazdasági tevékenység 2020 végén már meghaladta a világjárvány előtti szintet;
- C. mivel az Eurostat szerint 2021 szeptemberében a munkanélküliségi ráta 6,7 % volt az EU-ban, és 7,4 % az euróövezetben, annak megoszlása az EU-ban és a tagállamokon belül egyenlőtlen volt, és a munkanélküliség továbbra is kiugróan magas a fiatalok és a nők körében (az előbbi 15,9 % az EU-ban és 16 % az euróövezetben, az utóbbi 7 % az EU-ban és 7,7 % az euróövezetben); mivel az ifjúsági munkanélküliség magas aránya még mindig súlyos probléma, amelyet az Uniónak kezelnie kell;
- D. mivel az EKB munkatársainak 2021. szeptemberi makrogazdasági előrejelzése szerint az euróövezetben a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) szerinti éves átlagos infláció 2021-ben 2,2 % lesz, 2022-ben várhatóan 1,7 %-ra, 2023-ban pedig 1,5 %-ra csökken; mivel az inflációs előrejelzések jelentős eltéréseket mutatnak az euróövezeten belül; mivel az infláció 2021 októberében 4,1 %-ra nőtt az euróövezetben, ami egy évtizede a legmagasabb érték; mivel aggályok merültek fel a magasabb inflációs ráták időszakos és átmeneti jellegét érintően;
- E. mivel 2020 végén az eurórendszer mérlegének mérete elérte a csúcösszeget jelentő 6 979 324 millió EUR-t, ami 2019 végéhez képest majdnem 50 %-os (2 306 233 millió EUR) növekedést jelent, ami a célzott hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek harmadik sorozata (TLTRO III), valamint a pandémiás vészhelyzeti vásárlási program (PEPP) és az eszközvásárlási program (APP) keretében vásárolt értékpapirokból ered;

⁽¹⁾ HL C 23., 2021.1.21., 105. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

2022. február 16., szerda

- F. mivel 2020-ban az EKB nettó nyeresége 1 643 millió EUR-t tett ki, szemben a 2019. évi 2 366 millió EUR összeggel; mivel ez a csökkenés elsősorban a devizataralék és a monetáris politikai okokból tartott értékpapírok alacsonyabb nettó kamatbevételének – ezen belül az USA dollár portfólió által termelt kamatbevétel jelentős, 50 %-os visszaesésének –, valamint a Kormányzótanács azon döntésének következménye, amely alapján 48 millió EUR-t átutaltak az EKB pénzügyi kockázatokra képzett céltartalékába;
- G. mivel anélkül, hogy veszélyeztetné az árstabilitás fenntartásának elsődleges célkitűzését, az EKB-nak szintén támogatnia kell az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az EUSZ 3. cikkében megállapított uniós célkitűzések megvalósításához;
- H. mivel a kis- és középvállalkozások (kkv-k) alkotják az uniós gazdaság gerincét és fokozzák a gazdasági és társadalmi kohéziót, az összes uniós vállalkozás 99 %-át teszik ki, körülbelül 100 millió embert foglalkoztatnak, az EU GDP-jének több mint felét állítják elő, és kulcsszerepet játszanak a gazdaság minden ágazatában a hozzáadott érték biztosításában; mivel a kkv-kat súlyosan érintette a Covid19-járvány által okozott gazdasági válság; mivel az általános gazdasági kilátások alakulása negatívan érintette a finanszírozáshoz jutásukat; mivel ezért a kkv-knak további támogatásra van szükségük;
- I. mivel az EKB megbízatása keretében elkötelezte magát amellyel, hogy hozzájárul a Párizsi Megállapodás célkitűzéseéhez; mivel az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése és annak következményei akadályozhatják a monetáris politika hatékonyságát, befolyásolhatják a növekedést, valamint növelhetik az árakat és a makrogazdasági instabilitást; mivel határozott intézkedések nélkül súlyos lehet az EU GDP-jére gyakorolt negatív hatás;
- J. mivel a lakhatási költségek a háztartással kapcsolatos kiadásoknak közel egynegyedét teszik ki a 27 tagú EU-ban; mivel az EU lakosságának több mint kétharmada rendelkezik saját tulajdonú ingatlanal; mivel az elmúlt évtizedben az ingatlanárak meredeken, több mint 30 %-kal, a lakbérek pedig csaknem 15 %-kal emelkedtek az EU-ban;
- K. mivel a 2021. április 23-i, 2020–2021. téli Eurobarométer-felmérés szerint az euróövezetben 2019-ben 79 %-os volt a közös valutaként az eurót használó európai gazdasági és monetáris unió társadalmi támogatottsága;
- L. mivel az EKB Igazgatóságának és Kormányzótanácsának csak két tagja nő; mivel a nők továbbra is alulreprezentáltak az EKB hierarchiájában;

Általános áttekintés

1. üdvözli az EKB szerepét az euró stabilitásának megőrzésében; kiemeli, hogy az EKB Szerződésekben meghatározott, jogszabályban előírt függetlensége előfeltétele annak, hogy teljesítse a megbízatását; kiemeli azt is, hogy ezt a függetlenséget nem szabad megsérteni, és azt mindig megfelelő szintű elszámoltathatóságnak kell kiegészítenie;
2. üdvözli az EKB monetáris politikai stratégiájának 2021. július 8-án egyhangúlag elfogadott és bejelentett felülvizsgálatát, amely meghatározza, hogy miként lehet elérni az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges célkitűzést és hozzájárulni az uniós célkitűzések eléréséhez, amelyek magukban foglalják a kiegyensúlyozott és fenntartható gazdasági növekedést, a rendkívül versenyképes szociális piacgazdaságot, amely teljes foglalkoztatottságra, társadalmi haladásra és konvergenciára törekszik, valamint a környezet minőségének magas szintű védelmét és javítását, az árstabilitás elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül; megjegyzi, hogy 18 év óta ez az első stratégiai felülvizsgálat; üdvözli az EKB-nak a 2021. szeptember 27-i monetáris párbeszéd során Lagarde elnök által is említett azon döntését, hogy rendszeres időközönként értékeli a monetáris politikai stratégia megfelelőségét, a következő értékelést 2025-re ütemezve, ezáltal fokozva a közvélemény tájékozottságát és részvételét a monetáris politikában;
3. aggodalmát fejezi ki a Covid19-világjárvány és az azt követő korlátozó intézkedések által okozott példátlan egészségügyi, társadalmi és gazdasági válság miatt, amely az euróövezet – különösen a már amúgy is sebezhető országok – gazdaságának hirtelen zsugorodását, a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek ugrásszerű növekedését és a munkaerőpiaci feltételek gyors romlását eredményezte; különösen aggódik a Covid19-világjárvány kkv-kra gyakorolt hatása miatt; üdvözli az EU által erre válaszul hozott széles körű állami támogatási intézkedéseket; megjegyzi, hogy az euróövezet gazdasági tevékenységének újbóli fellendülése a vártnál hamarabb kezdődött el, bár ennek üteme, nagyságrendje és egyenletessége továbbra is bizonytalan;

2022. február 16., szerda

4. hangsúlyozza, hogy a fenntartható növekedést, a rezilienciát és az árstabilitást átfogó válaszlépésekkel lehet elérni, melyek magukban foglalják a monetáris politika és a támogató és diszkrecionális költségvetési politika kalibrált keverékét, valamint társadalmilag kiegyensúlyozott és termelékenységnövelő reformokat és beruházásokat; támogatja Lagarde elnök arra irányuló felhívását, hogy a Covid19-válság kezelése érdekében teljes mértékben hangolják össze a költségvetési és monetáris politikákat, eközben hangsúlyozva az EKB függetlenségét;

5. tudomásul veszi az EKB elnökének 2021. június 10-i nyilatkozatát, amely szerint „az ambiciózus és összehangolt költségvetési irányvonal továbbra is alapvető fontosságú, mivel a költségvetési támogatás idő előtti visszavonása gyengítheti a fellendülést és felerősítheti a hosszabb távú káros hatásokat”; elismeri az európai és nemzeti költségvetési politikák fontosságát a világjárvány által legsúlyosabban érintett háztartások és vállalkozások megsegítésében; megjegyzi, hogy az euróövezet országaiban eltérő a fellendülés mértéke, ami a világjárvány végét követően egy többsébségű Európa kialakulásához vezethet; emlékeztet arra, hogy a költségvetési támogatás és a monetáris politika nem fékezheti azokat a reformokat és beruházásokat, melyek célja az uniós gazdaság újralesztése, a fenntartható és inkluzív növekedés fellendítése, a zöld átállás katalizálása, valamint Európa autonómiájának és versenyképességének megerősítése;

6. tudomásul veszi Lagarde elnök nyilatkozatát, amely szerint „egy központi költségvetési kapacitás segítséget nyújthatna az euróövezet aggregált költségvetési irányvonalának kijelölésében, és a makrogazdasági politikák megfelelőbb kombinációját biztosíthatná”, valamint hogy „az euróövezeti országokban strukturális reformokra van szükség az euróövezet termelékenységének és növekedési potenciáljának fokozása, valamint a strukturális munkanélküliség csökkentése és a reziliencia fokozása érdekében”; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsuk egy anticiklikus stabilizációs funkció meglétét, valamint gazdasági sokkok esetén kellő időben, megfelelő támogatás nyújtását, továbbá hogy finanszírozzuk a zöld átállást; hangsúlyozza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz fontosságát a Covid19-válság által okozott gazdasági és társadalmi sokk kezelésében;

7. üdvözlí, hogy az uniós gazdasági kormányzási keret jövőjéről szóló vita már megkezdődött;

Monetáris politika

8. üdvözlí, hogy az EKB vészhelyzetben gyors és érdemi monetáris politikai választ adott a Covid19-válságra; elismeri e válasz pozitív hatását az euróövezet gazdasági helyzetére, ami magában foglalta a pandémiás vészhelyzeti vásárlási program (PEPP) bevezetését, az elfogadhatósági és biztosítéki kritériumok lazítását, valamint az újrakalibrált, hosszabb távú refinanszírozási műveletek (TLTRO III) és a pandémiás vészhelyzeti hosszabb távú refinanszírozási műveletek (PELTRO-k) felajánlását; emlékeztet az EKB azon szándékára, hogy mindaddig fenn kívánja tartani támogatását, amíg azt megbízatásának teljesítéséhez szükségesnek ítéli; üdvözlí továbbá az EKB azon döntését, hogy eszköztárának szerves részeként fenntart olyan eszközöket, mint például a határidős iránymutatás, az eszközvásárlások és a hosszabb távú refinanszírozási műveletek; felkéri az EKB-t, hogy továbbra is biztosítsa monetáris politikai intézkedéseit és kövesse nyomon azok szükségességét, alkalmasságát és arányosságát;

9. tudomásul veszi az EKB azon döntését, hogy a PEPP méretét az eredeti 750 milliárd EUR-ról 1 850 milliárd EUR-ra növeli; tudomásul veszi, hogy az EKB folytatja a nettó eszközvásárlásokat a PEPP keretében, amíg a Covid19 válság szakasza véget nem ér, de legalább 2022. március végéig; megjegyzi, hogy az EKB a közelmúltban lelassította a PEPP keretében történő nettó eszközvásárlások ütemét, a Kormányzótanács azon álláspontja alapján, hogy a kedvező finanszírozási feltételek mérsékelt alacsonyabb ütem mellett is fenntarthatók; kiemeli Lagarde elnök 2021. június 10-i nyilatkozatát, amely szerint „a PEPP-ből való kilépésről szóló bármely vita (...) túl korai lenne, ez most még nem esedékes, de kellő időben majd sor kerül rá”; felkéri az EKB-t, hogy mindaddig folytassa az eszközvásárlást a PEPP keretében, amíg azt megbízatásának teljesítéséhez szükségesnek ítéli; tudomásul veszi az EKB azon szándékát, hogy megvizsgálja az eszközvásárlások további kalibrálását; tudomásul veszi továbbá Lagarde elnök azon kijelentését, hogy még a pandémiás vészhelyzet várható végét követően is fontos lesz, hogy a monetáris politika – beleértve az eszközvásárlások megfelelő kalibrálását – támogassa az euróövezet egészében a fellendülést és az infláció fenntartható visszatérését a 2 %-os célszintre;

10. tudomásul veszi az EKB azon döntését, hogy rugalmasan vásárol a PEPP keretében azzal a szándékkal, hogy megakadályozza a finanszírozási feltételek olyan szigorodását, amely nem egyeztethető össze a világjárvány által gyakorolt negatív hatás kivédésére való törekvéssel, ugyanakkor támogassa a monetáris politika zökkenőmentes transzmisszióját;

11. megjegyzi, hogy az APP keretében zajló nettó eszközvásárlások havi 20 milliárd EUR értékben folytatódnak; megjegyzi továbbá, hogy az APP keretében történő eszközvásárlás mindaddig folytatódik, amíg az a kamatpolitikája lazító hatásának megerősítéséhez szükséges, és azelőtt fejeződik be, hogy az EKB ismét elkezd emelni irányadó kamatlábait; emlékeztet arra, hogy a világjárványt megelőzően megkezdett APP program stabil ütemben tovább fog működni;

2022. február 16., szerda

12. üdvözlöi a görög kötvények bevonását a PEPP-be; megjegyzi azonban, hogy a jelentős előrelépés ellenére a közszektor eszközeinek megvásárlására irányuló program (PSPP) keretében még mindig nem fogadhatók el; felkéri az EKB-t, hogy vizsgálja felül a görög kötvényeknek a PSPP keretében való elfogadhatóságát, és jóval a PEPP lezárása előtt tegyen konkrét ajánlásokat a PSPP-be történő bevonásukra;

13. tudomásul veszi az EKB azon döntését, hogy a PEPP keretében vásárolt lejáró értékpapírokból származó tőketörlesztést legalább 2024 végéig továbbra is újra befekteti, és hogy az APP keretében vásárolt lejáró értékpapírokból származó tőketörlesztést teljes egészében továbbra is újra befekteti hosszabb időszakon keresztül azután, hogy elkezdi az EKB irányadó kamatlábainak emelését, de mindenestre addig, ameddig szükséges ahhoz, hogy fennmaradjanak a kedvező likviditási feltételek és a meglehetősen laza monetáris politika;

14. megjegyzi, hogy az eurórendszer refinanszírozási műveleteinek összege 2020 végére 1 850 milliárd EUR-ra nőtt, elsősorban a TLTRO III miatt; megjegyzi továbbá, hogy az eurórendszer fennálló refinanszírozási műveleteinek súlyozott átlagos futamideje 2020 végére körülbelül 2,4 évre nőtt;

15. üdvözlöi az EKB azon döntését, hogy továbbra is likviditást biztosít a refinanszírozási műveletein keresztül; elismeri, hogy a TLTRO III-on keresztül szerzett források alapvető szerepet játszanak a bankok vállalati és háztartási hitelezésének támogatásában; hangsúlyozza azonban, hogy egyes esetekben e likviditási injekcióknak csak nagyon kis hányada növelte a reálgazdaságnak, különösen a kkv-knak történő banki hitelnyújtást; felkéri az EKB-t annak biztosítására, hogy az említett intézkedések valóban könnyítsék meg a reálgazdaság finanszírozását;

16. tudomásul veszi az EKB azon döntését, hogy középtávon 2 %-os új szimmetrikus inflációs célt tűz ki, és elkötelezett az iránt, hogy inflációs céljának elérése érdekében fenntartja a tartósan laza monetáris politikai irányvonalat; úgy véli, hogy a számtani referencia hiánya bonyolulttá teszi a céltól való eltérések értelmezését; megjegyzi, hogy a monetáris politikai stratégia középtávú irányultsága lehetővé teszi az inflációnak a céltól való elkerülhetetlen rövid távú eltéréseit; felkéri az EKB-t, hogy szükség esetén vizsgálja meg, hogy az infláció meglődulása milyen módon befolyásolhatja monetáris politikai irányvonalát;

17. aggodalmát fejezi ki az euróövezeti inflációs ráta miatt, amely 2022 januárjában 10 éves csúcstól elérve 5,1 %-ra emelkedett, és a különböző tagállamokban 3,3 % és 12,2 % között mozog, és amelyet különböző tényezők – például az energiaárak bázishatása, az ellátás akadozása és a drámai recessziót követő fellendülés – okoznak; hangsúlyozza, hogy a népesség legszegényebb rétegei számára különösen káros lehet az infláció meghatározott célértéken túli növekedése, és a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek növekedését eredményezheti; emlékeztet arra, hogy az infláció az elmúlt évtizedben jóval a 2 %-os cél alatt maradt; kéri az EKB-t, hogy szorosan kövesse nyomon ezeket a tendenciákat és azok következményeit, és tegyen lépéseket az árstabilitás fenntartására; megismétli Lagarde elnök azon felhívását, hogy a monetáris politikának továbbra is arra kell összpontosítania, hogy a gazdaságot biztonságosan kivezesse a pandémiás vészhelyzetből; megjegyzi, hogy az EKB által elemzők körében végzett felmérés (Survey of Professional Forecasters) szerint a középtávú várakozások továbbra is stabilan a célértékhez közeli inflációt vetítenek előre, míg egyes piaci alapú eszközök a középtávú inflációs várakozások emelkedését vonják maguk után;

18. úgy véli, hogy az EKB megvizsgálhatja alternatív monetáris politikai eszközöket, amelyek ösztönözhetik a köz- és magánberuházásokat;

19. tudomásul veszi az EKB azon várakozását, hogy az irányadó kamatok a jelenlegi vagy alacsonyabb szinten maradnak, amíg az infláció el nem éri a 2 %-ot jóval az előrejelzési időtávjának vége előtt és tartósan az előrejelzési időtáv hátralévő részében; hangsúlyozza, hogy az alacsony kamatlábak lehetőségekkel szolgálnak a fogyasztók, a vállalkozások – köztük a kkv-k –, a munkavállalók és a hitelfelvevők számára, akik élhetnek az erőteljesebb gazdasági lendület, az alacsonyabb munkanélküliség és a mérsékeltebb hitelfelvételi költségek nyújtotta előnyökkel; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy az alacsony kamatlábak esetleg káros hatás gyakorolnak az életképtelen és nagymértékben eladósodott vállalkozásokra, a növekedést és a fenntarthatóságot fokozó reformok és beruházások ösztönzésére, valamint a nyugdíj- és biztosítási rendszerekre;

20. üdvözlöi az EKB azon döntését, hogy menetrend kidolgozását javasolja a saját tulajdonú lakásokhoz kapcsolódó költségek harmonizált fogyasztói árindexbe (HICP) való beemelésére, a háztartások szempontjából összehasonlítható és releváns inflációs ráta jobb megjelenítése érdekében, mivel a lakhatási költségek folyamatosan emelkednek, továbbá hogy megalapozottabb monetáris politikai műveleteket dolgoz ki; úgy véli azonban, hogy a HICP már a jelenlegi definíciója szerint is tükrözi a háztartások termékekre és szolgáltatásokra fordított tényleges kiadásainak alakulását; úgy véli, hogy a beruházási komponens és a fogyasztási komponens elkülönítését célzó módszertanoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelően tükrözzék a lakásárak jelentős növekedésének fogyasztói költségekre gyakorolt tényleges hatását; elismeri, hogy e költségek integrálása több évig is eltarthat; hangsúlyozza, hogy egy ilyen lépés eredményeként emelkedhetnek az árindexek, ami legalábbis átmenetileg a középtávú inflációs cél túllépését és így az EKB mozgásterének csökkenését eredményezheti; felkéri az EKB-t, hogy készüljön fel az ilyen jellegű kockázatok hatékony kezelésére;

2022. február 16., szerda

21. elismeri, hogy szükség van a HICP minőségi kiigazítására szolgáló módszerek fokozott harmonizációjára, valamint a tagállamokban a minőségi kiigazítások átláthatóságának növelésére;

Az éghajlatváltozással szembeni intézkedések

22. emlékeztet arra, hogy az EKB-t mint uniós intézményt kötik a Párizsi Megállapodás keretében tett uniós kötelezettségvállalások; hangsúlyozza, hogy az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos vészhelyzet kezeléséhez az EKB-nak integrált megközelítést kell alkalmaznia, amelynek valamennyi szakpolitikájában, döntésében és műveletében tükröződnie kell, valamint eleget kell tennie az Unió általános gazdaságpolitikáinak támogatására vonatkozó megbízatásának, e tekintetben különösen a klímasemleges gazdaság legkésőbb 2050-ig történő megvalósítása támogatásának, az európai klímarendelethez foglaltaknak megfelelően; úgy véli, hogy az EKB-nak minden rendelkezésére álló eszközt fel kell használnia az éghajlattal kapcsolatos kockázatok leküzdésére és enyhítésére;

23. úgy véli, hogy az árstabilitás fenntartása hozzájárulhat a Párizsi Megállapodás végrehajtásához szükséges megfelelő feltételek megteremtéséhez;

24. tudomásul veszi az EKB első, az egész gazdaságra kiterjedő éghajlati stressztesztjét; megjegyzi, hogy ennek eredménye szerint határozott intézkedések nélkül súlyos lehet az EU GDP-jére gyakorolt negatív hatás; üdvözlí ezért az EKB azon kötelezettségvállalását, hogy rendszeres éghajlati stresszteszteket végez mind a gazdaság egészében, mind az egyes bankok szintjén;

25. megjegyzi, hogy az EKB mutatókat – például a szénlábnymra vonatkozó mutatókat – fog kidolgozni arra vonatkozóan, hogy a pénzügyi intézmények portfólióikon keresztül milyen éghajlattal kapcsolatos fizikai kockázatoknak vannak kitéve, valamint makrogazdasági modellezést és forgatókönyv-elemzéseket fog végezni annak érdekében, hogy az éghajlati kockázatokot beépítse az EKB modelljeibe, és értékelje a potenciális növekedésre gyakorolt hatásukat; üdvözlí, hogy az EKB forgatókönyv-elemzéseket fog végezni az átállási politikákkal kapcsolatban;

26. üdvözlí az EKB új cselekvési tervét és az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekre vonatkozó részletes ütemtervét, amely az éghajlatváltozással kapcsolatos szempontok szakpolitikai keretbe és modellekbe való mélyebb beépítését célozza; megjegyzi ugyanakkor, hogy a cselekvési terv az éghajlattal kapcsolatos kockázatokra összpontosít, és hangsúlyozza az EU fenntartható finanszírozási keretének központi elemét képező kettős lényegesség elvét;

27. megjegyzi, hogy a piacsemlegesség fogalma a „szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság” elvéhez kapcsolódik; felkéri az EKB-t, tiszteletben tartva függetlenségét, hogy kezelje a piaci hiányosságokat, és biztosítsa a források hatékony elosztását hosszú távon, ügyelve arra, hogy politikailag a lehető legsemlegesebb maradjon, és tiszteletben tartva a piacsemlegesség elvét; megjegyzi, hogy az EKB már több alkalommal eltért a piacsemlegességtől;

28. üdvözlí, hogy a zöld kötvények vásárlása és az EKB portfóliójából való részesedése továbbra is növekszik; úgy véli ugyanakkor, hogy a zöld átmenet által támasztott szükségletekhez viszonyítva ez a részesedés még mindig igen csekély; felkéri az EKB-t, hogy gyorsítsa fel a zöld kötvények arányának növelését a portfóliójában; üdvözlí az európai zöldkötvénystandard létrehozását és az EKB e téren nyújtott támogatását; tudomásul veszi e tekintetben az EKB arra vonatkozó döntését, hogy szavatolótőke-portfóliójának egy részét a központi bankoknak kínált, euróban denominált zöldkötvény-befektetési alapba (EUR BISIP G2) helyezi; felkéri az EKB-t, hogy eközben vizsgálja meg a zöldkötvények árstabilitásra gyakorolt lehetséges hatásait;

29. megjegyzi, hogy az uniós taxonómiai rendeletben ⁽³⁾ meghatározott egy vagy több környezetvédelmi célkitűzésre és/vagy az ENSZ éghajlatváltozással vagy környezetkárosodással kapcsolatos fenntartható fejlődési céljai közül egyre vagy többre vonatkozó bizonyos fenntarthatósági teljesítménycélokhoz kapcsolt kamatszervély-struktúrával rendelkező kötvények 2021. január 1. óta elfogadhatók az eurórendszer hitelműveleteinek és az eurórendszer monetáris politikai célú végleges vételi ügyleteinek fedezeteként, feltéve, hogy azok minden egyéb elfogadhatósági feltételnek is megfelelnek;

30. tudomásul veszi, hogy az EKB lépéseket tesz annak érdekében, hogy az éghajlattal kapcsolatos kockázatokot beépítse a fedezeti keretbe, de figyelmeztet, hogy ez nem vezethet késedelmekhez annak végrehajtása terén; üdvözlí az EKB az iránti elkötelezettségét, hogy vizsgálja a hitelminősítő intézetek módszertanait és közzétételeit, és értékelje, hogy hogyan építik be az éghajlati kockázatot a hitelminősítésekbe; ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az EKB továbbra is kizárólag magán külső hitelminősítő intézetekre támaszkodik a kockázatértékelés terén; felhívja az EKB-t, hogy bővítse belső kapacitását az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kockázatértékelések terén;

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

2022. február 16., szerda

31. aggodalommal állapítja meg, hogy az EKB egyes refinanszírozási és eszközvásárlási programjai közvetve intenzív szén-dioxid-kibocsátással járó tevékenységeket támogatnak;
32. üdvözli, hogy portfóliója karbonintenzitásának csökkentése érdekében az EKB előkészületeket tesz vállalatieszközvásárlási programjainak a Párizsi Megállapodással történő összehangolására, azonban óva int a késedelmektől;
33. felszólítja az EKB-t mint a pénzügyi rendszer zöldebbé tételét célzó hálózat (Network for Greening the Financial System – NGFS) tagját, hogy a központi bankok tekintetében az NGFS által értékelt kilenc lehetőségre építve vegye figyelembe az éghajlattal kapcsolatos kockázatokat a hitelműveletekre, biztosítékokra és eszközvásárlásokra vonatkozó működési keretükben; felszólítja az EKB-t, hogy az NGFS-en kívül is erősítse meg az éghajlatváltozással kapcsolatos együttműködését a nemzetközi hálózatokkal, valamint javítsa a civil társadalommal folytatott párbeszédet azzal a céllal, hogy megerősítse az EU globális vezető szerepét a fenntartható finanszírozás és az éghajlat-politikai fellépés terén;
34. üdvözli az EKB arra irányuló erőfeszítéseit, hogy figyelemmel kísérje és csökkentse a környezeti lábnyomát; üdvözli az éghajlatváltozással foglalkozó központ létrehozását, amely koordinálja az EKB különböző részeiben az éghajlati kérdésekkel kapcsolatosan végzett munkát; elvárja, hogy az EKB fokozza munkáját annak érdekében, hogy az éghajlati szempontokat hatékonyan beépítse a szokásos tevékenységébe;

Egyéb szempontok

35. hangsúlyozza a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) kulcsfontosságú szerepét, mivel ezek alkotják az uniós gazdaság, a gazdasági és társadalmi konvergencia és a foglalkoztatás gerincét; hangsúlyozza, hogy az mkkv-kat súlyosan érintette a Covid19-világjárvány okozta gazdasági válság, mivel a gazdasági forgalmuk és versenyképességük jelentősen csökkent, ami megnehezíti számukra a zöld áttérés sikeres megvalósítását és a finanszírozáshoz jutást; rámutat, hogy az EU-ban ösztönözni kell a köz- és magánberuházásokat, és ezért felhívja az EKB-t, hogy tartsa fenn az mkkv-k finanszírozáshoz jutásának megkönnyítésére irányuló erőfeszítéseit;
36. üdvözli, hogy az EKB régóta támogatja a bankunió mielőbbi kiteljesítését, és hangsúlyozza a jelentős késedelmek esetén jelentkező kockázatokat; tudomásul veszi, hogy az EKB támogatja egy teljes körű európai betétbiztosítási rendszer (EDIS) létrehozását; elismeri, hogy a kockázatmegosztás és a kockázatcsökkentés összefügg egymással, és hogy az intézményvédelmi rendszerek kulcsszerepet játszanak a tagintézmények védelmében és stabilizálásában;
37. üdvözli a nemteljesítő hitelek csökkentése terén eddig elért eredményeket; felhív a jelzáloghitellel rendelkezők lefoglalás elleni megfelelő, uniós szintű jogi védelmének bevezetésére;
38. felszólítja az EKB-t, hogy vizsgálja meg az euro nemzetközi szerepének megerősítésére kínálkozó lehetőségeket; megjegyzi, hogy az euro tartalékvalutaként való vonzóbbá tétele tovább fokozza nemzetközi használatát, és növeli az EU képességét arra, hogy függetlenül alakítsa szakpolitikai irányvonalát, ami kulcsfontosságú eleme az európai gazdasági szuverenitás megőrzésének; hangsúlyozza, hogy egy jól megtervezett európai biztonságos eszköz létrehozása megkönnyítheti a pénzügyi integrációt, és segíthet enyhíteni az államok és a hazai bankszektor közötti negatív visszacsatolási spirált; hangsúlyozza, hogy az euro szerepének megerősítéséhez az európai gazdasági és monetáris unió elmélyítésére és teljes körű megvalósítására van szükség;
39. üdvözli, hogy 2020-ban a hamis euróbankjegyek száma 2003 óta a legalacsonyabb szintre esett vissza (17 ppm); felszólítja az EKB-t, hogy e cél érdekében fokozza a hamisítás elleni küzdelmet, valamint az Europollal, az Interpollal és az Európai Bizottsággal való együttműködését; felkéri az EKB-t, hogy a pénzmosás, az adókijátszás, valamint a terrorizmus és a szervezett bűnözés finanszírozása elleni küzdelem céljából – a tagállamok előjogainak sérelme nélkül – alakítsa ki a jelentős tranzakciók megfelelőbb nyomon követését szolgáló rendszert;
40. üdvözli az EKB azon döntését, hogy elindítja a digitális euróra vonatkozó projekt 24 hónapos vizsgálati szakaszát; felhívja az EKB-t, hogy behatóan foglalkozzon a digitális euróról szóló nyilvános konzultáció során felvetett elvárásokkal és aggályokkal, melyek többek között érintik az adatvédelem, a biztonság, az elérhetőség, az euróövezeten belüli fizetési lehetőségek, a többletköltségek elkerülése és az offline használhatóság kérdéseit; megjegyzi, hogy ez a vizsgálati szakasz nem befolyásolja a digitális euró esetleges kibocsátásáról szóló döntést; megismétli, hogy a digitális euró nem jelent kriptoeszközt; rámutat, hogy a digitális eurónak elő kell mozdítania a pénzügyi kirekesztés felszámolását, és további adatvédelmet és jogbiztonságot kell nyújtania a fogyasztók és a vállalatok számára; egyetért az EKB-val abban, hogy a digitális eurónak ezért elegendő kell tennie egy sor minimumkövetelménynek, többek között a stabilitást, a biztonságot, a hatékonyságot és a magánélethez való jog védelmét illetően; felkéri az EKB-t, hogy a vizsgálati szakaszban szorosan működjön együtt a Parlamenttel és folytasson vele rendszeres eszmecserét az elért eredményekről;

2022. február 16., szerda

41. ismételten komoly aggodalmának ad hangot a privát kibocsátású stabil kriptovaluták által a pénzügyi stabilitásra, a monetáris politikára és a fogyasztóvédelemre jelentett kockázatok miatt;

42. emlékeztet arra, hogy a készpénzfizetés az uniós polgárok számára nagyon fontos fizetési mód, amelyet a digitális euró nem veszélyeztethet; megjegyzi, hogy a forgalomban lévő euróbankjegyek száma és értéke 2020-ban mintegy 10 %-kal nőtt; tudomásul veszi az eurórendszer „Készpénz 2030” (Cash 2030) stratégiáját, amelynek célja annak biztosítása, hogy az euróövezet valamennyi polgára és vállalkozása továbbra is megfelelően hozzáférjen a készpénzszolgáltatásokhoz, és hogy a készpénz általánosan elfogadott fizetőeszköz maradjon, miközben foglalkozik az euróbankjegyek ökológiai lábnyomának csökkentésével, valamint az innovatív és biztonságos bankjegyek fejlesztését érintő kérdésekkel is; aggódik amiatt, hogy egyes tagállamokban leépül a bankhálózat; úgy véli, hogy ez a gyakorlat jelentősen korlátozhatja az alapvető pénzügyi szolgáltatásokhoz és termékekhez való egyenlő hozzáférést;

43. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi szektor az innováció és a digitalizáció révén jelentős átalakuláson megy keresztül; kiemeli, hogy ez az átalakulás a külső zavarok, például a pénzügyi és bankszektorra irányuló kibertámadások fokozott kockázatával jár; üdvözlí az EKB arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy megerősítse kibertámadások esetén mozgósítható reagálási és helyreállítási képességeit, az új európai kibervédelmi szakpolitikával összhangban; ismételten aggodalmát fejezi ki a TARGET2-t és a TARGET2-Securities-t 2020-ban súlyosan érintő rendszerleállással kapcsolatban; üdvözlí ezen incidensek független felülvizsgálatát, és megjegyzi, hogy számos megállapítást „nagy” súlyosságúnak értékeltek; üdvözlí, hogy az eurórendszer elfogadja az általános következtetéseket, és kötelezettség et vállal a felülvizsgálat ajánlásainak végrehajtására; felhívja az EKB-t, hogy biztosítsa az érzékeny infrastruktúrák, például a TARGET2-rendszer tartós stabilitását, fokozza erőfeszítéseit a kiberbiztonság terén, és továbbra is támogassa a pénzügyi piaci infrastruktúrák kiberezzilienciáját;

44. megállapítja, hogy a Központi Bankok Európai Rendszerén belül eltérnek a TARGET2 egyenlegei; megjegyzi, hogy ezen eltérések értelmezése vitatott;

45. felhívja az EKB-t, hogy gondoskodjon megfelelő egyensúlyról a pénzügyi technológiákkal (FinTech) kapcsolatos pénzügyi szabályozási innováció lehetővé tétele és a pénzügyi stabilitás biztosítása között; felhívja az EKB-t arra is, hogy fokozza a kriptoeszközök fejlődésének nyomon követését, hogy kiküszöbölje hozzájuk kapcsolódó negatív hatásokat és kockázatokat a pénzügyi stabilitás, a monetáris politika, valamint a piaci infrastruktúrák és a kifizetések működése és biztonsága tekintetében; hangsúlyozza, hogy a kriptoeszközök fejlődése további aggodalmakat ébreszthet a kiberbiztonság, a pénzmosás, a terrorizmus-finanszírozás, valamint egyéb olyan bűncselekmények kockázata miatt, amelyeket a kriptoeszközök által biztosított névtelenség megkönnyít; megjegyzi, hogy ezek a kockázatok megfelelő jogszabályokkal – például a kriptoeszközök piacairól szóló közelgő rendelettel – enyhíthetők; tudomásul veszi az EKB arra irányuló szándékát, hogy szakpolitikai választ dolgozzon ki és hajtsa végre a stabil kriptovaluták által az uniós kifizetésekre és pénzügyi környezetre gyakorolt esetleges káros hatások enyhítése érdekében;

46. emlékeztet arra, hogy az EKB támogatja a Bázeli III végrehajtását, mivel ez csökkenti a bankválság kockázatát, és ezáltal fokozza az EU-n belüli pénzügyi stabilitást;

47. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a bankszektor bizonyos tagállamokban tisztességtelen záradékokat és gyakorlatokat alkalmaz a fogyasztókkal kötött szerződésekben, és hangsúlyozza, hogy valamennyi tagállamnak gondoskodnia kell a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv⁽⁴⁾ eredményes és gyors végrehajtásáról; felkéri az EKB-t, hogy a tisztességes verseny elérése érdekében az összes rendelkezésre álló eszköz felhasználásával aktívan járjon hozzá ehhez;

48. megjegyzi, hogy Bulgária és Horvátország 2020-ban csatlakozott az egységes felügyeleti mechanizmushoz (SSM), így az euróövezeten kívüli országok közül elsőként csatlakoztak az európai bankfelügyelethez; megjegyzi, hogy e két ország nemzeti bankjai egyenlő módon képviseltetik magukat az EKB felügyeleti testületében; megjegyzi továbbá, hogy a bolgár leva és a horvát kuna ERM-II árfolyam-mechanizmusba való felvétele az euró bevezetésének egyik előfeltétele;

49. üdvözlí az EKB arra irányuló erőfeszítéseit, hogy biztosítsa a pénzügyi piacok stabilitását az Egyesült Királyságnak az EU-ból való kilépésével kapcsolatos valamennyi esetleges előre nem látott esemény és negatív következmény esetén, különös tekintettel a közvetlenül érintett régiókra és országokra;

Átláthatóság, elszámoltathatóság és nemek közötti egyenlőség

50. üdvözlí, hogy az EKB érdemi és részletes visszajelzést adott a 2019. évi éves EKB-jelentésről szóló parlamenti állásfoglalásra; üdvözlí, hogy az EKB érdemi és részletes visszajelzést adott a 2019. évi éves EKB-jelentésről szóló parlamenti állásfoglalásra; felhívja az EKB-t, hogy továbbra is kötelezze el magát az elszámoltathatóság mellett, és minden évben tegyen közzé írásos visszajelzést az EKB éves jelentésére vonatkozó parlamenti állásfoglalásról;

⁽⁴⁾ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

2022. február 16., szerda

51. hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni az EKB elszámoltathatósági és átláthatósági intézkedéseit; nyomatékosan megismétli az EKB-hoz intézett azon felhívását, hogy mielőbb kezdjen tárgyalásokat egy hivatalos intézményközi megállapodásról, biztosítva ezáltal, hogy függetlensége mellett elszámoltathatóságához se férjen kétség; felhívja az EKB-t, hogy fokozza az együttműködést és az információcserét, és növelje az átláthatóságot a Parlament és a civil társadalom felé azáltal, hogy jelentéseit az EU valamennyi nyelvén közzé teszi, valamint az „EKB meghallgatja Önöket” kezdeményezésen keresztül;

52. tudomásul veszi az EKB személyzetére vonatkozó meglévő szabályokat a személyzet esetleges összeférhetlenségei tekintetében, és ösztönzi a személyzeti szabályok széles körű alkalmazását; elismeri az EKB által tett lépéseket, mint például az EKB magas rangú tisztviselői számára egységes magatartási kódex elfogadása, valamint az etikai bizottság által az igazgatótanács, a Kormányzótanács és a felügyeleti testület jelenlegi tagjainak címzett, az egységes magatartási kódex hatálybalépése óta kiadott vélemények közzétételére vonatkozó határozat;

53. üdvözli, hogy az EKB közzétette az eszközfedezetű értékpapírok (ABSPP) és a fedezett kötvények (CBPP3) vásárlási programjainak amortizált bekerülési értéken számított összesített állományát, az elsődleges és másodlagos piacokon vásárolt részesedések bontását, valamint az e programokra vonatkozó összesített állománystatisztikát;

54. üdvözli, hogy az EKB nyilvánosságra hozta az eurórendszer által az értékpapír-piaci programon (SMP) keresztül elért teljes nyereséget, valamint az eurórendszer teljes értékpapír-állományát kibocsátó országokként (Írország, Görögország, Spanyolország, Olaszország és Portugália); felkéri a tagállamokat, hogy kövessék ezt a példát a nettó pénzügyi eszközökről szóló megállapodások tekintetében;

55. ismételt felhívja az EKB-t, hogy biztosítsa ellenőrzési bizottsága és etikai bizottsága tagjainak függetlenségét; sürgeti az EKB-t, hogy az összeférhetlenség megelőzése érdekében vizsgálja felül az etikai bizottság működését; felhívja az EKB-t, hogy vizsgálja felül a távozó tagokra vonatkozó várakozási időszakot;

56. megjegyzi, hogy az EKB tanácsadó csoportjai tagjainak több mint 90 %-a a magánszektorból származik, ami elfogultságot és összeférhetlenségeket okozhat, és a „szabályozó foglyul ejtését” eredményezheti a politikai döntéshozatali folyamatban;

57. üdvözli az EKB visszaélések bejelentésére vonatkozó belső keretének javítását; felkéri az EKB-t, hogy biztosítsa az új belső eszköz integritását és hatékonyságát annak érdekében, hogy megkönnyítse a szakmai feladatok lehetséges megsértéséről, a nem megfelelő magatartásról vagy egyéb szabálytalanságokról szóló, valóban egyszerű és biztonságos jelentéstételt, valamint a visszaélést bejelentők és tanúk hatékony védelmét, a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló uniós irányelvben foglaltaknak megfelelően ⁽²⁾;

58. elismeri az EKB arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy javítsa a Parlamenttel folytatott kommunikációt; egyetért továbbá Lagarde elnök asszonnyal abban, hogy az EKB-nak korszerűsítenie kell a polgárokkal a politikáiról és azok hatásáról folytatott kommunikációját; megjegyzi, hogy egy erre vonatkozó Eurobarométer-felmérés szerint az euróövezeti válaszadók mindössze 40 %-a bízik az EKB-ban; felhívja az EKB-t, hogy folytassa a polgárokkal folytatott konstruktív párbeszédet a döntései ismertetése és a polgárok aggályainak meghallgatása érdekében; e tekintetben üdvözli a Lagarde elnök asszony által a 2021. szeptember 27-én tartott monetáris párbeszéd során bejelentett azon döntést, amely szerint az EKB a nyilvánossággal folytatott interakciójának strukturális elemeként tekint a tájékoztatási eseményekre;

59. tudomásul veszi az európai ombudsman azon határozatát (1697/2016/ANA. sz. ügy), amely szerint Európai Központi Bank elnökének és döntéshozó szervei tagjainak részt kell venniük a Harmincak csoportjában az EKB teljes átláthatóságának és a nyilvánosság EKB függetlenségébe vetett bizalmának biztosítása érdekében;

60. sajnálatosnak és igen aggasztónak tartja, hogy az EKB Igazgatóságának mindössze két tagja, és 25 tagú Kormányzótanácsának is csupán két tagja nő; megismétli, hogy az igazgatótanács tagjainak jelölését gondosan kell előkészíteni, és a nemek szempontjából kiegyensúlyozott megközelítést kell alkalmazni, teljes átláthatóság mellett és a Parlamenttel együtt, a Szerződésekkel összhangban; emlékeztet arra, hogy az uniós gazdasági és monetáris ügyekkel kapcsolatos pozíciók jelöltjei közötti nemi egyensúlyról szóló, 2019. március 14-i állásfoglalása 4. pontjával összhangban a Parlament elkötelezett amellett, hogy nem tesz vizsgálat tárgyává olyan előválogatott jelölti listát, amely nem felel meg a nemek közötti egyensúly elvének; ösztönzi az EKB-t, hogy tegyen további előrelépéseket ezen a téren; felhívja az

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

2022. február 16., szerda

euróövezet tagállamait, hogy a kinevezési folyamataikba építsék be teljes mértékben a nemek közötti egyenlőség elvét, és biztosítsák az egyenlő lehetőségeket valamennyi nem számára nemzeti központi bankjuk elnöki pozíciója tekintetében;

61. sajnálja, hogy a nemek közötti egyenlőtlenség az EKB egész szervezeti felépítésében is fennáll, különösen a felsővezetői pozíciókat betöltő nők aránya tekintetében; megállapítja, hogy 2019 végén az EKB összes vezetői pozíciójában a nők aránya 30,3 %-ra, a felsővezetői pozíciókban pedig 30,8 %-ra emelkedett; felkéri az EKB-t, hogy tegyen további lépéseket; üdvözli e tekintetben az EKB új stratégiáját, amelynek célja, hogy minden szinten tovább javítsa a nemek közötti egyensúlyt, beleértve azt a célkitűzést, hogy az új és nyitott pozíciók legalább felére minden szinten nőket vegyenek fel, valamint azt a célt, hogy 2026-ig a nők arányát a különböző szinteken 40–51 %-ra növeljék; ezért felhívja az EKB-t, hogy még inkább ösztönözze a nők részvételét, és aktívan mozdítsa elő a nemek kiegyensúlyozott képviselését valamennyi pozícióban a teljes szervezeti felépítésében;

o

o o

62. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0030

Végrehajtási jelentés a mezőgazdasági üzemen tartott állatok jólétéről**Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása: Végrehajtási jelentés a mezőgazdasági üzemen tartott állatok jólétéről (2020/2085(INI))**

(2022/C 342/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 13. cikkére, amelynek értelmében az Unió és a tagállamok teljes mértékben figyelembe veszik az állatok mint érző lények kíméletére vonatkozó követelményeket, miközben tiszteletben tartják a tagállamok – különösen a vallási szertartásokra, kulturális hagyományokra és regionális örökségre vonatkozó – jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezéseit és szokásait,
- tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatósága Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztályának „Vessünk véget a ketreces állattenyésztésnek: Alternatívák keresése” című, 2020. novemberi tanulmányára, az „End the cage age” (Vessünk véget a ketreces állattenyésztésnek!) polgári kezdeményezéséről szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽¹⁾ és az „End the cage age” (Vessünk véget a ketreces állattenyésztésnek!) polgári kezdeményezéséről szóló, 2021. június 30-i bizottsági közleményre C(2021)4747,
- tekintettel a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló, 1998. július 20-i 98/58/EK tanácsi irányelvre ⁽²⁾ (az általános irányelv),
- tekintettel a tojtyúkrok védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 1999. július 19-i 1999/74/EK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a hústermelés céljából tartott csirkék védelmét szolgáló minimumszabályok megállapításáról szóló, 2007. június 28-i 2007/43/EK irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 2008. december 18-i 2008/119/EK irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 2008. december 18-i 2008/120/EK irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának „A mezőgazdasági üzemen belüli állatjólétre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása: az uniós szintű állatjóléti címkézési követelmények bevezetésének uniós hozzáadott értéke” (Implementation of EU legislation on 'on-farm' animal welfare: Potential EU added value from the introduction of animal welfare labelling requirements at EU level) című tanulmányára,
- tekintettel az Európai Unió 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó állatvédelmi és állatjóléti stratégiájának értékelését támogató, a Bizottság számára 2020 októberében készített tanulmányra,
- tekintettel a tenyésztett nyulak védelmére vonatkozó minimumkövetelményekről szóló, 2017. március 14-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az állatjólétről, az antimikrobiális szerek használatáról, valamint az ipari brojlertenyésztés környezeti hatásairól szóló, 2018. október 25-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0295.

⁽²⁾ HL L 221., 1998.8.8., 23. o.

⁽³⁾ HL L 203., 1999.8.3., 53. o.

⁽⁴⁾ HL L 182., 2007.7.12., 19. o.

⁽⁵⁾ HL L 10., 2009.1.15., 7. o.

⁽⁶⁾ HL L 47., 2009.2.18., 5. o.

⁽⁷⁾ HL C 263., 2018.7.25., 90. o.

⁽⁸⁾ HL C 345., 2020.10.16., 28. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel a Bizottság „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i közleményére ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a fenntartható állattenyésztés szerves részét képező állatjólétről szóló, 2019. december 16-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az uniós szintű állatjóléti címkéről szóló, 2020. december 7-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az Európai Számvevőszék az „Állatjólét az Európai Unióban: a gyakorlati végrehajtás elmarad az ambiciózus céloktól” című, 2018. november 14-i, 31. sz. különjelentésére,
 - tekintettel az uniós állatjóléti jogszabályok Bizottság által jelenleg végzett célravezetőségi vizsgálatára,
 - tekintettel a Régiók Európai Bizottságának 2018. december 5-i, a közös agrárpolitika reformjáról szóló véleményére ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a „Making our food fit for the future – Citizens' expectations” (Élelmiszereink jövőállóvá tétele – a polgárok elvárásai) című, 505. sz. Eurobarométer tematikus felmérésre,
 - tekintettel az OIE (Állategészségügyi Világszervezet) által leírt „öt szabadságra és mentességre”, amelyek nevezetesen az éhségtől, alultápláltságtól és szomjúságtól való mentesség, a félelemtől és szorongástól való mentesség, a hőstressztől vagy fizikai kényelmetlenségtől való mentesség, a fájdalomtól, sérüléstől és betegségtől való mentesség, valamint a szokásos viselkedésminták gyakorlásának szabadsága,
 - tekintettel a „Stratégiai iránymutatások a fenntarthatóbb és versenyképesebb uniós akvakultúra érdekében a 2021 és 2030 közötti időszakra” című, 2021. május 12-i bizottsági közleményre (COM(2021)0236),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezletének a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, és 3. mellékletére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0296/2021),
- A. mivel az állatjólét – amely a tenyésztőink számára fontos tényező – olyan etikai kérdés, amely egyre fontosabbá válik a fogyasztók számára és általánosságban a társadalmunkban; mivel a fogyasztók minden eddiginél nagyobb érdeklődést tanúsítanak a megvásárolt élelmiszerek minősége és az állatjólét iránt, és mivel az uniós polgárok fogyasztóként megalapozottabb döntéseket kívánnak hozni; mivel az élelmiszerminőség az állatjólét és az állategészségügy szempontjából fontos szerepet játszik „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célkitűzéseinek elérésében;
- B. mivel az EUMSZ 13. cikke elismeri, hogy az állatok érző lények, és előírja, hogy az Unió és tagállamai teljes mértékben vegyék figyelembe a jóléti követelményeket az Unió mezőgazdasági és halászati politikáinak kialakítása és végrehajtása során, tiszteletben tartva a vallási rítusokkal, a kulturális hagyományokkal és a regionális örökséggel kapcsolatos szokásokat a tagállamokban;
- C. mivel az európai élelmiszerekre vonatkozó termelési normák a világon a legszigorúbbak közé tartoznak, beleértve az állatjóléti kritériumokat is, mégis további javításra szorulnak; mivel számos ország és régió tett további lépéseket ebben az irányban, például betiltva a ketreces gádzádkodás bizonyos formáit;
- D. mivel az állatjóléti normák emelésének és teljes körű betartásának előfeltétele az állatjóléti jogszabályok egységes szövegezésének és alkalmazásának biztosítása, valamint azoknak a legújabb tudományos ismereteknek megfelelő naprakésszé tétele;

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

⁽¹⁰⁾ HL C 86., 2019.3.7., 173. o.

2022. február 16., szerda

- E. mivel egyes európai állattenyésztők az elmúlt évtizedekben folyamatos előrehaladást értek el azzal, hogy gyakorlataikat adaptálták, illetve javították és kiigazították munkájukat; mivel ebben tanácsadói és kutatószervezetek, valamint egyes nem kormányzati szervezetek is támogatják őket; mivel az intelligens gazdálkodási technológiáknak az állatok egészségének és jólétének figyelemmel kísérésére történő alkalmazása biztosíthatja a betegségek hatékony megelőzését és az állatjóléti előírások végrehajtását; mivel az európai állattenyésztők hajlandóak tovább fejlődni, de technikai, jogalkotási és gazdasági akadályokba ütköznek; mivel az állatok jólétének javításakor figyelembe kell venni az egyes fajokra jellemző egészségügyi sajátosságokat, a költségek pedig nem terhelhetik kizárólag csak az állattenyésztőket;
- F. mivel a nagyüzemi állattenyésztés kiemelkedő szerepet játszik az uniós mezőgazdaságban; mivel a mezőgazdasági rendszer bővítése és intenzívebbé tétele miatt alig több mint egy évtized alatt több millió gazdaság szűnt meg, amelyek az összes gazdaság több mint egyharmadát tették ki Európában, és amelyek túlnyomó része kis családi vállalkozás volt;
- G. mivel a gazdasági bizonytalanság arra kényszeríti az állattenyésztőket, hogy hosszú amortizációs és beruházási időszakokkal számoljanak, például az állatok jólétének javítása céljából létrehozott állattartó létesítmények tekintetében;
- H. mivel az európai állattenyésztők jelenleg további intézkedéseket tesznek a tenyésztés és az állattartás fejlesztésével kapcsolatban az Állategészségügyi Világszervezet szerinti „öt szabadság és mentesség” jogával való konvergencia erősítése érdekében;
- I. mivel az állatjólét együtt jár az állattenyésztők és a gazdálkodók jólétével, amelyek mindegyikét megfelelő forrásokkal és nagyobb gyakorlati támogatással kell ellátni uniós szinten;
- J. mivel a Covid19-világjárvány rávilágított az állatok és az emberek egészsége és jóléte közötti közvetlen kapcsolatra; mivel az állatjólét a környezethez is kapcsolódik, amit a „One Welfare” keretrendszeren keresztül lehet a legjobban feltárni;
- K. mivel az európai állattenyésztő gazdaságok mintegy 4 millió – fizetett és nem fizetett – alkalmazottat foglalkoztatnak, akiknek 80 %-a a legutóbb csatlakozott uniós tagállamokban él ⁽¹⁾;
- L. mivel az EU-n belüli halkereskedelem alapvető szerepet játszik az EU halászati kereskedelmében, mivel 2014-ben az EU-n belüli és kívüli kereskedelem 86 %-át tette ki, és az értékesítés teljes volumene 5,74 millió tonna volt 20,6 milliárd euró értékben, ami 2006 óta a legmagasabb összeg ⁽²⁾;
- M. mivel az állategészségügy és az állatjólét kulcsfontosságú az élelmiszer-biztonság, az élelmiszer-ellátás biztosítása, a közegészségügy, valamint az EU-ban a magas minőségi szabványokhoz való hozzájárulás szempontjából;
- N. mivel az egészséges állatállomány kulcsfontosságú eleme a fenntartható, alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású gazdálkodás megvalósításának;
- O. mivel a tudományos és műszaki fejlődés lehetővé tette az állatok érzékenységének, magatartásának és jólétének jobb megértését;
- P. mivel a haszonállatok jólétére vonatkozó jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos adatgyűjtés terén jelentős nehézségek merültek fel a tagállamokra vonatkozó nyomon követési és adatgyűjtési követelmények hiánya miatt, mind az ilyen adatok rendelkezésre állása, mind azok minősége tekintetében;
- Q. mivel a jelenlegi jogszabályok részben elavultak, elmaradnak az állatok fajuk, koruk, méretük és fizikai állapotuk szerinti sajátos szükségleteire vonatkozó ismeretekhez képest, és nincsenek összhangban az állattenyésztési gyakorlatok tudományos és technikai fejlődésével;

⁽¹⁾ A Bizottság megbízásából készült, „Az uniós állatállomány jövője: Hogyan járulhatunk hozzá a fenntartható mezőgazdasági ágazathoz?” című, 2020. júniusi tanulmány.

⁽²⁾ A Halászati és Akvakultúra-termékek Piacának Európai Megfigyelőközpontja, *Az uniós halpiac: 2015. évi kiadás.*

2022. február 16., szerda

- R. mivel az európai jogszabályok, amelyek jelenlegi szövege eltérések, kivételek és pontatlan követelmények kombinációját tartalmazza, vagy nem írnak elő konkrét biztosítékokat, vagy nem garantálják a védelem megfelelő szintjét – ezáltal számos nem kívánatos gyakorlatnak adnak teret –, vagy a különböző nemzeti jogszabályokkal párhuzamosan léteznek, ami a belső piacon széttöredezett jogi szabályozást és jogbizonytalanságot eredményez, és mivel mindez a verseny torzulásához vezethet;
- S. mivel az uniós állatjóléti jogszabályok csak fajspecifikus állatjóléti minimumkövetelményeket állapítanak meg a sertésekre, tojtyúkokra, brojlercsirkékre és borjakra vonatkozóan, ugyanakkor nincs fajspecifikus jogszabály az élelmiszer-termelés céljából tenyésztett más fajokra, nevezetesen a hat hónaposnál idősebb tejelő és húsmarhákra, a juhokra és kecskékre, a brojlercsirkék és tojtyúk szülőszárnyasaira, a jércékre, a pulykákra, a kacsákra és libákra, a fűjre, a halakra és a nyulakra vonatkozóan; mivel az uniós állatjóléti jogszabályokból jelenleg hiányoznak a termelési ciklus valamennyi szakaszára kiterjedő, faj- és életkor-specifikus rendelkezések; míg a különböző fajokhoz tartozó számos szárazföldi tenyésztett állatot és tenyésztett halat jelenleg csak az általános irányelv általános rendelkezései védik;
- T. mivel az uniós jogszabályokon és hatósági ellenőrzéseken kívüli lépések hozzájárultak az állattenyésztési gyakorlatok javulásához; mivel számos tagállam saját kezdeményezésre az uniós előírásoknál szigorúbb állatjóléti előírásokat alkalmaz;
- U. mivel a tagállamok széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a követelmények meghatározása és értékelése tekintetében; mivel a tagállamok által a források elosztása és a hatósági ellenőrzések rangsorolása során alkalmazott megközelítések sokfélék;
- V. mivel a jogszabályok végrehajtása rendkívül következtelen a tagállamokban; mivel ez eltérő szintű megfeleléshez vezet, és azzal a kockázattal jár, hogy a szabályoknak megfelelő gazdálkodók hátrányos helyzetbe kerülnek;
- W. mivel a tojtyúkokról, sertésekről (vemhes kocákról) és borjakról szóló irányelvek kívánatos szerkezeti változásokat eredményeztek az állatok tenyésztésében; mivel a tojás-, a borjúhús- és a serteshúságzatban az irányelvek jelentős változásokat eredményeztek az épületekben és a berendezésekben, és hozzájárultak a gazdaságok számára és méretében bekövetkezett bizonyos változásokhoz;
- X. mivel az általános irányelv általában kevésbé volt hatással, mint a fajspecifikus irányelvek, és szerény hatást fejtett ki az állatjólét javítása terén a követelmények homályos jellege, tág értelmezési lehetőségei, valamint a tejelő tehének, a brojlercsirkék és tojtyúk, a nyulak, a juhok és a pulykák fajspecifikus védelmének hiánya miatt;
- Y. mivel a termelési nyomás miatt továbbra is széles körben fennállnak még azok a problémák, amelyeket a jogszabályoknak rendezniük kellene, ideértve a csonkítást, valamint a zsúfolt és stresszes körülményeket; mivel a kocák elhelyezésére vonatkozó célkitűzéseket nem sikerült elérni, és a jogszabályok végrehajtása összességében következtelen volt, mivel a kocákat még mindig túl zsúfolt és stresszes körülmények között helyezik el, és nem biztosítanak számukra elegendő környezetgazdagító anyagot;
- Z. mivel a tojtyúkokról szóló 1999/74/EK irányelv célravezető volt a különböző termelési rendszerek megfelelő meghatározásáról; mivel azonban ez a siker nem teljes, tekintettel a tagállamok által az irányelv végrehajtása során alkalmazott megközelítések széles körére, valamint arra, hogy az irányelv nem tartalmaz egyértelmű, kötelező és átfogó rendelkezéseket, ami miatt torzul a verseny az egységes piacon, és mivel ez az irányelv nem tett megfelelő előrelépést, nem felelt meg a tojtyúk valódi igényeinek, és fokozatosan vezetett be változást, ami miatt a ketreces tartási rendszer alternatíváit⁽¹³⁾ csak egyes tagállamokban kezdték használni;
- AA. mivel az állattenyésztőknek és a fogyasztóknak egyaránt érdekében áll, hogy a belső piacon egyenlő feltételeket biztosítsanak, ugyanakkor a harmadik országokból származó termékek behozatalát illetően is garantálják az egyenlő feltételeket;
- AB. mivel bár a tojtyúkokat és a borjúkat tenyésztő gazdálkodók munkakörülményei javultak, ez nem feltétlenül áll fenn a sertésenyésztők esetében;

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament tanulmánya: „A ketrecek korának vége: alternatívák keresése”, 2020. november.

2022. február 16., szerda

- AC. mivel a Bizottság úgy döntött, hogy 2022-ben befejezi az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által készített, a ketreces tartás betiltására vonatkozó hatásvizsgálatot, 2023-ban pedig befejezi az állatjóléti jogszabályok, köztük az általános irányelv felülvizsgálatát;
- AD. mivel alapvetően fontos elismerni, hogy a túlzott figyelmet kapó nem hivatalos meg nem felelések ellenére túlnyomó többségben vannak a szabályoknak megfelelő állattenyésztők;
- AE. mivel a tagállamokon belül különbségek vannak az állattenyésztés típusai és a termelési rendszerek között;
- AF. mivel az európai mezőgazdaság demográfiáját illetően riasztó csökkenés tapasztalható; mivel a nem megfelelő generációs megújulás nemkívánatos hatással járna az állatjóléti normák végrehajtására nézve;
- AG. mivel az EU mezőgazdasági, környezetvédelmi és nemzetközi kereskedelmi stratégiáinak és az egyenlő versenyfeltételek egységes piacon belüli biztosítását célzó intézkedéseinek következtetéseknak, egymást kiegészítő jellegűnek és megfelelőnek kell lenniük;
- AH. mivel a közös agrárpolitika (KAP) egyike azon szabályozási eszközöknek, amelyek támogatják a haszonállatok jólétének javítását, különösen az ökológiai rendszerek, valamint a beruházások támogatása révén, azonban a KAP mellett más finanszírozásra is szükség van ennek az irányynak a követéséhez; mivel a Bizottság a legutóbbi állatjóléti stratégia értékelésében megállapította azonban, hogy a tagállamok nem használták ki teljes mértékben az állatjóléti célokra biztosított alapokat, és az állatjólét javítására rendelkezésre álló uniós vidékfejlesztési alapok keretében biztosított több millió eurót jelenleg nem, vagy alig használták fel; mivel az európai mezőgazdasági hasznosítású területek 50 %-át kitevő hátrányos természeti adottságú területeken működő gazdaságoknak a második pillérből nyújtott támogatások, valamint a kedvezőtlen elhelyezkedésből vagy a különleges jogszabályok betartására irányuló kötelezettségekből eredő többletköltségeket ellentételező agrár-környezetvédelmi intézkedések fő kedvezményezettje az állattenyésztés⁽¹⁴⁾;
- AI. mivel különös figyelmet kell fordítani a teljes termelési ciklus során az állatjólét javítására, valamint nemzetközi szinten és a hazai piacon a szigorúbb állatjóléti előírások előmozdítására, továbbá arra, hogy politikai döntéseink ne vezessenek az európai állattenyésztés gyengüléséhez, ami a termelés csökkenéséhez, majd pedig a termelés áthelyezéséhez vezetne a világ más olyan részeire, ahol az állattartási feltételek és előírások nem felelnek meg az európai gyakorlatnak és elvárásoknak, ami nemcsak az állatjóléti előírások, hanem az európai környezetvédelmi célkitűzések szempontjából is káros;
- AJ. mivel a címkézés csak akkor lehet hatékony, ha tudományos alapokon nyugszik, a fogyasztók számára könnyen érthető és annak alapján megalapozott döntést tudnak hozni, ha az az összes állati termékre alkalmazandó integrált egységes piacra irányul, és amelyet koherens uniós kereskedelempolitika támogat annak megakadályozására, hogy az alacsonyabb színvonalú termékek piacra kerüljenek, és csak akkor lehet hatékony, ha nem jár további gazdasági következményekkel az élelmiszer-ipari szereplőkre, különösen az állattenyésztőkre nézve, és valóban megvalósítható termelőink számára anélkül, hogy túlságosan megterhelő végrehajtási költségekkel vagy korlátokkal járna; mivel az ilyen címkézésnek azt is elő kell segítenie, hogy a termelők számára piacra jutási lehetőségek jöjjenek létre; mivel a felmérések és a nyilvános konzultációk eredményei azt mutatják, hogy egyes érdekeltek, és különösen az üzleti szféra nem támogatja teljes mértékben a kötelező címkézésre vonatkozó javaslatot; mivel a piacon az önkéntes címkézés csak akkor fog kifizetődni, ha az nem tesz különbséget a termelési jellemzők alapján; mivel kevés információ áll rendelkezésre a vizsgált címkézési rendszerek élelmiszeripari vállalkozásokra gyakorolt hatásáról, valamint a fogyasztóknak az állatjóléti gyakorlatokba vetett bizalmára és az ilyen gyakorlatok megértésére gyakorolt hatásáról;
- AK. mivel az összes beteg állat vagy fertőzött élelmiszer felkutatására és nyomon követésére alkalmas DNS-nyomkövető technológiák bevezetésével lehetővé vált az élelmiszerbiztonság biztosítása és a fogyasztók számára nyújtott garanciák révén az élelmiszer-csalás megelőzése;

⁽¹⁴⁾ A Bizottság megbízásából készült, „Az uniós állatállomány jövője: Hogyan járulhatunk hozzá a fenntartható mezőgazdasági ágazathoz?” című, 2020. júniusi tanulmány.

2022. február 16., szerda

- AL. mivel bármi legyen is a fogyasztók rendelkezésére álló információs eszköz, azokat úgy kell kialakítani, hogy megőrizzék az egyenlő versenyfeltételeket és az összehangolt megközelítést, amit jelenleg az olyan magánkezdeményezések elszaporodása akadályoz, amelyek a különböző előírások kapcsán meg nem erősített állatjóléti kifejezéseket és állításokat használnak; mivel az EU-ban egyre nő a ketrecmentes, szabadtartású és biorendszerekből származó állati termékek piaca, valamint a növényi alapú alternatívák piaca;
- AM. mivel a jogszabályok és szabványok harmonizációjának és végrehajtásuk javításának kell vezérelnie a jogalkotási fellépést;
- AN. mivel az állatjóléti címkézési rendszerek többségét a magánsector kezdeményezte, a többi pedig a köz-magán társulások, illetve – kisebb mértékben – az egyes uniós tagállamok illetékes nemzeti szereplői kezdeményezéseinek eredménye;
- AO. mivel az Unióban az állatjóléti rendszerek önkéntes alapon működnek; mivel a legtöbb rendszer az állatjóléten kívül más – többek között nyomonkövethetőségi, fenntarthatósági és egészségügyi – szempontokat is magában foglal; mivel működésük és kialakításuk tekintetében meglehetősen eltérnek egymástól;
- AP. mivel nincs egyetértés a kötelező állatjóléti címkézési szabályok kilátásaival kapcsolatban, főként a végrehajtásukból eredően különösen az állattenyésztőket érintő gazdasági következmények miatt; mivel még ha a kötelező szabályok ki is egyenlítőnének bizonyos rendellenességeket az európai piacon, akkor is visszafognák a termékdifferenciálást és az állatjólét kereskedelmi eszközként való felhasználását célzó magánkezdeményezéseket;

Következtetések és ajánlások

A jogszabályok végrehajtása

1. üdvözli, hogy a Bizottság 2023-ig átértékeli és felülvizsgálja az állatjóléti jogszabályokat, beleértve az állatok szállítására és levágására vonatkozó jogszabályokat is, abból a célból, hogy azokat a legújabb tudományos eredményekhez igazítsák, hatályukat kibővítsék, azokat könnyebben végrehajthatóvá tegyék, és magasabb szintű állatjólétet biztosítsanak, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában foglaltak szerint;
2. elismeri az állattenyésztők által gazdaságaikban – különösen az állatjólét javítása terén – tett erőfeszítéseket, valamint sokuknak az előremutató gondolkodás és fejlődés iránti lendületét és elkötelezettségét;
3. amellett foglal állást, hogy egy közösségi szintű kereten keresztül valamennyi tenyésztő számára biztosítsák az Állategészségügyi Világszervezet által meghatározott öt alapvető szabadságra utaló objektív mutatókon alapuló előrehaladási megközelítés végrehajtásának eszközeit;
4. kéri, hogy a termelési rendszer (beleértve az elhelyezést is) és az állatjóléti feltételek módosításával vagy megváltoztatásával járó jövőbeli jogalkotási intézkedések (felülvizsgálat vagy bevezetés) szilárd és friss, rendszerorientált kutatásra támaszkodó tudományos bizonyítékokon vagy tanulmányokon alapuljanak, amelyek minden szempontot figyelembe vesznek a fenntarthatóság és az állatjólét elérése érdekében; kéri, hogy tartsák tiszteltben az egyensúlyt és az arra vonatkozó tudományos megállapításokat, hogy az állatokat, a környezetet és az állattenyésztőket – különösen a kisüzemi állattenyésztőket – hogyan fogják érinteni a javasolt változtatások, valamint kéri, hogy a jogalkotási folyamat lehető legkorábbi szakaszában konzultáljanak a tagállamok illetékes hatóságaival;
5. hangsúlyozza, hogy hatásvizsgálatokat kell végezni minden döntés előtt, és hogy fajonkénti megközelítés kialakításával meg kell határozni bizonyos állatok tenyésztésének sajátos szükségleteit;
6. kéri az állategészségügyi megelőzés jobb kezelését, valamint a magas szintű állategészségügyi és állatjóléti előírások előmozdítását szorgalmazza, különösen a zoonotikus betegségek terjedésének megakadályozása érdekében a vakcinázás és az antimikrobiális szerek szükségtelen használatának megelőzése terén;

2022. február 16., szerda

7. tudatában van annak, hogy az EFSA az Európai Bizottság megbízásából több véleményt is készített az állatokon alapuló intézkedéseknek a külön jogszabályokban nem szabályozott fajok (tejelő tehének és húshasznú szarvasmarha) tekintetében történő alkalmazásáról; sajnálja, hogy ezen EFSA által kiadott, állatokon alapuló intézkedéseket eddig nem hajtották végre; ezért kéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a legújabb tudományos ismeretek alapján aktualizálják és a meglévő egyedi jogszabályokba beépítsék ezeket az állatokon alapuló intézkedéseket;

8. elismeri, hogy – miként azt a tudományos testületek is megjegyezték – az állatokon alapuló intézkedések, bár kívánatosak, nem mindig hajthatók végre és ellenőrizhetők objektíven; kéri a Bizottságot, hogy az európai állatjóléti jogszabályok felülvizsgálata keretében a legújabb tudományos vélemények és a tagállamok különböző termelési rendszereinek fényében fogalmazzon meg nagyon konkrét, ellenőrizhető követelményeket;

9. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a meglévő állatjóléti jogszabályok betartását, és szükség esetén aktualizálja a szabályokat annak érdekében, hogy azok jobban igazodjanak a társadalom igényeihez, figyelembe véve az e területen elért tudományos és kutatási eredményeket, ugyanakkor szélesítse ki e szabályok hatályát és rugalmasságát a legújabb tudományos és technológiai fejleményekhez és a zöld megállapodás célkitűzéseihez való igazodás érdekében;

10. emlékeztet arra, hogy megfelelő tudományos értékelést követően, valamint a tagállamok illetékes testületeivel és érdekelt feleivel konzultálva eredményorientált, mérhető változtatásokat kell végrehajtani egyrészt az állattenyésztők előtt álló kihívások, másrészt a polgárok szükségleteinek és elvárásainak, valamint az állatok egészségének és jólétének kielégítése érdekében, kellően figyelembe véve a fogyasztók legjobb választási lehetőségeit és vásárlóerejét; emlékeztet arra, hogy az uniós élelmiszer-ellátó rendszernek megfizethető és minőségi ételmet kell biztosítania; úgy véli, hogy a termelőknek méltányos részesedést kell biztosítani az uniós állatjóléti jogszabályoknak megfelelő élelmiszerek árából;

11. az emberi táplálkozás terén rövidebb, a helyben vagy regionálisan előállított élelmiszerekre támaszkodó ellátási láncokat szorgalmaz annak érdekében, hogy a fogyasztók jobban és közvetlenül hozzáférjenek a helyi élelmiszerekhez, valamint támogassák a kisüzemi állattenyésztőket;

12. sürgeti a jogalkotókat, hogy ismerjék meg és legyenek teljes mértékben tudatában e fejlemények következményeinek; kéri, hogy a változásokat holisztikus megközelítéssel értékeljék, amely figyelembe veszi a fenntarthatóság társadalmi, környezeti, állatjóléti és gazdasági összetevőit, valamint az állattenyésztők ergonómiáját és az egészséggel kapcsolatos szempontokat, különösen az „Egy az egészség” megközelítés figyelembevételével; emlékeztet arra, hogy az állatjólétet fenntartható gazdasági megközelítéssel kell összekapcsolni;

13. hangsúlyozza, hogy az egységes egészségügyi megközelítés részeként az állattenyésztésben javítani kell az állatok jólétét és egészségét; rámutat, hogy e cél érdekében fontos az állattenyésztési gyakorlatok javítása, mivel a jobb állatjólét javítja az állatok egészségét is, ezáltal csökkentve a gyógyszeres kezelés szükségességét és a zoonotikus betegségek terjedését; felszólítja a Bizottságot, hogy az állatjólétre vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatának részeként fejlessze tovább az „egységes jólét” (One Welfare) megközelítést;

14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az állattenyésztésben, a tengeri eredetű élelmiszerek termelésében és az akvakultúrák termelésben használt antibiotikumok és peszticidek szabályozatlan felhasználásának hatékony kezelésére irányuló bizottsági stratégia részeként fokozzák a nem uniós országokból érkező behozatalban található antibiotikumok és más tiltott vegyianyag-maradékok figyelemmel kísérését célzó ellenőrző vizsgálatokat;

15. kéri, hogy vezessenek be olyan intézkedéseket, amelyek garantálják az állattenyésztők biztonságát és integritását az állatokkal kapcsolatos bizonyos intézkedések meghozatala esetén;

16. hangsúlyozza, hogy minden változtatás során figyelembe kell venni a végrehajtáshoz az állattenyésztők számára szükséges időt, támogatást és finanszírozást, annak gazdasági és bürokratikus következményeit és az ezzel járó átmeneti időszakokat; hangsúlyozza, hogy az alacsony haszonkulcsok és a hosszú megtérülési idő jelentette kockázatok miatt különösen figyelembe kell venni a beruházási költségeket; megjegyzi, hogy azon változásokhoz, amelyek az állatjólét javítását célozzák a gazdaságokban, megfelelő átmeneti időszakokra van szükség; elismeri, hogy az állattenyésztők a közelmúltbeli állatjóléti kezdeményezések és a hosszú törlesztési időszakok miatt folyamatosan beruháznak;

2022. február 16., szerda

17. üdvözlí az „End the cage age” (Vessünk véget a ketreces állattenyésztésnek!) polgári kezdeményezést; rámutat, hogy a ketreces tartásra vonatkozó esetleges változtatásokat a ketrecek fogalmának, és az egyes fajok esetén megkívánt specifikációinak pontos és egyértelmű meghatározásának kell kísérnie annak érdekében, hogy eredményes átmenetet lehessen biztosítani a kereskedelmi szempontból életképes és eleve alkalmazott alternatív tartási rendszerek felé, mint amilyen például az istálló, a szabad tartás a tyúkoknál és az ökológiai rendszerek, a parkrendszerek, a padlóketrecek, a nyulak esetében a szabadtéri szabad tartás és az ökológiai rendszerek, a kocák esetében a szabad tartás és a csoportos tartás, a fűrjek esetében az istálló és a volier-rendszerek vagy a borjak esetében a páros és csoportos tartási rendszerek;

18. sürgeti a Bizottságot, hogy az új jogszabály végrehajtásának keretében pontosan és egyértelműen határozza meg az egyes állatfajok tenyésztésének feltételeit és körülményeit, és azok alapuljanak az alternatív tartási rendszerek bevált gyakorlatainak példáin; azt javasolja, hogy a Bizottság az élelmiszerbiztonság fokozására és az uniós mezőgazdasági piac megerősítésére összpontosítsa az erőfeszítéseit; sürgeti a Tanács a tojótyúkokról szóló 1999/74/EK irányelvnek felülvizsgálatát annak érdekében, hogy gyorsan leépítsék és megtiltsák a tojóketrecek használatát, és bevezessék a ketreccmentes rendszerek alkalmazását minden tojótyúk számára, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak és ugyanakkor javítsák az Unióban tartott állatok jólétét;

19. rámutat, hogy az állatjólét javítására irányuló beruházások az érintett gazdálkodás típusától függetlenül magasabb termelési költségeket eredményeznek; megjegyzi, hogy további állami támogatásokra vagy egyértelmű piaci megtérülésre van szükség, mivel a termelési költségek növekedése megnehezíti vagy megakadályozza az állattenyésztőket abban, hogy végrehajtsák az állatjóléti beruházásokat, márpedig ezt a helyzetet szeretnénk elkerülni; úgy véli ezért, hogy az állatjóléti előírásokat fokozatosan és felelős módon, a pénzügyi ösztönzők rendszerére támaszkodva kell szigorítani, ideértve a KAP költségvetésén kívüli források felhasználását is;

20. sürgeti a Bizottságot, hogy fogadjon el az állattenyésztők megfelelő pénzügyi támogatására irányuló intézkedéseket, hogy az állatjólét javítására irányuló beruházásokra ösztönözze őket; nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy sürgősen orvosolja ezeket a hiányosságokat, valamint ösztönözze és biztosítsa, hogy az állattenyésztők erőfeszítéseinek díjazása terén fenntartható javulást érjenek el; további külön pénzügyi támogatást kér a tenyésztők számára az alternatív állattartási rendszerre való áttéréshez kapcsolódóan, a ketreces tartást tiltó olyan új jogszabályokkal összefüggésben, amelyek végrehajtására az Európai Bizottság 2027-ig kötelezettséget vállalt az Európai Parlament 2021. június 10-i, „Vessünk véget a ketreces állattenyésztésnek!” elnevezésű európai polgári kezdeményezésről szóló állásfoglalásában foglalt felhívás alapján; elismeri, hogy ez a tisztességes piaci árakkal együtt a szükséges többletforrások biztosítását célzó intézkedésektől függ; megjegyzi, hogy ugyan mindig üdvözlendő az állatjóléti előírások és a szabályozás egyéb területeinek folyamatos szigorítása, az többletterhet ró a szabályoknak megfelelő állattenyésztőkre; rámutat, hogy elsődlegesen – még mielőtt a haladó szellemű állattenyésztőkre további terheket rónának – mindig a meglévő előírásoknak való megfelelés és az azokkal való összhang biztosítására kell helyezni a hangsúlyt, ami az első lépést jelenti annak garantálása felé, hogy a legkevésbé szabálykövető állattenyésztők is megfeleljenek és eleget tegyenek a meglévő előírásoknak; hangsúlyozza, hogy az állattenyésztők jövedelmét és az európai állattenyésztők versenyképességét a globális mezőgazdasági piacon a kölcsönösség elve alapján kell figyelembe venni az uniós jóléti jogszabályok javítására irányuló intézkedések összefüggésében;

21. tudatában van annak, hogy az európai állatjóléti jogszabályok és a 2014–2020-as KAP általánosságban csak korlátozott mértékben koherensek egymással, valamint hogy az egyedi jogszabályok nem megfelelően illeszkednek a nemzeti vidékfejlesztési tervekbe, az állatjóléti intézkedésekre nincs előirányozva kellő mennyiségű forrás, és tagállamonként jelentős eltérések mutatkoznak; ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti stratégiai terveikben dolgozzanak ki állatjóléti ökoszisztémákat, és felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nemzeti stratégiai tervek támogassák és irányítsák az állattenyésztőket az állatjóléti normák javításában; sürgősen kéri, hogy nyújtsanak pénzügyi támogatást azoknak az állattenyésztőknek, akiknek gazdaságaikban változtatást kell végrehajtaniuk, beleértve az állatok számának csökkentését és az állatok fizikai és viselkedési igényeinek megfelelő jobb tartási körülményeket, akár állami politikák (különböző eszközök, köztük a KAP és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap koherens kombinációja) által, akár a piac révén, és hogy a fogyasztók világos és átlátható tájékoztatást kapjanak azáltal, hogy minden állati terméken egyértelmű és megbízható címkézést biztosítsanak a teljes termelési ciklus jóléttel kapcsolatos szempontjairól, ideértve az előállítási módszert is; felszólít továbbá egy átlátható, pozitív és nem megbélyegző kommunikációs stratégia végrehajtására valamennyi állati termékre vonatkozóan, figyelembe véve bizonyos hagyományos regionális termékek sajátosságait annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a mezőgazdasági termelők és az állattenyésztők szakértelmére, munkájuk fontosságára és minőségére, valamint az új állatjóléti jogszabályok előnyeire;

22. felhívja a Bizottságot, hogy jobban kommunikáljon a bevált gyakorlatokról, nyújtson segítséget ezek láthatóvá tételéhez, és proaktívan támogassa az állattenyésztési ágazatokat az előrehaladásban, támogatva a végrehajtási eszközöket, tiszteltben tartva egymás kiindulási pontjait és ösztönzőket biztosítva az új gyakorlatok integrálásához;

2022. február 16., szerda

23. sürgeti a tagállamokat, hogy a szarvasmarhák arányos kizárásával zárják ki annak lehetőségét, hogy a mezőgazdasági termelők közvetlen KAP-támogatásban részesüljenek az olyan szarvasmarhák után, amelyek végső rendeltetése a bikaviadalokhoz kapcsolódó tevékenységek céljából történő értékesítés;

24. felkéri a Bizottságot, hogy fektessen be az állattartással foglalkozó gazdálkodók jólétébe és e foglalkozás vonzerejébe, hogy növelje a meglévő és a leendő gazdálkodók motivációját és termelékenységét, ezáltal pedig közvetlenül javítsa az állatjólétet;

25. javasolja az állatokkal foglalkozó mezőgazdasági termelők és piaci szereplők megfizethető képzésének javítását az alap- és továbbképzésre vonatkozó külön modul hozzáadásával a készségek csiszolása érdekében; kéri a Bizottságot, hogy rendszeresen vizsgálja felül a tagállamok és az állattenyésztők által az oktatás és képzés minőségének javítása érdekében tett erőfeszítéseket, és ennek megfelelően jutalmazza a különleges elkötelezettséget; javasolja, hogy az oktatás és képzés terén gyűjtsék össze a bevált gyakorlatok példáit, és éves jelentések formájában osszák meg azokat a tagállamokkal; megjegyzi, hogy az azonosított állatjóléti kockázatok közül sok az állattartók és -tulajdonosok tevékenységéből és magatartásából ered; arra bátorítja a Bizottságot, hogy ellenőrizze, hogy a nemzeti stratégiai tervekben szerepel-e a gazdák és az állattartók képzése;

26. rámutat, hogy az állatok jólétének javítását célzó gyakorlatok általában magasabb termelési költségekkel járnak, és növelik a gazdák munkaterhelését, amit megfelelő díjazással kell ellensúlyozni; példaként hangsúlyozza, hogy a szabadtartás fokozatos bevezetéséhez az ellési egységekben hosszas átmeneti időszakra lenne szükség, hogy a felmerülő többletköltségek megtérüljenek a piacról, és hogy az új épületek építését tenné szükségessé; kéri az illetékes hatóságok együttműködését az építési engedélyek kiadása és az adminisztratív terhek csökkentése terén;

27. hangsúlyozza, hogy egyes, az állatjólét szempontjából állítólag előnyös intézkedések – amennyiben nem holisztikusan dolgozzák ki azokat – valójában kontraproduktívak, és ellentétesek lehetnek a fenntarthatóság egyéb szempontjaival, mind az állatjóléttel, mind az egészségbiztonsággal és az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemmel, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésével kapcsolatban; rámutat például arra, hogy a nyulak szabadtéri tartása növeli a stressz és az elhullás mértékét, és hogy a nyúltenyésztő telepeken a gyűjtőketrecek telepítése agresszív viselkedéshez vezet az anyanyulak között, ami stresszt, sérüléseket és csökkent hozamot okoz⁽¹⁵⁾; rámutat, hogy a szabadtéri tartás az ürülék és a kibocsátások ellenőrzésének csökkenéséhez, valamint a takarmányszükséglet növekedéséhez vezethet, ami potenciálisan nagyobb szén-dioxid-kibocsátással járhat; megjegyzi, hogy közvetlen kapcsolat áll fenn a ketrecek méretének növekedése és az ammóniakibocsátás között⁽¹⁶⁾, így a gazdáknak az állatjóléti és környezetvédelmi kérdésekre vonatkozó, egymásnak ellentmondó jogszabályokkal kell szembenéznük; megjegyzi, hogy a teljesen „szabad fialó” elhelyezési rendszerek vagy a ketrectartás hirtelen kivezetése további fertőzési forrásokat teremthet a haszonállatok körében, és növelheti a területi dominancia és a rivalizálás okozta stresszt; rámutat, hogy az életciklusnak megfelelő elhelyezés segít megfékezni az állatbetegségek és a kórokozók okozta fertőzések terjedését, valamint megelőzni a fiatal borjak vagy malacok legyengülését és elkerülhető elhullását⁽¹⁷⁾; emlékeztet ezzel kapcsolatban tehát arra, hogy elengedhetetlen a fajonkénti megközelítés; kéri a Bizottságot, hogy állategészségügyi és állatjóléti szempontból alaposan értékelje az egyes javaslatok esetleges káros hatásait;

28. hangsúlyozza a sertésenyésztéssel kapcsolatos egyik komoly probléma, nevezetesen a farokkrágás többletanyag-összetettességét; megjegyzi, hogy az e magatartást kiváltó kockázati tényezők mélyreható kutatása és vizsgálata során Unió-szerte technikai nehézségek merültek fel; megjegyzi, hogy ez azt jelentette, hogy eddig nem találtak megbízható megoldást, ami a farokkurtítás széles körű gyakorlatához vezetett, annak ellenére, hogy a Bizottság és a Parlament jelentős erőfeszítéseket tett a sertések farkának megőrzésére vonatkozó információk és bevált gyakorlatok terjesztésére; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy eddig csak két tagállam tiltotta be a farokkurtítás gyakorlatát; hangsúlyozza, hogy a környezet megfelelő gazdagításával, különösen manipulálható anyagok, megfelelő tér, helyes etetési gyakorlatok és szilárd padozat

⁽¹⁵⁾ Fortun-Lamothe, L., Savietto, D., Gidenne, T., Combes, S., Le Cren, D., Davoust C., Warin, L., *Démarche participative pour la conception d'un système d'élevage cunicole socialement accepté*, „Colloque Bien-être animal: des valeurs à partager” [Participatory initiative with a view to designing a socially accepted rabbit farming system, „Animal welfare: shared values” symposium], Strasbourg, 2019. július 1–2.

⁽¹⁶⁾ Guingand, N., „Réduire la densité animale en engraissement: quelles conséquences sur l'émission d'odeurs et d'ammoniac?”, *Journées Recherche Porcine* [Reducing stocking density in the fattening phase: effects on odour and ammonia emissions”, *French Swine Research Days*], 39, 43-48. o., 2007.

⁽¹⁷⁾ Kollenda, E., Baldock, D., Hiller, N., Lorant, A., *Assessment of environmental and socio-economic impacts of increased animal welfare standards: transitioning towards cage-free farming in the EU*, Policy report by the Institute for European Environmental Policy, Brussels & London, 2020. október.

2022. február 16., szerda

biztosításával jelentősen csökkenthető a farokrágás problémája; több tudományos kutatás finanszírozását és végrehajtását javasolja egy olyan, gazdaságilag fenntartható pálya feltérképezése céljából, amely garantálja, hogy a sertéseket ép farokkal lehessen beltéren, kereskedelmi céllal nevelni; úgy véli, hogy a jelenlegi jogszabályok hatályán belül megoldásokra van szükség a sertések jólétének védelme és a sérült sertések kezelésére használt antimikrobiális szerek csökkentése érdekében; sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy valamennyi tagállam tartsa be a sertések rutinszerű farokkurtításának tilalmát; úgy véli továbbá, hogy egyértelművé kell tenni a farokkurtítás esetén alkalmazandó szankciókat abban az esetben, amikor a sertéseket az egyik tagállamban nevelik, és egy másik tagállamba hizlalás céljából exportálják ⁽¹⁸⁾;

29. emlékeztet arra, hogy a jelenlegi jogszabályok valamennyi tagállamban való teljes körű végrehajtása kritikus fontosságú a gazdaságokban megvalósuló állatjólét növeléséhez és a tisztességes versenyfeltételek biztosításához a belső piacon;

30. elismeri az európai sertéságazat által annak érdekében tett erőfeszítéseket, hogy alternatívákat keressen a malacok ivartalanítása helyett, és hangsúlyozza, hogy a malacok ivartalanítási alternatíváit figyelembe véve módosítani kell a sertésenyésztő gazdaságok állategészségügyi szabályozását;

31. felhívja a Bizottságot, hogy a különböző tagállamokban tegye elérhetővé a malacok kasztrálásához használt fájdalomcsillapításhoz és érzéstelenítéshez rendelkezésre álló termékek és protokollok európai szinten harmonizált jegyzékét; felhívja a Bizottságot, hogy engedélyezze az állatgyógyászati készítmények rövid távú tárolását a gazdaságokban, és tegye lehetővé az állatorvosok számára, hogy a szabályozási keret szigorú rendelkezéseivel összhangban az ilyen készítményeket a gazdaságoknál hagyják;

32. megállapítja, hogy a hizott máj előállítása az állatjóléti kritériumokat tiszteletben tartó gazdálkodási eljárásokon alapul, mivel extenzív termelésről van szó, amely túlnyomórészt családi gazdaságokban folyik, ahol a szárnyasok életük 90 %-át a szabad levegőn töltik, és ahol a hizlalási szakasz, amely napi két etetés mellett átlagosan 10–12 napig tart, tiszteletben tartja az állatok biológiai paramétereit;

33. üdvözlöi, hogy a Bizottság 2021. május 12-én közzétette a fenntarthatóbb és versenyképesebb uniós akvakultúra-ágazatra vonatkozó stratégiai iránymutatásait; hangsúlyozza az uniós akvakultúra-ágazat fenntarthatóbb módszerek irányába történő fejlesztésének fontosságát, amelyek különös figyelmet fordítanak a halak jólétére a behozataltól való jelenlegi túlzott függőség kezelése érdekében; üdvözlöi, hogy a Parlament Halászati Bizottsága saját kezdeményezésű jelentést készít ezekről az iránymutatásokról; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő a tenyésztett halak jólétére vonatkozó konkrét, tudományosan megalapozott rendelkezéseket;

34. felkéri a Bizottságot, hogy javítsa a belső piacot azáltal, hogy belefoglalja az aktualizált uniós állatjóléti jogszabályokból eredő változásokat, harmonizált, átfogó és közös állatjóléti stratégiát dolgoz ki az európai országokban, összehangoltan végrehajtja a vonatkozó jogszabályokat, és biztosítja, hogy az állatjólét javítására irányuló törekvések és normák ne csökkenjenek, miközben nyomon követi a meglévő jogszabályok megfelelő végrehajtását és betartását a tagállamokban;

35. ösztönzi a Bizottságot, hogy hívja fel a fogyasztók figyelmét a gazdaságok helyzetére, a környezetre, a biológiai sokféleség csökkenésére és az éghajlatváltozásra gyakorolt tényleges hatásukra, valamint a termelési módszerek sokféleségére és eredetére, és tájékoztassa őket arról, hogy az állattenyésztők milyen gondot és figyelmet fordítanak állataikra, mindenféle dogmatizmus vagy megbélyegzés nélkül; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy – többek között iskolai oktatás révén – jelentősen javítsák a nyilvánosság tudatosságát és ismereteit az állattenyésztés és az állatjólét valós helyzetével kapcsolatban;

36. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozza át szabályozási keretét az állatok jólétének javítása érdekében az EU-ban azáltal, hogy egyértelműbbé, átfogóbbá, kiszámíthatóbbá és hozzáférhetőbbé teszi azt annak érdekében, hogy a célkitűzéseket a mutatókat érthetőbbé tegye, és ezáltal kevesebb teret engedjen az értelmezésnek, és lehetővé tegye és megkönnyítse a tagállamok számára az egységes nemzeti átültetést a szabályok további szigorítása vagy kiegészítése előtt; javasolja, hogy az általános irányelvet a legújabb tudományos ismeretekkel összhangban tegyék naprakésszé a Bizottságnak a haszonállatok jólétével kapcsolatos rendszerszintű kutatási megállapításokra és célkitűzéseire és a polgárok elvárásaira, valamint

⁽¹⁸⁾ Lásd a sertéságazat válságáról szóló, 2021. október 5-i tanácsi következtetéseket, valamint a farokrágás megelőzésére és a sertések rutinszerű farokkurtításának elkerülésére irányuló tagállami tevékenységek értékelése céljából a 2017. október 9. és 13. között Dániában végzett ellenőrzésről szóló bizottsági jelentéstervezetet.

2022. február 16., szerda

a fajspecifikus irányelvekre való tekintettel, figyelembe véve a gazdaságok jellegét, az állatok életének különböző szakaszait, a nem az állattenyésztés részét képező, de a gazdaságokban alkalmazott gyakorlatokat, a hagyományokat és a regionális feltételeket, valamint a talaj- és éghajlati viszonyok sokféleségét;

37. megjegyzi, hogy az állatjólétre vonatkozó jelenlegi uniós jogszabályok nem átfogóak, és felkéri a Bizottságot, hogy a fajspecifikus jogszabályok hatálya alá jelenleg nem tartozó élelmiszer-termelő fajokra vonatkozó legújabb tudományos ismeretek fényében értékelje a konkrét állatjóléti jogszabályok szükségességét és hatását; tudomásul veszi, hogy hogy az általános irányelv, a sertésekről szóló 2008/120/EK tanácsi irányelv, a csirkékről szóló 2007/43/EK tanácsi irányelv és a tojtyúkokról szóló 1999/74/EK tanácsi irányelv esetében nem állnak rendelkezésre állatjóléti mutatók; elismeri továbbá, hogy hiányoznak a környezeti feltételek – például a levegőtisztaság (nitrogén, CO₂, por), a világítás (időtartam, fényerő) és a minimális zaj – biztosítására és nyomon követésére vonatkozó számszerűsíthető követelmények, ami nemcsak az állatok jólétére van hatással, hanem az értelmezési mozgástér miatt a versenyt is torzítja; kéri, hogy a Bizottság dolgozzon ki ilyen végrehajtható és számszerűsíthető mutatókat, amelyeknek fajspecifikusnak és tudományos szempontból naprakésznek kell lenniük;

38. sürgeti a Bizottságot, hogy egyértelműsítse a tagállamok ellenőrzésére szolgáló keretet, biztosítsa a káros gyakorlatok elleni fellépést, valamint meg nem felelés esetén indítson kötelezettségzegési eljárást; hangsúlyozza a precíziós állattenyésztési technológiák fontosságát, ideértve a gazdaságon belüli állategészségügyi és állatjóléti ellenőrzési eszközökben rejlő lehetőségeket, amely eszközök segítenek megelőzni és hatékonyabban megfékezni a gazdaságokon belüli járványkitöréseket; hangsúlyozza, hogy az állatjóléti jogszabályoknak való meg nem felelés mögött számos tényező húzódik meg, többek között nem érvényesíthető és nem számszerűsíthető, állatokon alapuló mutatók; megállapítja, hogy az ellenőrzések gyakorisága a minimális 1 %-tól a maximális 30 %-ig terjedő tartományban mozog a tagállamokban; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az ellenőrzések gyakoriságának e nagy szórása vagy az ellenőrzésekre vonatkozó rendelet⁽¹⁹⁾ be nem tartásához, vagy az állattenyésztőkre nehezedő nagy nyomáshoz vezet; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy harmonizálják az ellenőrzésekre vonatkozó rendelet végrehajtását, hogy összehangolják az ellenőrzések gyakoriságát a tagállamok és az állattenyésztési ágazatok között; kéri a Bizottságot, hogy évente tegyen jelentést az Európai Parlamentnek az uniós mezőgazdasági üzemekben tartott állatok jólétének javítására irányuló intézkedéseiről és a tagállamok intézkedéseiről;

39. kéri a Bizottságot, hogy minden döntéshez csatoljon tudományos jelentést és hatásvizsgálatot (beleértve a környezeti, gazdasági és társadalmi hatásokat), amelyeknek figyelembe kell venniük az egyes uniós ágazatok gazdálkodási módszereinek sokféleségét, és elemezniük kell a helyzetet mind az állatok (fajonként és a termelés különböző szakaszaiban), mind az állattenyésztők szempontjából, a polgárok elvárásainak figyelembevételével és egy hatékony tenyésztési rendszer létrehozása céljából, amely biztosítja, hogy az állatok kedvező körülmények között éljenek, hogy az állatjólétet tiszteletben tartsák és az állattenyésztők gazdaságilag nyereségesek legyenek;

40. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak megfelelő végrehajtási mechanizmusokról kell gondoskodniuk (ezeket harmonizálni is lehetne közöttük), és hogy mindenkor biztosítaniuk kell az uniós jogszabályok szigorú végrehajtását; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be rendszeres jelentéseket a Parlamentnek az uniós állatjóléti jogszabályok végrehajtásáról és érvényesítéséről, amelyeknek a tagállamok, a fajták és a jogsértések típusa szerinti bontásban azonosítaniuk kell a hiányosságokat és a jogsértéseket;

41. felhívja a Bizottságot, hogy alakítson ki jobb együttműködést az összes érdekelt fél között, és segítse elő a tagállamok különböző érdekelt felei közötti párbeszédet annak érdekében, hogy azok közösen mérlegelhessék az állattenyésztési rendszerek fejlődését; ösztönzi a helyes gyakorlatok megosztását az állattenyésztési ágazatok és az országok között; felszólít olyan eszközök kidolgozására, amelyek ösztönzik az úttörő gazdálkodókat a fejlesztési projekteken való részvételre; kéri, hogy a tenyésztőket és az állatjóléttel foglalkozó tudományos munkatársakat vonják be az Európa különböző régiókban végzett tanulmányok valamennyi szakaszába; reméli, hogy a bevált gyakorlatok tanulmányozására és terjesztésére szolgáló dokumentumokat lefordítják az Európai Unió valamennyi nyelvére; elismeri a Horizont Európa programban rejlő kutatási és innovációs lehetőséget, és elvárja, hogy a projektek tekintetében biztosítsák a tagállamok közötti kellő egyensúlyt; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy a zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban és az állatjóléti jogszabályok egységesebb tagállami végrehajtása érdekében mozdítson elő eredményorientált megközelítést alkalmazó stratégiát, amely megfelelő környezetet biztosít a tagállami képviselők, tudományos testületek, érdekelt felek, állattenyésztők és nem kormányzati szervezetek összegyűjtéséhez, valamint a véleménycseréhez és a bevált gyakorlatok megosztásához;

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

2022. február 16., szerda

42. üdvözli, hogy az állatok védelmére és az állatjólétre vonatkozó európai uniós stratégia (2012–2015) keretében létrehozták a különböző állatfajok és -kategóriák jólétével foglalkozó uniós referenciaközpontokat (EURCAW); ösztönzi a Bizottságot, hogy fejlessze tovább az EURCAW-ok hálózatát, különösen az egyedi jogszabályok hatálya alá nem tartozó fajok esetében, mivel ez hatékony platform az uniós jogszabályok végrehajtásának módjaira vonatkozó technikai információk tagállamok közötti következetes és egységes terjesztéséhez;

43. rámutat, hogy a célzott egyedi gazdálkodási gyakorlatok gyakran érdemi hatást gyakorolnak az állatjólétre is; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeli projektekre vonatkozóan vezessen be tudományos bizonyítékokon és szakértői ismereteken, valamint a bevált gyakorlatok állattenyésztők közötti kölcsönös megosztásán alapuló eredményorientált megközelítést;

44. hangsúlyozza, hogy rendszeres eszmecserét kell folytatni a nemzeti és regionális hatóságok képviselőivel, az állattenyésztőkkel és érdekszervezeteik képviselőivel, nem kormányzati szervezetekkel, a polgárokkal és szakértőkkel a bevált gyakorlatok példáiról és az állatjólét javítása tekintetében szükséges teendőkről; rámutat arra, hogy a tudástranszfer az alacsony költségei ellenére rendkívül hatékony e területen, ezért a gyakorlatban gyakrabban kell alkalmazni; üdvözli ennek kapcsán, hogy a Bizottság megújította az állatjóléttel foglalkozó platform megbízását; álláspontja szerint a bevált gyakorlatok cseréjét és a tudástranszfert tovább kell erősíteni és meg kell könnyíteni, segítve az érintett feleket a rendszeres információcsere folyamatának felgyorsításában és egyszerűsítésében, valamint az információk tárolásában és az információáramlás biztonságossá tételében; hangsúlyozza, hogy ilyen eszmecserét rendszeresen folytatni kell az Európából állatokat importáló nem uniós országok képviselőivel is;

45. sürgeti a Bizottságot, hogy különböző stratégiáit az európai zöld megállapodással, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiával, a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiával, valamint a mezőgazdasági, kereskedelmi és promóciós politikákkal való összhangra kialakított szabályozások révén kapcsolja össze; hangsúlyozza, hogy az e stratégiák közötti összhang az életképes mezőgazdasági ágazat előfeltétele; kéri, hogy a felülvizsgált állatjóléti jogszabályokat teljes mértékben hangolják össze az uniós zöld megállapodás és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia prioritásaival, továbbá bővítsék a hatályukat és fokozzák a rugalmasságukat annak érdekében, hogy azokat hozzá lehessen igazítani a legújabb tudományos és technológiai fejleményekhez; felhívja a Bizottságot, hogy a kereskedelempolitikát hozza összhangba az uniós állatvédelmi és -jóléti normákkal azáltal, hogy újraértékeli a harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásokat, és viszonyosságot vezet be az új két- és többoldalú kereskedelmi megállapodásokba annak érdekében, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsen, és ne veszélyeztesse saját termelőinek gazdasági jövedelmezőségét, és biztosítsa, hogy azok megfeleljenek az uniós állatjóléti és termékminőségi előírásoknak;

46. felhívja a Bizottságot, hogy hangolja össze a gazdaságban, illetve a szállítás és a vágás közben érvényes, állatjóléttel kapcsolatos különböző jogszabályokat;

Az állatjólétre vonatkozó címkézés

47. sajnálatát fejezi ki az állatjólétre irányuló önkéntes intézkedésekben részt vevő termelők beruházásainak korlátozott megtérülése miatt; megjegyzi továbbá, hogy a sikeres állatjóléti címkézés csak a magasabb árból származó méltányos gazdasági megtérülés mellett lehetséges, és csak akkor, ha a költségek és a haszon igazságosan oszlanak el a teljes agrár-élelmiszeripari láncban melynek révén az állattenyésztők méltányos részesedést kaphatnak a fogyasztók által az uniós állatjóléti címkézési követelményeknek megfelelő élelmiszeripari termékek vásárlásáért fizetett magasabb árból;

48. felszólítja a Bizottságot, hogy folytasson többoldalú tárgyalásokat és alakítson ki kétoldalú megállapodásokat a kölcsönösségi záradékokról az importált termékekre vonatkozó állatjóléti előírások betartása és a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében;

49. hangsúlyozza, hogy az állatjóléti címkézés bevezetése az összes érdekelt féllel együttműködésben kidolgozott és egyértelmű tudományos mutatókon alapuló, előzetesen harmonizált szabályokat, valamint nagyszabású promóciós kampányokat és az európai fogyasztókat megcélzó tájékoztatási tevékenységeket követel meg;

50. kéri a Bizottságot, hogy a beszállítói termelői lánc többi részében is garantálja az állatjólétet, és azt építse be a harmonizált önkéntes címkézési rendelkezésekbe;

51. felhívja a Bizottságot, hogy kezdje meg az átfogó uniós állatjóléti címkézési rendszer kidolgozását az önkéntes címkézésre vonatkozó kötelező uniós keret kidolgozása céljából, amely valamennyi állattartó gazdaságra kiterjedne, de minden faj tekintetében egyedi sajátosságokat foglalna magában és ismerne el annak érdekében, hogy csökkenjen a verseny torzulásának kockázata a belső piacon, miközben elegendő teret hagyna a termékek sokféleségébe befektető és a magasabb szintű állatjóléti normákat betartó magánkezdeményezéseknek;

2022. február 16., szerda

52. kéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az önkéntes állatjóléti címkézésre vonatkozó közös követelményeket tartalmazó harmonizált és kötelező uniós keretre, amely az uniós szabályokon alapulna, és amely ösztönzi a tagállamokat, hogy rögzítsék a különböző megközelítéseket; kéri, hogy a keret előírásait egy olyan, technikai szempontból realiztikus és tudományosan megalapozott megközelítés alapján dolgozzák ki, amely a teljes ciklus során tükrözi a termelési módszereket, és kéri, hogy e keret biztosítsa az értékek az állattenyésztők közötti újraelosztását az állatjólét piacvezérelt fejlődésének lehetővé tétele érdekében; kitart amellett, hogy a fogyasztók félretájékoztatásának és az állatjóléti követelményeknek megfelelőként való beállítás megelőzése érdekében a címkézési rendszernek egyértelmű technikai hivatkozásokon kell alapulnia és a marketingben használt védhető kifejezéseket és állításokat kell használnia;

53. emlékeztet arra, hogy a következetesség érdekében a címkézést a feldolgozott termékek és az állati eredetű összetevők esetében is alkalmazni lehetne; ajánlja, hogy a javasolt állatjóléti címkézési rendszer esetében vegyék figyelembe a fogyasztók megnövekedett információs igényeit és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia ezzel párhuzamos célkitűzéseit, amelyek az állatjólét mellett a fenntarthatóság, az egészség és a táplálkozás szempontjait is érintik;

54. felhívja a Bizottságot, hogy pontosan vizsgálja meg a kötelező címkézési követelmények uniós kerete bevezetésének lehetséges hatásait, alaposan értékelve a mezőgazdasági termelőktől a fogyasztókig terjedően az élelmiszerlánc valamennyi szereplőjére, és különösen az állattenyésztőkre gyakorolt hatást, különösen az egyes tagállamokban az elmúlt években bevezetett nyilvános címkézési rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatokra támaszkodva; kéri a Bizottságot, hogy kerülje el az esetleges jövőbeli rendszerek és a meglévő, különösen az állatjóléti irányelvekben foglalt kötelező követelmények által előirányzott címkézési keretek közötti ellentmondásokat; aggodalmát fejezi ki a Bizottság által 2012-ben végzett korábbi hatásvizsgálat eredményei miatt, amelyek szerint a címkézés anélkül növelné az ágazat költségeit, hogy egyúttal szükségszerűen az előnyöket is növelné;

55. felszólítja a Bizottságot, hogy alkalmazza az uniós állattenyésztést védő politikát, és tiltsa be olyan állatállomány vagy hús Unióba való behozatalát, amely nem felel meg az európai állatjóléti követelményeknek;

o

o o

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0031

Az európai ombudsman tevékenysége – 2020. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása az európai ombudsman 2020. évi tevékenységéről szóló éves jelentésről (2021/2167(INI))

(2022/C 342/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az európai ombudsman 2020. évi tevékenységéről szóló éves jelentésre,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 10. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 15. cikkére, 24. cikkének (3) bekezdésére, 228. cikkére és 298. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a Charta) 11., 41., 42. és 43. cikkére,
 - tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről (az európai ombudsman alapokmánya) és a 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 24-i (EU, Euratom) 2021/1163 európai parlamenti rendeletre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a helyes hivatali magatartás európai kódexére, amelyet a Parlament 2001. szeptember 6-án fogadott el,
 - tekintettel a Parlament és az európai ombudsman között 2006. március 15-én kötött együttműködési keretmegállapodásra, amely 2006. április 1-jén lépett hatályba,
 - tekintettel az európai ombudsman tevékenységéről szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére és 142. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére (A9-0342/2021),
- A. mivel az európai ombudsman 2020. évi tevékenységéről szóló éves jelentést 2021. szeptember 6-án hivatalosan benyújtották a Parlament elnökéhez, és mivel az európai ombudsman, Emily O'Reilly 2021. július 14-én Brüsszelben ismertette a jelentést a Petíciós Bizottság előtt,
- B. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20., 24. és 228. cikke és a Charta 43. cikke felhatalmazza az európai ombudsmant az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát (EUB) – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságokra vonatkozó panaszok fogadására;
- C. mivel az EUSZ 10. cikkének (3) bekezdése értelmében „minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében”, és „a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni”;
- D. mivel az EUMSZ 15. cikke kimondja, hogy „a jó kormányzás előmozdítása és a civil társadalom részvételének biztosítása céljából az Unió intézményei, szervei és hivatalai munkájuk során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával járnak el”, továbbá „bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak dokumentumaihoz hozzáférni”; mivel a polgárok jogainak és alapvető szabadságainak védelme szempontjából kulcsfontosságú az uniós közigazgatás által az uniós polgároknak kínált szolgáltatások minősége, valamint igényeik és aggodalmaik cselekvő figyelembevételére;

⁽¹⁾ HL L 253., 2021.7.16., 1. o.

2022. február 16., szerda

- E. mivel a Charta megfelelő ügyintézéshez való jogról szóló 41. cikke kimondja többek között, hogy „mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék”;
- F. mivel a Charta 43. cikke kimondja, hogy „bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult az európai ombudsmanhoz fordulni az Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok esetén”;
- G. mivel az EUMSZ 298. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „feladataik ellátása során az Unió intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei egy nyitott, hatékony és független európai igazgatásra támaszkodnak”;
- H. mivel az ombudsman 2020-ban 370 vizsgálatot indított (ezekből 365 alapult panaszon és 5 volt hivatalból indított vizsgálat) és 394 vizsgálatot (392 panasz alapján és 2 hivatalból indított vizsgálatot) zárt le; mivel a legtöbb vizsgálat (210 vizsgálat, azaz 56,8 %) a Bizottságot érintette, ezt követték az uniós ügynökségek (34 vizsgálat, azaz 9,2 %), az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO) (30 vizsgálat, azaz 8,1 %), az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) (14 vizsgálat, azaz 3,8 %), az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) (12 vizsgálat, azaz 3,2 %), a Parlament (11 vizsgálat, azaz 3 %), az Európai Központi Bank (9 vizsgálat, azaz 2,4 %), az Európai Beruházási Bank (9 vizsgálat, azaz 2,4 %), valamint egyéb intézmények (41 vizsgálat, azaz 11,1 %);
- I. mivel az ombudsman által 2020-ban lezárt vizsgálatokban a három fő aggályt az átláthatóság, az elszámoltathatóság (az információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés) (25 %) jelentette, ezt követte a szolgáltatási kultúra (24 %), majd a mérlegelési jogkör megfelelő alkalmazása, többek között a kötelezettségzegési eljárásokban (17 %); mivel ezeken túl az egyéb aggályok között szerepeltek még az uniós ügyintézés etikai kérdései, az alapvető jogok tiszteletben tartása, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, a visszaélések bejelentése, az eljárási jogok tiszteletben tartása, a munkaerő-felvétel, valamint az uniós személyzeti ügyek megfelelő kezelése;
- J. mivel az ombudsman kulcsszerepet játszik az uniós döntéshozatali folyamatok teljes átláthatóságának, demokratikus elszámoltathatóságának és feddhetlenségének biztosításában;
- K. mivel az ombudsman számára a fő prioritást annak biztosítása jelenti, hogy a polgárok jogait maradéktalanul tiszteletben tartásuk, a megfelelő ügyintézéshez való jog pedig tükrözze az uniós intézményektől, szervektől és hivataloktól elvárt legszigorúbb követelményeket;
- L. mivel az ombudsman a Covid19-világjárvány kitörését követően jelentős mennyiségű munkát végzett annak biztosítására, hogy a polgárok jogainak védelme és a közvélemény bizalmának növelése érdekében minden uniós intézmény megfeleljen a megfelelő ügyintézés legmagasabb szintű normáinak;
- M. mivel az ombudsman megvizsgálta a Bizottság Covid19-válság során végzett munkáját, és tájékoztatást kért többek között a Bizottság és az érdekképviselek közötti kapcsolattartás átláthatóságával, a sürgősségi közbeszerzéssel kapcsolatos döntéshozattal, valamint a világjárvánnyal összefüggő tudományos tanácsadás átláthatóságával és függetlenségével kapcsolatban;
- N. mivel az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) Covid19-válság alatti teljesítményének vizsgálatát követően az ombudsman hiányosságokat állapított meg az ECDC átláthatósági gyakorlataiban, többek között a kockázatértékelések alapjául szolgáló adatok és a nemzetközi partnerekkel folytatott interakciók tekintetében, és javaslatokat tett az ECDC Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos tevékenységei feletti nyilvános ellenőrzés javítására;
- O. mivel a nyilvánosság és az átláthatóság az uniós jogalkotási folyamat alapjául szolgáló fő elvek, amint azt az EUB ítélezési gyakorlata is megerősítette, amely egyértelmű jogi iránymutatást nyújtott ezen elvek teljes körű és következetes tiszteletben tartásának módjával kapcsolatban; mivel az EUB megállapította, hogy az átláthatóság és a tájékoztatás hiánya gyengíti a polgároknak az uniós jogalkotási folyamat egészének legitimitásába vetett bizalmát; mivel ezen elvekkel ellentétben a Bizottság nem biztosította az átláthatóságot a Covid19-oltóanyagokról folytatott tárgyalások, illetve az oltóanyagok beszerzése és elosztása során;
- P. mivel az uniós polgárok információhoz való joga és az uniós intézmények teljes átláthatóság biztosítására vonatkozó kötelezettsége – különösen a Covid19-oltóanyagok vonatkozásában az uniós intézmények és a gyógyszeripari vállalatok között létrejött szerződések esetében – elsőbbséget élvez a gyógyszeripari vállalatok vagy az uniós intézmények azon állítólagos jogával szemben, hogy az e szerződésekkel vagy a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatban kitakarjanak egyes információkat, illetve ne hozzanak teljeskörűen nyilvánosságra minden információt;

2022. február 16., szerda

- Q. mivel az EU a NextGenerationEU keretében korábban nem látott szintű kiadásokkal és beruházásokkal járó időszakot tervez, ami egyúttal jelentős kapcsolatokat teremt a magánszektorral, az eddigieknél is fontosabb, hogy az összeférhetetlenségek és a korrupciós ügyek megelőzése érdekében az uniós intézmények teljes átláthatóságon és a legszigorúbb etikai szabályokon alapuló döntéshozatali folyamattal rendelkezzenek;
- R. mivel a Tanács nem követte az ombudsman végleges ajánlásait, és megtagadta a nyilvános és kellő időben történő hozzáférést a halászati kvótákat megállapító éves rendeletek elfogadására vonatkozó, az aarhusi rendelet értelmében alapvető környezeti információkat tartalmazó jogalkotási dokumentumokhoz, ezáltal aláásva döntéshozatali folyamatának átláthatóságát; mivel az ombudsman megállapította, hogy a Tanács döntése hivatali visszásságnak minősül, hangsúlyozva, hogy a Tanács még mindig nem érti teljes mértékben a demokrácia és a döntéshozatal átláthatósága közötti kritikus kapcsolatot;
- S. mivel az ombudsman vizsgálatot indított amiatt, hogy a Tanács elutasította, hogy foglalkozzon az Európai Unió Tanácsa elnöksége vállalati szponzorálásának kérdésével; mivel az ombudsman hivatali visszásságnak minősítette, hogy a Tanács nem lépett fel az említett kereskedelmi szponzorálás miatt az elnökség pártatlanságát és az EU egészének imázsát érintő reputációs kockázatok megszüntetése érdekében;
- T. mivel az ombudsman aggodalmának adott hangot a Bizottságnak a peszticidekben használt „hatóanyagok” jóváhagyására vonatkozó jelenlegi gyakorlatával kapcsolatban, valamint amiatt, hogy a Bizottság összeférhetlenségek ellenőrzésére szolgáló rendszere szerint a Bizottságnak tanácsokat adó külső tudományos szakértőknek a 10 000 EUR küszöbérték alatti pénzügyi érdekeltségeiket nem kell bejelenteniük;
- U. mivel az ombudsman megállapította, hogy a Bizottságnak kritikusan kellett volna ellenőriznie az összeférhetetlenség valamennyi kockázatát, mielőtt a környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseknek az uniós banki szabályokba való beépítéséről szóló tanulmány elvégzésére vonatkozó szerződést odaítélte volna a BlackRock Investment Managementnek, egy olyan fosszilis tüzelőanyagokba és banki ágazatokba irányuló befektetéseket kezelő társaságnak, amely a környezeti, társadalmi és irányítási szempontokra vonatkozó új szabályok hatálya alá tartozik; mivel az ombudsman hangsúlyozta, hogy az uniós közbeszerzési szabályok nem eléggé szigorúak és egyértelműek ahhoz, hogy megelőzzék az összeférhetetlenséget;
- V. mivel az Európai Beruházási Bank (EBB) korábbi alelnöke 2020 novemberében távozott az EBB igazgatási bizottságából, és kevesebb mint három hónap elteltével csatlakozott az Iberdrola spanyol multinacionális közműszolgáltató vállalat igazgatótanácsához; mivel az EBB korábbi alelnöke látta el az EBB spanyolországi – az Iberdrolára is kiterjedő – hitelezési műveleteinek felügyeletét; mivel 2019-től kezdődően az Iberdrola hatalmas kölcsönökben részesült (összesen 1,39 milliárd EUR értékben), miáltal az elmúlt években az EBB egyik legjelentősebb ügyfelévé vált; mivel ez az eset jól szemlélteti azt az EBB-nél kialakult, megoldatlan, vitatott gyakorlatot, amely lehetővé teszi a tagállamok által kinevezett alelnökök számára a származási országukba irányuló hitelezés felügyeletét, ami magában hordozza az összeférhetetlenség kockázatát;
- W. mivel az ombudsman szerint hivatali visszásságnak minősül, hogy a Bizottság az EU és a Mercosur közötti kereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások lezárása előtt nem készített végleges „fenntarthatósági hatásvizsgálatot”; mivel az ombudsman megállapításai hangsúlyozták, hogy a Bizottság a kereskedelmi tárgyalások lezárása előtt figyelmen kívül hagyta a fenntarthatósági hatásvizsgálatok alkalmazására vonatkozó saját iránymutatásait;
- X. mivel az ombudsman hivatali visszásságokat állapított meg az Európai Bankhatóság (EBH) azon döntésével kapcsolatban, hogy jóváhagyta akkori ügyvezető igazgatójának az Európai Pénzügyi Szövetség (AFME) – a pénzügyi ágazat egyik lobbiszervezete – vezérigazgatójaként történő elhelyezkedését, elmulasztva az összeférhetetlenség kockázatának csökkentését, és továbbra is hozzáférést biztosítva számára a bizalmas információkhoz; mivel az EBH megkezdte az ombudsman ajánlásainak végrehajtását, lehetővé téve az ombudsman számára az ügy lezárását;
- Y. mivel a petíciók kezelésére vonatkozó bizottsági stratégia a Bizottság „Uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén” című 2016-os közleményére hivatkozik, amelynek szabályai nem írják elő hivatali eljárást vagy gyakorlatot a petíciókra vonatkozóan; mivel az egyéni petíciókban felvetett ügyek és az EUMSZ 6. cikke alá tartozó területeket érintő petíciók nyomán való fellépés szisztematikus elutasítását eredményező bizottsági megközelítés ellentétes az EUMSZ 227. cikkének rendelkezéseivel, valamint reményvesztettséget és csalódást kelt a polgároknak, ugyanakkor aláássa az uniós joggal kapcsolatban a tagállamokban felmerülő rendszerszintű hiányosságok azonosításának lehetőségét;

2022. február 16., szerda

- Z. mivel a Petíciós Bizottsághoz sok olyan petíció érkezik, amely az Európai Bizottság átláthatóságának hiányával foglalkozik, és kéri a Bizottságot, a tagállamok és a gyógyszeripar között a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatban létrejött szerződések, valamint a betegsúlyú klinikai vizsgálati adatok teljes körű nyilvánosságra hozatalát;
- AA. mivel az ombudsman intézménye jogorvoslati mechanizmus azon polgárok számára, akik problémákkal szembesülnek az uniós intézmények birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférés terén; mivel az ombudsman által 2020-ban végzett vizsgálatok jelentős számban eredményezték a hozzáférés megadását a tágabb értelemben vett közérdekű dokumentumokhoz annak ellenére, hogy az alkalmazandó uniós jogszabályok strukturálisan elégtelenek, mivel elavultak, és már nem tükrözik az uniós intézmények által jelenleg alkalmazott gyakorlatokat;
- AB. mivel az ombudsman a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény jobb és következetesebb végrehajtásának előmozdítására irányuló intézkedéscsomagot vezetett be a teljes uniós igazgatáson belül, és stratégiai kezdeményezést indított azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság milyen módon elégítette ki a fogyatékossgal élő alkalmazottak Covid19-vészhelyzettel összefüggő sajátos igényeit;
- AC. mivel az ombudsman vizsgálatot indított azzal kapcsolatban, hogy miként biztosítja a Bizottság, hogy az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) Magyarország és Portugália általi, fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott gondozóintézmények javára való felhasználása összhangban legyen a Chartából, az esb-alapokról szóló rendeletből és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményből eredő jogi kötelezettségekkel;
1. jóváhagyja az európai ombudsman által előterjesztett, 2020. évre vonatkozó éves jelentést, és elismerését fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a jelentés kiválóan bemutatja az ombudsman 2020-ban végzett munkájával kapcsolatos legfontosabb tényeket és adatokat;
 2. gratulál Emily O'Reillynek az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek nyitottságának, elszámoltathatóságának és feddhetetlenségének erősítésére irányuló, ezáltal a polgárok alapvető jogait védő figyelemreméltó munkájáért, különösen a Covid19-világjárvány pusztító következményei által jellemzett tragikus évben; emlékeztet arra, hogy az átláthatóság a jogállamiság szerves része és a részvételi demokrácia kulcsfontosságú alapelve;
 3. emlékeztet arra, hogy az ombudsman ajánlásokat, megoldási javaslatokat és javító szándékú javaslatokat fogalmazhat meg a hivatali visszacsúszás különböző eseteivel kapcsolatos problémák megoldására; rámutat, hogy amennyiben egy panasz nem tartozik az ombudsman megbízatásának körébe, az ombudsman tanácsolhatja a panaszosnak, hogy forduljon egy másik hatósághoz vagy a Petíciós Bizottsághoz; megállapítja, hogy 2020-ban az ombudsmanhoz több mint 1 400 olyan panasz érkezett, amely nem tartozott megbízatása körébe, elsősorban azért, mert azok nem az EU igazgatásával kapcsolatos tevékenységeket érintettek;
 4. gratulál az ombudsmannak, mert figyelemmel kísérte, hogy a polgárokkal közvetlenül érintkező uniós intézmények hogyan végzik munkájukat a világjárvány idején, és mert kiemelte az átláthatóság biztosítása iránti kötelezettségüket; örvendetesnek tartja az ombudsman által az igénybe vett tudományos tanácsadással, az érdekképviseleti szervezetekkel tartott találkozókkal és a sürgősségi közbeszerzéseket illetően hozott határozatok átláthatóságával kapcsolatban a Bizottsághoz intézett kérdést;
 5. nagyra értékeli az ombudsmannak a Parlamenttel, különösen a Petíciós Bizottsággal és más uniós intézményekkel folytatott konstruktív együttműködését; elismerését fejezi ki az ombudsmannak amiatt, hogy képes javítani a polgároknak nyújtott szolgáltatások minőségét és hozzáférhetőségét, valamint hogy a pandémia ellenére alapvető munkáját visszaesés nélkül el tudta végezni, és a panaszok kezelése terén sem voltak zavarok;
 6. megállapítja, hogy az ombudsman munkája pozitív változásokat eredményezett az uniós intézményeknél és szerveknél;
 7. hangsúlyozza az átláthatóság és a megfelelő ügyintézés alapvető szerepét az uniós intézmények munkájában; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem adott megfelelő magyarázatokat az ombudsman által feltett kérdésekre munkája kulcsfontosságú elemeivel kapcsolatban a Covid19-válság alatt; felhívja a Bizottságot, hogy a folyamat teljes átláthatóságának biztosítása érdekében világítsa meg a sürgősségi közbeszerzéssel – ezen belül a különböző bizottságok tagjainak kinevezési eljárásaival – kapcsolatos döntéshozatalát;
 8. tudomásul veszi, hogy a Bizottság elismerte az oltóanyagok piacának versenyalapú jellegét; véleménye szerint az európai polgárok érdeke megkívánja, hogy a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó előzetes beszerzési megállapodások és beszerzési megállapodások világosak és átláthatóak legyenek, és hogy ennek elsőbbséget kell élveznie a gyártók titoktartási záradékok beépítésére irányuló kérésével szemben; hangsúlyozza, hogy a polgárok és az intézmények közötti bizalom

2022. február 16., szerda

rendkívül fontos, különösen a Covid19-váltsággal összefüggésben; ösztönzi az ombudsmant, hogy folytassa vizsgálatait, és kérje a Bizottságtól az előzetes beszerzési megállapodások és a beszerzési megállapodások nem szerkesztett változatainak közzétételét: sürgeti a Bizottságot, hogy az előzetes beszerzési megállapodások és a beszerzési megállapodások nem szerkesztett változatainak közzététele, valamint a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos jövőbeli szerződések valamennyi részlete közzétételének a gyógyszergyártó vállalatokkal való jövőbeli tárgyalások előfeltételeként való meghatározása révén biztosítsa a teljes átláthatóságot a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos kutatással, valamint az oltóanyagok fejlesztésével, beszerzésével és elosztásával kapcsolatos valamennyi részlet tekintetében; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos átláthatóság hiánya nem egyeztethető össze a polgárok tájékoztatáshoz való jogával, és táptalajt teremt a dezinformáció és a bizalmatlanság számára;

9. hangsúlyozza az ombudsman által a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos kulcsfontosságú információk összegyűjtésében és közzétételében, valamint az EU Covid19 elleni oltási stratégiájába vetett közbizalom megerősítésében döntő szerepet játszó ECDC átláthatósági gyakorlatainak és általános tevékenységének javítására irányuló javaslatok teljes körű és következetes végrehajtása garantálásának kiemelkedő fontosságát;

10. támogatja az ombudsman annak biztosítására irányuló munkáját, hogy a polgárok maradéktalanul élhessenek demokratikus jogaikkal, többek között az uniós intézményeken belüli döntéshozatali folyamatban való közvetlen részvétel és annak részletes nyomon követése, valamint – az EUB ítélezési gyakorlatának is megfelelően – az összes lényeges információhoz való hozzáférés révén;

11. üdvözli az ombudsman fellépését azon kérelmekkel összefüggésben, amelyek nyilvános hozzáférés biztosítását kéri a Bizottságtól olyan, a tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel kapcsolatos dokumentumokhoz, amelyekhez jelentős közérdek fűződik, és amelyekhez a NextGenerationEU keretében biztosítandó, példa nélküli összeg társul; üdvözli, hogy a Bizottság már eddig is nagy mennyiségű anyagot tett hozzáférhetővé a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy e tekintetben nagyobb átláthatóságra és megerősített felügyeletre van szükség az illetékes hatóságok részéről, az uniós alapokhoz kapcsolódó igazgatási eljárások uniós ombudsman által gyakorolt megerősített felügyeletét is beleértve; felhívja az ombudsmant, hogy az Ombudsmanok Európai Hálózatának tagjaival együtt vizsgálja meg egyéb, hatáskörükbe tartozó fellépések lehetőségét az uniós források elosztásának és felhasználásának felügyeletére az uniós polgárok jogainak az esetleges összeférhetlenségekkel és korrupciós ügyekkel, valamint a jogállamiság megsértésével szembeni védelme érdekében, hozzájárulva az uniós intézmények integritásának, teljes átláthatóságának és demokratikus elszámoltathatóságának biztosításához;

12. hangsúlyozza, hogy a jogalkotási folyamat átláthatósága minden képvisleti demokrácia alapvető eleme; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács döntéshozatali folyamattal kapcsolatos jelenlegi gyakorlatát továbbra is az átláthatóság hiánya jellemzi; sajnálatosnak tartja, hogy a Tanács továbbra is megakadályozza, hogy a polgárok a jogalkotási folyamat ideje alatt közvetlenül és időben hozzáférjenek jogalkotási dokumentumaihoz, megsértve ezzel a polgárok döntéshozatali folyamatban való hatékony részvételhez való jogát;

13. elismerését fejezi ki az ombudsmannak, hogy határozott szándéka elérni a legmagasabb szintű átláthatóságot az uniós döntéshozatali folyamatban; emlékeztet arra, hogy a Parlament az ombudsman OI/2/2017 számú, az Európai Unió Tanácsa előkészítő szerveiben folytatott jogalkotási viták átláthatósága kapcsán végzett stratégiai vizsgálatáról szóló, 2019. január 17-i állásfoglalásában⁽²⁾ támogatta az ombudsman jogalkotás átláthatóságára vonatkozó javaslatait; hangsúlyozza, hogy ellenőrizni kell az ombudsman háromoldalú egyeztetések átláthatóságára vonatkozó ajánlásainak végrehajtását; kéri a Tanácsot, hogy fokozza az átláthatóságra irányuló erőfeszítéseit, különösen a tagállami álláspontok rögzítése és közzététele, valamint a háromoldalú egyeztetések még több dokumentumának hozzáférhetővé tétele révén a polgárok demokratikus jogainak megőrzése érdekében;

14. üdvözli, hogy a Covid19-váltság idején az uniós igazgatás válaszingázkedéseit érintő szélesebb körű stratégiai munkával összefüggésben az ombudsman a Tanács által bevezetett rendkívüli döntéshozatali eljárásokkal kapcsolatban is saját kezdeményezésű vizsgálatot indított; ösztönzi a Tanácsot, hogy kövesse a munkájának javítása érdekében az ombudsman által megfogalmazott javaslatokat;

15. sürgeti a Bizottságot, hogy tartózkodjon a peszticidekben használt „hatóanyagok” jóváhagyásától azokban az esetekben, amikor aggodalomra okot adó kritikusi területeket tártak fel, vagy nem azonosítottak biztonságos használatot, illetve ha az említett anyagok biztonságosságának megerősítéséhez további adatokra van szükség, tekintettel azokra a már egyébként is súlyos következményekre, amelyeket a peszticidek használata eddig is gyakorolt az emberi egészségre és a környezetre;

⁽²⁾ HL C 411., 2020.11.27., 149. o.

2022. február 16., szerda

16. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a peszticidok „hatóanyagainak” jóváhagyási eljárása teljes mértékben átlátható és összeférhetlenségtől mentes legyen; megjegyzi, hogy a „Mentsük meg a méheket és a mezőgazdasági termelőket!” elnevezésű európai polgári kezdeményezés keretében több mint 1 millió aláírás gyűlt össze EU-szerte, és ez a kezdeményezés szorgalmazza a szintetikus növényvédő szerek Unión belüli fokozatos megszüntetését, a biológiai sokféleség helyreállítását célzó intézkedések bevezetését, valamint a mezőgazdasági termelők támogatását a fenntartható mezőgazdaságra való áttérés érdekében; kéri az ombudsmant, hogy folytassa az uniós szinten bevezetett rendszerek vizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy az e területre vonatkozó jelenlegi szakpolitikák és eljárási biztosítékok garantálják az emberi egészség és a környezet legmagasabb szintű védelmét, valamint hogy a tudományos bizonyítékok összegyűjtése és vizsgálata teljes mértékben átlátható, pontos és összeférhetlenségtől mentes legyen;

17. emlékeztet arra, hogy az ombudsman 2020 márciusában lezárta annak vizsgálatát, hogy a Bizottság hogyan biztosítja az összeférhetlenségtől való mentességet a számára tanácsadást nyújtó tudományos szakértők esetében; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa a neki tanácsokat adó tudományos szakértők függetlenségének értékelésére vonatkozó eljárásait – többek között az ombudsman ezen ügyben végzett vizsgálata nyomán született javaslatainak végrehajtása révén –, biztosítva, hogy ne álljon fenn összeférhetlenség az érintett szakértők esetében;

18. felhívja az ombudsmant, hogy indítson vizsgálatot a Bizottság petíciók kezelésére vonatkozó stratégiai megközelítése ügyében, mivel a Bizottság fellépései az általa stratégiai jelentőségűnek ítélt vagy strukturális problémákat tükröző kérdésekre korlátozódnak, kizárják az egyedi eseteket, ami ezért befolyásolhatja a polgárok petíciós jogát és a megfelelő ügyintézéshez való jogát;

19. bírálja, hogy a Bizottság az EU–Mercosur kereskedelmi tárgyalások lezárása előtt elmulasztotta a fenntarthatósági hatásvizsgálat véglegesítését; emlékeztet az Európai Parlament álláspontjára, amely szerint a kereskedelmi tárgyalások lezárása előtt átfogóan értékelni kell a szabadkereskedelmi megállapodások környezeti és társadalmi hatásait;

20. bírálja a Tanács soros elnökségét betöltő tagállamok vállalati szponzorálás igénybe vételére vonatkozó döntését, mivel ez komoly kockázatokkal jár az Unió hírneve szempontjából, és a jövőre nézve hangsúlyozza, hogy tartózkodni kell a szponzorálástól; rendkívül fontosnak tartja a lehető legszigorúbb szabályok elfogadását az ilyen gyakorlatok alkalmazásának megakadályozására a Tanács és az egész EU hírnevének és integritásának megőrzése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy teljes átláthatóság mellett tegyenek eleget az ombudsmannal való együttműködésre vonatkozó kötelezettségüknek;

21. elismerését fejezi ki az ombudsman annak érdekében végzett munkájáért, hogy védje az uniós polgárok jogát az uniós intézmények birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáféréshez, és hogy a dokumentumok az EU valamennyi hivatalos nyelvén a polgárok rendelkezésére álljanak; üdvözlö az ombudsmannak a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyek gyorsított eljárásban való kezelésére vonatkozó kezdeményezését, amelynek célja, hogy a kért dokumentumokról 40 munkanapon belül döntés születessen; hangsúlyozza, hogy 2020-ban a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáféréssel kapcsolatos panaszok elbírálása átlagosan harmadannyi időt vett igénybe, mint amennyire az eljárás bevezetésekor – 2018 előtt – szükség volt; kiemelkedő fontosságúnak tartja a teljes átláthatóság garantálását és az uniós intézmények birtokában lévő dokumentumokhoz való teljes körű nyilvános hozzáférés biztosítását a polgárok demokratikus jogainak legmagasabb szintű védelme és az uniós intézményekbe vetett bizalmuk biztosítása érdekében; véleménye szerint kiemelten kell kezelni az 1049/2001/EK rendelet⁽³⁾ felülvizsgálatát; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó uniós jogszabályok nagyon elavultak, ami az ombudsman e téren végzett tevékenységét is akadályozza;

22. helyesli, hogy az ombudsman ismételten elkötelezte magát a forgóajtó-jelenséggel kapcsolatos ügyek – köztük az EBH-t érintő eset – elleni fellépés mellett, amely meggyőzte az intézményt, hogy fogadja el az ombudsman ajánlásait, és hozzon új szabályokat a munkaviszony megszűnése utáni korlátozásokkal és a személyzetre vonatkozó tilalmak értékelésével kapcsolatban, és vezessen be új eljárásokat a távozó személyzet bizalmas információkhoz való hozzáféréseinek azonnali felfüggesztése tekintetében;

23. felhívja az ombudsmant, hogy folytassa a „forgóajtó-ügyben” érintett összes tisztviselő nevének kellő időben történő közzétételét, valamint az ügyvel kapcsolatos információk teljes átláthatóságát biztosító munkáját;

24. üdvözlö az ombudsman által azzal kapcsolatban indított vizsgálatot, hogy miként kezelte az EBB azt a helyzetet, hogy korábbi alelnöke a munkaviszonya megszűnését követően megpályázott egy vezető pozíciót az Iberdrola spanyol vállalatnál, amely az EBB-től nagy összegű kölcsönt kapott; bírálja, hogy az EBB nem teljesítette az Európai Parlament arra irányuló kérését, hogy az EBB igazgatási bizottságának magatartási kódexébe olyan rendelkezéseket foglaljanak bele,

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

2022. február 16., szerda

amelyek megakadályozzák, hogy tagjaik felügyeljék a hitelnyújtást és a projektek végrehajtását a saját országukban; felhívja az EBB-t, hogy teljeskörűen és következetesen tegyen eleget az Európai Parlament kérésének, valamint az összeférhetetlenség és a hírnévrontás megelőzése érdekében erősítse meg feddhetetlenségi szabályait és azok érvényesítését;

25. üdvözli az ombudsman által a menekültek alapvető jogainak védelmével kapcsolatban végzett vizsgálatokat, többek között az alapvető jogok megsértésének az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) általi kezelésével kapcsolatos vizsgálatait, valamint az ügynökség megbízatása kiterjesztésének, a panasztételi mechanizmus átláthatóságának és hatékonyságának, valamint az alapjogi tisztviselő szerepének és függetlenségének vizsgálatát; felhívja az ombudsmant, hogy ennek nyomán kövesse nyomon a Bizottság jövőbeli intézkedéseit, és vizsgálja meg, hogy a Bizottság bevett nyomkövetési mechanizmusa miként ellenőrzi az EU által finanszírozott határigazgatási műveletek hatékonyságát; kiemeli az ombudsman azon vizsgálatának fontosságát, hogy a Bizottság miként biztosítja az alapvető jogok tagállami hatóságok általi tiszteletben tartását a határigazgatási műveletek során;

26. kéri a Bizottságot, hogy teljes mértékben és kellő időben tegyen eleget az ombudsman BlackRock-ügyben folytatott vizsgálatát követően tett ajánlásainak azáltal, hogy – többek között belső iránymutatásai keretében – megerősített és egyértelműbb szabályokat fogad el azzal a céllal, hogy megelőzze az összeférhetlenségeket a közbeszerzéssel kapcsolatos valamennyi eljárásban, egyebek mellett a környezeti, társadalmi és irányítási kérdésekkel kapcsolatos új szabályok uniós szintű elfogadásával kapcsolatos döntéshozatali folyamatok integritásának megőrzése érdekében;

27. támogatja az ombudsmannak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény – többek között a személyzet fogyatékossgal élő tagjai sajátos igényeinek kielégítésével kapcsolatos, az EU igazgatásának egészére kiterjedő következetes megközelítés előmozdítására irányuló bevált gyakorlatok jegyzéke – uniós igazgatás általi teljes körű és következetes végrehajtásának garantálására irányuló tevékenységeit; üdvözli a fogyatékossgal élő személyek által benyújtott panaszok nyomán indult ombudsmáni vizsgálatokat, és ösztönzi a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény szerinti uniós keret aktív résztvevőjeként folytatott munkáját; ezzel kapcsolatban emlékeztet arra, hogy a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény szerinti uniós keret elnöki tisztét 2020-ban az ombudsman töltötte be;

28. üdvözli a gondos ügyintézésért járó díj folytatását, amelynek célja az uniós közigazgatás olyan kezdeményezéseinek és projektjeinek elismerése, amelyek pozitív hatással vannak az európai polgárok életére; véleménye szerint e díjnak nagyobb nyilvánosságot kellene kapnia az uniós intézmények által hozott gyakorlati intézkedések európai polgároknak történő bemutatása érdekében;

29. sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a fogyatékossgal élők számára fenntartott intézményi gondozási létesítmények felépítésére fordított esb-alapok felhasználását Magyarországon és Portugáliában;

30. hangsúlyozza, hogy az esb-alapokat a fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelhez és közösséghez tartozáshoz való jogának előmozdítására irányozták elő; hangsúlyozza, hogy alapvetően fontos nyomon követni azon kiutalt uniós pénzeszközöket, amelyeket az intézményi kitagolás támogatására kell fordítani;

31. rámutat, hogy az elmúlt években enyhén nőtt az ombudsmanhoz intézett panaszok száma, ami azt mutatja, hogy több polgár tud az intézmény létezéséről és a közérdek védelmében végzett nagyon hasznos munkájáról;

32. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a megkülönböztetésmentesség elvével kapcsolatos kötelezettségeiket, és ezen belül különös figyelmet kell fordítaniuk annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal élő személyeket bevonják a projektek előkészítésébe és végrehajtásába;

33. üdvözli, hogy 2020-ban az ombudsman által lezárt ügyek kivizsgálása átlagosan öt hónapot vett igénybe, ami javulást jelent az előző évhez képest, amikor ehhez átlagosan hét hónapra volt szükség;

34. elégedetten veszi tudomásul, hogy 2020-ban az ügyek 57 %-át 3 hónapnál rövidebb idő alatt sikerült lezárni, és mindössze 1 %-ot tett ki azon ügyek száma, amelynek rendezése 18 hónapot vett igénybe, míg az előző évben ez az arány 10 %, 2013-ban pedig 27 % volt; ezért nagyra értékeli a polgárok által felvetett problémák megoldására tett erőfeszítéseket, és felhívja az összes érintett intézményt, hogy időben válaszoljanak az európai ombudsmáni hivatal megkereséseire;

2022. február 16., szerda

35. megállapítja, hogy az európai ombudsman megbízatásán kívül eső panaszok száma az évek során viszonylag stabil maradt (2020-ban 1 420, 2019-ben 1 330, 2018-ban pedig 1 300 ügy); megjegyzi, hogy a 2020. évi jelentés szerint a panaszok többsége nem az uniós igazgatást érinti; üdvözlöli a hivatal arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsa a polgároknak az európai ombudsman megbízatásáról való tájékoztatását; ugyanakkor rámutat, hogy javítani kell a nemzeti és európai szinten a polgárok rendelkezésére álló különböző panasztételi formákkal kapcsolatos kommunikációt és ismereteket; hangsúlyozza, hogy ebben a Parlamentnek és képviselőinek is szerepet kell vállalniuk;
36. tudomásul veszi, hogy az ombudsman javaslatainak az uniós intézmények általi elfogadási aránya 2020-ban 79 % volt, ami kismértékű javulást jelent az előző évhez képest; határozottan úgy véli, hogy az uniós intézményeknek, ügynökségeknek és szervezeteknek teljes mértékben és következetesen meg kell felelniük az ombudsman megoldásainak, ajánlásainak és javaslatainak;
37. hangsúlyozza, hogy az Ombudsmanok Európai Hálózata, valamint a nemzeti és regionális ombudsmanokkal az Ombudsmanok Európai Hálózatán keresztül tartott éves találkozók nagy jelentőséggel bírnak abból a szempontból, hogy még inkább felhívják a figyelmet arra, hogy mit tehet az ombudsmani hivatal az európai polgárokért; üdvözlöli, hogy az ombudsman a világjárvány idején aktívan törekedett arra, hogy kapcsolatot tartson nemzeti szinten működő kollégáival, és 2020 folyamán webináriumokat szervezett és tartott többek között a világjárvány következményei, a válságkezeléssel kapcsolatos tapasztalatok megosztása, a bevált válságkezelési gyakorlatok előmozdítása, valamint a mesterséges intelligencia hatása témájában; elismeri az Ombudsmanok Európai Hálózatának jelentős hozzájárulását a bevált gyakorlatok cseréje, valamint a tagjai küldetésével és hatáskörével és az európai jog megfelelő végrehajtásával kapcsolatos tájékoztatás terén; felhívja az említett hálózatot, hogy vizsgálja meg, milyen szerepet játszhatnak a nemzeti és regionális ombudsmanok az európai polgárok uniós döntéshozatali folyamatokba való fokozottabb bevonásának előmozdítása terén; szorgalmazza a további együttműködést az Ombudsmanok Európai Hálózatának tagjai között, többek között a jövőbeli párhuzamos vizsgálatok előmozdítása terén;
38. elismerését fejezi ki az ombudsmannak a digitális platformokon végzett tevékenységeiért, amelyekkel felhívta az uniós polgárok figyelmét munkájára; rámutat, hogy 2020-ban a leggyorsabban növekvő csatorna az Instagram volt, ahol a követők száma az év során 71 %-kal nőtt (1 068 új követő); a LinkedIn-követők száma 34 %-kal nőtt (+ 1 237), míg a Twitteren, ahol az ombudsman a legnagyobb közönséggel rendelkezik, a követők száma 2020 decemberében elérte a 29 200-at, ami 11 %-os növekedést jelent (+ 2 870);
39. gratulál az ombudsmannak a hivatal létrehozásának 25. évfordulójához, hangsúlyozva, hogy a hivatal 1995 óta több mint 57 000 panaszt kezelt, és több mint 7 300 vizsgálatot folytatott le, ami számos területen nagymértékben hozzájárult az uniós intézmények etikai és elszámoltathatósági normáinak javításához; támogatja az ombudsman „2024 felé” című stratégiáját, amelynek célja az ombudsmani hivatal hatásának, láthatóságának és jelentőségének növelése és a hivatal jelenlegi ciklusra vonatkozó célkitűzéseinek és prioritásainak meghatározása, amely magában foglalja a polgárok figyelmének az ombudsman munkájára való felhívását;
40. üdvözlöli az ombudsman új alapokmányának elfogadását, amelynek rendelkezései tisztázzák az ombudsman szerepét, és további hatásköröket biztosítanak az EU intézményeinél, szerveinél és ügynökségeinél előforduló visszaélések bejelentésével, zaklatással és összeférhetlenségekkel kapcsolatos területeken; rendkívül fontosnak tartja az ombudsman költségvetésének növelését annak érdekében, hogy rendelkezésére álljanak az általános munkaterhelés hatékony kezeléséhez szükséges források;
41. üdvözlöli az ombudsman által az uniós igazgatáshoz intézett gyakorlati ajánlásokat az Unió 24 hivatalos nyelvének a nyilvánossággal folytatott kommunikáció során való használatával kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy ezek az ajánlások alapvető fontosságúak Európa gazdag nyelvi sokszínűségének megőrzése érdekében; emlékeztet arra, hogy az uniós intézményeknek jobban kellene gondoskodniuk a nyelvek egyenlőségéről; rámutat, hogy az uniós intézmények honlapjainak nagyobb mértékben kellene tanúsítaniuk mind a 24 uniós hivatalos nyelv egyenlőségét, és sajnálatosnak tartja, hogy az uniós intézmények honlapjainak sok része még mindig csak egyes nyelveken érhető el;
42. üdvözlöli, hogy az ombudsman erőfeszítéseit a polgárok uniós döntéshozatali folyamatban való részvételének javítása érdekében;
43. üdvözlöli az ombudsman honlapjának új verzióját, amely dinamikusabb és könnyebben használható az európai polgárok számára; ösztönzi az ombudsmant, hogy több kiadványát fordítsa le az Unió valamennyi hivatalos nyelvére;
44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a Petíciós Bizottság jelentését a Tanácsnak, a Bizottságnak, az európai ombudsmannak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint ombudsmanjainak vagy ennek megfelelő intézményeinek.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0032

A tengeri megújuló energiára vonatkozó uniós stratégia

Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása a tengeri megújuló energiára vonatkozó uniós stratégiáról (2021/2012(INI))

(2022/C 342/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikkére,
- tekintettel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról szóló, 2014. július 23-i 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a megújuló forrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2013. április 17-i 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾ (a TEN-E rendelet),
- tekintettel az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾, amelynek felülvizsgálata jelenleg zajlik,
- tekintettel az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾
- tekintettel a tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsításáról szóló, 2018. február 6-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „Az éghajlatváltozás: európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasegélyes gazdaságról a Párizsi Megállapodással összhangban” című, 2019. március 14-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL L 275., 2003.10.25., 32. o.

⁽²⁾ HL L 257., 2014.8.28., 135. o.

⁽³⁾ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

⁽⁴⁾ HL L 115., 2013.4.25., 39. o.

⁽⁵⁾ HL L 348., 2013.12.20., 129. o.

⁽⁶⁾ HL L 328., 2018.12.21., 1. o.

⁽⁷⁾ HL C 463., 2018.12.21., 10. o.

⁽⁸⁾ HL C 23., 2021.1.21., 116. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel az energiatárolással kapcsolatos átfogó európai megközelítésről szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az új európai iparstratégiáról szóló, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az európai hidrogénstratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az energiarendszerek integrációjára vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az offshore szélparkok és egyéb megújuló energiarendszerek halászati ágazatra gyakorolt hatásáról szóló, 2021. július 7-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102),
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380) és a kapcsolódó, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a „Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2020)0301),
- tekintettel a „A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2020)0299),
- tekintettel „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i bizottsági közleményre (COM(2020)0562),
- tekintettel a „2020. évi jelentés az energiaunió helyzetéről az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendelet értelmében” című, 2020. október 14-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0950),
- tekintettel „A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégia” című, 2020. november 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0741),
- tekintettel a Bizottság a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 15-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatára (COM(2020)0824),
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Védett tengeri területek Európa tengerein: körkép és a jövőbeli kilátások” című, 2015. október 1-jei 3/2015. sz. jelentésére és „Az irányítás eredményessége a védett területek uniós hálózatában, a Natura 2000 hálózatban” című, 2020. október 6-i tájékoztatójára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

⁽⁹⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 371., 2021.9.15., 58. o.

⁽¹¹⁾ HL C 425., 2021.10.20., 43. o.

⁽¹²⁾ HL C 15., 2022.1.12., 56. o.

⁽¹³⁾ HL C 15., 2022.1.12., 45. o.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0338.

⁽¹⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

2022. február 16., szerda

- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Turisztikai Bizottság és a Halászati Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0339/2021),
- A. mivel az EU ratifikálta a Párizsi Megállapodást, valamint az európai zöld megállapodást és a közelmúltban elfogadott európai klímarendeletet, amely 2030-ig a kibocsátások 55 %-os csökkentését tűzte ki célul, valamint a klímasemlegességi cél elérését legkésőbb 2050-ig, továbbá kiegészítő célokat a globális éghajlatváltozás hatásai elleni küzdelem érdekében;
- B. mivel a nettó zero ÜHG-kibocsátásra és a rendkívül energiahatékony és nagymértékben megújuló energiaforrásokon alapuló gazdaságra való átálláshoz gyors és tiszta energetikai átállásra van szükség, amely biztosítja az ellátás fenntarthatóságát, biztonságát és az energia megfizethetőségét, valamint az ehhez szükséges energetikai infrastruktúrát;
- C. mivel a tengeri megújuló energia árának jelentős csökkenése miatt az egyik legversenyképesebb árazású energiaforrássá és következésképpen a zöld átállás alapvető elemévé vált – a globális tengeri szélenergia-termelés teljes súlyozott átlagköltségének 48 %-kal, a 2010-es 0,14 EUR/kWh-ról 2020-ra 0,071 EUR/kWh-ra való csökkentésével – megnyitva az utat egy modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaság felé, továbbá az EU éghajlatpolitikai törekvéseinek egyik legfontosabb pillére lett; mivel a tengeri megújuló energia hatalmas energiaforrások hasznosítására képes a háztartások energiaszegénységgel szembeni védelme érdekében;
- D. mivel a tengeri megújuló energiára irányuló európai stratégiának figyelembe kell vennie az uniós tengeri medencék eltérő földrajzi adottságait, ami megnehezíti egy egyenmegtalálást kidolgozását;
- E. mivel az Unió tengeri megújulóenergia-termelő ágazat technológiai szempontból vezető szerepet tölt be, jelentős lehetőségekkel az Unió gazdaságának fellendítésére azáltal, hogy támogatja a tiszta energiatermelés növekedését Európában és világszerte egyaránt;
- F. mivel a tengeri szélenergiával kapcsolatos uniós kutatási és fejlesztési (K+F) programokra az elmúlt 10 évben rendelkezésre álló teljes összeg 496 millió EUR volt; mivel a szélenergia-értékláncba való állami K+F beruházások eddig is kulcsszerepet játszottak az ágazat fejlesztésének lehetővé tételében; mivel a tengeri megújuló energia 2050-ig történő széles körű kiépítéséhez szükséges beruházások a becslések szerint közel 800 milliárd EUR-t tesznek ki, amely összeg mintegy kétharmadát a kapcsolódó hálózati infrastruktúra finanszírozására, és körülbelül egyharmadát a tengeri villamosenergia-termelésre kell fordítani; mivel a NextGenerationEU helyreállítási eszköz egyedi lehetőséget biztosít a jelentős mértékben állami tőke mozgósítására a magánberuházásokon felül;
- G. mivel a munkaerő készségei és képesítései kulcsfontosságúak a tengeri megújuló energiára vonatkozó stratégia sikere szempontjából;
- H. mivel az uniós kikötők döntő szerepet játszanak a tengeri szélenergia költséghatékonyágának biztosításában, és a part menti közösségek helyi fejlődésének kapuiként működnek;
- I. mivel az Északi-tenger jelenleg a világ vezető régiója a tengeri szélenergia terén kiépített kapacitás tekintetében; mivel egyéb európai tengeri medencék, mint az Atlanti-óceán, a Földközi-tenger, a Balti-tenger és a Fekete-tenger is ígéretes helyszínek a tengeri szélenergia-termelés és rendszerek bővítése számára az Unióban; mivel az Atlanti-óceánnal határos nyugati uniós tagállamok kedvező természeti adottságokkal rendelkeznek mind a tengerfenéken rögzített, mind az úszó tengeri szélenergia szempontjából; mivel a Földközi-tengerrel szomszédos déli uniós tagállamok többnyire az úszó tengeri szélenergia számára hordoznak komoly lehetőségeket; mivel a Balti-tengerrel szomszédos nyugati uniós tagállamok magas természeti potenciállal rendelkeznek a tengerfenéken rögzített szélenergia terén; mivel az Fekete-tengerrel szomszédos keleti uniós tagállamok jó lehetőségekkel rendelkeznek mind a tengerfenéken rögzített, mind az úszó tengeri szélenergia terén;
- J. mivel további kutatásokra van szükség a különféle tengeri megújuló energia-technológiák és infrastruktúrák tengeri ökoszisztémákra, tengeri biológiai sokféleségre, valamint a védett tengeri területekre gyakorolt hatására vonatkozóan;

2022. február 16., szerda

- K. mivel a klímasemleges gazdaságra való átállást a természet helyreállításának kell kísérnie, anélkül, hogy veszélyeztetnénk a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia meglévő természetvédelmi célkitűzéseit, vagy bárkit hátrahagynánk, az európai zöld megállapodásban meghatározottak szerint; mivel az energetikai átállásnak méltányosnak és inkluzívnak kell lennie;
- L. mivel a tengeri megújulóenergia-projekteknek és azok környezeti hatásvizsgálatainak (KHV) a mérséklési hierarchia megközelítését kell követniük: mivel ahol a károsodás elkerülése lehetetlen vagy nagyon korlátozott, a csökkentésre irányuló intézkedéseket kell elfogadni és hatékonyan alkalmazni minden szakasz során a terület kiválasztásától a hasznosításig és leszerelésig, mivel ezek a mérséklési intézkedések magukban foglalják a víz alatti zaj elleni, a környezeti hatásvizsgálatokban meghatározott intézkedéseket is;
- M. mivel a Bizottságnak meg kell vizsgálnia egy nagyléptékű úszó szélerőműparkra és egy kapcsolódó elektrolízator-projektre irányuló, közös európai érdeket szolgáló fontos projekt létrehozásának megvalósíthatóságát;
- N. mivel fennáll a tengeri terekre vonatkozó követelmények összeegyeztethetősége kihasználásának a lehetősége a tengeri megújuló energia 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiának való megfelelése biztosítása érdekében; mivel a tengeri szélerőműparkok fenntartható tervezés és kivitelezés esetén előnyösek lehetnek a tengeri biológiai sokféleség szempontjából; mivel a tengeri szélenergia-termelés erőteljes bővítéséhez intelligens megközelítésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy ne zavarja az érintett területeken már folyó tevékenységeket, valamint a lehető legkisebb kárt tegye a környezetben; mivel a szélerőműparkok építéséből és üzemeltetéséből, de különösen a tengeri közlekedésből származó zajszennyezés negatív hatással van a tengeri ökoszisztémára, és azt a környezetvédelmi jogszabályokban kell kezelni; mivel a megújuló energiaforrások fejlesztőinek bevonása a folyamat korai szakaszában hozzájárul a tengeri területek sikeres elosztásához; mivel a területek felosztásának a nemzeti határokon átnyúló közös tengeri területrendezés és integrált partiövezet-gazdálkodás eredményének kell lennie; mivel a tengeri szélturbina által termelt villamosenergia-termelése meghaladja a szárazföldi turbináét, és az előbbieket nagyobb valószínűséggel fogadják el a közelben élők;
- O. mivel a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia keretében az EU szigorúan védett területein semmilyen emberi tevékenység nem engedélyezhető, beleértve a megújuló energiával kapcsolatos tevékenységet;
- P. mivel a stratégia célja, hogy olyan hosszú távú keretet biztosítson, amely elősegíti a tengeri létesítmények és a tengeri területek egyéb felhasználásainak párhuzamos működését, hozzájárul a környezet védelméhez, és lehetővé teszi a halászati közösségek gyarapodását;
- Q. mivel a tengeri olaj- és gázipari dolgozók igazságos átmenetét a tengeri megújulóenergia-ágazatra készségeik és képesítéseik elismerésének javítása által kell előmozdítani; mivel fontos a legmagasabb szintű szociális és környezetvédelmi normák fenntartása;
- R. hangsúlyozza, hogy a tengeri megújuló energia elterjedése a köz- és a magánszektor erőfeszítéseitől függ; mivel a magánvállalatok mellett az állami tulajdonú vállalatok is szerepet játszhatnak a tengeri megújulóenergia-ágazatban; mivel az állami támogatásra és a közbeszerzésre vonatkozó szabályok felülvizsgálatának nagyobb rugalmasságot kell biztosítania a zöld átállás végrehajtása terén, beleértve a tengeri megújulóenergia-projektek is;
1. úgy véli, hogy a tengeri megújuló energia elterjedésének révén az éghajlatváltozás ellen folytatott küzdelem alapvető fontosságú a Párizsi Megállapodás céljainak elérése és az EU azon kötelezettségvállalásának fenntartása szempontjából, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósítja a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás célkitűzését, a legfrissebb tudományos bizonyítékoknak megfelelően, amint azt az európai zöld megállapodás és a helyreállítási eszköz is megerősíti; hangsúlyozza, hogy a nulla nettó kibocsátású gazdaság megköveteli, hogy a megújuló energiát minden eddiginél nagyobb mértékben alkalmazzák; hangsúlyozza, hogy sok tagállam lemaradt a szükséges megújuló energia és infrastruktúra fejlesztésében; továbbá hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak jelentős erőfeszítéseket kell tenniük, hogy elérjék teljes megújulóenergia-potenciáljukat; hangsúlyozza, hogy az EU nem lesz képes teljesíteni éghajlat-politikai kötelezettségvállalásait, ha nem kerül sor további lépésekre a tengeri megújuló energia kiépítésének felgyorsítása terén;

2022. február 16., szerda

2. kéri a Bizottságot, hogy a tengeri megújuló energiát és más releváns energiotechnológiákat 2050-re tegye Európa energiarendszerének kulcselemeivé;
3. hangsúlyozza, hogy az energiamegtakarítás, az energiahatékonyság és a megújuló energia a klímasemleges gazdaság elérésének legfontosabb hajtóerői között vannak; emlékeztet az Unió elköteleződésére az energiahatékonyság elsődlegességének elve mellett, valamint hangsúlyozza, hogy minden releváns jogszabályban és kezdeményezésben fontos alkalmazni ezt az elvet;
4. kiemeli, hogy a Bizottság COM(2020)0741 közleményében felvázolt, a tengeri megújuló energiára vonatkozó energiatermelési célok értéke az EU valamennyi tengeri medencéjében 2030-ig legalább 60 GW, 2050-ra pedig 340 GW; emlékeztet arra, hogy a Bizottság COM(2020)0562 közleményét kísérő hatásvizsgálat⁽¹⁶⁾ szerint a telepített tengeri szélenergia-termelő kapacitásnak 70–79 GW között kell lennie annak érdekében, hogy 2030-ban a költségek tekintetében versenyképes 55 %-os csökkentést érjenek el; felhívja a tagállamokat, valamint az állami és a magánszektor, hogy 2030-ig lépjenek túl az 55 %-os csökkentési célra; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a közbeszerzésre és az állami támogatásra vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy biztosítsa a költségek tekintetében versenyképes átállást, amelyet jól működő piac támogat, növelve a tengeri szélenergia iránti keresletet; megjegyzi, hogy vannak széles körben kihasználatlan tengeri megújulóenergia-potenciállal bíró területek, mint például az Atlanti-óceán, a Földközi-tenger, a Balti- vagy a Fekete-tenger; hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos, hogy helyet találjanak ennek a további tengeri megújulóenergia-kapacitásnak 2030-ig, valamint hogy prioritásként kell kezelni és azonosítani kell azt az Unióban 2023/2024 előtt annak érdekében, hogy 2030-ig lehetővé tegyék a megépítését; kiemeli, hogy a tengeri szélenergia és óceánenergia mint energiaforrás versenyképessége tovább fog nőni, és az árak a folyamatos fejlesztés és kiépítés révén tovább fognak csökkenni; kiemeli, hogy a tengeri megújuló energia életképes energiaforrás, és hogy egy fenntartható és megbízható energiarendszernek ötvöznie kell a tengeri megújuló energiát más energiotechnológiákkal, tárolási lehetőségekkel és rugalmas energiafogyasztással;
5. úgy véli, hogy a tengeri megújuló energiának a teljes értékláncban fenntarthatónak kell lennie, és korlátozott mértékű káros hatást kell gyakorolnia a környezetre, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra; emlékeztet az európai zöld megállapodás azon ígéretére, hogy senkit sem hagynak lemaradni; hangsúlyozza, hogy az emberek jóléte kell, hogy a zöld átállás középpontjában álljon;
6. tudomásul veszi az uniós vállalatok és technológiák versenyelőnyét a tengeri megújuló energia ágazatában; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az Unió megőrizze technológiai vezető szerepét, megtartsa a tehetségeket és megfizethető biztonságos és fenntartható energiát biztosítson, figyelembe véve a tengeri környezetre gyakorolt lehetséges hatásokat, ideértve az éghajlatváltozással összefüggő hatásokat is; hangsúlyozza, hogy fontos e versenyelőny fenntartása; hangsúlyozza az ágazat jelentős növekedési potenciálját és az uniós gazdasághoz való hozzájárulását, beleértve a technológia- és rendszerexportot; hangsúlyozza, hogy fontos a K+F beruházások támogatása, valamint hogy az innovatív tengeri megújulóenergia-technológiai ipar rendszereire építsenek, határokon átnyúló együttműködésekben és partnerségekben keresztül a Horizont Európa keretében annak érdekében, hogy előmozdítsák és támogassák a stabil európai értékláncokat, amelyek elengedhetetlenek a kettős átálláshoz, biztosítva az ezen a területen fejlesztett innovációk gyors elterjedését; hangsúlyozza a jó minőségű ipari munkahelyek fontosságát a méltányos átállás elősegítésében;
7. hangsúlyozza, hogy szükség van a tiszta, versenyképes és fenntartható értéklánc fenntartására a tengeri megújuló energia számára az Európai Unióban; ezért hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a beszállítók a legmagasabb minőségi, egészségügyi, biztonsági és környezeti normákat alkalmazzák az európai tanúsításnak és szabványoknak megfelelően, amelyeket az összes érdekelt féllel folytatott párbeszéd során határoznak meg; továbbá hangsúlyozza, hogy a szállítási költségeket minimalizálni kell az értékláncban belül; úgy véli, hogy a közbeszerzési eljárásoknak figyelembe kell venniük ezeket a megfontolásokat;
8. hangsúlyozza, hogy a tengeri megújuló energia ideális lehetőséget jelent a legkülső régiók és a szigetek számára, hogy dekarbonizálják energiaszerkezetüket és drámaian csökkentsék a fosszilis tüzelőanyag behozatalától való függésüket; felszólít a „Tiszta energia az EU szigeteinek” kezdeményezés megerősítésére, különös tekintettel a tengeri megújuló energiaforrásokra; emlékeztet, hogy a szigeteket különösen érinti a tengerszint emelkedése;
9. kéri a Bizottságot, hogy mihamarabb végezzen olyan hatásvizsgálatot, amely tisztázza a gazdasági és társadalmi-gazdasági hatásokat, különös tekintettel a meglévő munkahelyekre és a munkahelyteremtésre, a 300–450 GW-os kapacitás 2050-ig történő megvalósítására vonatkozóan az Unióban;

⁽¹⁶⁾ SWD(2020)0176.

2022. február 16., szerda

10. kéri a helyi illetékes hatóságokat, hogy értékeljék azokat a kezdeményezéseket, amelyek aktivizálják a helyi gazdaságokat, a helyi fenntartható munkahelyeket és gazdasági tevékenységeket a tengeri megújuló energiaforrások elterjedése során; felszólít az ágazatok közötti szinergiák azonosítására, amelyek a legjobban támogathatják a zöld és digitális kettős átállást, és segíthetik a gazdasági helyreállítás időtállóvá tételét, valamint szinergiák kialakítását a fenntartható kék gazdaságot megvalósító fellépésekkel;

Infrastruktúra és hálózatok

Infrastrukturális beruházások

11. hangsúlyozza, hogy sürgősen javítani és bővíteni kell a meglévő infrastruktúrát – a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia és az uniós természetvédelmi jogszabályok sérelme nélkül – annak érdekében, hogy lehetővé váljon a megújuló energiaforrásból származó áram felhasználásának bővítése; sajnálja, hogy számos tagállam 2020-ig még nem érte el a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 10 %-os célkitűzést, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő infrastruktúrát, például átviteli vezetéseket a tengeri megújuló energiaforrásokból származó villamos energia integrálásához és szállításához; emlékeztet az Uniónak az energiahálózatok összekapcsolására vonatkozó, 2030-ra elérendő, az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikkében foglalt 15 %-os célkitűzésére; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő olyan javaslatot, amely felgyorsíthatja az összekapcsolásra vonatkozó cél gyorsabb megvalósítását; úgy véli, hogy az Uniónak és tagállamainak megállapodásokat kell kidolgozniuk a tengeri energiainfrastruktúrára vonatkozóan a szomszédos földrajzi régiókkal;

12. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a megfelelő infrastruktúrát az Unióban a tengeri megújuló energia költséghatékony kiépítésének érdekében;

13. kiemeli a tengeri megújulóenergia-ágazat fenntartható és felelős fejlesztésének fontosságát, figyelembe véve a tengeri szállítás és a tengeri kikötők fontos szerepét; hangsúlyozza, hogy a tengeri megújuló energia fejlesztése során figyelembe kell venni, hogy biztonságos tengeri útvonalakra és folyosókra, illetve horgonyzóhelyekre van szükség a hajózás számára, valamint a kikötőkhöz vezető tengeri útvonalak lehetséges jövőbeli fejlesztésére; hangsúlyozza a modern, fenntartható és innovatív tengeri kikötők fontosságát a tengeri megújulóenergia-berendezések összeszerelése, gyártása és szervizelése szempontjából, valamint a kikötői infrastruktúra korszerűsítéséhez szükséges jelentős beruházásokat, beleértve a közlekedési terminálokat és a hajókat e szolgáltatások nyújtása érdekében; rámutat a tengeri kikötők mint szárazföldi kirakodási pontok szerepére a megújuló tengeri energiatermelés és a kapcsolódó logisztika tekintetében, továbbá mint megújulóenergia-központok a tengeri villamosenergia-hálózatok összekapcsolása és a határokon átnyúló rendszerösszekötők tekintetében;

14. hangsúlyozza, hogy a megújuló tengeri energiához való hozzáférés is hozzájárul a kikötők környezetbarátabbá tételéhez, többek között a kikötőben horgonyzó hajók szárazföldi áramellátása (OPS) és körforgásos ipari klaszterekként történő fejlesztésük tekintetében; hangsúlyozza, hogy a tagállamok tengeri területrendezési terveinek alkalmazkodónak kell lenniük a várható tendenciák felé, beleértve az új forgalom-áramlásokat, az új hajózási útvonalakat, vagy a nagyobb hajókat, valamint biztosítaniuk kell a tengeri energiatermelő infrastruktúra és a tengeri szállítási útvonalak, a halászati ágazat, a forgalomelválasztó rendszerek, a horgonyzási területek, a haditengerészeti hozzáférés és tevékenység, valamint a kikötőfejlesztés együttes létezését; határozottan meggyőződése, hogy biztosítani kell a tengeri megújulóenergia-infrastruktúra közelében elhaladó hajók legmagasabb szintű biztonságát, beleértve a hajóforgalmi szolgáltatás megfelelő lefedettségét, valamint az adott területen a vészhelyzeti segédhajók biztosítását;

15. üdvözli a TEN-E rendelet felülvizsgálatára irányuló bizottsági javaslatot, amely révén elérhetővé válik az európai zöld megállapodás célkitűzése, és a jogszabályok alkalmassá válnak az 1,5 °C-os cél elérésére, valamint azt, hogy a javaslat kitér a tengeri megújulóenergia-ágazat szükségleteire és prioritásaira; hangsúlyozza, hogy a fenntartható és hatékony hibrid és radiális tengeri szélenergia-eszközök előállításához, összekapcsolásához és átviteléhez előrettekintő köz- és magántervezésre és -beruházásra van szükség; határozottan úgy véli, hogy a szabályozási kereteknek elő kell segíteniük az előzetes beruházásokat; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a szárazföldi és tengeri hálózatfejlesztési tervek koordinációját és összehangolását, többek között a tengeri csatlakozások szárazföldi csatlakozóállomásainak azonosításával és a szárazföldi hálózati felhasználással; ösztönzi a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel a szükséges hálózati infrastruktúra kiépítését annak érdekében, hogy támogassák a zöld átállást, amihez a villamosítás elengedhetetlen; elismeri, hogy a hatalmas beruházások, amelyeket gyakran egyszerre hajtanak végre, körültekintő és pontos tervezést igényelnek majd;

16. hangsúlyozza, hogy közös meghatározást kell kidolgozni és meg kell állapodni az arra vonatkozó együttműködésről, hogy 2030-ban, 2040-ben és 2050-ben a tagállamok egyes tengeri medencéibe mekkora mennyiségű offshore megújulóenergia-termelési kapacitás telepítendő, tekintettel a befektetésbiztonság biztosítására, valamint az éghajlati és az energetikai célkitűzések elérésére;

2022. február 16., szerda

17. elismeri a lehetőséget, amely a tengeri megújuló energiában rejlik Európa minden tengermedencéjére vonatkozóan, valamint kéri a Bizottságot és a tagállamokat azon kulcstechnológiák további fejlesztésére, amelyek hasznosítani fogják ezt az energiát;

18. különösen üdvözlí, hogy a Bizottság a stratégiában kötelezettséget vállalt arra, hogy elősegíti a tengeri megújuló energia környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságáról szóló párbeszédet, és előmozdít egy „gyakorlati közösséget”, amelynek keretében valamennyi érdekelt fél – köztük az ipar, a nem kormányzati szervezetek, a halászok és a tudósok – már korai szakaszban eszmecserét folytathat, megoszthatja tapasztalatait és közös projektekkel kapcsolatos munkát folytathat;

19. tudomásul veszi a nyílt tengeri áramtermelő létesítmények és az átviteli eszközök összekapcsolásának lehetséges előnyeit a pályázati eljárás során; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tárják fel e teljes körű pályázati megközelítésben rejlő lehetőségeket és esetleges kihívásokat, és értékeljék annak alkalmazhatóságát a különböző létesítmények esetében; hangsúlyozza, hogy ennek az elemzésnek figyelembe kell vennie a tengeri és szárazföldi átviteli hálózatok ösztönzésének és optimális tervezésének biztosításával kapcsolatos lehetséges kihívásokat;

20. emlékeztet arra, hogy a tengeri megújuló energiából történő villamosenergia-termelés lehetőséget teremt a megújuló hidrogén előállítására is, amint azt a COM(2020)0741, a COM(2020)0299 és a COM(2020)0301 bizottsági közlemények is körvonalazzák;

21. megjegyzi a különféle megújulóenergia-technológiákban rejlő eredendő komplementaritást a közös infrastruktúrára, az ellátási lánc szinergiáira, valamint a megbízhatóbb összesített energiatermelésre vonatkozóan;

22. hangsúlyozza, hogy szükség van az infrastrukturális beruházásokra a tengeri megújulóenergia-ágazat bővítésének támogatása érdekében, nevezetesen a kikötőkben a nagyobb turbinák és alkatrészek befogadása, az üzemeltetés és karbantartás (többek között a képzési létesítmények), a tengerfenéken rögzített és az úszó tengeri szélerőművek szétszerelő és gyártó központjainak építése érdekében; rámutat arra, hogy a tengeri megújuló energia meghatározóvá válik majd az energiaellátás biztonsága szempontjából, valamint hogy meg kell tenni a szükséges intézkedéseket az infrastruktúra kibertámadások ellen való biztosításának érdekében;

Együttműködés a tagállamok között;

23. hangsúlyozza, hogy a tengeri energiaforrások hatékony felhasználásának maximalizálása érdekében elengedhetetlen a tagállamok közötti együttműködés, figyelembe véve az egyes területek sajátosságait; kiemeli az északi tengerek melletti országok energetikai együttműködésének (NSEC) fontosságát és az Egyesült Királyság újbóli bevonásának szükségességét; megjegyzi, hogy a jelenlegi jogi keretet fejleszteni kell annak érdekében, hogy kellő mértékben megkönnyítsék ezt az együttműködést; határozottan úgy véli, hogy ha nem sikerül fokozni a tagállamok és az összekapcsolt nem uniós országok közötti együttműködést, az gátolja a tengeri energia kiépítését; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy további késedelem nélkül tegyék meg a szükséges intézkedéseket; ösztönzi a tagállamokat, hogy haladéktalanul hangolják össze és terjesszenek elő a tengeri energiára vonatkozó fejlesztési terveket;

24. hangsúlyozza, hogy a tagállamok és a szomszédos országok közötti, tengerimedenca-szintű regionális együttműködést elő kell mozdítani a közös tervezés és a szabályozási akadályok elhárítása által, valamint azáltal is, hogy regionális tengeri területfelhasználási térképeket hoznak létre, és azokat minden érdekelt fél számára elérhetővé teszik és rendszeresen felülvizsgálják egy közös nyomonkövetési keretrendszeren keresztül;

25. üdvözlí a Bizottság szándékát, hogy a tagállamokkal koordinálva támogassa a tengerhullám-energia és az árapály-energia 2025-re való legalább 100 MW-os szintjének, valamint az 2030-ra való legalább 1 GW-os szintjének elérését;

26. üdvözlí a Bizottságnak a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló javaslatát, és támogatja az egységes kapcsolattartó pontok létrehozását minden kiemelt jelentőségű offshore hálózati folyosó esetében, amelyeknek elő kell mozdítaniuk a tagállamok közötti koordinációt, valamint a közös érdekű tengeri megújulóenergia-projektek engedélyezési folyamatait;

Távfűtés és -hűtés

27. megjegyzi, hogy a tengeri megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia és a közvetlen fűtés és hűtés hozzájárulhat bármely olyan végfelhasználó, például hőszivattyúk környezetbarátabbá tételéhez, amely villamos energiát használ fel, ami az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez és végső soron megszüntetéséhez vezet; kiemeli annak lehetőségét, hogy a távfűtésbe a tiszta elektromos áram szolgáltatása keretében, hőszivattyúk révén beépítsék a tengeri megújuló energiát;

2022. február 16., szerda

28. kéri a Bizottságot, hogy elemezze a fejlett távfűtési és -hűtési piacok bevált gyakorlatait a feltörekvő piacokon való hasznosítás érdekében; hangsúlyozza, hogy a tagállamok képesek kapacitást építeni a fűtés és hűtés tárolására, és ezáltal ösztönözni a jelentős ingadozó tengeri megújuló energia elterjedését; hangsúlyozza, hogy az adatok valamint az épületfelújítási stratégiákkal való önkormányzati szintű összekapcsoltság hiánya visszatartja a megújuló energiaforrások távfűtési- és hűtési piacokon való további integrációját;

29. hangsúlyozza a nemzeti és helyi önkormányzatok a fűtés és hűtés stratégiai tervezésében, valamint a kerületi energiaszolgáltatók támogatásában betöltött szerepét, a beruházások kockázatmentesítése, valamint a közszektorból származó közvetlen finanszírozáshoz való hozzáférés előmozdítása által;

Kutatás-fejlesztés

30. határozottan úgy véli, hogy az EU-nak és a tagállamoknak támogatniuk kell a többcélú rendszerösszekötők kutatását és fejlesztését; hangsúlyozza, hogy hosszú távú keretet kell létrehozni a tengeri és szárazföldi piacok hatékony integrálására képes többcélú rendszerösszekötők számára; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a különböző berendezések gyártóit egy olyan közös szabvány kidolgozásában, amely biztosítani tudja a rendszerösszekötők közötti kompatibilitást és interoperabilitást; hangsúlyozza, hogy szükség van az új technológiák, például a többcélú rendszerösszekötők megtervezésére, tesztelésére, demonstrációjára és kockázatmentesítésére a piacra lépés felgyorsításának érdekében; kéri a megfelelő keretrendszer körülmények kialakítását e technológiák gyors fejlesztésének biztosítása érdekében;

31. sürgeti a Bizottságot, a tagállamokat és a magánszektor, hogy növeljék a kutatási és fejlesztési beruházásokat a tengeri megújuló energia körforgásos és természetre is tekintettel lévő tervezése, valamint a tengeri megújulóenergia-állomások újrafeldolgozására és bontására szolgáló technológiák terén;

32. hangsúlyozza, hogy az Unió tengeri megújulóenergia-ágazata a termeléshez szükséges importált nyersanyagokra és alkatrészekre támaszkodik, valamint hogy ezen anyagok ellátási láncát védeni kell; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a beszállítók a legmagasabb minőségi, egészségügyi, biztonsági és környezeti normákat alkalmazzák az európai tanúsításnak és szabványoknak megfelelően;

33. határozottan úgy véli, hogy az EU-nak és a tagállamoknak támogatniuk kell az olyan úszó tengeri szél erőművekkel, az árapály, a hullámok és az áramlatok kihasználásával működő erőművekkel kapcsolatos kutatást és fejlesztést, amelyek hozzáigazíthatók az európai tengerfenék eltérő viszonyaihoz; ebben a tekintetben hangsúlyozza továbbá, hogy támogatni kell a teljes tengeri megújulóenergia-értéklánc és a megújuló energiaforrásokat – például a tengeri szélenergiát – használó technológiák értékláncának dekarbonizálására irányuló kutatást, fejlesztést, léptékváltást és a piaci hasznosítást;

34. hangsúlyozza, hogy szükség van a tengeri megújuló energia mélyvízi kihasználására; hangsúlyozza, hogy az úszó technológia lehetővé teszi a nagyobb és állandóbb szélesebbességhez való hozzáférést, ami a turbina környezeti hatását is minimalizálhatja, valamint csökkentheti a tengerparti tervezéshez kapcsolódó nyomást; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az innovatív technológiákkal, például úszó platformokkal kapcsolatos kutatást, fejlesztést, nyomon követést és innovációt; hangsúlyozza, hogy ez kiemelkedő lehetőség az Unió számára, hogy globális vezető szerephez jusson a tengeri megújulóenergia-technológiák területén, amely kulcsfontosságú lesz a dekarbonizáció során;

35. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a megújuló energia értékláncainak kulcsfontosságú szegmensei rendelkezésre álljanak Európán belül az EU éghajlat-politikai céljainak elérése és a lakosok számára jelentős gazdasági előnyök biztosítása érdekében; kéri, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket a helyi európai tartalom szerepének támogatására a megújulóenergia-stratégia ellátási láncában és jogalkotásában;

36. üdvözli, hogy a Bizottság és az Európai Beruházási Bank elkötelezett amellett, hogy együttműködjön más pénzügyi intézményekkel annak érdekében, hogy az InvestEU-n keresztül támogassa a tengeri energiába történő stratégiai és magasabb kockázatú beruházásokat, miközben biztosítja, hogy az EU továbbra is technológiai vezető szerepet töltsön be;

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat az európai zöld megállapodással kapcsolatban, hogy megnövelt mértékben vegyék igénybe az uniós alapokat a tengeri megújuló energia legkülső területeken és szigeteken való fejlesztésének támogatása érdekében, hogy hatékonyan korlátozzák ezek fosszilis tüzelőanyagoktól való függését;

2022. február 16., szerda

38. kiemeli, hogy a tengeri megújuló energia bővítése jelentős, szűk szakterületen jártas és magasan képzett munkaerőt igényel, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a szakképzett munkaerő hiányának megelőzése érdekében, vonzó munkakörülmények biztosításával, figyelembe véve az egészséget és a biztonságot; támogatja a Bizottság azon törekvését, hogy támogassa az illetékes nemzeti és regionális önkormányzatokat speciálisan a tengeri megújuló energiára vonatkozó oktatási és képzési programok létrehozásában és megvalósításában, valamint egy készségbázis létrehozásának szükségletét a tengeri megújuló energia területén; kéri a Bizottságot, hogy következő európai készségfejlesztési programjába vegye fel a tengeri megújuló energia területét annak érdekében, hogy segítse az egyéneket, a multinacionális vállalatokat és a kkv-kat a tengeri megújulóenergia-ágazat számára szükséges készségek fejlesztésében; hangsúlyozza a nők foglalkoztatásának fontosságát az offshore ágazat magas szinten technikai környezetében;

39. úgy véli, hogy a projekt teljes ciklusa során elengedhetetlen, hogy a tengeri megújuló energia tervezését, fejlesztését és alkalmazását körforgásos és megújuló módon végezzék; különösen hangsúlyozza, hogy a megújuló technológiák növekedéséhez támogatásához szükséges jelentős mennyiségű fém és ásványt felelős és körforgásos módon kell beszerezni;

40. kiemeli a tengeri megújuló hidrogén fejlesztésében rejlő jelentős lehetőséget, amely hozzájárulhat a megújuló hidrogén piacának szélesebb körű fejlesztéséhez; felkéri a Bizottságot annak értékelésére, hogy a tengeri megújuló energiaforrások hogyan tudnák kikövezni az utat a megújuló hidrogéntermelés fejlesztése felé;

41. hangsúlyozza a tengeri megújulóenergia-ágazatba való magán- és közberuházások fontosságát a tengeri megújulóenergia-technológiák kiterjedt alkalmazása érdekében; ismételten kéri a Bizottságot, hogy a Horizont Európát igazítsa az áttörést jelentő technológiák és innovációk fejlesztéséhez, léptékváltásukhoz és piaci elterjesztésükhöz Európában, az innováció és a piaci bevezetés közötti szakadék áthidalásának érdekében, az által, hogy kockázatfinanszírozást biztosítanak a korai szakaszban lévő technológiai és demonstrációs projektek számára és korai értékláncokat fejlesztenek a kutatási infrastruktúra fejlődésének támogatása érdekében, a tagállamok között meglévő szakadékok mértékének csökkentése céljával is;

42. hangsúlyozza, hogy a megnövelt tengeri megújulóenergia-készségek és az ágazatspecifikus tudás nem uniós országokba exportálható eszközök, és ezért támogathatják az Unió szolgáltatásexportját és az éghajlatváltozás csökkentését globális szinten;

Engedélyek és tengeri területrendezési tervek*Az engedélyek kiadásának egyszerűsítése*

43. hangsúlyozza, hogy a 2030-as és 2050-es célok elérésének érdekében szükség van a tengeri megújuló energia bevezetésének felgyorsítására; kiemeli, hogy fenntarthatóbb módon kell gazdálkodni a tengeri és part menti térséggel a tengeri megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében; határozottan úgy véli, hogy a megfelelő tengeri területrendezési folyamatot a nyilvánosság részvételére irányuló megalapozott megközelítésnek kell kiegészítenie, hogy valamennyi érdekelt és part menti közösség szempontjait figyelembe vegyék; megjegyzi, hogy a tengeri megújuló energia iránti óriási érdeklődés egyre több engedélyezési kérelmet fog vonzani; felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen egyszerűsítsék a vonatkozó eljárásokat és hangolják össze erőfeszítéseiket; ösztönzi a tagállamokat, hogy fogadják el az egyablakos rendszert;

44. Tudomásul veszi a tengeri megújulóenergia-projektek elindításának jelenlegi hosszadalmas folyamatát és azt, hogy a 2030-as és 2050-es célok elérése érdekében sürgősen fel kell gyorsítani azokat; megjegyzi, hogy a tagállami eljárások és műszaki szabványok egyszerűsítése meg fogja könnyíteni a gyorsabb bevezetést; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre átlátható folyamatot és mérlegeljék határidők bevezetését az engedélyek kiadására, beleértve a szükséges környezetvédelmi értékeléseket és tanulmányokat, valamint az érdekelt felekkel való konzultációt, valamint hogy vezessenek be határidőket az engedélyezésre vonatkozóan, amennyiben teljes dossziékat biztosítanak, kijelölve a döntés meghozatalának határidejét; hangsúlyozza az eljárások szükség szerinti lerövidítésének és a határidők betartását biztosító intézkedések meghozatalának fontosságát;

45. hangsúlyozza a tengeri fejlesztési területek előzetesen jóváhagyott engedélyezésének fontosságát és lehetőségeit, valamint a csatlakozó- és átviteli vezetékek elhelyezésének fontosságát és az azokban rejlő lehetőségeket, a környéken megvalósítandó projektek bizonytalanságának eloszlása és a szállítási idők csökkentése érdekében;

2022. február 16., szerda

46. úgy véli, hogy kiemelkedően fontos a tengeri megújulóenergia-projektek körüli széles körű társadalmi konszenzus kiépítése a helyi szereplők bevonása által, a tengeri szélenergia és a hozzá szükséges hatalmas infrastruktúrák társadalmi elfogadottságának növelése érdekében; kéri a parti közösségek, beleértve a legkülső régiókban és a szigeteken elhelyezkedő közösségek, valamint más érdekelt felek projektekbe való átlátható és érdemi bevonását; hangsúlyozza, hogy növelni kell a polgárok megújuló energiába vetett bizalmát, az energiafüggetlenség és a biztonságos energiaellátás elérésének érdekében; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fejlesszenek ki egyablakos ügyintézési rendszereket az áttörést jelentő technológiák demonstrációs projektjeinek finanszírozási lehetőségeiről szóló legfontosabb információkkal;

A tengeri területrendezési tervek és a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek összehangolása

47. megjegyzi, hogy az északi tengereken a szélenergia-kapacitás a 2050-ra kitűzött célok eléréséhez várhatóan a teljes terület 2,8 %-át fogja lefedni; határozottan úgy véli, hogy a megújuló energiaforrások fejlesztőinek korai bevonása a folyamatba hozzájárul a tengeri területek sikeres elosztásához; hangsúlyozza, hogy a területek felosztásának a nemzeti határokon átnyúló közös tengeri területrendezés és integrált partiövezet-gazdálkodás eredményének kell lennie; a korai és inkluzív megközelítést valamennyi összes érdekelt fél tekintetében történő elősegítése érdekében átlátható folyamatot kér, és szorgalmazza a tengeri területrendezési tervek hozzáférhetőségét;

48. felhívja a figyelmet a Multi-Use in European Seas (MUSES) nevű, a Horizont - 2020 keretében finanszírozott projekt ajánlásaira, amely az európai tengerek többcélú felhasználásának lehetőségeit térképezte fel az Unió öt tengeri medencéjében; emlékeztet arra az útmutatására, amely szerint az óceán fenntartható fejlődése a továbbiakban nem támaszkodhat egyetlen ágazatot átfogó irányítására, hanem holisztikusabb, integráltabb megközelítést igényel, és hogy a többcélú felhasználás nem korlátozódik „ugyanazon” tengeri terület megosztására, hanem fel kell ölelnie az infrastruktúra és egyéb eszközök közös használatát és a közös tevékenységeket is;

49. hangsúlyozza annak sürgősségét, hogy elegendő területet biztosítsanak a tengeri megújuló energia fejlesztéséhez, és úgy véli, hogy a többcélú felhasználásra vonatkozó igényeket proaktívan elő kell segíteni és ösztönözni kell az állami szabályozó szervek és a kapcsolódó támogatási programok révén, messze túllépve a pusztán területrendezési megoldásokon; megjegyzi, hogy a tengeri területrendezési tervek kidolgozása során a tagállamokat arra kérték, hogy ne csak a legjobb rendelkezésre álló adatokra és a nyilvánosság széles körű részvételére törekedjenek, hanem próbálják megtalálni a tengeri tevékenységek együttes elhelyezésére nyíló lehetőségeket is;

50. megjegyzi, hogy az (EU) 2018/1999 irányelv értelmében a tagállamoknak 2019. december 31-ig tengeri területrendezési terveket kellett készíteniük, és kétévenként eredményjelentést kell benyújtaniuk; megjegyzi, hogy a 2014/89/EU irányelv értelmében a tagállamoknak 2021. március 31-ig tengeri területrendezési terveket kellett készíteniük; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy még nem minden tagállam nyújtotta be tengeri területrendezési tervét, és sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket ez ügyben; megjegyzi, hogy fennáll annak a kockázata, hogy a nemzeti energia- és klímatervek és a tengeri területrendezési tervek összeegyeztethetetlenek a területek felosztása tekintetében; hangsúlyozza, hogy sürgősen össze kell hangolni a tengeri területrendezésről szóló irányelvet és a nemzeti energia- és klímatervről szóló rendeletet, valamint az egyéb vonatkozó uniós jogszabályokat; sürgeti a tagállamokat, hogy haladéktalanul hangolják össze és dolgozzák ki a 2030-ig elérendő és 2030 utáni tengeri áramtermelési kapacitásra vonatkozó terveket;

51. üdvözli e tekintetben a stratégia azon célját, hogy olyan hosszú távú keretet biztosítson, amely elősegíti a tengeri infrastruktúra és a tengeri területek egyéb felhasználásai közötti szilárd együttműködést, hozzájárul a környezet és a biológiai sokféleség védelméhez;

52. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a 300–450 GW tengeri megújuló energia 2050-ig történő megtervezése és telepítése során kövessenek teljes körű és holisztikus életciklus-alapú szemléletet;

53. felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a tengeri létesítmények leszerelésével járó hatások elemzését, és a környezeti, biztonsági és gazdasági hatások minimálisra csökkentése érdekében szükség esetén fogadjon el uniós stratégiát a nyílt tengeri infrastruktúra fenntartható leszerelésére vonatkozóan; kiemeli, hogy e stratégiának ki kell terjednie a meglévő infrastruktúra leszerelésére és a jövőbeli leszerelési tevékenységekre is; hangsúlyozza, hogy csak akkor van szükség az egész EU-ra kiterjedő jövőbeli jogszabályi keretre, ha az elemzés jelentős hiányosságokat tár fel az uniós tagállamok jelenlegi jogszabályi kereteiben és eszközeiben; sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon létre egyszerű nyomon követési keretet, amely biztosítani tudja a tengeri megújuló energia telepítése terén elért előrehaladásról való átlátható és hatékony jelentéstételt, amelyből kiderül, hogy a tagállamok a megfelelő pályán haladnak-e a GW-ban megadott 2030-as és 2050-es célértékek elérése felé; úgy véli, hogy a Bizottságnak a megújulóenergia-irányelv szerinti jelentéstételi követelményekkel összhangban jelentést kell tennie a Parlamentnek arról, hogy a tengeri megújuló energia kiépítése jó úton halad-e;

2022. február 16., szerda

54. szorgalmazza az EU-ban a körforgásosság biztosítása, a talajra és az óceánra gyakorolt negatív környezeti hatások minimálisra csökkentése és a talajvédelem mértékének növelése érdekében, hogy 2025-re határozzanak meg az egész EU-ra kiterjedő lerakási tilalmat a leszerelt szélturbinalapátok tekintetében;

Piaci szerkezetátalakítás

55. hangsúlyozza, hogy a tengeri megújuló energia kiépítése a jól megtervezett piaci szabályok megfelelő végrehajtásától és – tekintettel az ilyen beruházások hosszú időtartamára – a stabil szabályozási kerettől függ; kiemeli, hogy a tengeri szélenergia költsége az elmúlt két évtizedben drasztikusan csökkent, és emiatt felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a lehető legjobb keretet a piacvezérelt tengeri szélenergia-fejlesztés számára; hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagok és azok támogatásának mihamarabbi kivétele és a tengeri szélenergia-termelés jelentős fokozása nélkül lehetetlen lenne elérni a megújuló energiával kapcsolatos célkitűzéseket és a globális felmelegedést az évszázad végéig 1,5 °C alatt tartani;

56. kéri, hogy a tengeri megújuló energia generálása és átvitele közötti költség-haszon megoszlás elemzése legyen fenntartható és társadalmi-gazdasági szempontból életképes, biztosítva a megfelelő ösztönzőket és stabil szabályozási keretet a fejlesztők számára; hangsúlyozza, hogy a költségek és hasznok elosztásával kapcsolatos bizonytalanság visszatartja a vállalatokat attól, hogy tengeri megújulóenergia-projektek indítsanak; felkéri a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a tengeri hibrid projektek költségeinek és hasznának megosztásáról szóló uniós iránymutatás közzétételét;

57. hangsúlyozza, hogy a meglévő uniós finanszírozási eszközök, így például az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) támogathatják a határokon átnyúló megújulóenergia-megoldások és közös projektek előmozdításához szükséges finanszírozás mozgósítását az EU-ban; megállapítja, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz a két vagy több uniós tagállam részvételével megvalósuló projektek esetében felhasználható a potenciális tengeri fejlesztési területek azonosítására, a szükséges vizsgálatok finanszírozására, valamint az építési munkálatok finanszírozására;

58. felhívja a Bizottságot, hogy adott esetben ösztönözze a tagállamokat, hogy nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveikbe és az uniós alapokon keresztül finanszírozott egyéb nemzeti programjaikba vegyenek fel tengeri megújulóenergia-projektek;

59. felszólít az uniós villamosenergia-piacokat szabályozó jelenlegi szabályozási keret felülvizsgálatára a tengeri megújuló energia elterjedésének megkönnyítése és a mesterséges kereskedelmi akadályok, rögzített árak, támogatások és egyéb piactorzító mechanizmusok felszámolása érdekében, amelyek megakadályozzák a tengeri megújuló energiaforrások további sikeres integrációját; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondosan elemezzék a célzott tengeri ajánlattételi övezetek létrehozásának lehetőségét és a jelenlegi ajánlattételi övezeteket, és azok megfelelőségét a tengeri megújuló energiaforrások növekvő kapacitásának integrálására; felkéri a Bizottságot, hogy egy időtálló modell elemeként azonosítsa azokat a meglévő szabályozási mechanizmusokat, amelyek sikeresen előmozdítják a tengeri megújuló energiaforrások integrálását a jól működő energiapiacba, ideértve a hibrid projektek és az együttműködés új formáinak elősegítését is; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a hibrid projektek fejlesztési feltételeinek javítását annak érdekében, hogy biztosítsa a tengeri megújulóenergia-projektek jobb és gyorsabb végrehajtását, valamint rugalmasabb feltételeket az innováció fokozása érdekében, beleértve az új eszközkategóriákat is, különösen a két vagy több piac rendszerösszekötőhöz kapcsolódó tengeri széltermőparkok esetében; elismeri, hogy a díjakban meg kell jelenniük az azzal kapcsolatos kockázatoknak, hogy az elsőként lépő ipari szereplő új technológia elterjesztésébe ruház be;

60. hangsúlyozza, hogy a piac olyan kialakítására van szükség, amely teljes mértékben összeegyeztethető a tengeri megújuló energiával, beleértve azt is, hogy biztosítani kell a tengeri megújuló energia ajánlattételi övezeteinek optimális konfigurációját; úgy véli, hogy az átvitel szintjéhez tartozó tengeri megújulóenergia-infrastruktúrát a rendszerért viselt felelősség, a harmadik felek hozzáférése, valamint az átlátható tarifák és feltételek tekintetében a szerepek és felelőségek világosan meghatározott elkülönítését biztosító szétválasztási szabályok alapján kell szabályozni, ily módon hozzájárulva az egységes piachoz és az energiaunióhoz;

61. elismeri, hogy a tiszta energiára való átállás megköveteli, hogy a tengeri megújuló energia és egyéb energetikai technológiák kiaknázásakor a teljes értékláncban figyelembe vegyék a fenntarthatóságot és a szénlábnyomot; hangsúlyozza, hogy a tengeri pályázati eljárásoknak fenntarthatósági kritériumokat is magukban kell foglalniuk;

62. elismeri, hogy a megújuló hidrogén kulcsszerepet fog játszani az EU-t a karbonsemlegesség 2050-ig történő elérése felé elvezető pályán; hangsúlyozza, hogy a tengeri megújuló energia, pusztán a projekt nagyságrendje és nagy kapacitása miatt alapvető szerepet fog játszani a zöld hidrogén előállításának felgyorsításában; meggyőződése, hogy a kutatás és fejlesztés támogatására van szükség az ipar arra való ösztönzése érdekében, hogy nagy kereskedelmi projektek útján hasznosítsa a megújuló hidrogént a piacon, és ily módon tényleges fenntartható keresletet teremtsen a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatokban;

2022. február 16., szerda

o

o o

63. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0033

Az EUSZ 50. cikke végrehajtásának értékelése

Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása az EUSZ 50. cikke végrehajtásának értékeléséről
(2020/2136(INI))

(2022/C 342/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), különösen annak 50. és 8. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 218. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az Egyesült Királyság által az Európai Tanácsnak 2017. március 29-én az EUSZ 50. cikkének (2) bekezdése és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikke alapján eljuttatott értesítésre, melyben bejelenti azon szándékát, hogy kilép az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből,
- tekintettel az Európai Tanács (50. cikk) az Egyesült Királyság EUSZ 50. cikke szerinti bejelentését követő, 2017. április 29-i, a brexittárgyalások második szakaszára vonatkozó 2017. december 15-i, valamint az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretéről szóló, 2018. március 23-i iránymutatásaira,
- tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával az Európai Unióból való kilépésének szabályait meghatározó megállapodásról folytatandó tárgyalásokra vonatkozó irányelveket megállapító, 2017. május 22-i tanácsi határozatra, valamint a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával a tagállam Európai Unióból való kilépésének szabályait meghatározó megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló, 2017. május 22-i tanácsi határozat kiegészítéséről szóló, 2018. január 29-i tanácsi határozatra,
- tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával egy új partnerségi megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló, 2020. február 25-i (EU, Euratom) 2020/266 tanácsi határozatra⁽¹⁾ és az ahhoz csatolt függelékben foglalt, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával való új partnerségről folytatandó tárgyalásra vonatkozó, nyilvánosságra hozott irányelvekre,
- tekintettel az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból való kilépésre vonatkozó szándékáról szóló értesítést követő tárgyalásokról szóló, 2017. április 5-i állásfoglalására⁽²⁾, az Egyesült Királysággal folytatott tárgyalások aktuális állásáról szóló, 2017. október 3-i állásfoglalására⁽³⁾, az Egyesült Királysággal folytatott tárgyalások jelenlegi állásáról szóló, 2017. december 13-i állásfoglalására⁽⁴⁾, az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretéről szóló, 2018. március 14-i állásfoglalására⁽⁵⁾, az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének aktuális állásáról szóló, 2019. szeptember 18-i állásfoglalására⁽⁶⁾, a kilépésről rendelkező megállapodásban foglalt, a polgárok jogaira vonatkozó rendelkezések végrehajtásáról és nyomon követéséről szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására⁽⁷⁾, valamint a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával folytatandó új partnerségre irányuló tárgyalásokra javasolt megbízatásról szóló, 2020. február 12-i állásfoglalására⁽⁸⁾,
- tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával folytatandó új partnerségre irányuló tárgyalásokról szóló, 2020. június 18-i állásfoglalására⁽⁹⁾;

⁽¹⁾ HL L 58., 2020.2.27., 53. o.

⁽²⁾ HL C 298., 2018.8.23., 24. o.

⁽³⁾ HL C 346., 2018.9.27., 2. o.

⁽⁴⁾ HL C 369., 2018.10.11., 32. o.

⁽⁵⁾ HL C 162., 2019.5.10., 40. o.

⁽⁶⁾ HL C 171., 2021.5.6., 2. o.

⁽⁷⁾ HL C 270., 2021.7.7., 21. o.

⁽⁸⁾ HL C 294., 2021.7.23., 18. o.

⁽⁹⁾ HL C 362., 2021.9.8., 90. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről szóló, 2020. január 29-i jogalkotási állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel az Európai Parlament 2019. április 16-i plenáris ülésére vonatkozó bizottsági nyilatkozatra,
 - tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodásra ⁽¹¹⁾ (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás), valamint a megállapodást kísérő, az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretének meghatározásáról szóló politikai nyilatkozatra ⁽¹²⁾ (a továbbiakban: a politikai nyilatkozat),
 - tekintettel az Európai Parlament összetételének megállapításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/937 európai tanácsi határozatra ⁽¹³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) 2018. december 10-i, *Andy Wightman és társai kontra az Európai Unióból való kilépésért felelős államtitkár* ügyben hozott ítéletére, C-621/18, ECLI:EU:C:2018:999
 - tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának „Az EUSZ 50. cikke a gyakorlatban: Hogyan alkalmazta az EU a kilépési záradékot” című, 2020 novemberi részletes elemzésére,
 - tekintettel az Európai Parlament Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya által megrendelt, „Az EUSZ 50. cikkének értelmezése és végrehajtása – Jogi és intézményi értékelés” című, 2021. márciusi tanulmányra,
 - tekintettel az Egyesült Királyság kormánya, Írország kormánya és a többoldalú tárgyalások többi résztvevője között létrejött, 1998. április 10-i belfasti megállapodásra („nagyépítési megállapodás”),
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság levelére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0357/2021),
- A. mivel ennek a jelentésnek az a célja, hogy elemezze az EUSZ 50. cikke rendelkezéseinek értelmezését és alkalmazását, valamint az Egyesült Királyság EU-ból való, e cikk szerinti kilépési eljárásának megszervezését és lefolytatását, beleértve az uniós jog és az Európai Unió működése szempontjából levont tanulságokat;
- B. mivel az EUSZ 50. cikke végrehajtásának átgondolása hozzájárul az uniós alkotmányos identitás kulcsfontosságú elemeinek, az európai integrációt megalapozó elveknek, a döntéshozatali autonómia és a szabályozási jog fontosságának jobb megértéséhez, amelyeket mind figyelembe kell venni a jövőbeli szerződésváltogatás során;
- C. mivel az EUSZ 50. cikke azzal kezeli az Unióból való kilépés jogával kapcsolatos, korábban fennálló bizonytalanságot és kétértelműséget, hogy kifejezetten egyoldalú jogot biztosított a tagállamoknak arra, hogy – saját nemzeti alkotmányos követelményeik teljesítését leszámítva – feltétel nélkül kilépjenek;
- D. mivel az EUSZ 50. cikke – azzal, hogy konkrétan rendelkezik az uniós jog szerinti kilépésről – meghatározza az egyetlen jogszerű eljárást, amelynek keretében egy tagállam kiléphet az EU-ból;

⁽¹⁰⁾ HL C 331., 2021.8.17., 38. o.

⁽¹¹⁾ HL L 29., 2020.1.31., 7. o.

⁽¹²⁾ HL C 34., 2020.1.31., 1. o.

⁽¹³⁾ HL L 165. I, 2018.7.2., 1. o.

2022. február 16., szerda

- E. mivel az EUSZ 50. cikke nem rendelkezik vagy nem eléggé egyértelmű az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépése során kezdődött eljárás több aspektusával kapcsolatban;
- F. mivel az EUSZ 50. cikke nem ír elő formai követelményeket az Unióból való kilépési szándék bejelentésével, illetve az értesítés határidejével vagy visszavonásával szemben; mivel az 50. cikk nem rendelkezik kifejezetten az átmeneti intézkedések lehetőségéről;
- G. mivel az EUSZ 50. cikke nem határoz meg konkrét követelményeket az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kétéves időszak esetleges meghosszabbítására vonatkozóan, ami ezért rugalmasságot tesz lehetővé a tárgyalási folyamatban;
- H. mivel az EUSZ 50. cikke megerősíti, hogy az uniós tagság önkéntes, ami azt jelenti, hogy a tagállamok nem kényszeríthetők sem maradásra, sem távozásra; mivel az Unióból való kilépésre vonatkozó döntés egy tagállam szuverén döntése, amelyet a kilépő állam belső alkotmányos rendjével összhangban hoznak meg;
- I. mivel a lojális együttműködés elve megköveteli az azonnali bejelentést, amint a kilépésre vonatkozó döntés megszületik;
- J. emlékeztet az Európai Bíróság 2018. december 10-i, *Andy Wightman és társai kontra az Európai Unióból való kilépésért felelős államtitkár* ügyben hozott ítéletére, amelyben a Bíróság pontosította, hogy egy tagállam szabadon egyoldalúan visszavonhatja az Unióból való kilépési szándékáról szóló bejelentést, míg a Szerződések továbbra is vonatkoznak erre a tagállamra;
- K. mivel az EUSZ 50. cikke nem egyértelmű az EUMSZ 218. cikke (3) bekezdésétől eltérő részeinek alkalmazása tekintetében;
- L. mivel az Unió – a szabadság és a demokrácia EUSZ 2. cikkében említett értékeivel összhangban – tiszteletben tartotta a brit polgárok által kifejezett, az EU-ból való kilépésre irányuló akaratot, noha Skócia és Észak-Írország állampolgárainak többsége a maradás mellett szavazott;
- M. mivel az Egyesült Királyságban tartott népszavazást nem kísérte elegendő számú figyelemfelkeltő kampány, mivel a polgárok soha nem kaptak egyértelmű képet arról, hogy hazájuk milyen kapcsolatot tart fenn az EU-val annak elhagyása után, és gyakran félrevezették őket a kilépés következményeivel kapcsolatban, különösen Észak-Írország tekintetében, ami felfedte a félretájékoztatásból eredő kockázatokat és kihívásokat;
- N. mivel az EUSZ 50. cikke egy adott tagállam kilépésének megszervezéséhez szükséges minden kérdésre kiterjedő megállapodásról folytatott tárgyalásokra vonatkozó kivételes horizontális hatáskört ruház az Unió intézményeire;
- O. mivel valamennyi uniós intézmény kilépési eljárásban betöltött szerepe kulcsfontosságú volt az EUSZ 50. cikke rendelkezéseinek értelmezése és végrehajtása, az intézményi zavarok minimalizálása, a tagállamok egységének megőrzése és a rendezett kilépés biztosítása terén;
- P. mivel Michel Barnier, a Bizottságot képviselő főtárgyaló által elfogadott kétszakaszos megközelítés helyesnek bizonyult;
- Q. mivel az EUSZ értelmében az Unió szintjén a polgárok közvetlen képviselője az Európai Parlamentben valósul meg; mivel a Parlament az EUSZ 50. cikke szerinti döntéshozatali eljárás részese, és az EUSZ 14. cikke értelmében általános politikai ellenőrzést gyakorol, ezért szorosan be kell vonni a kilépési tárgyalásokba annak érdekében, hogy az EUSZ 50. cikke értelmében egyetértést adhassa;
- R. mivel az EUSZ 50. cikke szerinti eljárásban, valamint az EUMSZ 218. cikkének (3) bekezdésében foglalt eljárás szerint tárgyalt valamennyi nemzetközi megállapodás esetében a Parlament szerepe marginális, amely az esetleges kilépésről rendelkező megállapodás pusztá jóváhagyására korlátozódik; mivel ezen korlátok ellenére a Parlament a kezdetektől fogva aktívan részt vesz a kilépési folyamatban, és elkötelezte magát az uniós polgárok érdekeinek és az Európai Unió integritásának védelme mellett az egész folyamat során;
- S. mivel a Parlament az eljárás során döntő szerepet játszott mind az 27 tagú EU, mind az Egyesült Királyság összes uniós polgára képviselőjének terén;

2022. február 16., szerda

- T. mivel az Egyesült Királyság kilépése hatással volt az Európai Parlament összetételére, az (EU) 2018/937 európai tanácsi határozat 3. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően;
- U. mivel a kilépési folyamat számos területen kiszámíthatatlansághoz vezetett, és nemcsak az EU és a kilépő tagállam számára jelentett kihívást, hanem még inkább a közvetlenül érintett polgárok és szervezetek számára; mivel e bizonytalanság gazdasági és társadalmi költségei nagyon magasnak bizonyultak, és nyomást gyakoroltak az EU és a kilépő tagállam közötti politikai kapcsolatokra is; mivel nagyobb bizonyosság érhető el a szétválási folyamat során többek között annak előírásával, hogy a kilépési döntésről szóló bejelentéshez csatolják a kilépő tagállam által elképzelt jövőbeli kapcsolat tervét;
- V. mivel az uniós intézmények minden erőfeszítést megtettek a kilépési folyamat átpolitizálásának elkerülése érdekében, mindazonáltal az EUSZ 50. cikke szerinti kilépés eleve politikai jellegű, mivel az uniós tagsághoz és/vagy az Unióval fennálló kapcsolathoz fűződő alapvető döntésekből fakad és e döntések befolyásolják;
- W. mivel egy tagállam Európai Unióból való kilépése jelentős politikai, gazdasági és társadalmi sokkot jelent, amelynek negatív következményeit csak részben lehet enyhíteni egy gondosan megtervezett és megtárgyalt, rendezett kilépési megállapodás révén;
- X. mivel az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeni kapcsolat kereteit meghatározó politikai nyilatkozat meghatározza a külpolitikára, a biztonságra és a védelemre, valamint az együttműködés tágabb területeit is felölelő, ambiciózus, széles körű, mély és rugalmas partnerség paramétereit;
- Y. mivel a kilépési megállapodás hatálybalépése után az EUSZ 49. cikke kínálja az egyetlen jogszerű lehetőséget az Unióhoz való újbóli csatlakozásra;
- Z. mivel az EUSZ 8. cikke hangsúlyozza az EU és a vele szomszédos országok közötti különleges kapcsolatot;
- AA. mivel a Parlament eljárási szabályzata szerint az Alkotmányügyi Bizottság felel az Unióból való kilépés intézményi következményeiért;

Példa nélküli folyamat

1. felhívja a figyelmet arra, hogy az egyik tagállamnak kilépése példa nélküli és rendkívül nehéz folyamat az Európai Unió számára;
2. elismeri ugyan, de sajnálatosnak tartja az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépését;
3. hangsúlyozza, hogy az Egyesült Királyság kilépésének történelmi jelentősége nem térítette, és nem téríti el az Uniót az integrációs folyamattól, mivel az 50. cikk garanciákat nyújt az EU jogrendjével kapcsolatban, és védi az európai integráció alapvető céljait;
4. hangsúlyozza, hogy az EUSZ 50. cikkének rendelkezései, valamint értelmezésük és végrehajtásuk módja tükrözik és fenntartják az Unió alapját képező közös értékeket és célokat, különösen a szabadságot, a demokráciát és a jogállamiságot;
5. úgy véli, hogy az EUSZ 50. cikke betöltötte célját, hogy megőrizze a tagállamoknak az Európai Unióból való kilépéshez való szuverén jogát, ezzel kifejezetten megerősítve az uniós tagság önkéntes jellegét, és biztosítsa az Egyesült Királyságnak az Unióból való rendezett kilépését, egyúttal lehetővé téve, hogy ezt követően megerősített kapcsolat épüljön ki az EU és az Egyesült Királyság mint harmadik ország között;

Az EU prioritásai

6. úgy véli, hogy az EUSZ 50. cikkének és az Egyesült Királysággal a kilépésről folytatott tárgyalások céljai általában véve teljesültek az Unióból való kilépés és a jogi stabilitás biztosítása, a fennakadások minimalizálása, valamint a polgárok és a jogi személyek számára világos jövőkép biztosítása révén, rendezett kilépést valósítva meg, ugyanakkor védve az Európai Unió, polgárai és tagállamai integritását és érdekeit;

2022. február 16., szerda

7. úgy véli, hogy az Egyesült Királyság Unióból való kilépésével összefüggésben a prioritások gyors és határozott meghatározása, és különösen az Egyesült Királyságban élő több millió uniós polgár és a kilépés által érintett egyesült királyságbeli állampolgárok jogainak védelme, az Ír-sziget sajátos körülményei és az egyszeri pénzügyi elszámolás kulcsfontosságúak voltak a folyamat strukturálásához és az Unióra gyakorolt hatásának stabilizálásához; a tárgyalások során azonban nagyobb egyértelműségre lett volna szükség az a kilépési megállapodás alkalmazása nyomán – különösen az EUB szerepét illetően – felmerülő esetleges viták rendezése tekintetében;

8. úgy véli, hogy az intézmények közötti egyértelmű feladatmegosztás, valamint a Bizottság és főtárgyalója – többek között a Parlament felé is tanúsított – példa nélküli, inkluzív és átlátható megközelítése kiemelkedő fontosságú az Unión belüli és tagállamai közötti koherencia és egységesség fenntartása, a tárgyalások során az EU prioritásainak és érdekeinek előmozdítása, valamint az uniós jogrend integritásának megőrzése szempontjából;

9. elismerését fejezi ki a fő intézményi szereplőknek, hogy a kilépés mint uniós folyamat jellegét tiszteletben tartva megőrizték az egységet a 27 tagállam között, valamint az uniós intézményeken belül és az intézmények között;

10. úgy véli, hogy a stratégiai szervezésnek és az eljárás különböző szakaszai közötti feltételelességnek köszönhetően sikerült megvédeni az Unió érdekeit; emlékeztet különösen a tárgyalások sorrendjére, amely a kilépési szabályokról szóló megállapodással indult, majd áttért az átmeneti időszakra vonatkozó rendelkezésekre, végül – a polgárok jogairól, Írország és Észak-Írország kérdéséről, a pénzügyi elszámolásról, valamint az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében említett időszak meghosszabbításának indokolt és érdemi alkalmazásáról szóló tárgyalások jelentős előrehaladására alapozva – az EU és az Egyesült Királyság közötti új és szoros partnerségről szóló átfogó megállapodással zárult;

11. nagyra értékeli, hogy az Egyesült Királysággal folytatott tárgyalásokon kiemelten kezelték a polgárok jogainak kérdését, ami jelenleg és a jövőben is jelentős ügy, és hogy a kilépésről szóló megállapodás ezen fejezetéről a tárgyalások korai szakaszában megállapodtak, mivel a kilépésről rendelkező megállapodás tervezetének első, 2018. március 19-i verziója már tartalmazta a polgárok jogairól szóló második rész teljes egyetértésen alapuló szövegét, többek között a rendelkezések közvetlen hatályáról, valamint a polgárok jogaival kapcsolatos rendelkezések tekintetében az EUB joghatóságáról szóló rendelkezéseket;

12. hangsúlyozza, hogy az Unió a folyamat kezdetétől fogva egyértelműen felismerte az ír sziget sajátos körülményeit, valamint a nagypénteki megállapodás védelmének és az Egyesült Királyság általi kilépés Ír Köztársaságra gyakorolt hatásai enyhítésének szükségességét;

13. úgy véli, hogy a meglévő uniós szabályozási, költségvetési, felügyeleti, bírósági és végrehajtási eszközöket és struktúrákat a kilépést követően tovább alkalmazó, időben korlátozott átmeneti időszak mindkét fél érdekeit szolgálta, és elősegítette a jövőbeli kapcsolatra vonatkozó tárgyalást és az odavezető utat;

14. emlékeztet arra, hogy az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretét a kilépésről rendelkező megállapodást kísérő politikai nyilatkozat rögzítette, amely a két fél által elfogadott, egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz a külpolitika, a biztonság és a védelem területén folytatott együttműködésre vonatkozóan;

15. fájjalja, hogy a politikai nyilatkozat jogilag nem kötelező jellegénél fogva az Egyesült Királyságnak jogalapja lett arra, hogy ne foglalkozzon tartalmának kulcsfontosságú részeivel, különösen a kül- és biztonságpolitikával kapcsolatos kérdésekkel, amelyek ezért nem képezték részét a tárgyalásoknak;

A kilépő tagállam

16. úgy véli azonban, hogy a kilépési folyamatot az Egyesült Királyság részéről elhúzódo bizonytalanság jellemezte a kezdetektől fogva egészen a tárgyalások végéig, amit többek között a népszavazás és az EUSZ 50. cikke szerinti kilépési értesítés között eltelt idő hossza is tükrözött; úgy véli, hogy ez a bizonytalanság a polgárokra és a gazdasági szereplőkre is hatással volt, különösen az Ír-szigeten; úgy véli, hogy a megállapodás nélküli kilépés rémének felvillantása veszélyeztette a rendezett kilépés kilátásait;

2022. február 16., szerda

17. úgy véli e tekintetben, hogy az Unióból való kilépésre vonatkozó döntés jelentős politikai és gazdasági következményekkel jár; úgy véli, hogy az Egyesült Királyság a kilépésről szóló döntést megelőzően nem elemezte nyíltan és teljes körűen e következményeket, ami az eljárásra való felkészülés hiányát eredményezte; úgy véli, hogy a brit polgárok hiányos ismeretekkel rendelkeztek az Európai Unióról, és nem kaptak megfelelő tájékoztatást az Unióból való kilépésre vonatkozó döntés messzemenő következményeiről;

18. véleménye szerint az EUSZ 50. cikkének a bejelentésről és az EUSZ 50. cikke (3) bekezdése szerinti időszak meghosszabbításáról szóló rendelkezéseit az Egyesült Királyság kormányainak politikai tévovázásaira és következtelenségeire való reagálásként kellő rugalmassággal kezelték, megőrizve a kilépési folyamat integritását és fenntartva az Unió jogrendjét;

19. emlékeztet arra, hogy a kilépésre vonatkozó döntés a tagállamok szuverén joga, és hogy az Unió köteles elismerni az adott állam szándékát; kiemeli, hogy az EUSZ 50. cikke nem határozza meg, ennél fogva nem korlátozza a kilépési szándék bejelentésének formáját; ebben az összefüggésben úgy véli, hogy amennyiben valamely tagállam nem tartja tiszteletben az uniós jogot, és/vagy kifejezi azon szándékát, hogy nem alkalmazza a Szerződéseket, vagy nem ismeri el az EUB joghatóságát, és nem tartja tiszteletben ítéleteit, az egyértelműen az uniós tagsághoz kapcsolódó kötelezettségek elutasítását jelenti;

20. rámutat arra, hogy az Európai Unióból való kilépés jellegénél fogva összetett folyamat, és hogy a kilépő tagállamnak az Unióval való jövőbeni kapcsolatai tekintetében hozott politikai döntései fokozhatják ezt az összetettséget;

A rendezett kilépés fontossága

21. úgy véli, hogy bár a kilépés nincs a kilépő tagállam és az Unió közötti megállapodás feltételéhez kötve, az Egyesült Királyság kilépésének folyamata igazolja a kilépés szabályairól szóló megállapodás megkötésének fontosságát, különösen az érintett polgárok jogainak és jogos elvárásainak védelme céljából;

22. úgy véli, hogy az uniós intézmények minden tőlük telhetőt megtettek, és teljesítették a megállapodás megkötésére vonatkozó kötelezettségüket; elismerését fejezi ki a megállapodás nélküli brexit elkerülése érdekében tett erőfeszítésekért; e tekintetben rámutat, hogy amennyiben nem sikerül megállapodásra jutni, az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésével összhangban a kilépés a Tanács értesítését követő két év elteltével lép hatályba; hangsúlyozza, hogy az EUSZ nem tartalmaz rendelkezéseket a megállapodás nélküli forgatókönyv és a rendezetlen kilépés kezelésére;

23. hangsúlyozza, hogy az EU egységes piacának nagyfokú integráltsága miatt a tagállamok valamelyikének kilépése a gazdasági tevékenység összes területét érinti, és jogi és adminisztratív kiigazításokra van szükség minden uniós, tagállami és helyi szinten; ismételtlen hangsúlyozza a Bizottság és a tagállamok által a közigazgatás minden szintjén, valamint a polgárok és a magánszektor figyelmének felhívása és felkészítése terén az érdekelt felek felkészítésére irányuló számos egyedi közlemény közzététele, valamint egyoldalú és átmeneti rendkívüli intézkedések időben történő elfogadása révén végzett munka fontosságát a megállapodás nélküli forgatókönyv és a rendezetlen kilépés lehetőségének megakadályozása érdekében;

24. megállapítja, hogy az EUMSZ nem határoz meg érdemi követelményeket a kilépő tagállam és az Unió közötti jövőbeli kapcsolat kerete és annak a kilépés szabályaival való kapcsolata tekintetében; emlékeztet ugyanakkor arra, hogy az EUSZ 50. cikkének (2) bekezdése értelmében a kilépésről rendelkező megállapodásnak figyelembe kell vennie a kilépő állam Unióval való jövőbeli kapcsolatainak keretét;

25. megállapítja, hogy az Egyesült Királyság kilépése esetében a kilépésről szóló bejelentés időpontjától számított, az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kétéves időszak – amelynek lejáta után a Szerződések már nem alkalmazandók a kilépő tagállamra – túl rövidnek bizonyult a rendezett kilépéshez, mivel ezen időszakot háromszor meg kellett hosszabbítani, és ezt követően szükség volt még egy átmeneti időszakra is; emlékeztet arra, hogy ez az időszak az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghosszabbítással növelhető; úgy véli, hogy ez a hosszabbítás lehetővé teszi a tárgyalások folytatását, hogy el lehessen kerülni a radikális szétválást; emlékeztet azonban arra, hogy a kétéves időszak és annak további meghosszabbításai során a polgárok, a gazdasági szereplők, a tagállamok és a harmadik országbeli kereskedelmi partnerek példátlan mértékű jogi bizonytalansággal szembesültek;

2022. február 16., szerda

26. megjegyzi, hogy a tagállamok egyikének kilépése példátlan jogi következményekkel járt az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaira nézve, különösen a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szintjén elfogadott vámkontingensek újratárgyalásának szükségessége tekintetében, figyelembe véve a kilépő tagállam által felhasznált kontingenshányadot, ami ezáltal lehetővé tette a harmadik országok számára, hogy további piaci hozzáférést kérhessenek; úgy véli, hogy az Egyesült Királyság kilépésével az uniós vámkontingensek arányos felosztását elvben jól kezelték azáltal, hogy először egy újonnan felosztott uniós kvótahányadot meghatározó, belső jogalkotási aktust fogadtak el (különösen az (EU) 2019/216 rendelet⁽¹⁴⁾ formájában), majd azt a harmadik országokkal a WTO szintjén folytatott tárgyalások révén nyomon követték, noha ezen a szinten nincsenek olyan jogi rendelkezések, amelyek a vámunió felbomlásával foglalkoznának;

Rugalmasság az EUSZ 50. cikke alapján

27. úgy véli, hogy az EUSZ 50. cikke megfelelő egyensúlyt teremt a jogilag megalapozott kilépési folyamat biztosítása és az egyedi körülményekhez való alkalmazkodáshoz szükséges politikai rugalmasság megőrzése között; megállapítja azonban, hogy az EUSZ 50. cikkének rendelkezései nem kellően részletesek a következő szempontok tekintetében:

- a kilépési szándékról szóló bejelentés formai követelményei és a bejelentés visszavonásának kifejezett lehetősége;
- megfelelő keret az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kétéves időszak meghosszabbítására, amely rugalmasságot biztosít a tárgyalások során, a lojális együttműködés elvének tiszteletben tartása mellett,
- a jövőbeli kapcsolat kereteinek figyelembevételére vonatkozó kötelezettség következményei;
- az EUMSZ 218. cikke (3) bekezdésében foglalt – különösen az Európai Parlament és az Európai Unió Bíróságának szerepére vonatkozó – rendelkezések alkalmazása;
- a lehetséges átmeneti intézkedések;

28. sajnálja, hogy az Egyesült Királyság Unióból való kilépése az uniós polgárok egész közösségének távozásával járt; emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament különösen aktívan kiállt és szerepet vállalt a parlamenti bizottságok és a brexittel foglalkozó irányítócsoport által szervezett konzultációk, meghallgatások és ülések keretében folytatott aktív párbeszédben a polgárokkal és az őket képviselő szervezetekkel, és igyekezett hangot adni a polgárok aggályainak és elvárásainak a kilépési folyamat során; úgy véli azonban, hogy az uniós intézmények többet tehettek volna annak érdekében, hogy tájékoztassák a polgárokat a kilépési folyamat különböző szakaszaiban;

29. úgy véli, hogy a kilépési folyamat kiszámíthatatlansága miatt az EUSZ kilépésre vonatkozó rendelkezéseinek az uniós jog alapján szerzett jogaik garantálása és hatékony jogérvényesítési rendszer biztosítása révén – a nyomon követési mechanizmusok és tájékoztató kampányok létrehozásának kizárása nélkül – jogbiztonságot kell biztosítaniuk a kilépésben érintett rengeteg ember – uniós polgárok és a kilépő tagállam állampolgárai – számára; hangsúlyozza, hogy az érintett polgárokat, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévőket időben és megfelelő módon tájékoztatni kell a kilépéssel kapcsolatos jogaikról és kötelezettségeikről;

30. úgy véli, hogy tekintettel az Unióból való kilépésről szóló döntés jellegére és ennek a távozó tagállam polgáraitra gyakorolt alapvető hatásaira, fontos demokratikus biztosíték lehet egy olyan népszavazás megrendezése, amely megerősíti a végleges kilépési döntést; úgy véli, hogy e végleges döntés polgárok általi megerősítése döntő fontosságú abban az esetben is, ha a kilépési megállapodásról szóló tárgyalások eredménytelenül zárulnak, és megállapodás nélküli forgatókönyv valósul meg; úgy véli, hogy e folyamat során minden lehetséges lépést meg kell tenni a dezinformáció, a külföldi beavatkozás és a finanszírozási szabálytalanságok elkerülése érdekében;

Az intézmények szerepe a kilépési folyamatban

31. úgy véli, hogy az uniós intézmények és a tagállamok közösen reagáltak, és koherens és egységes megközelítést alkalmaztak, kellő időben, világos és jól strukturált módon meghatározva a kilépési folyamat szempontjait, beleértve azokat is, amelyekről az EUSZ 50. cikke nem rendelkezik kifejezetten, különös tekintettel a tárgyalások célkitűzéseire és általános elveire, az EU-nak a kilépéssel, a tárgyalások ütemezésével, a kilépésről rendelkező megállapodás hatályával, az átmeneti szabályokkal és a jövőbeli viszony keretével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó hatásköreire;

⁽¹⁴⁾ HL L 38., 2019.2.8., 1. o.

2022. február 16., szerda

32. hangsúlyozza, hogy a Parlament az uniós tagságról szóló brit népszavazás előkészületeitől kezdve döntő szerepet játszott a kilépés teljes folyamatában, és megfelelően megalapozott állásfoglalásaival aktívan hozzájárult a stratégiák azonosításához, valamint az EU és polgárai érdekeinek és prioritásainak védelméhez; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Parlament elsősorban az Elnökök Értekezlete által 2017. április 6-án, a Parlament bizottságainak és az Elnökök Értekezletének támogatásával és szoros bevonásával létrehozott, brexittel foglalkozó irányítócsoporthoz keresztül szervezte a folyamathoz való hozzájárulását;

33. hangsúlyozza, hogy a Parlamentet egészében és egységesen mozgósították a kilépési folyamat nyomán követésére politikai szervein és bizottságain keresztül, amelyeket a korai szakasztól fogva felhívtak arra, hogy saját felelősségi körükön belül azonosítsák az Egyesült Királyság kilépésének a szakpolitikai területekre és a jogalkotásra gyakorolt hatásait; megismétli az ágazati politikákért felelős bizottságok folyamatos bevonásának fontosságát a tárgyalások során; dicséri a bizottságok hosszú és kimerítő előkészítő munkáját, amelyet azok a bizonyítékok, a tanácsok és a szakértelem meghallgatások, műhelymunkák és tanulmányok révén történt összegyűjtése során végeztek a kilépéssel vagy az EU és az Egyesült Királyság jövőbeli kapcsolatával kapcsolatos valamennyi kérdést illetően;

34. úgy véli, hogy az Európai Tanács összefogó és stabilizáló szerepet játszott a folyamatban, többek között az EUSZ 50. cikkének (2) bekezdése szerinti iránymutatásain keresztül, az EUSZ 50. cikke rendelkezéseinek értelmezése és alkalmazása révén – ideértve azokat az elemeket is, amelyekről a rendelkezések nem szólnak –, valamint egyértelmű politikai irányvonalat határozott meg az Unió érdekeivel összhangban a tárgyalási feltételek meghatározása és a Bizottság uniós főtárgyalóvá történő kinevezése tekintetében;

35. hangsúlyozza, hogy az EUSZ 50. cikkének (4) bekezdése szerint az Európai Tanács vagy a Tanács kilépő tagállamot képviselő tagja nem vehet részt az Európai Tanács vagy a Tanács kilépési folyamattal kapcsolatos megbeszélésein vagy határozatok meghozatalában, míg a kilépő tagállamban megválasztott európai parlamenti képviselők továbbra is európai parlamenti képviselők maradnak, és minden jogukkal és kötelezettségükkel rendelkeznek, amíg a kilépés hatályba nem lép;

36. elismeri az EUSZ 50. cikkének végrehajtása során tapasztalt példátlan intézményközi együttműködést és átláthatóságot, ezen belül a tárgyalásokon alkalmazott munkamódszereket és struktúrákat, információs csatornákat, a tárgyalási dokumentumok közzétételét és az üléseken – különösen a serpák ülésein és az Általános Ügyek Tanácsának ülésein – való részvételt;

37. elismeri az Európai Parlament által javasolt és az Európai Tanács által az egymást követő tárgyalási iránymutatásokban bevezetett, majd a tárgyalások során alkalmazott alábbi alapelvek lényeges voltát:

- a polgárok uniós polgári jogállásukból fakadó jogainak védelme;
- eljárás az Unió érdekében és alkotmányos integritásának és döntéshozatali autonómiájának megőrzése;
- az Európai Unió Bírósága szerepének garantálása;
- az Unió pénzügyi stabilitásának megőrzése;
- a kilépő állam Szerződésekből eredő valamennyi joga gyakorlásának valamennyi kötelezettsége teljesítésének védelme, a lojális együttműködés elvét is beleértve;
- a tagállamok és a harmadik országok közötti egyértelmű jogállásbeli különbség védelme, mivel az Unióból kilépett államnak nem lehetnek ugyanolyan jogai és kötelezettségei, mint a tagállamoknak;

38. továbbra is teljes mértékben támogatja ezeket az elveket;

39. véleménye szerint ezek az elvek túlmutatnak az EUSZ 50. cikkének összefüggésein, mivel az európai integráció alapját képezik, és az EU alkotmányos identitásának és az uniós jogrendnek kulcsfontosságú elemeivé váltak annak ellenére, hogy nem részei a EUSZ-nak;

40. megállapítja, hogy e tekintetben az EUSZ 50. cikke szerinti kilépési eljárás arra készítette az Uniót és tagállamait, hogy újból megerősítsék az Unió alkotmányos identitását;

2022. február 16., szerda

Az EU és a kilépő tagállam jogai és kötelezettségei

41. megismétli, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás hatálybalépéséig, illetve ennek hiányában az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében említett kétéves vagy meghosszabbított időszak lejártáig a kilépő állam továbbra is tagállam marad, és kivétel nélkül élvezi a Szerződésekből eredő valamennyi jogot és rá háruló kötelezettséget, beleértve az EUSZ 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvét, valamint az európai parlamenti választások megrendezésére, képviselőinek az Unió intézményeibe és szerveibe történő kinevezésére és a polgárok valamennyi joga teljes körű védelmének biztosítására és pénzügyi kötelezettségeinek tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettséget;

Parlamenti ellenőrzés

42. hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament politikai felügyeleti szerepe a parlamentáris demokrácia rendszerében elengedhetetlen, és garantálja az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot; e tekintetben kitart amellett, hogy az ellenőrzési szakasszal kapcsolatos parlamenti hatásköröket a nemzetközi megállapodások megkötése, többek között az ideiglenes alkalmazások – különösen az Európai Unióból való kilépéssel összefüggésben megkötött megállapodások – tekintetében garantálni kell, és kellő időt kell biztosítani gyakorlásukra; e tekintetben rámutat a kilépéssel kapcsolatos parlamenti előjogok tekintetében az EUMSZ 218. cikk (10) bekezdése teljes körű alkalmazásának fontosságára, amely kimondja, hogy az Európai Parlamentet az Unió és harmadik országok közötti tárgyalási eljárás minden szakaszában tájékoztatni kell; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak a Tanáccsal egyenrangú félként kell tájékoztatnia a Parlamentet;

43. úgy véli, hogy mind a brexittel foglalkozó irányítócsoport, mind az Egyesült Királysággal foglalkozó koordinációs csoport Európai Parlament által létrehozott struktúrája az Egyesült Királysággal folytatott tárgyalások minden szakaszában rendkívül fontos volt abból a szempontból, hogy garantálta a Parlament általi nyomon követést és a tárgyalásokban való részvételt; úgy véli, hogy az EUSZ 50. cikkének végrehajtása jó példát kínált az uniós érdekeket támogató, intézmények közötti kollektív koordinációra, amelyet célszerű lenne alkalmazni a nemzetközi megállapodásokra irányuló valamennyi tárgyalás során;

44. ezzel összefüggésben úgy véli, hogy a Parlament szerepe elengedhetetlen az Unióra és az uniós polgárok jogaira ilyen intézményi hatást gyakorló eljárás parlamenti és demokratikus dimenziójának megőrzésében; úgy véli, hogy meg kell erősíteni és őrizni politikai felügyeleti szerepét, hogy a folyamat minden fontos vonatkozásában szükség legyen az egyetértésre.

45. e tekintetben hangsúlyozza, hogy bár az EUSZ 50. cikke szerinti folyamat lezárult, és az EU-ból való kilépés hatályba lépett, az uniós tagság tényleges megszűnése és a kilépési megállapodás végrehajtása hosszú távú folyamat; ezzel összefüggésben megerősíti, hogy a Parlament maradéktalanul eleget tesz szerepének a kilépési megállapodás végrehajtásának nyomon követésében;

Vitatémák

46. úgy véli, hogy az EUSZ 50. cikke eljárási szempontból kezeli a tagállami kilépést és teszi lehetővé annak megoldását, de nem oldja meg valamely tagállam Unióból való kilépésének tagállamokon belül, tagállamok között és nemzetközi szinten jelentkező jelentős politikai, gazdasági és társadalmi következményeit és zavaró hatásait;

47. megismétli a mélyreható reflexióra irányuló felhívását az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépéséről és annak az EU jövőjére gyakorolt hatásáról; úgy véli, hogy ennek a mérlegelésnek nyílt és széles körű párbeszédet kell biztosítania azokról a reformokról, amelyekre az Uniónak szüksége van ahhoz, hogy megerősítse a demokráciát és képességét a polgárok igényeinek és elvárásainak teljesítésére; ezzel összefüggésben emlékeztet az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében az Unió saját jövőjéről zajló, példa nélküli gondolkodási folyamatra; hangsúlyozza, hogy ebben a reflexióban a civil társadalom és a polgárok jogaival foglalkozó szervezetek képviselői is részt vesznek;

48. úgy véli, hogy az Unió és a tagállamok felelőssége és szerepe, hogy többet tegyenek az európai integrációs folyamat megőrzéséért, az európai értékek és elvek – ezen belül a lojális együttműködés elve – megvédéséért és az Unióból való újabb kilépés megelőzéséért; ebben az összefüggésben sajnálatosnak tartja az Európai Parlament és bizottságai által az Egyesült Királyság népszavazását megelőzően tanúsított visszafogottságot és korlátozott részvételt, amelynek eredményeként az Egyesült Királyság polgárainak – akik akkor európai polgárok is voltak – nem volt teljes hozzáférésük az EU működésével és a kilépési folyamat következményeivel kapcsolatos információkhoz; hangsúlyozza, hogy biztosítékokat kell kialakítani annak biztosítására, hogy az EUSZ 50. cikkének valamely tagállam általi alkalmazását megelőző nyilvános vita lehetővé tegye az érintett polgárok számára a tájékozott döntéshozatalt; szorgalmazza, hogy a tagállamok és az EU következetesen nyújtsanak széles körű tájékoztatást az uniós polgárok számára az Európai Unió működéséről, tevékenységi területeiről,

2022. február 16., szerda

döntéshozatali folyamatairól, az uniós polgárok jogairól és az Unióból való kilépés következményeiről; úgy véli, hogy ezzel összefüggésben az Európa jövőjéről szóló konferencia lehetőséget kínál a polgárokkal és a civil társadalommal folytatott megerősített párbeszédre az Európai Unióról és fejlődésének további irányáról; bátorítja a Bizottságot egy olyan javaslat előterjesztésére, amely lehetővé teszi az európai politikai pártok számára az EUSZ vagy az EUMSZ végrehajtásával összefüggő népszavazási kampányok finanszírozását;

o

o o

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0034

A 6. héairányelv végrehajtása

Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása a hatodik héairányelv végrehajtásáról: mi hiányzik az Unióban a héabevétel-kiesés csökkentéséhez? (2020/2263(INI))

(2022/C 342/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 4. és 14. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 113. cikkére,
- tekintettel „A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapítás” című, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ (hatodik héairányelv),
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvre ⁽²⁾ (héairányelv),
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek és a 2009/132/EK irányelvnek a szolgáltatásnyújtásra és a termékek távértékesítésére vonatkozó bizonyos hozzáadottértékadó-kötelezettségek tekintetében történő módosításáról szóló, 2017. december 5-i (EU) 2017/2455 tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek a hozzáadottértékadó-rendszer egyes, a tagállamok közötti kereskedelem adóztatására vonatkozó szabályainak harmonizálása és egyszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. december 4-i (EU) 2018/1910 tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek a termékek távértékesítésére és bizonyos belföldi termékértékesítésekre vonatkozó rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 21-i (EU) 2019/1995 tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló 2006/112/EK irányelvnek a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás tekintetében történő módosításáról és a 904/2010/EU rendeletnek a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás megfelelő alkalmazásának nyomon követését célzó közigazgatási együttműködés és információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. február 18-i (EU) 2020/285 tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek a pénzforgalmi szolgáltatók számára egyes kötelezettségek bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. február 18-i (EU) 2020/284 tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló 2006/112/EK irányelv végrehajtási intézkedéseinek megállapításáról szóló, 2011. március 15-i 282/2011/EU tanácsi végrehajtási rendeletre ⁽⁸⁾,
- tekintettel a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről szóló (EU) 904/2010 rendelet módosításáról szóló, 2017. december 5-i (EU) 2017/2454 tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL L 145., 1977.6.13., 1. o.

⁽²⁾ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

⁽³⁾ HL L 348., 2017.12.29., 7. o.

⁽⁴⁾ HL L 311., 2018.12.7., 3. o.

⁽⁵⁾ HL L 310., 2019.12.2., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 62., 2020.3.2., 13. o.

⁽⁷⁾ HL L 62., 2020.3.2., 7. o.

⁽⁸⁾ HL L 77., 2011.3.23., 1. o.

⁽⁹⁾ HL L 348., 2017.12.29., 1. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv végrehajtási intézkedéseinek megállapításáról szóló 282/2011/EU végrehajtási rendelet módosításáról szóló, 2017. december 5-i (EU) 2017/2459 tanácsi végrehajtási rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a 904/2010/EU és az (EU) 2017/2454 rendeletnek a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködés megerősítésére irányuló intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. október 2-i (EU) 2018/1541 tanácsi rendeletre ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a 282/2011/EU végrehajtási rendeletnek az elektronikus felület használata által elősegített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás, valamint a nem adóalanyok részére szolgáltatásokat nyújtó, termékek távértékesítését végző és egyes belföldi termékértékesítéseket végző adóalanyokra vonatkozó különös szabályozások tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 21-i (EU) 2019/2026 tanácsi végrehajtási rendeletre ⁽¹²⁾,
- tekintettel a 904/2010/EU tanácsi rendeletnek a nem adóalanyok részére szolgáltatást nyújtó, termékek távértékesítését végző és bizonyos belföldi termékértékesítéseket végző adóalanyokra vonatkozó különös szabályozások tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2020. február 12-i (EU) 2020/194 bizottsági végrehajtási rendeletre ⁽¹³⁾,
- tekintettel az adóügyi együttműködést szolgáló „Fiscalis” program létrehozásáról és az 1286/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/847 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek a hozzáadottértékadó-mértékek tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatra (COM(2018)0020),
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás tekintetében történő módosításáról szóló tanács irányelvre irányuló javaslatra (COM(2018)0021),
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek a tagállamok közötti kereskedelem adóztatására alkalmazandó végleges héarendszer működésére vonatkozó részletes technikai intézkedések bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatra (COM(2018)0329) ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel „A héa jövője: Úton egy egyszerűbb, stabilabb és hatékonyabb, az egységes piacra szabott héa-rendszer felé” című, 2011. december 6-i bizottsági közleményre (COM(2011)0851),
- tekintettel az „Úton egy egységes uniós héaövezet felé – új döntések szükségletnek” című, a héára vonatkozó cselekvési terv nyomán követéséről szóló, 2017. október 4-i bizottsági közleményre (COM(2017)0566),
- tekintettel „Egy, a héára vonatkozó cselekvési tervről – Úton egy egységes uniós héaövezet felé – új döntések szükségletnek” című, 2016. április 7-i bizottsági közleményre (COM(2016)0148),
- tekintettel a 2006/112/EK irányelvnek a tagállamok közötti kereskedelem adóztatására alkalmazandó végleges héarendszer működésére vonatkozó részletes technikai intézkedések bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról kialakított, 2019. február 12-i álláspontjára ⁽¹⁶⁾,

⁽¹⁰⁾ HL L 348., 2017.12.29., 32. o.

⁽¹¹⁾ HL L 259., 2018.10.16., 1. o.

⁽¹²⁾ HL L 313., 2019.12.4., 14. o.

⁽¹³⁾ HL L 40., 2020.2.13., 114. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 188., 2021.5.28., 1. o.

⁽¹⁵⁾ A hatálybalépést 2022. július 1-jére halasztották.

⁽¹⁶⁾ HL C 449., 2020.12.23., 295. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról kialakított, 2021. március 10-i álláspontjára ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel az adóügyi együttműködést szolgáló „Fiscalis” program létrehozásáról és az 1286/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontokról szóló, 2021. május 19-i álláspontjára (06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD)) ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a hea jövőjéről szóló, 2011. október 13-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a végleges héarendszer felé vezető útról és a héacsalás elleni küzdelemről szóló, 2016. november 24-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel „Európa digitális jövőjének alakítása: a digitális egységes piac működése előtt álló akadályok felszámolása és a mesterséges intelligencia használatának javítása az európai fogyasztók számára” című, 2021. május 20-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: az eredményekről, a tanulságokról és a leküzdendő akadályokról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽²³⁾;
- tekintettel a DIW ECON által készített és a Parlamenti Kutatási Szolgálatok Főigazgatósága által közzétett, „A héabevétel-kiesés, a kedvezményes héamértékek és ezek hatása a vállalkozások megfelelési költségeire és a fogyasztókra” című, 2021. augusztus 30-i tanulmányra,
- tekintettel a hozzáadottérték-adóból származó saját források beszedésének végleges egységes rendszeréről szóló 1553/89/EGK, Euratom rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló (az EUMSZ 287. cikkének (4) bekezdése és 322. cikkének (2) bekezdése alapján benyújtott) 11/2020. sz., 2020. december 11-i számvevőszéki véleményre,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „E-kereskedelem: még számos kihívás vár megoldásra a hea- és vámbeszedés terén” című, 12/2019. sz., 2019. július 16-i különjelentésére,
- tekintettel a 2021. február 8. és 2021. május 3. között lefolytatott, „A pénzügyi és a biztosítási szolgáltatásokra vonatkozó héaszabályok – felülvizsgálat” című nyilvános konzultációra,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0355/2021),

⁽¹⁷⁾ HL C 474., 2021.11.24., 182. o.

⁽¹⁸⁾ HL C 15., 2022.1.12., 270. o.

⁽¹⁹⁾ HL C 94. E, 2013.4.3., 5. o.

⁽²⁰⁾ HL C 224., 2018.6.27., 107. o.

⁽²¹⁾ HL C 108., 2021.3.26., 8. o.

⁽²²⁾ HL C 15., 2022.1.12., 204. o.

⁽²³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0392.

2022. február 16., szerda

- A. mivel 1977-ben a Tanács elfogadta a hatodik héairányelvet, amelynek célja egy olyan egységes adóalap létrehozása volt, amely alapján harmonizált adómértékeket lehetett volna bevezetni; mivel ugyanakkor a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1967. április 11-i első⁽²⁴⁾ és második⁽²⁵⁾ tanácsi irányelvnek megfelelően már valamennyi tagállam elfogadott valamilyen hozzáadottértékadó-rendszert; mivel a tagállamok úgy döntöttek, hogy ennek elérése érdekében átmeneti időszakot vezetnek be, amelyet azóta meghosszabbítottak;
- B. mivel ez a héairányelv az egyértelműség érdekében átdolgozza és hatályon kívül helyezi a hatodik héairányelvet; mivel az irányelv előírja, hogy az átmeneti szabályok helyébe a származási tagállamban történő adózáson alapuló végleges rendszernek kell lépnie; mivel az átmeneti rendszer bonyolult, hiányos és szerkezetéből adódóan lehetőséget ad a csalásra;
- C. mivel a héa beszédese elsődlegesen az egyes tagállamok felelőssége;
- D. mivel 2013-ban jelentős felülvizsgálat vette kezdetét a rendeltetési hely elvén alapuló végleges szabályozás bevezetése érdekében, amely kevésbé adna lehetőséget a csalásra⁽²⁶⁾; mivel a rendeltetési hely elve azt jelenti, hogy a héát meg kell küldeni a végső fogyasztás helye szerinti tagállamnak;
- E. mivel 2018. május 25-én irányelvjavaslatot fogadtak el, amely részletes intézkedéseket vezetett be a vállalkozások között folytatott, Unión belüli árukereskedelemre vonatkozó végleges héarendszerre vonatkozóan, és megszüntette az „átmeneti” szabályozást⁽²⁷⁾; mivel a Parlament 2019. február 12-én elfogadta az e javaslatról kialakított álláspontját; mivel a Tanács még nem fogadta el az álláspontját; mivel a tanácsi döntés késleltetése hátráltatja további lényeges döntések meghozatalát, melyek a héát az uniós gazdaság helyreállítása érdekében most előttünk álló kihívások összefüggésében érintik, és mivel fellépés hiányában tovább működnek azok a kiskapuk, amelyek lehetővé tehetik a héabevétel-kiesés növekedését;
- F. mivel az EU-ban a 2009. évi 20 %-ról 2019-re 10 %-ra csökkent a héabevétel-kiesés, és az akkor készült előzetes becslések szerint a kiesés 130 milliárd EUR alá csökkenhet; mivel a világiárvány és annak társadalmi-gazdasági hatásai miatt ez a tendencia 2020-ban megfordult; mivel a veszteség becsült összege 164 milliárd EUR, amelynek egyharmada csalók és szervezett bűnözői körök kezébe került; mivel ez a veszteség 13,7 %-os héabevétel-kiesést jelenthet; mivel ez a forgatókönyv stratégiai szakpolitikai válaszokat igényel;
- G. mivel a Bizottság számára „A héabevétel-kiesés vizsgálata a 28 uniós tagállamban és az erről szóló jelentések” című tanulmányról szóló, 2020. szeptember 10-i 2020. évi végleges jelentés szerint a tagállamok között igen eltérő a héabevétel-kiesés volumene, mértéke alig 1 % (Svédország, Horvátország) és több mint 33 % (Románia) között mozog;
- H. mivel ez a veszteség az uniós költségvetést (a héa az EU második legfontosabb saját forrása), a nemzeti költségvetéseket, a vállalkozásokat és az Unió lakosságát egyaránt hátrányosan érinti;
- I. mivel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó, 269 millió EUR költségvetéssel rendelkező Fiscalis program célja az adóügyi igazságtalanságok elleni küzdelem azáltal, hogy az adócsalás, az adókijátszás és az agresszív adótervezés elleni küzdelem terén segíti a nemzeti adóhatóságok közötti fokozott együttműködést; mivel az előző program 591 millió EUR bevételt hozott az EU-nak;
- J. mivel hatékonyságának biztosítása érdekében meg kell erősíteni a csalás elleni szakértők tagállami platformját, a 2010-ben létrehozott Eurofisc-et, továbbá elegendő erőforrást kell biztosítani számára a közös kockázatelemzések elvégzéséhez, a vizsgálatok koordinálásához, valamint az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF), az Europollal és az Európai Ügyészséggel – különösen a héacsalások kivizsgálása céljából – folytatott együttműködéshez; mivel a differenciált héamértékekre épülő rendszer és a magas megfelelési költségek miatt gyakoribbá válhat a csalás;

⁽²⁴⁾ HL 71., 1967.4.14., 1301. o.

⁽²⁵⁾ HL 71., 1967.4.14., 1303. o.

⁽²⁶⁾ Az egységes uniós héaövezetről szóló uniós cselekvési tervben leírtak szerint.

⁽²⁷⁾ COM(2018)0329.

2022. február 16., szerda

- K. mivel figyelembe kell venni a Számvevőszéknek a héaalapú saját források számításának egyszerűsítésére javasolt új módszerről szóló 11/2020. sz. véleményét; mivel e vélemény szerint a javaslat „jelentősen leegyszerűsíti a tagállamok héaalapú saját forrásainak kiszámítását a jelenlegi rendszerhez képest”, megállapítása szerint azonban „fennáll annak kockázata, hogy a végleges többéves súlyozott átlagos héamérték nem minden tagállam esetében lesz reprezentatív”;
- L. mivel a Covid19-világjárvány által okozott társadalmi-gazdasági válság jelentős adóügyi és költségvetési erőfeszítéseket követelt meg a tagállamok kormányaitól, többek között a vállalkozásoknak nyújtott támogatások formájában;
- M. mivel a héaalapú saját forrás 2019-ben az uniós költségvetés 11 %-át tette ki, és összesen 17,8 milliárd EUR-ra rúgott;
- N. mivel a Bizottságnak „a helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló új cselekvési terve” az adózás egyszerűsítésére, az adózásnak a gazdaság digitalizációjához és a zöld gazdaságra való átálláshoz való hozzáigazítására, valamint az adócsalás és az adóelkerülés elleni küzdelemre irányuló új uniós stratégia részét képezi; mivel e cselekvési terv prioritásként a héával kapcsolatos kérdéseket határozza meg, a héacsalás elleni küzdelmet és a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó héa korszerűsítését helyezve a középpontba és figyelembe véve a gazdaság digitalizációját;
- O. mivel a héairányelv elfogadása óta a pénzügyi szolgáltatások – egyes kivételektől eltekintve – mentesülnek a héa alól, mivel más adók (pl. a biztosítási díjakra kivetett adó) hatálya alá tartoznak;
- P. mivel a héa – mint mind a 27 tagállam által beszedett közvetett adó – beszedése több különböző nemzeti rendszer keretében történik, és mivel ezek mindegyikében található olyan bevált gyakorlatok, amelyeket egy uniós szintű reform során alkalmazni lehet; mivel a nemzeti példákat figyelembe veendő modelleknek kell tekinteni, és mivel a Bizottságnak platformként kell szolgálnia az ilyen bevált gyakorlatok cseréjéhez; mivel az egyik ilyen bevált példa az egyik tagállamban végrehajtott törvénymódosítás, amely arra irányuló ösztönzőket vezetett be a fogyasztók számára, hogy a nehezen adóztatható ágazatokban számlát igényeljenek;
- Q. mivel az adózás digitalizálására vonatkozó általános célkitűzés kulcsfontosságú az átláthatóság, az egyszerűség, az elszámoltathatóság és az automatizált adatszolgáltatás biztosításához, ami elengedhetetlen a végleges, egyszerűsített és időtálló héarendszer szempontjából; mivel a Covid19-világjárvány minden ügylet esetében felgyorsította a digitalizáció előrehaladását; mivel e digitalizációs folyamat középpontjában a kis- és középvállalkozások (kkv-k) állnak, és e tekintetben támogatni kell őket a legújabb technológia és know-how beszerzésében;
- R. mivel a héa uniós szinten széles körben harmonizált, és az uniós költségvetés saját forrása, és ezért kiterjedt uniós szintű együttműködést igényel;
- S. mivel a Parlament teljes mértékben tiszteletben tartja a nemzeti adóügyi szuverenitás elvét;

Héamértékek, adóalapok és héabevétel-kiesések a tagállamokban

1. üdvözli, hogy az általános tendencia kedvező, hiszen a héabevétel-kiesés a 2009-es 20 %-ról 2019-re 10 %-ra esett vissza a tagállamokban, ami arra utal, hogy az EU-ban csökkenően van a héacsalás, és a héabevételek a GDP arányában növekednek;
2. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg és osszák meg azon tagállamok bevált gyakorlatait, amelyeknek sikerült elkerülnie a nagy héabevétel-kieséseket; támogatja az arra irányuló törekvéseket, hogy az új gazdasági, társadalmi és környezeti körülményekkel összhangban lévő innovatív adóügyi megoldásokat találjanak;
3. megjegyzi, hogy egyes becslések szerint egy bevételsemleges adóreform a megfelelési költségek csökkentése mellett átlagosan 7 százalékponttal csökkenthetné az általános héamértéket a 27 tagú EU-ban; kiemeli, hogy e becslések szerint a csökkentés mértéke az egyes uniós tagállamokban 2 (Észtország) és 13 (Görögország) százalékpont között változna; megjegyzi, hogy ez önmagában még nem nyújtana megoldást az adórendszer összetettségének problémájára; megjegyzi, hogy az alacsonyabb általános héamérték előnyös lehetne a fogyasztók, különösen az alacsony jövedelmű háztartások számára; megjegyzi, hogy a tagállamoknak lehetőségük van feltérképezni, milyen előnyökkel járna a piacokon egy ilyen egyszerűsített, kedvezményes általános adómérték a tisztességes verseny szempontjából;

2022. február 16., szerda

4. úgy véli, hogy a sokféle kedvezményes adómérték alkalmazása legitim társadalmi célokat szolgál, ideértve különösen a héarendszer regresszív jellegének mérséklését és bizonyos nemzeti szakpolitikai célkitűzések megvalósításának elősegítését – ideértve például az olyan alapvető árucikkekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítését, mint az élelmiszerek és az egészségügyi szolgáltatások –, ugyanakkor úgy látja, ez hozzájárul az adórendszer bonyolultságához és átláthatatlanságához, növeli a megfelelési költségeket és megkönnyítheti a csalást is; tudomásul veszi, hogy a kedvezményes adómértékek alkalmazása eredményezheti a fogyasztói árak csökkenését, de ez számos további tényezőtől is függ; megjegyzi ezért, hogy alapos elemzést és hatásvizsgálatot kell végezni;
5. rámutat a tagállamokban alkalmazott standard héamértékek közötti jelentős különbségekre és a rendszer ebből fakadó összetettségére, még ha azt a különböző nemzeti gazdasági rendszerek indokolják is; hangsúlyozza, hogy ezt a komplexitást tovább fokozza, hogy különböző módokon kedvezményes adómértékeket is alkalmaznak, amit ugyanakkor indokolnak bizonyos társadalmi és környezeti célok; emlékeztet arra, hogy a rendkívül kedvezményes adómértékek (5 tagállamban) vagy átmeneti adómértékek (5 tagállamban) alkalmazásának lehetősége további akadályt gördít az egységes és teljes mértékben interoperábilis közös rendszer kialakítása elé;
6. úgy látja, hogy a rendszer egyre bonyolulttá válik az eltérő adómértékek miatt, de a kivételek és eltérések miatt is, amelyeket csak kivételes esetekben szabadna alkalmazni; emlékeztet az 1992 előtt és után csatlakozott tagállamokkal szembeni egyenlőtlen bánásmódból fakadó sajátos helyzetre, ami abból ered, hogy e tagállamokra eltérő szabályok vonatkoznak; kéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli jogalkotási javaslatokban foglalkozzon ezzel a kérdéssel;
7. megjegyzi, hogy az elmúlt két évtizedben a Bizottság közel 200 kötelezettségzegési eljárást indított a héával kapcsolatban; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson be összefoglalót ezen eljárások főbb megállapításairól, amely a jövőbeli jogalkotási javaslatok alapjául szolgálhat, nevezetesen a kedvezményes adómértékek, a mentességek és az átültetés elmulasztása tekintetében;
8. megjegyzi, hogy a COVID19-világjárvány miatt indokolt volt héával kapcsolatos kivételes szabályokat bevezetni, ami azt bizonyítja, hogy szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, amennyiben sürgető vagy váratlan körülményekkel kerülünk szembe; sürgeti a Bizottságot, hogy ezt vegye figyelembe a héára vonatkozó jövőbeli jogalkotási javaslatok esetében;
9. megállapítja, hogy a héabevétel-kiesés a gazdasági ciklusok szerint ingadozik, és hogy az alacsony szintű adómorál olykor összefüggésbe hozható a magas általános héamértékekkel, a jogszabályok és az igazságszolgáltatás alacsony határfokával, a jogi intézményrendszer gyengeségével, a korrupció magasabb érzékelt szintjével és az árnyékgazdaság legális üzleti forgalomhoz viszonyított részesedésével is;
10. aggodalommal veszi tudomásul, hogy egyes tagállamok nem nyújtanak általános héamentességet a természetben nyújtott adományok esetében, ami arra készíti a vállalkozásokat, hogy inkább megsemmisítsék a fogyasztási cikkeket, különösen a visszárukat, annak ellenére, hogy a hatályos héairányelv lehetőséget ad ilyen mentességre; kéri a Bizottságot, hogy a COM(2018)0020 tanácsi javaslat (98. cikk (2) bekezdés) tagállamok általi elfogadásáig adjon ki iránymutatást a tagállamok számára, amelyben tisztázza, hogy a természetben nyújtott adományok héamentessége összeegyeztethető a héára vonatkozó hatályos uniós jogszabályokkal;
11. sajnálja, hogy nem állnak rendelkezésre regionális különbségekre vonatkozó adatok, mivel ez jelentősen akadályozhatja héabevétel-kiesés mérését; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, vajon a regionális héabevétel-kiesésekre vonatkozó mérések végzése és közzététele hozzájárulna-e az átláthatóság javításához és a héabevétel-kiesés csökkentéséhez;

A kedvezményes héamértékek diverzifikációjának vállalkozásokra gyakorolt hatása

12. úgy véli, hogy a kedvezményes adómértékek jelenlegi sokfélesége további adminisztratív terheket ró a vállalkozásokra; megjegyzi, hogy a héaszabályoknak való megfelelés összköltsége a tagállamokon belüli vállalati forgalom 1–4 %-a között mozog; megjegyzi, hogy a digitalizáció nagyban hozzájárulhat a vállalkozásokra háruló megfelelési költségek csökkentéséhez;
13. megállapítja, hogy a kkv-k arányosan magasabb megfelelési költségeket fizetnek, mivel ezek a költségek fix költségek és függetlenek a vállalkozás méretétől; megállapítja, hogy a magas megfelelési költségek akadályozzák az EU belső piacára való belépést; ezért úgy véli, hogy az EU-n belüli eltérő héaszabályozások esetleg elriaszthatják a vállalkozásokat – kivált a kkv-kat – az Unión belüli kereskedelemtől; megjegyzi ugyanakkor, hogy az empirikus bizonyítékok nem meggyőzőek azzal kapcsolatban, hogy a differenciált héarendszerek milyen hatást gyakorolnak a nemzetközi kereskedelemre, illetve hogy egyenlőtlen versenyfeltételeket teremthetnek-e az ilyen kereskedelemben, különösen a magas megfelelési költségek, a mentességek és a hiányos visszatérítési rendszerek miatt;

2022. február 16., szerda

14. megjegyzi, hogy a digitalizáció potenciálisan csökkentheti a megfelelési költségeket, bár ezek az előnyök gyakran csak hosszú távon jelentkeznek; kitart amellett, hogy a digitális innovációk⁽²⁸⁾ csökkenthetik a megfelelési költségeket, hozzájárulhatnak az üzleti tranzakciók átláthatóbbá tételéhez és csökkenthetik a bürokráciát; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az adatbiztonságot, valamint a magánélet védelmét és a vállalati adatok bizalmas kezelését; kitart amellett, hogy a vállalkozásoknak uniós programokon keresztül kiegészítő támogatást⁽²⁹⁾ kell nyújtani, és hogy különösen a kkv-kat és más kiszolgáltatót gazdasági szereplőket kell támogatni az EU által szervezett, a digitális átállásról szóló képzés révén annak érdekében, hogy részesülhessenek annak előnyeiből és hozzá is tudjanak járulni; hangsúlyozza, hogy a kkv-k know-how-ja és műveletei digitalizálásának helyi szintű felgyorsítására irányuló ilyen általános megközelítés végső soron a héabeszedésnek kedvezne; kiemeli a megosztott főkönyvi technológiában rejlő lehetőségeket a héacsalások – például az „eltűnő kereskedő” révén elkövetett, Közösségen belüli csalás – megelőzése terén, és várakozással tekint a héabevallási kötelezettségek korszerűsítésére irányuló jogalkotási javaslat elé; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy olyan kezdeményezést, amely a megosztott könyvelési technológia kereskedők általi alkalmazásának megkönnyítésére és a bürokrácia csökkentésére összpontosít;

15. úgy véli, hogy a belső piacon a kereskedelem megkönnyítése és a jogbiztonság fokozása érdekében a Bizottságnak a tagállamokkal együttműködve fejlesztenie kell a vállalkozások számára létrehozott, a héára vonatkozó uniós tájékoztatósi portált, az „Adók Európában” adatbázist; hangsúlyozza, hogy e portálnak gyors, naprakész és pontos hozzáférést kell biztosítania a különböző tagállamokban a héarendszer végrehajtásával kapcsolatos releváns információkhoz, különös tekintettel az egyes tagállamokban a különböző áruk és szolgáltatások helyes héamértékére, valamint a nulla százalékos héa feltételeire; úgy véli, hogy egy ilyen portál a jelenlegi héabevétel-kiesés kezelésében is segíthet; javasolja, hogy az egyablakos ügyintézt vezessék be a héára vonatkozó uniós tájékoztatósi portálon;

16. rámutat, hogy az uniós egyablakos ügyintézési rendszer jó példa a digitális innovációra, amely az uniós vállalkozások számára lehetővé teszi a héabevallások és ezáltal az Unión belüli e-kereskedelmi értékesítésekkel kapcsolatos megfelelési költségek egyszerűsítését; megjegyzi, hogy a megfelelési költségek ily módon történő csökkentése különösen a kkv-k számára előnyös; tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy 2022/2023-ra javaslatot tegyen a héairányelv módosítására azzal a céllal, hogy tovább bővítse az egyablakos héaügyintézés hatályát; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne kiterjeszteni az egyablakos ügyintézési rendszer hatályát;

17. kéri a tagállamokat, hogy fokozzák és javítsák az egymás közötti együttműködést, és körültekintően alkalmazzák a 2020 februárjában elfogadott, a héafizetési adatoknak a határokon átnyúló e-kereskedelmi ügyletek során elkövetett adócsalások felderítésének megkönnyítése érdekében végzett cseréjére vonatkozó szabályrendszert;

18. megjegyzi, hogy a tagállamok már most is új technológiákat alkalmaznak a belföldi vásárlások hatékonyabb adóügyi ellenőrzésének biztosítása érdekében; tudatában van annak, hogy a héarendszer esetleges reformja során bevált gyakorlatokként figyelembe kell venni az ilyen nemzeti intézkedéseket; támogatja, hogy e tekintetben fokozzák a tagállamok közötti együttműködést a határokon átnyúló ügyletek megkönnyítése érdekében, anélkül, hogy a gazdasági szereplőkre és a fogyasztókra túlzott költségek hárulnának; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson be konkrét javaslatokat egy olyan rendszer előmozdítására, amely felgyorsítja az Unión belüli héaköteles ügyletekkel kapcsolatos információcserét, és biztosítsa annak nemzeti mechanizmusokkal való interoperabilitását; támogatja az e-számlázás kiterjesztését, és felszólít egy uniós e-számlázási szabvány bevezetésére, amely harmonizálja különösen az e-számlán szereplő információkat a határokon átnyúló interoperabilitás megkönnyítése, a jogi megfelelés biztosítása, a kereskedelmi ügyletek átláthatóságának növelése és ezáltal a csalások és hibák korlátozása érdekében;

19. hangsúlyozza, hogy sürgősen fel kell lépni a határokon átnyúló héacsalás és a körhintacsálás ellen a hatékony információcsere-mechanizmusok megfelelő végrehajtása révén, valamint megfelelő (emberi, pénzügyi, technikai és technológiai) eszközöket biztosítva a nemzeti és egyéb hatóságok, többek között az OLAF számára; hangsúlyozza az Eurofischez hasonló szervezetek értékes hozzájárulását; emlékeztet a pénzforgalmi szolgáltatók szerepére és a magas színvonalú héabevallás szavatolásának szükségességére; szükségesnek tartja, hogy az általános fordított adózási

⁽²⁸⁾ Mint például a mesterséges intelligencia, a nagy adathalmazok és a blokklánc-technológia.

⁽²⁹⁾ Ez azt jelenti, hogy a támogatás első körben a tagállamoktól érkezik, és csak ezután az EU-tól.

2022. február 16., szerda

mechanizmus egy bizonyos értékhatárt meghaladó termékértékesítésekre és szolgáltatásnyújtásokra vonatkozó ideiglenes alkalmazásáról szóló tanácsi irányelv⁽³⁰⁾ végrehajtását követően a Bizottság hatástanulmányt készít az általános fordított adózási mechanizmus több tagállamban történő bevezetésének értékelése céljából az „eltűnő kereskedő” révén elkövetett, Közösségen belüli csalás visszaszorítása érdekében, és értékelje különösen az irányelvnek a héacsalás valamennyi formája elleni küzdelemre gyakorolt hatását és a vállalkozások megfelelési költségeire gyakorolt következményeit;

20. megjegyzi, hogy az adómértékek sokfélesége torzítja az árakat a belső piacon, és ezzel ösztönzi a határokon átnyúló vásárlásokat; megjegyzi különösen, hogy a héamértékek sokfélesége arra ösztönzi a fogyasztókat, hogy kihasználva a tagállamok közötti árkülönbségeket az alacsonyabb héamértékek folytán „olcsóbb” tagállamokban vásároljanak, ami torzítólag hat a kormányok által beszedett bevételekre;

21. emlékeztet arra, hogy a vállalatoknak egyszerűsített és központosított hozzáférésre van szükségük az adókulcsokra vonatkozó információkhoz, a különböző tagállamokban a különböző termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó helyes héakulcsokhoz, a nullás héakulcs feltételeihez, valamint világos és egyértelmű héaszabályokra is szükségük van a határokon átnyúló kereskedés ösztönzése és adminisztratív terhek csökkentése érdekében; e tekintetben üdvözlő, hogy egyszerűsített és digitalizált megoldást vezettek be a határokon átnyúló tevékenységet folytató kisvállalkozásokra vonatkozó héarendszerbe történő, internetes portálon keresztül bejelentkezésre, amely csökkenti a költségeket és az adminisztratív terheket; megjegyzi, hogy a 27-ből 26 tagállam alkalmaz az adó- és szociálpolitikájába illeszkedő kedvezményes adómértékeket; emlékeztet arra, hogy egy közös, a különböző tagállami héarendszerek végrehajtására vonatkozó online tájékoztatási portál ösztönözné a vállalkozások határokon átnyúló tevékenységeit és csökkentené adminisztratív terheiket;

22. örvendetesnek tartja azt a pozitív tendenciát, hogy a vállalkozások és a közigazgatás folyamatos digitalizálásának köszönhetően csökkennek a megfelelési költségek; megjegyzi, hogy az OECD-országokban az adóügyi szabályoknak való megfelelésre fordított idő 2006 és 2020 között 230 órától 162 órára csökkent, főként az elektronikus benyújtási és fizetési rendszerek bevezetésének köszönhetően⁽³¹⁾;

23. hangsúlyozza, hogy egy jól megtervezett héarendszernek semlegesnek kell lennie és nem szabad befolyásolnia a kereskedelmet, a gyakorlatban azonban ez az elv nehezen ellenőrizhető globális szinten, tekintettel a héamentességek alkalmazására, a visszatérítési rendszerek hiányosságaira és a magasabb megfelelési költségekkel járó sokféle adómértékre; emlékeztet arra, hogy a hatékony héarendszer hozzájárul az adókijátszás és az adóoptimalizálás elleni küzdelemhez; hangsúlyozza, hogy egyre több kkv kész Unión belüli kereskedelmet folytatni, különösen online ügyletek formájában, továbbá hogy az uniós héarendszert úgy kell kialakítani, hogy elősegítse e határokon átnyúló növekedést;

24. megjegyzi, hogy empirikus bizonyítékok szerint a többszörös héakulcsok jelenlegi rendszere a rendelkezésre álló jövedelem százalékában mérve regresszív a tagállamokban, de a kiadások százalékában mérve a legtöbb tagállamban arányos vagy enyhén progresszív; megjegyzi továbbá, hogy a kiadásokban mérve a meglévő kedvezményes és nullás héakulcsok elősegítik a progresszívebb héát az egykulcsos héarendszerekhez képest; megjegyzi továbbá, hogy az adatok azt is mutatják, hogy csak az alacsony jövedelmű háztartások támogatása céljából csökkentett héakulcsok (például az élelmiszerek kedvezményes kulcsai) eredményeznek progresszívebb héát; felhívja a tagállamokat, hogy a kedvezményes héamértékek esetleges bevezetését kifejezetten az alacsonyabb jövedelmű háztartások támogatásának céljához kapcsolják;

25. hangsúlyozza, hogy a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy nulla héakulcsot alkalmazzanak az alapvető árukra;

A kedvezményes héamértékek fogyasztókra, valamint a társadalmi és környezetvédelmi célkitűzésekre gyakorolt hatása

26. megjegyzi, hogy a kedvezményes adómértékek alkalmazása nem mindig jár tartós árcsökkenéssel a fogyasztók számára, és hogy a kedvezményes adómérték hatékonysága számos tényezőtől függ, például attól, hogy a vállalkozások milyen mértékben engedik, hogy a kedvezmény eljusson a fogyasztókig, továbbá az intézkedés időtartamától, a kedvezmény mértékétől és az adómérték-rendszer összetettségétől; kiemeli, hogy emiatt a kedvezmény teljes érvényesítése összetett folyamat, és nem hajtható végre megalapozott hatásvizsgálat nélkül; megjegyzi, hogy míg a jelenlegi kedvezményes és nullás héakulcsok az alacsony jövedelmű háztartások számára a kiadásaik arányában mérve jelentenek nagyobb előnyt, a magas jövedelmű háztartások számára jellemzően abszolút értékben (pénz) bírnak nagyobb haszonnal; megjegyzi ezért, hogy kiterjedt elemzéseket és hatásvizsgálatokat kell végezni annak biztosítása érdekében, hogy a csökkentéseket csak akkor alkalmazzák, ha azok az alacsony jövedelmű háztartások javát szolgálják;

⁽³⁰⁾ A Tanács (EU) 2018/2057 irányelve (2018. december 20.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek az általános fordított adózási mechanizmus egy bizonyos értékhatárt meghaladó termékértékesítésekre és szolgáltatásnyújtásokra vonatkozó ideiglenes alkalmazása tekintetében történő módosításáról (HL L 329., 2018.12.27., 3. o.).

⁽³¹⁾ A PWC és a Világbank-csoport 2019. november 26-i tanulmánya: „Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies” (Adófizetés 2020-ban: az adópolitika és adóigazgatás területének változásai 190 gazdaságban), 27. o.

2022. február 16., szerda

27. kiemeli, hogy a kedvezményes adómértékek legitim célja általában annak biztosítása, hogy az alapvető javak mindenki számára hozzáférhetőek legyenek; hangsúlyozza, hogy a szükségletekre (pl. az élelmiszerekre) vonatkozó kedvezményes héakulcsok általában progresszívebbé teszik a héát; hangsúlyozza, hogy a csökkentett adómértékek hatékonyabbak lehetnek azokban a társadalmakban, ahol nagyok a jövedelemkülönbségek, és ahol magas szintű a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenség; megjegyzi, hogy csak kevés és sokféleképp értelmezhető empirikus adat áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a kedvezményes héakulcsok mennyire hatékonyak a szociális vagy környezetvédelmi szempontok miatt meritorikus áruk népszerűsítésében;

28. mély aggodalommal tölti el a fogyasztási adók regresszív jellege; hangsúlyozza, hogy a héakulcsot alacsonyan kell tartani, mivel az aránytalanul megterheli az alacsonyabb jövedelmű háztartásokat, tovább súlyosbítva a vagyoneeloszlás egyenlőtlenségét;

29. megjegyzi, hogy az empirikus bizonyítékok hiánya miatt még mindig nehéz felmérni a kedvezményes héakulcsok eredményességét a környezetbarát áruk előmozdításában, bár bizonyos esettanulmányok és bizonyos modellek szerint mérhető pozitív hatások; hangsúlyozza azonban, hogy a környezetbarát fogyasztás előmozdítása érdekében elsődleges fontosságú, hogy a tagállamok fokozatosan szüntessék meg a környezeti szempontból káros termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó nullás és kedvezményes adómértékeket; felhívja a tagállamokat, hogy az európai zöld megállapodásban foglalt uniós éghajlat-politikai célkitűzések elérése érdekében 2030-ig fokozatosan szüntessék meg a nagymértékben szennyező árukra és szolgáltatásokra vonatkozó kedvezményes adómértékeket; felhívja a tagállamokat, hogy tanulmányozzák olyan kompenzációs mechanizmusok végrehajtását, amelyek segítik az alacsony jövedelmű háztartásokat abban, hogy megbirkózzanak a rendelkezésre álló jövedelem szennyező termékek és szolgáltatások magasabb héakulcsából eredő csökkenésével;

30. e tekintetben hangsúlyozza, hogy a kedvezményes adómértékek alkalmazása során szem előtt kell tartani az államháztartás fenntarthatóságát; megjegyzi, hogy a héarendszer egységesítését célzó észszerűsítés során figyelembe kell venni a kedvezményes adómértékek múltbeli és ideiglenes alkalmazását, feltéve, hogy más feltételek is teljesülnek;

31. hangsúlyozza, hogy a kedvezményes adómértékek legtöbbször nem tekinthetők hatékony eszköznek a társadalmi vagy környezetvédelmi célkitűzések elérése szempontjából, mivel jelentős kormányzati költségekkel járnak az adómértékek közötti jelentős különbségek, az adóbevételek csökkenése, az adminisztratív költségek növekedése, az ellenőrzések és a vizsgálatok költségei, a társadalmi és gazdasági érdekeket képviselő szereplők által gyakorolt nyomás, a megfelelési költségek, a gazdasági torzulások vagy akár az adócsalás, valamint az előnyök megcélzott közösségekhez való eljuttatásának nehézségei miatt;

32. megjegyzi, hogy a nem szabványos héakulcsok hatékonyságának és eredményességének teljes körű értékeléséhez azokat alternatív szakpolitikai eszközökkel kell összehasonlítani; úgy véli, hogy ezek az intézkedések hatékonyabb, rugalmasabb, láthatóbb és költséghatékonyabb eszközök lehetnek a társadalmi és környezetvédelmi célkitűzések eléréséhez, amennyiben azokat a kormányok hatékonyan alkalmazzák; megjegyzi azonban, hogy ezek az eszközök a nemzeti adószuverenitás központi elemeiként nemzeti hatáskörbe tartoznak, mivel nincs olyan uniós jogszabály, amely harmonizálná őket; rámutat, hogy mindazonáltal tiszteletben kell tartaniuk az uniós versenypolitikát;

33. hangsúlyozza, hogy az egységes héarendszer és az azzal együtt alkalmazott alternatív szakpolitikai eszközök, valamint egy sor szociális reform és környezetvédelmi adózási eszköz mind olyan alternatívát jelentenek, amelyeket érdemes megvizsgálni a gazdasági, szociális és környezetvédelmi szempontból hatékony, holisztikus adórendszer kialakításakor, feltéve, hogy azok nem rónak indokolatlan terhet az alacsony jövedelmű háztartásokra; megjegyzi, hogy Új-Zélandon 15%-os egykulcsos héarendszer működik, és adójóváírást alkalmaznak az alacsony jövedelmű háztartások számára; megjegyzi, hogy az uniós héarendszer egyszerűsítésére vagy harmonizálására irányuló erőfeszítés nem vezetne magasabb általános héakulcsokhoz; emlékeztet arra, hogy az általánymogatások és a tájékoztató kampányok továbbra is lehetőséget jelenthetnek a meritorikus javak népszerűsítésére;

Következtetések

34. emlékeztet arra, hogy a héabevételek az egyik legfontosabb állami bevételi forrást jelentik, amelyek az összes adóbevétel átlagosan mintegy 21 %-át teszik ki az EU-ban; megjegyzi, hogy a héabevétel-kiesés átlagosan 10 %, és hogy a héa az uniós költségvetés egyik saját forrása is; hangsúlyozza, hogy a héaalap bármilyen csökkenésével bevételkiesés keletkezhet az államháztartásban; felszólítja a nemzeti adóhatóságokat, hogy kezdeményezzenek intézkedéseket a héabevétel-kiesés csökkentésére az államháztartás javítása és az EU saját forrásainak növelése érdekében, különös tekintettel a Covid19-világjárvány okozta gazdasági visszaesésre;

2022. február 16., szerda

35. üdvözlí e tekintetben, hogy az elmúlt évtizedben jelentős előrelépés történt a tagállamok adóhatóságai közötti együttműködés terén; támogatja a tagállamok közötti további megbeszéléseket a közigazgatási együttműködés megerősítése érdekében;

36. hivatkozik a DIW ECON tanulmányának következtetéseire, amely hangsúlyozza, hogy 2019-ben a tagállamokban átlagosan a teljes adóalap 71 %-ára alkalmazták az általános adómértéket; hangsúlyozza, hogy a diverzifikált héarendszereknek való megfelelés költségei jelentősen csökkenthetők a vállalkozások és a közigazgatás folyamatos digitalizálásával; hangsúlyozza, hogy alaposan fel kell mérni a diverzifikált héarendszerek miatt a vállalkozásokra, különösen a kv-kra nehezedő költségeket, a belső piacon és a kereskedelemben esetlegesen bekövetkező torzulásokat, valamint e rendszerek kormányzati bevételekre gyakorolt hatását annak érdekében, hogy egységes, igazságos és hatékony héarendszert lehessen kidolgozni az Unióban; megjegyzi, hogy a szükségletekre (pl. az élelmiszerekre) kivetett kedvezményes adómértékek általában progresszívebbé teszik a héát, és hogy a kedvezményes héakulcsok előnyösek az alacsony jövedelmű háztartások számára, még ha a bevételek elosztása vagy a környezetvédelmi célkitűzések elérése szempontjából kevésbé hatékony eszközök is;

37. megjegyzi, hogy a héabevétel-hiány tagállamok közötti különbségét több tényező együttes jelenléte miatt nehéz csökkenteni, ilyen például az egyes árukra és szolgáltatásokra megadott héamentességek egy részének indokolt fenntartása, valamint a tagállamok azon szándéka, hogy fenntartsák a legalább 5 %-os kedvezményes adómértékeket; elismeri, hogy mivel a héa jelentős költségvetési eszköz, a tagállamoknak továbbra is biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy maguk határozzák meg az általuk alkalmazott héamértékeket;

38. felszólít egy egyszerűsített és korszerűsített héarendszer bevezetésére, amely korlátozza a mentességek és a nem általános adómértékek alkalmazását, méltányos és hatékony módon előmozdítja a vállalkozások versenyképességét, csökkenti a megfelelési költségeket és javítja az adózási fegyelmet; megjegyzi, hogy még egy ilyen egyszerűsített héarendszerbe is érdemes lenne integrálni az egyablakos ügyintézt az uniós vállalatok megfelelési költségeinek csökkentése és az EU-n belüli kereskedelem fellendítése érdekében; tudomásul veszi a Tanács korábbi portugál és jelenlegi szlovén elnökségének azon javaslatát, hogy tagállami szinten fokozatosan szüntessék meg a nullás és a kedvezményes héamértékeket a környezetre káros árukra és szolgáltatásokra, például a fosszilis tüzelőanyagokra, növényvédő vegyszerekre és műtrágyákra vonatkozóan; felszólít az alacsony jövedelmű háztartásokat támogató szociális intézkedések végrehajtásának megfontolására, a rendelkezésükre álló jövedelem szennyező termékek és szolgáltatások magasabb héakulcsából eredő csökkenésének ellentételezése érdekében; sürgeti a tagállamokat, hogy gyorsan fogadják el a héakulcsokról szóló felülvizsgált irányelvre irányuló javaslatot ⁽³²⁾;

39. hangsúlyozza, hogy a héabevétel-kiesést minden egyes tagállamban több olyan tényező kombinációja okozza, mint a joghézagok, az adóhatóságok forráshiánya és digitális hatékonyságuk hiánya, a végrehajtásra és ellenőrzésre irányuló – különösen az adócsalás és az adókikerülés, valamint az agresszív adótervezés elleni – intézkedések nem kellő hatékonysága; e tekintetben felhívja a tagállamokat, hogy javítsák a közigazgatási együttműködést és javítsák a nemzeti adóhatóságok teljesítményét; üdvözlí a tranzakció-hálózatok elemzésére szolgáló eszközt, és támogatja az Eurofisc-tagok közötti fokozott együttműködés kialakítását a körhinta-típusú csalások gyors felderítése érdekében; felhívja az Európa jövőjéről szóló konferenciát, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével összefüggésben foglalkozzon ezzel a kérdéssel;

40. szükségesnek tartja az elektronikus számlázás minden tagállamra kiterjedő, egységesebb bevezetésének vizsgálatát, ami túlmutat a közbeszerzések tekintetében Unió-szerte előírt, erre vonatkozó kötelezettségen, mivel azokban az országokban, ahol azt egyéb típusú ügyletekre is bevezették, hatékony eszköznek bizonyult a csalás és az adókikerülés elleni küzdelemben, valamint fokozott egyszerűsítést és a megfelelési költségek csökkenését is eredményezte;

41. emlékeztet a Parlament kezdeményezésére létrehozott Európai Adóügyi Megfigyelőközpont függetlenségének és pártatlan jellegének fontosságára; hangsúlyozza, hogy a Fiscalis 2021–2027 program alapvető eszköz az adóhatóságok közötti gyors és konstruktív együttműködés biztosításához;

42. emlékeztet arra, hogy a kedvezményes adómértékek mint szakpolitikai eszközök hatékonyságát mindig más meglévő szakpolitikai eszközök konkrét összefüggésében kell értékelni; hozzáteszi, hogy a kedvezményes adómértékek gyakran kiegészítik a meglévő szociális és környezetvédelmi szakpolitikai eszközöket, és hogy a közvetlen adókedvezmények – pl. adómentességi küszöb és progresszív adókulcsok – olyan eszközök, amelyek jobban összpontosíthatók az alacsony jövedelmű háztartásokra, és általában kevésbé költségesek, feltéve, hogy más feltételek teljesülnek;

⁽³²⁾ COM(2018)0020.

2022. február 16., szerda

43. hangsúlyozza, hogy végleges héarendszerre kell átállni, amely a rendeltetési országban történő adózás elvén alapul; sürgeti a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb fogadja el a 2018. május 25-i irányelvjavaslatot (COM(2018)0329), tekintettel a jelenlegi rendszerben nemzeti és uniós szinten kieső költségvetési források arányára; e tekintetben kiemeli a jövőbeni, végleges héarendszer fő elveit, melyek az EU-n belül értékesített termékek határokon átnyúló, a rendeltetési helyen történő adóztatása és a héa szállító általi, a rendeltetési tagállamban való felszámítása és beszedése;
44. felhívja a Bizottságot, hogy e jelentés nyomán tegyen konkrét jogalkotási javaslatokat, amelyek a fent említett konkrét témákkal foglalkoznak; felhívja a Tanácsot, hogy értékelje a Parlamenttel a héarendszer megfelelő reformjának végrehajtásáról folytatott párbeszédet és együttműködést, figyelembe véve ezeket a javaslatokat, és szem előtt tartva, hogy feltétlenül biztosítani kell az uniós adópolitikai változások demokratikus jellegét;
45. támogatja a Számvevőszék azon javaslatát⁽³³⁾, hogy fontolják meg egy olyan mechanizmus létrehozását, amely felülvizsgálja a többéves súlyozott átlagos héamértéket a többéves pénzügyi keret által lefedett időszakban, hogy elkerülhető legyen a héaalapú hozzájárulások mértékének torzulása ebben az időszakban, ha egy tagállam úgy dönt, hogy módosítja héapolitikáját;
46. megjegyzi, hogy az EUMSZ 113. cikkének megfelelően a héairányelv a Tanács egyhangú jóváhagyásától függ;
47. emlékeztet az adóazonosító szám előnyeire, amely hasznos eszköz az adókötelezettségek betartásának biztosítására; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg az adóazonosító számban rejlő valamennyi lehetőséget a bevallás hatékonyságának magas színvonalát biztosító mechanizmusként;
48. támogatja a héabevallás és -befizetés terén 2015 óta működő egyablakos ügyintézés hatókörének kiterjesztését; hangsúlyozza, hogy külön foglalkozni kell az egyablakos ügyintézésnek a bővülő e-kereskedelmi piacra való alkalmazásával;
49. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a jelenlegi keretet, és tegyen konkrét jogalkotási javaslatokat a határokon átnyúló ügyletek ellenőrzésére vonatkozóan, amelyeket meg kell erősíteni a héa biztosítása érdekében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy külön foglalkozni kell az új digitális technológiák használatából adódó lehetőségekkel, az adatok és a magánélet magas szintű védelme mellett, amelyek az adófizetők jogaiból következnek;
50. emlékeztet arra, hogy garantálni kell az e-kereskedelemre vonatkozó héacsomag teljes átültetését és megfelelő végrehajtását; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje e tekintetben az aktuális helyzetet, és terjesszen elő konkrét javaslatokat a szabályok kiigazítására, figyelembe véve az e-kereskedelem exponenciális növekedését; megjegyzi, hogy az e-kereskedelmi ágazatban jelentős héabevétel-kiesés tapasztalható; felkéri a Bizottságot, hogy tanulmányozza az Európai Számvevőszék e kérdéstről szóló különjelentésének következtetéseit a héabevétel-kiesés megszüntetése érdekében;
51. emlékeztet a nemzetközi partnerekkel, elsősorban a legfontosabb kereskedelmi partnerekkel folytatott szorosabb párbeszéd fontosságára a héa tekintetében; úgy véli, hogy ezen együttműködésnek az adminisztratív együttműködés elvén kell alapulnia annak érdekében, hogy garantálja az információcsere hatékony logikáját, amely fokozhatja az adócsaláshoz vagy adókikerüléshez vezető rendszerek elleni küzdelmet;
52. tudomásul veszi a Bizottságnak a héabizottság jellegének megváltoztatására irányuló szándékát és a jövőbeni „komitológiai bizottsággal” kapcsolatban megfogalmazott célkitűzéseit; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a Parlament e kérdésben kialakított álláspontját; emlékeztet arra, hogy garantálni kell az adózáshoz kapcsolódó uniós intézményi keret és a közvetett adózással kapcsolatos hatáskörök megosztásának teljes tiszteletben tartását;

o

o o

53. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽³³⁾ 11/2020. sz. vélemény.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0037

A játékbiztonsági irányelv végrehajtása**Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (játékbiztonsági irányelv) végrehajtásáról (2021/2040(INI))**

(2022/C 342/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a játékok biztonságáról szóló, 2009. június 18-i 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ (játékbiztonsági irányelv),
- tekintettel a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2020. november 19-i bizottsági értékeléséről (SWD(2020)0287),
- tekintettel az általános termékbiztonságról szóló, 2001. december 3-i 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ (általános termékbiztonsági irányelv),
- tekintettel a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 768/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EK, a 94/25/EK, a 95/16/EK, a 97/23/EK, a 98/34/EK, a 2004/22/EK, a 2007/23/EK, a 2009/23/EK és a 2009/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg) szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,
- tekintettel az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökségről) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról, valamint az 526/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (kiberbiztonsági jogszabály) ⁽⁷⁾,
- tekintettel a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL L 170., 2009.6.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 11., 2002.1.15., 4. o.

⁽³⁾ HL L 218., 2008.8.13., 30. o.

⁽⁴⁾ HL L 218., 2008.8.13., 82. o.

⁽⁵⁾ HL L 316., 2012.11.14., 12. o.

⁽⁶⁾ HL L 169., 2019.6.25., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 151., 2019.6.7., 15. o.

⁽⁸⁾ HL L 153., 2021.5.3., 1. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,
- tekintettel a kozmetikai termékekről szóló, 2009. november 30-i 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (CLP-rendelet) ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a rádióberendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról és az 1999/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹²⁾,
- tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv visszavonásáról szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatforgalmi rendelet) ⁽¹³⁾;
- tekintettel a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelvre ⁽¹⁴⁾ (termékfelelősségről szóló irányelv),
- tekintettel az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló, 2011. június 8-i 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁵⁾ (a veszélyes anyagok alkalmazását korlátozó irányelv),
- tekintettel a kozmetikai termékekről szóló, 2009. november 30-i 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁶⁾ (a kozmetikai termékekről szóló rendelet),
- tekintettel az élelmiszerekkel rendeltetészerűen érintkezésbe kerülő anyagokról és tárgyokról, valamint a 80/590/EGK és a 89/109/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. október 27-i 1935/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁷⁾ (az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokról szóló rendelet),
- tekintettel az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról, valamint a 91/157/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. szeptember 6-i 2006/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁸⁾ (elemekről és akkumulátorokról szóló irányelv),
- tekintettel az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁹⁾ (CLP-rendelet),

⁽⁹⁾ HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 342., 2009.12.22., 59. o.

⁽¹¹⁾ HL L 353., 2008.12.31., 1. o.

⁽¹²⁾ HL L 153., 2014.5.22., 62. o.

⁽¹³⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 210., 1985.8.7., 29. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 174., 2011.7.1., 88. o.

⁽¹⁶⁾ HL L 342., 2009.12.22., 59. o.

⁽¹⁷⁾ HL L 338., 2004.11.13., 4. o.

⁽¹⁸⁾ HL L 266., 2006.9.26., 1. o.

⁽¹⁹⁾ HL L 353., 2008.12.31., 1. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁰⁾ (POP-rendelet),
- tekintettel „A termékbiztonság kérdésének kezelése az egységes piacon” című, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel „A vállalkozások és a fogyasztók fenntartható egységes piaca felé” című, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel az automatizált döntéshozatali folyamatokról és a fogyasztók védelmének és az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának biztosításáról szóló, 2020. február 12-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
- tekintettel az egységes piacra vonatkozó csomagról szóló, 2018. december 12-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel az „Európai szabványok a 21. század számára” című, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
- tekintettel a termékek hosszabb élettartama tekintetében a fogyasztók és a vállalatok számára jelentkező előnyökről szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾,
- tekintettel az egységes piacra vonatkozó stratégiáról szóló, 2016. május 26-i állásfoglalására ⁽²⁷⁾,
- tekintettel „A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály: az egységes piac működésének javítása” című, a Bizottsághoz intézett ajánlásokat tartalmazó, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽²⁸⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligencia, a robotika és a kapcsolódó technológiák etikai szempontjainak keretéről szóló, a Bizottsághoz intézett ajánlásokat tartalmazó, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽²⁹⁾,
- tekintettel „Az endokrin károsító anyagokra vonatkozó átfogó európai uniós keret felé” című, 2019. április 18-i állásfoglalására ⁽³⁰⁾,
- tekintettel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽³¹⁾,
- tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának (EPRS) 2021. áprilisi, „A játékbiztonsági uniós irányelv” című tájékoztatójára,
- tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2020)0825),
- tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok (a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály) megállapításáról és egyes uniós jogalkotási aktusok módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2021)0206),
- tekintettel az egységes piaci szabályok jobb végrehajtásának és érvényesítésének javítására vonatkozó hosszú távú cselekvési tervről szóló, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0094),
- tekintettel „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0667),
- tekintettel „A mesterséges intelligencia európai megközelítésének előmozdítása” című, 2021. április 21-i bizottsági közleményre (COM(2021)0205),

⁽²⁰⁾ HL L 169., 2019.6.25., 45. o.

⁽²¹⁾ HL C 425., 2021.10.20., 19. o.

⁽²²⁾ HL C 425., 2021.10.20., 10. o.

⁽²³⁾ HL C 294., 2021.7.23., 14. o.

⁽²⁴⁾ HL C 388., 2020.11.13., 39. o.

⁽²⁵⁾ HL C 334., 2018.9.19., 2. o.

⁽²⁶⁾ HL C 334., 2018.9.19., 60. o.

⁽²⁷⁾ HL C 76., 2018.2.28., 112. o.

⁽²⁸⁾ HL C 404., 2021.10.6., 2. o.

⁽²⁹⁾ HL C 404., 2021.10.6., 63. o.

⁽³⁰⁾ HL C 158., 2021.4.30., 18. o.

⁽³¹⁾ HL C 371., 2021.9.15., 75. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel az „Új fogyasztóügyi stratégia – A fogyasztói reziliencia erősítése a fenntartható helyreállítás érdekében” című, 2020. november 13-i bizottsági közleményre (COM(2020)0696),
 - tekintettel az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló, 2021. március 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0142),
 - tekintettel „Az Unió vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiája: eljött a teljesítés ideje” című, 2021. március 15-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A9-0349/2021),
- A. mivel 2009-ben elfogadták a játékok biztonságáról szóló irányelvet a gyermekek magas szintű egészségének és biztonságának, valamint a játékok belső piaca működésének a tagállamok közötti játékkereskedelem akadályainak megszüntetése révén történő javítása érdekében;
- B. mivel a játékok biztonságára vonatkozó szigorú uniós keret célja annak biztosítása, hogy a gyermekek a lehető legnagyobb biztonságban tapasztalhassák meg a játék élményét, és e keretet széles körben globális mércének tekintik;
- C. mivel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, amelyet valamennyi uniós tagállam aláírt, minden gyermeket megillető jogként ismeri el a játékot; mivel a játék hozzájárul a gyermekek fejlődéséhez, egészségéhez és jóllétéhez, és a felnőtté válás alapvető része; mivel vizsgálatok támasztják alá, hogy a játékszerek gazdagíthatják a játékot, és arra készíthetik a gyermekeket, hogy hosszabb ideig játsszanak;
- D. mivel a játékok biztonságáról szóló irányelv maximális harmonizációt célzó irányelv, ami azt jelenti, hogy a tagállamok nem fogadhatnak el az abban előírtaktól eltérő követelményeket; mivel a játékokra vonatkozó szabályok és követelmények sok esetben szigorúbbak, mint az egyéb termékekre vonatkozó szabályok és követelmények, tekintettel azon fogyasztók kiszolgáltatottságára, akiknek a játékokat szánták;
- E. mivel a játékok biztonságáról szóló irányelv eredményességét túlságosan gyakran aláássák a tisztességtelen kereskedők tevékenységei és a szabályoknak meg nem felelő termékek online értékesítése;
- F. mivel annak ellenére, hogy nem állnak rendelkezésre átfogó adatok a teljes hatásáról, a játékok biztonságáról szóló irányelv még mindig nagymértékben eredményesen garantálja a játékok szabad mozgását az egységes piacon, és mivel teljes körű alkalmazása óta a piacon működő vállalatok száma 2013 és 2017 között 10 %-kal nőtt, miközben az uniós játékipar forgalma a rendelet hatálybalépése óta folyamatosan nőtt; mivel az ágazatban működő vállalatok 99 %-a kkv, és e vállalatok többsége mikro-vállalkozás;
- G. mivel a játékok biztonságáról szóló irányelv előírja, hogy az uniós piacon forgalmazott játékoknak biztonságosnak kell lenniük, és magas szintű védelmet kell biztosítaniuk a gyermekek számára a játékokban található vegyi anyagok által okozott veszélyekkel szemben; mivel bizonyos követelmények és szabványok gyors kiigazítására lehet szükség, ha a tudományos és technológiai fejlődés a játékokkal kapcsolatos, korábban ismeretlen kockázatok és kihívások megjelenését mutatja;
- H. mivel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában a Bizottság hangsúlyozza, hogy olyan rendelkezéseket kell bevezetni vagy megerősíteni, amelyek figyelembe veszik a vegyi anyagok kombinált hatásait, többek között a játékok esetében is, valamint hogy az általános kockázatkezelési megközelítést ki kell terjeszteni annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztási cikkek, köztük a játékok ne tartalmazzanak rákkeltő, génmutációkat okozó, a reproduktív és az endokrin rendszerre nézve káros vagy perzisztens és bioakkumulatív vegyi anyagokat; mivel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia ezen túlmenően arra is kötelezi a Bizottságot, hogy értékelje a fogyasztási cikkek tekintetében ugyanezen általános megközelítés további ártalmas vegyi anyagokra – köztük az immunrendszert, az idegrendszeri vagy légzőszervi rendszereket érintő, valamint egy adott szervre mérgező vegyi anyagokra – történő kiterjesztésének módjait és időzítését;

2022. február 16., szerda

- I. mivel jóllehet fontos a jobb fenntarthatóság, a játékok biztonságosságának mindig elsőbbséget kell élveznie; mivel a fenntarthatóság javítását célzó követelmények nem mehetnek a biztonság rovására;
 1. üdvözli a játékok biztonságáról szóló irányelvről szóló bizottsági értékelő jelentést, amelynek célja, hogy értékelje annak működését annak hatálybalépése óta;
 2. elismeri a játékok biztonságáról szóló irányelv hozzáadott értékét a gyermekek biztonságának javítása és az egységes piacon a korábbi irányelvhez képest ugyanolyan magas szintű védelem biztosítása terén, valamint azt a szerepét, hogy jogbiztonságot és egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a vállalkozások számára; sajnálatosnak tartja, hogy a termékeiket az egységes piacon, különösen az online piacereken keresztül értékesítő nem uniós gyártók egy része nem felel meg az európai jogszabályoknak, és hogy számos, az EU-ban értékesített játék még mindig jelentős veszélyt jelent a gyermekekre nézve;
 3. elismeri a szabványok kulcsfontosságú szerepét az irányelv gyártók általi hatékony és gyors alkalmazásának lehetővé tételében, valamint a bejelentett szervezetek szerepét a megfelelés biztosításában, amennyiben a szabványok nem állnak rendelkezésre vagy nem alkalmazzák azokat; hangsúlyozza, hogy egyes régiókban növelni kell a bejelentett szervezetek számát; kiemeli, hogy a tagállamoknak nyitott, inkluzív, fenntartható, átlátható és magas színvonalú szabványokkal kell rendelkezniük; hangsúlyozza, hogy a szabványoknak emellett technológiasemlegesnek és teljesítményalapúnak kell lenniük, és egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítaniuk a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára;
 4. hangsúlyozza, hogy nagyratörő szabványokat kell kidolgozni az adaptív játékok tekintetében, amelyek lehetővé teszik a fogyatékkal élő gyermekek számára, hogy olyan játékokkal játszhassanak, amelyekkel máskülönben nem lennének képesek;
 5. megállapítja, hogy egyes piacfelügyeleti hatóságok problémákkal szembesülnek a játékok biztonságáról szóló irányelv 11. cikkében foglalt rendelkezések végrehajtása során, amely kötelezi a gyártókat, hogy a figyelmeztetéseket jól láthatóan, könnyen olvashatóan, érthetően és pontosan tüntessék fel a játékokon; hangsúlyozza, hogy ezeket a problémákat a követelmények és a kapcsolódó szabványok meghatározásának hiánya okozza; ezért felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be konkrét követelményeket a játékokon elhelyezett figyelmeztetések láthatóságára és olvashatóságára vonatkozóan, lehetővé téve a tagállamok számára, hogy ezeket a követelményeket egységesen betartsassák;
 6. elismeri, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv végrehajtása és megfelelő alkalmazásának előkészítése több éven át tartó, munkaigényes folyamat volt, amely jelentős pénzügyi beruházást tett szükségessé az európai játékgyártók részéről; hangsúlyozza a jogi stabilitás fontosságát a belföldi vállalkozások, különösen a kis- és közepes méretű családi vállalkozások stabil fejlődése szempontjából;
 7. megjegyzi azonban, hogy továbbra is fennállnak olyan következtelenségek, amelyek szükségessé teszik a játékok biztonságáról szóló irányelv felülvizsgálatát; ezért kéri a Bizottságot, hogy folytassa értékelési folyamatát, és végezzen kimerítő hatásvizsgálatot annak ellenőrzése érdekében, hogy e következtelenségeket kezelni kell-e, és ha igen, hogyan; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség – különösen a bűnüldöző hatóságok részéről – annak biztosítása érdekében, hogy a játékokat az uniós piacon forgalomba hozó valamennyi gazdasági szereplő szigorú biztonsági követelményeket alkalmazzon; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a főként nem uniós országokból származó nem megfelelő, nem biztonságos és hamisított játékok értékesítéséből eredő kihívásokat, konkrét kockázatokat és a szabályoknak megfelelő játékokat gyártó vállalatokra gyakorolt negatív hatást, valamint kezelni kell az új technológiák használatából eredő kockázatokat;

Vegyai anyagok

8. elismeri, hogy a játékok biztonságáról szóló jelenlegi irányelv rugalmasságát és viszonylag jövőbiztos jellegét, tekintve, hogy az irányelvet a 2012 és 2019 közötti időszakban 14 alkalommal módosították annak érdekében, hogy alkalmazkodjanak azokhoz az új tudományos bizonyítékokhoz, amelyek a gyermekeket érintő, korábban ismeretlen kockázatokat tárnak fel, különösen a vegyi anyagok területén; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy továbbra is fennállnak olyan problémák, amelyek veszélyeztethetik a gyermekek biztonságát, és amelyeket csak részben lehet megoldani végrehajtási aktusokkal;
9. hangsúlyozza, hogy az uniós piacon forgalomba hozott játékoknak – függetlenül attól, hogy hol gyártják őket – meg kell felelniük a játékok biztonságáról szóló irányelvnek, valamint a vegyi anyagokra vonatkozó uniós jogszabályoknak, különösen a REACH rendeletnek és a veszélyes anyagok alkalmazását korlátozó irányelvnek, valamint a kozmetikumokról szóló rendeletnek, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokról szóló rendeletnek, az elemekről és akkumulátorokról szóló irányelvnek, a CLP-rendeletnek és a POP-rendeletnek;

2022. február 16., szerda

10. hangsúlyozza, hogy a követelmények több jogszabályra való kiterjesztése és különböző határértékek előírása megterhelő lehet, különösen a kkv-k számára, és egyes esetekben szükségessé teheti az anyagok mérésének megismétlését, mint például a kioldódási és a koncentrációra vonatkozó határértékek esetében; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a megfelelőségértékelés egyszerűsítése, valamint a követelményeknek való megfelelés megkönnyítése és terhességének csökkentése érdekében fontolja meg a játékokra vonatkozó valamennyi alkalmazandó határérték további értékelések által indokolt egységes értékekben, egyetlen jogszabályban történő egységesítését; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy fontolja meg az információkhoz való hozzáférés egyszerűsítését, többek között egy online portálon keresztül annak tisztázása érdekében, hogy mire van szükség, és hogy megkönnyítse e különböző jogszabályok közötti navigálást a piacfelügyelet, a gazdasági szereplők és a fogyasztók számára;

11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító vegyi anyagokra (CMR-ek) vonatkozóan a játékok biztonságáról szóló irányelvben meghatározott tilalomtól való eltérés meghatározott esetekben lehetővé teszi e vegyi anyagoknak a gyermekek védelmének biztosításához túl magasnak tűnő koncentrációban való jelenlétét; felhívja a Bizottságot, hogy végezzen hatásvizsgálatot annak elemzése érdekében, hogy az illetékes tudományos bizottság ajánlásainak megfelelően csökkenteni kell-e az eltéréssel érintett rákkeltő, mutagén és reprodukciót károsító anyagokra vonatkozó általános határértékeket, és vizsgálja meg, hogy a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiával összhangban törölni kell-e a játékokban a gyermek számára hozzáférhetetlen rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagok jelenlétére vonatkozó szabályoktól való eltérés lehetőségét, és megfelelő rendelkezéseket kell-e hozni a gyermekek veszélyes, mérgező, káros, maró és irritáló anyagoknak való kitettségének elkerülésére; felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a gyermekek vegyi anyagoknak való kombinált kitettségét, valamint az esetlegesen alacsony dózis esetén is fellépő hatásokat;

12. hangsúlyozza, hogy a 36 hónaposnál fiatalabb gyermekeknek szánt játékok vagy a szájba vehető játékok tekintetében a játékok biztonságáról szóló irányelvben megállapítottakhoz képest nemzeti szinten meghatározott, a vegyi anyagokra, például a nitrozaminokra és a nitrozálható anyagokra vonatkozó alacsonyabb határértékek következtelenségeket eredményeznek, még akkor is, ha azokat a Bizottság indokolja; megjegyzi azonban, hogy valamennyi uniós gyermeknek ugyanolyan magas szintű védelmet kell élveznie; elismeri, hogy ezt a határértéket nem lehet végrehajtási aktussal módosítani, hanem jogalkotási eljárást igényelne; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv teljes hatásvizsgálatot követő felülvizsgálata során értékelje, hogy a határértéket a nemzeti szinten hatályos legszigorúbb értékhez kell-e igazítani, valamint hogy biztosítson egy olyan rugalmas mechanizmust, amely lehetővé teszi a veszélyes vegyi anyagokra vonatkozó határértékek gyors kiigazítását és a különböző értékek nemzeti szinten történő megállapításának elkerülését, ezáltal egyenlő versenyfeltételeket biztosítva a belső piacon a fogyasztók és a gazdasági szereplők javára; hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani az e célból elfogadandó végrehajtási jogi aktusok Parlament általi alapos ellenőrzését;

13. üdvözli a Bizottság elkötelezettségét amellyel, hogy a rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagokkal kapcsolatos általános kockázatra vonatkozó megközelítést az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása alapján az endokrin károsító anyagokra is kiterjessze, és a hatásvizsgálatban elemezze, hogy szükség van-e ennek alkalmazására a játékok biztonságáról szóló irányelv jövőbeli felülvizsgálata során annak biztosítása érdekében, hogy az endokrin károsító anyagokat az azonosításukat követően azonnal betiltsák a játékokban, valamint hogy horizontális jogszabályok bevezetését is megfontolja e célból, amint azt a Parlament és a Tanács ismételtén kérte, tiszteletben tartva ugyanakkor a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában foglalt „egy anyag, egy értékelés” elvet; üdvözli e tekintetben azt az elkötelezettséget, hogy értékeljék e megközelítés kiterjesztését az immunrendszer, az idegrendszer és a légzőszervi rendszereket érintő, valamint egy adott szervre mérgező vegyi anyagokra, hogy garantálja az e vegyi anyagokkal szembeni magas szintű védelmet, valamint hogy időálló szabályozási választ biztosítson ezeknek a játékokban való felhasználását illetően, összhangban a Bizottságnak azzal a szándékával, amely szerint e vegyi anyagok minden felhasználásának elsőbbséget ad a REACH-rendelet szerinti korlátozások terén;

14. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 36 hónaposnál fiatalabb gyermekeknek szánt játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó szigorúbb rendelkezések nem veszik figyelembe azt a tényt, hogy az idősebb gyermekek továbbra is ki vannak téve a veszélyes anyagoknak; megjegyzi, hogy ez a különbségtétel azt eredményezheti, hogy a gyártók megkerülik a rendelkezéseket, amikor azt tüntetik fel, hogy a játékot 36 hónaposnál idősebb gyermekeknek szánják, még akkor is, ha ez egyértelműen nem így van; hangsúlyozza, hogy számos érdekelt fél, a Bizottság és a tagállamok jelezték, hogy ez a különbségtétel egyértelműen nem megfelelő, mivel kiskapukat teremthet, és korlátozhatja a játékok biztonságáról szóló irányelv hatékonyságát, és kérték annak megszüntetését; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv felülvizsgálatára vonatkozó hatásvizsgálat keretében és a legújabb tudományos eredményekkel teljes összhangban elemezze ezt a kérdést, és döntsön arról, hogy el kell-e törölni ezt a különbségtételt, és határozzon meg egyedi határértékeket a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozóan; véleménye szerint ha egy vegyi anyagról tudományos bizonyíték merül fel arra vonatkozóan, hogy az a gyermekekre nézve veszélyes, annak használatát a játékokban és valamennyi gyermekeknek szánt termékben korlátozni kell;

Piacfelügyelet és új technológiák

15. megjegyzi, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv előírja a tagállamok illetékes hatóságai számára, hogy az elővigyázatosság elvét megfelelően figyelembe véve végezzenek piacfelügyeletet, teszteljék a forgalomba hozott játékokat, és ellenőrizzék a gyártók dokumentációját a nem biztonságos játékok forgalomból való kivonása és a forgalomba hozatalért

2022. február 16., szerda

felelős személyek elleni fellépés céljából; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv szerinti piacfelügyelet hatékonysága korlátozott, bár továbbra is nagyon fontos a veszélynek kitett gyermekek egészsége és biztonsága, és hogy alássa a jogszabályoknak megfelelő gazdasági szereplők egyenlő versenyfeltételeit és versenyképességét, ami azon tisztességtelen kereskedők javát szolgálja, akik nem felelnek meg az uniós szabályoknak; megjegyzi, hogy még mindig nehézségekről számolnak be az információk és dokumentumok néhány gazdasági szereplőtől való megszerzése során;

16. üdvözli az (EU) 2019/1020 rendelet elfogadását, amelynek célja a piacfelügyelet javítása a nemzeti hatóságok által végzett ellenőrzések megerősítése és harmonizációja révén annak biztosítása érdekében, hogy az egységes piacra belépő termékek – köztük a játékok – biztonságosak legyenek és megfeleljenek a szabályoknak, és felszólítja a tagállamokat, hogy gyorsan hajtsák végre azt, és vétezzék fel a vám- és piacfelügyeleti hatóságokat megfelelő humán, pénzügyi és műszaki erőforrással ahhoz, hogy növelni tudják az ellenőrzések számát és eredményességét, hogy biztosítható legyen a játékok biztonságáról szóló irányelv eredményes végrehajtása, és hogy meg tudják akadályozni a nem biztonságos és a szabályoknak meg nem felelő játékok elterjedését az EU-ban;

17. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az (EU) 2019/1020 rendelet tagállamok általi végrehajtását és alkalmazását, és nyújtson aktív támogatást a tagállamoknak a nemzeti piacvédelmi stratégiák végrehajtásában; sürgeti a Bizottságot, hogy fogadjon el végrehajtási jogi aktusokat az ellenőrzésekre vonatkozó referenciaértékek és technikák uniós szintű közös kockázatértékelés alapján történő megállapítására vonatkozóan az uniós jog következetes végrehajtásának biztosítása, az uniós piacra belépő termékek ellenőrzésének megerősítése, az eltérések megakadályozása, valamint az ilyen ellenőrzések hatékony és egységes szintjének biztosítása érdekében. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el végrehajtási jogi aktusokat, amelyek az (EU) 2019/1020 rendelet 21. cikkével összhangban meghatározzák az uniós vizsgálóhelyek kijelölését célzó eljárásokat;

18. felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan tárja fel az új technológiák, például az e-címkézés, a blokklánc és a mesterséges intelligencia használatának lehetőségeit a nem biztonságos termékek felderítése, a kockázatok csökkentése és a játékok biztonságáról szóló irányelvnek való megfelelés javítása, valamint a piacfelügyeleti hatóságok munkájának azáltal való megkönnyítése érdekében, hogy könnyen hozzáférhető, naprakész, strukturált és ha lehetséges, digitális információkat nyújtanak a termékekről és azok ellátási láncban való nyomon követhetőségéről;

19. ismételt felhívja a figyelmet a finanszírozás és az emberi erőforrások korlátozottságára, amely az utóbbi években számos piacfelügyeleti hatóság eredményességét és befolyását csökkentette; üdvözli ezzel kapcsolatban az egységes piacra vonatkozó program elfogadását, valamint a piacfelügyeletre vonatkozó egyedi célkitűzés és célzott források külön költségvetési sor melletti bevezetését, amelyek hozzájárulnak a tagállamok annak biztosítása érdekében végzett intézkedéseinek támogatásához, hogy csak biztonságos és megfelelő játékok lépjenek be az uniós piacra;

20. hangsúlyozza, hogy a hatékony piacfelügyelet elengedhetetlen a nem biztonságos játékok felderítéséhez és a játékok biztonságáról szóló irányelv megfelelő alkalmazásának biztosításához; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy fokozzák piacfelügyeleti tevékenységeik összehangolását, többek között a bevált gyakorlatok cseréje és rendszereik digitalizálása révén, és erősítsék meg a piacfelügyeleti hatóságok és más hatóságok, például a vám-, távközlési és adatvédelmi hatóságok közötti együttműködést; felhívja ezért a piacfelügyeleti és vámhatóságokat, hogy aktívan osszák meg tapasztalataikat, és fokozzák az egymás közötti koordinációt és együttműködést, többek között határokon átnyúló szinten is, hogy lehetővé váljon a nem biztonságos játékokra vonatkozó információk gyors továbbítása és a nem biztonságos játékok behozatalának tényleges leállítása; hangsúlyozza, hogy a belső piacra érkező játékokra irányuló állandó és eredményes ellenőrzéseknek az egész Unióban való fenntartása továbbra is alapvető annak biztosításához, hogy azok megfeleljenek az uniós jogszabályi követelményeknek; felhívja a Bizottságot, hogy szervezzon és finanszírozzon közös piacfelügyeleti intézkedéseket, beleértve a képzési tevékenységeket is, fokozza a játékokra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtását, és működjön együtt a nem uniós országok illetékes hatóságaival a nem biztonságos játékokra vonatkozó információk cseréje érdekében; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy a végrehajtás javítása érdekében határozzanak meg minimális mintavételi arányokat vagy ellenőrzéseket;

21. kiemeli, hogy a nem biztonságos játékok hatékonyabb felderítése érdekében a piacfelügyeleti hatóságoknak többek között az online piactereken is rendszeresen, de legalább évente egyszer próbavásárlásokat kell végezniük, különösen mivel a játékok a nem élelmiszer jellegű termékek uniós riasztási rendszerében (Safety Gate) leggyakrabban bejelentett termékek;

22. aggodalmát fejezi ki a gyermekek biztonsága, védelme, magánélete és mentális egészsége szempontjából az összekapcsolt játékok jelentette új sebezhetőségek és kockázatok miatt; hangsúlyozza a gyermekek magánélete védelmének fontosságát az összekapcsolt játékok használata során; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az uniós piacon már forgalomba hozott játékok némelyike nem megfelelő biztonságot, valamint a kiberfenyegetésekkel szembeni biztosítékok korlátozottságát vagy hiányát mutatta; ösztönzi az összekapcsolt játékok gyártóit, hogy alkalmazzanak beépített biztonsági és védelmi mechanizmusokat; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a különböző cselekvési lehetőségeket a kockázati

2022. február 16., szerda

szint és az arányosság elve tekintetében, ilyen például a játékok biztonságáról szóló irányelv hatályának kiterjesztése a magánélet védelmére és az információbiztonságra vonatkozó rendelkezésekre, horizontális jogszabályok, például az európai kiberbiztonsági rezilienciáról szóló jogszabály elfogadása az összekapcsolt termékekre és kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó kiberbiztonsági követelményekről, vagy a vonatkozó horizontális jogszabályok, például a rádióberendezésekről szóló irányelv és az általános adatvédelmi rendelet megerősítése, miközben bevonja a Parlamentet döntéseibe;

23. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a fogyasztók rosszul reagálnak a visszahívásokra, és hogy a gyermekek továbbra is használják a nem biztonságos játékokat, még ha vissza is hívták azokat; kéri ezért a Bizottságot, hogy tegyen közzé iránymutatásokat a visszahívási eljárásokra vonatkozóan, amely egy konkrét követelményeket tartalmazó ellenőrző listát is magában foglal, és kéri az online piactereket, hogy hozzanak létre hatékony mechanizmusokat annak biztosítása érdekében, hogy el tudják érni felhasználóikat, vevőiket és eladóikat, hogy a lehető leggyorsabban tájékoztassák őket, ha visszahívás válik szükségessé, és hogy növeljék a visszahívásokkal elért fogyasztók számát;

E-kereskedelem

24. elismeri az e-kereskedelem, ezen belül az online piacterek pozitív szerepét, amelyek lehetővé tették az uniós játégyártók fejlődését; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy e vállalkozások tevékenységei mind az Unión belül, mind azon kívül bővültek; felhívja a figyelmet arra, hogy az e-kereskedelem előnyös a fogyasztók számára, de fejlődése egyben kihívást is jelent a piacfelügyeleti hatóságok számára az online értékesített termékek megfelelőségének biztosítása terén; megjegyzi, hogy számos online vásárolt termék nem felel meg az uniós biztonsági követelményeknek, és aggodalmát fejezi ki az interneten tisztességtelen kereskedők által értékesített veszélyes játékok magas száma miatt; úgy véli, hogy meg kell szüntetni a nem megfelelő és veszélyes játékok online értékesítését;

25. üdvözli a Bizottságnak az (EU) 2019/1020 rendelet 4. cikkére vonatkozó iránymutatását, amely pontosítja a gazdasági szereplők feladatait, különös tekintettel az online értékesített és a nem uniós országokból származó, az uniós piacon forgalomba hozott termékekre; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a nem uniós országok fogyasztóinak online piactereken keresztül közvetlenül értékesített nem megfelelő termékekkel; emlékeztet arra, hogy a gazdasági szereplők csak biztonságos termékeket hozhatnak forgalomba az uniós piacon; kiemeli, hogy az uniós szabályok valamennyi gazdasági szereplő általi betartása kulcsfontosságú a gyermekek biztonságának garantálása és a vállalatok számára egyenlő versenyfeltételek biztosítása szempontjából; felhívja a piacfelügyeleti és vámhatóságokat, hogy fokozzák együttműködésüket, beleértve a meg nem felelésre vonatkozó információk cseréjét is, és hajtsanak végre határozott végrehajtási intézkedéseket annak megakadályozása érdekében, hogy a tisztességtelen kereskedők kihasználják az uniós piacot;

26. felhívja a figyelmet a „ismerd az üzleti ügyfeledet” elv hozzáadott értékére az online értékesített játékok megfelelőségének és nyomon követhetőségének növelése szempontjából; rámutat a termékbiztonsági vállalás önkéntes jellegére és a piaci szereplők korlátozott részvételére; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a termékbiztonsági vállalás eddig korlátozott hatást mutatott;

27. hangsúlyozza, hogy az online piacterek hatalmas szerepet játszhatnak a nem biztonságos játékok forgalmának korlátozásában; ezért úgy véli, hogy kötelezni kell őket arra, hogy nagyobb felelősséget vállaljanak a platformjaikon értékesített játékok biztonságának és megfelelőségének biztosításáért, különösen a nem megfelelő játékok azonosításáért és eltávolításáért, többek között a Safety Gate rendszeren keresztül, és hatékonyan működjenek együtt a piacfelügyeleti hatóságokkal a nem megfelelő játékok eltávolítása és a nem biztonságos játékok újbóli megjelenésének megakadályozása terén; ebben az értelemben a leghatározottabban kitar amellet, hogy alapvető fontosságú a hatékony és kiszámítható végrehajtás, valamint a játékok biztonságáról szóló irányelv és a különböző eszközök, például a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály, a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály, az általános termékbiztonsági rendelet és a termékfelelősségről szóló irányelvet felülvizsgáló jövőbeli jogalkotási aktus közötti teljes összhang biztosítása a legmagasabb szintű biztonsági és alapvető jogok garantálása érdekében; olyan megoldásokat szorgalmaz, amelyek lehetővé teszik a nem megfelelő játékok fogyasztói szervezetek és megbízható bejelentők általi bejelentését;

28. hangsúlyozza, hogy fokozni kell az együttműködést a nem uniós országokkal a nem biztonságos és a szabályoknak meg nem felelő játékok uniós piacra történő bejuttatásának megakadályozása érdekében, egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett a vállalatok számára; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen közzé információkat nyomonkövetési tevékenységeiről;

2022. február 16., szerda

Jogi eszköz és további lépések

29. felhívja a Bizottságot, hogy mivel a játékok biztonságáról szóló irányelv de facto rendeletként működik, fontolja meg, hogy annak felülvizsgálata lehetőséget kínálhat-e arra, hogy azt rendeletté alakítsák át hatékonyságának és eredményességének fokozása, valamint a tagállamok közötti végrehajtási következetlenségek és a piac szétagoltságának elkerülése érdekében;

30. felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy szükség van-e szélesebb körű módosításokra a jövőbeli felülvizsgálat során, amelyeket részletes hatásvizsgálat támaszt alá annak elemzése céljából, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv jövőbeli felülvizsgálata során be lehetne-e illeszteni a mechanikai és fizikai követelményeket, a rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagokat, a nitrózaminokra és a nitrózálható anyagokra vonatkozó határértékeket, valamint az allergén illatanyagokra és a veszélyes vegyi anyagokra vonatkozó címkézési rendelkezéseket, és ha igen, milyen módon, hogy lehetővé tegyék a könnyű és rugalmas módosításokat;

31. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes gyártók úgy kerülik ki a játékok biztonságáról szóló irányelvnek való megfelelést, hogy azt állítják, hogy termékük nem játék, miközben e termékeket egyértelműen játékként használják; kiemeli, hogy a Bizottság útmutató dokumentumai segítenek annak tisztázásában, hogy a termék játék-e vagy sem, valamint a játékok biztonságáról szóló irányelv harmonizált végrehajtásának biztosításához, ami a piacfelügyeleti hatóságok és a gazdasági szereplők javát egyaránt szolgálja; hangsúlyozza azonban, hogy még mindig léteznek olyan termékek, amelyek a „szürke zónába” tartoznak, és ezért felhívja a Bizottságot, hogy a játékok biztonságáról szóló irányelv jövőbeli felülvizsgálata során tisztázza e problémát a játékok fogalom meghatározásának keretében; hangsúlyozza, hogy e célból nyílt és konstruktív párbeszédre van szükség az érdekelt felekkel;

32. kiemeli a játékok fontos szerepét a gyermekek fejlődésében és készségfejlesztésében, valamint az új feladatok ellátásához nyújtott pedagógiai támogatást, valamint a készségek nagyon fiatal kortól kezdődő fejlesztését és elsajátítását; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a játékokról szóló irányelvet oly módon, hogy figyelembe veszi a játékok biztonságának javítását, ugyanakkor pedig csökkenti a gyártók terheit és adminisztratív és jogi költségeit annak érdekében, hogy biztosított legyen az ahhoz elvezető pálya, hogy az Európai Unióban minden gyermek számára biztonságos és megfizethető játékok álljanak rendelkezésre;

33. úgy véli, hogy a fogyasztóknak és az értékláncok szereplőinek információkra van szükségük a fenntarthatóbb magatartás ösztönzése érdekében; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a hatásvizsgálatban elemezze, hogy a játékok tartóssága és javíthatósága befolyásolhatja-e a biztonságukat, és ha ez a hatás bizonyított, elemezze, hogy arányos és nem korlátozó módon lehetne-e jobb tájékoztatást adni a játékok tartósságáról és javíthatóságáról a címkézési rendelkezésekben; e tekintetben úgy véli, hogy innovatív és digitális megoldásokat lehetne használni arra, hogy ezeket az információkat a fogyasztók rendelkezésére bocsássák, biztosítva, hogy a biztonsági információk egyértelműen azonosíthatók legyenek, elkerülve ugyanakkor a vállalatokra nehezedő túlzott terheket, és minimalizálva a csomagolóanyagokat;

34. úgy véli, hogy a figyelmeztetések és a biztonsági információk fontosak a fogyasztók számára; megjegyzi, hogy a további címkézési követelményeket minimális szinten kell tartani, elkerülve ezzel, hogy azok elvonják a figyelmet a biztonsági információkról; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje azt a lehetőséget, hogy a megfelelőségre vonatkozó információkat, amelyek nem a végső fogyasztónak szólnak, elektronikusan tüntessék fel;

Adatok

35. felhívja a figyelmet arra, hogy a játékok által okozott balesetekre vonatkozó következetes uniós szintű statisztikák hiánya megnehezíti a játékok biztonságáról szóló irányelv által biztosított védelem szintjének számszerű értékelését és az információk biztosítását a játékokra irányuló szabványosítási munkához; úgy véli, hogy a nem megfelelő szintű uniós szintű koordináció és finanszírozás a következetes adatok hiányának alapvető oka, és felhívja a Bizottságot, hogy egy jövőbeli felülvizsgálat során foglalkozzon ezzel; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egy olyan páneurópai baleseti és sérülési adatbázis létrehozásának lehetőségét, amely a játékokra vonatkozó külön részzel rendelkezik, nyilvános, felhasználóbarát és a hatóságok, a fogyasztók és a gyártók számára hozzáférhető, és amely lehetővé teszi a veszélyes játékok – köztük az online értékesített játékok – miatt bekövetkező balesetekre és sérülésekre vonatkozó információk bevezetését és gyűjtését; úgy véli továbbá, hogy egy további lehetőség az lenne, ha olyan mutatókat és adatokat használnának, mint például a piacfelügyeleti információs és kommunikációs rendszer, a Safety Gate, valamint a játékok biztonságáról szóló irányelv hatékonyságának értékelésére irányuló közös fellépések, és felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg olyan digitális megoldások létrehozásának lehetőségét, amelyek javíthatják a nyomon követhetőséget az ellátási láncban, és hozzájárulhatnak a játékok magasabb szintű biztonságához;

2022. február 16., szerda

36. felszólítja a tagállamokat, hogy fokozzák a játékok biztonságáról szóló irányelvvel kapcsolatos adatgyűjtést, amely jelenleg egyenetlen, nem reprezentatív és hiányos, és cseréljenek egymás között információkat a játékok biztonságával kapcsolatos kockázatokról és sebezhetőségekről; felhívja a vállalkozásokat, hogy fokozzák az együttműködést a tagállamokkal, és osszanak meg több adatot a játékokhoz kapcsolódó balesetekre vonatkozóan annak érdekében, hogy növeljék a gyermekek biztonságát, és javítsák a belső piacon forgalomba hozott játékok iránti bizalmat;

37. felszólítja a Bizottságot, hogy használja ki a játékok biztonságáról szóló irányelv felülvizsgálata által biztosított lehetőséget a tagállamok általi megfelelő végrehajtás és az általános hatékonyság nyomon követésére szolgáló mutatók kidolgozására; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa a tagállamok, a piacfelügyeleti hatóságok és a bejelentett szervezetek által rendszeresen rendelkezésre bocsátandó adatok gyűjtését; javasolja, hogy a Bizottság a nemzeti jelentések alapján dolgozzon ki uniós szintű általános jelentést, és hozza azokat nyilvánosságra, és tegye könnyen hozzáférhetővé valamennyi érdekelt fél számára;

o

o o

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0038

Európa megerősítése a rák elleni küzdelemben

Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása Európa megerősítéséről a rák elleni küzdelemben – egy átfogó és koordinált stratégia kialakítása felé (2020/2267(INI))

(2022/C 342/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottság létrehozásáról, feladatairól, létszámáról és megbízási idejéről szóló, 2020. június 18-i határozatára ⁽¹⁾,
- tekintettel a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottság „Inputs of the Special Committee on Beating Cancer (BECA) to influence the future Europe’s Beating Cancer Plan” [A rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottság észrevételei a jövőbeli európai rákellenes terv befolyásolásához] című, 2020. október 27-i munkadokumentumára ⁽²⁾,
- tekintettel az európai rákellenes tervről szóló, 2021. február 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0044),
- tekintettel az EU 2021–2027 közötti időszakra szóló kutatási és innovációs keretprogramjára (Horizont Európa) ⁽³⁾ és a Horizont Európa külön rákellenes küldetésére ⁽⁴⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel a Tanács „Gyógyszerekhez és orvostechikai eszközökhöz való hozzájárulás az erősebb és reziliensebb Európai Unió érdekében” című, 2021. június 15-i következtetéseire ⁽⁵⁾,
- tekintettel a rákellenes együttes fellépések (EPAAC, CANCON, iPAAC) által kidolgozott útmutatókra, valamint a ritka rákbetegségekre vonatkozó együttes fellépés (JARC) keretében létrehozott, 2030-ig tartó időszakra szóló, ritka rákbetegségekre vonatkozó menetrendre,
- tekintettel az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0628),
- tekintettel a rákszűrésről szóló, 2003. december 2-i 2003/878/EK tanácsi ajánlásra ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökségnek (IARC) a rákszűrésről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásáról szóló, 2017. májusi jelentésére ⁽⁷⁾,
- tekintettel az emlőrák, a méhnyakrák és a vastagbélrák szűrésére és diagnosztizására vonatkozó európai minőségbiztosítási iránymutatásokra,
- tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),

⁽¹⁾ HL C 362., 2021.9.8., 182. o.

⁽²⁾ 2020. október 27-i munkadokumentum.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽⁴⁾ A rákellenes küldetéssel foglalkozó testület „Conquering cancer: Mission possible” (A rák legyőzése: a küldetés lehetséges) című időközi jelentése.

⁽⁵⁾ HL C 269. I, 2021.7.7., 3. o.

⁽⁶⁾ HL L 327., 2003.12.16., 34. o.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/major_chronic_diseases/docs/2017_cancerscreening_2ndreportimplementation_en.pdf

2022. február 16., szerda

- tekintettel az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretéről szóló, 2021. június 28-i bizottsági közleményre (COM(2021)0323),
- tekintettel az európai gyógyszerstratégiáról szóló, 2020. november 25-i bizottsági közleményre (COM(2020)0761),
- tekintettel „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0667),
- tekintettel a „Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: »Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé«” című, 2021. május 12-i bizottsági közleményre (COM(2021)0400),
- tekintettel a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv)⁽⁸⁾ és annak három módosító irányelvére, valamint a negyedik módosító irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2020)0571),
- tekintettel a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló, 1998. április 7-i 98/24/EK tanácsi irányelvre⁽⁹⁾,
- tekintettel a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottságának „The impact of the COVID-19 pandemic on cancer prevention, health services, cancer patients and research: lessons from a public health crisis” (A Covid19-világjárvány-nak a rák megelőzésére, az egészségügyi szolgáltatásokra, a rákos betegekre és a kutatásra kifejtett hatása: egy közegészségügyi válság tanulságai) című, nyilvános konzultáción alapuló, 2021. április 19-i összegző jelentésére,
- tekintettel „Az európai egészségügyi unió kiépítése: az EU határokon át terjedő egészségügyi veszélyekkel szembeni rezilienciájának megerősítése” című, 2020. november 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0724) és a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről (COM(2020)0727), az Európai Gyógyszerügynökség által a gyógyszerek és orvostechikai eszközök tekintetében a válsághelyzetekre való felkészültség és a válságkezelés terén betöltött szerep megerősítéséről (COM(2020)0725) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról szóló 851/2004/EK rendelet módosításáról (COM(2020)0726) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletekre irányuló, 2020. november 11-i bizottsági javaslatokra és a kapcsolódó ideiglenes megállapodásokra,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program (az „EU az egészségért program”) létrehozásáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/522 európai parlamenti és a tanácsi rendeletre⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az egészségügyi technológiaértékelésről és a 2011/24/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2018)0051) és az azzal kapcsolatos megállapodásra,
- tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatairól és a 2001/20/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 536/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹¹⁾ (a klinikai vizsgálatokról szóló rendelet) és az említett rendelettel összhangban létrehozott klinikai vizsgálati információs rendszerre,
- tekintettel a Digitális Európa program létrehozásáról szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹²⁾,

⁽⁸⁾ HL L 158., 2004.4.30., 50. o.

⁽⁹⁾ HL L 131., 1998.5.5., 11. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 107., 2021.3.26., 1. o.

⁽¹¹⁾ HL L 158., 2014.5.27., 1. o.

⁽¹²⁾ HL L 166., 2021.5.11., 1. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Egészséges környezet, egészséges élet: hogyan befolyásolja a környezet az egészséget és a jólétet Európában” című, 21/2019. számú jelentésére ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az európai rákellenes tervről szóló, 2021. június 9-i véleményére ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Tudomány és a Technológia Jövőjével Foglalkozó Testülete (STOA) számára 2021 júliusában készített, „Az 5G egészségügyi hatása” című tanulmány ⁽¹⁵⁾ következtetéseire és ajánlásaira,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, különösen az egészségre és a jólétre vonatkozó, 3. fenntartható fejlődési célra,
- tekintettel az Európai Rákellenes Kódex negyedik kiadására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel az Európai Rákellenes Gyakorlatok Kódexére ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló, 2021. március 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0142),
- tekintettel „A HIV/AIDS, a vírushepatitis és a tuberkulózis az Európai Unióban és a szomszédos országokban való leküzdése – A jelenlegi helyzet, szakpolitikai eszközök és bevált gyakorlatok” című, 2018. július 19-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0387),
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) „Alcohol and cancer in the WHO European Region: An appeal for better prevention” (Alkohol és rák a WHO európai régiójában: felhívás a jobb megelőzésre) című, 2020. évi jelentésére ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel az Európai Parlamenti Képviselők a Rák Ellen (MAC) elnevezésű pártközi érdekcsoport tevékenységére és következtetéseire,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a gyógyszerekhez való hozzáférés javításának uniós lehetőségeiről szóló, 2017. március 2-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv végrehajtásáról szóló, 2019. február 12-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló, 2019. január 16-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
- tekintettel a Covid19-járvány utáni uniós népegészségügyi stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel „A gyógyszerhiányról – hogyan kezeljük az egyre növekvő problémát?” című, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
- tekintettel a gyermekgyógyászati célú gyógyszerekről szóló rendeletről szóló, 2016. december 15-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾, valamint a gyermekeknek szánt és a ritka betegségek kezelésére szolgáló gyógyszerekről szóló jogszabályok felülvizsgálatáról szóló bizottsági bevezető hatásvizsgálatra,

⁽¹³⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/healthy-environment-healthy-lives>

⁽¹⁴⁾ HL C 341., 2021.8.24., 76. o.

⁽¹⁵⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU\(2021\)690012_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU(2021)690012_EN.pdf)

⁽¹⁶⁾ <https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/hu/>

⁽¹⁷⁾ <https://www.europecancer.org/2-standard/66-european-code-of-cancer-practice>

⁽¹⁸⁾ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/336595/WHO-EURO-2020-1435-41185-56004-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

⁽¹⁹⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽²⁰⁾ HL C 263., 2018.7.25., 4. o.

⁽²¹⁾ HL C 371., 2021.9.15., 75. o.

⁽²²⁾ HL C 449., 2020.12.23., 71. o.

⁽²³⁾ HL C 411., 2020.11.27., 48. o.

⁽²⁴⁾ HL C 371., 2021.9.15., 102. o.

⁽²⁵⁾ HL C 385., 2021.9.22., 83. o.

⁽²⁶⁾ HL C 238., 2018.7.6., 128. o.

2022. február 16., szerda

- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottságának jelentésére (A9-0001/2022),
- A. mivel az európai rákellenes tervnek (a továbbiakban: a terv) tényleges választ kell adnia az egészségügyi szakembereknek és az Európában évente a rák áldozatául eső 1,3 millió ember – köztük 6000 gyermek és fiatal – hozzátartozóinak előrelépés iránti igényére, azon betegek létfontosságú szükségleteire, akik időben történő diagnosztizálást, hatékony, innovatív, hozzáférhető és megfizethető kezeléseket, valamint a rák és a rákkal összefüggő szövődmények és társbetegségek esetén megfelelő ellátást igényelnek, a több mint 12 millió ráktúlélő és hozzátartozók jogos elvárásaira, akik a „normális élethez” való visszatérés nehéz feladatával küzdenek, a jövő nemzedékeinek az egészségügyi fenyegetésekkel és kockázati tényezőkkel szembeni védelemmel kapcsolatos egyértelmű óhajára, valamint a rák és az ahhoz kapcsolódó kezelések jelentette növekvő gazdasági és szociális teherrel szembesülő kormányok aggályaira; mivel a rák elleni küzdelemre irányuló uniós intézkedéseknek törekedniük kell a daganatos betegek öt éves túlélési arányának növelésére;
- B. mivel a világ népességének kevesebb mint 10 %-a él Európában, ám az összes rákos megbetegedés egynegyede itt fordul elő, és mivel a rák a szív- és érrendszeri megbetegedések után a második vezető halálozási ok Európában, valamint az első számú betegségi halálozási ok az egyévesnél idősebb gyermekek körében; mivel a rákban szenvedő gyermekek és serdülők sajátos szükségletei folyamatos figyelmet és támogatást igényelnek világszerte, és a gyermekonkológiát meg kell különböztetni a felnőttkori rákkezeléstől; mivel bár a szűrési kampányoknak, a jobb diagnosztikának és a terápiás innovációknak köszönhetően a halálozási arány enyhé csökkenést mutat, a diagnosztizált esetek száma mégis növekszik, különösen a hosszabb várható élettartam miatt, amely a népesség előregedését eredményezi; mivel az EU-ban a rákos megbetegedések közel háromnegyedét legalább 60 éves embereknel diagnosztizálják;
- C. mivel a rák az egészségügyben megmutatkozó szociális igazságtalanság és egyenlőtlenség példája, hiszen a rák túlélési arányának egyes uniós tagállamok közötti különbsége meghaladja a 25 %-ot; mivel az uniós polgárok a megelőzés terén egyenlőtlenséggel szembesülnek, nem egyenlő szinten védettek a kockázati tényezőkkel szemben, nem kapnak egyenlő tájékoztatást az egészséges magatartásformák tekintetében, és a félretájékoztatással szemben sincsenek egyenlő módon felvértezve; mivel az uniós polgárok körében – az egyes tagállamokat, illetve bármely ország egyes régióit tekintve – nincs egyenlőség a megfizethető és minőségi kezeléshez és ellátáshoz való időben történő hozzáférés tekintetében sem; mivel a teljes mértékben többfunkciós és szakosodott orvosi csoportokhoz való hozzáférés Európa-szerte igen eltérő; mivel a gyógyulás után vagy a lábadozás idején az uniós polgárok körében abban a tekintetben sincs egyenlőség, hogy mennyire képesek visszatérni a munkába, pénzügyi szempontból függetlenné válni, valamint harmonikus családi, társadalmi és érzelmi életet élvezni; mivel a társadalmi osztály és a nemek az egyenlőtlenség fontos mutatói és tényezői a betegség valamennyi szakaszában;
- D. mivel a legtöbb tagállamban egyedi nemzeti vagy regionális szintű rákellenes szakpolitikákat hoztak létre, amelyek küldetése, kapacitása és költségvetése eltér egymástól; mivel egyes régiók a rák elleni küzdelem csomópontjaivá váltak, és olyan szakértelemmel rendelkeznek, amelyet Unió-szerte meg kellene osztani;
- E. mivel a terv célja nem csupán egy, a közegészségügy szempontjából fontos probléma elleni küzdelem és a betegek hosszabb és jobb életének elősegítése kell hogy legyen, hanem az egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentését is el kell indítania, valamint csökkentenie kell a betegség okozta társadalmi és gazdasági terheket; mivel a Bizottságnak támogatnia kell a betegközpontú és a polgárok jogain alapuló megközelítést azáltal, hogy az igazságosság, a fenntarthatóság, a méltányosság, a szolidaritás, az innováció és az együttműködés szempontjait a terv középpontjába helyezi, beleértve a rákos gyermekek segítésére irányuló kezdeményezését is;
- F. mivel a Covid19-világjárvány súlyos zavarokat okozott és okoz továbbra is a ráksűrési programokban, a kezelésben, a kutatásban, valamint a túlélőket segítő és az utánkövetési szolgáltatásokban, ami kihatással van a rákbetegekre, a családtagokra és az egészségügyi szakemberekre is; mivel a világjárvány miatt sürgősen szükség van a rákbetegségekkel kapcsolatos szolgáltatások helyreállítására és a megelőzési intézkedések, valamint a korai felismerés és a diagnosztika terén mutatkozó, rendkívül aggasztó lemaradások megszüntetésére; mivel becslések

2022. február 16., szerda

szerint a világjárvány idején mintegy 100 millió szűrővizsgálatot nem végeztek el Európában, és egymillió rákos megbetegedést nem diagnosztizáltak; mivel a rákbetegek egyötöde nem kapta meg időben a szükséges sebészeti vagy kemoterápiás kezelést⁽²⁷⁾; mivel a világjárvány okozta terhek az egészségügyi szakemberekre hárultak, akiknek rendkívül stresszes munkakörnyezetben kellett dolgozniuk;

- G. mivel az egészségtudatosság magában foglalja az ismeretek és a készségek megszerzését, a jogok ismeretét és a személyek és a közösség egészségének javítása érdekében történő magabiztos cselekvést; mivel a terv keretében az egészségtudatosság előmozdítására irányuló fellépéseknek a betegek és a polgárok szerepvállalásának növelésére kell összpontosítaniuk a legkorszerűbb kommunikációs eszközök révén, valamint azáltal, hogy építenek azon betegszervezetek és más nem kormányzati szervezetek szakértelmére és együttműködésére, amelyek évek óta az egészségügyi ismeretek terjesztésén és az egészségtudatosság növelésén dolgoznak; mivel a betegek szerepvállalásának növeléséhez szükséges, hogy segítsék őket jogaik megértésében; mivel az egészségtudatosság – és ezen belül a digitális jártasság – növelésére irányuló minden erőfeszítésnek figyelembe kell vennie a kirekesztés által sújtott személyeket, valamint az értelmi fogyatékossgal élő személyek szükségleteit; mivel figyelembe kell venni az informatikai technológiák ismeretében, hozzáférhetőségében és használatában mutatkozó egyenlőtlenségeket, valamint a regionális, nemzeti, társadalmi és gazdasági jellegű különbségeket is; mivel a migránsok, az újonnan érkező lakosok és más kiszolgáltatott csoportok és kisebbségi közösségek elérése érdekében a szükséges információknak a gyakran használt nem uniós nyelveken is rendelkezésre kell állniuk; mivel az egészségtudatosság javítására irányuló erőfeszítések során figyelmet kell fordítani a polgároknak a félretájékoztató felismerésében történő segítésére is, tekintettel arra, hogy ez nyilván káros hatásokkal járhat a rákellátás valamennyi területén, beleértve a megelőzést, az oltásokat és a kezelést is;
- H. mivel az EU-n belüli rákos megbetegedések mintegy 40 %-a megelőzhető; mivel a megelőzés hatékonyabb bármely gyógykezelésnél, és hosszú távon ez a legköltséghatékonyabb rákellenes stratégia; mivel a tervnek foglalkoznia kell a rák valamennyi fő kockázati tényezőjével és meghatározó társadalmi tényezőjével; mivel az Unió kulcsfontosságú szintet képvisel a rák megelőzésében, hiszen jelentős kompetenciákkal rendelkezik, amelyek hatással vannak a rák legtöbb kockázati tényezője szempontjából;
- I. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 21/2019. számú jelentése szerint a rák a környezetnek tulajdonítható legjelentősebb nem fertőző betegség, és 2016-ban 32 magas jövedelmű európai országban több mint 250 ezer, a környezetnek tulajdonítható, rákos megbetegedés okozta haláleset történt; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség a környezeti levegő szennyezettségét, a vegyi anyagokat, a beltéri tüzelőanyag-égetést és a sugárzást nevezte meg a rák környezeti kockázati tényezőiként;
- J. mivel a levegőszennyezés – a számos forrásból származó szennyező anyagokkal, beleértve az energiát, a közlekedést, a mezőgazdaságot és az ipart – a halálozás egyik fő oka, amely évente 400 000 korai elhalálást okoz, többek között tüdőrák, szívbetegségek és agyvérzés miatt;
- K. mivel a védőoltással megelőzhető betegségek elleni megerősített együttműködésről szóló bizottsági közlemény (COM(2018)0245) uniós iránymutatás kidolgozását javasolja az immunizációs programok hatékony nyomon követésére szolgáló átfogó elektronikus immunizációs információs rendszerek nemzeti szintű létrehozásához; mivel ennek során teljes mértékben tiszteletben kell tartani az adatvédelmi szabályokat; mivel a humán papillomavírus (HPV) egy nemi úton terjedő fertőzés, amely világszerte a nők és a férfiak rákos megbetegedéseinek közel 5 %-áért felel, többek között méhnyakrákot, száj- és garatüregi rákot, valamint végbél-, pénisz-, vagina- és szeméremtesti rákot is okozhat; mivel a méhnyakrák mint közegészségügyi probléma felszámolására irányuló, 2030-ra kitűzött WHO-célok elérése érdekében szükséges mind a lányok HPV elleni beoltására vonatkozó célok elérése, mind pedig a magas színvonalú, szervezett méhnyakrákszűrés bevezetése; mivel a tagállamokban aggasztóan alacsony a HPV-átoltottsági ráta; mivel sajnálatos módon a tagállamok között jelentős eltérések mutatkoznak az átoltottság terén, amelynek mértéke a 30 % alatti és a 70 % feletti arány között mozog (a népesség immunitásának eléréséhez szükséges szint 70 %); mivel a *Helicobacter pylori* világszerte a fertőzésből eredő rákos megbetegedések, főként a nem gyomorszáji gyomor-adenokarcinóma legfőbb oka;
- L. mivel az endokrin rendszert érintő egyes rákos megbetegedések (például a pajzsmirigyrák, a mellrák és a hererák) egyre nagyobb számban fordulnak elő; mivel a hormonfüggő rákos megbetegedések endokrin kezelése az endokrin rendszert érintő mellékhatásokkal járhat; mivel a rákkezeléseknek hosszú távú következményeik lehetnek, mint például a ráktúlélőknél fellépő endokrin komorbiditás; mivel az elhízás számos – többek között az endokrin rendszert érintő – rákbetegség ismert kockázati tényezője; mivel az endokrin károsító anyagoknak való kitettség ismerten

(27) <https://www.europecancer.org/resources/201:time-to-act.html>
<https://www.europecancer.org/timetoact/impact/data-intelligence>

2022. február 16., szerda

befolyásolja az elhízás és a rák kialakulását; mivel az endokrin károsító anyagok évente 157–270 milliárd euróba (az EU GDP-jének akár 2 %-a) ⁽²⁸⁾ kerülnek a tagállamoknak egészségügyi kiadások, illetve jövedelemkiesés formájában, főként idegrendszeri fejlődési és anyagcserezavarok, valamint rákos megbetegedések miatt;

- M. mivel a veszélyes anyagoknak való munkahelyi kitettség évente mintegy 120 000 munkával összefüggő rákos megbetegedésért felelős és évente mintegy 80 000 halálesethez vezet, amely az összes rák okozta elhalálozás 8 %-ának felel meg (a férfiak körében a rák okozta elhalálozások 12 %-a, a nők körében pedig 7 %-a); mivel azonban a hosszú kialakulási időszak miatt nehéz lehet az ok-okozati összefüggés megállapítása; mivel a WHO Nemzetközi Rákkutatási Ügynöksége 50 kiemelt rákkeltő anyagot azonosított és kimutatta, hogy Európában a munkavállalók széles körben ki vannak téve ezeknek az anyagoknak; mivel a munkahelyi rákkeltő anyagok által kiváltott rákos megbetegedések túlnyomó többsége megelőzhetőnek tűnik, ha a rákkeltő anyagokat ennek megfelelően szabályozzák, de a 2004/37/EK irányelv értelmében jelenleg csak 27-re vonatkoznak kötelező munkahelyi expozíciós határértékek (OEL); mivel további intézkedésekre van szükség az éjszakai műszakban és (külterén dolgozó munkavállalók esetében) az UV-sugárzás mellett végzett munkával összefüggő, foglalkozási eredetű rákos megbetegedések megelőzése, észlelése és jobb felismerése érdekében;
- N. mivel a munkaerőpiac változása, amelyet demográfiai változások, új technológiák és új munkahelytípusok jellemeznek, hatással lehet a munkahelyi egészségre és biztonságra; mivel egyre több munkavállaló tér át a platformmunkára, dolgozik nem hagyományos munkakörökben vagy atipikus foglalkoztatásban; mivel az olyan tényezők, mint a sugárzás, a stressz, a munkaszervezés és a munkakörülmények mind kapcsolatban állnak a munkával összefüggő rákos megbetegedésekkel ⁽²⁹⁾; mivel jelenleg nem állnak rendelkezésre megbízható és összehasonlítható uniós szintű adatok a rák kockázati tényezőinek való munkahelyi kitettségre vonatkozóan ⁽³⁰⁾;
- O. mivel a munkahelyi balesetekkel ellentétben, ahol a sérülések felmérése és a kártérítés megítélése egyszerűbb, a munkával összefüggő rákos megbetegedések diagnosztizálása és az ok megfelelő azonosítása évekbe vagy évtizedekbe is telhet; mivel a foglalkozási megbetegedésekről szóló bizottsági ajánlás ⁽³¹⁾ azt javasolja, hogy a tagállamok a lehető leghamarabb építsék be a kártérítésre jogosító foglalkozási megbetegedésekre vonatkozó nemzeti jogszabályaikba, rendeleteikbe vagy közigazgatási rendelkezéseikbe az említett ajánlás I. mellékletében meghatározott európai jegyzékét; mivel a foglalkozási megbetegedések elismerési aránya tekintetében a tagállamok között fennálló különbségek azt jelzik, hogy számos munkavállalónak soha nem ismerik el foglalkozási megbetegedését;
- P. mivel a radon egy szintelen és szagtalan radioaktív gáz, és a levegőben való lebomlásakor olyan sugárzást bocsát ki, amely károsíthatja a testben található sejtek DNS-ét; mivel a radonszint régióként vagy akár lakóövezetenként is jelentős eltérést mutat, valamint a radon a kültéri és beltéri levegőben egyaránt jelen lehet;
- Q. mivel 2011-ben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség a rádiófrekvenciás elektromágneses mezőket a mobiltelefon-használattal összefüggő glióma megnövekedett kockázata alapján az emberre nézve esetlegesen rákkeltő hatásának minősítette; mivel 2015-ben és 2018-ban közzétett tanulmányok szerint húsz év alatt (1995–2015) minden korcsoportban jelentősen megnőtt (több mint megkétszereződött) a glioblasztóma típusú daganatok száma, más tanulmányok szerint pedig a 18–80 évesek körében a mobiltelefon- és vezeték nélküli telefonhasználattal összefüggésben megnőtt a glioblasztóma kockázata; mivel e kapcsolódó kockázatok megállapításához több tanulmányra van szükség;
- R. mivel Európa-szerte az összes újonnan diagnosztizált rákos megbetegedés 24 %-a – a gyermekkori rákos megbetegedéseket is beleértve – a rák ritka formáihoz tartozik, és ezek önmagukban is közegészségügyi kihívást jelentenek; mivel a ritka rákos megbetegedésekben szenvedő betegek számára kihívást jelent a késői vagy helytelen diagnózis, a megfelelő terápiákhoz és szakértelemhez való hozzáférés hiánya, az alapul szolgáló tudományos információk nem megfelelő ismerete, a kereskedelmi megvalósíthatóság hiánya az új terápiák kifejlesztése tekintetében, kevés rendelkezésre álló szövetbank, a jól megalapozott klinikai vizsgálatok elvégzésének nehézségei, valamint az elszigeteltség érzése;

⁽²⁸⁾ <https://www.endocrine.org/news-and-advocacy/news-room/2015/estimated-costs-of-endocrine-disrupting-chemical-exposure-exceed-150-billion-annually-in-eu>

⁽²⁹⁾ EU-OSHA: <https://osha.europa.eu/hu/themes/work-related-diseases/work-related-cancer>

⁽³⁰⁾ EU-OSHA: <https://osha.europa.eu/hu/publications/worker-survey-exposure-cancer-risk-factors/view>

⁽³¹⁾ A Bizottság 2003. szeptember 19-i ajánlása a foglalkozási betegségek európai jegyzékéről (HL L 238., 2003.9.25., 28. o.).

2022. február 16., szerda

- S. mivel a tervet a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség ajánlásaival és fellépéseivel, az ENSZ globális egészségügyi fenntartható fejlődési céljaival – ezen belül az egyetemes egészségügyi ellátás megvalósításának célkitűzésével –, a WHO ajánlásaival és iránymutatásaival, a nemzetközi egészségügyi megállapodásokkal, köztük a dohányzás visszaszorításáról szóló WHO-keretegyezménnyel és a WHO gyermekrák elleni globális kezdeményezésével, az EU rákellenes együttes fellépéseivel, valamint a szakértők és betegképviselői szervezetek ajánlásaival és iránymutatásaival szoros együttműködésben kell végrehajtani; mivel a tervnek prioritásként kell kezelnie az EU szolidaritását és partnerségét az alacsony és közepes jövedelmű országokkal, beleértve a WHO tágabb értelemben vett európai régióját is;
- T. mivel az Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozásának feltételeiről szóló okmány mentességet biztosít Svédország számára egyes szájon át fogyasztott dohányfajták értékesítésének uniós szintű tilalma alól;
- U. mivel a mediterrán étrend egészséges, kiegyensúlyozott étrendként ismert, amely védelmet nyújt a főbb krónikus degeneratív betegségek elsődleges és másodlagos megelőzése során;
- V. mivel a terv ugyan jelentős figyelmet fordít a rákszűrővel kapcsolatos számos politikai igényre, a szűrőprogramok által le nem fedett ráktípusok korai kimutatására kevesebb kezdeményezést kínál; mivel ezért célzott fellépésre van szükség a rákra utaló jelek jobb felismerésének elősegítése érdekében a polgárok és az egészségügyi szakemberek körében;
- W. mivel a rákgyógyszerek árának emelkedése meghaladta a rákkal kapcsolatos összes kiadás növekedését, és megállapították, hogy a magas áron piacra kerülő új rákgyógyszerek fontos szerepet játszottak a rákkezelésre fordított kiadások növekedésében; mivel a WHO rákgyógyszerek árazásáról és annak hatásairól szóló 2018. évi technikai jelentése⁽³²⁾ elismerte, hogy a rákgyógyszerek ára magasabb volt, mint a más javallatok esetében adott gyógyszereké, és e gyógyszerek költségei gyorsabban emelkedtek, ami világszerte számos beteg számára elérhetetlenné tette a kezelést, és akadályozta a kormányok azon képességét, hogy mindenki számára megfizethető ellátást biztosítsanak;
- X. mivel a ráknak egy olyan átfogó stratégia révén való kezelése, mint a Bizottság által előterjesztett európai rákellenes terv, mintaként szolgálhat más nem fertőző betegségek esetében, és mivel ezért a terv eredményeit és elveit más krónikus betegségekben szenvedő betegekre is ki kell terjeszteni, és hasonló terveket kell kidolgozni más, magas halálzási arányú betegségekre vonatkozóan;
- Y. mivel a rák területén való előrelépéshez elengedhetetlenül szükséges az európai országok közötti koordináció, egy európai szinten irányított közös politika, valamint az ismeretek határokon átnyúló megosztása; mivel az egészségvédelemmel és az egészségügyi rendszerekkel kapcsolatos elsődleges felelősség a tagállamokat terheli;
- Z. mivel az egészséget meghatározó magatartási, biológiai, környezeti, munkahelyi, társadalmi-gazdasági és kereskedelmi tényezők vizsgálata érdekében regionális, nemzeti és európai szinten egy átfogó, multidiszciplináris és összehangolt megközelítésre van szükség, amely támogatja a rák minden aspektusára vonatkozó fellépéseket (megelőzés, kimutatás, kezelés, palliatív ellátás, túlélők utókövetése és újraintegráció) olyan kulcsfontosságú eszközök hatékony mozgósítása révén, mint a megfelelő erőforrások és finanszírozás, a jogalkotás, a kutatás és a tudásmegosztás; mivel a kezelés betegközpontú megközelítése bizonyítottan javítja a betegek életminőségét és általános túlélési arányát; mivel az új technológiák és a mesterséges intelligencia jelentős fejlesztési lehetőségeket kínálnak a rákkutatás, a kezelési eljárások és az ellátás területén;
- AA. mivel a kutatás és az innováció az egyetlen reményünk arra, hogy egy nap végleg legyőzzük a rákot; mivel az ambiciózus projektek, valamint a rák területén dolgozó kutatók jó és stabil munkakörülményeinek támogatásához tartós és hatékony finanszírozásra van szükség; mivel a gyógyszeripari vállalatok, köztük a kkv-k a rák területén folytatott innováció kulcsszereplői;
- AB. mivel „az egészségügyi szempontok érvényesítése minden szakpolitikában” és az „Egy az egészség” koncepciót még inkább elő kell mozdítani, és a rák elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket be kell építeni valamennyi uniós politikába;

(32) <https://www.who.int/publications/m/item/technical-report-on-pricing-of-cancer-medicines-and-its-impacts>

2022. február 16., szerda

AC. mivel az EU-nak és tagállamainak mozgósítaniuk kell erőiket, és megfelelő ösztönzőket, valamint fenntartható költségvetést kell biztosítaniuk a rák jelentette teher és a rák okozta halálozás Európában való felszámolására irányuló ambiciózus cél elérése érdekében;

AD. mivel ezért a terv fontos lépést jelenthet egy valódi európai egészségügyi unió felé, és nyilvánosan bizonyíthatja a polgároknak, milyen sikert képes elérni az uniós egészségügyi együttműködés;

1. üdvözlö a tervet, és felhívja a Bizottságot, hogy keressen új szinergiákat a terv és „az EU az egészségért” program, az európai gyógyszerstratégia, a vegyi anyagokra vonatkozó stratégia és az aktualizált európai iparstratégia között; úgy véli, hogy egy ilyen átfogó, rákkal kapcsolatos keretrendszer hozzájárulna a rák megelőzéséhez, korai felismeréséhez és gyógyításához; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy közös rákellenes politikát, amely szükség esetén jogszabálytervezetekre irányuló javaslatokat is tartalmaz;

A. *Fellépési területek*

I. *Rákmegelőzés valamennyi európai szakpolitikában*

2. határozottan úgy véli, hogy minden európai szakpolitikában és finanszírozási programban átfogó rákmegelőzési intézkedéseket kell megvalósítani olyan fellépések révén, amelyek segítenek megszüntetni vagy csökkenteni a megváltoztatható kockázati tényezők okozta károkat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a rákmegelőzéssel kapcsolatos figyelemfelkeltő kampányokat építsék be valamennyi vonatkozó szakpolitikába; felhívja a Bizottságot, hogy a terv célkitűzéseit érvényesítse valamennyi vonatkozó ágazati szakpolitikában; határozottan úgy véli, hogy a megelőző intézkedéseknek tényeken kell alapulniuk; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék a rák okaira, valamint a megelőző intézkedések hatékonyságára és végrehajtására irányuló tudományos kutatások finanszírozását;

3. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a független tudományos szakértelem, a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok, valamint a klinikai útmutatás alapján nemzeti és uniós szinten dolgozzanak ki és hajtsanak végre hatékony megelőzési intézkedéseket; e tekintetben felszólít különösen az Európai Rákellenes Kódex végrehajtására a rák kockázatának a legújabb tudományos bizonyítékok alapján történő csökkentése érdekében, valamint kéri a Kódex rendszeres frissítését egy folyamatos nyomonkövetési és értékelési ciklus révén;

4. tudomásul veszi, hogy az összes rákos megbetegedés több mint 40%-a megelőzhető az egészséget meghatározó magatartási, biológiai, környezeti, munkahelyi, társadalmi-gazdasági és kereskedelmi tényezőket célzó összehangolt intézkedésekkel; kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet az egészséges életmód fenntartására a rák megelőzése és bizonyos rákos megbetegedések kiújulásának csökkentése érdekében;

5. támogatja a Horizont Európa rákellenes küldetésének azon célját, hogy további több mint 3 millió korai halálesetet előzzen meg a 2021–2030-as időszakban a rákmegelőzési és a rákkal szembeni védekezést célzó programok felgyorsításával, amelyekhez egyenlő hozzáférést kívánnak biztosítani; felhívja a Bizottságot, hogy e cél elérése érdekében különítsen el megfelelő finanszírozást a Horizont Európa rákellenes küldetése és más releváns programok (például a „Tudomány és politika az egészséges jövőért” – HBM4EU) számára;

6. elítéli az EU-ban a rák megelőzése terén tapasztalható jelentős egészségügyi egyenlőtlenségeket; ragaszkodik ahhoz, hogy azonosítsák és kezeljék kiemelt figyelemmel a kiszolgáltatott, marginalizálódott, társadalmilag kirekesztett lakosságot és a távoli területeken élő embereket (például az orvosi központoktól távol eső vidéki, elszigetelt vagy legkülső régiókban élőket), biztosítva a rákmegelőzési szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket; e tekintetben úgy véli, hogy a rákmegelőzést a társadalmi igazságosság összefüggésében is el kell helyezni, ami az egyéni magatartás változásain túlmutató, a lakosság egészére kiterjedő közpolitikákon alapuló rendszerszintű változásokat tesz szükségessé;

7. elismeri, hogy a dohányzás messze a legfőbb megelőzhető oka a rákos megbetegedéseknek az EU-ban, mivel az európai rákos megbetegedések 15–20%-át ez okozza, és ez a rákos megbetegedések fő kockázati tényezője Európában (a rák okozta halálesetek 27%-a, vagyis évente 700 000 haláleset az EU-ban); emlékeztet arra, hogy az EU-ban jelentős eltérések vannak, mivel a dohányzók aránya országonként akár ötszörös különbségeket is mutat;

8. határozottan támogatja a „dohánymentes nemzedék” célkitűzését a tervnek megfelelően, amely szerint 2040-re a lakosság kevesebb mint 5%-a dohányozna, szemben a mai mintegy 25%-kal; sürgeti a Bizottságot, hogy határozzon meg olyan átmeneti célokat, amelyeket folyamatosan nyomon követnek és támogatnak, nemzeti szinten is, és amelyek szerepelnek a Rákegyenlőtlenségi Regiszterben annak érdekében, hogy az átfogó célt a lehető leghatékonyabb erőfeszítések

2022. február 16., szerda

útján lehessen elérni; felhívja a Bizottságot, hogy finanszírozzon a dohányzásról való leszokást előmozdító programokat; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamok közötti együttműködést a dohányzás visszaszorításával kapcsolatos legjobb és leghatékonyabb gyakorlatok megosztása terén;

9. üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy felülvizsgálja a dohánytermékekről szóló irányelvet⁽³³⁾, a dohánygyártmányok jövedéki adójáról szóló irányelvet⁽³⁴⁾, valamint a magánszemélyek határokon átnyúló dohányvásárlásának jogi keretét, és sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon megfelelő intézkedéseket és nyújtson be jogalkotási javaslatokat a következők bevezetése érdekében:

a) valamennyi dohánytermék minimális jövedéki adójának és végső piaci árának növelése és felfelé irányuló konvergenciája, ami a dohányzásra való rászakás és a jelenleg dohányzók körében a dohányzás csökkentése révén javítaná a megelőzést, és visszatartaná a fiatalokat a dohányzás elkezdésétől;

b) az egyszerű, egységesített csomagolásra vonatkozó követelmény és az egészségügyi figyelmeztetéseknek a dohánytermék-csomagolások elülső és hátsó részének 80 %-án való elhelyezésére vonatkozó kötelezettség, a képes figyelmeztetéseket is beleértve; továbbá

c) a dohánytermékek jellegzetes ízesítésére vonatkozó tilalom szigorú érvényesítése annak érdekében, hogy e termékek vonzereje csökkenjen a dohányzók, a nem dohányzók és a fiatalok szemében;

10. felszólít a dohánytermékek és kapcsolódó termékek kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-tartalmának mérésére jelenleg alkalmazott módszerek független, friss tudományos kutatásokon alapuló értékelésére és felülvizsgálatára;

11. kéri, hogy a tagállamok teljeskörűen hajtsák végre az egyszer használatos műanyagokról szóló (EU) 2019/904 irányelv⁽³⁵⁾ szerinti kötelezettségeket a műanyagot tartalmazó dohányfilterek tekintetében, az ilyen filterekkel kapcsolatos környezeti és egészségügyi aggályok kezelése érdekében;

12. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az elektronikus cigarettákkal, a hevített dohánytermékekkel és az új dohánytermék-kategóriákkal kapcsolatos egészségügyi kockázatokról készült tudományos értékeléseket, beleértve az e termékek használatával kapcsolatos kockázatok értékelését más dohánytermékek fogyasztásához képest, valamint az e termékekben található és általuk kibocsátott anyagok jegyzékének európai szintű létrehozását; úgy véli, hogy az elektronikus cigaretták lehetővé tehetik egyes dohányosok számára, hogy fokozatosan leszokjanak a dohányzásról; ugyanakkor úgy véli, hogy az e-cigarettáknak nem szabad vonzónak lenniük a kiskorúak és a nem dohányzók számára; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a dohánytermékekről szóló irányelv keretében értékelje, hogy az e-cigarettában található mely ízesítések különösen vonzóak a kiskorúak és a nem dohányzók számára, és javasolja ezek betiltását, továbbá tegyen javaslatot valamennyi jellegzetes ízesítés betiltására a hevített dohánytermékekben és az új dohánytermék-kategóriákban;

13. felszólít a WHO dohányzás-ellenőrzési keretegyezménye⁽³⁶⁾ és a dohánytermékek illegális kereskedelmének felszámolásáról szóló WHO-jegyzőkönyv⁽³⁷⁾ gyors és teljes körű végrehajtására, különös figyelemmel a dohányzás-ellenőrzési keretegyezmény 5. cikkének (3) bekezdésére, valamint a közegészségügyi politikák kapcsolódó dohányipari érdekekkel szembeni védelméről szóló iránymutatására; sürgeti a Bizottságot, hogy az európai ombudsman 852/2014/LP ügyben⁽³⁸⁾ hozott határozatával összhangban vezessen be konkrét magatartási szabályokat valamennyi tisztviselője és egyéb alkalmazottja számára a dohányiparral való kapcsolattartás során;

14. támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy aktualizálni kell a dohányfüstmentes környezetről szóló, 2009. november 30-i tanácsi ajánlást⁽³⁹⁾, beleértve az új termékeknek, például az e-cigarettáknak és a hevített dohánytermékeknek az ajánlás hatálya alá vonását, valamint a füstmentes környezetnek a szabadtéri nyilvános helyekre való kiterjesztését;

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/40/EU irányelve (2014. április 3.) a tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről (HL L 127., 2014.4.29., 1. o.).

⁽³⁴⁾ A Tanács 2011/64/EU irányelve (2011. június 21.) a dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról (HL L 176., 2011.7.5., 24. o.).

⁽³⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/904 irányelve (2019. június 5.) egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről (HL L 155., 2019.6.12., 1. o.).

⁽³⁶⁾ <https://fctc.who.int/who-fctc/overview>

⁽³⁷⁾ <https://fctc.who.int/protocol/overview>

⁽³⁸⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/73774>

⁽³⁹⁾ HL C 296., 2009.12.5., 4. o.

2022. február 16., szerda

15. emlékeztet arra, hogy az alkoholtartalmú italokban található etanol lebomlásakor keletkező etanolt és acetaldehidet a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség emberekre nézve rákkeltőnek minősíti, és Európában a férfiak összes rákos megbetegedésének 10 %-át, a nőknél pedig a rákos megbetegedések 3 %-át tulajdonítják az alkoholfogyasztásnak⁽⁴⁰⁾; hangsúlyozza, hogy a káros alkoholfogyasztás számos különböző ráktípus esetében kockázati tényező, mint például a szájüreg-, a garat-, a gége-, a nyelőcső-, a máj-, a vastagbél- és a női emlőrák esetében; emlékeztet a WHO által hivatkozott tanulmányra⁽⁴¹⁾, amely elismeri, hogy a rák megelőzése tekintetében az alkoholfogyasztásnak nincs legbiztonságosabb szintje, és hangsúlyozza, hogy ezt figyelembe kell venni a rák megelőzési politika kidolgozása és végrehajtása során⁽⁴²⁾;

16. üdvözli a Bizottság azon célját, hogy 2025-ig legalább 10 %-kal csökkenteni kell a káros alkoholfogyasztást; arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az alkohol okozta károk csökkentését és megelőzését célzó intézkedéseket az EU felülvizsgált alkoholstratégiája⁽⁴³⁾ keretében, beleértve egy, a kiskorúak alkoholfogyasztásának tilalmára irányuló európai stratégiát, amelyet adott esetben jogalkotási javaslatok kísérnek, tiszteletben tartva ugyanakkor a szubszidiaritás elvét és az alkoholfogyasztás korhatárára vonatkozó hatályos nemzeti jogszabályokat; támogatja, hogy a fogyasztókat megfelelőbben kell tájékoztatni az alkoholtartalmú italok címkézésének javítása révén, kiegészítve azt a mértékletes és felelősségteljes alkoholfogyasztásra vonatkozó információkkal, valamint az összetevők felsorolása és a táplálkozási információk kötelező feltüntetésének bevezetésével, továbbá a digitális címkézés bevezetésével; kéri a Bizottságot, hogy hozzon konkrét intézkedéseket a súlyos és kockázatos alkoholfogyasztásra vonatkozóan⁽⁴⁴⁾; fontosnak tartja a kiskorúak védelmét az alkoholfogyasztással kapcsolatos kereskedelmi kommunikációval, valamint a szeszesital-márkák között a digitális környezetben alkalmazott termékmegjelenítésével és szponzorálásával szemben, mivel a hirdetések nem irányulhatnak kifejezetten a kiskorúakra, és nem ösztönözhetik az alkoholfogyasztást; felszólít a szeszesitalok sporteseményeken történő reklámozásának és szponzorálásának tilalmára, amennyiben az adott eseményt főként kiskorúak látogatják; szorgalmazza az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelv végrehajtásának szigorú nyomon követését⁽⁴⁵⁾; kéri, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló javaslat erősítse meg a tagállamok azon képességét, hogy olyan jogszabályokat tartsanak fenn és hajtsanak végre, amelyek védik a kiskorúakat és más veszélyeztetett csoportokat az alkoholtartalmú italokkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációval szemben; ösztönzi a közpénzek nemzeti és európai figyelemfelkeltő kampányok támogatására való felhasználását; támogatja az alkohol adóztatására és a magánszemélyek határokon átnyúló szeszesital-vásárlására vonatkozó uniós jogszabályok tervezett felülvizsgálatát, valamint az szeszesital-árazási politikák felülvizsgálatát, beleértve a szeszes italokra kivetett adók növelésének mérlegelését is;

17. hangsúlyozza, hogy az élelmiszerek jelentős hatással vannak az egyének egészségére, és hogy a tudományos bizonyítékok szerint a nem megfelelő méretű élelmiszeradagok fogyasztása negatív hatással van az egészségre, és növelhetik a rák kialakulásának kockázatát; felszólít az Európai Unió „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiájához igazított átfogó táplálkozási kampányok kidolgozására;

18. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy fontolják meg az egészségügyi alapellátás keretében táplálkozási tanácsadás biztosítását;

19. hangsúlyozza az egészséges étrend szerepét a rák megelőzésében, valamint előfordulásának és kiújulásának korlátozásában, és kiemeli, hogy az egyéni rákkockázatok csökkenthetők a fenntartható módon előállított növények és növényi alapú élelmiszerek, például friss gyümölcsök és zöldségek, teljes kiőrlésű magvak és hüvelyesek nagyobb mértékű fogyasztásával; hangsúlyozza továbbá, hogy foglalkozni kell a hús és az extrém mértékben feldolgozott termékek, valamint a magas cukor-, só- és zsírtartalmú termékek túlzott mértékű fogyasztásával; üdvözli ezért az EU iskolagyümölcs-, iskolazöldség- és iskolatejprogramjának, valamint a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promóciós politikájának

⁽⁴⁰⁾ Scoccianti C., Cecchini M., Anderson A.S. és mások: „European Code against Cancer 4th Edition: Alcohol drinking and cancer” (Európai Rákkellenes Kódex, 4. kiadás: Alkoholfogyasztás és a rák”, Cancer Epidemiol, 2016. december, 45, 181–188. o. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27816465/>

⁽⁴¹⁾ <https://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/alcohol-use/news/news/2018/09/there-is-no-safe-level-of-alcohol-new-study-confirms>

⁽⁴²⁾ <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736%2818%2931310-2>

⁽⁴³⁾ A Bizottság 2006. október 24-i közleménye a tagállamokat az alkohollal kapcsolatos károk csökkentésében támogató uniós stratégiáról (COM(2006)0625).

⁽⁴⁴⁾ [https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045\(21\)00279-5/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045(21)00279-5/fulltext)

⁽⁴⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról (HL L 303., 2018.11.28., 69. o.).

2022. február 16., szerda

közélgő felülvizsgálatát; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és segítsék a fogyasztókat az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékozott, egészséges és fenntartható döntések meghozatalában a csomagolás elülső oldalán feltüntetett kötelező, harmonizált uniós tápértékjelölés bevezetésével, amely megbízható és független tudományos bizonyítékokon alapul; üdvözlő, hogy az uniós gyermekgarancia⁽⁴⁶⁾ hangsúlyt fektet az egészséges táplálkozásra, és új uniós cselekvési terv kidolgozását kéri a gyermekkori elhízásról; támogatja adóügyi intézkedések bevezetését annak érdekében, hogy a friss élelmiszerek (például a gyümölcsök és a zöldségek, a hüvelyesek és a teljes kiőrlésű gabonafélék) nemzeti szinten megfizethetőbbé és hozzáférhetőbbé váljanak, különösen az alacsony jövedelműek számára; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzanak az árázásra vonatkozó olyan politikákat, mint például a hozzáadottérték-adó differenciálása és a forgalmazást szabályozó intézkedések, amelyek célja, hogy befolyásolják az alacsony telítettségi-, transzzsír-, só- és cukortartalmú élelmiszerek és italok iránti keresletet, valamint ezek hozzáférhetőségét és megfizethetőségét; támogatja a tagállamokat az édesített italok és a magas zsír-, só- és cukortartalmú feldolgozott élelmiszerek reklámzásának korlátozására vonatkozó rendelkezések felülvizsgálatában, beleértve a közösségi médiában történő reklámzást is, és felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot egy átfogó uniós szintű rendeletre a kiskorúaknak szóló ilyen reklámok betiltása érdekében;

20. elismeri, hogy az elhízást kockázati tényezőnek tekintik számos ráktípus, többek között a vastagbél-, vese- vagy emlőrák esetében; felszólítja a tagállamokat, hogy küzdjenek aktívan az elhízás ellen azáltal, hogy lehetővé teszik az egészséges táplálkozási döntések meghozatalát és a sportok gyakorlását, nem csupán azáltal, hogy oktatják és ösztönzik a polgárokat arra, hogy jó döntést hozzanak, hanem az egészségügyi alapellátásba integrált olyan programok révén is, amelyek segítik az elhízásban szenvedő betegek egészséges módon történő fogyását; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az elhízással kapcsolatos kutatást és innovációt, amelynek célja többek között a genetikai tényezők, az emberi bélflóra vagy a pszichológiai állapot testtömegre gyakorolt hatásának leírása, valamint a leghatékonyabb beavatkozások feltárása;

21. üdvözlő, hogy a Bizottság foglalkozni kíván az élelmiszerekben található rákkeltő szennyező anyagok problémájával; emlékezteti a Bizottságot a Parlament 2020. október 8-i állásfoglalására⁽⁴⁷⁾, amely szigorú jogi korlátok meghatározására szólít fel az élelmiszerekben előforduló akrilamid jelenlétére vonatkozóan a fogyasztók, különösen a legkiszolgáltatottabbak, például a csecsemők és a kisgyermekek megfelelő védelme érdekében; sürgeti a Bizottságot, hogy mielőbb terjesszen elő szabályozási javaslatokat;

22. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen eleget a Parlament 2019. január 16-i állásfoglalásában megfogalmazott, a peszticidek uniós engedélyezési eljárásának javítására irányuló különböző felhívásoknak;

23. felhívja a tagállamokat, a regionális és helyi önkormányzatokat, a civil társadalom képviselőit és a munkáltatókat, hogy mozdítsák elő és segítsék elő a fizikai és sporttevékenységek egész életen át történő gyakorlását, ezek ugyanis köztudottan csökkentik mind a rák előfordulását és kiújulását, mind pedig a mentális egészségi problémák enyhítését, és elősegítik a társadalmi befogadást; kiemeli annak fontosságát, hogy a közcélú infrastruktúrák, berendezések és programok finanszírozása révén a fizikai és sporttevékenységek gyakorlását mindenki számára hozzáférhetővé és inkluzívá tegyék már fiatal kortól, különös tekintettel a veszélyeztetett csoportokra; felhívja a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a kórházi ellátásban részesülő betegek fizikai tevékenységekhez való hozzáférését, amennyiben az klinikailag javasolt;

24. üdvözlő az EU „HealthLifestyle4all” kampányának elindítását, amely a többi kulcsfontosságú ágazat mellett a sport, a testmozgás és az egészséges táplálkozás népszerűsítését is magában foglalja; javasolja, hogy az iskolák építsék be tanterveikbe az egészségügyi oktatást annak érdekében, hogy a kiskorúak és a serdülők megtanulják, hogyan élhetnek egészségesen, és megismertessék őket az Európai Rákellenes Kódexszel, továbbá kéri, hogy az egészségügyi oktatás képezze szerves részét a szociális segítségnyújtással kapcsolatos oktatási politikáknak;

25. rámutat arra, hogy a napsugárzás láthatatlan ultraibolya- (UV-) sugárzást tartalmaz, amely bőrrákot okozhat; ezért felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a munkavállalók fizikai tényezők hatásának való expozíciójáról (mesterséges optikai sugárzás) szóló 2006/25/EK irányelvet⁽⁴⁸⁾, és terjessze ki annak hatályát a napsugárzásra is; támogatja az UV-sugárzásnak való kitettség elleni védelem uniós szintű megerősítését, különösen a szabadban dolgozó munkavállalókra vonatkozó munkavédelmi jogszabályok keretében; üdvözlő a Bizottság az iránti elkötelezettségét, hogy intézkedéseket vesz fontolóra a – többek között a mesterséges barnítóberendezések (szoláriumok) által kibocsátott – UV-sugárzással szembeni

⁽⁴⁶⁾ A Bizottság javaslata (2021. március 24.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlásra (COM(2021)0137).

⁽⁴⁷⁾ HL C 395., 2021.9.29., 32. o.

⁽⁴⁸⁾ HL L 114., 2006.4.27., 38. o.

2022. február 16., szerda

kitettségre vonatkozóan⁽⁴⁹⁾; rámutat a tájékoztató kampányok azzal kapcsolatos fontosságára, hogy felhívják az emberek figyelmét a túlzott napozáshoz kapcsolódó kockázatokra, és segítsenek nekik felismerni a lehetséges figyelmeztető jeleket; egyedi intézkedéseket szorgalmaz a kiskorúak és serdülők UV-sugárzással szembeni kitettségének csökkentése érdekében; kéri a szoláriumok kozmetikai célú használatára vonatkozó jogszabályok szigorítását és kiskorúak általi használatuk betiltását; felhívja a tagállamokat, hogy a nemzeti rákregiszterekben vezessék be a melanóma típusú bőrrákos esetek bejelentését is;

26. elismeri, hogy Európában a rák okozta terhek körülbelül 2 %-a az ionizáló sugárzásnak tudható be, és hogy a beltéri radonnak és bomlástermékeinek való kitettség a tudórak második fő oka Európában; érdeklődéssel várja az Euratom kutatási és képzési programjának⁽⁵⁰⁾ eredményeit – amelyek bővíteni fogják a radonnal szembeni kitettséggel kapcsolatos ismereteket –, valamint a radon lakásokban történő felhalmozódásának csökkentésére javasolt ellenintézkedéseket; emlékeztet arra, hogy az ionizáló sugárzás magánlakásokban is jelen lehet; ezért ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy térképezzék fel a jelenlegi és potenciális kritikus területeket, hogy hatékonyan reagálhassanak e fenyegetésre; felhívja a Bizottságot, hogy különítsen el forrásokat egy ilyen előrejelző térkép létrehozására, és támogasson a nyilvánosságunk szóló tájékoztató kampányokat az ezzel kapcsolatos figyelemfelkeltés érdekében; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a radioaktív sugárforrásoknak való kitettségről szóló irányelvben⁽⁵¹⁾ előírtaknak megfelelően rendszeresen frissítsék a radonexpozíció csökkentésére irányuló nemzeti terveiket, és erősítsék meg az új épületekre vonatkozó radonszint-csökkentési irányelveket; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az ionizáló sugárzásnak kitett munkavállalók – például a légitársaságok személyzete, az atomerőművek dolgozói, a releváns ipari környezetben dolgozók és a radiológiai, sugárterápiás vagy nukleáris gyógyászati ágazatban dolgozó kutatók és egészségügyi szakemberek és állatorvosok – védelmét szolgáló jelenlegi intézkedések végrehajtását és hatékonyságát, és a szükséges és arányos mértékben vizsgálja felül ezeket az intézkedéseket;

27. kéri a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az elektromágneses mezők – ezen belül az 5G – és a rákos megbetegedések között fennálló összefüggésekre irányuló multidiszciplináris tudományos kutatást, hogy tudományos bizonyítékokat gyűjtsön az elektromágneses mezők hosszú távú hatásairól, és időben tájékoztassa a nyilvánosságot az említett tanulmányok eredményeiről; kéri a rádiófrekvenciáknak való kitettséget csökkentő technológia fejlesztésére irányuló kutatás előmozdítását;

28. úgy véli, hogy az európai zöld megállapodás az európai rák megelőzéshez hozzájáruló egyik fontos tényező a levegő-, élelmiszer-, víz- és talajszennyezés, valamint a vegyi expozíció csökkentése révén; kéri, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiának, a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiának, a szennyezőanyag-mentességi stratégiának és a toxikus anyagoktól mentes környezetre vonatkozó stratégiának képezze részét egy, a szakpolitikáknak a rák előfordulására gyakorolt hatására vonatkozó értékelés; üdvözlí az uniós levegőminőségi előírások közelgő felülvizsgálatát, és felhívja a Bizottságot, hogy azokat hozza összhangba a környezeti levegő minőségéről szóló irányelvek végrehajtásáról szóló, 2021. március 25-i parlamenti állásfoglalásban⁽⁵²⁾ említett WHO-iránymutatásokkal; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a közös agrárpolitika segítse a mezőgazdasági termelőket a növényvédő szerek használatának csökkentésében; ösztönzi a környezet szempontjából biztonságosabb gyógyszerek kutatását, alkalmazását és fejlesztését, továbbá ösztönzi olyan hatékony hulladéktávoltási mechanizmusok bevezetését, amelyek nem szennyeznek a környezetet, összhangban az európai gyógyszerstratégia célkitűzéseivel;

29. hangsúlyozza a felülvizsgált ivóvíz-irányelv⁽⁵³⁾ maradéktalan végrehajtásának, valamint a víz-keretirányelv⁽⁵⁴⁾ végrehajtásának és érvényesítésének szükségességét, amelyek csökkenteni fogják bizonyos olyan szennyező anyagok felszíni és felszín alatti vizekben való koncentrációját, amelyek hozzájárulhatnak a rák előfordulásához;

⁽⁴⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/35/EU irányelve (2014. február 26.) a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 96., 2014.3.29., 357. o.).

⁽⁵⁰⁾ A Tanács (Euratom) 2021/765 rendelete (2021. május 10.) az Európai Atomenergia-közösségnek a Horizont Európa kutatási és képzési programjának létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2018/1563 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 167. I, 2021.5.12., 81. o.).

⁽⁵¹⁾ A Tanács 2013/59/Euratom irányelve (2013. december 5.) az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 13., 2014.1.17., 1. o.).

⁽⁵²⁾ HL C 494., 2021.12.8., 64. o.

⁽⁵³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2184 irányelve (2020. december 16.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről, HL L 435., 2020.12.23., 1. o.

⁽⁵⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

2022. február 16., szerda

30. szorgalmazza különösen a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet (REACH-rendelet) ⁽⁵⁵⁾ szerinti, rákkeltő hatásra vonatkozó tájékoztatási követelmények megerősítését, hogy a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiával összhangban az összes gyártott vagy importált rákkeltő anyagot – a mennyiségtől függetlenül – azonosítani lehessen, továbbá kéri a vegyi anyagoknak – köztük az endokrin károsító anyagoknak – a REACH-rendelet alapján, a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség és a WHO értékeléseivel összefüggésben történő regisztrálását, értékelését, engedélyezését és korlátozását; üdvözlö a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában foglalt, arra irányuló kötelezettségvállalást, hogy az általános kockázatkezelési megközelítést kiterjesztik annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztási cikkek ne tartalmazzanak rákkeltő, génmutációkat okozó, a reprodukzív vagy az endokrin rendszert károsító, illetve perzisztens és bioakkumulatív, valamint toxikus vegyi anyagokat; felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb hajtsa végre a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában tervbe vett intézkedéseket annak érdekében, hogy csökkentse a polgárok rákkeltő és endokrin károsító anyagoknak való kitettségét az összes expozíciós útvonalon; kéri a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a veszélyes vegyi anyagokkal szemben különösen érzékeny népességcsoportokra, és jobban vegye figyelembe ezeket az érzékeny népességcsoportokat a vegyi anyagokra vonatkozó kockázatértékelésekben; hangsúlyozza, hogy a megelőzés megerősítése szempontjából kulcsfontosságú, hogy tájékoztassák a fogyasztókat a mindennapi életükben előforduló expozíciós útvonalokról, és e tekintetben üdvözlö a termékekben található, aggodalomra okot adó anyagok adatbázisának létrehozását; kéri az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget, hogy az Európai Vegyianyag-ügynökséggel közösen készítsen jelentést az európai környezetben előforduló vegyi anyagokról; kéri, hogy a jelentés értékelje az európai termelési és fogyasztási rendszerekben előforduló rákkeltő és endokrin károsító anyagok rendszerszintű jellegét, a termékekben való felhasználásukat, az európai környezetben való előfordulásukat, valamint az emberi egészségre gyakorolt káros hatásukat, különös tekintettel a rákos megbetegedésekre;

31. úgy véli, hogy az Európai Rákellenes Kódex következő kiadásában figyelembe kell venni a környezeti rákkeltő anyagokra vonatkozó legfrissebb ismereteket; kéri a Bizottságot, hogy a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiával összhangban haladéktalanul tegyen javaslatot a REACH-rendelet 68. cikkének (2) bekezdése, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokról szóló rendelet ⁽⁵⁶⁾, a kozmetikai termékekről szóló rendelet ⁽⁵⁷⁾, a játékok biztonságáról szóló irányelv ⁽⁵⁸⁾ és más releváns, fogyasztási cikkekre vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatára annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztási cikkek ne tartalmazzanak olyan vegyi anyagokat, amelyek rákot okoznak; kéri továbbá e jogszabályok rendszeres felülvizsgálatát az új anyagok, tendenciák és termékek fejlődésének figyelembevétele érdekében; hangsúlyozza, hogy az endokrin károsító anyagok jelen vannak az élelmiszerekben, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokban, a kozmetikumokban, a fogyasztási cikkekben, a játékokban és az ivóvízben, valamint az expozíció – még kis dózisban is – rövid és hosszú távon káros hatásokkal járhat, beleértve a rákot is ⁽⁵⁹⁾; kiemeli, hogy mivel az EU lakossága széles körben is van téve számos gyaníthatóan és köztudottan endokrin károsító anyagnak, és mivel a hasonló vagy különböző útvonalakon ható több endokrin károsító anyagnak való együttes kitettség halmozott hatásokkal járhat, minimalizálni kell az endokrin károsító anyagoknak való kitettséget, az uniós szabályozást pedig minden ágazatban következetesebbé kell tenni; további kutatásokat ösztönöz annak megállapítása érdekében, hogy a vegyi anyagok hathatnak-e endokrin károsító anyagként;

32. teljes mértékben támogatja a Bizottság vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia keretében tett, arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy módosítja a vegyi anyagok osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló rendeletet (1272/2008/EK rendelet ⁽⁶⁰⁾), hogy új veszélyességi osztályokat vezessen be többek között az endokrin károsító anyagok tekintetében – beleértve a gyaníthatóan endokrin károsító anyagokat is –, valamint az ilyen anyagok azonosításának lehetővé tétele érdekében minden vonatkozó jogszabályban aktualizálja a tájékoztatási követelményeket;

33. kéri a Bizottságot, hogy a vegyi anyagok és a gyógyszerek gyártásával kapcsolatos szabályozási követelményekbe építse be a „jóindulatú tervezés” megközelítést annak érdekében, hogy az egészségünket, a társadalmat és a környezetet fenyegető kockázatok mérséklése során valódi elővigyázatossági megközelítést alkalmazzanak;

⁽⁵⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

⁽⁵⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1935/2004/EK rendelete (2004. október 27.) az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokról és tárgyokról (HL L 338., 2004.11.13., 4. o.).

⁽⁵⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1223/2009/EK rendelete (2009. november 30.) a kozmetikai termékekről (HL L 342., 2009.12.22., 59. o.).

⁽⁵⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/48/EK irányelve (2009. június 18.) a játékok biztonságáról (HL L 170., 2009.6.30., 1. o.).

⁽⁵⁹⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU\(2019\)608866_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU(2019)608866_EN.pdf)

⁽⁶⁰⁾ HL L 353., 2008.12.31., 1. o.

2022. február 16., szerda

34. üdvözlí az EU 2021–2027 közötti idószakra szóló új munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiai keretét, különösen a munkával összefüggő halálesetekkel kapcsolatos „zéró-elképzelés” megközelítést, valamint a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, 2023-ra tervezett helyzetértékelő csúcstalálkozót, amelynek célja a „zéró-elképzelés” felé tett előrehaladás értékelése; hangsúlyozza, hogy a szociális partnereket és az érdekelt feleket szorosan és rendszeresen be kell vonni ebbe a stratégiába; sajnálatát fejezi ki azonban a stratégiában tárgyalt anyagok korlátozott száma miatt; ösztönzi a gyaníthatóan rákkeltő, mutagén és/vagy reprodukciót károsító új anyagokkal kapcsolatos folyamatos elemzéseket és kutatásokat, munkahelyi expozíciós határértékek meghatározását az ilyen határértékekkel még nem rendelkező vegyi anyagok esetében, valamint azok rendszeres felülvizsgálatát, amikor ez az újabb tudományos adatok és a technológiai haladás fényében szükségessé válik; üdvözlí az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) által készített, a rák kockázati tényezőivel szembeni kitettségre vonatkozó munkavállalói felmérést; hangsúlyozza, hogy a szisztematikusabb, az adatvédelmi intézkedéseknek teljes mértékben megfelelő humán biomonitöring programok mind a munkahelyi, mind a nem munkahelyi környezetben fontos források lehetnek az általános kémiai expozíciós hatásokra és az egészségügyi hatásokra vonatkozó információknak; ezért felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen fokozza erőfeszítéseit a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv ambiciózus és rendszeres frissítése révén; ennek érdekében felhívja a Bizottságot, hogy a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően terjesszen elő cselekvési tervet legalább 25 további anyagra, anyagcsoportra vagy technológiai eljárással előállított anyagra vonatkozó munkahelyi expozíciós határértékek 2024-ig történő megállapítása érdekében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak növelnie kell a munkahelyi expozíciós határértékek felülvizsgálatára és az új határértékek meghatározására vonatkozó kapacitását, többek között az illetékes egységek és hatóságok létszámának növelésével; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a 2004/37/EK irányelv negyedik felülvizsgálatáról folyamatban lévő tárgyalások lehetőséget kínálnak arra, hogy az 1. mellékletbe belefoglalják az 1272/2008/EK rendelet I. mellékletében meghatározott 1A. vagy 1B. kategóriájú rákkeltő, mutagén és/vagy reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak megfelelő veszélyes gyógyszereknek való kitettséggel járó munkát is annak érdekében, hogy az e termékeket kezelő munkavállalók számára a lehető legjobb általános és egyéni védelmi intézkedéseket biztosítsák; megismétli arra vonatkozó felhívásait, hogy az expozíciós határértékek megállapításához új, koherens, átlátható és kockázatalapú rendszert kell létrehozni, és jobban figyelembe kell venni a munkavállalók több anyagnak való együttes expozícióját; üdvözlí a Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy az endokrin károsító anyagokat felveszi az 1907/2006/EK rendelet (REACH-rendelet) alapján a különös aggodalomra kategóriájába, és azokat az 1272/2008/EK rendelet alapján osztályozza; hangsúlyozza, hogy a munkavállalókat az endokrin károsító anyagoknak való kitettséggel szemben is védeni kell; üdvözlí a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy 2022-ben jogalkotási javaslatot terjeszt elő a munkavállalók azbeszttel szembeni kitettségének további csökkentése érdekében, amely anyag a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség szerint bizonyítottan rákkeltő (1. csoport), és továbbra is a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések közel feléért felelős Európában; e tekintetben megismétli a munkavállalók azbeszttel szembeni védelméről szóló, 2021. október 20-i állásfoglalásában⁽⁶¹⁾ foglalt kéréseit, különösen az összes azbeszt eltávolítását célzó európai stratégiára irányuló felhívását, valamint az azbesztnak való, nem munkahelyi kitettséggel kapcsolatos kockázatok jobb értékelésére irányuló javaslatait; felkéri a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a bizonyítottan a munkával összefüggő rákos megbetegedések elismerését és az azokkal kapcsolatos kártérítés megszerzését, és erősítsék meg a munkahelyi expozíció munkaügyi felügyelőségek általi ellenőrzését;

35. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valósítsák meg az ENSZ fertőző betegségekkel kapcsolatos fenntartható fejlődési céljait, elősegítve a fertőző betegségekkel összefüggő rákos megbetegedések megelőzését; üdvözlí a HPV terjedése elleni küzdelem keretében alkalmazott oltási programokat; ragaszkodik ahhoz, hogy a HPV-vel összefüggő valamennyi rákos megbetegedés felszámolása érdekében a tagállamokban nemi szempontból semleges, állami finanszírozású HPV-oltási programot kell bevezetni, és felszólít arra, hogy 2030-ig a lányok 90 %-át 15 éves korig teljeskörűen oltásba be HPV-vakcinával, és a fiúk beoltását is jelentős mértékben növeljék; sürgeti, hogy a Rákegyenlőtlenségi Regiszter keretében számoljanak be az európai rákellenes terv HPV-védőoltással kapcsolatos céljai felé tett előrelépésről; kéri a tagállamokat, hogy a veszélyeztetett csoportok közötti immunizációs egyenlőtlenségek csökkentése és a gyermekkori immunizáció javítása érdekében hajtsák végre a védőoltással megelőzhető betegségek elleni megerősített együttműködésről szóló, 2018. december 7-i tanácsi ajánlást⁽⁶²⁾; örvendetesnek tartja, hogy a Bizottság javaslatot kíván tenni egy, a védőoltással megelőzhető rákos megbetegedésekről szóló tanácsi ajánlásra; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a rákkeltő vírusokat, például a HPV-t és a hepatitis B-vírust (HBV) célzó összehangolt fellépésekre van szükség a vírusok terjedésének megakadályozása érdekében; szorgalmazza a tagállami nemzeti programok részét képező HPV- és HBV-védőoltások harmonizációját, biztosítva ugyanakkor az oltásokkal kapcsolatos tájékoztatást és előmozdítva az egyenlő hozzáférést a felnőttek érzékeny és veszélyeztetett csoportjai számára; ösztönzi a jelenlegi HPV- és HBV-oltások rendszeres, uniós szintű nyomon követését egy, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) által kifejlesztett Covid19 oltási nyomonkövető rendszerhez hasonló rendszer segítségével, ami a bevált gyakorlatok alkalmazására és a lendület fenntartására is ösztönözni fogja a tagállamokat; felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak az adatok harmonizálásáról és a nemzeti immunizációs adatrendszerek átjárhatóságáról és fokozott fejlesztéséről;

⁽⁶¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0427.

⁽⁶²⁾ HL C 466., 2018.12.28., 1. o.

2022. február 16., szerda

hangsúlyozza, hogy az ECDC-nek kulcsszerepet kell játszania a tagállamok előrehaladásának nyomon követésében; támogatja a többi vírus, például a hepatitis C és a humán immundeficiencia-vírus (HIV) elleni oltóanyagok fejlesztésével kapcsolatos további kutatást; úgy véli, hogy addig is tömegesen terápiás megoldásokat kellene alkalmazni a WHO azon céljának elérése érdekében, hogy 2030-ra felszámolják a hepatitis C-t, és kéri a Bizottságot, hogy e célok elérése érdekében a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz pénzügyi forrásaiból finanszírozza a szűréseket; együttműködésre szólít fel a tagállamokkal és a nemzetközi szervezetekkel az oltással kapcsolatos félretájékoztató hatásaival szembeni fellépés és a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanság kezelése érdekében; kéri, hogy erre a célra – többek között a polgárok, az oktatási szolgáltatók és az egészségügyi szakemberek körében végzett ismeretterjesztő tevékenységek támogatására, valamint a Horizont Európa program keretében végzett viselkedéskutatás támogatására – vegyék igénybe „az EU az egészségért” programot és egyéb uniós finanszírozási forrásokat; javasolja, hogy alkalmazzák nagyobb mértékben a dezinformáció visszaszorítását célzó uniós gyakorlati kódexet, különös tekintettel a védőoltásokkal kapcsolatos félretájékoztatóra;

36. rámutat, hogy a legújabb adatok megerősítik, hogy a krónikus gyulladásban, többek között a reumás, valamint váz- és izomrendszeri betegségekben szenvedő emberek esetében nagyobb a rák és más rosszindulatú elváltozások kialakulásának kockázata; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a krónikus gyulladás, a rák, valamint a reumás, illetve váz- és izomrendszeri betegségek közötti összefüggések kutatását;

37. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is fektessenek be a felnőttkori és egyúttal a gyermek- és serdülőkori rák okainak kutatásába;

38. rámutat, hogy fontos megfelelő finanszírozást elkülöníteni a tudományos, illetve társadalom- és bölcsészettudományi kutatás számára ahhoz, hogy fel lehessen mérni a gyermekkori rák esetében a minőségi ellátáshoz és az innovációkhoz való hozzáférés terén Európa-szerte mutatkozó egyenlőtlenségeket, amelyek a rákbeteg gyermekek túlélési arányában akár 20 %-os különbséget is okozhatnak a tagállamok között, továbbá rámutat, hogy fontos kockázatenyhítő intézkedéseket hozni annak érdekében, hogy Európában minden rákban szenvedő gyermek és fiatal számára garantálják az egyenlő jogokat és a kezelésekhöz való hozzáférést; e tekintetben sajnálatát fejezi ki a jó minőségű egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén a tagállamok és tagállamokon belüli különböző régiók között fennálló egyenlőtlenségek miatt, és kéri a Bizottságot, hogy megfelelő jogalkotási intézkedésekkel kezelje ezeket a különbségeket, biztosítva a jogok egyenlőségét az Unióban;

39. javasolja, hogy a női mellrák kockázatának csökkentése érdekében ösztönözzék a szoptatást az anyáknak a szoptatás előnyeiről való tájékoztatása és felvilágosítása révén;

40. rámutat arra, hogy bizonyítást nyert, hogy egyes gének mutációi összefüggnek a rákra való genetikai hajlammal; kiemeli, hogy vannak módszerek e mutációk kimutatására, akár születéskor bizonyos gyermekkori rákos megbetegedések korai felismerése céljából, akár az élet során, különösen a mell-, a petefészek- és a vastagbélrák esetében, és e mutációk kimutatása segíthet a korai stádiumú rák megelőzésében vagy felderítésében, valamint a kezelésre vonatkozó döntések meghozatalában; javasolja ezért, hogy a tagállamok a finanszírozás elkülönítése és a gyors és hatékony költségelszámolási eljárások létrehozása révén támogassák a betegek genetikai vizsgálatokhoz való szélesebb körű hozzáférést valamennyi korcsoportban, orvosi tanácsadással és fejlett szekvenálási diagnosztikával együtt, és nyújtsanak tájékoztatást arról, hogy a polgárok milyen mértékben férhetnek hozzá ezekhez a szolgáltatásokhoz az Unióban; javasolja, hogy növeljék a beruházásokat a genetikai szekvenálási platformokhoz kapcsolódó infrastruktúrába és készségekbe, valamint a külön egységeknél dolgozó, szakosodott genetikai tanácsadók képzésébe, amint az már egyes központoknál működik; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a genetikai kutatást annak érdekében, hogy megtalálják azokat a genotípusokat, amelyek esetében nagyobb a valószínűsége bizonyos rákos megbetegedések kialakulásának, beleértve a gyermekkori rákos megbetegedéseket is, amelyeknél a külső hatásoknak való kitettség időtartama rövid;

41. kiemeli, hogy a rákos megbetegedések terén a molekuláris járványtanhoz hasonló technikák a hagyományos járványtanhoz képest új ismeretekkel szolgálhatnak a gének és a környezet kölcsönhatását illetően; rámutat, hogy ezek az ismeretek az epigenetika terén végzett további vizsgálatokkal együtt segíthetnek jobban megérteni a rák kialakulásához hozzájáruló kockázati tényezőket és javítani a korai felismerést;

42. határozottan támogatja az Európai Rákellenes Kódex tervezett felülvizsgálatát a rákmegelőzési programokra vonatkozó bevált gyakorlatok kidolgozása, megosztása és végrehajtása érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra, valamint támogatja egy felhasználóbarát uniós mobilalkalmazás elindítását, amely a rákmegelőzés, a felvilágosítás és az ellátás tekintetében támogatja az embereket, és kiterjed ezekre, a tervben foglaltak szerint; kiemeli, hogy az inkluzivitás biztosítása érdekében a mobilalkalmazásokon való elérhetőség mellett minden naprakész információt nem digitális formátumban is elérhetővé kell tenni; hangsúlyozza, hogy az Európai Rákellenes Kódexet az IARC-nek szisztematikusan értékelnie kell, az értékelési munkát pedig továbbra is a Bizottságnak kell koordinálnia;

2022. február 16., szerda

43. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is javítsák a rákos megbetegedések kockázataival és meghatározó tényezőivel kapcsolatos egészségügyi ismereteket és az ehhez kapcsolódó digitális ismereteket, dolgozzanak ki oktatási eszközöket a megelőzésre, és támogassák e-tanulási platformok és alkalmazások létrehozását; kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a hátrányos helyzetű, kiszolgáltatott, társadalmilag kirekesztett és perifériára szorult emberekre, és hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságúak a sajátos egészségügyi ismeretekkel rendelkező csoportok számára szervezett speciális figyelemfelkeltő kampányok; megállapítja, hogy fontos a munkahelyi rákkeltő anyagokkal kapcsolatos egészségügyi ismeretek bővítése, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy garantálják, hogy a munkáltatók megfelelő képzést biztosítsanak; hangsúlyozza, hogy az elsődleges egészségügyi szolgáltatóknak fontos szerepük van az egészségfejlesztésben a népesség különböző csoportjai körében, mivel egészségfejlesztési intézkedéseiket a digitális készségekkel rendelkező vagy adott esetben egyáltalán nem rendelkező betegek szükségleteihez tudják igazítani; úgy véli, hogy a rák megelőzése az első lépés a lakosság egészségügyi nevelésére irányuló európai politika felé;

44. felszólít a Rákkutatási Tudásközpont folyamatos megszilárdítására, amelynek feladata az oktatási programokban – a nemzeti programokkal szinergiában – az egészségfejlesztéssel kapcsolatosan megvalósuló nagyszabású prevenciók kampányok (ártalmatlan magatartásformák, egészséges táplálkozás, testmozgás, a rákkeltő vírusok terjedési útvonalai, valamint az ilyen fertőzések oltási és kezelési lehetőségei stb.) és hathatós kommunikációs kampányok kidolgozását és koordinálását célzó európai ütemterv kidolgozása lenne, és különösen a fiatalokra és a hátrányos helyzetű csoportokra összpontosítana; megállapítja, hogy e kampányok üzeneteinek kidolgozása során együtt kell működni a nemzeti és helyi civil társadalmi szervezetekkel;

45. hangsúlyozza, hogy a dohány- és a káros alkoholfogyasztás, a rossz táplálkozás, a magas testtömegindex, a mozgásszegény életmód és a környezetszennyezés más krónikus betegségek szempontjából is kockázati tényezők; ezért úgy véli, hogy a rákmegelőzési és kockázatcsökkentési intézkedéseket integrált krónikusbetegség-megelőzési program keretében kell végrehajtani, szorosan együttműködve az egészségfejlesztéssel, a betegségmegelőzéssel és a nem fertőző betegségek kezelésével foglalkozó irányítócsoporttal; kéri, hogy az uniós intézmények, a tagállamok, a betegszervezetek és az egészségügy területén tevékenykedő civil társadalmi szervezetek részvételével rendezzenek a rák és más krónikus betegségek kereskedelmi eredetű meghatározó tényezőire összpontosító elemző és megelőzéssel foglalkozó csúcstalálkozót;

46. kéri, hogy a prevenciók programok legyenek inkluzívak, és vonják be a régiókat, a településeket, a polgárokat, a szociális partnereket, a civil társadalmat és a betegek érdekvédelmi szervezeteit a döntéshozatali folyamat valamennyi szakaszába, különösen az Európa jövőjéről szóló konferencia révén;

II. Inkluzív szűrés és a rák kimutatása

47. sajnálatosnak tartja a tünetekkel járó rákos megbetegedések gyakran késedelmes és időben késve történő diagnosztizálását, ami a tájékoztatás hiányával vagy a rák szűrésével és felderítésével kapcsolatos folyamatok be nem tartásával függ össze; elismeri, hogy külön figyelmet kell fordítani a szűrési programok folytonosságára és a rák korai kimutatására, valamint a rákgondozási szolgáltatásokra egészségügyi válságok (például a Covid19-válság) során vagy olyan helyzetekben, amikor az egészségügyi rendszerek kapacitása csökken; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a rák által érintettekkel partnerségben szervezzenek népegészségügyi kampányokat a szűrés, a korai felismerés és gondozás egészségügyi válság okozta esetleges késedelmének orvoslása érdekében; hangsúlyozza a rákszűrési programokra vonatkozó gyors és naprakész adatok fontosságát, amelyek a rendszeres szűrővizsgálatok zavarai esetén lehetővé teszik a gyors reagálást és nyomon követést, hogy az elhalasztott szűrések számát a lehető legalacsonyabb szintre csökkentsék;

48. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a rákszűréshez való hozzáférés terén egyenlőtlenségek vannak a tagállamok között, ami a rák késői diagnosztizálása miatt kisebb túlélési esélyeket eredményez, ami a lakóhelyük szerinti ország szerinti, elfogadhatatlan megkülönböztetést jelent az uniós polgárok között; hangsúlyozza, hogy a mellrákszűrés esetében az Eurostat adatai szerint az EU-ban legalább tízszeres a lefedettségben tapasztalt eltérés; rámutat, hogy az „Egészségügyi pillanatkép: Európa 2018” című kiadvány megállapította, hogy a méhnyakrákszűrés esetében a célcsoport lefedettsége tekintetében a tagállamok közötti különbség 25 % és 80 % között mozog; megállapítja, hogy például az IARC legutóbbi, rákszűrésről szóló 2003. évi tanácsi ajánlások végrehajtásáról szóló jelentése szerint csak 18 tagállam számolt be arról, hogy az emlő-, méhnyak-, illetve vastagbélrákra vonatkozóan rendelkezik országos vagy regionális lakossági szűrőprogrammal; felhívja a Bizottságot, hogy támogasson – például „az EU az egészségért” program, a Horizont Európa rákellenes küldetése vagy más vonatkozó programok révén – a rák korai felismerését és korai diagnózisát korlátozó akadályok feltárására irányuló projekteket Európában;

2022. február 16., szerda

49. felkéri a tagállamokat, hogy működjenek együtt, különösen a határokon átnyúló régiókban és az elszigetelt területeken (beleértve a hegyvidéki területeket és a szűrőközpontoktól távol eső városi területeket) a rákszűrési és a korai diagnosztikai szolgáltatások terén tapasztalható társadalmi és földrajzi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében;

50. támogatja a tervben bejelentett új, uniós finanszírozású rákszűrési rendszer elindítását, amely segíti a tagállamokat annak biztosításában, hogy 2025-re az emlő-, méhnyak- és vastagbélrákszűrésre jogosult uniós lakosok 90 %-a részesülhessen szűrővizsgálatban; felhívja a Bizottságot, hogy a legújabb tudományos bizonyítékok alapján terjessze ki a rendszert más rákos megbetegedésekre is, egyértelmű célokat tűzve ki a rák minden egyes típusára vonatkozóan; támogatja a rák egyéb olyan típusaival kapcsolatos kutatásokat, amelyek szűréssel hatékonyan kimutathatóak; kéri a Bizottságot, hogy két évente értékelje a rákszűrési rendszer eredményeit a célcsoportok egyenlő hozzáférése szempontjából, kövesse nyomon a tagállamok és a régiók közötti egyenlőtlenségeket, javasoljon megfelelő új intézkedéseket, valamint hangolja össze a szűrőprogramokat a rákszűrési kutatások legújabb eredményeivel, és szükség esetén terjesszen elő a szűrési és megelőzési szolgáltatások lefedettségének növelésére irányuló intézkedéseket a tagállamokban; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a Rákegyenlőtlenségi Regiszterben számoljanak be a szűrési célok eléréséről, és kövessék nyomon azt;

51. ösztönzi a tagállamokat, hogy a szervezett lakossági országos és regionális programok keretében támogassák az emlő-, méhnyak- és vastagbélrák szűrését a távoli és a legkülső régiókban is, és ehhez biztosítsanak megfelelő forrásokat; megismétli, hogy ugyanakkor a terv keretében nagyobb hangsúlyt kell fektetni a nem megelőzhető rákos megbetegedések szűrésére, diagnosztizálására és kezelésére irányuló kezdeményezésekre; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a magas kockázatú csoportok célzott szűrését; határozottan azt javasolja a tagállamoknak, hogy dolgozzanak ki átfogó szűrési politikát, amely lehetővé teszi az időben történő szűrést, ha örökletes jellemzőket mutató rákos megbetegedéseket észlelnek; javasolja, hogy a tagállamok hozzanak létre a rák különböző típusaira vonatkozó hatékony, pontos, nem invazív és innovatív korai diagnosztikai módszerek, például biomarkerek kutatására és fejlesztésére irányuló kutatási programokat;

52. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a tagállamok maradéktalanul hajtsák végre az emlő-, a méhnyak- és a vastagbélrákszűrésre és ezek korai diagnózisára vonatkozó európai minőségbiztosítási iránymutatásokat, hogy minimalizálják az ilyen rákos megbetegedések diagnosztizálási idejét; javasolja, hogy kezeljék a tagállamokon belül a szűrés terén mutatkozó egyenlőtlenségeket, adott esetben a rákszűrési kritériumainak, a jogi kereteknek, az irányítási és a minőségbiztosítási struktúráknak a szigorításával és tudományosan megalapozottá tételével; úgy véli, hogy a rákszűrési terén fennálló különbségek kezelése érdekében uniós szinten közös szabványosított szűrővizsgálati protokollokra van szükség, amelyek túlmutatnak a bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatásokon, például a szűrőprogramok szervezéséhez használt algoritmusokra és a szűrőprogramok minőségének értékelésére szolgáló mutatókra;

53. ösztönzi a rákszűrésre vonatkozó adatgyűjtés javítását és összehangolását az éves európai jelentéstétel lehetővé tétele érdekében; ösztönzi továbbá a jelenlegi szűrőprogramok rendszeres, uniós szintű nyomon követését; kiemeli, hogy a szűrőprogramokból származó, a rák előfordulására vonatkozó adatkészleteket össze kell kapcsolni a foglalkozási kategóriákkal, ami segíthet azonosítani a megfelelő megelőző intézkedéseket; úgy véli, hogy a közegészségügyi szolgáltatások megerősítése (beleértve a finanszírozást, az infrastruktúrát és az egészségügyi szakembereket érintő szempontokat) kulcsfontosságú a rák megelőzésének, szűrésének és diagnosztizálásának javítása szempontjából; hangsúlyozza, hogy a rákszűrés és az adatgyűjtés a rák gyakori komorbiditásáról nagyon fontos a lehető leghatékonyabb megelőzés érdekében; hangsúlyozza, hogy a rákkockázat-előrejelzés tudományos fejlődésének lehetővé kell tennie a kockázatnak megfelelő szűrési programok kidolgozását;

54. hangsúlyozza, hogy a rák kialakulásának megelőzése érdekében szorosan nyomon kell követni a hepatitis B-vel és C-vel fertőzött jelenlegi és volt betegeket;

55. ösztönzi a Bizottságot, hogy a határon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv⁽⁶³⁾ keretében fontolja meg a „másodvélemény” rendszere megkönnyítésének lehetőségét a nehezen gyógyítható vagy atipikus rákos megbetegedések esetében, és azt javasolja a tagállamoknak, hogy vezessék be a betegek ahhoz való jogát, hogy kérhessék, hogy az egyik tagállam szakemberei egy egységes, koherens rendszer keretében kikérhessék egy másik tagállam szakembereinek tanácsát;

56. üdvözli a Bizottság tudományos főtanácsadói csoportja és a tudományos tanácsadási mechanizmus által kezdeményezett, az emlő-, méhnyak- és vastagbélrákszűrésről szóló, 2003. évi tanácsi ajánlás közelgő frissítésére irányuló folyamatot, amelynek célja, hogy figyelembe vegyék az új szűrővizsgálatokat és a legjobb szűrési protokollok

⁽⁶³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/24/EU irányelve (2011. március 9.) a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről (HL L 88., 2011.4.4., 45. o.).

2022. február 16., szerda

(mágnesesrezonancia-képalkotás, HPV-vizsgálat, kockázatbesorolási megközelítések és kockázati számítások) legfrissebb adatait; hangsúlyozza, hogy az ilyen szűrőprogramokra vonatkozó információkat továbbítani kell a Közös Kutatóközpont Rákkutatási Tudásközpontjának (életkor a betegség kialakulásakor és a későbbi időpontokban, a túlélésre gyakorolt hatás, költséghatékonyság stb.), és hogy azokat az illetékes nemzeti hatóságoknak rendszeresen értékelniük kell; felszólítja a Bizottságot, hogy a tanácsi ajánlás 2022. évi aktualizálásának részeként az IARC-vel, a WHO-val, az egészségügyi szakemberekkel és a betegszervezetekkel szoros együttműködésben dolgozzon ki uniós iránymutatásokat a kutatási erőfeszítések előmozdítására az új tudományosan megalapozott rákszűrési programok (köztük a tüdő-, prosztata-, gyomor- és petefészekrák) bevonásának, valamint a mesterséges intelligencia szerepének értékelése érdekében; kéri, hogy ismerjék el azokat a bizonyítékokat, amelyek bizonyítják, hogy a célzott tüdőrákszűrés pozitívan hat a mortalitásra; arra ösztönzi a Tanácsot, hogy a fent említett értékelés eredménye alapján fontolja meg a tüdő- és prosztatarákszűrés felvételét a tanácsi ajánlás 2022-es frissített változatába; a Bizottság tudományos főtanácsadói csoportjának véleménye és a rákszűrésről szóló tanácsi ajánlás 2022-es frissített változata alapján szorgalmazza, hogy a kezelendő új rákos megbetegedésekre vonatkozóan világos és kézzelfogható célokat határozzanak meg;

57. támogatja, hogy a Bizottság és a tagállamok indítsák el a nemzeti szűrőközpontok uniós platformját, felhasználva a hasonló csere- és együttműködési platformok, mint például az egészségügyi technológiai értékelés európai uniós hálózatának és a gyógyszerügynökségek vezetőinek tapasztalatait; javasolja, hogy ezt a platformot bízzák meg a szakértelem megosztásával és a legjobb gyakorlatok végrehajtásával, a közös kihívások megvitatásával, az együttműködés, a képzés és a kapacitásépítés ösztönzésével a szűrőprogramok minőségének javítását szolgálva, központi szerepet töltve be az EU által támogatott rákszűréssel kapcsolatos projektekből és kezdeményezésekből, és hosszú távon fenntartva az IARC által az Unióban végzett rákszűrésről szóló végrehajtási jelentés adatszolgáltatóinak hálózatát;

58. hangsúlyozza, hogy az európai figyelemfelkeltő napok keretében folytatott uniós szintű figyelemfelhívó kampányok, motivációs felmérések és a meglévő kommunikációs kampányok jobb végrehajtása révén az Unióban élő emberek körében fontos felhívni a figyelmet a rákszűrésre és a korai felismerésre; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák, finanszírozzák és hajtsák végre azokat a további intézkedéseket, amelyek célja a rákszűréssel kapcsolatos tudatosság növelése és a szűrővizsgálatokon való részvétel előmozdítása mind a lakosság, mind a jogosult lakosok körében, közvetlen értesítés útján; bátorítja a tagállamokat, hogy az egészségügyi alapellátást nyújtó intézményekben aktívan dolgozzanak a felvilágosítási stratégiákon; a szűrőprogramokban való részvétel fokozása érdekében ösztönzi a magatartási alkalmazkodási tényezők és a rák korai felismerését és diagnosztizálását akadályozó tényezők kutatását, amelyet a Horizont Európa kutatási program keretében nyújtott uniós finanszírozás is támogat;

59. fokozott együttműködésre szólít fel a nem uniós országokkal és különösen a tágabb európai régióval annak érdekében, hogy ösztönözzék szűrőkampányok és korai diagnosztikai programok szervezését, elsősorban a nők rákos megbetegedései tekintetében, és különösen az alacsony és közepes jövedelmű országokban és a kisebbségi közösségek esetében, figyelembe véve ugyanakkor a nők rákos megbetegedéseinek sajátosságait ezekben az országokban; hangsúlyozza, hogy ez az EU fontos hozzájárulását jelentheti a rákkal kapcsolatos nemzetközi célok eléréséhez, például a WHO azon céljához, hogy a méhnyakrákot mint népegészségügyi problémát felszámolják;

60. elismeri az egészségügyi közvetítők, a betegirányítók és a nem kormányzati szervezetek fontosságát, és kéri, hogy vonják be őket a döntéshozatali folyamatokba és az erőforrások elosztásával kapcsolatos stratégiákba; elismeri, hogy létfontosságú szerepet játszanak, különösen a megelőző és a vakcinázási kampányokban, mivel segítenek lebontani a hatóságok és a társadalom, köztük a veszélyeztetett csoportok közötti gátakat;

61. felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a WHO-val folytatott együttműködést, és dolgozzanak a WHO szakpolitikai ajánlásainak és iránymutatásainak végrehajtásán;

IIIa. A rákgondozáshoz való egyenlő hozzáférés: úton a legmagasabb színvonalú gondozás felé

62. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az uniós betegek továbbra is kihívásokkal néznek szembe a más tagállamokban igénybe vehető egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a más tagállamokban végzett klinikai kísérletekben való részvétel során, és hogy a betegeknek csak kisebb része – és nem is minden egészségügyi szakember – tud arról, hogy a következő két meglévő keretrendszer alapján a betegeknek joguk van határokon átnyúló egészségügyi ellátást igénybe

2022. február 16., szerda

venni: a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv és a szociális biztonságról szóló rendelet⁽⁶⁴⁾; felszólít a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv reformjára, különösen annak érdekében, hogy a nemzeti kapcsolattartó pontok megerősítése révén lehetővé váljon a mobilitás, valamint a rendkívül speciális felszerelésekhez és ellátáshoz való hozzáférés azáltal, hogy több költségvetési forrást biztosítanak számukra, valamint hogy lehetővé váljon olyan bizottsági iránymutatások kidolgozása, amelyek elfogadható és harmonizált felülvizsgálati és jóváhagyási határidőket határoznak meg a szociális biztonságról szóló rendelet értelmében az EU-ban a kezelési idő felgyorsítása érdekében; felszólít a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló tájékoztató kampányok számának növelésére, beleértve az egészségügyi szakembereket célzó kampányokat is, valamint az EU határokon átnyúló hozzáférési útvonalaival kapcsolatos tájékoztatás egyablakos rendszerének kialakítására; hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell azokat a logisztikai és nyelvi akadályokat, amelyekkel a betegek akkor szembesülnek, amikor egy másik uniós tagállamban veszik igénybe az egészségügyi ellátást; hangsúlyozza, hogy a betegeket egyértelműen tájékoztatni kell az egyes tagállamokra vonatkozó előzetes engedélyezési követelményekről; hangsúlyozza, hogy különleges pénzügyi támogatást kell nyújtani az olyan, alacsony jövedelmű szülők számára, akik a gyermeküket kezelés céljából külföldre kísérik; hangsúlyozza, hogy – a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv és a társadalombiztosítási rendelet egyenlő mértékű figyelembevételével – meg kell könnyíteni a folyamatot a határokon átnyúló egészségügyi ellátási irányelv átfogó felülvizsgálatával azon betegek esetében, akik a kielégítetlen szükségletekre és a potenciális előnyökre tekintettel klinikai vizsgálatok céljából külföldre utaznak, és olyan problémákkal szembesülnek, mint például a hazatérésük utáni nyomon követési protokollok, valamint a klinikai vizsgálatokban való részvételükkel kapcsolatos költségeknek a nemzeti biztosítási ügynökségek általi fedezésének tisztázatlan volta; hangsúlyozza, hogy szükség van a határokon átnyúló klinikai vizsgálatokhoz való hozzáférés tisztázására, mivel ez a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelvben nem egyértelmű; hangsúlyozza, hogy a kezeléssel kapcsolatos valamennyi költséget a kezelés megkezdése előtt kell finanszírozni, hogy elkerülhető legyen az alacsony jövedelmű betegek kirekesztése; felhívja a Bizottságot, hogy a meglévő keretek következő felülvizsgálatával összefüggésben vegye fontolóra a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésre vonatkozó egységes engedélyezési és visszatérítési szabályok létrehozását, beleértve a másodvéleményhez való jogot is; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a Bizottság e-egészségügyi stratégiájának 2018-tól kezdődő rendszeres értékelésével kapcsolatban, hogy regionális, nemzeti és uniós szinten biztosítsák a rákos betegek összekapcsolt elektronikus egészségügyi nyilvántartásait, a jobb interoperabilitást, valamint jobb adatminőséget, adatvédelmet és biztonságot, szigorúan betartva a betegek egészségügyi adatainak védelmére és biztonságára vonatkozó szabályokat; megállapítja, hogy a Rákegyenlőtlenségi Regiszter a jelentéstétel és az e területen elért javulás mérésének eszköze lehet;

63. megállapítja, hogy a rákos betegek számára fontos a gyorsan alkalmazott kezelés és a releváns orvosi vizsgálatok időben történő elvégzése, mivel minél több idő telik el, annál inkább előrehalad a betegség, ami veszélyezteti a betegek túlélését; sajnálja, hogy egyes tagállamokban az állami források nem elegendőek az időben történő felismerés és kezelés biztosításához, ami miatt az állami társadalombiztosításra szoruló betegek túlélési esélyei csökkennek, és így nem marad más lehetőségük, mint a magánszektor;

64. felszólít arra, hogy a 2005/36/EK irányelvben⁽⁶⁵⁾ előírtaknak megfelelően vegyék fontolóra a rákgyógyítás terén szerzett egészségügyi képesítések kölcsönös elismerését az egész EU-ban, valamint egy közös elismerési rendszer bevezetését a nem uniós országok számára, biztosítva, hogy ez elősegítse a képesítések elismerését az onkológiai szakterületeken is; felszólít olyan továbbképzési programok kidolgozására, amelyek lehetővé teszik, hogy azok, akik az onkológia területére kívánnak lépni, ezt karrierjük bármely szakaszában megtehessek;

65. felszólít az orvosi és a gyermekonkológia szakterületként történő teljes körű elismerésére, a felnőttek és gyermekei rákos megbetegedéseire orvosi kezelésére és felügyeletére vonatkozó páneurópai minőségi előírások megállapítására, valamint a betegek rákspecialistákhoz való hozzáféréseinek megkönnyítésére, hogy részesülhessenek az innovációk és az olyan komplex kezelések esetében, mint a sejt- és génterápia, az új ígéretes gyógyszerekre vonatkozó klinikai vizsgálatokhoz, egészségügyi technológiákhoz és referenciaközpontokhoz való korai hozzáférés előnyeiből; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a visszaeső vagy nehezen kezelhető rosszindulatú daganatos betegségek korai klinikai vizsgálataiban az innovációhoz való hozzáférés a vonatkozó rendelkezések hatálya alá tartozzon;

66. kéri a sebészeti készségek megerősítését az EU-ban a sebészeti onkológia szakterületként történő elismerése, a ráksebészeti páneurópai minőségi előírások megállapítása, a betegek ráksebészeti „nagy volumenű” központokhoz és az innovatív sebészeti eljárásokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése útján; a magas színvonalú sebészet elismerésére szólít

⁽⁶⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

⁽⁶⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

2022. február 16., szerda

fel, és kiemeli annak fontosságát a korai stádiumban felismert rákos megbetegedések gyógyításában; hangsúlyozza a sebészeti onkológiai alaptanterv és az egyéni daganatsebészeti szakorvosképzés fejlesztésének előmozdítását, és programokat szorgalmaz a daganatsebészeti oktatás uniós harmonizálására; támogatja a helyi-regionális kezelés keretében végzett daganatsebészet terén folytatott klinikai vizsgálatok fejlesztését, és ösztönzi, hogy az uniós és nemzeti kutatási és innovációs alapok nagyobb összegeket fektessenek be a daganatsebészeti kutatásba; hangsúlyozza a szabványosított daganatsebészeti kezelések fontosságát a rák túlélőinek hosszú távú életminőségének javítása érdekében;

67. támogatja a magas színvonalú sugárterápia javítását és az ahhoz való fokozott és egyenlő hozzáférést az EU-ban az orvosfizika és a sugárterápia külön tudományágakként történő elismerése, a közös oktatási és képzési szabványok támogatása, a tagállamok sugárterápiás infrastruktúrájának bővítésére szánt uniós finanszírozás növelése, valamint az uniós és nemzeti kutatási és innovációs alapok sugárterápiás kutatásba való nagyobb mértékű befektetése révén;

68. kéri a geriátriai onkológia előmozdítását olyan ágazatként, amely különleges figyelmet érdemel, és amelyet tudományos kutatásokkal kell gazdagítani az idős betegek legjobb kezelési és diagnosztikai módszereinek megállapítása érdekében; emlékeztet arra, hogy az Unióban a rákos megbetegedések új eseteinek több mint 60 %-a, valamint a rák okozta halálesetek több mint 70 %-a a 65 év felettek körében fordul elő; megjegyzi, hogy ez az arány az EU népességének előregedésével várhatóan növekedni fog, ami döntő kihívást jelent az egészségügyi rendszerek számára; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen és konkrét intézkedésekkel kezeljék ezt a helyzetet; kifejezetten kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket az idősek klinikai vizsgálatainak megkönnyítése, a multidiszciplináris és átfogó onkogerátriai ellátási modellek rutin klinikai útvonalakon történő végrehajtása, valamint a geriátriai onkológiai kiválósági központok létrehozása érdekében; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az onkológiai dolgozók képzésének és továbbképzésének lehetőségeit a geriátria alapelveivel kapcsolatban;

69. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tervezzenek olyan intézkedéseket, amelyek az ellátás és a kezelés keretében nagyobb figyelmet fordítanak a betegek termékenységének védelmére, különösen a gyermek- és fiatalkori rákos megbetegedések esetében;

70. üdvözli az ionizáló sugárzásra vonatkozó stratégiai menetrend⁽⁶⁶⁾ szerinti új cselekvési tervet, amely támogatni fogja a radioizotóp-termelési kapacitások és a radioizotóp-ellátás biztonságát a jelenlegi előregedő flotta lecserélése és a meglévő technológiák – különösen reaktorok és részecskegyorsítók – bevezetése révén a meglévő pénzügyi eszközökkel, a határok átlépésének megkönnyítésével és a szállítás alóli mentességekkel megelőzi a radioizotópok hiányát, valamint javítja a gyógyászati sugártechnológia minőségét és biztonságát, amely jelenleg nem egyenlő mértékben áll minden uniós tagállamban rendelkezésre, továbbá a radioizotópok egészségügyi technológiai értékelésen keresztül történő értékelése, a piacra jutás harmonizációja, a nukleáris medicina mint teljesen független orvosi szakterület megerősítése, a képzési szabványok előmozdítása, valamint a nukleáris kutatásba való beruházás révén;

71. felhívja a Bizottságot arra, hogy mozgátsa elő, a tagállamokat pedig arra, hogy erősítsék meg a házi orvosok, a gyermekorvosok, az ápolók, az alapellátási szakemberek és a szakorvosok szerepét, tekintettel arra a fontos szerepre, amelyet a betegek diagnosztikai vizsgálatokra és onkológiai szakorvosokhoz való beutalásában játszanak, valamint a speciális táplálkozási szakemberek vagy dietetikusok, pszichológusok és rehabilitációs szakemberek szerepére a rákkezelés és az utógondozás során, annak érdekében, hogy az optimális ellátási útvonalon keresztül a megfelelő időben a megfelelő kezeléshez és ellátáshoz jussanak; multidiszciplináris csoportok kialakítását szorgalmazza a rákbetegek kezelésének teljes időtartama alatt, és a különféle rákspecialistákat és alapellátási szakembereket összehozó, összehangolt, több tudományágat érintő találkozók (konzílium) keretében pedig multidiszciplináris döntéshozatalt; hangsúlyozza az egészségügyi szakemberek folyamatos képzésének fontosságát, hogy naprakészek legyenek a rák új kezelési lehetőségeivel kapcsolatban; kéri a kezelési koordinátor szerepének szélesebb körű elterjesztését annak biztosítása érdekében, hogy a betegek kezelése megfelelően koordinált legyen, és hogy a betegek könnyen hozzáférjenek a rák diagnózisával kapcsolatos naprakész információkhoz és az egészségügyi rendszer igénybevételével kapcsolatos tanácsokhoz;

72. úgy véli, hogy a 2005/36/EK irányelv hatályát felül kell vizsgálni, hogy lehetővé tegye a rákos betegek ápolói képzésének kölcsönös elismerését és a kezelési folyamatot támogató egyéb egészségügyi személyzet oktatását;

⁽⁶⁶⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum az ionizáló sugárzás orvosi alkalmazásaira vonatkozó stratégiai menetrendről (SAMIRA), SWD(2021)0014.

2022. február 16., szerda

73. felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti rákellenes programjaik keretében dolgozzanak ki olyan stratégiákat, amelyek magukban foglalják és végrehajtják a rákos betegek ellátásával foglalkozó szakemberek körében a kiegészítő veszélye elleni megelőző intézkedéseket; sürgeti a Bizottságot és az EU-OSHA-t, hogy fordítson figyelmet erre az aggályra, és hangsúlyozza, hogy e tekintetben a terv fontos végrehajtó partnereinek kell tekinteni őket;

74. ösztönzi, amennyiben lehetséges és biztonságos, a rákos betegek ambuláns kezelésének alkalmazását a betegek és családtagjaik életminőségének megőrzése érdekében; hangsúlyozza különösen, hogy ösztönözni kell a gyermekek ambuláns kezelését, feltéve, hogy a megfelelő helyiségeket/környezetet és a rendelkezésre álló orvosi eszközöket úgy alakítják ki, hogy azok megfeleljenek a gyermekkorú betegek igényeinek; hangsúlyozza a gyógyszerek, onkológusok és ápolók szerepét a daganatellenes gyógyszereket szájon át szedő betegek multidiszciplináris nyomon követésében; felhívja a tagállamokat, hogy a fekvő- és járóbeteg-ellátás, valamint a közösségi ellátás folyamatosságának biztosítása érdekében hajtsák végre vagy javítsák az e-egészségügyi technológiákat és a távorvoslási és -gondozási szolgáltatásokat; sürgeti a Bizottságot, hogy a Horizont Európa kutatási finanszírozást a távgyógyászat használatának támogatására, valamint a kutatási eredményeken alapuló iránymutatások kidolgozásának elősegítésére fordítsa; intézkedéseket szorgalmaz a távgyógyászati-szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítására a tagállamokban, valamint „az EU az egészségért” program és a Digitális Európa finanszírozására, hogy támogassák a betegek és az egészségügyi szakemberek digitális ismereteinek fejlesztését;

75. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak integrált és multidiszciplináris palliatív ellátást a rákos betegek számára a fájdalom és a kellemetlen érzés enyhítése érdekében, előmozdítva a kényelmi ellátást és biztosítva az ápolók vagy gondozók jelenlétét, megőrizve a betegek méltóságát, és figyelembe véve az előzetes ápolási tervet és a beteg autonómiáját; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa és koordinálja a hospice-szal és az otthoni palliatív ellátással kapcsolatos rendszeres információcserét és a bevált gyakorlatok alkalmazását uniós szinten; kéri a kifejezetten a gyermekekre vonatkozó palliatív ellátás fejlesztését, különösen azokban a tagállamokban, ahol ez az ellátás még nem terjedt el széles körben; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti rákellenes programjaikban foglalkozzanak a palliatív ellátással, növeljék palliatív ellátást nyújtó egységek számát az egyes régiókban annak érdekében, hogy azok számát megfelelően a betegek igényeihez igazítsák, valamint hogy minimalizálják a várakozási időt, és biztosítsák a fenntartható finanszírozást, valamint az elegendő és jól képzett személyzetet; úgy véli, hogy tárgítani kell a szakmai képzések elismerésére vonatkozó uniós szabályozási keretet, hogy szabványosítani lehessen a palliatív ellátás oktatását és az egészségügyi szakemberek legjobb gyakorlatait; hangsúlyozza, hogy szükség van a palliatív ellátás referencialáozataira és azok integrációjára a rákbetegségekkel kapcsolatos minden szinten, a szakkórházak, az alapellátást nyújtó egészségügyi központok, a hospice-ok és az otthoni ellátás területén, valamint hangsúlyozza a kórházak területi integrációjának szükségességét; hangsúlyozza, hogy a betegek támogató és palliatív ellátáshoz (beleértve a pszicho-onkológiai szolgáltatásokat is) való hozzáférést Uniós-szerte mérjék és jelentésük a Rákegyenlőtlenségi Regiszteren keresztül; felszólít az egészségügyi rendszerek és a szociális segélyezési rendszerek közötti mélyebb együttműködésre valamennyi tagállamban;

76. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fogadjanak el egyedi minőségbiztosítási kritériumokat és rendszereket (ideértve az ellátásra vonatkozó közös szabványokat, a megfelelő szervezetet, infrastruktúrát és kompetenciákat, multidiszciplináris gyakorlatot, a szakemberek továbbképzését, a betegek oktatását és a klinikai kutatásban való részvételt), illetve közös klinikai iránymutatásokat annak biztosítására, hogy a daganatos betegeket kezelő állami és magánkórházakra is alkalmazzák az akkreditációs normákat, a rákos megbetegedések egész EU-ban történő hatékony, biztonságos és egyenlő kezelésének garantálása érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy ezeknek a kritériumoknak meg kell felelniük a kutatási eredményeken alapuló tudomány legmagasabb szintű normáinak, amelyeket szakértői vizsgálatnak alávetett tudományos folyóiratokban tettek közzé; ragaszkodik ahhoz, hogy a minőségbiztosítási kritériumoknak megfelelő állami és magánintézmények egyaránt bekerüljenek a nemzeti rákellenes programokba a terv részeként, azzal a céllal, hogy a rákbetegek számára a legmagasabb színvonalú kezelést biztosítsák az egész EU-ban; felhívja a tagállamokat, hogy térképezzék fel az onkológiával kapcsolatos egészségügyi igényeket, és emellett készítsék el meglévő onkológiai infrastruktúrájuk reális térképét és leltárát; úgy véli, hogy a feltérképezés lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy jobban megtervezzék a meglévő egészségügyi infrastruktúrához való hozzáférést, egyértelmű cselekvési területeket határozzanak meg, meghatározzák az erőforrások elosztásának prioritásait, és megtervezzék az onkológiai referencia-központok közötti, határokon átnyúló együttműködést;

77. üdvözli a tervben foglaltak szerint tervezett olyan uniós hálózat létrehozását, amely minden tagállamban összekapcsolja az elismert nemzeti komplex rákközpontokat (referenciaközpontokat), hogy megkönnyítse a minőségbiztosított diagnosztikus és kezelési többek között képzés, kutatás általi elterjedését és a klinikai vizsgálatokat az egész EU-ban; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák az ilyen központok létrehozását a ritka és az összetett kezelést igénylő rákos megbetegedések tekintetében is; felhívja a Bizottságot, hogy az EU-n belül jelölje meg az ilyen meglévő központokat, ösztönözze minden tagállamban legalább egy komplex nemzeti rákközpont létrehozását, és támogassa e központok hálózatának koordinációját; hangsúlyozza, hogy e hálózat célkitűzései között kell szerepelnie az egyenlőtlenségek csökkentésének, valamint a transzlációs, klinikai kutatás és az értékelő kutatási formák megerősítésének; hangsúlyozza, hogy a transzlációs kutatás előmozdítását és fejlesztését a Komplex Rákközpontok Uniós Hálózatának fontos központi célkitűzésként kell kezelni; úgy véli, hogy az uniós hálózat fejlesztése során a Bizottságnak fontolóra kell vennie

2022. február 16., szerda

a legkorszerűbb berendezések, a jól képzett orvosok és más egészségügyi szakemberek kapcsán szükséges beruházásokra, és javasolja, hogy a multidiszciplináris együttműködés megerősítése, ezáltal pedig a betegek kezelése terén elért eredmények javítása érdekében már a kezdetektől vonják be a rákos megbetegedésekkel foglalkozó, jól kiforrott szakterületeket és más orvosi szakirányokat a tervezett Komplex Rákközpontok Uniói Hálózatának munkájába; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a már meglévő, határokon átnyúló együttműködések fenntarthatóságát, például a gyermekkori rák gyógyítása területén és az európai referenciahálózatokban; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat azáltal, hogy elkülöníti a kohéziós és regionális alapok költségvetésének egy részét e központok létrehozásának támogatására, a teljes lakosság ellátásának biztosítása érdekében;

78. felszólít az egyes tagállamokban olyan, a WHO nemzeti rákellenes programokról szóló ajánlásának megfelelő nemzeti rákellenes programok azonosítására, megerősítésére vagy létrehozására, amely egyedi struktúrából, lehetőség szerint egy nemzeti rákkutató intézetből áll, és amely a megfelelő nemzeti rákellenes programok végrehajtásáért és nyomon követéséért felelős, megfelelő célokkal és forrásokkal; kéri, hogy a nemzeti rákellenes programok tartalmát a lehető legszorosabban hangolják össze a tervvel annak érdekében, hogy megkönnyítsék a terv sikeres végrehajtását; javasolja, hogy a nemzeti rákellenes programokat az Európai rákellenes cselekvési partnerség által kezdeményezett, a minőségi nemzeti rákellenes programok európai útmutatójával összhangban hozzák létre, és kéri, hogy a nemzeti rákellenes programokban szerepeltessenek egy külön elemet, ami a gyermekkori és a ritka rákos megbetegedésekkel foglalkozik annak biztosítása érdekében, hogy a megfelelő forrásokat különítsenek el, és megfelelő végrehajtási programokat vezessenek be e betegek sajátos igényeinek kielégítésére; üdvözli e szervezetek hálózatának létrehozását; hangsúlyozza, hogy a nemzeti rákellenes programoknak tartalmazniuk kell a megfelelő személynzeti kapacitásra vonatkozó előírásokat, amelyek biztosítják, hogy minden tagállamnak a teljes népességszám szempontjából elegendő onkológiai egészségügyi dolgozó álljon a rendelkezésére;

IIIb. A rákkezeléshez és -gyógyszerekhez való egyenlő hozzáférés az Unióban

79. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg az uniós gyógyszerpiacot a kezeléshez – köztük az innovációhoz és a személyre szabott orvosláshoz – való egyenlő hozzáférés javítása, a gyógyszerhiány csökkentése, az innovatív technológiák és kezelések magas árai jelentette probléma leküzdése, a generikus és biohasonló gyógyszerek használatának ösztönzése és a rákos felnőttek és gyermekek kezelésének javítása érdekében; felhívja a Bizottságot és a nemzeti versenyhatóságokat, hogy mérjék fel az európai gyógyszerpiacot, és fordítsanak kiemelt figyelmet a kkv-k nagy gyógyszeripari vállalatok általi felvásárlásaira, amelyek veszélyeztetik a tisztességes versenyt; ösztönzi az összes érintett érdekelt fél (beleértve a tudományos élet, az ipar szereplőit, az egészségügyi szakembereket és a betegek képviselőit) bevonásával a gyógyszerekhez való hozzáférésről és a gyermekek körében elforduló rákos megbetegedések kezelésének területén az ACCELERATE⁽⁶⁷⁾-en, illetve hasonló modelleken alapuló innovációról zajló párbeszédet;

80. felszólítja a tagállamokat, hogy fokozzák a gyógyszerekkel és egyéb egészségügyi termékekkel kapcsolatos nemzeti kutatási és gyártási kapacitásokat, többek között nemzeti gyógyszer-laboratóriumok létrehozásával, a kezeléshez való egyenlő hozzáférés biztosítása, a gyógyszerhiány és a gyógyszeripartól való függőség csökkentése, az innovatív kezelésekhöz való költségmentes hozzáférés biztosítása, valamint a rákos felnőttek és gyermekek kezelésének javítása érdekében; felszólítja továbbá a tagállamokat, hogy népegészségügyi szolgáltatásaik révén biztosítsanak költségmentes hozzáférést a rákos betegek által igénybe vett kezelésekhöz és gyógyszerekhez, és fontolják meg az olyan gyógyszerpolitikák bevezetését, amelyek a 65 év feletti felhasználók, a krónikus betegek és a gazdaságilag rászoruló családok számára költségmentes hozzáférést biztosítanak a gyógyszerekhez;

81. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexének létrehozásáról szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽⁶⁸⁾ és az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) létrehozásáról szóló, 2004. március 31-i 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽⁶⁹⁾ a forgalombahozatali engedélyek keretének megerősítése, a gyógyszerek elérhetőségének javítása, valamint a generikus és biohasonló gyógyszerek versenyének fokozása érdekében;

82. megjegyzi, hogy a rákos betegeket gyakran érinti a gyógyszerhiány, és hogy a rákellenes kezelések nyújtásában bekövetkező súlyos zavarok rendkívül hátrányosan érintik a rákos betegeket, gondozóikat és családjaikat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt az összes gyógyszer és gyógyászati termék, és különösen

⁽⁶⁷⁾ <https://www.accelerate-platform.org/>

⁽⁶⁸⁾ HL L 311., 2001.11.28., 67. o.

⁽⁶⁹⁾ HL L 136., 2004.4.30., 1. o.

2022. február 16., szerda

a rákgyógyszerek – ideértve az olcsó alapvető fontosságú rákgyógyszerek – hiányának megelőzése és kezelése érdekében; támogatja a gyógyszerhiánnyal adott esetben érintett rákellenes gyógyszerek közös kosarának kidolgozását, annak biztosítása érdekében, hogy a betegek – átlátható módon és a betegek megfelelően meghatározott igényei alapján – folyamatosan hozzáférjenek a megfelelő kezeléshez;

83. felszólít az ellátási lánc – különösen a rákgyógyszerek ellátási láncának – az EU-n belüli megerősítésére és diverzifikálására, az ellátással kapcsolatos feszültségek és hiányok szoros figyelemmel kísérésére, valamint az ilyen kritikus fontosságú gyógyszerekből egy stratégiai készlet létrehozására különösen akkor, ha korlátozott a beszállítók száma; kéri, hogy az uniós gyógyszerészeti jogszabályok vezessenek be jogi kötelezettséget a gyógyszeripari vállalatok számára, amelynek értelmében kötelesek tájékoztatni az EMA-t az alapvető fontosságú rákgyógyszerek megfelelő biztonsági készleteiről; hangsúlyozza a fenntartható közbeszerzési gyakorlatok fontos szerepét a gyógyszerhiány megelőzésében; sürgeti a Bizottságot, hogy a közbeszerzésről szóló irányelvvel⁽⁷⁰⁾ összefüggésben dolgozzon ki iránymutatásokat a gyógyszeriparban a rákgyógyszerekre vonatkozó közbeszerzési gyakorlatok támogatására, nevezetesen a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatra vonatkozó kritériumok végrehajtása tekintetében, amelynek célja a hosszú távú fenntarthatóság, a verseny és az ellátásbiztonság biztosítása, valamint a gyártásba történő beruházások ösztönzése;

84. rámutat, hogy a generikus vagy biohasonló gyógyszerek lehetővé teszik a rákos betegek hatékony és biztonságos ellátását, a fokozott versenyt, az innovációt és a megtakarítást az egészségügyi rendszerekben, és ezáltal elősegítik a gyógyszerekhez való könnyebb hozzáférést; felszólít, hogy vezessenek be egy stratégiai célkitűzést a tervben, valamint a nemzeti rákellenes programokban, hogy aktívan előmozdítsák a lejárt szabadalmú gyógyszerek használatát, ha az megfelelő és hasznos a betegek számára; hangsúlyozza, hogy piacra jutásukat nem szabad akadályozni vagy késleltetni, és fejlesztésük folyamatát támogatni és finanszírozni kell; felhívja a Bizottságot, hogy a szellemi tulajdon-jogok lejártakor sürgősen biztosítsa az egészségügyi versenyt azáltal, hogy biztosítja a biohasonló gyógyszerekhez való hozzáférést az első naptól kezdve, valamint megszünteti a versenyhez való hozzáférés előtt álló valamennyi, például a szabadalmak összekapcsolásával keletkező akadályt, betiltja a szellemi tulajdon-jogok örökös fenntartásának gyakorlatát, amely indokolatlanul késlelteti a gyógyszerekhez való hozzáférést, és lehetővé teszi az egységes globális fejlesztést;

85. úgy véli, hogy a tagállamoknak közelíteniük kell az orvosi technológiák értékelését; üdvözlí ezért az egészségügyi technológiaértékelésről szóló rendeletre vonatkozóan az Európai Parlament és a Tanács által 2021. június 22-én elfogadott megállapodást, amelynek célja, hogy támogassák a rák innovatív diagnosztikájának és kezelésének harmonizált értékelését és az ezekhez való gyorsabb hozzáférést, és úgy véli, hogy egy hatékonyabb döntéshozatali folyamat – más intézkedések mellett – szerepet játszhat ennek elősegítésében; üdvözlí, hogy a rákgyógyszerek az egyik első olyan gyógyszercsoport, amelyet az egészségügyi technológiaértékelésről szóló rendelet alapján közösen kell értékelni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat további intézkedések megtételére, hogy bátorítsák a rendelet keretében elvégzendő közös klinikai értékelések elterjedését és használatát; kiemeli a WHO által használt eszközöket, amelyek célja, hogy felvegyék a rákgyógyszereket a WHO alapvető gyógyszerek mintalistájára;

86. emlékeztet arra, hogy minden betegnek joga van a legjobb kezeléshez, tekintet nélkül anyagi forrásaira, nemükre, életkorukra vagy állampolgárságukra; aggodalommal veszi tudomásul, hogy nagy az egyenlőtlenség a különböző rákterápiák elérhetősége és az azokhoz való hozzáférés terén, és ennek azok megfizethetősége az egyik fő oka; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy az EU-n belül a biztonságos, hatékony és megfizethető gyógyszerekhez, különösen a rákgyógyszerekhez egyenlő hozzáférést kell biztosítani; felszólítja a tagállamokat a gyógyszeripari vállalatokkal folytatandó közös ártárgyalások fontolóra vételére, a Beneluxa gyógyszerpolitikai kezdeményezés és a valettai nyilatkozat értelmében; felszólítja a Bizottságot, hogy tegye az új kezelések tisztességes árazását és megfizethetőségét a terv és az európai gyógyszerstratégia egyik központi elemévé, nevezetesen azáltal, hogy az európai közfinanszírozást (pl. Horizont Európa, az innovatív egészségügyi kezdeményezés keretében) feltételekhez köti, és biztosítsa, hogy a K+F-re irányuló állami befektetéseket elszámolják, és hogy az állami forrásból finanszírozott kutatásból származó gyógyszerek tisztességes és megfizethető áron legyenek kaphatók; hangsúlyozza, hogy ennek az olyan gyógyszerekre is vonatkoznia kell, amelyek külön rendeletben szabályozott vagy piacvédelemben részesülnek, mint amilyenek például a ritka vagy a gyermekkori rákos megbetegedések kezelésére kifejlesztett gyógyszerek; nagyobb átláthatóságra szólít fel a teljes gyógyszeripari rendszerben, különösen az árképzési elemek, a térítési kritériumok és a gyógyszerek tényleges (nettó) ára tekintetében a különböző tagállamokban, hogy méltányosabb árakat és a gyógyszeripari ágazatban nyilvános elszámoltathatóságot lehessen biztosítani;

87. határozottan támogatja a közös közbeszerzési eljárások kiterjesztését, különösen a (rendkívül) ritka, gyermekgyógyászati és újszerű rákgyógyszerek és -kezelések, diagnosztikai eljárások, kapcsolt diagnosztikai tesztek és rákmegelőző védőoltások, például a HPV és a hepatitis B elleni védőoltás esetében, a hiány megszüntetése, valamint a megfizethetőség és

⁽⁷⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

2022. február 16., szerda

a rákkezelésekhez való uniós szintű hozzáférés javítása érdekében; megjegyzi, hogy a közös beszerzési eljárásoknak javítaniuk kell a válaszdíjt, és átláthatóknak kell lenniük; hangsúlyozza, hogy a közös közbeszerzés nem akadályozhatja a betegek hozzáférését és az orvosi innovációt;

88. kéri a Bizottságot, hogy a meglévő hiányosságok hatékony kezelése érdekében támogasson egy olyan szabályozási keretet, amely megerősíti az Unióban a ritka rákos megbetegedések kezelésének ösztönzését; hangsúlyozza, hogy a szabadalmi rendszereket világszerte úgy alakították ki, hogy meghatározott ideig csak a feltaláló, azaz csak a szabadalom időtartama alatt hasznosíthatja szabadalmát üzleti célokra, mivel ezt követően a találmányt bárki szabadon reprodukálhatja; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki új célzott ösztönzőket a rákgyógyszerekhez való méltányos hozzáférés biztosítása érdekében azokon a területeken is, ahol a termékek fejlesztése máskülönben nem lenne fenntartható;

89. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot a gyógyszerek árát szabályozó intézkedések átláthatóságáról szóló 89/105/EGK irányelv⁽⁷¹⁾ felülvizsgálatára, a gyógyszerek, különösen a rákgyógyszerek árának és a visszatérítés összegének meghatározására használt eljárások hatékony ellenőrzésének és teljes átláthatóságának a tagállamokban történő biztosítása érdekében; ösztönzi az illetékes hatóságokat, hogy kérjék meg a gyógyszergyárakat, hogy a forgalomba hozatal engedélyezése előtt nyújtsanak tájékoztatást a kutatási és fejlesztési költségekről, köztük az állami forrásokból történő finanszírozásról, valamint a kapott adókedvezményeikről és támogatásokról; kéri, hogy a gyógyszerköltségek kiszámításakor vegyék figyelembe a közpénzek felhasználását; felszólítja az EMA-t, hogy növelje az ellenőrzések számát annak értékelése érdekében, hogy a gyógyszergyárak megfelelnek-e az átláthatóság követelményeinek;

90. megjegyzi, hogy a biológia hatalmas fejlődése arra világított rá, hogy a rák több mint 200 betegség esetében alkalmazott ernyőfogalom, és hogy a precíziós vagy személyre szabott gyógyászat különböző mutációk gyógyszeres kezelése révén rendelkezésre bocsátható; úgy véli, hogy a precíziós vagy személyre szabott orvoslás, amely a genotípusokat vagy fenotípusokat tükröző egyéni daganatspecifikus biomarkerek alapján történő kezelés megválasztásából áll, ígéretes módszer a rák kezelésének javítására; ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a tagállamok közötti együttműködés révén az egészségügyi fejlesszék a személyre szabott orvoslást, és mozdítsák elő a regionális molekuláris genetikai platformok megvalósítását, és segítsék elő a betegek fejlett diagnosztikához és személyre szabott kezeléshez való egyenlő és gyors hozzáférését, a betegek adatainak teljes körű tiszteletben tartása mellett, és biztosítva, hogy a betegeket tájékoztassák az egészségügyi adataik kutatási célú felhasználásáról, illetve a betegek hozzájáruljanak egészségügyi adataik ilyen felhasználásához; megjegyzi, hogy a rákos megbetegedések egyedi genotípusok alapján történő felosztása és besorolása nem vezethet ahhoz, hogy ezeket a pénzügyi ellentételezés növelése érdekében „mesterséges ritka betegségeként” határozzák meg;

91. a személyre szabott orvoslás tekintetében emlékeztet arra, hogy a nemi alapú orvoslást és terápiákat hatékony kezelési stratégiának tartják a rák gyógyításában, figyelembe véve a nők és a férfiak között biológiai, genetikai és váz- és izomrendszeri szinten meglévő különbségeket; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a rák nemi alapú kezelésének fejlesztését, az orvosoktól érkező visszajelzésekkel összhangban;

92. üdvözlözi a „Genomika a közegészségügyért” projektet, valamint „a személyre szabott megelőzésre vonatkozó ütemterv” létrehozását a terv keretében annak érdekében, hogy azonosítsák a kutatás és innováció hiányosságait, valamint támogassák a rákra való hajlamhoz vezető valamennyi ismert biológiai rendellenesség feltérképezésére irányuló megközelítést, beleértve az örökletes rákos megbetegedéseket is, amely a rákos megbetegedések 5–10 %-áért felel;

93. szorgalmazza az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatairól szóló, 2014. április 16-i 536/2014/EU rendelet⁽⁷²⁾ teljes körű és mielőbbi alkalmazását; úgy véli, hogy a rendelet alkalmazása egész Európában megkönnyítené az európai szinten összehangolt, hatékony és koordinált módon végzett nagy klinikai vizsgálatok elindítását a rákgyógyszerek kutatásának megkönnyítése, valamint a rákos betegek és családjaik életminőségének javítása érdekében; úgy véli továbbá, hogy a klinikai kutatások elvégzésére vonatkozó eljárások észszerűsítése érdekében a rendeletet valamennyi uniós tagállamban következetesen kell alkalmazni; hangsúlyozza a klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentésére irányuló lehetőségek újbóli felülvizsgálatának fontosságát; felszólítja a nemzetközi együttműködés és információmegosztás jövőbeli formáira vonatkozóan a Covid19-világjárványból hosszú távon levonható tanulságokra;

94. rámutat, hogy az EMA által elindított PRIME-rendszer rendkívül hatékony eszköz lehet az innovatív onkológiai gyógyszerek fejlesztésének támogatására, hogy azok hamarabb eljuthassanak a betegekhez;

⁽⁷¹⁾ A Tanács 89/105/EGK irányelve (1988. december 21.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek árának megállapítását, valamint a nemzeti egészségbiztosítási rendszerekbe történő felvételüket szabályozó intézkedések átláthatóságáról (HL L 40., 1989.2.11., 8. o.).

⁽⁷²⁾ HL L 158., 2014.5.27., 1. o.

2022. február 16., szerda

95. többek között a pénzügyi támogatás tekintetében fenntarthatóbb környezetre szólít fel a rák kezelésére szolgáló gyógyszerek újrapozicionálásával kapcsolatos kutatások – különösen a semmilyen kereskedelmi szándékkal nem rendelkező harmadik felek általi – elvégzéséhez és a meglévő kutatások elemzéséhez, valamint egy olyan további projekt létrehozásához, amely nagy teljesítményű számítástechnikát alkalmaz a meglévő molekulák és az új gyógyszerkombinációk gyors tesztelésére, kezdve a jelentős kielégítetlen igényekkel, például a rossz prognózisú, áttétes és ritka rákos megbetegedések kezelésével;

96. kiemeli annak fontosságát, hogy kezeljék a gyógyszerek – többek között az olcsó gyógyszerek és a ritka rákos megbetegedések kezelésére használt gyógyszerek – indikáción túli alkalmazásának kérdését; felkéri a Bizottságot, hogy elemezze a gyógyszerek indikáción túli alkalmazásának jelenlegi helyzetét;

97. elismeri, hogy számos újonnan megjelenő technológia összetett szabályozást igényel majd (például a sejt- és génterápiák); úgy véli, hogy az Uniónak olyan szabályozási folyamatot kell finanszíroznia, ösztönöznie és biztosítani, amely aktívan ösztönzi a kutatást és az innovációt, előre jelzi a tudományos, ipari és klinikai kutatók igényeit, tevékenyen tájékoztatja őket a szabályozási folyamatokról, illetve segít nekik eligazodni ezekben a folyamatokban, előkészíti a terepet a jövőbeli technológiák számára, illetve lépésről lépésre értékeli azokat, valamint elősegíti a biztonságos és hatékony új kezelések piacra jutását;

98. ismét kiemeli annak fontosságát, hogy a gyógyszerek hatékonysági és biztonsági profilját illetően meggyőző bizonyítékokról gondoskodjanak és számoljanak be, mind a klinikai vizsgálatok, mind a piacra lépést követő nyomonkövetési vizsgálatok során; támogatja az új és megfizethető rákgyógyszerek felnőtteknél és gyermekeknél történő alkalmazásával kapcsolatos klinikai vizsgálatok kidolgozását; támogatja a betegeket, köztük a gyermekeket és az idősebb betegeket célzó kezelés és gondozás fejlettebb formáinak felfedezésére irányuló, Európa-szerte több központban végzett klinikai vizsgálatok kidolgozását; hangsúlyozza, hogy a hatóságoknak biztosítaniuk kell az átláthatóságot, a vizsgálatok lefolytatására vonatkozó követelményeknek való megfelelést, valamint azt, hogy a releváns adatokat idejekorán közöljék az EMA-val és a nyilvánossággal;

99. tudomásul veszi a Bizottságnak az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóság (HERA) létrehozására irányuló jogalkotási javaslatát; megjegyzi, hogy a Bizottság 2023-ig, majd azt követően két évente részletes felülvizsgálatot végez a HERA műveleteinek végrehajtásáról, beleértve annak struktúráját, irányítását, finanszírozását és emberi erőforrásait. megjegyzi, hogy ezeknek a felülvizsgálatoknak különösen a HERA struktúrája módosításának szükségességével kell foglalkozniuk, beleértve többek között a HERA önálló ügynökséggé történő átalakításának lehetőségét, a HERA megbízását és az ilyen módosítások pénzügyi vonzatait; megjegyzi, hogy a Bizottságnak jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a felülvizsgálatok megállapításairól, és ezeket a megállapításokat nyilvánosságra kell hozni; megjegyzi, hogy ezeket a felülvizsgálatokat adott esetben a felvázolt kérdések kezelésére irányuló jogalkotási javaslatnak kell kísérnie, teljes mértékben tiszteletben tartva az Európai Parlament társjogalkotói szerepét; úgy véli, hogy ha a HERA-t önálló ügynökséggé alakítják át, akkor képes lehet arra, hogy előre jelezze, ösztönözze, közösen fejlessze és elősegítse a rákos betegek számára a rákkal kapcsolatos innovációkhoz való gyors, egyenlő és fenntartható hozzáférést, beleértve a diagnosztikai eljárásokat és a kapcsolt diagnosztikai teszteket is; úgy véli, hogy a HERA hosszú távon szorosan együttműködhetne az állami és magánszervezetekkel a magán- és állami szektor képességeit ötvöző ökoszisztéma megtervezésében, koordinálásában és kiépítésében, amely a globális ellátási láncok esetében megfelelő szükséghelyzeti kereteket biztosíthat a kulcsfontosságú nyersanyagokhoz való uniós hozzáféréshez;

100. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az életmentő rákkezelésekkel kapcsolatos innovációt; ezért arra kéri a Bizottságot, hogy az onkológiai gyógyszerek és terápiák kapcsán olyan gyógyszerészeti jogszabályi keretet hozzon létre, amely a valódi áttörést jelentő innovációt segíti elő, nem pedig az ún. analóg („mee too”) gyógyszereket, amelyek csupán egy másik anyagot tartalmaznak ugyanarra a javallatra jelentősebb előnyök nélkül, illetve a rendkívül drága gyógyszereket, amelyek csak csekély javulást biztosítanak a betegek számára; kéri, hogy a hatóságok, magánvállalatok és nem kormányzati szervezetek, köztük a betegek és túlélők egyesületei és a tudományos élet szereplői alkossanak egy nagy konzorciumot, hogy közösen biztosítsák a komplex technológiákat igénylő rákkezelési lehetőségek hozzáférhetőségét és megfizethetőségét, például az olyan komplex kezelések esetében, mint a sejtherápia (CAR T-sejtek), a génterápia, az adoptív immunterápia tumorgenom-tisztítással (hírvivő RNS) és a nanotechnológiák felhasználásával; hangsúlyozza, hogy az innovatív terápiák szélesebb körű alkalmazásának elősegítése érdekében az EU-nak és a tagállamoknak nemcsak a jelenleg rendelkezésre álló terápiák finanszírozása érdekében kell mindent megtenniük, hanem támogatniuk kell a költséghatékonyabb módszerek kifejlesztését is; úgy véli, hogy a leginnovatívabb és leghatékonyabb terápiák költségeinek csökkentése növelni fogja azok szélesebb körű elérhetőségét az EU-ban és azon kívül is a betegek javát szolgálva; kéri az innovatív terápiákhoz való egyenlő hozzáférés biztosítását mind a sűrűn lakott városi régiókban, mind a kisebb, vidéki vagy távoli térségekben;

2022. február 16., szerda

IIIc. A multidiszciplináris és jó minőségű rákkezeléshez való egyenlő hozzáférés: úton az egészségügyi válságok rákos betegekre gyakorolt hatására való jobb reagálás felé

101. hangsúlyozza, hogy a Covid19 miatti válság jelentős hatást gyakorolt és gyakorol továbbra is a rákos betegek túlélésére és életminőségére a betegség minden szakaszában, mivel késedelmek tapasztalhatók a megelőzési tevékenységek, így a védőoltások tekintetében, elhalasztják a megelőzési programokat, a klinikai vizsgálatokat, a szűréseket, a beutalásokat, a diagnosztikákat, a sebészeti beavatkozásokat és kezeléseket, hiány lép fel a gyógyszerellátás és az egyéb orvosi eszközök, a szakképzett munkaerő vonatkozásában, korlátozott az egészségügyi szakemberekkel való kommunikáció és a betegek félnek a fertőzéstől; hangsúlyozza az arra utaló bizonyítékokat, hogy a világválság első évében Európa-szerte 1,5 millióval kevesebb rákos beteget láttak el a klinikai orvosok, a világválság következtében Európában becslések szerint 100 millióval kevesebb rákszűrést végeztek, és következésképpen a Covid19-világválság következtében jelenleg 1 millió olyan uniós polgár lehet, akiknél nem diagnosztizálták a rákos megbetegedést; ⁽⁷³⁾

102. úgy véli, hogy a Covid19-világválság valódi stresszteszt volt az uniós egészségügyi rendszerek számára; hangsúlyozza, hogy az a legfontosabb tanulság, hogy be kell fektetni a közegészségügyi szektorba, és olyan stratégiát kell kialakítani, hogy a tagállamok összehangolt módon reagálhassanak bármilyen jövőbeli egészségügyi válságra; hangsúlyozza, hogy a kiszolgáltatott csoportok, köztük a rákos betegek, különösen kitétek egészségügyi válsághelyzetben; hangsúlyozza, hogy az említett szükséghelyzeti stratégia keretében meghatározott intézkedéseknek a veszélyeztetett csoportok, köztük a rákos betegek védelmére kell irányulniuk, akik nem tudják megvárni a válság végét; hangsúlyozza, hogy ezeknek az egyedi intézkedéseknek e veszélyeztetett csoportok védelme érdekében támogatniuk kell a termékek fejlesztését, előállítását és készletfelhalmozását;

103. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy megfelelő nyilvántartásokon keresztül gondosan gyűjtsenek adatokat a Covid19 elleni vakcinák által a veszélyeztetett népességre, köztük a rákos betegekre gyakorolt hatások, és az oltásra adott immunválaszuk nyomon követése érdekében;

104. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Covid19-világválság súlyosbította az egészségügyi munkaerő eleve fennálló hiányát; elismeri, hogy sürgősen elegendő számú szakosodott egészségügyi szakembert kell biztosítani a rákos betegek ellátásában; megismétli, hogy a szükséghelyzeti stratégia keretében meghatározott intézkedéseknek a munkaerő-hiány kezelésére kell irányulniuk egészségügyi szakemberek felvétele révén az alap- és a szakellátásban, valamint átképzésük révén, amennyiben más területek szakemberei; úgy véli, hogy a Rákegyenlőtlenségi Regiszter eszközként szolgálhat a már meglévő munkaerőhiány mérésére és jelentésére; hangsúlyozza, hogy az emberközpontú egészségügyi ellátás új megközelítéseire van szükség ahhoz, hogy mindenki számára biztosítható legyen a diagnosztikához, a terápiákhoz és a jó minőségű közegészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés; hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ágazat személyzeti szükségleteire adott válaszlépések optimalizálása érdekében dolgozni kell a készségrámixen; támogatja e tekintetben a bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok között; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre online képzési platformokat az egészségügyi szakemberek, így a gondozók számára, valamint képesítéseket nyújtó és a kompetenciákat elismerő terápiás ellátási programokat;

105. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a betegek még mindig számos nehézséggel szembesülnek a jó minőségű közegészségügyi ellátási szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén, mivel a közkórházak számos onkológiai osztályát munkaerőhiány és kapacitáshiány sújtja; ezért kéri, hogy a közkórházakban az európai iránymutatások alapján és a legfrissebb tudományos eredményekkel összhangban hozzanak létre magas színvonalú sugárterápiás osztályokat és modern onkológiai központokat;

106. felszólítja a tagállamokat és az illetékes hatóságokat, hogy ismerjék el az informális gondozók központi szerepét, integrálják őket az egészségügyi és gondozási csapatokba, és adjanak nekik lehetőséget arra, hogy az egészségügyi szakemberek támogatásával tájékozottan dönthessenek a rendelkezésre álló támogató intézkedésekről; elismeri, hogy a világválság felerősítette a házi gondozók kulcsfontosságú szerepét, akik a rákos betegek napi gondozásának zömét végzik, és akiknek egyértelműen hiányzik a gyakorlati és szakpolitikai támogatás, többek között a szociális jogok, a képzés, a pszichológiai segítség, a tájékoztatás és az elismerés terén; rámutat arra, hogy az uniós lakosság körében magas a házi gondozók aránya, és hogy támogatásuk módja és jogaik elismerése terén a tagállamok között egyenlőtlenségek mutatkoznak; felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg a házi gondozás hivatalossá tételét, ami biztosítaná a jogok bizonyos minimális szintjének elismerését, különösen a tartós ápolást végző személyek esetében;

⁽⁷³⁾ Európai Rákintézetek Szervezete, „A rák nem várja meg, hogy a Covid19-járvány végét érjen. Ideje cselekedni.” (*Cancer Will Not Wait for the Covid-19 Pandemic to End. It is Time to Act*), 2021. május 11., hozzáférés: 2021. december 21-én.

2022. február 16., szerda

107. támogatja egy digitális egészségügyi kommunikációs csatorna kifejlesztését a tünetek távolról történő figyelemmel kísérése, valamint a rákos betegek kórházon kívüli gondozás keretében való kezelésének biztosítása érdekében; kéri az orvosi konzultációkhoz, a pszichoszociális szolgáltatásokhoz való állandó hozzáférés, valamint a betegek és az egészségügyi szakemberek, illetve a kezelést végző egészségügyi szakemberek és a beteg családja közötti kapcsolattartás biztosítását a távorvoslás és a távgondozás alkalmazásával, valamint ezeknek az egészségügyi rendszerekbe való integrálását az egészséget nem veszélyeztető környezetben a kórházakban, vagy – ahol lehetséges és biztonságos – a gyógyszerárakban; kéri az otthoni ápolásra való áttérést támogatni képes gyógykezelések kidolgozásának ösztönzését;

108. szorgalmazza az egészségügyi szakemberek, a betegek, a túlélők, a gondozók, a szülők és a hatóságok közötti fokozott kommunikációt az egészségügyi beavatkozások, különösen a rákszűrés, a diagnózis és a kezelés hatékonyságával és biztonságosságával kapcsolatban, valamint válsághelyzetek esetén a megelőzéssel kapcsolatos fokozottabb figyelemfelkeltő kampányokra szólít fel;

109. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egy koherens és átfogó vészhelyzeti stratégia részeként fogadjanak el európai megelőzési és kezelési terveket a gyógyszerek, eszközök, termékek és személyzet egészségügyi válságok idején fellépő hiányának megelőzésére és kezelésére; hangsúlyozza a forgalomba hozatali engedély jogosultjainak és a nagykereskedelmi forgalmazóknak a vonatkozó uniós jogszabályok tekintetében fennálló felelősségét;

IV. Határozott támogatás a rákos betegek, a túlélők és a gondozók számára

110. hangsúlyozza, hogy a rákos betegek nem élhetnek át „kettős büntetést” mindennapjaikban; kéri egy megkülönböztetésellenes irányelv elfogadását, valamint a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó irányelvek, például a fogyasztói hitelekéről szóló irányelv⁽⁷⁴⁾ tisztességes és méltányos végrehajtását, a rákos betegekkel és a túlélőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés nélkül;

111. megjegyzi, hogy figyelmet kell szentelni egyre több olyan krónikus rákos beteg életminőségének is, akiknek a betegsége nem gyógyítható, de több évre stabilizálható; hangsúlyozza a betegek és a túlélők életminőségének javítását célzó konkrét uniós ajánlások fontosságát, többek között a betegség diagnosztikától kezdődően a betegség teljes lefolyása alatt a rákkezelésbe integrált átfogó támogató ellátás révén (beleértve a fájdalomcsillapítást, a pszichológiai szolgáltatásokat, a megfelelően adaptált testmozgást, a tudományos eredményeken alapuló kiegészítő terápiákat, az oktatáshoz való hozzáférést, a táplálkozási támogatást, a mindennapi feladatokra – például a háztartási segítségére vagy a gyermekgondozásra – kiterjedő szociális segítségnyújtást, a reprodukív egészséghez való hozzáférést és az esztétikai integritás helyreállítását), valamint a speciális támogató központokhoz való hozzáférést; felkéri a tagállamokat a következmények (testi vagy értelmi fogyatékoság), valamint a – többek között a munkahelyeken előforduló – társadalmi megkülönböztetés elismerésére; felkéri a Bizottságot, hogy javasoljon iránymutatásokat a tagállamok számára, hogy foglalkozzanak az ezen igények kielégítését garantáló, átfogó lefedettséggel rendelkező rendszerek létrehozásának fontosságával; elismeri, hogy a rák még a rákkezelés után is pénzügyileg megterhelő betegség; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy platformot a palliatív ellátás terén a bevált gyakorlatok cseréjére, és támogassa a palliatív ellátással kapcsolatos kutatást;

112. felszólítja a Bizottságot, hogy a megfelelő, hozzáférhető és magas színvonalú hosszú távú gondozás biztosítása érdekében fontolja meg gondozásra és ápolásra vonatkozó uniós stratégia kidolgozását;

113. kiemeli, hogy a népegészségügyi hatóságok által jóváhagyott, tudományosan elismert integratív gyógyászat számos betegség, például a rák párhuzamos hatásai és kezelése tekintetében hasznos lehet a betegek számára; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy holisztikus, integratív és betegközpontú megközelítést dolgozzanak ki, és adott esetben ösztönözzék e terápiák kiegészítő alkalmazását egészségügyi szakemberek felügyelete mellett;

114. hangsúlyozza, hogy az alutápláltság akadályozhatja a rákkezelés eredményeit, ezért az optimális táplálkozási gondozás alapvető fontosságú a rákos betegek ellátásában; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki ajánlásokat a klinikai táplálkozásnak a rákkezelés valamennyi aspektusába, többek között a kezelésbe, a támogatásba és a kutatásba való beépítésére; úgy véli, hogy a rákos betegeket – amennyiben indokolt – a multidiszciplináris csapatba bevonandó dietetikus szakembernek kell klinikai táplálkozási támogatásban részesítenie; üdvözlí ezért a táplálkozási támogatásról szóló, tervezett interspecializációs képzést, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki minimumszabályokat a multidiszciplináris munkaerő táplálkozással kapcsolatos folyamatos képzésére vonatkozóan; azt ajánlja, hogy a táplálkozásmenedzsment legyen szerves etikai része minden olyan klinikai kutatásnak, amelyben rákos betegek vesznek részt; azt ajánlja továbbá, hogy a megfelelő táplálkozási támogatást vegyék fel a rákos betegek jogainak chartájába;

⁽⁷⁴⁾ HL L 133., 2008.5.22., 66. o.

2022. február 16., szerda

115. határozottan sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy az aktív kezelés megkezdése előtt minden rákbeteg teljes körű tájékoztatást kapjon a termékenységmegőrző eljárások lehetőségéről; kéri, hogy uniós szinten dolgozzanak ki iránymutatásokat az egészségügyi szakemberek számára, amelyek meghatározzák, hogy a rákos betegeket milyen életkorban kell tájékoztatni a reprodukív egészségügyi eljárások elérhetőségéről; emellett arra bátorítja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a kötelező nemzeti egészségbiztosítás alá tartozó valamennyi rákos beteg számára a nemzeti egészségbiztosítási rendszerek térítsék meg az ilyen szolgáltatások költségeit;

116. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a rákos betegek családjainak és rokonainak gyakori kimerülését, és nyújtsanak számukra pszichológiai és szociális-gazdasági segítséget, különösen a legkiszolgáltatottabbak számára, és a betegség egész ideje alatt biztosítsanak pihenőidőt a munkahelyen, valamint nyújtsanak támogatást halál esetén; ösztönzi továbbá, hogy a rákos betegek és családtagjaik számára alakítsanak ki integrált, megfelelő és hozzáférhető támogatási rendszereket, figyelembe véve az egészségügyi, közösségi és szociális szolgáltatásokat;

117. emlékeztet arra, hogy a betegek önrendelkezése és egészségműveltsége döntő fontosságú az európai rákstratégia szempontjából, és hogy a betegközpontúságnak és a részvételen alapuló döntéshozatalnak kell a kezelés és az ellátás fejlesztésének középpontjában állnia; ösztönzi a jól tájékozott betegek támogatását, akik aktívan részt vesznek saját kezelésükben, és felszólít a gondozók és a betegek terápiás oktatására és szerepvállalásuk növelésére az ellátási programokban; úgy véli, hogy a gyermekgyógyászati betegek képzési és önrendelkezési folyamatához kifejezetten testre szabott módszertant kell alkalmazni, tekintettel sajátos jellemzőikre és szükségleteikre; az európai rákellenes terv által támogatott nemzeti rákellenes programok szerves részeként szorgalmazza a részvételen alapuló döntéshozatalt, a betegek számára nyújtott, személyre szabott és érthető, tényszerű tájékoztatással; felhív az ilyen kezdeményezések és fellépések támogatására, melyek célja, hogy az uniós finanszírozás, például az „EU az egészségért” program keretében előmozdítsák a rákos betegek önrendelkezését;

118. elismeri a betegek és gondozók független egyesületeinek központi szerepét a betegek érdekképviseletében és kíséretében, a rákbetegeknek és ápolóknak nyújtott szolgáltatásokban, az egészségműveltség terjesztésében, a figyelemfelhívásban és a folyamatos támogatásban mind uniós, mind nemzeti szinten; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe ezen egyesületek formális részvételét, valamint kéréseit és ajánlásait a rákkal kapcsolatos szakpolitikák és jogszabályok megfogalmazásakor, és nyújtsanak számukra – működési támogatás és projekthez kapcsolódó támogatás formájában egyaránt – állami támogatást a magánfinanszírozástól való függetlenségük garantálása érdekében; kéri, hogy a Bizottság határozzon meg egyértelmű kritériumokat, amelyek alapján az állami pénzügyi támogatás odaítélhető; úgy véli, hogy a gyermekkorú betegeknek sajátos tapasztalataikat megosztva mind egyénileg, mind kollektíven szerepet kell vállalniuk az összes beteget érintő egészségügyi ellátás és a kutatási eljárások javításában; ezért úgy véli, hogy megfelelő tanulási és oktatási eszközöket kell kidolgozni és megfelelően finanszírozni a gyermekek bevonásának megtervezéséhez és biztosításához;

119. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a foglalkozási eredetű rák esetén biztosítsák a megfelelő kártérítési lehetőségeket a munkavállalók számára; felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre a foglalkozási megbetegedésekről szóló 2003. szeptember 19-i bizottsági ajánlást, és biztosítsák, hogy foglalkozási eredetű rákos megbetegedések esetén a munkavállalók számára megfelelő kártérítési lehetőségek álljanak rendelkezésre, amelyek biztosítják minden munkavállaló számára, hogy megfelelő kártérítésben részesülhessenek, ha káros anyagoknak voltak kitéve, vagy ha munkával összefüggő rákos megbetegedésben szenvednek; felszólítja a Bizottságot, hogy hozza létre a foglalkozási megbetegedések minimumlistáját, amely az egész EU-ban összehasonlítható elismerési kritériumokat vezet be;

120. felhívja a tagállamokat, hogy javítsák a rák túlélőinek társadalmi tevékenységekbe való és munkaerőpiaci visszailleszkedését, segítve őket új szakmai szerepekbe való beilleszkedésben is abban az esetben, ha a kezeléseik utóhatásai miatt nem tudják folytatni ugyanazt a munkát, és segítsék elő a rákot túlélő gyermekek iskolába vagy felsőoktatásba való visszatérését; megjegyzi, hogy az utógondozás általában alulértékelt a hasonlóan fontos rákmegelőzéshez képest; emlékeztet a CHRODIS+ együttes fellépés által kidolgozott ajánlásokra és eszközökre, amelyek célja a betegek munkahelyen való megtartása, a munkába való visszatérés és a munkaerőpiacra történő visszailleszkedésük elősegítése, és ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa ezen ajánlások és eszközök végrehajtását a tagállamokban; konkrét uniós ajánlásokat javasol a rákot túlélők számára az elsődleges rák megismétlődésének és az új rákos megbetegedések kialakulásának megelőzésére, valamint rehabilitációjukra vonatkozóan, beleértve a hosszú távú követő gondozás nyújtását is a rákot túlélő gyermekek számára a felnőttkorba való átlépésük során; hangsúlyozza a rákbetegség túlélőinek nyújtott orvosi és pszichológiai utógondozás szükségességét;

121. úgy véli, hogy az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséget meg kell bízni azzal, hogy vállaljon nagyobb szerepet a tagállami bevált gyakorlatok előmozdításában a rákos betegek és a túlélők munkahelyi integrációja és a megkülönböztetéstől való megvédése tekintetében; várakozással tekint az európai rákellenes tervben bejelentett új tanulmányra a rákot túlélők munkába való visszatéréséről, amely feltérképezi a nemzeti foglalkoztatási és szociális védelmi politikákat, valamint azonosítja az akadályokat és a fennmaradó kihívásokat;

2022. február 16., szerda

122. hangsúlyozza a munkaügyi felügyelőségek nélkülözhetetlen szerepét a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szabályozásnak való megfelelés biztosítása, valamint a foglalkozási eredetű rákbetegségek megelőzése érdekében; kéri a tagállamokat, hogy erősítsék meg a munkaügyi felügyelőségeket, valamint biztosítsák azok megfelelő finanszírozását; hangsúlyozza, hogy a felügyelet és ellenőrzés különösen fontos az utazó munkavállalók számára; kéri az Európai Munkaügyi Hatóságot (ELA) lehető leggyorsabb létrehozását és működőképessé tételét, valamint felhív, hogy az ELA kapjon valódi munkaügyi ellenőrzési hatáskört a határokon átnyúló esetekben, valamint az egészségre és a biztonságra vonatkozó szabályozásnak való megfelelés ellenőrzése érdekében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vonják be az ELA-t a határokon átnyúló helyzetekbe, az egészségre és a biztonságra vonatkozó szabályozás megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében;

123. sürgeti a Bizottságot, hogy szenteljen figyelmet az uniós munkaerőpiacon végbemenő változásoknak, és biztosítsa a megfelelő adatgyűjtéshez szükséges elégséges finanszírozást; úgy véli, hogy a Bizottságnak a kiterjedt és alapos információ- és adatgyűjtést rendkívül fontos és folyamatos prioritásként kell kezelnie annak érdekében, hogy a szükséges jogszabályi és nem jogszabályi kezdeményezésekkel válaszoljon a foglalkozási eredetű rákbetegségek megelőzésére; hangsúlyozza, hogy minden tagállamnak átfogó nemzeti nyilvántartásokat kell létrehoznia, lehetővé téve a rákkeltő anyagoknak való kitétségre vonatkozó uniós szintű adatgyűjtést, és hangsúlyozza, hogy ezeknek a nyilvántartásoknak minden releváns rákkeltő anyagot le kell fedniük; szoros együttműködésre szólít fel az uniós intézmények, a tagállamok, az EU-OSHA és az érdekelt felek között, a szociális partnerek erőteljes bevonása mellett; kéri, hogy az összegyűjtött adatokat használják fel a munkával összefüggő rákos megbetegedések elleni küzdelemhez szükséges jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések nyomon követésére;

124. támogatja a rákot túlélők intelligens kártyájának közelgő bevezetését az európai rákellenes tervben foglaltak szerint, a rákot túlélő összes európai személy, különösen a gyermekkori és serdülőkorú túlélői számára, akik számára a túlélési útlevél modell olyan alapként működik, amely összefoglalja klinikai történetüket, beleértve a betegek saját tapasztalatait is, valamint megkönnyíti és figyelemmel kíséri az utógondozást; hangsúlyozza a személyes egészségügyi adatok érzékeny természetét, valamint hogy ezért az intelligens kártyát teljes mértékben védeni kell az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) ⁽⁷⁵⁾ keretében;

125. úgy véli, hogy a biztosítóknak és a bankoknak nem szabad figyelembe venniük a rák által érintett emberek kórtörténetét; nemzeti jogalkotásra szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy a rák túlélőit ne különböztessék meg a többi fogyasztóval szemben; tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy a vállalkozásokkal egy magatartási kódex kidolgozása érdekében működik együtt annak biztosítása érdekében, hogy a rákkezelések fejleményei és a kezeléseket hatékonyságának növekedése tükröződjön a pénzügyi szolgáltatók üzleti gyakorlatában; ezzel párhuzamosan támogatja a Franciaországban, Belgiumban, Luxemburgban és Hollandiában elért eredmények népszerűsítését, ahol a rákot túlélők számára biztosított „a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jog”; kéri, hogy legkésőbb 2025-ig valamennyi tagállam garantálja az összes európai beteg számára a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jogot 10 évvel a kezelés befejezése után, illetve legfeljebb öt évvel a kezelés befejezése után azoknál a betegeknél, akiknek diagnosztizálása a 18. életév betöltése előtt történt; felszólít a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jog közös normáinak bevezetésére az Európai Unió működéséről szóló szerződés fogyasztóvédelmi politikára vonatkozó rendelkezései alapján a hitelképesség-értékelés területén a szétterjedt nemzeti gyakorlatok orvoslása és a rákot túlélők hitelhez való egyenlő hozzáféréseinek biztosítása érdekében; kéri a rák túlélői számára a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jog megfelelő uniós jogszabályokba való beágyazását annak érdekében, hogy megelőzzék a hátrányos megkülönböztetést, valamint hogy javítsák a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés mértékét a rák túlélői számára;

126. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa az Európai Rákmegelőzési Szervezet (ECO) által bevezetett Rákkezelési Gyakorlat Európai Kódexét, amely önrendelkezést biztosító és informatív eszköz annak érdekében, hogy az elérhető legjobb ellátást biztosítsuk az európai betegek számára;

127. sürgősen szükségesnek tartja a rákos betegek jogai európai chartájának kidolgozását; kéri, hogy ez a charta vegye figyelembe a rákkezelés minden szakaszát, azaz a megelőzéshez való hozzáférést, a kezdeti diagnózist és a kezelés teljes időtartamát, és hogy azt egyformán alkalmazzák valamennyi uniós polgárra, tekintet nélkül arra az országra vagy régióra, ahol élnek;

V. A gyermekek, serdülők és fiatal felnőttek rákos megbetegedésével kapcsolatos kihívások

128. üdvözli a Bizottság által bejelentett, a gyermekkori rákot előtérbe helyező kezdeményezéseket; kéri a gyermekkori rákkal kapcsolatos kutatási igényekre vonatkozó egyértelmű politikai előírásokat; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy orvosolják a gyermekkori rákra fordított beruházások egyenlőtlen elosztását; úgy véli, hogy egyértelmű és konkrét uniós finanszírozási forrást kell elkülöníteni a gyermekkori rák kutatására és kezelésére, és hogy költségvetési előirányzatokat kell elkülöníteni az összes kapcsolódó uniós programban; hangsúlyozza a gyermekkori rákra összpontosító nemzetközi tudományos kutatási platformok támogatásának fontosságát, más érintett felek által végzett kutatásra támaszkodva;

⁽⁷⁵⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

2022. február 16., szerda

129. megjegyzi, hogy a kísérletek aktivizálásának jelenlegi bürokratikus munkaterhe Európában túl nagy sok ritka betegség, többek között a gyermekkori rák esetében, mivel a kutatásvezető irányításával végrehajtott kísérletek a kereskedelmi szponzorálás hiányától szenvednek, valamint számos nem kereskedelmi célú szervezet összeurópai szinten továbbra sem hajlandó vállalni a szponzor szerepét a gyermekekre vonatkozó nemzetközi kísérletek esetében; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a meglévő jogszabályt ebben a tekintetben, valamint hogy biztosítsa a multinacionális kísérleteket a gyermekek számára;

130. kéri a tagállamokban a csontvelő-adományozás előmozdítását annak érdekében, hogy a leukémiával diagnosztizált emberek ezreinek életét menthessék meg, akiknek száma folyamatosan nő, és akik között sok a gyermek, mivel ez a leggyakoribb gyermekkori rákos megbetegedés; hangsúlyozza, hogy a csontvelő-átültetés sok leukémiában és más vérbetegséggel kapcsolatos betegségben szenvedők számára az egyetlen remény, miközben négy betegből három nem rendelkezik kompatibilis családtaggal, így donorra van szükségük;

131. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy összpontosítsanak a rákos gyermekek számára a legjobb szakorvosi diagnosztikához és multidiszciplináris kezeléshez való egyenlő és földrajzi szempontból kiegyensúlyozott hozzáférés biztosítására, és javítsák a rákkezelés eredményeit minden tagállamban; úgy véli, hogy a gyermekonkológus szakterületét és szakmai profilját minden tagállamban el kell ismerni; úgy véli, hogy minden olyan betegnek, aki gyermekkorában vagy serdülőkorában rákos megbetegedésben szenvedett, folyamatos orvosi ellátásban és utánkövetésben kell részesülnie felnőttkorában is, ezért intézkedéseket szorgalmaz a gyermek- és felnőttorvosok együttműködésének rugalmasabbá tétele érdekében; ösztönzi a gyermekek és a serdülők rákos megbetegedéseinek lefolyásával kapcsolatos ismeretek megosztását;

132. hangsúlyozza, hogy a gyermekkori rák nemzetközileg elfogadott osztályozási rendszerén alapuló, átfogó, népességalapú gyermekkori rák-nyilvántartásokra van szükség magas minőségű, összehasonlítható adatok biztosítása érdekében Európa-szerte; megerősíti, hogy szükség van a gyermekek és fiatalok rákos megbetegedései esetszámának közzétételére az Unióban és minden tagállamban legalább évente;

133. kéri, hogy a rákos serdülőket és fiatal felnőtteket ismerjék el uniós szinten olyan sajátos csoportként, akinek egyedi orvosi és pszichoszociális igényei vannak, valamint hogy hozzanak létre velük foglalkozó iskolai programokat;

134. hangsúlyozza, hogy szükség van a rákbeteg és ráktúlélő gyermekek, serdülők és fiatal felnőttek mentális egészségügyi problémáinak hatékony kezelésére; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a betegek e csoportja számára a megfelelő pszichoszociális támogatási intézkedésekhez való egyenlő hozzáférést és azok elérhetőségét;

135. hangsúlyozza a rákos gyermekek, serdülők és fiatal felnőttek határon átnyúló ellátáshoz való jogának megerősítésének szükségességét olyan esetekben, amikor a legjobb kezelés nem elérhető a lakóhelyük szerinti országban, valamint hogy biztosítani kell, hogy a vonatkozó jogszabályok kiterjedjenek kiújuló vagy nehezen kezelhető rosszindulatú daganatokra vonatkozó klinikai vizsgálatok révén az innovációkhoz való hozzáférésre, azáltal, hogy növelik a meglévő, határokon átnyúló együttműködések fenntarthatóságát, beleértve az európai referenciahálózatokat, különösen a gyermekrákkal foglalkozó európai referenciahálózatot; hangsúlyozza, hogy szükség van a határokon átnyúló kísérletekhez való hozzáférés tisztázására, amely a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv nem határoz meg egyértelműen;

136. megállapítja, hogy mind a gyermekbetegségek⁽⁷⁶⁾, mind a ritka betegségek⁽⁷⁷⁾ gyógyszereiről szóló rendeletek elősegítették a gyógyszerek fejlesztését és elérhetőségét a ritka betegségekben szenvedő betegek és a gyermekek számára, a magán- és állami beruházásokat korábban elhanyagolt területek felé irányítva; kéri a gyermekgyógyászati gyógyszerekről és a ritka betegségek gyógyszereiről szóló rendeletek ambiciózus felülvizsgálatát az innovatív rákellenes gyógyszerek fejlesztését és az ezekhez való megfizethető hozzáférés biztosítása, a rossz kilátású rákban szenvedő gyermekek szükségleteit kielégítő legfontosabb gyógyszerek azonosítása, a tudományos kutatásnak és a kkv-k bevonásának támogatása, a gyermekek gyermekgyógyászati gyógyszerekhez, valamint gén- és sejterápiához való gyorsabb hozzáférése érdekében a késedelmek csökkentése, a verseny keretszabályozás elfogadásán és a ritka és gyermekkori betegségek szabadalmi oltalom alatt nem álló gyógyszereire vonatkozó beruházások ösztönzésén keresztül fennlétét, valamint a gyógyszerhiány és az innovatív gyógyszerek magas ára miatt a bizonyos alapvető gyógyszerekhez való korlátozott hozzáférés kezelése érdekében; javasolja a rendelkezésre álló új gyermekgyógyászati rákgyógyszerek mennyiségének 2027-ig történő 20 %-os növelését, valamint a személyre szabott gyógyászat hozzáférhetőségének fokozását; következőképpen úgy véli, hogy a gyermekgyógyászati kutatás beépítésére vonatkozó egyértelmű kötelezettséget a támogatási kérelem feltételének kell tekinteni; kéri a Bizottságot, hogy ahol lehetséges, a tagállamokkal párbeszédet folytatva hozzon létre egy olyan rendszert, amely

⁽⁷⁶⁾ HL L 378., 2006.12.27., 1. o.

⁽⁷⁷⁾ HL L 18., 2000.1.22., 1. o.

2022. február 16., szerda

támogatja a valódi áttörést hozó innovációkhoz való hozzáférést a gyermekkori rákos betegek számára; felhívja a Bizottságot, hogy segítse elő a felnőtteknél sikertelen gyógyszerek újrapozicionálását, amennyiben tudományos és preklinikai indokok állnak fenn, és biztosítson hatékonyabb és testre szabott ösztönzőket a gyermekek rák elleni gyógyszereinek fejlesztése és gyermekeknél korábban nem alkalmazott új gyermekgyógyászati rákellenes gyógyszerek kifejlesztése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a gyermekgyógyászati gyógyszerek időben történő fejlesztését, és csökkentse a késedelmeket, például olyan korai, arányos jutalmak révén, amelyeket fokozatosan, és nem kizárólag a kiegészítő oltalmi tanúsítvány végén osztanak ki; kéri a Bizottságot, hogy a következő felülvizsgálat során távolítsa el a gyermekgyógyászati rendelet 11. cikkének b) pontját, lehetővé téve ezzel, hogy a gyermekkori rák gyógyszerének fejlesztését a tudomány és a gyógyszer hatásmechanizmusa határozza meg;

137. felszólít az érdekelt felek uniós szintű tanácsadó csoportjának létrehozására, amely a gyermekkori, serdülőkori és fiatal felnőtteket érintő rákos megbetegedésekkel foglalkozik, és amely támogathatja a releváns fellépések célorientált és koherens megvalósítását az európai rákellenes tervben, a Horizont Európában, az európai gyógyszerstratégiában és az uniós egészségügyi cselekvési programban;

138. hangsúlyozza, hogy fontos a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és nyomon követése, valamint kéri a tagállamokat, hogy teljeskörűen hajtsák végre a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 irányelvet⁽⁷⁸⁾, amely bevezeti a gondozói szabadságot és a rugalmas munkaidő igénylésének lehetőségét, hogy a munkavállalóknak joguk legyen évente öt munkanapnyi gondozói szabadságra annak érdekében, hogy személyes gondozást vagy támogatást biztosíthassanak olyan hozzátartozójuk vagy a munkavállalóval egy háztartásban élő olyan személy számára, aki súlyos egészségügyi okból jelentős mértékű gondozásra vagy támogatásra szorul;

139. üdvözli a rák fiatal túlélői uniós hálózatának létrehozását, amelyet a Bizottság bejelentett;

140. támogatja a ritka rákokra vonatkozó együttes fellépés európai egyedi betegazonosító, túlélési útlevél és hosszú távú megfigyelésre, valamint gyermekgondozásból a felnőttgondozásba való átmenetre vonatkozó útmutatások bevezetéséről szóló ajánlását annak érdekében, hogy biztosítsák a rákot túlélő gyermekek hosszú távú sorsának nyomon követését határokon átnyúló környezetben; hangsúlyozza, hogy a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jognak meg kell felelnie e populáció céljainak;

VI. A ritka felnőttkori rákos megbetegedések jelentette kihívások

141. elismeri, hogy a ritka felnőttkori rákos megbetegedések népegészségügyi kihívást jelentenek; emlékeztet arra, hogy a ritka felnőttkori rákos megbetegedésekben szenvedő betegek osztoznak a betegségük ritkaságából és különleges természetéből adódó kihívásokkal, beleértve a diagnózis hosszú késedelmét és néha a téves diagnózist, valamint az időben történő és megfelelő ellátáshoz és kezelésekhöz való hozzáférés nehézségeit; megjegyzi, hogy a betegek gyakran érzik magukat egyedül és elszigetelve, valamint szenvednek a nagy mértékben csökkent életminőségtől, és hogy a gondozók is jelentős mértékben és hátrányosan érintettek; kéri, hogy a Rákegyenlőtlenségi Regiszter foglalja magába a ritka rákokra vonatkozó információkat, amelyek az összes korcsoportban előforduló új rákos esetek mintegy 24 %-áért felelősek;

142. támogatja a kifejezetten a ritka felnőttkori rákokra vonatkozó kiemelt kezdeményezés bevezetését az európai rákellenes terv keretében annak érdekében, hogy kezeljék azokat a kihívásokat, amelyekkel a betegek e közössége szembesül, valamint hogy a ritka rákokra vonatkozó 2030-as menetrendben foglalt ajánlásokat a legjobb módon használják fel a kutatás támogatásának és a gondozás javításának érdekében, a ritka rákkal küzdő betegek útjának minden lépése során; biztosítja, hogy a ritka felnőttkori rákbetegségeket az európai rákellenes terv négy alappillérehez kapcsolódó összes kezdeményezésbe belevégyék;

143. kéri a ritka felnőttkori rák kutatásának projektjei számára elkülönített finanszírozás létrehozását a Horizont Európa keretében, többek között a rákellenes küldetés keretében (például az UNCAN.eu – a rák megértésére irányuló európai kezdeményezés keretében) annak érdekében, hogy a ritka felnőttkori rákokra irányuló célzott terápiákat hozzanak létre, valamint támogassák adatbázisok, nyilvántartások és biobankok fejlesztését;

144. hangsúlyozza, hogy nehéz időben diagnosztizálni a ritka felnőttkori rákos megbetegedéseket; javasolja ezért a molekuláris vizsgálathoz való könnyebb és gyorsabb hozzáférést, amely segítheti a betegeket, hogy pontos diagnózist és a célzott terápiát kapjanak, valamint akár hozzáférést a releváns klinikai vizsgálatokhoz, amennyiben lehetséges; hangsúlyozza továbbá, hogy a biomarkerekre vonatkozó kutatások különösen fontosak ezen a területen;

⁽⁷⁸⁾ HL L 188., 2019.7.12., 79. o.

2022. február 16., szerda

145. kéri az elsődleges és másodlagos egészségügyi dolgozók tudatosságának növelését a ritka felnőttkori rákbetegségekre vonatkozóan, valamint a szakosodott multidiszciplináris szakértői központokba való megfelelő beutalásokat, nemzeti és európai szinten egyaránt;

146. ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre nemzeti hálózatokat a ritka felnőttkori rákos megbetegedések tekintetében annak érdekében, hogy optimalizálják a betegek szakosodott központokba való időszerű beutalását, valamint előmozdítsák az európai referenciahálózatok közötti interakciót, a multidiszciplináris tudás és a magas minőségű gondozás cseréjének maximalizálása, valamint a klinikai kutatás támogatása érdekében;

147. kéri a klinikai kísérletekhez és az engedélyezés előtti alkalmazásra vonatkozó programokhoz való hozzáférés javítását a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek számára; sajnálja, hogy számos országban továbbra is nagyon nehéz a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek számára az engedélyezés előtti alkalmazására vonatkozó programokhoz és a külföldi kísérletekhez való hozzáférés; kéri az uniós rendszerek jobb végrehajtását a ritka felnőttkori rákkal küzdő betegek külföldi egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése érdekében, és úgy véli, hogy a nemzeti egészségügyi rendszereknek lehetővé kell tenniük a vizsgálatokhoz és az engedélyezés előtti alkalmazásra vonatkozó programokhoz való hozzáférést a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek számára, akik számára kevés a kezelési lehetőség;

148. ösztönzi az új szabályozási megközelítéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek számára az új innovatív kezelésekhez való hozzáférést biztonságos felügyelet mellett, miközben biztosítják a klinikai vizsgálatok során szerzett valós adatok összegyűjtését;

149. hangsúlyozza, hogy szükség van a ritka felnőttkori rákbetegségek felvételére a rákkal kapcsolatos interspecializációs képzési programba, amely magába foglalja a specializált ápolóképzést is, a ritka felnőttkori rákbetegségek európai referenciahálózataival együttműködve; továbbá hangsúlyozza, hogy támogatni kell a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegeket, a gondozókat és a betegek képviselőit célzó oktatási programokat az európai referenciahálózatokkal összefüggésben annak érdekében, hogy növeljék az egészségműveltség szintjét, valamint hogy végső soron segítsék a betegeket és családjaikat a kezelési lehetőségekre és utógondozásra vonatkozó, megalapozott döntések meghozatalában;

150. tudomásul veszi a ritka felnőttkori rákok sajátosságait a rákbetegek, -túlélők és rákbeteg-gondozók életminőségének javításával foglalkozó programokban; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be speciális képzéseket az egészségügyi szolgáltatóktól eltérő olyan szakemberek (például szociális munkások, ügyintézők) számára, akik ritka felnőttkori rákban szenvedő betegekről gondoskodnak; hangsúlyozza, hogy a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek számára megfelelő pszichológiai támogatást, rehabilitációt és a kezelések hosszú távú mellékhatásainak utánkövetését kell biztosítani olyan szakemberek által, akik ismerik ritka betegségüket és annak sajátosságait; javasolja, hogy minden ritka felnőttkori rákban szenvedő betegnek biztosítsanak túlélési ellátási tervet is; úgy véli, hogy a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek gondozóinak (gyakran családtagjainak) is hozzáférést kell biztosítani bizonyos pszichoszociális támogatáshoz annak érdekében, hogy megküzdjenek a betegség súlyosságával és összetettségével, valamint az általuk vállalt gondozás jelentős terhével;

151. kéri a tagállamokat, hogy nemzeti rákellenes programjaikba vegyenek bele a ritka felnőttkori rákbetegségek kezelésére vonatkozó részt (a gyermekek rákbetegségeire vonatkozó külön résszel együtt), a ritka rákokra vonatkozó 2030-as menetrend ajánlásának megfelelően; úgy véli, hogy e sajátosságokat külön részekben kell elismerni minden nemzeti rákellenes programban, többek között a ritka betegségekre vonatkozó nemzeti tervekkel való releváns szinergiákkal annak érdekében, hogy támogassák a kutatást, valamint javítsák ezen betegek egészségügyi ellátását és ellátási útját, az alapellátástól kezdve a nagy mértékben szakosodott, multidiszciplináris egészségügyi központokig, nevezetesen az európai referenciahálózatokhoz tartozó vagy azokkal szoros kapcsolatban álló központokig; megjegyzi, hogy a tagállamok számos nemzeti rákellenes terve eddig nem tartalmazza kellőképpen a felnőttknél előforduló ritka rákos megbetegedéseket és a gyermekkori rákos megbetegedéseket;

152. sürgeti az érintett nemzeti hatóságokat, hogy a ritka felnőttkori rákbetegségben szenvedő betegek szervezeteit partnerként vonják be a nemzeti rákellenes programokba annak érdekében, hogy a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek szükségleteinek és elvárásainak hangot adjanak, valamint hogy aktívan részt vegyenek a ritka felnőttkori rákbetegségekre vonatkozó célirányos intézkedések végrehajtásában;

B. Cselekvési eszközök**I. Holisztikus kutatás és annak vonzatai**

153. hangsúlyozza, hogy az európai rákellenes tervet a Horizont Európa keretében működő rákra vonatkozó misszióval és annak arra vonatkozó célkitűzéseivel szoros együttműködésben kell végrehajtani, hogy elő kell segíteni az EU rákkutatásba, állami gyártásba és innovációba történő beruházását; üdvözlöi, hogy a Horizont Európa finanszírozni fogja a kutatási infrastruktúrákat, a felhőalapú számítástechnikát és az Európai Innovációs Tanács intézkedéseit; felhívja a Bizottságot, hogy a gyermekkori rákot tekintse a Horizont Európa következő stratégiai programja keretében létrehozandó

2022. február 16., szerda

európai partnerség témájának; javasolja, hogy a Horizont Európa rákkutatásra szánt forrásainak nem kevesebb mint 20 %-át fordítsák új gyermekgyógyászati rákgyógyszerekre annak érdekében, hogy megszüntessék a gyermekgyógyászati gyógyszerek terén meglévő hiányosságot;

154. emlékeztet arra, hogy a multidiszciplináris rákkutatás és annak a mindennapi klinikai gyakorlatba történő átültetése alapvető fontosságú a rákmegelőzés, a rák diagnosztizálása, kezelése és a túlélők utógondozása folyamatos fejlesztésének biztosításában; üdvözli ezért a Horizont Európa partnereinek elindítását a tudományos ismeretek a betegek elérő innovációkká történő átalakítása érdekében; kéri a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a Horizont Európa európai partnereinek tevékenységét, valamint azt, hogyan válik a kutatásból valódi hozzáadott érték a jelenlegi orvosi gyakorlat számára;

155. üdvözli a Bizottság „Új Európai Kutatási és Innovációs Térség” című közleményét, amely stratégiai célkitűzéseket és tevékenységeket határoz meg, amelyeket a tagállamokkal szoros együttműködésben kell végrehajtani; támogatja az uniós GDP 3 %-a kutatásra és fejlesztésre való fordításának célkitűzését, amely segíteni fogja a kutatási kiválóság előmozdítását Európa-szerte, valamint lehetővé teszi, hogy a kutatási eredmények elérjék a tudományos közösséget, a társadalmat és a reálgazdaságot; sajnálja a kutatásfinanszírozás Európa-szerte tapasztalható jelentős egyenlőtlenségeit; kéri a tagállamokat, hogy fogadjanak el egy európai kutatási és innovációs paktumot, amely magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy 2030-ra a kutatásra és innovációra fordított állami kiadások mértékét a GDP 1,25 %-ára növeljék, Unió-szerte összehangolt módon;

156. kéri a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és biztosítsák a tudományos pályák vonzóvá tételét a kutatók számára Európában, különös tekintettel a nőkre; kéri a tagállamokat, hogy hozzanak létre jól strukturált tudományos munkaerőt és infrastruktúrát, valamint folyamatos finanszírozást kutatóközpontjaik számára; üdvözli, hogy a javasolt „partnerség az innovatív egészségügyért” segíteni fogja egy, az egész Unióra kiterjedő kutatási és innovációs ökoszisztéma létrehozását, előmozdítja az egészségügyi ágazat, az egyetemek és más érdekelt felek közötti együttműködést annak érdekében, hogy a tudományos tudást olyan innovációkká transzformálják, amelyek kezelik a betegségek, többek között a rák megelőzésének, diagnosztizálásának és kezelésének kérdését;

157. megismétli a rákkutatással kapcsolatos versenyképes európai kutatás fenntartható és megfelelő finanszírozására vonatkozó felhívását; hangsúlyozza, hogy az ilyen kutatásnak a nagy arányban kielégítetlen szükségletek területeit kell céloznia, valamint a rákkezelési kontinuum minden területén el kell végezni azt, beleértve az összes kezelési módot; felhívja a tagállamokat, hogy legalább 20 %-kal növeljék a terápiás, diagnosztikai és a rákszűrésre vonatkozó innovációkkal kapcsolatos, valamennyi érintett betegcsoportra kiterjedő állami kutatás igénybevételét; kéri, hogy a Horizont Európa és a nemzeti kutatási programok innovációs díjalapokon keresztül támogassák a gyermekgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerekre és a ritka betegségek gyógyszereire vonatkozó kutatást; úgy véli, hogy a közfinanszírozáshoz való hozzáférés feltételeit felül kell vizsgálni, biztosítva a magán- és közszervezetek közötti szerződések, valamint sikeres projektek esetében az új innovációk elérhetőségére és megfizethetőségére vonatkozó feltételek átláthatóságát;

158. támogatja a rákellenes küldetéssel foglalkozó testület arra vonatkozó javaslatát, hogy a hatékony rákmegelőzési stratégiák és módszerek azonosításával megbízott kutatási programot hozzanak létre, az egészség és a munkahelyeken előforduló rákkeltő anyagoknak való kitettség kereskedelmi meghatározóira vonatkozóan⁽⁷⁹⁾; támogatja a szakpolitika-támogató eszköz létrehozására vonatkozó javaslatot, a tudásmegosztás növelése és a rákkal kapcsolatos megelőző szakpolitikák támogatása érdekében uniós, nemzeti és helyi szinten;

159. kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy hozzanak létre programokat annak érdekében, hogy biztosítsák a szükséges támogatást a nemrég egységesített európai sejtalapú interceptív gyógyászati közösség számára, amely áttörést hozó sejtalapú és mesterségesintelligencia-technológiákat hoz majd létre és integrál a rák és a terápiára való reakció korai eseményeinek megértése érdekében, és hogy ezt a tudást a beteg állapotának javítására használják; támogatja egy platform létrehozását a sejtalapú interceptív gyógyászat számára a kutatás, az innováció és a több ágazatot átfogó tevékenységek közötti szinergiák koordinálása és létrehozása érdekében; hangsúlyozza, hogy szükség van a kutatási és innovációs megközelítésekbe való beruházásra innovatív sejtalapú korai felismerési és személyre szabott kezelési stratégiák létrehozásának érdekében a rákra vonatkozóan;

⁽⁷⁹⁾ A rákellenes küldetéssel foglalkozó testület „Conquering cancer: Mission possible” [A rák legyőzése: a küldetés lehetséges], Európai Bizottság, 2020.

2022. február 16., szerda

160. hangsúlyozza a rákra vonatkozó független és multidiszciplináris kutatás szükségességét „a padtól az ágyig”, vagyis a laboratóriumtól kezdve a betegeken alkalmazott vizsgálatokig, ugyanakkor azt is, hogy szükség van a már forgalomban lévő gyógyszerek hatékonyságának rendszeres újraértékelésére; hangsúlyozza, hogy e kutatás eredményeit átlátható és egyszerű módon nyilvánosságra kell hozni; sürgeti a dezinformáció és a félretájékoztatás által jelentett egészségügyi kockázatok korlátozására irányuló intézkedések meghozatalát, különösen a közösségi médiában, külön figyelmet fordítva a gyermekek és a fiatalok védelmére; felszólít a tudomány terjesztésére irányuló kezdeményezések támogatására;

161. hangsúlyozza az állatkísérlet nélküli új kutatási módszerek – például a számítógépes szimulációk és az organoidok – fejlesztésébe történő befektetések fontosságát a preklinikai megfigyelési időszakok lerövidítése, a kutatás hatékonyságának növelése és az állatokon végzett szükségtelen és gyakran kevésbé megbízható kísérletek visszaszorítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a környezetben előforduló vegyi anyagok karcinogénitálásának vizsgálatára vonatkozó állatkísérlet nélküli eljárások, például a rák kialakulásának hátterében álló biológiai mechanizmusokra összpontosító vizsgálati stratégiáknak több releváns információt kell biztosítaniuk, mint a kémiai biztonsági értékelés során jelenleg alkalmazott, állatkísérleten alapuló eljárásoknak, ez által lehetővé téve a hatóságok számára a gyorsabb intézkedést a rák kialakulásához vezető káros vegyi anyagoknak való kitettség korlátozása érdekében;

162. felhívja a tagállamokat, hogy határozottan kötelezzék el magukat a köz- és a magánszféra népegészségügyi szükségletek által vezérelt együttműködésének ösztönzése és Unió-szerte a versenyképesség előtt álló akadályok lebontása iránt;

163. úgy véli, hogy a mesterséges intelligenciának, a nagy adathalmazokon alapuló algoritmikus elemzésnek és más korszerű technológiáknak a rákos megbetegedések diagnosztizálásában és azokkal kapcsolatos döntéshozatalban történő alkalmazása az elkövetkező években jelentős potenciális hatással bír; hangsúlyozza, hogy a valós adatok, a matematikai modellezés, a mesterséges intelligencia és a digitális eszközök jelentősen segítik majd az innovatív kezelések költséghatékonyabb módon való fejlesztését, valamint esetlegesen csökkentik a klinikai kísérletekhez szükséges betegek számát és az állatok alkalmazását a kutatásban; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a genomikai és az informatikai infrastruktúra megvalósításával mozdítsák elő a rákbiológiai ismereteket; sürgeti, hogy minden végrehajtó partner folyamatosan tartsa szem előtt az adatvédelem és a biztonság, a bizalom, az átláthatóság, a betegközpontúság és a betegek mindenkori bevonásának elveit;

164. hangsúlyozza a klinikai kutatások nélkülözhetetlen fontosságát, valamint kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák a betegellátás kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való összeegyeztetését, különösen a kisebb központokban, csökkentve az egy egészségügyi szakemberre jutó munkaterhet és betegek számát;

165. felszólít a mesterséges intelligencia és a modern technológiák rákdiagnózisra, a rák utánkötésére, a rákkal kapcsolatos döntéshozatalra és a rákgondozásra gyakorolt lehetséges pozitív hatásaira vonatkozó kutatást; üdvözlö a „Genomika a közegészségügyért” projekt elindítását, amely biztonságos hozzáférést biztosít a 4P-gyógyászatban (preventive, predictive, personalised and participatory, vagyis megelőző, prediktív, személyre szabott és részvételi gyógyászat) felhasználható nagy mennyiségű genomikai adathoz;

166. támogatja új digitális források és platformok létrehozását, mint amilyen például a rákgyógyászatbeli képalkotásra vonatkozó európai kezdeményezés, valamint az európai rákinformációs rendszer megerősítését, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy az elkövetkező években megfelelően felhasználják a nagy adathalmazokra alkalmazott mesterséges intelligenciát; hangsúlyozza, hogy szükség van az ezeken a platformokon lévő információkhoz való egyenlő és átlátható hozzáférésre;

167. üdvözlö az európai rákellenes terv keretében a „rákdiagnosztika és kezelés mindenki számára” kiemelt kezdeményezés elindítását, amelynek célja az innovatív rákdiagnosztikához és -kezeléshez való hozzáférés, valamint a „következő generációs szekvenálás” technológiája használatának elősegítése a daganatos sejtek gyors és hatékony genetikai profiljának megalkotása érdekében, lehetővé téve a kutatók és klinikusok számára, hogy megosszák a rákprofilokat, és azonos vagy hasonló diagnosztikai és terápiás megközelítéseket alkalmazzanak hasonló rákprofittal rendelkező betegeknél; hangsúlyozza, hogy mérlegelni kell a betegek számára bizonyítottan hozzáadott terápiás értékkel bíró, jól megtervezett klinikai kísérleteken alapuló személyre szabott kezeléseket;

168. üdvözlö az európai rákellenes tervben meghirdetett és a Horizont Európa keretében finanszírozandó, személyre szabott orvoslással kapcsolatos tervezett partnerséget, amely meg fogja határozni a személyre szabott orvoslással kapcsolatos kutatás és oktatás prioritásait, támogatni fogja a rákmegelőzéssel, -diagnosztikával és -kezeléssel kapcsolatos kutatási projekteket, és ajánlásokat tesz a személyre szabott orvoslási megközelítéseknek a napi orvosi gyakorlatban történő bevezetésére; hangsúlyozza, hogy szükség van egy jól meghatározott, globálisan egységes terminológia létrehozására a „személyre szabott gyógyászat” számára, amely észszerűsítene a kutatásba való beruházást és javára válna a betegek

2022. február 16., szerda

egészségműveltségének; támogatja a személyre szabott megelőzés ütemtervének kidolgozását, amely lehetővé teszi a kutatás és az innováció hiányosságainak azonosítását, valamint a rák iránti fogékonysághoz vezető összes ismert biológiai anomália feltérképezését, ideértve az örökletes és környezeti tényezőket és a gyermekgyógyászati kérdéseket is; kéri, hogy ezeket a megoldásokat az állami egészségügyi rendszereken keresztül tegyék hozzáférhetővé;

169. kéri a megnövelt kapacitásépítést, infrastruktúrát, együttműködést és finanszírozást a nonprofit klinikai vizsgálatok kutatására vonatkozóan, a kezelési stratégiák javítása érdekében, az idősekre, valamint a veszélyeztetett és alulreprezentált betegcsoportokra, többek között a nőkre és gyermekekre és összpontosítva; sürgeti az egészségügyi rendszer és kezelés optimalizációs cselekvési programjának uniós támogatását;

170. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a humán- és társadalomtudományoknak szentelt kutatást, különös tekintettel azokra, amelyek az egészségügyi egyenlőtlenségekkel foglalkoznak a rákbetegségek különböző szakaszaiban, valamint a rákkezelés megszervezésének optimalizálásával, a szolgáltatások és szolgáltatók finanszírozásával és az egészségügyi szolgáltatások nyújtásának megszervezésével és az irányítási intézmények működésével kapcsolatos kutatásokat; felszólít arra, hogy a tanulmányok térjenek ki a rákkezelés olyan tényezőkkel kapcsolatos egyenlőtlenségeire, mint a nem, az életkor, valamint a társadalmi-gazdasági helyzet, különös tekintettel a társadalom marginalizált és veszélyeztetett csoportjaira;

171. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az európai többközpontú klinikai vizsgálatok kidolgozását, különösen a legkritikábban előforduló rákok és/vagy korlátozott kezelési lehetőségekkel rendelkező rákok esetében, valamint erősítsék a multinacionális együttműködést és a határokon átnyúló klinikai vizsgálatok elvégzését, az olyan meglévő struktúrákra építve, amennyiben lehetséges, mint az európai klinikai kutatási tanács a gyermekkori rákos megbetegedések szektorában, és ösztönözzék a kisebb országok részvételét; hangsúlyozza továbbá, hogy az Unió rákkal kapcsolatos szakpolitikai kezdeményezéseit meghatározott és közös célok felé kell koordinálni;

172. támogatja a kezeléshez nem kapcsolódó beavatkozások megvalósíthatóságának, hatékonyságának és költséghatékonyságának értékelését célzó klinikai kutatást, például az egészséget meghatározó tényezőkről (beleértve a környezeti tényezőket) és az életminőségről szóló tanulmányokat;

173. határozottan úgy véli, hogy a betegeket és a független betegszervezeteket, többek között a szülőket és a gondviselőket be kell vonni a klinikai vizsgálatokra vonatkozó kutatási prioritások és stratégiák meghatározásába annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek az európai betegek kielégítetlen szükségleteinek, beleértve az életminőséget mint elsődleges célt; úgy véli, hogy a vizsgálatok végeredményét közölni kell a részt vevő betegekkel és a nyilvánossággal; felhív a gyermekkori betegek bevonására a kielégítetlen szükségletek meghatározásába, hogy információkat nyújtsanak a klinikai vizsgálatokra vonatkozó protokoll megtervezéséhez, a célcsoporttal folytatott kommunikáció javításához, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó módszerek javításához; hangsúlyozza, hogy a klinikai vizsgálatokról szóló rendelet átláthatóságra vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelés mértékét megfigyelés alatt kell tartani, és arról rendszeresen jelentést kell készíteni;

174. szorgalmazza a klinikai vizsgálatok alaposabb vizsgálatát és a rákkezelésre irányuló kutatás és fejlesztés nagyobb átláthatóságát, ideértve egy olyan portál létrehozását, amely lehetővé teszi a betegek számára az Európában elérhető klinikai vizsgálatokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférést; felhív a klinikai vizsgálatokra vonatkozó adatokhoz, többek között a kiejtett adatokhoz való hozzáférésnek és azok felhasználásának átláthatóságára; hangsúlyozza, hogy ennek a gyermek- és fiatalok betegek igényeire szabott információkat is magában kell foglalnia;

175. javasolja, hogy a kutatás legyen a Rákegyenlőtlenségi Regiszter egyik paramétere a klinikai vizsgálatokhoz való hozzáférés tekintetében fennálló egyenlőtlenségek mérése és nyomon követése érdekében, valamint a vizsgálati tevékenységek tekintetében fennálló regionális és nemzeti eltérések jobb megértése és kezelése érdekében, továbbá a rák elleni küzdelemre irányuló európai terv keretében felveendő kezdeményezések – például a Komplex Rákközpontok Uniói Hálózata – nyomán tapasztalható javulás nyomon követése érdekében;

176. hangsúlyozza, hogy a rákkutatás terén tapasztalható, nemekkel összefüggő eltéréseket mind a preklinikai, mind a klinikai fázisban figyelembe kell venni, egyebek közt a betegség fiziopatológiájának eltérései és a kapcsolódó komorbiditások leírása érdekében, valamint a gyógszer farmakokinetikája/farmakodinamikája szempontjából;

2022. február 16., szerda

177. üdvözi a 2021. évi portói rákkutatási nyilatkozatot, amely hangsúlyozza az átfogó transzlációs rákkutatási megközelítésben rejlő lehetőségeket, amely a magasan fejlett egészségügyi rendszerrel rendelkező tagállamokban a 2030-ban diagnosztizált betegek 75%-a esetében akár 10 éves rákspecifikus túlélést is eredményezhet; sürgeti a Bizottságot, hogy aktívan vegyen részt és vállaljon vezető szerepet e cél elérésében;

178. üdvözi, hogy a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések keretében folytatódik a kutatók rákmegelőzésre, -előrejelzésre, -felismerésre, -diagnosztikára és -kezelésre vonatkozó oktatása és képzése;

II. Az ismeretek megosztása

179. úgy véli, hogy a szakértelem, az adatok, a képzési programok és a kommunikációs eszközök megosztására van szükség a rákkal kapcsolatos ismeretek egészségügyi szakemberek, kutatók és betegek körében történő bővítéséhez; hangsúlyozza, hogy az ágazatközi és határon átnyúló együttműködés és tudásmegosztás döntő fontosságú lesz a rákkezelés minőségének további javításához az EU-ban; megjegyzi, hogy az adatmegosztás kulcsfontosságú a mesterséges intelligencia és a gépi tanulási eszközök kutatásban való alkalmazásához, feltéve, hogy van emberi felügyelet, valamint az egészségügyi ellátás digitális átalakításának lehetővé tételéhez, a rákmegelőzés, -diagnosztika és -kezelés terén Európa-szerte tapasztalható egyenlőtlenségek kezeléséhez, valamint az egészségügyi rendszerek erőforrásai felhasználásának optimalizálásához a hatékonyság növelése és ezáltal az onkológiai ellátásra vonatkozó adatok szélesebb körű elérhetőségének lehetővé tétele révén, többek között a kevésbé urbanizált és a távolabbi területeken is; hangsúlyozza az egészségügyi adatok érzékeny jellegét; felszólít a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendeletnek (általános adatvédelmi rendeletnek) ⁽⁸⁰⁾ való teljes körű megfelelésre a határokon átnyúló egészségügyi ellátás szükségtelen korlátozásainak elkerülése érdekében; hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendeletet a tudományos kutatás lehetővé tétele érdekében Unió-szerte – különösen az adatvédelmi hatóságok által – harmonizáltan kell végrehajtani, beleértve a (33) és (157) preambulumbekendést, valamint adott esetben annak a klinikai vizsgálatokról szóló rendelettel való kölcsönhatását, beleértve a (29) preambulumbekendést és a 28. cikk (2) bekezdését; kéri az Európai Adatvédelmi Testületet, hogy biztosítsa az egészségügyi kutatásra vonatkozó iránymutatásainak naprakészségét a kutatás támogatása érdekében, és felkéri a Bizottságot, hogy 2022 végéig készítsen konkrét javaslatokat;

180. felkéri a Bizottságot, hogy értékelje az ERH-k működését, különös tekintettel azoknak a szakértelem és a bevált gyakorlatok összegyűjtésében és megosztásában betöltött szerepére, ésszerűsítve ezzel a betegek beutalását a ritka daganatok kezelése során, amely a becslések szerint 5,1 millió beteget érint Európában és nagyléptékű együttműködést tesz szükségessé; hangsúlyozza az ERH-k fontosságát az egészségügy terén fennálló egyenlőtlenségek leküzdése, valamint az unión belüli határokon átnyúló biztonságosabb és kiváló minőségű kezelések biztosítása szempontjából;

181. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák az ERH-k megfelelő és tartós, hosszú távú finanszírozását, és foglalják bele azokat a nemzeti egészségügyi rendszerekbe; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy a finanszírozás kiterjedjen a virtuális konzultációk díjazására, az ikerintézményi és oktatási programok támogatására, valamint igény esetén a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelvvel összhangban a betegek útiköltségeinek tényleges visszatérítésére, támogatandó az ellátási normák javulását és a lehető legjobb beavatkozásokhoz való egyenlő hozzáférést Európa-szerte valamennyi olyan beteg számára, akik ezeket igénylik; felszólít továbbá az ERH-khoz való hozzáférést egyszerűsítő és megkönnyítő digitális infrastruktúra kiépítésének, korszerűsítésének és zökkenőmentes működésének támogatására, valamint uniós egészségügyi adatstratégia létrehozására a ritka betegségek jelenlegi nyilvántartásainak közös és egységes adattérben történő javítása érdekében; hangsúlyozza, hogy garantálni kell az ERH-k további működésének finanszírozását „az EU az egészségért” program, a Horizont Európa, az európai szemeszter programja, a strukturális alapok, valamint a költségvetési rendelet 195. cikke révén; támogatja a négy meglévő európai referenciahálózat (a gyermekkori rákkal kapcsolatos PaedCan, a ritka felnőttkori daganatokkal kapcsolatos EURACAN, a ritka hematológiai betegségekkel, köztük a ritka rosszindulatú hematológiai betegségekkel foglalkozó EuroBloodNet és a genetikai daganatos betegségekre vonatkozó GENTURIS) kiterjesztését a ritka, komplex, rosszul gyógyítható rákos megbetegedésekre és a gyermekkori rákos megbetegedésekre, mivel ez megkönnyítené a betegek – köztük a gyermekek, a serdülők és a fiatal felnőttek – számára az Európa-szerte elérhető legjobb ellátáshoz való egyenlő hozzáférést, és javítaná az európai referenciahálózatok funkcionalitását és a ritka betegségben szenvedő betegek körében elért egészségügyi eredményeket;

⁽⁸⁰⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

2022. február 16., szerda

182. úgy véli, hogy az ERH-k továbbfejlesztése és optimalizálása szükségszerűvé teszi az összes tagállam részvételét a meglévő ERH-kban – olyan módon, hogy minden tagállamnak legalább egy „teljes jogú” vagy „kapcsolódó” taggal kell rendelkeznie valamennyi ERH-ban, valamint az ERH-k valamennyi szubklinikai területén/tematikus hálózatában –, az egyes betegek ellátásának lehetővé tételét a nemzeti kapcsolattartó pontok és az ERH-k közötti hatékony együttműködés révén, az ERH-k működésének értékelését a teljesítményükre és a ritka rákos megbetegedések terén történő hálózatépítésre vonatkozó adatok megosztásával, a hatékony távorvoslási eszközök bevezetését, amelyek lehetővé teszik az esetenkénti megfigyelések és képalkotási eredmények biztonságos megosztását a komplex ritka rákos esetek megvitatása érdekében, valamint a megfelelő és hosszú távú finanszírozás elosztását mind uniós („az EU az egészséget” program), mind nemzeti szinten;

183. felhívja a tagállamokat, hogy kellőképpen vegyék figyelembe a rákos betegeket, túlélőket és hozzátartozóikat összefogó nem kormányzati helyi, regionális és nemzeti szervezetek fontosságát, a tudásmegosztási folyamatban való részvételük, a rák elleni küzdelem, a jogalkotási támogatás, valamint ezeknek a szervezeteknek, különösen a rák elleni programokban részt vevő szervezeteknek külön finanszírozás nyújtása tekintetében;

184. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassák a felnőttek ritka rákos megbetegedéseinek és a gyermekkori ráknak az EU kezdeményezéseit számba vevő, célzott és személyre szabott megközelítést, és hogy teljes mértékben integrálják az ERH-kat nemzeti egészségügyi rendszereikbe; felszólít az adatgyűjtést szabályozó közös és következetes protokollok létrehozására, valamint az összegyűjtött adatokat magyarázó egységes definíciókészlet létrehozására; kéri, hogy a ritka rákos betegek szervezeteit vonják be az ERH-kba és az európai referenciaközpontba;

185. emlékeztet arra, hogy a Közös Kutatóközpont aktív szerepet vállal a ráknyilvántartások tevékenységeinek támogatásában és az adatok hasznosításában; úgy véli, hogy meg kell erősíteni a Közös Kutatóközpont megbízatását, finanszírozását és politikai támogatását a ráknyilvántartásokkal kapcsolatos koordinációs munkájának folytatása és felgyorsítása érdekében, különösen a betegek állapotára vonatkozó adatok gyűjtése, a valós környezetben keletkezett adatokon alapuló bizonyítékok, valamint a rákosmegbetegedés-klaszterek azonosítása és azok meglévő rákregiszterekbe való integrálása tekintetében;

186. üdvözlöi egy teljes egészében a gyermekgyógyászati kutatásnak szentelt – az onkológia területét is lefedő – európai kutatási infrastruktúra kidolgozását, amely lehetővé fogja tenni az alap-, preklinikai és transznacionális gyermekgyógyászati kutatást, amely a klinikai vizsgálatok és gyógyszerek gyermekek számára való elérhetőségének alapjául szolgál;

187. üdvözlöi a Rákkutatási Tudásközpont 2021-es elindítását, amelyet az európai rákellenes tervben hirdettek meg annak érdekében, hogy az hozzájáruljon a rákkal kapcsolatos tudományos és műszaki kezdeményezések cseréjéhez és koordinálásához uniós szinten; úgy véli, hogy a tudásközpontnak be kell vonnia az összes érdekelt felet (az egyes nemzeti rákellenes programok, a beteg- és a gondozói szövetségek, a tudományos társaságok, az illetékes uniós szervek és ügynökségek, a gazdasági szereplők stb. képviselőit); úgy véli, hogy ennek a tudásközpontnak adatszűrőként, az ERH jelentéseinek és ráknyilvántartásokon kell alapulnia; úgy véli, hogy a központ küldetését egyértelműen meg kell határozni, és magában kell foglalnia a következőket:

- a) az összes nemzeti rákellenes program alkotta hálózat koordinálása;
- b) európai ütemterv készítése az egészségfejlesztést célzó nagyszabású megelőzési kampányok és oktatási programok elindítására;
- c) a szűrési programok, a ráknyilvántartások és a rákos betegek gondozási központjai nemzeti akkreditációjának irányítására szolgáló közös minőségi kritériumok létrehozásának összehangolása;
- d) a legújabb tudományos bizonyítékok alapján klinikai gyakorlati iránymutatások és minőségbiztosítási rendszerek kidolgozása valamennyi ráktípus, és különösen a ritka és gyermekkori rákos megbetegedések teljes ellátási útjának javítása érdekében;
- e) éves jelentések készítése és keretrendszerek létrehozása a szűrési programokból, a ráknyilvántartásokból és az ERH-kból származó uniós szintű adatok gyűjtésének javítása érdekében;
- f) tanulmányok ismertetése a megelőzés és a diagnózis hatásáról, beleértve a megelőzésre és a diagnosztikára irányuló megnövelt beruházások révén keletkező gazdasági költségek csökkentésére vonatkozó becsléseket;

2022. február 16., szerda

- g) a bevált gyakorlatok és eredmények ERH-k és Komplex Rákközpontok közötti cseréjének koordinálása;
- h) az európai rákellenes terven és a Horizont Európán alapuló, valamint a betegektől és a gondozóktól származó információkat magában foglaló átfogó modell létrehozása a kutatási prioritások azonosítása és egy összehangolt és hatékony rákkutatási csapat létrehozásának esetleges lehetővé tétele érdekében;
- i) a rákkal kapcsolatos európai felhőben gyűjtött anonimizált adatok megosztásának megkönnyítése a klinikusok és a kutatók, valamint a rákos betegek számára egészségügyi szolgáltatásokat és korszerű technológiai megoldásokat kidolgozó szervezetek számára;
- j) az egészségügyi szakemberek, a betegek és a gondozók közös képzési programjainak támogatása;
- k) naprakész, tanúsított és átlátható tájékoztatás a polgárok és a szakemberek számára a rák okairól, kezeléséről és az uniós jogszabályokról;
- l) a vonatkozó ajánlások tagállami nemzeti rákellenes programokban történő végrehajtása mértékének nyomon követése és e nyomon követés eredményeinek rendszeres közzététele;
- m) mérhető és megismételhető mutatókra vonatkozó javaslatok az európai rákellenes tervben felvázolt fő eredményekhez;

188. emlékeztet arra, hogy a kutatóknak együtt kell működniük a legmegfelelőbb kezelés megtalálása érdekében, különösen a ritka rákban szenvedő betegek esetében, de komoly akadályokkal szembesülnek; felhívja ezért a Bizottságot, hogy tudományos tanácsadási mechanizmusa vagy a határokon átnyúló rákkutatással foglalkozó különmegbízott kinevezése révén szisztematikusan vizsgálja meg a határokon átnyúló rákkutatás és együttműködés valamennyi akadályát, beleértve a szabályozást is, a határokon átnyúló rákkutatás előmozdítása érdekében;

189. javasolja legalább egy-egy, rákkal kapcsolatos nyilvántartás létrehozását minden uniós régióban, beleértve a távoli és a legkülső régiókat is; úgy véli, hogy alapvető fontosságú a ráknyilvántartások zökkenőmentes működésének biztosítása; támogatja a nemzeti ráknyilvántartások kapacitásának megerősítését a betegek által bejelentett szabványosított eredmények összegyűjtése, az uniós polgárok életmódjának jobb feltérképezése, beleértve a társadalmi-gazdasági körülményeket, a foglalkozási információkat, a környezeti tényezőket és egyéb adatokat, valamint a rák előfordulása, prevalenciája és túlélése terén fennálló egyenlőtlenségek okainak azonosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen a valamennyi tagállamra kiterjedő, együttműködésen alapuló adatgyűjtés; felszólít az adatforrások összehasonlíthatóságára és a regionális és nemzeti ráknyilvántartások interoperabilitására az adatgyűjtés hatókörének és minőségének harmonizálása révén, valamint az ilyen adatokhoz való biztonságos hozzáférés biztosítására; kéri, hogy a nemzeti ráknyilvántartásokat kötelezzék a morbiditás terén fennálló különbségek elemzésére, valamint arra, hogy tegyenek ajánlásokat a nemzeti ráktanácsok és a Közös Kutatóközpont számára a beavatkozások szükségességéről; modern járványügyi és molekuláris genetikai módszerek alkalmazását kéri a rák előfordulásának elemzéséhez és okainak azonosításához; kéri a gyermekkori rosszindulatú daganatok specifikus rákregisztereinek bevezetését a gyermekkori rák nemzetközi osztályozásával összhangban; kéri a klinikai kísérletekhez és az engedélyezés előtti alkalmazáshoz való hozzáférés javítását a ritka felnőttkori rákban szenvedő betegek számára;

190. határozottan támogatja egy Rákegyenlőtlenségi Regiszter európai szintű létrehozását, az európai rákellenes tervben bejelentettek szerint, amelynek célja a tendenciák, eltérések, egyenlőtlenségek és méltánytalanságok azonosítása a tagállamok között és azokon belül; úgy véli, hogy ez a regiszter segít majd azonosítani a kihívásokat és a konkrét cselekvési területeket, hogy irányadó lehessen a beruházások és intervenció terén, és lehetővé tegye az uniós, nemzeti és regionális szintű egyenlőtlenségekre irányuló kutatást; kéri, hogy a regisztert tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé; hangsúlyozza, hogy a regiszternek a társadalmi egyenlőtlenségekre, például a társadalmi-gazdasági helyzettel, foglalkozással és nemmel összefüggő egyenlőtlenségekre is ki kell terjednie;

191. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tudományos eredmények nyílt hozzáféréstől való közzétételét, hogy azok könnyen elérhetőek legyenek minden egészségügyi szakember és kutató számára;

192. támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy lehetővé tegye a rákos betegek számára az elektronikus egészségügyi nyilvántartásokhoz való biztonságos hozzáférést és ezek határokon átnyúló megosztását; úgy véli, hogy a Bizottság megteremtheti az európai egészségügyi adattér alapjait a DigitalHealthEurope-pal együttműködésben, anonimizált (rákkal kapcsolatos nyilvántartásokból, kórházakból, tudományos klinikai vizsgálatokból és kohorszokból származó) és biológiai (vér- és daganatmintákból származó) adatoknak a rákkal kapcsolatos európai felhőben történő gyűjtésével, elemzésével és cseréjével; hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) minden uniós tagállamban történő harmonizált értelmezése az új adatmegosztási kezdeményezések, például az európai egészségügyi adattér alapja; ösztönzi az egészségügyi adatok kutatási célokra való felhasználását („adataltruizmus”); üdvözli a Horizont Európa rákellenes küldetését

2022. február 16., szerda

keretében a virtuális Rákbetegek Digitális Európai Központja annak érdekében tervezett létrehozását, hogy támogassák az erre hajlandó betegek szabványosított és egységes módon meghatározott egészségügyi adataik letétbe helyezésében és cseréjében való részvételével kapcsolatos szabványosított megközelítést; javasolja a betegeknek az egészségügyi adatok tárolásával és felhasználásával kapcsolatos intézkedésekbe való bevonását politikai döntéshozatali és kutatási célokból; üdvözli az európai rákinformációs rendszer 2022 előtt tervezett bővítését;

193. szorgalmazza az egészségügyi szakemberek oktatásának és képzésének jobb színvonalát; közös és multidiszciplináris képzési programokat ösztönöz az egészségügyi szakemberek számára, szoros együttműködésben az európai tudományos társaságokkal; üdvözli a rákos megbetegedésekkel kapcsolatos interspecializációs képzési program elindítását a kezelési és ellátási út minden szakaszában, beleértve a diagnózist, a kezelést, a komplikációkat és a komorbiditásokat, a túlélő hozzátartozókat és a terminális gondozást;

III. Az európai rákellenes terv finanszírozása

194. hangsúlyozza, hogy az európai rákellenes tervet nem csupán a változás ösztönzésére irányuló politikai elkötelezettségnek kell tekinteni, hanem olyan konkrét és ambiciózus kezdeményezések együttesének, amelyek támogatják, koordinálják és kiegészítik a rák okozta fizikai és mentális szenvedés mérséklésére irányuló tagállami erőfeszítéseket; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy optimalizálja a tervben felvázolt kezdeményezések koherens végrehajtását, és biztosítson egyértelmű iránymutatást tagállamok számára a rák diagnosztizálásához és kezeléséhez való egyenlőtlen hozzáféréssel szembeni konkrét cselekvések, valamint a megfelelő finanszírozás tekintetében, különösen az egyenlőtlen hozzáférés kezelése érdekében; hangsúlyozza azonban a tagállamok eltérő képességét az egészségügyi programok számára elkülönített források felvételére; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson útmutatást és egyértelmű áttekintést a tagállamok számára az e célra szánt uniós forrásokról, azokról a konkrétan meghatározott utakról, amelyek összekapcsolják a rákellenes tervben felvázolt intézkedéseket a benne meghatározott uniós finanszírozási mechanizmusokkal, valamint az „az EU az egészségért” program és más programok – többek között a Digitális Európa, a Horizont Európa, a Next Generation EU/Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a strukturális és kohéziós alapok – közötti lehetséges szinergiákról és kiegészítő jellegről a minőségi diagnózishoz és ellátáshoz való méltányos hozzáférés javítása, a rákmegelőzésbe és az innovációba történő megfelelő beruházások biztosítása, valamint az egészségügyi rendszerek ellenálló képességének javítása érdekében; hangsúlyozza a kohéziós alapok fontosságát az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférésnek az egészségügyi infrastruktúrába és munkaerőbe történő beruházások révén, különösen az EU kevésbé fejlett részein – köztük a vidéki régiókban – történő megvalósítása szempontjából;

195. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő forrást a terv és saját nemzeti rákellenes programjaik megfelelő végrehajtására; úgy véli, hogy az európai rákellenes tervnek legfeljebb 30 %-át szabad nemzeti rákellenes programok végrehajtására fordítani;

196. üdvözli a 4 milliárd eurós finanszírozásra vonatkozó tervet, és tudomásul veszi a finanszírozási források egymást kiegészítő jellegét, a tervben foglaltak szerint; megjegyzi, hogy a javasolt költségvetést az első lépésnek kell tekinteni az európai rákellenes tervben szereplő valamennyi intézkedés megvalósítása felé; emlékeztet arra, hogy a terv különböző finanszírozási forrásokból származik, például „az EU az egészségért”, a Horizont Európa és a Digitális Európa programokból, a kohéziós politikai alapok, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből; kiemeli, hogy a rák elleni küzdelmet minden finanszírozási forrás esetén koherens és átlátható módon kell alkalmazni; hangsúlyozza különösen a rákkutatás, az innováció és a megelőzés fokozásának fontosságát, valamint azt, hogy több forrást kell fordítani ezekre; hangsúlyozza, hogy rendszeresen felül kell vizsgálni az európai rákellenes tervre javasolt költségvetési előirányzatot annak érdekében, hogy azt lehetőség szerint növelni lehessen; hangsúlyozza, hogy ezeket a pénzeszközöket a tagállamoknak kell mozgósítaniuk az egyes országok által meghatározott szükségletekkel összhangban, és azoknak a közérdek és a népegészségügyi szolgáltatások javát kell szolgálniuk;

o

o o

197. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Egészségügyi Világszervezetnek.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0039

A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2182(INI))

(2022/C 342/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 21. és 36. cikkére,
 - tekintettel az ENSZ Alapokmányára, az ENSZ Tengerjogi Egyezményére, az 1975. augusztus 1-jei Helsink-i Záróokmányra és az azt követő dokumentumokra, valamint az 1990. november 19–21-i, az új Európáért létrejött párizsi chartára,
 - tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök / főképviselő) „A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – Prioritásaink 2021-ben” című, 2021. június 16-i jelentésére (HR(2021)0094),
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 2000. október 31-i, 1325(2000) számú határozatára,
 - tekintettel az EU és Oroszország közötti politikai kapcsolatok irányáról szóló, 2021. szeptember 16-i ajánlására ⁽¹⁾ és az ukrán határon és Ukrajna oroszok által megszállt területein kialakult helyzetről szóló, 2021. december 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel az EU és a NATO közötti együttműködésről szóló, 2016. július 10-i és 2018. július 8-i együttes nyilatkozatokra,
 - tekintettel a hongkongi helyzetről szóló állásfoglalásaira, többek között a Hongkongról, nevezetesen az Apple Daily ügyről szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽³⁾, valamint a Kínai Népköztársaság hongkongi nemzetbiztonsági törvényéről és annak szükségességéről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására, hogy az EU megvédje Hongkong magas szintű autonómiáját ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0354/2021),
- A. mivel a Parlamentnek kötelessége és felelőssége a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP), valamint a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) feletti demokratikus felügyelet és ellenőrzés gyakorlása, és e szerepkör teljes körű és hatékony betöltéséhez időben és átlátható módon meg kell kapnia a szükséges információkat és hatékony eszközöket;
- B. mivel a közelmúlt nemzetközi fejleményei és a többdimenziós kihívások, valamint a gyorsan változó geopolitikai környezet felgyorsították az EU közös kül- és biztonságpolitikájának kulcsfontosságú elemeit érintő jelenlegi tendenciákat, rávilágítottak az EU külső eseményekkel és nyomással szembeni sebezhetőségére, továbbá arra, hogy határozottabb, ambiciózusabb, hitelesebb, stratégiai és egységes uniós fellépésre van szükség a nemzetközi szinten, és még hangsúlyosabbá tették, hogy az EU-nak képesnek kell lennie arra, hogy önállóan határozza meg stratégiai célkitűzéseit, és fejlessze az azok megvalósításához szükséges képességeket;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0383.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0515.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0356.

⁽⁴⁾ HL C 362., 2021.9.8., 71. o.

2022. február 17., csütörtök

- C. mivel e fejlemények és kihívások közé tartozik a kínai Vuhanból kiinduló példátlan Covid19-világjárvány, és annak következményei; az USA változó szerepe a globális szinten, Oroszországnak az európai biztonsági struktúra felszámolására irányuló erőfeszítései, az Ukrajna elleni folyamatos támadásai, valamint a grúziai és ukrainai területek megszállása, az uniós tagállamok elleni hibrid támadások, például a migránsok eszközként való felhasználása, amelyek célja demokratikus alapjaink megkérdőjelezése; a nemzetközi jog Belarusz általi folyamatos megsértése; a Kínai Kommunista Párt és más autoriter és totalitárius rendszerek egyre határozottabb fellépése; Afganisztán állami struktúráinak közelmúltbeli gyors összeomlása, majd ezt követően a tálibok hatalomátvétele az országban; az indiai-csendes-óceáni térségben, különösen a Dél- és Kelet-kínai-tengeren, valamint a Tajvani-szorosban tapasztalható feszültségek; a tömegpusztító fegyverek elterjedése; a fegyverzet-ellenőrzési megállapodások megkérdőjelezése; az éghajlatváltozás; a pénzügyi bűncselekmények; a lakosság elvándorlását előidéző regionális konfliktusok súlyosbodása; a természeti erőforrásokért folytatott versengés; az energia- és vízhiány; a bukott államok; a terrorizmus; a nemzetközi szervezett bűnözés; a kibertámadások; és a dezinformációs kampányok;
- D. mivel ezek a jelenlegi tendenciák arra vezethetők vissza, hogy a globális erőviszonyok eltolódtak az egyre élesebb geopolitikai verseny által jellemzett többpólusú világ irányába, ami megnehezíti a globális kormányzást és a nemzetközi közjavak biztosítását egy olyan időszakban, amikor ezekre egyre nagyobb szükség van;
- E. mivel a világ a „békétlenség” új korszakába lépett, a növekvő geopolitikai bizonytalanság, a fokozódó regionális konfliktusok és nagyhatalmi verseny időszakába, ami jelentős hatással van az EU biztonságára;
- F. mivel az orosz katonai erők jelenlétének Ukrajna határán és illegálisan megszállt területein, valamint Belaruszban és a Kalinyingrádi területen történő folyamatos növelése hiteles és komoly fenyegetést jelent Ukrajna és Európa biztonságára nézve; mivel az Oroszországi Föderáció minden további katonai fellépésének és hibrid támadásának súlyos gazdasági és pénzügyi szankciók elfogadásához kell vezetnie, szoros együttműködésben az Egyesült Államokkal, a NATO-val és más partnerekkel;
- G. mivel egyre nyilvánvalóbbá válik az éghajlatváltozásnak az EU biztonságára gyakorolt káros hatása;
- H. mivel 2050-ig a világ népességének növekedésére több mint 50 %-ban várhatóan Afrikában kerül sor, ami a bolygó 2,4 milliárd fővel bővülő lakosságából előreláthatólag 1,3 milliárd főt tesz majd ki; mivel e növekedés a legszegényebb országok némelyikében koncentrálódik, ami az éghajlatváltozás hatásaival együtt számos új kihívást von maga után, amely rendkívül súlyos hatással lesz mind az érintett országokra, mind pedig az Unióra, ha nem foglalkozunk vele haladéktalanul; mivel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának a kereskedelmi és fejlesztési adatokról szóló, 2019. évi jelentése ⁽⁵⁾ szerint évente további 2,5 billió USD-ra lesz szükség az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjében foglalt kötelezettségvállalások teljesítéséhez;
- I. mivel az EU-nak demokratikus értékei, a jogállamiság, a társadalmi igazságosság, az alapvető jogok, ezen belül a nemek közötti egyenlőség és a szabadság világszintű támogatása, valamint a fenntartható és inkluzív jövőre vonatkozó elképzelése által vezérelve a globális szinten közös stratégia alapján, egységesen kell fellépnie vezető szerepének erősítése és multilateralizmus újjáélesztése és megreformálása érdekében;
- J. mivel az uniós polgárok és az Európa jövőjéről szóló konferencia digitális platformján eddig megjelent hozzászólások túlnyomó többsége támogatja az EU szerepének megerősítését és a közös európai megközelítést a kül- és biztonságpolitika terén, valamint koherensebb és hatékonyabb uniós kül- és biztonságpolitikát szeretne látni;
1. kiemeli, hogy globális vezető szerepének erősítésére irányuló stratégiai célkitűzés elérése érdekében az EU-nak a következő hat fellépés alapján kell alakítania a KKBP-t:
- az ENSZ Alapokmányában, a Helsinki Záróokmányban és az az új Európáért létrejött párizsi chartában foglalt elveken és kötelezettségvállalásokon alapuló, szabályokon alapuló nemzetközi rend védelme,

⁽⁵⁾ Az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája, 2019. évi jelentés – A globális zöld megállapodás finanszírozása, 2019.

2022. február 17., csütörtök

- vezető szerep vállalása a globális prioritásokkal kapcsolatos többoldalú partnerségek, különösen az ENSZ-szel folytatott partnerség megerősítésében és az emberi jogok globális védelmében és előmozdításában,
- az EU láthatóságának növelése és az uniós döntéshozatal javítása, valamint az EU kemény és puha hatalmi eszközeinek teljes körű kiaknázása, beleértve a minősített többségi döntéshozatal bevezetését az uniós külpolitikában,
- az európai szuverenitás megvalósítása az EU külső és belső tevékenységeinek koherens összekapcsolása révén, szükség esetén összekapcsolva az önálló cselekvési képességet azzal, hogy készen áll stratégiai szolidaritást tanúsítani a hasonlóan gondolkodó partnerek iránt,
- regionális stratégiák továbbfejlesztése, beleértve a diplomáciai és gazdasági szerepvállalást és a biztonsági együttműködést is,
- az EU közös kül- és biztonságpolitikája demokratikus felügyeletének, ellenőrzésének és elszámoltathatóságának, valamint parlamenti dimenziójának megerősítése;

Vezető szerep vállalása a globális prioritásokkal kapcsolatos többoldalú partnerségek, különösen az ENSZ-szel folytatott partnerség megerősítésében, valamint az emberi jogok globális védelmében és előmozdításában

2. üdvözlöi az EU arra irányuló, egyre erősebb törekvését és kezdeményezéseit, hogy vezető szerepet vállaljon a kulcsfontosságú prioritásokkal kapcsolatos globális partnerségek előmozdításában és a szabályokon és értékeken alapuló multilaterális rend megerősítésében a kulcsfontosságú intézmények és szervezetek reformja révén, javítva azok hatékonyságát és megerősítve azok rezilienciáját, valamint a többoldalú globális kormányzást elősegítő meglévő eszközök és intézmények jobb kiaknázása révén; megjegyzi, hogy ezek a kezdeményezések lehetővé teszik a nemzetközi jog által szabályozott nemzetközi közösség számára, hogy hatékonyan kezelje az olyan globális kihívásokat, mint az éghajlatváltozás, a világjárványok, az energiaválság és a terrorfenyegetések, továbbá küzdjön a rossz szándékú autoriter szereplők befolyása ellen; megismétli, hogy az EU kül- és biztonságpolitikájának biztosítania kell az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési céljainak végrehajtását;

3. hangsúlyozza, hogy valóban stratégiai partnerséget kell kialakítani az EU és az ENSZ között az éghajlat-politikai fellépés és az emberi jogok terén, valamint a válságkezelés összefüggésében; felszólítja a tagállamokat és a kormányokat világszerte, hogy több hatáskört, erőforrást és beavatkozási kapacitást biztosítsanak az ENSZ szerveinek; sajnálja, hogy Kína és Oroszország megakadályozza, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa elítélje az elnyomó rezsimek fellépéseit, gátolja a különböző krízisekre adandó egységes nemzetközi választ és megakadályozza a G7-határozatok ENSZ-szintű végrehajtását; megismétli, hogy határozottan támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróságot (NBB), és felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő pénzügyi támogatást, hogy az NBB el tudja látni feladatait;

4. hangsúlyozza, hogy az EU-nak példamutatással meg kell védenie és elő kell mozdítania a demokráciát, többek között azáltal, hogy valamennyi uniós tagállamban biztosítja a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság elveinek szigorú betartását; felhívja az EU-t, hogy világszerte mozdítsa elő a demokráciák szövetségét; újfent hangsúlyozza, hogy össze kell vonni az erőforrásokat, meg kell osztani a bevált gyakorlatokat, össze kell hangolni a közös fellépéseket és közös stratégiákat kell kidolgozni az autoriter államok és az őket képviselők, az ellenséges nem állami szereplők és szervezetek, valamint a demokratikus társadalmak antidemokratikus szereplői által elkövetett rosszindulatú beavatkozás és dezinformáció elleni küzdelem érdekében; úgy véli, hogy ennek sikeréhez az EU-nak és tagállamainak – többek között a NATO-val folytatott szoros együttműködés révén – a hibrid fenyegetések elleni küzdelemben összkormányzati és a társadalom egészére kiterjedő megközelítést kell előmozdítaniuk, egy olyan, ambiciózus demokráciatámogatási programmal kiegészítve, amely a véleménynyilvánítás szabadságának és a média függetlenségének megőrzésére és előmozdítására összpontosít; e tekintetben teljes mértékben támogatja az USA által rendezett demokrácia-csúcstalálkozókat, amelyek az egyetemes emberi jogok védelmét, a demokratikus erőző megakadályozását és a korrupció elleni küzdelmet célzó konkrét intézkedésekre összpontosítanak;

5. felszólítja az EU-t a külföldi beavatkozás, a propaganda és a befolyásoló műveletek elleni küzdelmet szolgáló uniós eszköztár kidolgozására, beleértve olyan új eszközök kidolgozását, amelyek lehetővé teszik, hogy az elkövetőkre költségeket rójanak ki, valamint a releváns struktúrák, különösen az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) stratégiai kommunikációs munkacsoportjainak megerősítését; üdvözlöi a Bizottság dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódexének folyamatban lévő felülvizsgálatát; hangsúlyozza, hogy az EU-nak külső fellépései jobb és stratégiai szempontból megfelelőbb kommunikációja révén növelnie kell fellépései láthatóságát mind saját polgárai felé, mind pedig rajtuk kívül is;

2022. február 17., csütörtök

6. mély aggodalmát fejezi ki az egyre több harmadik országban tapasztalható folyamatos demokratikus erózió és az emberi jogok háttérbe szorítása, többek között a politikai jogok és a választás tisztasága elleni támadások miatt; megerősíti annak fontosságát, hogy az EU folyamatosan támogassa a világban folyó választási folyamatokat, többek között választási megfigyelő missziókon keresztül, és emlékeztet a Parlament alapvető szerepére ebben a tekintetben; hangsúlyozza, hogy a legmagasabb szintű védelmet kell biztosítani a belföldi választási megfigyelőknek; felszólítja az EU-t, hogy erősítse tovább a választási megfigyelés terén folytatott együttműködését valamennyi érintett partnerrel, így az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel (EBESZ), az Európa Tanáccsal és a nemzetközi választási megfigyelés alapelveiről szóló nyilatkozatot és a nemzetközi választási megfigyelők magatartási kódexét jóváhagyó szervezetekkel;
7. ösztönzi az EU-t, hogy a többoldalú fórumokon, és különösen az ENSZ-ben erősítse vezető szerepét a szabadság, a demokrácia és az emberi jogok védelme és előmozdítása terén; úgy véli, hogy az EU-nak biztosítani kell az EU globális emberi jogi szankciórendszerének (GHRSR) (az uniós Magnyickij-törvény) átlátható és hatékony alkalmazását, többek között azáltal, hogy kiterjeszti a GHRSR hatályát a korrupcióval kapcsolatos bűncselekményekre; megismétli, hogy az EU-nak jobban érvényre kell juttatnia az általa megkötött nemzetközi megállapodások emberi jogi rendelkezéseit; emlékeztet a GHRSR politikai jellegére, amely az EU integrált és átfogó politikai megközelítésének részét képezi;
8. ismét hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését és az EU nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési tervét (GAP III) teljes körűen végre kell hajtani és rendszerszinten integrálni kell az EU valamennyi külső tevékenységébe, a szerepvállalás minden szintjén és minden idevágó tevékenységben és koncepcióban, a GAP III időtartamán túl is; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy vállaljanak vezető szerepet az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 1325 (2000). számú határozatának végrehajtásában; sürgeti az EKSZ-t, hogy javítsa a földrajzi egyensúlyt annak érdekében, hogy valamennyi tagállam sokféleségét tükröző, megfelelő nemzeti képviselőt valósuljon meg, ahogy azt a tisztviselők személyzeti szabályzatának ⁽⁶⁾ 27. cikke kimondja;
9. felszólít a 2020. évi uniós békeközvetítési koncepció hatékony végrehajtására annak érdekében, hogy megszilárdulhasson az EU olyan befolyásos globális szereplőként betöltött pozíciója, amely befektet a konfliktusmegelőzésbe és a közvetítésbe, és nemzetközi szinten vezető szerepet tölt be a béke előmozdításában és megvalósításában; emlékeztet arra, hogy az EU az egyes tagállamokkal szemben komparatív előnnyel rendelkezik a konfliktusmegelőzés és -rendezés területén; hangsúlyozza, hogy a Parlament a parlamenti diplomácia révén kulcsszerepet játszik ezen a területen; elismeri, hogy az ifjúsági szervezetek fontos szerepet töltenek be a békés társadalmak építésében, valamint a béke, a tolerancia, a kultúrák és vallások közötti párbeszéd kultúrájának előmozdításában;
10. megismétli az EU tengerbiztonsági stratégiájának fokozott támogatására irányuló felhívását, mivel a hajózás szabadságának fenntartása mind globális szinten, mind a szomszédos országok számára egyre nagyobb kihívást jelent; hangsúlyozza, hogy a hajózás szabadságát mindig tiszteletben kell tartani; felszólítja az EU-t, hogy helyezzen nagyobb hangsúlyt a hajózás szabadságának biztosítására, valamint a tengeri fegyveres konfliktusok és katonai incidensek eszkalálódásának megakadályozását és megelőzését célzó intézkedésekre;
11. szorgalmazza, hogy a kulcsfontosságú partnerekkel együttműködve dolgozzanak ki ambiciózus uniós menetrendet a vallás vagy meggyőződés szabadságának az EU-n kívüli támogatására és a valláson vagy meggyőződésen alapuló üldöztetés problémájának felvetésére; megjegyzi, hogy a vallás és meggyőződés szabadságának támogatása hozzájárul a tartós béke előmozdításához, és ezáltal az EU és partnerországai előtt álló számos kihívás kezeléséhez; sürgeti a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb nevezzen ki egy új, a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáért felelős uniós külön megbízottat;
12. üdvözli az éghajlatváltozás elleni küzdelem globális élvonalaként tett uniós erőfeszítéseket, és sürgeti a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy tegyenek javaslatot olyan új kezdeményezésekre, mint például az európai zöld megállapodás nemzetközivé tétele, valamint az éghajlattal kapcsolatos biztonsági kockázatokra való reagálás és az éghajlatváltozás hatásainak helyi szintű kezelése, különösen a kiszolgáltatott népességcsoportokban és a súlyosan érintett közösségekben; úgy véli, hogy az EU-nak támogatnia kell a nem uniós országokban a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló ambiciózus célokat, és hangsúlyozza, hogy a klímadiplomáciának döntő szerepet kell játszania; arra számít, hogy az európai zöld megállapodás végrehajtása jelentős geopolitikai következményekkel jár majd, és befolyásolni fogja az EU és egyes partnerei közötti kapcsolatokat, például az EU orosz fosszilis tüzelőanyag szállításoktól való függőségének kezelését;
13. üdvözli az EU megközelítését és a Covid-vakcinák biztosításában és a világvárvány társadalmi és gazdasági következményeinek kezelésében betöltött globális vezető szerepét, amelyet a COVAX mechanizmuson és a Team Europe globális helyreállítási csomagon keresztül valósít meg; felhívja az EU-t, hogy terjesszen elő szilárd globális egészségügyi stratégiát, amely globális és uniós erőfeszítéseket is magában foglal a közelgő válságokra való jobb globális felkészültség és hatékony reagálás biztosítása, valamint az oltóanyagokhoz való akadálytalan, tisztességes, megfizethető és méltányos hozzáférés világszerte történő biztosítása érdekében; megismétli, hogy az EU-nak önállóbbá kell válnia az egészségügyi

⁽⁶⁾ HL L 56., 1968.3.4., 1. o.

2022. február 17., csütörtök

kérdésekben, és diverzifikálnia kell ellátási láncait annak érdekében, hogy véget vessen az autoriter és totalitárius rendszerektől való függőségnek; üdvözli a Covid19 elleni globális oltási kampány terén az EU és az USA között megvalósult partnerséget;

14. elismeri, hogy a technológia, a konnektivitás és az adatáramlás az EU külkapcsolatainak és partnerségi megállapodásainak fontos dimenziója, és jelentős geopolitikai következményekkel jár; sürgeti az EU-t, hogy alakítson ki tisztességes, nyílt és értékeken alapuló globális partnerségeket az egyes felhasználók magánéletét tiszteletben tartó technológia szabályokon alapuló, etikus és emberközpontú használatára vonatkozó normák és szabványok létrehozása érdekében, különösen a mesterséges intelligencia és az internet irányítása tekintetében, azáltal is, hogy a kiberdiplomáciát a külkapcsolatainak középpontjába helyezi; hangsúlyozza, hogy az EU-nak e tekintetben biztosítani kell a demokráciák közötti együttműködést és koordinációt, valamint a konfliktusok kezelése során a nemzetközi és humanitárius jog tiszteletben tartását; hangsúlyozza, hogy az új digitális technológiák konkrét veszélyt jelenthetnek az emberijog-védőkre és másokra nézve a tevékenységük ellenőrzése, korlátozása és aláásása révén, ahogy arra a Pegasus-botrány kapcsán a közelmúltban napvilágra került ügyek is rávilágítottak; felszólítja az EU-t, hogy kezdeményezze a kémprogram-technológia exportjára vonatkozó globális moratórium bevezetését, valamint egy szilárd nemzetközi szabályozási keret elfogadását ezen a területen; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy a kettős felhasználású technológiákról szóló rendelettel összhangban biztosítsák az európai megfigyelési technológia és technikai segítségnyújtás exportjának emberi jogi átvilágítását és megfelelő ellenőrzését⁽⁷⁾; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a nem uniós országok kormányaival az elnyomó kiberbiztonsági és terrorizmusellenes jogalkotási gyakorlatok és jogszabályok megszüntetése érdekében; hangsúlyozza, hogy az Uniónak meg kell őriznie az egyén jogait; hangsúlyozza ezért, hogy a társadalmi pontozási rendszerek nincsenek összhangban az EU alapvető értékeivel; hangsúlyozza, hogy ilyen megfigyelési politikákat és eszközöket semmilyen körülmények között nem szabad bevezetni és alkalmazni az EU-ban; hangsúlyozza ezért, hogy az EU-nak arra kell törekednie, hogy korlátozza és ellensúlyozza a digitális elnyomás transznacionális hatókörét; megjegyzi, hogy a védelmi technológiák és fegyverek kivitele továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik;

15. megismétli, hogy az EU-nak globális konnektivitási stratégiát kell kidolgoznia a jelenlegi EU–Ázsia összeköttetési stratégia kiterjesztéseként és stratégiai válaszként annak érdekében, hogy megerősítse befolyását a világ számos régiójában, például Latin-Amerikában, Afrikában és Ázsiában; üdvözli ezért a Bizottság által 2021. december 1-jén előterjesztett ambiciózus és sokrétű „Global Gateway” kezdeményezést, amelynek célja többek között a digitális hálózatokba és a minőségi infrastruktúrába való beruházás világszerte partnerekkel együttműködve, méltányos és fenntartható módon, továbbá szorosabb partnerségek kialakítását tesz lehetővé anélkül, hogy függőségeket teremtené; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak a nem uniós országokkal megvalósított, a konnektivitással kapcsolatos projektek esetében feltételül kell szabja a szigorú szociális és munkajogok betartását, az átláthatóságot, az emberi jogokat, a kellő gondosságot, az interoperabilitást, a felelősségteljes kormányzást és a demokratikus normákat, továbbá a technológia etikus hazai és külföldi felhasználását; e tekintetben megjegyzi, hogy a Bizottságnak stratégiát kell kidolgoznia partnerei megbízható és biztonságos technológiához való hozzáféréseinek javítására; kiemeli, hogy a konnektivitással kapcsolatos beruházásoknak támogatniuk kell a gazdasági rezilienciát és a gazdaság Párizsi Megállapodással összeegyeztethető szén-dioxid-mentesítését; fokozott erőfeszítésekre szólít fel az uniós konnektivitási partnerségek végrehajtása érdekében, és ösztönzi a Bizottságot, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel kapcsolatot tartva és együttműködve dolgozza ki ezeket a konnektivitási projekteket; üdvözlölné, ha a következő AU–EU csúcstalálkozón konnektivitási partnerséget hoznának létre az Afrikai Unióval;

16. üdvözli a G7-ek „Build Back Better World” elnevezésű globális kezdeményezését, és sürgeti az EU-t, hogy vállaljon aktív szerepet annak továbbfejlesztésében, többek között a „Global Gateway” stratégiával meglévő kapcsolódási pontok azonosítása révén, egymást kölcsönösen erősítő módon;

Az EU láthatóságának növelése és az uniós döntéshozatal javítása, valamint az EU kemény és puha hatalmi eszközeinek teljes körű kiaknázása, beleértve a minősített többségi döntéshozatal bevezetését az uniós külpolitikában

17. megismétli, hogy az EU-nak mindenekelőtt egységre és tagállamainak határozottabb és valódi politikai akaratára van szüksége az uniós külpolitikai célok és az uniós biztonsági és védelmi együttműködés közös elfogadásához és előmozdításához, amelynek célja az EUSZ 21. cikkében foglalt célkitűzések, értékek, elvek és normák végrehajtása; kiemeli a biztonsági és védelmi uniós létrehozásának szükségességét, amely az EUSZ 42. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezéssel összhangban kiindulópontként szolgálna egy közös európai védelmi politika megvalósításához;

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/821 rendelete (2021. május 20.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett bróker-tevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról (HL L 206., 2021.6.11., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

18. hangsúlyozza, hogy az EU külpolitikájának saját külügyi, emberi jogi, biztonsági és védelmi eszközökkel kell rendelkeznie; emlékeztet arra, hogy az állandó strukturált együttműködést (PESCO) a Lisszaboni Szerződés rögzítette, azonban csak 2017-ben jött létre; felszólítja ezért a tagállamokat és a Tanácsot, hogy legyen bátorságuk a Szerződésekben rendelkezésre álló valamennyi külpolitikai eszköz lehető leghatékonyabb felhasználására;

19. hangsúlyozza, hogy az EU-nak a tagállamokkal együttműködve meg kell erősítenie a hatékony, kellő időben történő, proaktív és független fellépésre és a folyamatban lévő és jövőbeli kihívásokra adott uniós válasz kialakítására irányuló képességét; hangsúlyozza, hogy az EU-nak sürgősen létre kell hoznia a tagállamok és az EU közötti automatikus tájékoztatási és hírszerzési mechanizmusokat az Unión kívül felmerülő külügyi és biztonsági kérdésekkel kapcsolatban, beleértve a terrorizmust is, amely továbbra is fenyegetést jelent az európai értékekre és biztonságra nézve, és amely többdimenziós megközelítést igényel; üdvözli a folyamatban lévő stratégiai iránytű folyamatot, amely kiindulópontot jelent az európai biztonsági és védelmi unió felé történő előrelépéshez és az EU biztonság- és védelempolitikai stratégiai szuverenitásához, valamint a közös értékeink és céljaink által vezérelt közös európai stratégiai biztonsági és védelmi kultúra kialakulásához, továbbá a fenyegetések közös értelmezéséhez és a tagállamok konkrét biztonság- és védelempolitikáinak tiszteletben tartásához; arra számít, hogy a stratégiai iránytű segíteni fogja az EU biztonságára és védelmére vonatkozó közös jövőkép kialakítását a stratégiai autonómia elérése érdekében; hangsúlyozza, hogy az eredménynek tükröződnie kell az EU 2016. évi globális stratégiájának reformjában, amely figyelembe veszi a legfontosabb fenyegetéseket, kihívásokat és lehetőségeket, és utakat kínál az EU számára, hogy proaktívabb globális szerepet játsszon; kiemeli továbbá, hogy ezeknek a megállapításoknak más dokumentumok, például a 2018. évi képességfejlesztési terv felülvizsgálatának alapját kell képezniük;

20. hangsúlyozza az emberi jogok fontosságát, amelyek az EU külügyekre vonatkozó eszköztárának szerves részét képezik, és kiemeli azok egymást kiegészítő jellegét; arra ösztönzi az EU-t, hogy az emberi jogok védelme és a szankciók alkalmazása során egyeztessen a partnerországokkal a szankciók hatásának fokozása érdekében; rámutat arra, hogy a korlátozó intézkedések valamennyi tagállamban következetesen és egységesen történő alkalmazása előfeltétele annak, hogy az EU külső politikája hiteles és hatékony lehessen; sürgeti a Bizottságot mint a Szerződések őrét, valamint a Tanácsot és az alelnököt / főképviseletet mint az EU külpolitikájának egységességéért, következetességéért és hatékonyságáért felelős intézményt, illetve személyt, hogy biztosítsa, hogy az EU által elfogadott korlátozó intézkedések megsértésére adott nemzeti válaszok hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek; e tekintetben felhívja az EU-t, hogy biztosítsa az Oroszország Ukrajna elleni agressziójára és a Krím félsziget jogellenes annektálására válaszul bevezetett uniós korlátozó intézkedések hatékonyságát és teljes körű betartását; sürgeti az EU-t, hogy tartsa fenn az Egyesült Államokkal folytatott szoros koordinációt és együttműködést a szankciók alkalmazása terén a közös kül- és biztonságpolitikai célkitűzések megvalósítása során, ugyanakkor kerülje el a két ország érdekeit érintő nem kívánt következményeket;

21. hangsúlyozza továbbá, hogy a Tanács általi elfogadást követően a stratégiai iránytűnek jelentős hozzáadott értéket kell képviselnie az EU közös kül- és biztonságpolitikája és közös biztonság- és védelempolitikája (KBVP) szempontjából, és tovább kell erősítenie a tagállamok közötti szolidaritást; üdvözli, hogy a stratégiai iránytű az EU-t és tagállamait fenyegető veszélyek és kihívások közös elemzésére épül, azonosítja a jelenlegi és jövőbeli – intézményi és eszközbeli – képességhiányokat, és világos ütemtervet határoz meg e hiányosságok pótlására; ismét hangsúlyozza, hogy a Parlament részt kíván venni a folyamatban, különösen az ellenőrzéshez való jogának gyakorlása és a rendszeres felülvizsgálati eljárás létrehozása révén; arra számít, hogy a stratégiai iránytű végleges tervezete összhangban lesz a NATO stratégiai koncepciójával, hogy biztosítani lehessen az EU és a NATO közötti megerősített együttműködést és tehermegosztást, valamint meg lehetne határozni az EU–NATO együttműködés megerősítésének módjait; ismét hangsúlyozza az egyetlen haderő elvét; nyomatékosan kéri a tagállamokat, hogy a stratégiai iránytű elkészültét követően alakítsanak ki közös stratégiai kultúrát, valamint jussanak ambiciózus közös megegyezésre az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdéséről és az EUMSZ 222. cikkéről, valamint e rendelkezéseknek az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkéhez fűződő kapcsolatáról; elvárja, hogy a stratégiai iránytű több lehetőséget biztosítson a partnerországok számára, beleértve a keleti partnerséget is, a modern biztonsági fenyegetésekkel és kihívásokkal szembeni ellenálló képesség fokozásával kapcsolatban; úgy véli, hogy Oroszország jelenlegi agresszív kül- és biztonságpolitikáját az európai kontinens szempontjából jelentős biztonsági fenyegetésként kell meghatározni ebben a dokumentumban;

22. emlékeztet, hogy a Szerződések lehetőséget biztosítanak a KKBP döntéshozatali eljárásainak javítására; emlékeztet egyrészt az EUSZ 31. cikke (2) bekezdésére, amely lehetővé teszi a Tanács számára, hogy minősített többséggel hozzon meg bizonyos döntéseket a KKBP területén, másrészt az EUSZ 31. cikkének (3) bekezdése szerinti áthidaló klauzulára, amely a minősített többséggel való határozathozatalra való fokozatos áttérés lehetőségéről rendelkezik a KKBP olyan területeit érintő határozatok esetében, amelyek nem rendelkeznek katonai vagy védelmi vonatkozással, azonban erősítik az uniós szolidaritást és kölcsönös segítségnyújtást válságok esetén; hangsúlyozza, hogy az egyhangúság követelménye akadályozza az EU cselekvési képességét, és ezért sürgeti a tagállamokat, hogy a KKBP döntéshozatala tekintetében alkalmazzanak

2022. február 17., csütörtök

minősített többségi szavazást; ennek kapcsán megismétli felhívását, hogy a nemzetközi emberi jogi kérdésekről szóló nyilatkozatok és emberi jogokhoz kapcsolódó határozatok elfogadásakor, a GHRSR hatálya alá tartozó szankciók bevezetésekor és végrehajtásakor és a polgári közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) hatálya alá tartozó missziókkal kapcsolatos összes döntésben alkalmazzanak minősített többségi szavazást; hangsúlyozza, hogy az EUSZ 31. és 44. cikkének alkalmazása javíthatja az EU rugalmasságát és cselekvési képességét a külpolitikai kérdések széles körében;

23. felszólít az EU és a NATO közötti konzultációk megerősítésére a Politikai és Biztonsági Bizottság és az Észak-atlanti Tanács szintjén;

24. megismétli az együttműködés új formáinak, például az Európai Biztonsági Tanácsnak a létrehozására irányuló felhívását, a konfliktusok és válságok integrált megközelítésének kialakítása érdekében; hangsúlyozza, hogy ezen együttműködés összetételét és lehetséges hatáskörét meg kell vitatni; emlékeztet, hogy az Európa jövőjéről szóló, folyamatban lévő konferencia megfelelő keretet biztosít az ezzel kapcsolatos innovatív javaslatok kialakításához; kéri, hogy a konferencia legyen ambiciózusabb az uniós politikák külső dimenziója tekintetében, beleértve a biztonságot és a védelmet is, például az EU állandó multinacionális katonai egységeinek létrehozása és a minősített többségi szavazásnak az uniós külpolitikai döntéshozatalba való bevezetése révén; megjegyzi azonban, hogy az új intézményi keretek önmagukban nem oldják meg a KBVP előtt álló strukturális és politikai kihívásokat; megismétli a védelmi miniszterek tanácsának létrehozására irányuló felhívását;

25. hangsúlyozza, hogy az EU saját eszközei közé fel kell venni az Európai Diplomáciai Akadémia létrehozását, ahol az uniós diplomátákat kezdettől fogva ekként készítik fel, és a közös uniós értékek és érdekek mentén közelednek egymáshoz, egy olyan valódi testületi szellem felé haladva, amelyet európai szemléletű, közös diplomáciai kultúra határoz meg; szorgalmazza „Az európai diplomáciai akadémia létrehozása felé” című kísérleti projekt teljes körű végrehajtását, amely előkészítheti az utat a fent említett akadémia létrehozásához, és amelynek magában kell foglalnia az EKSZ-be és az uniós küldöttségekbe való felvételre vonatkozó kiválasztási eljárás létrehozását is; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az EU diplomáciai képviseletét a nem uniós országokban, és törekedni kell a teljes körű diplomáciai képviseletre általában a multilaterális szervezetekben, és különösen az ENSZ-ben; hangsúlyozza, hogy az EU erőteljesebb képviselete a nem uniós országokban és a multilaterális szervezetekben jelentősen elősegítené az uniós intézmények és a tagállamok közötti, a KKBP területén jelentkező globális kihívások kezeléséhez szükséges egységet;

26. hangsúlyozza, hogy a KKBP holisztikus megközelítéséhez a külső fellépések terén rendelkezésre álló valamennyi uniós eszköz szinergiájára van szükség; e tekintetben kiemeli az Európai Parlament kulcsszerepét és versenyelőnyét az EU diplomáciájában, nevezetesen a parlamentközi kapcsolatokon és a Parlamentnek a demokráciatámogatási programokon keresztül harmadik felekkel együttműködésben megvalósuló kiterjedt szerepvállalásán keresztül; felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy ismerjék el a Parlamentet mint az „Európa együtt” kezdeményezés szerves részét, és ezt vegyék figyelembe az operatív struktúrákban; hangsúlyozza, hogy a kultúra hasznos diplomáciai eszközzé és az EU puha hatalmának alapvető részévé vált; hangsúlyozza, hogy a kultúra komoly lehetőségeket biztosít az uniós értékek előmozdítására;

27. felszólítja az EKSZ-t és a Tanácsot, hogy a Parlament 2019. március 13-i ajánlásának megfelelően tegyenek lépéseket az EU különleges képviselői és különmegbízottjai hatáskörének és megbízatásának felülvizsgálata, biztosítsák ezen álláshelyek hatékonyságának és hozzáadott értékének átlátható és átfogó értékelését⁽⁸⁾; sürgeti az EKSZ-t és a Tanácsot, hogy tegyenek meg minden szükséges lépést annak érdekében, hogy a lehető legrövidebb időn belül eleget tegyenek a Parlament ajánlásának;

28. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítse az EU előrejelzési kapacitáit, többek között a KKBP tekintetében is, amit jól szemléltet „Az EU cselekvési képessége és cselekvési szabadsága” című második éves stratégiai előrejelzési jelentés is; javasolja, hogy az intézményközi előrejelzési tevékenységeket politikai szinten végezzék annak érdekében, hogy az előrejelzéseket beépítsék a politikai döntéshozatalba, és javítsák az EU felkészültségét a jövőbeli kihívásokra, például az éghajlatváltozás által kiváltott válságokra és konfliktusokra, valamint megerősítsék azon képességét, hogy alakítani tudja a regionális és globális fejleményeket;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament 2019. március 13-i ajánlása a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez az EU különleges képviselőinek hatásköréről és megbízatásáról (HL C 23., 2021.1.21., 146. o.).

2022. február 17., csütörtök

29. hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés külső dimenzióját megfelelően finanszírozni kell, és fel kell készíteni kell arra, hogy késedelem nélkül reagálni tudjon a jelenlegi, a felmerülő és a jövőbeli kihívásokra; ismét hangsúlyozza, hogy a külső fellépésekre vonatkozó költségvetésnek – mind földrajzi, mind tematikus szempontból – a kiemelt területekre, valamint azokra a területekre kell összpontosítania, ahol az uniós fellépés a legnagyobb hozzáadott értéket hozhatja;

Az európai szuverenitás megvalósítása az EU külső és belső tevékenységeinek koherens összekapcsolása révén, szükség esetén összekapcsolva az önálló cselekvési képességet azzal, hogy készen áll stratégiai szolidaritást tanúsítani a hasonlóan gondolkodó partnerek iránt

30. felszólítja az EU-t, hogy növelje stratégiai szuverenitását olyan konkrét területeken, amelyek alapvető fontosságúak ahhoz, hogy az Unió továbbra is kiemelt szerepet töltsön be a nemzetközi szinten, így például az uniós értékek, az alapvető jogok, a méltányos kereskedelem, a gazdaság, a biztonság és a technológia, a társadalmi igazságosság, a zöld és digitális átállás, az energia, valamint az autoriter és totalitárius rendszerek egyre határozottabb fellépésének kezelésében betöltött szerepe; hangsúlyozza, hogy össze kell kapcsolni az EU külső fellépéseit és belső politikáit; megismétli az európai biztonsági és védelmi uniós létrehozására irányuló felhívását, amely kiindulópontként szolgálna a közös európai védelem megvalósításához, összhangban az EUSZ 42. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezéssel, és amely lehetővé tenné az EU számára, hogy szükség esetén önállóan lépjen fel biztonsági érdekeinek védelme érdekében, valamint hozzájárulna ahhoz, hogy az EU felkészültebb és hitelesebb stratégiai partnerré váljon szövetségesi számára, beleértve a NATO-t és az Egyesült Államokat is; felszólít a védelmi együttműködés fokozására és ésszerűsítésére, például a védelmi felszerelésekkel kapcsolatos kérdésekben;

31. hangsúlyozza, hogy az EU biztonság és védelem területén megvalósuló autonómiájához elengedhetetlen a hatékony válságkezeléshez szükséges megbízható és interoperábilis stratégiai képességek fejlesztése, koordinálása és gyors telepítése; az EU és az uniós polgárok védelme; a kulcsfontosságú partnerek képzése; a hatékony együttműködés, döntéshozatal, valamint a munka, a fejlesztési és termelési képességek megosztása a tagállamok között, teljes szolidaritás mellett és uniós szinten, valamint más nemzetközi szervezetek, például az ENSZ és a NATO között; valamint az a képesség, hogy szükség esetén önállóan és függetlenül, az EUSZ 21. cikkében meghatározottak szerint saját érdekeivel, elveivel és értékeivel összhangban döntsön és cselekedjen, nevezetesen azáltal, hogy hatékony globális szereplővé válik, és teljes mértékben tiszteltetben tartja a nemzetközi jogot; hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni az erős és megbízható szövetségek, partnerségek és többoldalú megállapodások kiépítését, valamint a hasonlóan gondolkodó országok iránti stratégiai szolidaritás megerősítését; hangsúlyozza, hogy ennek a megközelítésnek még jobban meg kell erősítenie a partnerekkel folytatott együttműködést, különösen a NATO keretében; megjegyzi, hogy ezeknek a megerősített európai stratégiai képességeknek és struktúráknak a NATO-val kompatibilisnek kell lenniük, és ki kell egészíteniük azt; e tekintetben üdvözlöli, hogy a Bizottság elnöke bejelentette, hogy a Tanács francia elnöksége alatt európai védelmi csúcstalálkozót szervez; felhívja a figyelmet arra, hogy az EU és a NATO 2021 végéig együttes nyilatkozatot fog kiadni az együttműködésről; szorgalmazza az alelnök / főképviselő által bemutatott „gyors bevetési kapacitás” létrehozását, amely az első lépés az EU állandó multinacionális katonai egységeinek létrehozása felé; hangsúlyozza, hogy ennek a csoportnak hozzáadott értéket kellene nyújtania az uniós harccsoportokhoz képest, amelyeket még soha nem vetettek be; ezért felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az uniós szerződések által jelenleg kínált lehetőségek teljes körű kihasználásával értékelje és dolgozza ki az Európai Békakeretből és az uniós költségvetésből finanszírozott, állandó uniós multinacionális katonai egységek létrehozásának lehetőségeit;

32. elismeri, hogy a NATO továbbra is az európai biztonság és védelem alapja, és arra ösztönzi a szövetségeseket az Atlanti-óceán mindkét partján, hogy erősítsék meg a NATO mint az euroatlanti térség védelmének fő intézménye iránti elkötelezettségüket; megismétli a szövetségesekhez intézett felhívását, hogy tartsák fenn és teljesítsék az elfogadott tehermegosztási követelményeket, beleértve a GDP 2 %-ának megfelelő védelmi kiadásokat is, a 2014-es Newporti NATO-csúcstalálkozón elfogadott célnak megfelelően;

33. felszólítja a tagállamokat, hogy a katonai technológia és felszerelések kivételének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont⁽⁹⁾ rendelkezései alapján hangolják össze fegyverkiviteli politikájukat, és fogadják el valamennyi kritérium szigorú alkalmazását; ismételt felszólítja a főképviselőt / alelnököt, hogy kezelje prioritásként a nonprolifráció, a leszerelés és a fegyverzet-ellenőrzés területét, mivel rosszindulatú állami szereplők egyes ellenőrzési rendszereket megkérdőjeleznek, másokat nagyrészt figyelmen kívül hagynak, és olyan új technológiák kifejlesztésére és bevetésére kerül sor, amelyek nemcsak diszruptív, hanem egyenesen forradalmi jelentőségű technológiának is tekinthetők a katonai ügyekben;

34. hangsúlyozza, hogy az Uniónak tovább kell fejlesztenie és meg kell erősítenie technológiai, operatív és digitális szuverenitását és szakértelmét az erős európai védelmi ipar és piac megerősítése, egy európai védelmi technológiai és ipari bázis kialakítása, a fokozott közös katonai kutatás-fejlesztés, közbeszerzés, képzés, karbantartás, az ellátás biztonságára vonatkozó közös megközelítés, valamint a demokratikus szövetségesekkel való ambiciózusabb együttműködés révén;

⁽⁹⁾ HL L 335., 2008.12.13., 99. o.

2022. február 17., csütörtök

hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a kialakulóban lévő forradalmi technológiákra, a kiberbiztonsági intézkedésekre és a kibervédelemre, a kritikus infrastruktúrák védelmére és rezilienciájára, valamint a kulcsfontosságú technológiai alkatrészek, például a mikrovezetők ellátásának biztonságára; emlékeztet a meglévő eszközök és mechanizmusok, például a PESCO, az Európai Védelmi Alap és a koordinált éves védelmi szemle által kínált lehetőségekre; felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki ezeket az eszközöket és mechanizmusokat; üdvözli az Európai Védelmi Alap első pályázati felhívásait, amely alapvető eszköz az európai biztonság és védelem, valamint az EU stratégiai szuverenitásának megerősítéséhez;

35. óvatosságra int az EU nem uniós szolgáltatókkal, különösen a nem demokratikus államokkal szembeni technológiai függőségével kapcsolatban; aggodalmát fejezi ki Európának a kiberbiztonságának garantálását szolgáló külföldi digitális eszközöktől való függősége miatt; felszólítja az uniós intézményeket, hogy alakítsanak ki uniós szintű konszenzust arról, hogy a különböző kulcsfontosságú technológiai területeken meg kell őrizni Európa függetlenségét, és pragmatikus és autonóm megközelítést kell előterjeszteni a függőségek és a geopolitikai kényszer elkerülése érdekében a kritikus technológiai ágazatokban; különösen az 5G és a tenger alatti kábelek infrastruktúrájának stratégiai jelentőségét hangsúlyozza;

36. hangsúlyozza, hogy az elmélyített és megerősített európai biztonsági és védelmi unió fejlesztésében központi szerepet játszanak a közös kibervédelmi politika és a jelentős kibervédelmi képességek; hangsúlyozza, hogy sürgősen fejleszteni kell és meg kell erősíteni mind a közös, mind a tagállami katonai kibervédelmi képességeket; hangsúlyozza, hogy minden uniós intézménynek és tagállamnak minden szinten együtt kell működni egy kiberbiztonsági stratégia kidolgozása érdekében; felszólítja az EKSZ-t, hogy biztosítson megfelelő szintű kiberbiztonságot eszközei, helyiségei és tevékenységei tekintetében, beleértve a székhelyét és az uniós küldöttségeket is;

37. hangsúlyozza, hogy az európai űrágazat az EU globális autonómiája elérésének és társadalmaink jólétének és biztonságának fő előmozdítója; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a világűr egyre inkább politikai színtérré kezd alakulni, amely a Földön zajló geopolitikai versenyt tükrözi és új technológiai határt jelent, és amennyiben nem kerül sor megfelelő nemzetközi jogi eszközök bevezetésére, gyorsan katonai színtérré válhat; támogatja az uniós űrpolitika fellendítésére irányuló kezdeményezéseket, többek között az új, ambiciózus uniós űrprogramot, amelynek törekednie kell a jelenleg és a jövőben a világűrbe telepített és telepítendő európai eszközök védelmére; ismét hangsúlyozza, hogy az EU politikai és pénzügyi kötelezettségvállalásainak igazodni kell a világűrrel kapcsolatos törekvéseihez; kéri, hogy az EU még jobban kötelezze el magát egy átfogó nemzetközi űrszabályozás kidolgozása iránta világűr hadviselésre való felhasználásának elkerülése érdekében; támogatja az Európai Unió Műholdközpontját, amely a döntéshozók számára korai figyelmeztetést ad a lehetséges válságokról, valamint tájékoztat a globális helyzetről;

A regionális stratégiák továbbfejlesztése, beleértve a diplomáciai és gazdasági szerepvállalást és a biztonsági együttműködést is

38. üdvözli a Tanács szlovén elnöksége alatt Brdo pri Kanjuban tartott nyugat-balkáni csúcstalálkozó következtetéseit; megismétli, hogy támogatja a nyugat-balkáni országok számára kínált európai kilátásokat, és ennek megfelelően megismétli a bővítési folyamat felgyorsítására és az EU-hoz csatlakozni kívánó országok számára egyértelmű pálya biztosítására irányuló felhívását; sürgeti a tagállamokat, hogy végre teljesítsék ígéreteiket, és hangsúlyozza, hogy haladéktalanul meg kell tartani az Albániával és Észak-Macedóniával tartandó első kormányközi konferenciákat, és vízumliberalizációt kell biztosítani Koszovó számára; hangsúlyozza, hogy a bővítési folyamat továbbra is szilárdan azon alapul, hogy a tagjelölt országok teljesítik-e az Európai Tanács által meghatározott valamennyi vonatkozó kritériumot, nagy hangsúlyt fektetve a demokrácia, a jogállamiság, valamint az emberi és kisebbségi jogok megerősítésére, valamint a megbékélés és a gazdasági fejlődés előmozdítására a Nyugat-Balkánon, ami a tartós béke, stabilitás és jólét előfeltétele; hangsúlyozza, hogy a közös kihívások kezelése terén fokozott együttműködésre van szükség; hangsúlyozza, hogy le kell vonni a bővítési politika tanulságait, valamint nagyobb láthatóságra és további beruházásokra van szükség a régióban a közvélemény figyelmének felkeltése, és ezáltal az EU hitelességének és szerepvállalásának növelése érdekében; kéri, hogy az EU működjön együtt a nyugat-balkáni országokkal annak érdekében, hogy megoldásokat találjanak a további reformokat akadályozó problémákra, beleértve a 14 kulcsfontosságú prioritás végrehajtását Bosznia-Hercegovinában, valamint a Daytoni békemegállapodás végrehajtásának biztosítását; hangsúlyozza, hogy a partnerállamok európai integrációja az egész kontinens stabilitása és biztonsága szempontjából fontos; kéri, hogy az EU támogassa a nyugat-balkáni civil társadalmat az európai értékek népszerűsítésében és terjesztésében; elismerően nyilatkozik az EUFOR Althia műveletének munkájáról, amely hozzájárul Bosznia-Hercegovina békéjéhez, stabilizációjához és európai integrációjához; ismét hangsúlyozza, hogy ez a művelet továbbra is kulcsfontosságú szerepet játszik Bosznia-Hercegovina és a régió biztonsága és stabilitása szempontjából; egy esetleges jövőbeli bővítés fényében kiemeli, hogy uniós szinten hatékonyabb döntéshozatalra van szükség; határozottan elítéli a Boszniai Szerb Köztársaság hatóságainak alkotmányellenes szeparatista lépéseit, amelyek célja párhuzamos intézmények létrehozása a gyógyszerek és az orvostechikai eszközök beszerzése, az igazságszolgáltatás, a védelem, a biztonság és az adózás területén, ezáltal aláásva Bosznia-Hercegovina állami struktúráit és egzisztenciális fenyegetést okozva annak egységére és területi integritására nézve; elítéli a regionális szereplők és az orosz külföldi

2022. február 17., csütörtök

beavatkozás káros szerepét; felhívja a Tanácsot, hogy szabjon ki célzott szankciókat Milorad Dodik és szövetségesei ellen korrupt tevékenységei, az ország folytatódó destabilizálása, valamint Bosznia-Hercegovina szuverenitásának és területi integritásának aláásása miatt;

39. hangsúlyozza, hogy az újonnan elfogadott 2021–2027-es Előcsatlakozási Támogatási Eszköznek (IPA III) támogatnia kell a régió európai jövőjébe való hosszú távú beruházást, és hogy az eszköz továbbfejlesztett feltételrendszerét hatékonyan kell kihasználni konkrét eredmények elérése érdekében; üdvözlí a demokráciával, az emberi jogokkal és a jogállamisággal kapcsolatos szigorúbb feltételrendszert a korszerűsített IPA III keretében; üdvözlí a Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdasági és beruházási tervet, és kéri annak azonnali végrehajtását a térség hosszú távú fellendülésének és gazdasági növekedésének, valamint fenntartható konnektivitásának elősegítése érdekében, közelebb hozva a Nyugat-Balkánt az EU egységes piacához;

40. ismételten szilárd támogatásáról biztosítja a keleti partnerség országait, különösen a nemzetközileg elismert határaikon belüli függetlenségüket, szuverenitásukat és területi integritásukat, valamint a népek azon akaratának tiszteletben tartását illetően, hogy külső befolyástól mentesen döntsenek saját jövőjükéről és külpolitikájukról; szorgalmazza a Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodások, valamint az Örményországgal kötött átfogó és megerősített partnerségi megállapodás teljes körű végrehajtását; hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament által az Eués Azerbajdzsán közötti átfogó megállapodásról folyó tárgyalásokról szóló, 2018. július 4-i ajánlásában⁽¹⁰⁾ meghatározott feltételekkel összhangban folytatni kell az EU és Azerbajdzsán közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásról szóló tárgyalásokat; sürgeti a keleti partnerség országait, és különösen azokat, amelyek a demokrácia és az európai integráció útja mellett döntöttek, hogy biztosítsák az alapvető szabadságok, az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását és folytassák a szükséges társadalmi, gazdasági és politikai reformok végrehajtását; üdvözlí a Bizottság 2020. március 18-i, „A keleti partnerségre vonatkozó szakpolitika 2020 után – A reziliencia erősítése – a mindenki számára előnyös keleti partnerség” című közös közleményét (JOIN(2020)0007); megismétli, hogy az EU további integrációhoz nyújtott támogatásának feltétele az e reformok terén elért konkrét előrelépés; támogatja a feltételeesség és a differenciálás uniós elvét, beleértve az ösztönzőket is; hangsúlyozza, hogy a keleti partnerség országainak sikere csak az uniós integrációs folyamattal igazolható és szilárdítható meg, és az orosz nép számára is megmutathatja, hogy az európai típusú reformok milyen társadalmi-gazdasági előnyökkel járhatnak; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy használják fel a keleti partnerség közelgő csúcstalálkozóját arra, hogy határozott támogatási üzenetet küldjenek partnereinknek; felszólítja az EU vezetőit, hogy a 2021 júniusában javasolt gazdasági és beruházási terv keretében nyújtott finanszírozáson keresztül biztosítsák, hogy az öt hosszú távú cél és a 2025-re vonatkozó 10 új célkitűzés valóban hozzájáruljon a Covid19-világjárványból való társadalmi és gazdasági kilábaláshoz, erősítse a gazdasági kapcsolatokat, és kereskedelmi útvonalakat hozzon létre az EU és a partnerországok között;

41. elítéli Oroszország és más külső szereplők közvetlen és közvetett részvételét a fegyveres konfliktusokban, valamint a hibrid támadásokban, megszállásokban és katonai csapatösszevonásokban a régió belülről vagy a régióval közös határain; hangsúlyozza, hogy a közelünkben lévő folyamatos fenyegetés megköveteli mind az EU, mind a NATO fizikai jelenlétét a térségben; támogatja az EU és a keleti partnerség országai közötti együttműködés megerősítését a biztonság és a védelem területén, különös tekintettel a regionális konfliktusok békés rendezésének előmozdítására, a hibrid fenyegetések, a kibertámadások, a dezinformációs és propagandakampányok és a demokratikus folyamatokba való, harmadik fél általi beavatkozások megszüntetésére, valamint a társadalmi reziliencia növelésére; elismeri, hogy a három társult partner közeledik a közös kül- és biztonságpolitikához, és támogatja a fokozott együttműködést a közös biztonság- és védelempolitika területén, beleértve a PESCO-ban való részvételt is, amennyiben teljesülnek a feltételek;

42. mélyen aggasztja a belarusz helyzetet; a lehető leghatározottabban elítéli a békés tüntetők elleni erőszakos cselekményeket, és felszólít a 2020. augusztus 9-i ügynevezett elnökválasztás előtt és után bebörtönzött valamennyi politikai fogoly azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására és az összes vád ejtésére; megismétli, hogy nem ismeri el Aljakszandr Lukasenkat Belarusz elnökének; felhívja a Tanácsot, hogy haladéktalanul és a nemzetközi partnerekkel szorosan együttműködve vezesse be a lehető legszigorúbb és legszélesebb körű szankciókat a belarusz választási csalás, erőszak és elnyomás valamennyi belarusz elkövetőjével, valamint az EU külső határainak illegális átlépését elősegítő tevékenységeket szervező vagy azokhoz hozzájáruló személyekkel és szervezetekkel szemben; felhívja a Tanácsot, hogy folytassa a diktátor és rezsime elszigetelésére irányuló nemzetközi koordinációt; határozottan elítéli a Lukasenka-rezsime hibrid támadásait az Unió ellen, beleértve az irreguláris migránsok bevetését az EU külső határainál, és a nemzetközi normákat megsértve az emberek eszközként használatát politikai céllal; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy az uniós joggal és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban gyorsan reagáljanak a felmerülő fenyegetésekre, és igazítsák hozzá a KKBP-t, valamint a migrációs és menekültügyi politikáit az új kihívásokhoz; szolidaritást vállal az ilyen fenyegetésekkel

⁽¹⁰⁾ HL C 118., 2020.4.8., 158. o.

2022. február 17., csütörtök

szembesülő tagállamokkal; hangsúlyozza megingathatatlan támogatását a demokratikus Belarusz mellett, valamint a belarusz civil társadalom és a demokratikus ellenzék képviselőivel folytatott megerősített együttműködés fontosságát; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nagy számban telepítettek orosz csapatokat Belaruszba, úgy véli, hogy ez fenyegetést jelent Európa biztonságára és Belarusz szuverenitására, és követeli a csapatok azonnali visszavonását és Belarusz szuverenitásának tiszteletben tartását; hangsúlyozza a Parlament által indított, a Belaruszban tapasztalható büntetlenség elleni küzdelemmel foglalkozó platform fontosságát, és szorgalmazza, hogy minden rendelkezésre álló jogi eszközt használjanak fel Lukasenka és rezsimje tagjainak bíróság elé állítása érdekében;

43. hangsúlyozza, hogy a régió stabilitása és jóléte, valamint a regionális hatalmak befolyásának és beavatkozásának ellensúlyozása érdekében nagyobb uniós és tagállami szerepvállalásra van szükség a Dél-Kaukázusban; üdvözli az Európai Tanács elnökének a grúzai politikai válság enyhítése melletti elkötelezettségét; úgy véli, hogy ez az EU vezető szerepvállalását példázza, és hasonló megközelítést szorgalmaz a keleti partnerség térségében és azon túl kialakult válság- és konfliktushelyzetekben; támogatja Grúzia területi integritását, és elítéli a grúz területek orosz megszállását, beleértve Abháziát és Dél-Oszétiát; emlékezteti Oroszországot a 2008-as tűzszüneti megállapodásból eredő nemzetközi kötelezettségeire, amelyet a francia elnökség alatt az EU közvetítésével kötött; felszólítja Oroszországot, hogy tanúsítson konstruktív magatartást, és tegye lehetővé az előrelépést a genfi nemzetközi tárgyalásokon; felszólítja Oroszországot, hogy hagyjon fel az emberi jogi jogsértésekkel a megszállt grúz területeken, és emlékezteti az Oroszországi Föderációt a „tényleges ellenőrzést” gyakorló hatalomként fennálló jogi kötelezettségére, amint azt az EJEB *Grúzia kontra Oroszország* ügyben hozott ítélete is megállapítja⁽¹⁾; elítéli a megszálló erők provokációit, beleértve a grúz állampolgárok elrablását, a gyilkosságokat, az illegális fogva tartásokat, valamint az állandó határellenőrzést; felhívja az EU-t, annak tagállamait és az alelnököt/főképviselet, hogy aktívan vegyenek részt egy Örményország és Azerbajdzsán közötti tartós megoldás megvalósításában Hegyi-Karabahh kapcsolatokban, és akadályozzák meg a feszültségek további eszkalálódását a régióban, különösen azáltal, hogy nyomást gyakorolnak Azerbajdzsánra és Örményországra a háború lezárását követő kérdések tisztázása érdekében, beleértve a határok kijelölését és a még bebörtönzött hadifoglyok szabadon bocsátását; megjegyzi, hogy az EBESZ minszki csoportja továbbra is az egyetlen nemzetközileg elismert formája a konfliktus rendezésének a területi integritás, az erő alkalmazásáról való lemondás, az önrendelkezés és az egyenlő jogok, valamint a konfliktusok békés rendezése elvei alapján; szorgalmazza, hogy a csoport mielőbb térjen vissza közvetítő szerepéhez;

44. ismételten határozottan elítéli Oroszország Ukrajnával szembeni agresszív politikáját, nevezetesen a Ukrajna határain, a megszállt Donyec-medencében, a jogellenesen anektált Krím félszigeten és Belaruszban a katonai jelenlét minden eddiginél komolyabb megerősítését, a Donyec-medencében állomásozó, illegális fegyveres csoportok folyamatos pénzügyi és katonai támogatását, a Krími Autonóm Köztársaság és Szevasztopol városának jogellenes megszállását, az Azovi-tenger blokádját, valamint az Ukrajna elleni ismételt kiber- és egyéb hibrid támadásokat; hangsúlyozza, hogy az orosz katonai jelenlét megerősítése fenyegetést jelent az európai békére, stabilitásra és biztonságra nézve; felszólítja az orosz kormányt, hogy vonja vissza haderőit az ukrán határról, és hagyjon fel szomszédai fenyegetésével; hangsúlyozza, hogy az Ukrajna elleni további orosz agresszió súlyos politikai, gazdasági, pénzügyi és személyi szankciókat fog eredményezni az Oroszországi Föderációval, annak gazdaságával és döntéshozóival szemben; üdvözli a krími platform megnyitását, és felszólítja az uniós intézményeket, a tagállamokat és minden hasonlóan gondolkodó partnert, hogy aktívan vegyenek részt ebben az Ukrajna területi integritásának helyreállítását célzó kezdeményezésben; megismétli, hogy támogatja a krími tatárok Mejliszét mint a krími tatár népek egyetlen nemzetközileg elismert képviselői szervét, és elismerését fejezi ki a megszállt Krímben élő ukrán állampolgárok, különösen a krími tatárok rendíthetetlen kiállása iránt; a kelet-ukrajnai katonai konfliktus lezárása érdekében a minszki folyamat újálesztését szorgalmazza; támogatja az Ukrajnának biztonsági ágazat és a katonai reformok terén biztosított, fokozott és hiteles katonai és biztonsági segítségnyújtás iránti felhívásokat, és mérlegeli az ukrán fegyveres erőknél szolgáló tisztek katonai képzésének lehetőségét is; elismeri az EU és Ukrajna közötti kiberpárbeszéd első ülését, és szorgalmazza az Ukrajnának nyújtott uniós kiberbiztonsági támogatás növelését; üdvözli az EU ukrajnai katonai tanácsadó és kiképző missziójáról szóló vitát, és támogatja azt;

45. határozottan elítéli a 2022. januári kazahsztáni békés tüntetéseket követően kirobbant széles körű erőszakos cselekményeket; felszólítja a kazah hatóságokat, hogy kezdeményezzenek teljes körű és független nemzetközi vizsgálatot az emberi jogok és az alapvető szabadságok zavargások során történt megsértése ügyében;

46. hangsúlyozza az Egyesült Államok, annak európai szövetségesei és Oroszország között az európai biztonságról folyó párbeszéd sürgősségét; kitart amellett, hogy az EU-nak szerves partnernek kell lennie e vitákban valamennyi európai állam függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának fenntartása, a bizalomépítő intézkedések előmozdítása és az európai kontinensen tapasztalható feszültségek enyhítése érdekében; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy amennyiben az

⁽¹⁾ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2021. január 21-i ítélete, *Grúzia kontra Oroszország* (II).

2022. február 17., csütörtök

Oroszországi Föderáció megszállná Ukrainát, az EU-nak – az Egyesült Államokkal és más szövetségesekkel, valamint közeli partnerekkel együttműködve – készen kell állnia arra, hogy kiterjedt szankciókat vezessen be Oroszországgal szemben;

47. megismétli, hogy Grúzia és Ukrajna az EUSZ 49. cikke értelmében európai perspektívával rendelkeznek, és kérhetik felvételüket az Európai Unióba, amennyiben elkötelezik magukat a koppenhágai kritériumok és a demokrácia elvei mellett, tiszteletben tartják az alapvető szabadságokat, az emberi és a kisebbségi jogokat, valamint biztosítják a jogállamiságot; ezért felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy ismerjék el Grúzia és Ukrajna európai perspektíváját, amely létfontosságúnak tekinthető az országok biztonsága és stabilitása szempontjából, valamint ösztönzőleg hat arra, hogy folytassák a belső reformok végrehajtását;

48. üdvözli a Bizottság és az alelnök/főképviselet 2021. február 9-i közös közleményét a déli szomszédsággal való megújított partnerségről⁽¹²⁾, és támogatja a békét, a stabilitást és a fellendülést, valamint a demokratikus elveket a régióban; felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben hajtsa végre az e közös közleményben felvázolt kezdeményezéseket; sajnálja, hogy 25 évvel az úgynevezett barcelonai folyamat elindítása után még nem zárult le a déli szomszédság mediterrán országaival közös jólét, stabilitás és szabadság térségének kiépítése; megismétli azonban a teljes európai szomszédságpolitikának az EU-val szomszédos külföldi országok számára rendelkezésre bocsátott finanszírozás és támogatás tekintetében való (EU) mélyreható felülvizsgálatára irányuló felhívását annak biztosítása érdekében, hogy a szomszédsági partnerek előrehaladást érjenek el a reformok terén, és elkötelezzék magukat az EU-val folytatott szoros párbeszéd és együttműködés mellett, biztosítva a testre szabott politikákat;

49. emlékeztet az EU elkötelezettségére a közel-keleti békefolyamatban és a felek közötti megállapodás megkötése iránt, beleértve a végleges jogállásról szóló megállapodás kérdését is, különös tekintettel arra, hogy meg kell őrizni a helyszíni feltételeket a két állam elvén alapuló békés megoldáshoz, amely az 1967-es határokon alapul, és amely szerint Jeruzsálem mindkét állam fővárosa, és biztosítja Izrael, valamint egy független, demokratikus, területileg összefüggő és életképes palesztin állam együttélését békében és biztonságban, az önrendelkezési jog alapján és a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartásával; ennek szellemében a nemzetközi közösség támogatásával a két fél közötti kézzelfogható eredmények elérését célzó, valódi béketörekvések újrakezdését szorgalmazza; felszólítja az EU-t, hogy fokozza szerepvállalását az izraeli-palesztin békefolyamat újraelésztése érdekében, többek között bizalomépítő intézkedések, regionális párbeszéd és a térségben folytatott megerősített transzatlanti együttműködés révén, valamint azáltal, hogy jobban kihasználja befolyását mindkét fél felé; hangsúlyozza, hogy továbbra is támogatni kell a Közel-Keleten élő palesztin menekültek millióinak nyújtott létfontosságú szolgáltatásokat; ezért felszólít az ENSZ közel-keleti palesztin menekülteket segélyező hivatala (UNRWA) folyamatos uniós és nemzetközi – politikai és pénzügyi – támogatására;

50. felszólít az olyan intézkedések megszüntetésére, amelyek aláássák a kétállami megoldás életképességét a helyszínen, mint amilyen különösen az izraeli telepek építése, valamint a palesztin házak és infrastruktúrák lerombolása a megszállt Ciszjordániában, beleértve Kelet-Jeruzsálemet is; politikai megoldást sürget a Gázai övezet blokádjának megszüntetésére és a humanitárius válság enyhítésére, beleértve a biztonsági garanciákat az Izrael elleni erőszak megakadályozására; határozottan elítéli a terrorizmust; hangsúlyozza a palesztinai választások fontosságát a palesztinai politikai intézmények demokratikus legitimitásának és a nép támogatásának helyreállítása szempontjából;

51. kiemeli az Ábrahám-megállapodások első évfordulóját, és hangsúlyozza azok jelentőségét a régió békeje, stabilitása és együttműködése szempontjából; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy támogassa az Ábrahám-megállapodások végrehajtását és kiterjesztését, amelyek fontos keretet jelentenek a tartós béke eléréséhez a Közel-Keleten; elismeri az Egyesült Államok fontos szerepét;

52. súlyos aggodalmának ad hangot a libanoni helyzet miatt, és határozottan sürgeti a libanoni kormányt, hogy küldetésorientált, hiteles és elszámoltatható módon működjön, amely mentes a külföldi befolyástól; hangsúlyozza a Hezbollah és más csoportok különleges felelősségét Libanon 2019-es lakossági megmozdulásának elnyomásában és a libanoni politikai és gazdasági válságban; felszólítja Iránt, hogy tartózkodjon a libanoni belügyekbe való beavatkozástól, és kéri a libanoni szuverenitás és politikai függetlenség tiszteletben tartását; határozottan elítéli, hogy a Hezbollah Dél-Libanonból izraeli polgári területekre rakétákat lőtt ki; elutasítja Bassár el-Aszad elnöknek a konfliktus utáni Szíriában való bárminemű szerepvállalását, hivatkozva az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2254 (2015) sz. határozatára; üdvözli és támogatja azokat a bűnügyi nyomozásokat, amelyek el-Aszad és társai szerepét vizsgálják vegyi fegyverek bevetésével összefüggésben, és amelyek célja, hogy számos háborús bűncselekményért is felelősségre vonják őket; javasolja, hogy a tagállamok bővítsék ki a célzott szankciók hatálya alá tartozó személyek listáját, beleértve az Aszad-rezsim olyan polgári

(12) JOIN(2021)0002.

2022. február 17., csütörtök

és katonai tisztviselőit is, akik igazolhatóan részt vettek háborús bűnökben, emberiség elleni bűncselekményekben és más súlyos jogsértésekben; ismét felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő uniós cselekvési tervet a büntetlenségről, külön fejezetet szentelve benne Szíriának; hangsúlyozza, hogy e cselekvési tervnek a háborús bűnösök EU-n belüli büntetőeljárás alá vonására irányuló tagállami források és erőfeszítések jobb koordinálására és összehangolására kell törekednie;

53. továbbra is mélyen aggódik a török kormány egyre határozottabb külpolitikája miatt, amely ismételen konfliktusokhoz vezet az ország és az EU, az egyes tagállamai, illetve a szomszédságában lévő országok között; megjegyzi, hogy a Bizottság Törökországról szóló 2021. október 19-i jelentése⁽¹³⁾ szerint Törökország 2021 augusztusában is csak nagyon alacsony, 14 % körüli KKBP igazodási arányt tudott felmutatni; emlékeztet az emberi jogok és a demokrácia törökországi helyzetének hosszú romlására; megjegyzi, hogy a Törökországnak nyújtott uniós finanszírozásra a feltételhez kötöttség szabályai vonatkoznak, ideértve az Egyesült Nemzetek Alapokmánya, a nemzetközi jog alapelvei, valamint az európai értékek és alapelvek tiszteletben tartását is; kéri a diplomáciai párbeszéd újrafelvételét, hogy tartós megoldásokat találjanak a kelet-mediterrán térség vitáira; elismeri, hogy Törökország továbbra is kulcsfontosságú, stratégiai jelentőségű ország az EU számára, és hogy a fellépéseket fokozni kell a közös érdekek területein, külön hangsúlyt helyezve bizonyos szakpolitikai területekre, mint például az éghajlatváltozásra, a terrorizmus elleni küzdelemre, a migrációra, a biztonságra és a gazdaságra; e tekintetben üdvözi a migrációról és a biztonságról nemrégiben tartott első magas szintű párbeszédet, és ismételen kifejezi elismerését Törökországnak, amiért több millió szíriai migránst és menekültet fogadott be; arra a következtetésre jut, hogy Törökország uniós csatlakozási kilátása pillanatnyilag nem reális; ezért határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy – ha nem fordul meg sürgősen és egyértelműen a jelenlegi kedvezőtlen tendencia – a Bizottság a 2005. októberi tárgyalási kerettel összhangban tegyen javaslatot a Törökországgal folytatott csatlakozási tárgyalások hivatalos felfüggesztésére annak érdekében, hogy mindkét fél realisztikus módon, valamint strukturált és magas szintű párbeszéd keretében felülvizsgálhassa a jelenlegi keret megfelelőségét és működési képességét, és feltérképezhesse a jövőbeli kapcsolatok lehetséges új és alternatív, átfogó modelljeit; emlékeztet arra, hogy az EU készen áll arra, hogy felhasználja rendelkezésére álló összes eszközt, hogy megvédje saját és tagállamai érdekeit, és fenntartsa a térség stabilitását;

54. hangsúlyozza az EU és az Egyesült Királyság közötti, kilépésről rendelkező megállapodás, az Írországról és Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv, valamint a kereskedelmi és együttműködési megállapodás teljes körű végrehajtásának fontosságát; hangsúlyozza a jegyzőkönyv fontosságát a béke és a stabilitás fenntartása szempontjából, valamint az európai egységes piac integritása és megfelelő működése szempontjából; üdvözi az európai parlamenti képviselők és az Egyesült Királyság parlamentjének képviselői részvételével működő Parlamenti Partnerségi Közgyűlés létrehozására irányuló lépéseket, amint azt a megállapodás előírja; továbbra is nyitott az EU és az Egyesült Királyság közötti együttműködési keret továbbfejlesztésére és megerősítésére, ami a kül- és biztonságpolitikáról és a közös érdekű kérdésekről szóló megállapodáshoz vezethet; hangsúlyozza e tekintetben az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti szoros együttműködés fontosságát a nemzetközi fórumokon, különösen az ENSZ-ben, szem előtt tartva a számos közös értéket, érdeket és a földrajzi közelséget;

55. hangsúlyozza, hogy az egyenrangú felek partnersége alapján meg kell erősíteni az EU és az USA közötti transzatlanti együttműködést a közös értékekre és célkitűzésekre, valamint a vezetés és felelősség terén a partnerség elvére alapozva, ugyanakkor tiszteletben tartva a másik fél autonómiáját, érdekeit és törekvéseit; üdvözi ezzel összefüggésben a 2021. évi EU–USA csúcstalálkozó „A megújított transzatlanti partnerség felé” című nyilatkozatát, amely jó alapot nyújt egy ambiciózus transzatlanti menetrendhez; teljes mértékben támogatja a szinergiákat és a közös kül- és biztonságpolitikai célkitűzéseket az EU–USA transzatlanti párbeszéd keretében folytatott együttműködés további elmélyítése révén, az olyan fő globális kihívások kezelése érdekében, mint az éghajlatváltozás, valamint az autoriter és totalitárius rezsimek jelentette fenyegetés; üdvözi a Transzatlanti Kereskedelmi és Technológiai Tanács létrehozását; ajánlja, hogy rendszeresen kerüljön sor EU–USA csúcstalálkozóra annak érdekében, hogy a legmagasabb szintű, nélkülözhetetlen transzatlanti együttműködés lendülete fennmaradjon; megismétli, hogy támogatja a mindkét fél külpolitikai vezetői által vezetett Transzatlanti Politikai Tanács létrehozását; hangsúlyozza, hogy az erős transzatlanti kapcsolat azt is megköveteli, hogy az EU is továbbfejlessze a cselekvéshez szükséges képességeit; hangsúlyozza, hogy az EU-nak gyorsan alkalmazkodnia kell az Egyesült Államok globális szintűen változó szerepéhez annak érdekében, hogy megvédje alapvető érdekeit és megvalósítsa külpolitikai céljait; hangsúlyozza, hogy az EU-nak és az USA-nak össze kell egyeztetnie a terrorizmus és a radikalizálódás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket, és biztosítani kell, hogy az erőfeszítéseket a szükséges források támogassák; felhívja az EU-t és az USA-t, hogy együttműködve foglalkozzanak a kulturális örökség védelmét és megőrzését érintő rendszeres és növekvő fenyegetésekkel, különösen a konfliktusövezetekben;

⁽¹³⁾ SWD(2021)0290.

2022. február 17., csütörtök

56. hangsúlyozza, hogy az EU Afrikával fenntartott kapcsolatai rendkívül fontosak ahhoz, hogy választ adjanak a szükségletekre, és kiaknázzák a partnerországokban rejlő nagy lehetőségeket, valamint érvényesítsék a közös érdekeket; hangsúlyozza, hogy az EU-val szomszédos kontinenshez fűződő kapcsolatnak tükröznie kell a közös sorsot, és arra kell összpontosítania, hogy hiteles perspektívát teremtsen, különösen a legújabb generációk számára; üdvözli a Bizottság és az alelnök/főképviselő 2020. március 9-i közös közleményét az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégiáról⁽¹⁴⁾, és megismétli felhívását, hogy túl kell lépni az adományozó és a kedvezményezett közötti kapcsolaton, és előnyben kell részesíteni a valódi partnerséget, amelynek középpontjában a humán fejlődés és a természeti erőforrások védelme áll; e tekintetben ragaszkodik a Bizottság és az alelnök/főképviselő felhívására arra, hogy mélyítsék el az EU afrikai partnereivel folytatott megbeszéléseket – mind az egyes országokkal, mind pedig a regionális szervezetekkel, például az Afrikai Uniót alkotó regionális gazdasági mechanizmusokkal és regionális gazdasági közösségekkel; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy támogassák az Afrikai Uniót és annak regionális összetevőit a konfliktusmegelőzés és konfliktuskezelés hatékony biztonsági struktúrájának létrehozására irányuló erőfeszítéseikben, többek között az afrikai készenléti erők és regionális komponenseik működésének átfogó támogatása révén; a fenntartható fejlődési célok szigorú végrehajtását szorgalmazza az EU és Afrika közötti kapcsolatok minden területén; üdvözli a Cotonou utáni megállapodás 2021. áprilisi megkötését, valamint az Unió és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete közötti kapcsolatok megerősítését és a fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos többoldalú fórumokon folytatott együttműködés fokozását; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy késik a Cotonou Megállapodást követő megállapodás aláírása; tudomásul veszi az afrikai országokkal kötött visszafogadási megállapodásokat;

57. súlyos aggodalmának ad hangot a Száhel-övezetben a számtalan civil biztonságát és életfeltételeit csökkentő, fokozódó bizonytalanság és az iszlamista fegyveresek által elkövetett támadások növekvő száma miatt, amelyek súlyos hatást gyakorolnak a régióra, különösen Mali és Burkina Faso területén; felszólítja az EU-t és a Száhel-övezet G5-országait, hogy lépjenek fel annak érdekében, hogy megakadályozzák a tágabb régió biztonságának összeomlását; üdvözli e tekintetben a NATO és Mauritánia közötti megújult partnerséget, amely az EU fő regionális szövetségese, és amelynek erői a terrorizmus elleni küzdelem frontvonalában vannak a térségben; elítéli a katonai és biztonsági magánvállalatok afrikai jelenlétét, különösen a Kreml által támogatott orosz Wagner-csoportot, amely széles körben megsértette az emberi jogokat, miközben a nem demokratikus államok érdekeit támogatta, ártatlan civilek, valamint a háború sújtotta afrikai országok biztonsága, stabilitása és jóléte kárára; kitart amellett, hogy az EU–Afrika stratégiát egy olyan integrált megközelítés révén kell naprakésszé tenni, amely képes biztosítani a biztonságot és a fejlődést a Száhel-övezet aggasztó helyzetének stabilizálása érdekében, figyelembe véve a 2021. év fejleményeit, valamint tekintettel a régióban tapasztalható növekvő instabilitásra és arra, hogy az itt zajló események nemcsak Afrikára, hanem az EU-ra és tagállamaira is jelentős hatást gyakorolnak; ennek fényében hangsúlyozza, hogy a Száhel-övezetben és Afrika más részein a dzsihádisták térnyerése elleni küzdelem érdekében a védelem, a fejlesztés és a béke teremtés területén együtt kell működni egy stratégia kidolgozásában;

58. mély aggodalmát fejezi ki az oroszországi fejlemények miatt, és megismétli, hogy az EU érdeke a szabadság, a stabilitás és a béke fenntartása az európai kontinensen és azon túl is; úgy véli, hogy az EU-nak együtt kell működnie és szorosan egyeztetnie kell a NATO-val és más partnerekkel, hogy visszatartsa Oroszországot attól, hogy destabilizáló és felforgató lépéseket tegyen Európában, konkrétan a Baltikumban és Kelet-Európában, beleértve a választásokba való beavatkozást, a dezinformációs kampányokat és a szélsőjobboldali pártok támogatását; hangsúlyozza, hogy növelni kell az orosz hatóságok által a saját polgárai elnyomásáért fizetett árat; sajnálja, hogy az orosz katonai erők a nemzetközi jogot megsértve továbbra is megszállva tartják Ukrajna és Grúzia egyes részeit, hogy továbbra is jelen vannak a Moldovai Köztársaságban, és hogy Oroszország továbbra is destabilizálja a békét és a biztonságot a régióban, valamint aktívan alkalmaz hibrid intézkedéseket az európai demokráciák ellen; aggodalmát fejezi ki a nyugat-balkáni térségben zajló orosz beavatkozás miatt, amelyet hibrid taktikával hajtanak végre, beleértve a dezinformációs kampányokat is, amelyek célja az EU szerepének és az egyes országok európai jövő iránti elkötelezettségének aláásása; hangsúlyozza, hogy ebben az összefüggésben egységes álláspontot kell képviselni az EU politikájával kapcsolatban, beleértve a szankciók végrehajtását; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy szorosabban hangolja össze Oroszország-stratégiáját a tagállamokkal, hogy az EU egységesen lépjen fel az orosz fenyegetésekkel szemben; hangsúlyozza, hogy a Parlament azt ajánlotta az EU-nak, hogy a tagállamokkal együtt vizsgálja felül az EU Oroszországgal kapcsolatos politikáját, és dolgozzon ki átfogó uniós stratégiát vele szemben; sürgeti az EU-t, hogy dolgozzon ki stratégiát az EU és a demokratikus Oroszország közötti jövőbeli kapcsolatokra vonatkozóan, amely világosan megmutatná az orosz nép számára, hogy az ilyen kapcsolatok milyen előnyökkel járhatnak; hangsúlyozza, hogy az Oroszországgal fenntartott kapcsolatokban mindaddig nem lehet lényeges változás, amíg az EU-val és szomszédaival szemben agresszív politikát folytat; megismétli, hogy az EU-nak egyértelművé kell tennie: amennyiben Oroszország folytatja a Belarusszal kapcsolatos jelenlegi politikáját, az EU kénytelen lesz újabb korlátozó és visszatartó intézkedéseket hozni Oroszországgal szemben; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Oroszország ismételen megsértette a fegyverzet-ellenőrzési megállapodásokat és normákat, ami a közepes hatótávolságú nukleáris erőkről szóló szerződés (INF-szerződés) összeomlásához vezetett, továbbá hogy megsértette a vegyifegyver-tilalmi egyezményt azzal, hogy katonai ideggázokat vet be mind belföldön, mind pedig az EU területén; hangsúlyozza, hogy

(14) JOIN(2020)0004.

2022. február 17., csütörtök

nyomást kell gyakorolni az Oroszországi Föderációra a nemzetközi jog és a nemzetközi szerződések betartása érdekében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Oroszország geopolitikai nyomásgyakorlási eszközként használja fel az energiaforrásokat, különösen a tagállamok Ukrajnán keresztül történő gázellátását, és felszólít az Oroszországtól való energiafüggettség minimalizálására az energiaforrások és útvonalak diverzifikációjának ösztönzésével, köztük az Északi Áramlat 2 projekt leállítására; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg az európai energiabiztonságot, különösen a jelenleg csúcson lévő gáz- és villamosenergia-árak fényében; sürgeti az EU-t, hogy szorosabban működjön együtt az orosz néppel, többek között egy világosan meghatározott „együtműködési” célkitűzés kidolgozása révén, amelynek nemcsak a Kremllel való hagyományos szelektív együttműködésre kell összpontosítania, hanem az orosz ellenzékkel és civil társadalommal való „stratégiai” és dinamikusabb együttműködésre is;

59. hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidék stratégiai és geopolitikai jelentőséggel bír az EU számára, és hogy az EU elkötelezett amellett, hogy felelős szereplőként a régió hosszú távú fenntartható és békés fejlődésére törekedjen; hangsúlyozza az Északi-sarkvidék előtt álló kihívások sajátos összetettségét, amelyek nagyobb uniós szerepvállalást és megoldásokat igényelnek, figyelembe véve az Északi-sarkvidék lakosainak – köztük az őslakos népeknek – a tudását és szándékait is; e tekintetben üdvözi a békés, fenntartható és prosperáló Északi-sarkvidékre irányuló fokozottabb uniós szerepvállalásról szóló, 2021. október 13-i közös közleményt⁽¹⁵⁾; felhívja az összes érdekelt felet, hogy reagáljanak az éghajlatváltozás Északi-sarkvidékre gyakorolt rendkívül riasztó hatásaira és következményeire; kiemeli, hogy az Északi-sarkvidék militarizációjának lehetősége jelentős biztonsági kockázatokat rejt magában a régióban és azon túl, és aggodalmát fejezi ki a globális biztonsági problémáknak az Északi-sarkvidékre való esetleges továbbgyűrűzése és az Északi-sarkvidéken való fokozatos és jelentős orosz katonai jelenlét, valamint a régióra irányuló, átfogó kínai fejlesztési és infrastrukturális kezdeményezések és törekvések hatása miatt; megjegyzi, hogy az Északi-sarkvidék kulcsfontosságú szerepet játszik Európa egészének biztonságában; hangsúlyozza, hogy az EU-nak világos elképzeléssel kell rendelkeznie az Északi-sarkvidék biztonsági kérdésekben betöltött szerepéről és a NATO-val folytatott jó együttműködésről; kiemeli a nemzetközi jog és megállapodások tiszteletben tartásának fontosságát, amelyek célja, hogy az Északi-sarkvidék olyan térség maradjon, ahol nincsenek feszültségek; e tekintetben kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet az első sarkvidéki üvegszálak kábelre, amely az internet idegrendszerének része, és amely egyre inkább nemzetközi hírszerzési műveletek tárgyát képezi; ösztönzi az Északi-sarkvidéki Tanács tagjait, hogy foglalkozzanak a fokozódó militarizációval, és keressenek platformokat ennek megfelelő kezelésére az Északi-sarkvidéki Tanács tagországaival és egyéb országokkal egyaránt; támogatja, hogy az EU fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy megfigyelői státuszt kapjon az Északi-sarkvidéki Tanácsban;

60. kiemeli, hogy Kína az EU együttműködési és tárgyalópartnere, de egyben egyre több területen versenytárs és rendszerszintű rivális is; megismétli az új EU–Kína stratégiáról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásában⁽¹⁶⁾ is szereplő, arra irányuló felhívását, hogy az EU dolgozzon ki határozottabb, átfogóbb és koherensebb Kína-stratégiát, amely egyesíti az összes tagállamot, és az EU egészének érdekében alakítja az egyre határozottabban fellépő és intervencionista Kínával fenntartott kapcsolatokat; hangsúlyozza, hogy ennek a stratégiának elő kell mozdítania a szabályokon alapuló többoldalú rendet, középpontjában az uniós értékek és érdekek védelme kell, hogy álljon, és – ahol lehetséges – az együttműködés három elvén kell alapulnia, szükség esetén versenyezve és szükség esetén konfrontálódva; nagyobb együttműködésre szólít fel a demokratikus országok között a Kínai Kommunista Párt növekvő magabizosságának és elnyomó jellegének kezelése érdekében;

61. határozottan támogatja, hogy Tajvan észszerű módon, megfigyelőként vegyen részt a nemzetközi szervezetek ülésein, mechanizmusában és tevékenységeiben, és támogatja a mélyebb EU–Tajvan együttműködést, amely magában foglal egy kétoldalú beruházási megállapodást is; felszólítja az alelnököt/főképviseletet és a Bizottságot, hogy a kétoldalú gazdasági kapcsolatok elmélyítését célzó tárgyalások előkészítéseként sürgősen kezdjék meg a tajvani hatóságokkal a kétoldalú beruházási megállapodásról szóló hatásvizsgálatot, nyilvános konzultációt és a kétoldalú beruházási megállapodást megalapozó tanulmány kidolgozását; komoly aggodalommal állapítja meg a regionális kritikus pontokon, például a Dél- és Kelet-Kínai-tengeren és a Tajvani-szorosban a közelmúltban végrehajtott erődemonstrációt, valamint a fokozódó feszültséget; komoly aggodalmát fejezi ki Kína folyamatos katonai manőverei miatt a Tajvani-szorosban, beleértve a Tajvan ellen irányuló vagy a tajvani légvédelmi azonosító övezetben zajló katonai manővereket; felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy hagyjon fel a katonai kardcsörtetéssel, amely komoly veszélyt jelent a Tajvani-szorosban és az indiai-csendes-óceáni térségben a békére és stabilitásra; megismétli, hogy a Kína és Tajvan közötti kapcsolatot konstruktív módon, párbeszéddek útján kell fejleszteni; hangsúlyozza, hogy ellenez minden olyan egyoldalú fellépést, amely alááshatja a Tajvani-szoros jelenlegi helyzetét; hangsúlyozza, hogy a Tajvani-szoros két oldalán lévő felek közötti kapcsolatok megváltoztatása nem történhet a tajvani polgárok akarata ellenére; sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy vállaljanak proaktív szerepet a hasonlóan gondolkodó nemzetközi partnerekkel való együttműködésben, hogy a Tajvani-szoros két partján a békére és a stabilitásra törekedjenek, valamint hogy Tajvanon partnerségeket alakítsanak ki a demokratikus kormányval;

⁽¹⁵⁾ JOIN(2021)0027.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0382.

2022. február 17., csütörtök

62. határozottan elítéli a Kínában zajló, az etnikai és vallási kisebbségekkel szembeni emberi jogi jogsértéseket, amelyek főként a muszlim uigurok, a keresztények és a tibetiek ellen irányulnak, ugyanakkor elítéli a demokrácia és a szabadságjogok elleni erőszakos fellépést Makaóban és Hongkongban, többek között a drákói szigorúságú nemzetbiztonsági törvény 2020-as bevezetése révén; elítéli a Kína által a Dél- és Kelet-kínai-tengeren tanúsított agresszív magatartását, amely károsan hat a hajózás szabadságára, valamint Kína revizionista hozzáállását Kelet-Ázsiában, ami számos határvillongáshoz vezetett szomszédaival;

63. megismétli, hogy határozottan elítéli a kínai hatóságok által több európai személy és szervezet, köztük öt európai parlamenti képviselő ellen bevezetett alaptalan és önkényes szankciókat; ismételten felszólítja a kínai kormányt, hogy szüntesse meg ezeket a teljesen indokolatlan korlátozó intézkedéseket;

64. elítéli a Kínai Népköztársaság hongkongi intézkedéseit, és hangsúlyozza, hogy Hongkong autonómiájának Peking általi folyamatos aláásása nemcsak Kína kétoldalú szerződéses kötelezettségeivel és a nemzetközi joggal ellentétes, hanem Peking hiteles partneri szerepét is megkérdőjelezi; megerősíti elkötelezettségét az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében a hongkongi és hszincsiangi emberi jogi jogsértésekben részt vevő kínai tisztviselőkkel szembeni célzott szankciók mellett, és sürgeti a Tanácsot, hogy fogadjon el célzott szankciókat, többek között utazási tilalmakat és a vagyoni eszközök befagyasztását hongkongi és kínai személyekkel és szervezetekkel szemben az emberi jogok és a nemzetközi jog hongkongi súlyos megsértése miatt Hongkongban; felhívja azokat a tagállamokat, amelyek továbbra is hatályos kiadatási megállapodással rendelkeznek Kínával és Hongkonggal, hogy függeszék fel az egyének kiadatását minden olyan esetben, amikor egy személyt a kiadatása kínzás vagy kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés veszélyének teszi ki, amennyiben ez az egyén politikai indíttatású vádakkal szembesülne, vagy olyan helyzetekben, amikor az intézkedések az etnikai kisebbségeket, a hongkongi demokráciapárti ellenzék képviselőit és általában a másként gondolkodókat célozzák, és amennyiben ez sértené az emberi jogokról szóló európai egyezmény szerinti uniós kötelezettségeket;

65. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU transzatlanti partnereihez csatlakozva független külső vizsgálatot folytasson a kínai Vuhanból származó Covid19-vírus eredetének feltárására, hogy feltárja a kül- és biztonságpolitikát közvetlenül érintő jövőbeli globális katasztrófák megelőzéséhez szükséges válaszokat és felismeréseket;

66. elítéli a Kínai Kommunista Párt által Litvániával és más uniós tagállamokkal és partnerekkel szemben alkalmazott kényszert, és nagyobb szolidaritásra szólít fel a KKP által kényszerített országokkal, többek között együttműködve demokratikus szövetségeseinkkel abban, hogy megnyissuk piacainkat a KKP gazdasági kényszerétől sújtott gazdaságok előtt; üdvözli a Bizottság azon döntését, hogy Litvánia védelmében eljárást indít Kína ellen a Kereskedelmi Világszervezet előtt;

67. üdvözli, hogy a Bizottság elnöke bejelentette, hogy új közös közleményt kíván benyújtani a Perzsa-öböl térségével való partnerségről; felhívja az EU-t, hogy terjesszen elő koherens stratégiát a régióban való kiegyensúlyozott uniós szerepvállalásra vonatkozóan, amelynek fő stratégiai célkitűzése a regionális biztonság és együttműködés előmozdítása; megjegyzi, hogy ennek a szerepvállalásnak törekednie kell arra, hogy szinergiákat alakítson ki a regionális szereplők – például a bagdadi együttműködési és partnerségi konferencia – erőfeszítéseivel, többek között azáltal, hogy az EU fokozottan támogatja a tudományos, civil társadalmi, vallási vezetők és más szereplők részvételével zajló, informális párbeszéd kezdeményezéseit; bátorítja az Irán és Szaúd-Arábia közötti feszültségek enyhítését, és felszólítja mindkét országot, hogy mielőbb vigyék végbe a teljes körű diplomáciai kapcsolatok helyreállítását; megismétli, hogy az EU prioritása az átfogó közös cselekvési terv (Joint Comprehensive Plan of Action, JCPOA) újjáélesztése Európa és a régió biztonsága érdekében; emlékeztet arra, hogy továbbra is az átfogó közös cselekvési terv az egyetlen módja Irán aggasztó nukleáris tevékenységei leállításának; elismerését fejezi ki a kül- és biztonságpolitikai főképviselő/alelnök és az EKSZ által az Egyesült Államok és Irán közötti közvetítésben az átfogó közös cselekvési terv (JCPOA) újjáélesztésére irányuló erőfeszítések során játszott szerepért; felszólítja az Egyesült Államokat és Iránt, hogy folytassanak érdemi tárgyalásokat annak érdekében, hogy visszatérjenek az átfogó közös cselekvési terv betartásához; ragaszkodik ahhoz, hogy az átfogó közös cselekvési terv újjáélesztése felé vezető út során Irán teljes mértékben visszatérjen a terv szerinti kötelezettségeihez, és az USA feloldja a tervvel kapcsolatos összes amerikai szankciót; megjegyzi, hogy foglalkozni kell Irán által a Közel-Keleten és azon kívül folytatott szélesebb körű rosszhindulatú és destabilizáló tevékenységgel, beleértve az uniós tagállamok területén folytatott tevékenységét is; hangsúlyozza, hogy az Iránnal kötött valamennyi megállapodásnak elegendő biztosítékot kell tartalmaznia arra, hogy Irán ne juthasson nukleáris fegyverekhez; súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a jelentések szerint a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAU) nem fér hozzá az iráni létesítményekben és helyszíneken lévő megfigyelő és felügyeleti berendezéseikhez, ami nagymértékben akadályozza a NAU-t abban, hogy ellenőrizze és figyelemmel kísérje Irán

2022. február 17., csütörtök

nukleáris tevékenységeit, továbbá amiatt, hogy a biztosítékok kérdései az elmúlt két évben továbbra is megoldatlanok maradtak; elítéli az Irán által saját népe ellen elkövetett emberi jogi jogsértéseket, a ballisztikus rakéta programját és a régióban folytatott terrorista tevékenységét;

68. hangsúlyozza, hogy az afganisztáni helyzet arra figyelmezteti az EU-t, hogy értékelje újra a külföldi nemzetépítéssel kapcsolatos nemzetközi megközelítést, és stratégiaileg alakítsa át külpolitikájának integrált megközelítését, növelje a globális biztonság terén betöltött felelősségét, és törekedjen nagyobb szuverenítésra kül- és biztonságpolitikájában; aggodalmát fejezi ki az afganisztáni drámai humanitárius, politikai, gazdasági és biztonsági helyzet miatt, különös tekintettel arra, hogy minden harmadik afgán súlyos éhezéssel szembesül; felszólítja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy fokozzák a humanitárius segítségnyújtást, és minden rendelkezésre álló eszközt használjanak fel annak biztosítására, hogy a veszélyeztetett afgánok védelemhez jussanak; hangsúlyozza, hogy a tálib rezsimnek felelősséget és elszámoltathatóságot kell vállalnia az emberi élet és a tulajdon védelméért, valamint a biztonság, a közrend és a közszolgáltatások helyreállításáért; megismétli, hogy az afgán nők és lányok, az afgán civil társadalommal összefüggő szakmákat folytató emberek, az emberijog-védők, a politikai aktivisták, újságírók, kutatók, művészek, vallási és etnikai kisebbségek és más veszélyeztetett csoportok, hasonlóan minden afgán emberhez megérdemlik, hogy biztonságban és méltóságban éljenek, teljes körűen hozzáférjenek az oktatáshoz és a közélethez, továbbá üdvözli jogaik és szabadságaik széles körű nemzetközi támogatottságát; szorgalmazza a veszélyeztetett afgánok további evakuálását, különös tekintettel a női bírác, az emberijog-védők, az újságírók, a helyi alkalmazottak és más, a demokrácia és az alapvető szabadságjogok előmozdítása érdekében végzett tevékenységük miatt veszélyeztetett személyek evakuálására; felhívja az EU-t, hogy őrizze meg az elmúlt 20 év eredményeit, és biztosítsa, hogy Afganisztán ne váljon újra terrorista csoportok biztonságos menedékhelyévé; felhívja az EU-t, hogy alaposan vizsgálja meg a 20 éven át tartó afganisztáni szerepvállalását, és vonja le annak tanulságait, valamint haladéktalanul dolgozzon ki átfogó, e tanulságokon alapuló uniós stratégiát Afganisztánra és a környező országokra vonatkozóan; hangsúlyozza a szomszédos és regionális országokkal való együttműködés fontosságát a globális biztonság és a regionális stabilitás biztosítása érdekében, szem előtt tartva ugyanakkor, hogy Afganisztán nem minden szomszédjának és nem minden regionális hatalomnak a céljai egyeznek meg az Egyesült Államok vezetete koalíció céljaival; e tekintetben kiemeli, hogy egyes országok fontos szerepet játszanak az európai polgárok hazatelepítésében és a súlyos nehézségekkel küzdő afgán állampolgárok evakuálásában, különösen a jelentős diplomáciai nyomás révén, amelyet ezen országok gyakorolnak a tálib erővel szemben;

69. üdvözli az EU megújított elkötelezettségét az indiai-csendes-óceáni térség iránt, és elismeri annak növekvő jelentőségét az EU érdekei vonatkozásában, ahogy azt az alelnök/főképviselet és a Bizottság 2021. szeptember 16-i közös közleménye az indiai-csendes-óceáni térségben folyó uniós együttműködési stratégiáról⁽¹⁷⁾, valamint az ugyanebben a témában született, 2021. április 19-i tanácsi következtetések is felvetik; támogatja a régió országaival, különösen Japánnal, a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségével (ASEAN), Ausztráliával, Új-Zélanddal és Koreával folytatott szorosabb együttműködést; elismeri a régióban folyó intenzív geopolitikai versenyt és területi vitákat, amelyek nagyrészt Kína szomszédaival szembeni növekvő magabiztosságából eredeztethetők; felszólítja az összes felet, hogy tartsák be a nemzetközi jog elveit, különösen az ENSZ tengerjogi egyezményét; hangsúlyozza, hogy hosszú távú stratégiai elkötelezettségre van szükség az indiai-csendes-óceáni térségben, ezért átfogó és stratégiai két- és többoldalú párbeszéd-mechanizmusokat kell létrehozni az indiai-csendes-óceáni országokkal és azok társadalmival, különösen a hasonlóan gondolkodó országokkal, például többek között Japánnal, Dél-Koreával, Ausztráliával és Új-Zélanddal; hangsúlyozza az indiai-csendes-óceáni térség biztonságának és stabilitásának fontosságát az EU fellendülése és biztonsága szempontjából, tudomásul veszi a régióban kialakuló új partnerségeket, például az Ausztrália, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok közötti háromoldalú katonai szövetség (AUKUS) létrehozását, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezt a partnerséget alacsony szintű koordináció mellett hozták létre;

70. kiemeli India növekvő regionális és geopolitikai befolyását; hangsúlyozza, hogy fokozott politikai elkötelezettségre van szükség az EU-India partnerség megerősítéséhez és a kétoldalú kapcsolatokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásához; megismétli, hogy közös értékeken és az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartásán alapuló mélyebb partnerségre van szükség; elismeri, hogy India kulcsfontosságú partner az EU számára, tekintettel a helyzetére és az alapvető területeken betöltött vezető szerepére; hangsúlyozza, hogy a szomszédos India és az indiai-csendes-óceáni régió egyre inkább olyan területté vált, ahol Kína – tekintettel terjeszkedési politikájára és ambícióira – stratégiai, geopolitikai, gazdasági és kereskedelmi kérdésekben új és növekvő kihívások elé állít;

71. kéri, hogy fokozzák és erősítsék meg a latin-amerikai partnereinkkel folytatott együttműködést; úgy véli, hogy a Latin-Amerikához és a Karib-térséghez (LAK) fűződő megerősített kapcsolat rendkívül fontos szerepet játszik az EU globális geopolitikai stratégiájában; hangsúlyozza, hogy az Uniónak meg kell erősítenie az EU és a LAK-országok közötti kapcsolatokat, elsősorban a szabályokon alapuló multilaterális rend védelme érdekében; felhívja az EU-t, hogy használjon fel minden rendelkezésre álló eszközt a LAK-partnerekkel folytatott együttműködés elmélyítésére; sürgeti az EU-t, hogy

⁽¹⁷⁾ JOIN(2021)0024.

2022. február 17., csütörtök

állítsa vissza a latin-amerikai országok előnyben részesített partneri pozícióját, tekintettel azokra a geopolitikai szereplőkre, akik – különösen a Covid19-világjárvány és az oltóanyagdiplomácia következtében – egyre nagyobb teret nyernek a régióban; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy határozottabb politikát folytassanak az autoriter rezsimekkel szemben, amelyek hasznot húztak az EU-hoz fűződő kapcsolataikból, és felszámolták, megsértették vagy közvetlenül elnyomták polgáiraik jogait és szabadságjogait;

Az EU közös kül- és biztonságpolitikája demokratikus felügyeletének, ellenőrzésének és elszámoltathatóságának, valamint parlamenti dimenziójának megerősítése;

72. kiemeli az Európai Parlament különleges hozzájárulását az EU kül- és biztonságpolitikájához parlamenti diplomáciai eszközei, például jelentései és állásfoglalásai, az állandó parlamentközi szervek sűrű hálózata, a világszerte a tisztségviselőkkel folytatott politikai párbeszéd, valamint a demokrácia támogatására, közvetítésére és választási megfigyelésére irányuló tevékenységei révén; felhívja a figyelmet a 2022. januári és februári ukrajnai tényfeltáró missziójára, amely jó példa parlamenti diplomáciájára reagálóképességére; megerősíti, hogy a Parlamentnek teljes mértékben ki kell használnia felügyeleti és költségvetési hatásköreit az Unió nemzetközi szintű döntései során; kiemeli a Parlament demokráciatámogatási programjainak fontosságát, amelyek a harmadik országokban a kulcsfontosságú politikai szereplők bevonásával és a fenntartható demokratikus kormányzás elősegítésével erősíthetik az EU szerepét a világban;

73. hangsúlyozza, hogy a parlamentek közötti politikai és technikai párbeszéd alapvető fontosságú, és azt megfelelően össze kell hangolni a kormány szintű fellépésekkel; ezért az EU külső fellépése egészének hatékonysága és egy elszámoltathatóbb KKBP érdekében hangsúlyozza az összes vonatkozó információ intézmények közötti zökkenőmentes cseréjének fontosságát a KKBP területén, beleértve a bizalmas információk cseréjét is;

74. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé és erősítsék meg az EU külső tevékenységének parlamenti felügyeletét, többek között az alelnökkel / főképviselel és a Bizottsággal folytatott rendszeres konzultációk révén; hangsúlyozza, hogy ez a felügyelet lényeges szerepet játszik az európai demokrácia megfelelő működésének és a közbizalom elnyerésének biztosítása szempontjából; hangsúlyozza, hogy a felügyelet kiindulási pontként szolgálhat a Parlament KKBP-n belüli intézményi szerepének megerősítéséhez; szorgalmazza a biztonság- és védelempolitika terén a Parlament érzékeny tanácsi információkhoz való hozzáféréséről szóló 2002. évi intézményközi megállapodás⁽¹⁸⁾ helyébe lépő tárgyalások gyors lezárását; szorgalmazza a tagállamok biztonsági és információs szolgálatai közötti koordináció végrehajtását;

75. hangsúlyozza a parlamenti közgyűlések mint az együttműködés és az intézményi párbeszéd színtereinek fontosságát, valamint az európai külügyi fellépéshez nyújtott értékes hozzájárulásukat a biztonságot érintő kérdésekben is, továbbá hangsúlyozza tevékenységük előmozdításának és megfelelő működésük és fejlődésük biztosításának szükségességét; kéri, hogy az Európai Parlament erősítse meg az uniós küldöttségek munkájának felügyeletét az uniós értékek és elvek külföldi képviselete és az uniós érdekek érvényesítésére irányuló törekvések terén, az emberi jogi megközelítés figyelmen kívül hagyása nélkül; kiemeli, hogy az uniós küldöttségeknek rendelkezniük kell az e feladatok hatékony ellátásához szükséges és megfelelő erőforrásokkal és képességekkel;

76. kéri az Európai Parlamentnek a globális Európa és az IPA III programozásában való fokozott részvétele teljes körű kihasználását; üdvözli a külső finanszírozási eszközökről szóló félevenkénti magas szintű geopolitikai párbeszéd bevezetését, amely nemcsak az EU külpolitikai prioritásainak áttekintéséhez, hanem aktív formálásához is kulcsfontosságú eszköz; hangsúlyozza, hogy a geopolitikai párbeszéd célja, hogy a Parlament a Globális Európa és az IPA III tematikus és földrajzi prioritásaira vonatkozóan útmutatást, stratégiai irányítást és iránymutatást nyújtson a programozáshoz és végrehajtáshoz; ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a Parlamentnek kellő időben és megfelelő részletességgel meg kell kapnia a vonatkozó előkészítő dokumentumokat ahhoz, hogy érdemi ellenőrzést tudjon végezni; kéri, hogy a projektek és fellépések egységes, közös, átlátható nyilvános adatbázisának létrehozásával javítsák a finanszírozási eszközök végrehajtásának átláthatóságát;

⁽¹⁸⁾ HL C 298., 2002.11.30., 1. o.

2022. február 17., csütörtök

77. emlékezteti a Tanácsot a Parlament azon jogára, hogy tájékoztatást kérjen a nemzetközi megállapodásokról folyó tárgyalásokkal és a megállapodások megkötésével kapcsolatos eljárások valamennyi szakaszáról, valamint arra a jogára, hogy megadhatja vagy megtagadhatja hozzájárulását az ilyen megállapodásokhoz; eltökélt szándéka, hogy a Szerződésekben meghatározott hatáskörökkel élve biztosítsa az EU nevében megtárgyalt nemzetközi megállapodások átláthatóságát és demokratikus felügyeletét, valamint 2019. március 28-i ajánlásának⁽¹⁹⁾ megfelelően az Európai Békekeret végrehajtását, többek között a külső fellépések terén meglévő egyéb uniós eszközökkel való kiegészítő jellege tekintetében is;

78. ismét hangsúlyozza álláspontját, hogy legfőbb ideje felülvizsgálni a politikai elszámoltathatóságról szóló 2010. évi nyilatkozatot a Parlament és az alelnök/főképviselő közötti kapcsolatok ezen alapjának javítása érdekében;

o

o o

79. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament 2019. március 28-i ajánlása a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a Bizottság támogatásával a Tanácshoz intézett, az Európai Békekeret létrehozásáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatáról (HL C 108., 2021.3.26., 141. o.).

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0040

A közös biztonság- és védelempolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2183(INI))**

(2022/C 342/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címére,
- tekintettel a katonai robotrepülőgépek használatáról szóló, 2014. február 27-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a katonai mobilitásról szóló, 2018. december 11-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az autonóm fegyverrendszerekről szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására,
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek és a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló 2008/118/EK irányelvnek az uniós keretben végzett védelmi feladatok tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2019. november 26-i álláspontjára ⁽³⁾,
- tekintettel a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról szóló éves jelentésről szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról szóló éves jelentésről szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a fegyver kivételre vonatkozó 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtásáról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a honvédelem és biztonság területét érintő beszerzésekről szóló 2009/81/EK irányelv és a védelmi vonatkozású termékek transzferéről szóló 2009/43/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodásnak, valamint az Európai Unió és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti, a minősített adatok cseréjére és védelmére vonatkozó biztonsági eljárásokról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló, 2021. április 28-i álláspontjára ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL C 285., 2017.8.29., 110. o.

⁽²⁾ HL C 388., 2020.11.13., 22. o.

⁽³⁾ HL C 232., 2021.6.16., 71. o.

⁽⁴⁾ HL C 270., 2021.7.7., 54. o.

⁽⁵⁾ HL C 270., 2021.7.7., 41. o.

⁽⁶⁾ HL C 385., 2021.9.22., 47. o.

⁽⁷⁾ HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

⁽⁸⁾ HL C 494., 2021.12.8., 54. o.

⁽⁹⁾ HL C 506., 2021.12.15., 159. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel a transzatlanti kapcsolatok összefüggésében az EU és a NATO közötti együttműködésről szóló, 2021. július 7-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az EU kibervédelmi képességeinek állapotáról szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/697 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹²⁾,
- tekintettel a Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹³⁾,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) által a Tanácsnak 2016. november 14-én benyújtott, „Biztonsági és védelmi végrehajtási terv” című dokumentumra, valamint az EU globális biztonsági és védelmi stratégiájának végrehajtásáról szóló, 2016. november 14-i tanácsi következtetésekre, amelyek a biztonság és védelem tekintetében meghatározzák az EU ambíciószintjét,
- tekintettel a Tanácsnak és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselőinek a polgári közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) területére vonatkozó paktum létrehozásáról szóló, 2018. november 19-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács nőkről, békéről és biztonságról szóló, 2018. december 10-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács ifjúságról, békéről és biztonságról szóló, 2018. június 7-i következtetéseire, valamint „A fiatalok a külső tevékenységekben” című, 2020. június 5-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanácsnak az állandó strukturált együttműködés (PESCO) 2020. évi stratégiai felülvizsgálatáról szóló, 2020. november 20-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács tagjainak a biztonságról és a védelemről szóló, 2021. február 26-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Tanács „A déli szomszédsggal kialakított megújított partnerség: új program a földközi-tengeri térség számára” című, 2021. április 16-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács Száhel-övezetre vonatkozó integrált európai uniós stratégiáról szóló, 2021. április 16-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács KBVP-ről szóló, 2013. november 25-i, 2014. november 18-i, 2015. május 18-i, 2016. június 27-i, 2016. november 14-i, 2017. május 18-i, 2017. július 17-i, 2018. június 25-i, 2019. június 17-i, 2019. december 10-i, 2020. június 17-i, 2020. október 12-i, 2020. november 20-i, 2020. december 7-i és 2021. május 10-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács az EUFOR Althaiia műveletről szóló, 2021. október 18-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács belarusz rezsím által indított, a migránsokat eszközként felhasználó, hibrid támadásokról szóló, 2021. október 22-i következtetéseire,

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0346.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0412.

⁽¹²⁾ HL L 170., 2021.5.12., 149. o.

⁽¹³⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az Európai Tanács által 2019. június 20-án elfogadott, 2019–2024-es időszakra szóló új stratégiai menetrendre,
- tekintettel az Európai Tanács tagjai és a Száhel G5-országok 2020. április 28-i együttes nyilatkozatára,
- tekintettel a Tanács éghajlatváltozással és biztonsággal kapcsolatos integrált megközelítésre vonatkozó, 2021. október 5-én elfogadott koncepciójára,
- tekintettel a Tanács 2020. november 9-i éghajlatváltozási és -védelmi ütemtervére,
- tekintettel az Európai Védelmi Ügynökség éves védelmi szemlééről szóló, a Tanács 2020. november 20-i ülésén ismertetett jelentésére,
- tekintettel az Uniót vagy annak tagállamait fenyegető kibertámadások elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2019. május 17-i (KKBP) 2019/797 tanácsi határozatra ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az állandó strukturált együttműködés (PESCO) létrehozásáról és a részt vevő tagállamok jegyzékének meghatározásáról szóló, 2017. december 11-i (KKBP) 2017/2315 tanácsi határozatra ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel az Európai Békekeret létrehozásáról, valamint a (KKBP) 2015/528 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. március 22-i (KKBP) 2021/509 tanácsi határozatra ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a Kanadának, a Norvég Királyságnak és az Amerikai Egyesült Államoknak a katonai mobilitásra vonatkozó PESCO-projektben való részvételéről szóló, 2021. május 6-i (KKBP) 2021/748, 2021/749 és 2021/750 tanácsi határozatokra,
- tekintettel az Európai Unió mozambiki katonai kiképzési missziójáról (EUTM Mozambik) szóló, 2021. július 12-i (KKBP) 2021/1143 tanácsi határozatra,
- tekintettel az alelnök/főképvisező által „Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan” címmel 2016. június 28-án bemutatott dokumentumra,
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképvisezőjének „A nyitott és biztonságos globális tengeri terület megteremtése: az Európai Unió tengerbiztonsági stratégiájának elemei” című, 2014. március 6-i közös közleményére (JOIN(2014)0009),
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképvisezőjének „A reziliencia stratégiai megközelítése az EU külső fellépéseiben” című, 2017. június 7-i közös közleményére (JOIN(2017)0021),
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképvisezőjének „Az EU kiberbiztonsági stratégiája a digitális évtizedre” című, 2020. december 16-i közös közleményére (JOIN(2020)0018),
- tekintettel von der Leyen elnöknek az Unió helyzetéről szóló, 2020. és 2021. évi értékelő beszédére és az ezeket kísérő szándéknyilatkozatokra,
- tekintettel az Európai Védelmi Alap 2021. évi éves munkaprogramjára, amelyet a Bizottság 2021. június 30-án fogadott el,
- tekintettel az Európai Számvevőszék európai védelemről szóló, 2019. szeptember 12-i, 09/2019. sz. áttekintésére,
- tekintettel az Észak-atlanti Szerződésre,
- tekintettel az EU és a NATO közötti együttműködésről szóló, 2014. július 8-án és 2018. július 10-én aláírt együttes nyilatkozatokra,

⁽¹⁴⁾ HL L 129. I, 2019.5.17., 13. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 331., 2017.12.14., 57. o.

⁽¹⁶⁾ HL L 102., 2021.3.24., 14. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió Tanácsa és a NATO Tanácsa által 2016. december 6-án, illetve 2017. december 5-én jóváhagyott közös javaslatok végrehajtása terén elért eredményekről szóló, 2021. május 17-i hatodik jelentésre,
 - tekintettel az Európai Unió Tanácsa és a NATO Tanácsa által 2016. december 6-án, illetve 2017. december 5-én jóváhagyott, a varsói közös nyilatkozat végrehajtására vonatkozó 74 pontos közös javaslatra,
 - tekintettel az EU–USA csúcstalálkozó „Towards a renewed Transatlantic partnership” (A megújított transzatlanti partnerség felé) című, 2021. június 15-én kiadott nyilatkozatára,
 - tekintettel a Krím félsziget Oroszország általi jogellenes megszállására és elcsatolására,
 - tekintettel a tagállamok légtérének és tengeri határainak Oroszország általi megsértésére,
 - tekintettel Kína növekvő gazdasági és katonai jelenlétére a földközi-tengeri és afrikai országokban,
 - tekintettel a belföldi és külföldi terrorista fenyegetésre, elsősorban olyan csoportok részéről, mint az ISIS,
 - tekintettel az új technológiákra, így például a mesterséges intelligenciára, az űrképességekre és a kvantuminformatikára, amelyek új lehetőségeket jelentenek az emberiség számára, de egyúttal a védelem- és külpolitika területén új kihívásokat is teremtenek, amelyek világos stratégiát és a szövetségesek közötti konszenzust tesznek szükségessé,
 - tekintettel az ENSZ Alapokmányára és az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet 1975. évi Helsink-i Záróokmányára,
 - tekintettel az ENSZ tengerjogi egyezményeire,
 - tekintettel a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) 2021. szeptember 8-i rendkívüli csúcstalálkozóján kiadott záróközleményre,
 - tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, beleértve a fenntartható fejlődés békés és befogadó társadalmainak előmozdítására törekvő 16. célt,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0358/2021),
- A. mivel 2020-ban a Covid19-világjárvány rávilágított a globális fenyegetések növekedésére és arra, hogy az Unió külső függőségei miatt kiszolgáltatott helyzetben van; mivel a világjárvány miatt a biztonság és a stratégiai önállóság fogalma ezentúl magában foglal egészségügyi, technológiai és gazdasági szempontokat is;
- B. mivel Európának szembe kell néznie stratégiai környezete gyors és hosszú távú romlásával; mivel a terrorizmus továbbra is a legjelentősebb veszélyek egyike; mivel az államok nem leplezik hatalmi ambícióikat, és olyan terjeszkedési stratégiát követnek, amely fegyveres erő alkalmazását is magában foglalja; mivel ez a stratégia a tengerek, a világűr, az Északi-sark és a kibertér militarizálódásának, valamint a fegyverkezési verseny újraindulásának kockázatával jár;
- C. mivel a stratégiai infrastruktúrák elleni kibertámadások Covid19-válság alatti megszorodása vagy a közelmúltbeli Pegasus-ügy is azt bizonyítja, hogy sürgősen védintézkedéseket kell kifejleszteni a kiberfenyegetések új formáival és a legfejlettebb kémkedési technológiákkal szemben; mivel az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy 1,6 millárd EUR összeget fordít a közigazgatási szervek, a vállalkozások és a magánszemélyek kiberbiztonsági reagálási képességeinek fejlesztésére és kiberbiztonsági eszközökkel való ellátására, továbbá arra, hogy e területen fejleszti az együttműködést a közszféra és a magánszféra között;
- D. mivel a Parlament az európai demokrácia megnyilvánulásának helyszínéül célpontot jelent; mivel a tevékenységeknek a Covid19-világjárvány alatt elterjedté vált távmunka miatti digitalizációja még sebezhetőbbé tett bennünket a meglévő fenyegetésekkel szemben;
- E. mivel az EU tagállamainak katonai képességei révén összesen 395 milliárd EUR összegű katonai költségvetéssel rendelkezik, amellyel világszinten a második helyen áll; mivel Európa kapacitásai széttagoltak, és átfedések, hiányosságok és az interoperabilitás hiánya jellemzi őket;

2022. február 17., csütörtök

- F. mivel a technológiai fejlődés, a társadalmak digitalizációja és a nemzetközi gazdasági integráció miatt a fenyegetések egyre összetettebbé válnak; mivel ebből következően a több katonai és/vagy nem katonai eszközt – például dezinformációt, migrációval való zsarolást, kibertámadásokat vagy a gazdasági nyomásgyakorlást – kombináló hibrid fenyegetések is egyre szaporodnak, amelyek az európai érdekek és értékek ellen hatnak, és egyre növekvő veszélyt jelentenek az EU és annak vállalkozásai, közszolgáltatásai és polgári biztonságára;
- G. mivel az Unió határainál, illetve egyes uniós szempontból fontos területeken tapasztalható, sokasodó válságkockázatok hatására a tagállamok gyorsreagálási képességek, különösen harccsoportok kialakítását kezdték meg, összhangban az uniós átfogó célokkal; mivel a harccsoportok számos korláttal szembesülnek politikai, szervezeti és pénzügyi téren is; ennélfogva a bevetésükre soha nem került sor;
- H. mivel az orosz katonai jelenlét Ukrajnában és Ukrajna környékén történő, példa nélküli növelése a Kreml által előterjesztett követelésekkel együtt oda vezethet, hogy Európa újra különböző befolyási övezetekre bomlik, és az EU keleti partnereinek, például Ukrajnának és Grúziának a NATO-hoz való csatlakozásra irányuló törekvései megtörnek;
- I. mivel a nemzetközi közösség, és különösen az EU kötelezettséget vállalt a Száhel-övezetben és különösen Maliban; mivel a mali junta üdvözölte és már alkalmazza az úgynevezett Wagner-csoporthoz kapcsolódó orosz katonai oktatókat és zsoldosokat a mali katonai tevékenységekben való részvétellel; tekintettel arra, hogy ez a cég minden beavatkozása helyszínén erőszakos cselekményeket követett el;
- J. mivel az Afganisztánból történő kivonulás és a tálibok újbóli hatalomátvétele a régióban és azon túl is megnövelte a terrorizmus veszélyét; mivel az EU KBVP-missziót, az Európai Unió afganisztáni rendfenntartó misszióját (EUPOL Afganisztán) működtette Afganisztánban (2007 és 2016 között), és 17 milliárd EUR-t bocsátott Afganisztán rendelkezésére; mivel a tagállamok a kivonuláskor az Egyesült Államoktól függték, amely nagyon rövid időn belül 6 000 katonát mozgósított a kabuli repülőtér biztosítására, lehetővé téve ezzel az európai állampolgárok és veszélyben lévő afgán állampolgárok evakuálását; mivel ebben a helyzetben az EU-nak nem volt módja sem légihid létrehozására, sem saját evakuálási műveletei koordinálására; mivel ha az EU-nak a kabuli evakuációhoz hasonló műveletet kellene végrehajtania, a jelenlegi állapotban nem tudna gyors döntéseket hozni, csapatokat telepíteni, valamint evakuációkat és légihidakat hatékonyan és proaktívan végrehajtani; mivel ebből következik, hogy az EU-nak és tagállamainak sürgősen le kell vonniuk az afgán válság tanulságait, hogy megerősítsék az EU azon képességét, hogy hasonló körülmények között önállóan tudjon fellépni; mivel a stratégiai iránytű lehetővé teszi majd az uniós ambíciószint meghatározását, különösen az afganisztáni kudarcból levont tanulságok tekintetében;

Az EU biztonsági és védelmi doktrínájának kidolgozása a stratégiai iránytű révén, a stratégiai autonómia előmozdítása érdekében

1. hangsúlyozza, hogy az EU-nak az alábbiakkal kell szembenéznie:
 - a többpólusú világban állami és nem állami szereplőktől származó új és kialakulóban lévő fenyegetések, például a terrorizmus, az önkényuralom térnyerése, a hibrid hadviselési eszközök – például kibertámadások – révén megvalósuló hibrid fenyegetések, a migráció eszközként való felhasználása, a dezinformáció és a külföldi beavatkozás, amelyek elmosásák a háború és a béke közötti határvonalat, valamint fokozódó fenyegetések a természeti erőforrásokat, az energiabiztonságot és az éghajlatváltozást illetően;
 - a militarizálódás fokozódása világszerte, egyre növekvő katonai dimenzióval rendelkező, visszatérő globális hatalmi verseny és növekvő geopolitikai feszültségek, egyfajta „békétlen” korszak, amelyet az ellenséges verseny, a leszerelési erőfeszítések és a nemzetközi fegyverzet-ellenőrzési rendszerek csökkenése, a tömegpusztító fegyverek, köztük a nukleáris fegyverek elterjedése, valamint a vegyi fegyverek használata jellemez;
 - továbbra is instabil szomszédság keleten és délen;

úgy véli, hogy az Unió határain és közvetlen szomszédságában (Észak-Afrikában, a Közel-Keleten, a Kaukázusban, a Balkánon, a Földközi-tenger keleti térségében stb.), valamint kiterjesztett szomszédságában (a Száhel-övezetben, Afrika szarván stb.) tapasztalható instabilitás és kiszámíthatatlanság az Ukrajna és Grúzia elleni orosz agresszióval együtt közvetlen és közvetett fenyegetést jelent a kontinens biztonságára nézve; hangsúlyozza a belső és a külső biztonság közötti elválaszthatatlan kapcsolatot; elismeri, hogy a szomszédságban való aktív szerepvállalás az Európai Unió érdekében áll; hangsúlyozza a Nyugat-Balkán stabilitásának fontosságát; aggodalommal állapítja meg a Krím-félsziget fokozódó militarizálását és az Oroszországi Föderáció által a fekete-tengeri térség destabilizálására tett kísérleteket;

2022. február 17., csütörtök

2. határozottan elítéli az orosz katonai jelenlét növelését Ukrajnában és Ukrajna környékén, valamint a Kreml arra irányuló követelését, hogy állítsák meg a NATO további bővítését, az európai biztonsági struktúrát pedig a „befolyási övezetek” elavult elképzelése alapján alakítsák át; hangsúlyozza, hogy minden demokratikus ország szabadon választhatja meg szövetségeit, és e tekintetben határozottan támogatja Ukrajna és Grúzia nyugatbarát törekvéseit, beleértve NATO-tagságukat és a jövőbeli uniós csatlakozásukat is;

3. megállapítja, hogy a 2020-as évet a Covid19-világjárvány és az Unió kül-, biztonság- és védelempolitikája előtt álló számos kihívás határozta meg, ami rávilágított a megfelelő koordinációnk hiányára és a világ többi részétől való függőségünkre; hangsúlyozza, hogy az EU-nak ebből le kell vonnia a tanulságokat, különösen nemzetközi szereplőként digitális és technológiai szuverenitása és átfogó stratégiai autonómiája megerősítése, valamint azon képességének és hajlandóságának megerősítése érdekében, hogy szükség esetén önállóan döntsön és cselekedjen a külügyek, a biztonság és a védelem területén, továbbá annak érdekében, hogy újraértékelje az olyan szereplőktől való függőségét, amelyek nem vallanak hasonló értékeket; ismételten hangsúlyozza, hogy az Uniónak az egészségügy terén is meg kell erősítenie autonómiáját;

4. üdvözli a stratégiai iránytűvel kapcsolatos munka, az eddig példa nélküli, stratégiai gondolkodás megkezdését, amelynek 2022 márciusában kell befejeződnie; hangsúlyozza, hogy a stratégiai iránytű kidolgozása kiindulópont a közös európai védelemnek az EUSZ 42. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel összhangban történő megvalósításához és a KBVP meghatározásához, és hogy jelentős lépésnek kell lennie egy olyan valódi európai védelmi unió felé, amely figyelembe veszi egyes tagállamok sajátos alkotmányos helyzetét; úgy véli, hogy a stratégiai iránytűnek nagyobb kohéziót kell teremtenie a biztonság és a védelem területén; hangsúlyozza, hogy egy erősen többpólusú világban, ahol erősödik a szuperhatalmak közötti verseny, az Unió együttes súlya hozzájárulhat az uniós tagok biztonságának garantálásához, és hogy szilárd uniós védelmi politikára van szükség ahhoz, hogy az EU rendelkezzen a béke, az emberi biztonság, a demokrácia és a fenntartható fejlődés érdekében végzendő hatékony munkához szükséges eszközökkel; kiemeli, hogy az európai védelmi unió az EU stratégiai autonómiára irányuló, kinyilvánított célkitűzésének része lenne; ezzel összefüggésben megállapítja, hogy az Unió és tagállamai külső biztonsági kihívásaira adott válasz elsősorban azon képességek kinyilvánításán és konkrét alkalmazásán alapul, amelyek lehetővé teszik a válsághelyzetek pontosabb felmérését, a gyorsabb döntéshozatalt és – amikor a helyzet azt kívánja – az erőteljesebb intézkedéseket, hogy – a szövetségek és a partnerségek tiszteletben tartása mellett – megvédjük érdekeinket és értékeinket; megjegyzi, hogy ez növelné az uniós koherenciát a biztonság és a védelem terén; úgy véli, sürgős szükség van a valódi európai biztonsági unió kialakítására, amely magában foglalja az összes katonai és polgári biztonsági szempontot, eszközt, költségvetést és képességet, valamint a konfliktusok teljes ciklusát a megelőzéstől a konfliktusok utáni stabilizációig, és amely modern, progresszív és szilárd humánbiztonsági koncepción alapul, amely az uniós polgárok, a helyi lakosság, valamint az állami intézmények biztonságának és stabilitásának biztonsági követelményeit tartja szem előtt; sürgeti, hogy a konfliktusok megelőzése, a közvetítés és a dezeszkaláció terén az EU bővítse intézményi kapacitásait;

5. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az iránytűt támogassák 360 fokos fenyegetettség-elemzéssel; hangsúlyozza, hogy az EU-nak a stratégiai iránytűvel erre az elemzésre kell ambiciózus választ adnia, az elemzés megállapításait pedig rendszeresen és realista szemszögből felül kell vizsgálni, egy folyamatos fenyegetettségértékelési mechanizmus és parlamenti konzultáció kialakítása céljából;

6. hangsúlyozza, hogy a stratégiai iránytűnek lehetővé kell tennie az Unió cselekvési képességének megerősítését olyan, egyre hitelesebb stratégiai partnerként és a békét szolgáló globális szereplőként, amely erősíti és védi a szabályokon alapuló nemzetközi rendszert és a többoldalú együttműködést, ugyanakkor szükség esetén önállóan is képes fellépni; hangsúlyozza, hogy ezt a gyakorlatot rendszeresen aktualizálni kell, és ambiciózus irányvonalat kell meghatározni annak érdekében, hogy realisztikus és működőképes legyen, és tartalmazzon ütemtervet a határozatok és az ellenőrzési mechanizmusok végrehajtására vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy ennek a gyakorlatnak lehetővé kell tennie az Unió számára, hogy következetes és tényleges előrelépést tegyen a koherens védelempolitika, a közös stratégiai kultúra, valamint az EU stratégiai kihívásainak és a fenyegetések előrejelzési képességének közös értelmezése felé, valamint gyors és összehangolt reagálást, jövőbeli beavatkozási forgatókönyveket és autonóm rezilienciát kell biztosítania annak érdekében, hogy az EU a Szerződésekkel összhangban szolidáris alapon mozgósíthassa erőforrásait, ha egy tagállam veszélyben van, és ha a nemzetközi békét, biztonságot és stabilitást az EU-n kívül veszély fenyegeti, és végső soron biztosítani tudja az európai polgárok, érdekek és értékek védelmét; emlékeztet arra, hogy a 2016. november 14-i tanácsi következtetésekből meghatározott, a biztonság és a védelem terén meglévő uniós ambíciószint magában foglalja a külső konfliktusokra és válságokra való reagálást, a partnerek kapacitásának kiépítését és „az Unió és polgárai védelmét”; kiemeli az integrált megközelítés fontosságát, amely a konfliktusokra és válságokra adott uniós válasz alapja;

7. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Parlament, különösen annak Biztonság- és Védelempolitikai Albizottsága rendszeres tájékoztatást és jelentéseket kapjon az Európai Külügyi Szolgálattól (EKSZ) a stratégiai iránytű végrehajtásáról annak 2022. márciusi jóváhagyását követően;

2022. február 17., csütörtök

A 2020. évi KBVP-missziók és -műveletek – értékelés és ajánlások

8. emlékeztet rá, hogy az Unió jelenleg tizenegy polgári missziót, valamint hét katonai missziót és műveletet hajt végre; emlékeztet rá, hogy ezek közül csak három rendelkezik végrehajtó mandátummal: az Európai Unió által vezetett tengeri erők (EUNAVFOR) szómáliai Atalanta művelete, az Európai Uniónak a földközi-tengeri térségben folytatott katonai művelete (EUNAVFOR MED IRINI) és az Európai Unió bosznia-hercegovinai katonai művelete (EUFOR Althai); emlékeztet rá, hogy az Unió hat polgári misszió (az EU kapacitásépítő missziója Maliban (EUCAP Száhel Mali), EUCAP Száhel Niger, EUCAP Szomália) és hat katonai misszió (az Európai Uniónak a mali fegyveres erők kiképzéséhez hozzájáruló katonai missziója (EUTM Mali), EUTM Szomália, EUNAVFOR Atalanta, EUNAVFOR MED IRINI) révén átfogó szerepet vállal a Száhel-övezetben és Afrika száraz térségében; megjegyzi, hogy ezek a missziók és műveletek még nem valósították meg a bennük rejlő összes lehetőséget, és rájuk is hatással van a Covid19-világjárvány, befolyásolva a tevékenységüket és korlátozva hatékonyságukat; javasolja, hogy az uniós KBVP-missziók és -műveletek költségvetését, tervezését és felszerelését a Covid19 tanulságainak fényében értékeljék, és ezért a missziók standard stratégiai felülvizsgálata részeként tekinti az eredmények felülvizsgálatát és a megbízatások lehetséges kiigazítását;

9. hangsúlyozza, hogy az Unió számára fontos a fenntartható stabilitás, a humánbiztonság és jólét biztosítása a szomszédságban; megállapítja, hogy a KBVP katonai műveletei immár szinte kizárólag a fegyveres erők képzésére irányulnak (EUTM), végrehajtó dimenzió nélkül, korlátozott támogatással; úgy véli, hogy e missziók megbízatását – nem érintve nem végrehajtható dimenziójukat – meg kell erősíteni, hangsúlyozva a coachingot, annak érdekében, hogy az európai tanácsadók a lehető legpontosabban ellenőrizhessék a helyszínen, hogy a képzési programokat megfelelően hajtották-e végre, és azok összhangban vannak-e a helyi fegyveres erők operatív szükségleteivel;

10. hangsúlyozza, hogy az Európai Békekeret égisze alatt történő fegyverszállításnak teljes mértékben tiszteletben kell tartania a fegyverkivitelről szóló uniós közös álláspontot, a nemzetközi emberi jogi jogszabályokat és humanitárius jogot, és hatékony átláthatósági rendelkezéseket kell tartalmaznia;

11. sajnálatának ad hangot a mali puccsisták fellépése miatt; mélyszéles aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Mali területén és általában a Száhel-övezetben nem működnek az alapvető állami szolgáltatások; rendkívüli módon nyugtalanítja a régió biztonságának romlása; mély aggodalmát fejezi ki az ENSZ főtitkárának jelentései miatt, amelyek fegyveres csoportok, köztük terrorista csoportok, a mali fegyveres erők és a Száhel-övezet G5-országainak fegyveres erői által elkövetett, súlyos, múltbeli és folyamatban lévő emberi jogi visszaélésekről és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértéséről, többek között állítólagos háborús bűncselekményekről számolnak be; mélyszéles elítéli e tekintetben a büntetlenséget, és hangsúlyozza, hogy az efféle folytatódó bűncselekmények aláássák a biztonságos környezet megteremtését, valamint a fegyveres csoportok és a terroristák elleni küzdelemre irányuló európai és nemzetközi erőfeszítéseket is; hangsúlyozza az ellenséges szereplők növekvő szerepvállalását egy olyan régióban, amely létfontosságú a biztonságunk szempontjából, ez pedig veszélyeztetheti az EU és Mali közös célkitűzéseit, azaz az emberi biztonságot, a békét, a stabilitást és a fenntartható fejlődést az országban, ahol más szereplők, akik nem feltétlenül vallják ugyanazokat az etikai elveket, mint az EU és tagállamai, készek a képességbeli hiányok betöltésére, tekintet nélkül a nemzetközi jogállamisági normákra vagy a hadijogra; súlyos aggodalmának ad hangot a külföldi katonai magánvállalatok növekvő befolyása, valamint a mali kormány azon lehetséges terveit, hogy fegyveres erőinek kiképzéséhez együttműködést kezdeményezzen egy orosz katonai magánvállalattal, a Kremlt helyettesítő Wagner-csoporttal; rámutat, hogy ez az együttműködés összeegyeztethetetlen az EU biztonsági és védelmi együttműködésével, nevezetesen az EUTM Malival, emiatt kéri, hogy az EU értékelje újra a Malival kapcsolatos szerepvállalását; sürgeti a jelenlegi mali hatóságokat, hogy tartózkodjanak a Wagner-csoporttal való szerződéstől, és ne engedélyezzék személyzetének belépését Mali területére; általánosságban hangsúlyozza, hogy szorosan nyomon kell követni a biztonsági és katonai magánvállalatok tevékenységét, amelyek egyre inkább jelen vannak a kiszolgáltatott területeken, például Afrikában, Latin-Amerikában és Kelet-Európában, és emlékeztet annak fontosságára, hogy a Parlamentet folyamatosan tájékoztassák a kérdéstről;

12. tudomásul veszi a Száhel-övezetben végrehajtott francia katonai akció nemzetközi és afrikai partnereinkkel egyeztetve és közösen történő újraszervezésének bejelentését; hangsúlyozza, hogy ezeket a fejleményeket a Száhel-övezetben jelen lévő valamennyi nemzetközi partnerrel, különösen az európai partnerekkel szoros egyeztetésben kell végrehajtani; örömmel állapítja meg, hogy az EU és tagállamai továbbra is szerepet vállalnak a Száhel-övezet G5-országainak stabilizációjában, különösen a Száhel-övezet G5-országai közös erőinek támogatása révén, az uniós KBVP-missziók megerősítésével; és hogy az európai tagállamok fegyveres erői egyre nagyobb mértékben vesznek részt a Takuba alkalmi harci kötelékben;

13. üdvözlözi az EUTM Mali új, kibővített megbízatásának kiigazítását; felszólítja a fegyveres erőknek nyújtott strukturális együttműködés és nem végrehajtható jellegű támogatás megerősítésére, valamint a regionalizációs folyamat felgyorsítására, amely lehetővé teszi a misszió számára, hogy katonai segítséget nyújtson a G5-országok fegyveres erőinek, különösen Burkina Fasónak és Nigernek, ami hatással lesz a nemzetközi, európai és afrikai partnerekre; hangsúlyozza, hogy az Európai Békekeret új lehetőségeket kínál a mali fegyveres erők képzésére szánt felszerelés szállításával kapcsolatban, és

2022. február 17., csütörtök

e lehetőségeknek kulcsszerepük lesz az európai fellépés megerősítésében és hatékonyabbá tételében; meggyőződése, hogy az EU-nak gyorsan és hatékonyan növelnie kell a felszerelések biztosítására irányuló képességeit annak érdekében, hogy az EUCAP és az EUTM missziók ne veszítsék el hitelességüket a helyi hatóságokkal szemben, feltéve, hogy ezek a biztonsági erők megfelelnek a nemzetközi humanitárius jognak és a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak, és demokratikus ellenőrzés alatt állnak;

14. felhívja a tagállamokat, hogy jelentős mértékben járuljanak hozzá az EUTM Mali tanácsadói tevékenységéhez, és küldjenek erre alkalmas személyzetet; emlékeztet arra, hogy a KBVP regionalizációs folyamatának továbbra is erősítenie kell a nemzetközi szereplőkkel, valamint a térségben érintett uniós tagállamokkal való együttműködést és koordinációt, a folyamatban lévő kezdeményezések révén, amilyen például a Partnerség a Száhel-övezet biztonságáért és stabilitásáért (P3S); hangsúlyozza, hogy az EU a Száhel-övezet G5-országai közös erőinek és az ahhoz kapcsolódó rendőrségi egységnek az operatív tételéhez is fontos támogatást biztosít; üdvözlí a Száhel-övezetre vonatkozó integrált uniós stratégiát, amely a kormányzás megerősítésére összpontosító, szélesebb körű megközelítést tartalmaz, és amely különösen hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az állami jelenlétet és a közszolgáltatásokat a régió országaiban; kiemeli az EUCAP Száhel Mali keretében tett erőfeszítéseket, amelyek célja a mali biztonsági erők bevetésének támogatása Mali középső részén; kiemeli az EUCAP Száhel Niger keretében tett erőfeszítéseket, amelyek célja Niger támogatása nemzeti védelmi és biztonsági politikájának kidolgozásában; emlékeztet arra, hogy a KBVP-fellépések regionalizációja támogatja a Száhel-övezetre irányuló integrált uniós megközelítést, és ezért a regionális tanácsadó és koordinációs egység tevékenységeinek folytatódniuk kell; úgy véli, hogy a KBVP regionalizált megközelítése releváns a Száhel-övezetben, de egyértelműbb szervezésre és koordinációra van szükség a jelenlegi polgári és katonai KBVP-missziók, a helyi szereplők és más nemzetközi szervezetek, például az ENSZ békefenntartó missziója – az ENSZ Maliban működő többdimenziós integrált stabilizációs missziója (MINUSMA) – és a francia katonai erők által irányított műveletek között; ismételt hangsúlyozza, hogy Burkina Faso támogatására jelentős erőfeszítéseket kell tenni, mivel e korlátozott kapacitásokkal rendelkező országnak intenzív fenyegetésekkel kell szembenéznie; emlékeztet arra, hogy a tartós hatékonyság érdekében a katonai és biztonsági válaszokat konkrét és látható intézkedéseknek kell kísérniük, hogy a lakosság számára alapvető szolgáltatásokat nyújtsanak; hangsúlyozza, hogy képesnek kell lenni a Guineai-öböl államainak aktívabb támogatására, hogy szembe tudjanak szállni a növekvő terrorfenyegetéssel; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a Száhel-övezetben, Nyugat-Afrikában és az Afrika szarva térségben tapasztalható fokozódó instabilitásra, és hogy az ezekben a régiókban zajló fejlemények nemcsak az afrikai kontinensre, hanem az Európai Unióra nézve is jelentős következményekkel járnak;

15. üdvözlí a Mozambiknak és Indiának az afrikai KBVP-missziókban és -műveletekben való részvételéről folyamatban lévő tárgyalásokat; nagyra értékeli Grúzia aktív részvételét a KBVP-fellépésekben, különösen a kiképzési missziókban való részvételét a Közép-afrikai Köztársaságban és Maliban;

16. emlékeztet rá, hogy a szomáliai biztonsági helyzet igen komoly aggodalomra ad okot, és destabilizáló tényezőt jelent Afrika szarva egésze számára, sőt a térségen túl is; hangsúlyozza, hogy az as-Sabáb továbbra is az al-Kaidához kapcsolódó egyik legerősebb terrorszervezet, és ezért a tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy jelentősebb mértékben vegyenek részt az e stratégiai fontosságú régióban indított európai missziókban és műveletekben, valamint az ezekhez szükséges források biztosításában; hangsúlyozza, hogy az EUTM Szomália esetében a parancsnoki struktúrák tanácsadói kapacitással történő megerősítése lehetővé teszi a műveletek végrehajtási módjának jelentős befolyásolását a többoldalú katonai segítségnyújtási kereten belül; hangsúlyozza, hogy az EUNAVFOR, az Atalanta, az EUCAP és az EUTM Szomália koherens egészet alkot, támogatva az Afrika szarva térségre vonatkozó uniós stratégiai keretet; örömmel veszi tudomásul, hogy az Atalanta művelet meghatározó szerepet játszik a kalózkodás és az illegális kereskedelem elleni küzdelemben Afrika szarva térségében, így sikeresen védi az Élelmezési Világprogram hajóit, az EUCAP Szomália pedig azáltal tölt be jelentős szerepet, hogy a pontföldi és szomáliföldi szövetségi és regionális hatóságok számára tanácsot ad a parti őrségi tevékenységek és a tengeri rendészet fejlesztésével kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy Afrika szarva térségében továbbra is fontos az uniós szerepvállalás a szomáli biztonsági erők kapacitásának megerősítése érdekében, és felhívja a figyelmet arra, hogy hatékonyságukat is növelni kell; üdvözlí és továbbra is ösztönzi a hasonlóan gondolkodó partnerek részvételét az Ádeni-öbölben és az Indiai-óceánon a biztonságos hajózás garantálása érdekében; integrált megközelítésre szólít fel a kalózkodást ösztönző fejlesztési és kormányzási problémák kezelése érdekében;

17. aggodalommal állapítja meg, hogy a Közép-afrikai Köztársaságban romlik a politikai és biztonsági helyzet; felszólít a kormányt, a demokratikus ellenzék és a civil társadalom közötti inkluzív párbeszéd helyreállítására és a békemegállapodás megújítására; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Közép-afrikai Köztársaság elnöke 2018 óta az országban háborús bűncselekményekért és az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős Wagner-csoport igénybeviteléhez folyamodik; aggályosnak tartja e döntés hatását a közép-afrikai csapatok kiképzésével foglalkozó misszió életképességére és hatékonyságára; elítéli az egyes helyi és külföldi fegyveres erők – többek között a külföldi biztonsági vállalatok – által növekvő számban okozott, az ENSZ közép-afrikai köztársasági többdimenziós integrált stabilizációs misszióját (MINUSCA) célzó fenyegetéseket és ellenséges incidenseket, valamint az uniós fellépést célzó dezinformációs kampányokat; üdvözlí és

2022. február 17., csütörtök

teljes mértékben támogatja az Európai Unió közép-afrikai köztársasági tanácsadó KBVP-missziójának (EUAM RCA) létrehozását; üdvözli az EUTM misszió tevékenységét, különösen a közép-afrikai hadsereg tisztjeinek és altisztjeinek képzésével kapcsolatban, valamint a misszió hozzájárulását a biztonsági ágazat reformjának a MINUSCA által koordinált globális folyamatához, és teljes mértékben támogatja a missziót; kitart amellett, hogy tájékoztatni kell a lakosságot a misszió célkitűzéseiről és előrehaladásáról; hangsúlyozza, hogy a 2022 első félévében esedékes stratégiai felülvizsgálat keretében értékelni kell, hogy az EU valójában mennyire képes kielégíteni a közép-afrikai hadsereg felszerelésre irányuló igényeit; kitart amellett, hogy az Európai Békekeret keretében az EUTM által kiképzett egységeknek nyújtott támogatást ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a Közép-afrikai Köztársaság hatóságai előrelépéseket tegyenek a politikai, belső és regionális helyzet javításában;

18. emlékeztet rá, hogy a Mozambik-csatorna stratégiai jelentőséggel bír; örömmel veszi tudomásul, hogy a tagállamok és a főképviselő/alelnök elkötelezett az iránt, hogy reagáljon a Cabo Delgado régióban tapasztalható, növekvő terrorfenyegetettségre, és aggodalommal tölti el annak veszélye, hogy e fenyegetettség tovább terjed a térségben; üdvözli a Tanács határozatát az Európai Unió mozambiki katonai kiképzési missziójának (EUTM Mozambik) megindításáról; tudomásul veszi az Európai Békekeret igénybevételét az EUTM Mozambik közös költségeinek fedezésére és katonai felszerelések biztosítására; felhívja a Tanácsot és az EKSZ-t, hogy a lehető legjobban használják ki az Európai Békekeretet, és használják fel ennek tapasztalatait az Európai Békekeret jövőbeli fejlesztésére és bővítésére; megjegyzi, hogy az EUTM konkrét célkitűzésnek felel meg, amely nevezetesen speciális haderők kiképzése a Cabo Delgado régióban zajló iszlamista felkelés, többek között az Anszár asz-Szuna dzsihádisták mozgalom elleni küzdelem érdekében; felszólít az EUTM mielőbbi telepítésére, tekintettel a helyzetre; sürgeti a tagállamokat, hogy méltányosabban járuljanak hozzá a misszióhoz szükséges haderő-generáláshoz; hangsúlyozza, hogy átfogó, hosszú távú, koherens stratégiára van szükség Mozambik számára, amelynek az iszlamista felkelők elleni küzdelem mellett a konfliktus fenntartható megoldása érdekében kezelnie kell a kormányzási hiányosságokat és a fejlesztési szükségleteket is; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a kormányerők betartsák a nemzetközi humanitárius jogot, és hogy bíróság elé állítsák a bírósági eljárás nélküli kivégzések, kínzások, fosztogatások és egyéb visszaélések elkövetőit;

19. üdvözli, hogy a Tanács egyértelműen elkötelezte magát az EUFOR Althai művelet mellett, amint ezt a 2021. október 18-i következtetéseiben ki is nyilvánította az Althai művelet 2020. évi megújításával, valamint azzal, hogy megbízatásának fókuszába a bosznia-hercegovinai hatóságok támogatását helyezte, a biztos és biztonságos környezet fenntartása érdekében, továbbá a művelet 2021. júniusában bemutatott harmadik stratégiai felülvizsgálatával; emlékeztet arra, hogy ez a misszió előkészítette az utat Bosznia-Hercegovina békéje, stabilizációja és európai integrációja felé, és hogy továbbra is kulcsfontosságú szerepet játszik Bosznia-Hercegovina és a régió biztonsága és stabilitása szempontjából; emlékeztet arra, hogy a misszió tapasztalatai és tanulságai jelentős értéket képviselnek valamennyi jelenlegi és jövőbeli katonai és polgári KBVP-misszió és -művelet számára; riasztónak tartja a bosznia-hercegovinai elnökség szerb tagja, Milorad Dodik lehetséges alkotmányellenes és szakadár fellépését, amely aláássa a daytoni békemegállapodást, és ezáltal a régió egészének biztonságát és békéjét; hangsúlyozza, hogy továbbra is fenn kell tartani a megfelelő horizonton túli megerősítő képességet, hogy a biztonsági helyzet romlása esetén gyorsan lehessen reagálni; megállapítja, hogy a misszió a tagállamok fővárosaihoz vezető biztonságos információs és kommunikációs csatornákon, valamint a nyílt forráskódú információgyűjtés és -elemzés képességeinek javításán keresztül tehető eredményesebbé; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy folytatódjék a másodlagos aknamentesítési tevékenység és a bosznia-hercegovinai haderők közös kiképzése; sürgeti a tagállamokat, hogy teljesítsék az Althaiához szükséges haderő-generálásra vonatkozó kötelezettségvállalásaikat; várakozással tekint Ukrajna részvétele elé az Althai misszióban; elismeri az EU és a NATO közötti fontos együttműködést a Nyugat-Balkánon, nevezetesen az EUFOR Althai misszió keretében, amelynek parancsnoksága a „Berlin Plusz” Megállapodásoknak köszönhetően a Szövetséges Erők Európai Főparancsnokságán (SHAPE) kapott helyet;

20. megelégedéssel veszi tudomásul az Európai Unió grúziai megfigyelő missziójának (EUMM Grúzia) eredményeit; jóváhagyja megbízatásának két évvel történő meghosszabbítását; hangsúlyozza, hogy további megfontolás tárgyává kell tenni a régióban vállalt KBVP-kötelezettségeket; határozottan elítéli Abházia és Dél-Oszétia grúz régióinak Oroszország általi illegális, a nemzetközi jog megsértésével végrehajtott megszállását és militarizálását, ami súlyos veszélyt jelent a keleti partnerség régiójára és egész Európára; aggodalmát fejezi ki a Grúzia megszállt területein tapasztalható romló biztonsági helyzet és az Oroszországi Föderáció tevékenységei miatt, amelyek destabilizálják a békét és a biztonságot a keleti partnerség régiójában; sürgeti az EU-t, hogy továbbra is követelje Oroszországtól, hogy konstruktívan vegyen részt a genfi nemzetközi tárgyalásokon, és teljesítse az EU által közvetített 2008. augusztus 12-i tűzszüneti megállapodás szerinti kötelezettségeit, legfőképpen teljes mértékben vonja ki katonai erőit Grúzia megszállt területeiről, és tegye lehetővé, hogy az

2022. február 17., csütörtök

EU megfigyelő missziója akadálytalanul bejuthasson Grúzia egész területére; elítéli a grúz állampolgárok illegális fogva tartását és elrablását, valamint az adminisztratív határvonal mentén zajló fokozott „határépítési” tevékenységeket; aggodalmát fejezi ki az EUMM Grúzia missziót célzó dezinformációs kampányok miatt, és felszólít a misszió nyomkövetési, elemzési és stratégiai kommunikációs kapacitásainak megerősítésére; ismételten szilárd támogatásáról biztosítja a keleti partnerség országait, különösen a nemzetközileg elismert határainkon belüli függetlenségüket, szuverenitásukat és területi integritásukat illetően; ösztönzi az EU-t, hogy erősítse meg elkötelezettségét a konfliktus békés rendezése iránt a keleti partnerség teljes régiójában; ismételten felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy a keleti partnerség országainak biztonsági dimenziója a stratégiai irányító keretében is kellő hangsúlyt kapjon, továbbá rezilienciájuk és biztonságuk megerősítése érdekében vegye fontolóra biztonsági paktumok – a biztonsági, katonai, hírszerzési és kiberegyüttműködés terén végrehajtott fokozott beruházás és segítségnyújtás kereteinek – kezdeményezését Grúziával, Moldovával és Ukrajnával; mint társult országokkal;

21. tudomásul veszi, hogy az EU iraki tanácsadó misszióját megerősítették a belső biztonsági ágazat reformjának végrehajtását, valamint a terrorizmus (többek között az erőszakos szélsőségesesség) és a szervezett bűnözés megelőzését és leküzdését célzó, a határőrizettel, a pénzügyi bűnözéssel, különösen a korrupcióval, a pénzmosással és a kulturális örökséghez tartozó műtárgyak illegális kereskedelmével külön foglalkozó nemzeti stratégiák végrehajtását segítő támogatás hozzáadásával;

22. felhívja az EU-t, hogy foglalkozzon a kulturális örökség védelmét és megőrzését érintő rendszeres és növekvő fenyegetésekkel, és szigorúan lépjen fel a kulturális műtárgyak csempészete ellen, különösen a konfliktusövezetekben; megjegyzi, hogy Irakban egyes közösségek kulturális örökségüktől és történelmi gyökereiktől való megfosztása kiszolgáltatottabbá tette őket a radikalizálódással szemben; emlékeztet arra, hogy az EUAM Irak az egyetlen olyan KBVP-misszió vagy -művelet, amelynek megbízatása kulturális örökségvédelmi elemet is tartalmaz annak érdekében, hogy segítséget és oktatást nyújtson a helyi partnereknek a kulturális örökség megőrzésével és védelmével kapcsolatos biztonsági kihívások kezeléséhez; felhívja a Tanácsot és az EKSZ-t, hogy más missziókba és műveletekbe is vonjanak be hasonló elemeket;

23. ösztönzi az Európai Unió líbiai integrált határigazgatást segítő missziója (EUBAM Líbia) tagjainak kiküldését Tripoliba, ahonnan a misszió a tevékenységét fogja végezni; javasolja, hogy ez a misszió, amely támogatást nyújt a líbiai hatóságoknak a migránsok csempészésével, emberkereskedelemmel és terrorista tevékenységekkel foglalkozó szervezett bűnözői hálózatok felszámolásához a határőrizet térségeiben, egy regionális stratégia keretében folytassa annak feltárását, hogy a Száhel-országok határőrizeti kapacitásának Unió vezette fejlesztését miként tudja támogatni, kapcsolódva a Száhel-övezetben működő KBVP-missziókhoz (különösen az EUCAP Száhel Nigerhez); aggodalmát fejezi ki a líbiai migránsok, menedékkérők és menekültek sorsa miatt; felhívja a líbiai hatóságokat és milíciákat, hogy zárják be a migránsok számára kialakított idegenrendészeti fogdákat;

24. üdvözlözi a földközi-tengeri KBVP-művelet, az EUNAVFOR MED IRINI elindítását és 2023. március 31-ig való meghosszabbítását; hangsúlyozza, hogy e művelet kulcsszerepet játszik a Líbiára az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2526 (2020) sz. határozatában kivetett fegyverembargó végrehajtásában; kiemeli, hogy a kapacitásbővítés megzavarja az ember- és a tiltott fegyverkereskedelmet; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2020-ban az EUNAVFOR MED IRINI által többek között török hajókon végzendő ellenőrzések számos esetben elutasításba ütköztek; kéri, hogy ebben a kérdésben az EKSZ kommunikáljon átláthatóan; megjegyzi, hogy mindeddig nagyon kevés eszköz áll az EUNAVFOR MED rendelkezésére, ami jelentősen korlátozza képességeit; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a térségben a Sea Guardian művelet révén aktívan jelen lévő NATO nem működik egyúttal hatékonyan a fokozott együttműködési kohézió vagy az információk és források megosztása révén; hangsúlyozza annak stratégiai fontosságát, hogy nyilvános közleményt adjanak ki a misszióról és azokról az esetekről, amikor a misszió hajók fedélzetére lépett, a hajók barátságos megközelítéséről és az ellenőrzésekről, ezek elutasítását is beleértve; hangsúlyozza a tengeren bamba jutott személyek felkutatására és mentésére a tengerjoggal teljes összhangban vonatkozó nemzetközi kötelezettségeket; felhívja az EU-t, hogy vállaljon jelentős szerepet a földközi-tengeri térségben, mivel olyan szereplővé vált, amely képes garantálni a régió stabilitását; üdvözlözi az uniós összekötő és tervezési egység (EULPC) által elért eredményeket, amely szakértelmet biztosított a biztonság, a hírszerzés és a tervezés területén az uniós szereplők számára Brüsszelben, a műveleti területeken vagy a tengeren (az Unió küldöttsége, EUBAM, EUNAVFOR MED) és az ENSZ líbiai támogató missziójánál (UNSMIL);

25. sajnálatát fejezi ki Törökországnak az EU-ban és annak szomszédságában sok aggodalomra okot adó területen játszott általános destabilizáló szerepe miatt, amely veszélyezteti a regionális békét, biztonságot és stabilitást; rendkívül aggályosnak tartja, és határozottan elítéli a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében folytatott, az EU-tagállamokkal, különösen Görögországgal és Ciprussal szembeni jogellenes tevékenységeket és a katonai fellépéssel való fenyegetését, valamint a Törökország által a ciprusi és görög tengeri övezetekben újonnan bejelentett jogellenes tevékenységeket; tudomásul veszi a feszültség enyhítésére irányuló erőfeszítéseket, de sajnálatát fejezi ki a török katonai hajók provokatív fellépése és a MED IRINI művelet agresszióval való fenyegetése miatt, ami sérti a nemzetközi jogot és az

2022. február 17., csütörtök

uniós tagállamok szuverén jogait; megismétli, hogy az Unió készen áll minden rendelkezésére álló eszközt és lehetőséget – többek között az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke szerinti lehetőségeket – felhasználni arra, hogy megvédje saját és tagállamai érdekeit, valamint fenntartsa a regionális stabilitást;

26. elismerően nyilatkozik az Európai Unió ukrainai polgári biztonsági ágazati reformra vonatkozó tanácsadó missziójának (EUAM Ukrajna) munkájáról; tudomásul veszi az EKSZ igényfelmérési jelentését az ukrainai hivatásos katonai oktatási ágazatról, és üdvözli a folyamatban lévő munkát, amelynek célja a jelentés alapján az EU esetleges ukrainai szerepvállalásának felmérése, valamint Ukrajna és nemzetközi partnerei törekvéseinek kiegészítése az ukrainai hivatásos katonai oktatás reformja terén;

27. felszólít a polgári KBVP felélénkítésére a polgári KBVP területére vonatkozó paktum 22 kötelezettségvállalásának végrehajtása révén; hangsúlyozza, hogy a stratégiai iránytűnek törekednie kell a polgári KBVP megújítására, és hogy a 2.0 paktumot időben el kell fogadni; támogatja azt az elképzelést, hogy az iránytűnek körvonalaznia kell a polgári KBVP alapvető szempontjait, beleértve a 2023 utáni polgári képességfejlesztést is; támogatja azt az elképzelést, hogy a polgári KBVP stratégiai prioritásait össze kell kapcsolni a paktum éves felülvizsgálati folyamatával; hangsúlyozza, hogy szükség esetén szorosabb kapcsolatra van szükség a KBVP, a bel- és igazságügy, valamint a Bizottság által irányított fellépések között, tiszteletben tartva a két politika Szerződésben előírt különböző feladatait és eljárásait, valamint a válságkezelésben érintett többi szereplőt annak érdekében, hogy fokozzák a KBVP hozzájárulását a biztonsági kihívásokra adott uniós válaszhoz; felhívja az EU-t, hogy vizsgálja meg a missziók bevetésére vonatkozó jelenlegi eljárásokat és tegyen intézkedéseket azokkal kapcsolatban, a döntéshozatali folyamat gyorsabbá és hatékonyabbá tétele érdekében; úgy véli, hogy az Uniónak folytatnia kell az EUCAP Száhel Mali, az EUCAP Száhel Niger, az EUCAP Szomália és az EUAM RCA polgári missziók átfogó értékelését és felül kell vizsgálnia a missziók megbízatását, költségvetését és emberi erőforrásait, biztosítva, hogy azok megfeleljenek a valós igényeknek, működőképességük és hatékonyságuk elősegítése érdekében;

28. elismeri a KBVP-missziók és -műveletek hozzájárulását a békéhez, a biztonsághoz és a stabilitáshoz, de rámutat a polgári és katonai KBVP-missziókkal és -műveletekkel kapcsolatos tartós strukturális hiányosságra és hosszadalmas döntéshozatali folyamatokra; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a katonai missziók megbízatása rugalmasabb és erősebb legyen, továbbá igazodjon a valós helyszíni helyzethez; kéri a KBVP struktúráinak és eljárásainak módosítását, hogy a missziók telepítése gyorsabban, rugalmasabban és koherensebb módon történhessen; hangsúlyozza a jelenlegi ad hoc európai műveletek és a katonai KBVP-missziók és műveletek szorosabb összekapcsolásának sürgősségét, különösen ha sürgős válsággal kell szembenézni vagy vitatott stratégiai területekhez kell hozzáférést biztosítani; hangsúlyozza, hogy minden jövőbeli megbízatáshoz egyértelmű és átfogó kilépési stratégiát kell kidolgozni, az ehhez szükséges források listájával együtt; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy valamennyi misszió és különösen a katonai missziók működjenek együtt a helyiekkel a kapacitás észszerű időn belül történő kiépítése érdekében, a fenntartható kivonulás lehetővé tétele céljából;

29. hangsúlyozza az összes KBVP-misszió és -művelet rendszeres, szisztematikus és átlátható, lényeges stratégiai és operatív kritériumokon alapuló értékelésének szükségességét; felhívja az alelnököt/főképviselőt, hogy indítson el a korábbi és a folyamatban lévő missziók, műveletek és fellépések során gyűjtött tapasztalatok felhasználására irányuló folyamatot, és ennek során összpontosítson arra, hogy mely politikai, intézményi, valamint társadalmi-gazdasági körülményeket kell biztosítani a tartós békeépítés, valamint a fenntartható és demokratikus kormányzati struktúrák megerősítésének hatékony támogatása érdekében tett biztonsági és védelmi intézkedésekhez; úgy véli, hogy a missziók és a műveletek irányításában nagyobb operatív felelősségi kört kell ruházni ezek katonai vezetésére; általánosabban véve azt kéri, hogy az Európai Unió katonai struktúráit módszeresen vonják be mindazon szakpolitikákba és eszközökbe, amelyek hatással vannak az európai fegyveres erők operatív szerepvállalására, és különösen az Európai Védelmi Alap (EDF) programbizottságának munkájába;

30. mély aggodalmát fejezi ki a műveletek és missziók gyenge haderő-generálása miatt, és erőteljesen sürgeti a tagállamokat, hogy ezt a lehető leghamarabb orvosolják; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy biztosítsák a KBVP-missziók és -műveletek számára a megbízatásuk teljesítéséhez szükséges személyzetet, képzést és képességeket, valamint hogy kevésbé kedvező körülmények között váljanak éberebbé és ellenállóbbá; e tekintetben kiemeli a jelenleg tárgyalás alatt álló, „válságelhárítási műveleti központ” elnevezésű PESCO-projektet, amelynek célja a haderő-generálási folyamat javítása; sajnálatát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy eddig csak hat tagállam vesz részt ebben a PESCO-projektben; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy teljes mértékben használják ki az Európai Békekeretet és a Szerződések által az Unió költségvetéséből biztosított finanszírozási lehetőségeket a haderő-generálás és a katonai bevetések megkönnyítése érdekében; támogatja harmadik országok KBVP-műveletekben és -missziókban való, az európai érdekekkel és értékekkel összhangban lévő részvételét; úgy véli, hogy ezt a részvételt adott esetben ki kell terjeszteni;

31. aggodalmát fejezi ki az információk manipulálása, a szándékos félretájékoztatás és a hibrid fenyegetések miatt, amelyek különösen Oroszországból és Kínából, de más szereplőktől is erednek, és amelyek közvetlenül érintenek több hadszínteret és KBVP-missziót és -műveletet, destabilizálva egész régiókat és megszüntetve az EU külföldi misszióinak legitimitását; sürgősen kéri, hogy a KBVP-missziók és műveletek e fenyegetésekre adott válaszai legyenek strukturáltabbak; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az EU-nak, a tagállamoknak és a partnerországoknak közös erőfeszítéseket kell tenniük,

2022. február 17., csütörtök

többek között a hibrid fenyegetésekre, a kibertámadásokra, valamint a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatokra való felkészülés terén; üdvözlö a CBRN-eseményekkel kapcsolatos válsághelyzetekre való reagálási képesség tartalékának létrehozását; sürgeti az EKSZ-t, hogy stratégiai kommunikáció révén nyújtson konkrét támogatást a KBVP-missziók és -műveletek számára;

32. felhív az uniós parancsnoki struktúrák, különösen az Európai Unió Katonai Törzse (EUKT) és a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat (MPCC) megerősítésére, amelyeket a lehető leghamarabb el kell látni a szükséges személyzettel, felszereléssel és eszközökkel, és amelyeknek képesnek kell lenniük a minősített információk biztonságos cseréjére, többek között a tagállamokkal és a missziókkal/műveletekkel; e tekintetben sajnálatosnak tartja, hogy az MPCC második szakaszba lépését elhalasztották, és felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul teljesítsék a vállalásaikat ennek lehetővé tétele érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az MPCC minél hamarabb valódi teljes körű parancsnoki és irányítási struktúrává váljon, amely képes stratégiai előrejelzési feladatokat ellátni, irányítani a műveleteket és az uniós missziókat a stratégiai környezet által megkövetelt reakcióképességgel és rugalmassággal, és megerősíteni az európaiak stratégiai műveleti autonómiáját;

33. kiemeli, hogy a nők KBVP-missziókban való részvétele hozzájárul a missziók eredményességéhez, és megalapozza az Unió hitelességét a nők és férfiak közötti egyenjogúság támogatójaként világszerte; felhív az ENSZ Biztonsági Tanácsa nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. határozatának és az ifjúságról, a békéről és a biztonságról szóló 2250. sz. határozatának módszeresebb végrehajtására, továbbá a nőekkel, a békével és a biztonsággal, valamint a fiatalokkal, a békével és a biztonsággal kapcsolatos uniós menetrend megerősítésére; felszólít a nemek közötti egyenlőség érdemi általános érvényesítésére a KBVP alakítása során, különösen a nemek közötti egyensúly javításával a KBVP-missziók és -műveletek személyzetében és vezetésében, valamint a telepített személyzet speciális képzése révén; intézkedéseket szorgalmaz a szexuális és nemi alapú zaklatástól mentes munkakörnyezet biztosítása érdekében; ismételten kéri, hogy a KBVP új eszközeibe, köztük az Európai Védelmi Alapba (EDF) és a nemek közötti összehasonlító elemzést tegyék az Európai Békekeret részévé; üdvözlö, hogy immár minden polgári KBVP-misszió kijelölt egy, a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsadót, és felszólítja a katonai KBVP-missziókat, hogy tegyék meg ugyanezt; ösztönzi az uniós tagállamokat, hogy állítsanak női jelölteket a megüresedő álláshelyekre; sajnálja, hogy a KBVP-missziókban és különösen a katonai műveletekben dolgozó nők száma továbbra is rendkívül alacsony; sürgeti az EKSZ-t, hogy tűzzön ki az EU válságkezelési misszióiban és műveleteiben részt vevő nők számának növelésére irányuló konkrét célt; sürgeti a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a munkaerő-felvételi és -megtartási politikák megerősítésének módjait, támogassák a nők békeépítő és békefenntartó missziókban való részvételét; hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetésbe be kell vezetni egy új, a katonai KBVP-missziók nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsadói álláshelyeinek finanszírozását szolgáló sort;

34. várja a volt harcosok lefegyverzésének, leszerelésének és reintegrációjának (DDR) támogatására vonatkozó stratégiai megközelítésről szóló közös közleményt, amelyet az Unió helyzetét értékelő 2020. évi beszédhez kapcsolódó szándéknyilatkozatban jelentettek be, és amelyet a lefegyverzés, leszerelés és reintegráció támogatására vonatkozó 2006. évi uniós koncepció időserű felülvizsgálatának tekint; hangsúlyozza a biztonsági ágazat reformjának fontosságát, amely különösen KBVP-misszióink számára prioritás; ezért felszólítja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a lefegyverzésről, leszerelésről és reintegrációról szóló, készülő közös közleményt terjesszék ki a biztonsági ágazat reformjára és a Bizottságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítésre (CBSD) a harmadik országoknak felajánlott biztonsági segítségnyújtással kapcsolatos következetes, koherens és alaposan megújított uniós megközelítés kialakítása érdekében; felszólít a KBVP eszközei és az uniós fejlesztési támogatás közötti következetességre;

A válságok előrejelzése és kezelése

35. örömmel veszi tudomásul, hogy az európai hadseregek 2020-ban együtt tudtak működni a polgárok számára a világvárvány elleni küzdelemben biztosított segítségnyújtás terén; úgy véli, hogy a Covid19-világvárvány idején a fegyveres erők értékes hozzájárulása rámutatott annak fontosságára, hogy a tagállamok katonai eszközeit és képességeit felhasználják az uniós polgári védelmi mechanizmus támogatására; arra ösztönzi az Uniót és a tagállamokat, hogy komolyan fontolják meg és teljeskörűen használják ki az EUSZ 44. cikkének végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat annak érdekében, hogy az Unió gyorsan, hatékonyan és a szükséges rugalmassággal tudjon reagálni a jelentős mértékben közös uniós biztonsági válságokra, többek között annak lehetővé tételével, hogy a tagállamok egy csoportja által végrehajtott művelet később utólagosan uniós megbízatást kaphasson; üdvözlö a légi erőknek a Covid19-világvárvány során az összehasonlításban és a koordinációban játszott pozitív szerepét, különösen a tagállamok közötti betegszállítás és a felszerelések szállítása tekintetében, valamint hogy szinergiák jöttek létre a NATO szövetségeseinek infrastruktúráival és eszközeivel a légi szállítás és az alapvető felszerelések szállítása tekintetében; különösen üdvözlö az Európai Légiszállítási Parancsnokság (EATC) szerepét a világvárvány alatt az evakuálásban, a betegszállításban és az orvosi eszközök szállításában; ösztönzi általában a katonai légi mobilitás igénybe vételét, beleértve a szállítást, a légi utántöltést és a légimentők általi evakuálást Európában, amelyek biztosítják az európai katonai légi szállítás hatékonyságát és eredményességét; e tekintetben felkéri a tagállamokat,

2022. február 17., csütörtök

hogyan fontolják meg a stratégiai védelmi felszerelés közös fejlesztését, és ösztönzi egy uniós vészhelyzeti katonai egység létrehozását, amelynek célja, hogy megkönnyítse a katonai logisztikai képességek határokon átnyúló felhasználását a veszélyhelyzetek kezelésére annak érdekében, hogy ez jobb koordinációt, fokozott szinergiát és szolidaritást tegyen lehetővé a polgári támogató műveletekhez kapcsolódó segítségnyújtás terén;

36. támogatja a „gyors belépési erő” létrehozására irányuló, az alelnök/főképviseelő által ösztönzött törekvést, amelynek magában kell foglalnia egy körülbelül 5 000 fős multinacionális szárazföldi dandárt, valamint légi, tengeri és a különleges erőket, amelyeket biztonsági vészhelyzetben mozgósítani lehet; emlékeztet arra, hogy az EU jelenleg nem rendelkezik az ahhoz szükséges szárazföldi, tengeri és légi szakismeretekkel és képességekkel, hogy elsőként lépjen be egy hadszíntérre a biztonság helyreállítása céljából; realisztikusnak és szükségesnek tartja, hogy a tagállamok első lépésként a stratégiai irányítói keretében megállapodjanak arról, hogy mely körülmények között szükséges egy ilyen haderő mozgósítása, és megállapodjanak egy vagy több műveleti forgatókönyvről is, akár rendkívül rövid határidőn belül is; emlékeztet azonban arra, hogy az uniós harccsoportokat több mint 15 éves fennállásuk alatt soha nem alkalmazták, különösen a tagállamok közötti politikai konszenzus hiánya, valamint a végrehajtás és a finanszírozás összetettsége miatt, annak ellenére, hogy több alkalommal is bevethető lettek volna; emlékeztet arra, hogy a harccsoportokat rendszeres hadgyakorlatok révén bevethetővé kell tenni; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok nem kötelezték el magukat a harccsoportok iránt sem politikai, sem gyakorlati értelemben; sajnálatot állapít meg, hogy 2021-ben csupán egy működött, Olaszország vezetésével; aggodalmát fejezi ki a 2022-re és 2023-ra vonatkozó stratégiai tervezés hiányosságai miatt, és annak felülvizsgálatát kéri; felhívja a tagállamokat, hogy növeljék az EU katonai képességei iránti elkötelezettségüket; kijelenti, hogy a gyorsan bevethető haderő koncepciójának hozzáadott értéket kell nyújtania az uniós harccsoportokhoz képest; felhívja ezért a Tanácsot és a Bizottságot, hogy alaposan értékeljék, tárják fel és dolgozzák ki egy állandó erő felállításának lehetőségeit, amely állandó jelleggel együtt állomásozik és gyakorlatozik; úgy véli, hogy az új „gyors belépési erőnek” vagy a harccsoportok nagyratörő reformja eredményeként kell létrejönnie, vagy teljesen fel kell váltania azokat annak érdekében, hogy a közös európai biztonság- és védelempolitikában elkerülhető legyen a képességek további megkettőzése; egyetért azzal a kitűzött céllal, amelyet az alelnök/főképviseelő az uniós katonai eszközök – különösen az ad hoc eszközök – erősségével kapcsolatban meghatározott; felhívja a Tanácsot és az EKSZ-t annak tanulmányozására, hogy miként szervezhető meg a legjobban az uniós harccsoportok vagy egy új „gyors belépési erő” bevetése, az EUSZ 44. cikkének végrehajtása és a PESCO még kiaknázatlan operatív eleme; elvárja, hogy ezeknek az elemeknek az összekapcsolása lehetővé tegye az EU és tagállamai számára, hogy katonai eszközökkel gyorsan és hatékonyan reagáljanak az EU szomszédságában bekövetkező válságokra, és végrehajtsák az EUSZ 43. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, „petersbergi feladatok” néven is ismert feladatokat;

37. hangsúlyozza a pontos és gyors hírszerzés fontosságát a döntéshozatal támogatásában, a missziók és a műveletek biztonságának garantálásában és az ellenük irányuló befolyásolási és dezinformációs kampányok elleni küzdelem javításában; felhívja az EKSZ-t, hogy alakítson ki hírszerzési képességet a műveleti helyszíneken azáltal, hogy az összes KBVP-misszió és -műveleten belül létrehoz egy hírszerző egységet, amely valós időben küld információkat az Európai Unió Helyzetelemző Központjának (EU INTCEN), az Európai Unió Katonai Törzsének (EUKT) és a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálatnak (CPCC) a döntéshozatal támogatása céljából; hangsúlyozza, hogy az EU INTCEN és az EUKT Hírszerzési Igazgatóságának (EUKT INT) munkája a tagállamok információmegosztási hajlandóságától függ, ezért kéri az EU INTCEN pénzügyi és technikai erőforrásainak növelését; egyetért a Bizottság elnökének az Unió helyzetét értékelő, 2021. évi beszédében adott elemzésével, amely szerint az Uniónak javítania kell a hírszerzési együttműködést; hangsúlyozza a helyzetismeret és a nemzeti hírszerző szolgálatok közötti koordináció fontosságát, és üdvözli a Bizottság elnökének egy közös uniós helyzetismereti központ létrehozására irányuló felhívását, amely a stratégiai előrejelzés és az EU stratégiai autonómiája javításának kulcsfontosságú eszköze;

38. üdvözli az Európai Békekeret 2020. évi létrehozását; emlékeztet arra, hogy az Európai Békekeret el fogja tudni látni az Uniót azzal a képességgel, hogy gyorsabban és hatékonyabban reagáljon a jelenlegi biztonsági kihívásokra, ezért felszólít annak mielőbbi elindítására; hangsúlyozza, hogy a szükséges felszereléseket, beleértve adott esetben a halált okozó fegyvereket is, valamint a kiképzést az érintett műveleti helyszíneken kell biztosítani, figyelembe véve az eszköz földrajzilag kiegyensúlyozott jellegét, teljes mértékben tiszteletben tartva a 944. sz. közös álláspont nyolc kritériumát, az emberi jogokat és a humanitárius jogot, továbbá átfogó előzetes kockázatértékelést követően és a harmadik országbeli szereplők katonai technológiával való ellátásának folyamatos uniós szintű nyomon követésével, valamint hatékony átláthatósági rendelkezésekkel; hangsúlyozza, hogy az EKSZ-nek szorosan nyomon kell követnie és biztosítania kell az Európai Békekerettel összefüggésben partnereinknek átadott anyagok nyomonkövethetőségét és megfelelő felhasználását, szem előtt tartva az Európai Békekeret 360 fokos megközelítését; rámutat, hogy az Európai Békekeret célja nem kizárólag a partnerek felszereléssel való ellátása, hanem a KBVP-n belüli katonai műveletek közös költségeinek finanszírozási lehetőségeként is szolgál, amelyet a szükséges mértékben kell igénybe venni; vállalja, hogy biztosítja a KBVP-missziók és -műveletek, az

2022. február 17., csütörtök

NDICI elnevezésű uniós pénzügyi eszköz és az Európai Békekeret közötti koherenciát és kiegészítő jelleget; megismétli azon felhívását, hogy az EKSZ-en belül hozzanak létre egy új igazgatási részleget ezen új eszköz kezelésére; hangsúlyozza, hogy a stratégiai irányítást arra kell alkalmazni, hogy világos jövőképet dolgozzunk ki arra vonatkozóan, hogy a tagállamok hogyan kívánják felhasználni az Európai Békekeretet rövid, közép- és hosszú távon;

39. üdvözli az EKSZ 2020. novemberi éghajlatváltozási és védelmi ütemtervét, amely konkrét intézkedéseket határoz meg az éghajlat és a biztonság egyre nagyobb jelentőségű kapcsolatának kezelésére; hangsúlyozza, hogy egyre gyakoribbak a természeti csapások, világjárványok vagy ember által okozott katasztrófák, amelyek – csakúgy, mint a kiber- és hibrid fenyegetések – súlyosbítják a jelenlegi biztonsági kihívásokat, és ennél fogva további erőforrásokat igényelnek; ösztönzi az Uniót és tagállamait, hogy fejlesszék ezen új kihívások kezelésére való képességeiket; hangsúlyozza, hogy az új biztonsági kihívások kezelése nem vonhat el forrásokat a hagyományos védelmi és biztonsági képességektől;

40. úgy véli, hogy az EU külső keleti határain zajló migrációs áramlások eszközként való felhasználása a dezinformációs kampánnyal együtt az EU megfélemlítését és destabilizálását célzó vegyes hibrid hadviselés egyik formája; felhívja az Uniót, hogy dolgozzon ki olyan megfelelő jogszabályokat, amelyek biztosítják a harmadik országok által politikai eszközként felhasznált migrációra való hatékony reagáláshoz szükséges garanciákat, biztosítsa az EU külső határainak hatékony védelmét és az emberi jogok és az emberi méltóság védelmét, és hozzon intézkedéseket a szabálytalan határátlépések megakadályozására; ismételten kifejezi Lettországgal, Litvániával és Lengyelországgal szembeni szolidaritását azzal kapcsolatban, hogy a Lukasenka-rezsim az EU destabilizálása érdekében eszközként használja a migrációt;

Reziliensebb Unió: a vitatott stratégiai területekhez való hozzáférés biztosítása, a tagállamok közötti kölcsönös segítségnyújtás és biztonság megerősítése

A szabad mozgás védelme a tengeren

41. emlékeztet arra, hogy a tengeri térségekben felmerülő jelenlegi geopolitikai feszültségekkel szemben az Uniónak meg kell védenie az egyetemes értékeket és elveket, az ENSZ Alapokmányát, a nemzetközi jogot, például az ENSZ Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS), a multilateralizmust és a nemzetközi együttműködést, továbbá védenie kell érdekeit azzal, hogy garantálja a hajózás szabadságát, a tengeri kommunikációs vonalak biztonságát és a tengeri infrastruktúrát; emlékeztet arra, hogy az Unió tengeri érdekei szorosan kapcsolódnak polgárai jólétéhez és biztonságához, és hogy az Unió külkereskedelmének mintegy 90 %-át és belső kereskedelmének 40 %-át tengeri úton bonyolítják; hangsúlyozza az Európai Unió joghatóságát és különösen jogalkotási hatáskörét a reziliencia terén;

42. megismétli, hogy meg kell erősíteni az Unió azon szerepét, hogy garantálja a nemzetközi tengeri védelmet; felhívja az Uniót, hogy építsen a tengeri KBVP-műveleteire, és fejlessze azokat annak érdekében, hogy erős platformmal rendelkezzen az állandóbb nemzetközi szintű operatív szerepvállalás továbbfejlesztéséhez; kéri, hogy vizsgálják meg a rendszeres tengeri hadgyakorlatok szervezésének lehetőségét, amelyek során lehetőség szerint össze kell kapcsolni a legénységgel ellátott és legénység nélküli eszközöket az interoperabilitás fokozása érdekében; rendkívül fontosnak tartja, hogy az Unió stabil és biztonságos környezetet tartson fenn a területét körülvevő tengereken; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a koordinált éves védelmi szemle (CARD) elismerte a tengeri vezetési és irányítási, hírszerzési, megfigyelési és felderítési képességek terén fennálló „jelentős hiányosságokat”; üdvözli a tengeri képességek fejlesztésére összpontosító hat PESCO-projektet, valamint a közös tengerészeti képességfejlesztési programokat; hangsúlyozza az Unió és a NATO közötti szoros együttműködés szükségességét a tengeri biztonságot fenyegető veszélyekkel, például a határokon átnyúló és a szervezett bűnözéssel – ideértve az ember-, tiltott fegyver- és kábítószer-kereskedelmet, csempészetet, tengeri kalózkodást elősegítő szervezett bűnözői hálózatokat is – kapcsolatos hatékony közös megközelítés kialakítása érdekében;

43. ezzel összefüggésben üdvözli a tengeri jelenlétek koordinálása koncepciójának és egy kísérleti projektnek az elindítását a Guineai-öbölben; kéri, hogy ezt a koncepciót – amely magában foglalja a regionális feszültségek enyhítéséhez való hozzájárulás lehetőségét is – a szükségletek elemzése alapján terjesszék ki más fontos érdekeltégi területekre, különösen az indiai-csendes-óceáni térségre is, Európa nemzetközi szerepének és értékeinek biztosítása és védelme érdekében; kéri, hogy ezt a koncepciót és az ahhoz kapcsolódó, folyamatban lévő missziókat értékeljék és vitassák meg a Parlamentben; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a biztonsági és védelmi szempontokra az óceánok nemzetközi irányításáról szóló közleményének következő, 2022-re tervezett frissítésében; felhívja a tengeri tagállamokat, hogy erősítsék meg haditengerészeti képességeiket a tengeri védelmet, a hajózás szabadságát és az EU kék gazdaságát fenyegető aszimmetrikus és hagyományos fenyegetések kezelése érdekében; felhívja az EU-t, hogy 2022-ig tegye naprakésszé tengeri védelmi stratégiáját; üdvözli, hogy 2020 elején elindult a Hormuzi-szorosban folytatott, európai vezetésű tengeri helyzetismereti kezdeményezés (EMASOH), és támogatja annak kettős célkitűzését: „biztonságos hajózási

2022. február 17., csütörtök

környezet garantálása és a jelenlegi regionális feszültségek enyhítése”; üdvözli, hogy az EUNAVFOR ATALANTA, az EUTM Szomália és az EUCAP Szomália műveletek „átfogó és összehangolt” stratégiai felülvizsgálatát és meghosszabbításukat az összes biztonsági szempont figyelembevétele érdekében;

Küzdelem a hibrid fenyegetések ellen

44. elítéli a tagállamok ellen elkövetett rosszindulatú cselekményeket, például a migrációt eszközzé tevő hibrid támadásokat; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy javítsák a hibrid fenyegetések azonosítására irányuló képességeiket; ragaszkodik ahhoz, hogy az Unió és a tagállamok határozottan és összehangoltan reagáljanak minden új rosszindulatú, jogellenes és destabilizáló kibertevékenységre, egyeztetve az EU partnereivel és teljes mértékben felhasználva az EU rendelkezésére álló eszközöket; felhívja a tagállamokat, hogy javítsák nemzeti kibervédelmi képességeiket; felhívja az Uniót, hogy hozzon létre a hibrid fenyegetésekre való reagálást szolgáló jogi eszközt, és fejlesszen ki átfogó kiberkapacitást, amely magában foglal biztonságos hálózatokat, kommunikációt és információmegosztást, képzéseket és gyakorlatokat a PESCO-projektek révén is, valamint az EU kiberdiplomáciai eszköztárának kiaknázását; felhív a kibervédelmi szakpolitikai keret sürgősfelülvizsgálatára az Unió és tagállamai megelőzési, attribúciós, elrettentési és válaszadási képességének növelése érdekében, megerősítve a helyzetüket, a helyzetismeretüket, az eszközeiket és az eljárásaikat; hangsúlyozza, hogy valamennyi uniós intézménynek és uniós tagállamnak minden szinten együtt kell működnie egy kiberbiztonsági stratégia kialakítása érdekében, melynek elsődleges célként a reziliencia további erősítését, valamint közös, de egyben jobb nemzeti, szilárd polgári és katonai kiberképességek és együttműködés kifejlesztését kell kitűznie a tartós biztonsági kihívásokra való reagálás érdekében; üdvözli ezért az Unió helyzetét értékelő 2021. évi beszédben egy európai kibervédelmi politika bejelentését; üdvözli a kibervédelem területén a tagállamok közötti fokozott együttműködést a PESCO keretében, többek között a kiberbiztonsági eseményekkel foglalkozó gyorsreagálású csoportokat; emlékeztet arra, hogy az uniós missziók és műveletek sikeres végrehajtása egyre inkább a biztonságos kibertérhez való zavartalan hozzáféréstől függ, és ezért szilárd és reziliens kiberművelési képességeket, valamint a katonai létesítmények, missziók és műveletek elleni támadásokra adott megfelelő válaszlépéseket igényel; elismeri, hogy a kibervédelem bizonyos fókig hatékonyabb, ha egyes offenzív eszközöket és intézkedéseket is tartalmaz, feltéve, hogy használatuk megfelel a nemzetközi jognak; aggályosnak találja, hogy az EU és tagállamai kiberbiztonságának garantálása külföldi eszközöktől függ; hangsúlyozza, hogy az európai köz- és magán-szférabeli szereplőknél elő kell mozdítani a kiberbiztonsági kultúrát, többek között szakosított tanfolyamok és tantervek bevezetése révén; tudomásul veszi az Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola (EBVF) fontos képzési munkáját a kibervédelem terén, és e tekintetben üdvözli a kiberoktatás, -képzés, -értékelés és -gyakorlat platformjának létrehozását; hangsúlyozza, hogy az EBVF-nek részvesznie kell az uniós strukturális finanszírozásból, hogy fokozni tudja az uniós kibervédelmi készségek fejlesztéséhez való hozzájárulását, különös tekintettel arra, hogy egyre nagyobb szükség van a legmagasabb szintű kiberszakértőkre; elismeri a kiberképességek és az automatizált hírszerzési képességek növekvő jelentőségét; hangsúlyozza, hogy ezek fenyegetést jelentenek az összes tagállam és uniós intézmény számára; sürgeti az összes uniós intézményt és tagállamot, hogy folytassák kiber- és automatizált technológiáik fejlesztését, továbbá ösztönzi az együttműködést e technológiai fejlesztések területén; javasolja, hogy vizsgálják meg, hogy milyen lehetőségek vannak partnereink kiberkapacitása bővítésének előmozdítására, így például az uniós kiképzési missziók megbízatásának kiterjesztését, hogy abba a kibervédelmi kérdések, illetve a polgári kibermissziók indítása is beletartozzon; üdvözli a kibertámadások, köztük a WannaCry, a NotPetya és az Operation Cloud Hopper orosz, kínai és észak-koreai elkövetői ellen bevezetett szankciókat;

45. felhívja az EKSZ-t, hogy az európai demokráciára vonatkozó cselekvési tervvel összhangban hozzon létre egy uniós eszköztárat, amelynek célja nemcsak a tagállamok és az érdekelt felek dezinformációval szembeni ellenálló képességének javítására való összpontosítás, hanem az is, hogy a közösségimédia-platformok számára kötelező követelményeket írjon elő, és a polgárok számára lehetővé tegye, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, valamint hogy javítsa az EU azon képességét is, hogy megerősítse a dezinformáció és a szándékos rosszindulatú magatartás elleni küzdelmet annak érdekében, hogy azonosítsa és felismerje azokat, elretentse alkalmazásuktól, fellépjen ellenük és szankcionálja azokat;

46. ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós intézményekben, köztük az Európai Parlamentben is, hozzanak a belső kapacitások megszilárdítását célzó intézkedéseket, tekintettel arra, hogy e fenyegetés változik és intézményeinknek alkalmazkodniuk kell ahhoz; hangsúlyozza az európai intézmények, szervek és hivatalok számítógépes vészhelyzeteket elhárító csoportja (CERT-EU) által létrehozott intézményközi koordináció fontosságát; sürgeti az uniós intézményeket, főleg a Bizottságot, hogy bocsássák rendelkezésre a CERT-EU megerősítéséhez szükséges emberi erőforrásokat; e tekintetben sürgeti az alelnököt/főképviselőt és/vagy a tagállamokat, hogy növeljék a pénzügyi és személyzeti erőforrásokat annak érdekében, hogy megerősítsék az EU kibertámadásokkal szembeni védekezéssel kapcsolatos képességét;

47. ösztönzi a tagállamok közötti kölcsönös operatív segítségnyújtás megerősítését; hangsúlyozza a válságkezelési forgatókönyveken alapuló további gyakorlatok végrehajtásának fontosságát; sürgeti a tagállamokat, hogy a stratégiai iránytű elkészülte után alakítsanak ki nagyratörő közös értelmezést az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdésével és az EUMSZ 222. cikkével kapcsolatban, beleértve az EUMSZ 222. cikkének és az EUSZ 42. cikke (7) bekezdésének aktiválását egy feltételezett kibertámadás esetén; e tekintetben hangsúlyozza, hogy soha nem határozták meg egyértelműen az EUSZ 42. cikke (7) bekezdése aktiválásának feltételeit és a szükséges segítségnyújtás módjait, és kéri, hogy tegyék gyakorlatiasabbá ezen eszköz alkalmazását;

2022. február 17., csütörtök*Az Unió szuverenitásának megőrzése a világűrben és a levegőben*

48. felhívja az Uniót, hogy dolgozzon ki űrvédelmi stratégiát annak érdekében, hogy mindenkor megőrizze az EU és tagállamai önálló és zavartalan hozzáférést az űreszközökhöz; kitart amellett, hogy elő kell mozdítani az űrbiztonság és -védelem közös uniós stratégiai kultúrájának kialakulását, csökkenteni kell a stratégiai függőségeket és javítani kell az uniós űrprogramok operatív irányítását, végső soron törekedve a stratégiai autonómiára minden más területen; támogatja az EU űrpolitikájának fellendítését célzó kezdeményezéseket, beleértve az ambiciózus új uniós űrprogramot, amelynek a jelenlegi és a korábbi európai űreszközök védelmére kell irányulnia; arra ösztönzi az Uniót, hogy erősítse meg a helyzetismeretet és a térinformatikai hírszerzés támogatását, megerősítse a saját (az Európai Unió Műholdközpontja (SATCEN) révén) és a tagállamai szakértői kapacitását, továbbá biztosítsa a kapcsolatot a KBVP és az EU űrprogramja között a Galileo, különösen a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatás (PRS) és a Kopernikusz révén, aknázza ki a befektetési lehetőségeket (különösen a Horizont Európa és az EDF keretében), és kutasson fel más lehetséges szinergiákat a világűr és a védelem között (beleértve a képességfejlesztést is); hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az Unió önállóan hozzáférhessen a világűrhez, és saját hordozórakétákkal rendelkezzen; kitart amellett, hogy az Uniónak vezető szerepet kell vállalnia a nemzetközi világűrjog megerősítésében, amely egyre vitatottabb területté válik; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy aktívan mozdítsák elő az űrbeli leszerelésre irányuló nemzetközi kezdeményezéseket;

49. figyelmeztet arra, hogy a világűr a megfelelő nemzetközi jogi eszközök hiányában gyorsan hadszínterré válhat; kitart amellett, hogy az Uniónak vezető szerepet kell vállalnia a nemzetközi világűrjog megerősítésében, egy átfogó nemzetközi jogi eszköz kidolgozása révén törekednie kell a világűr fegyverként való használatának megakadályozására és e tekintetben támogatnia kell a szövetségeket, a nemzetközi együttműködést és a többoldalú megoldásokat;

50. üdvözli a biztonságos összeköttetések kvantumműholdakat is magában foglaló új európai projektjére irányuló javaslatot; felszólít e projekt gyors végrehajtására, hogy növelni lehessen az uniós távközlés biztonságának szintjét; hangsúlyozza, hogy az uniós és tagállami műholdakat egyre inkább fenyegetik fizikai és kibertámadások; kitart amellett, hogy e támadásokat meg kell előzni, és védelmi mechanizmusokat kell bevezetni velük szemben;

51. aggasztónak találja, hogy egyre több az űrhulladék, különösen alacsony pályán, ami veszélybe sodorja a műholdkapacitásunkat, valamint hogy a mikroműholdak száma is nő; hangsúlyozza, hogy az új műholdas megakonstruációk tovább fokozzák az ütközés kockázatát; üdvözli az űrforgalom irányítására vonatkozó európai politika kidolgozása terén folyamatban lévő munkát, és felszólít a tárgyalások intenzívebbé tételére annak érdekében, hogy nemzetközi megoldásokat lehessen kialakítani ebben a témában; úgy véli, hogy e szakpolitika egyik konkrét eredményének az űrhulladék-megfigyelési képesség javulásának kellene lennie; javasolja, hogy a SATCEN-t meg kell bízni azzal, hogy készítsen elemzést és dolgozzon ki jelentést az EU és a tagállamok műholdjainak biztonságáról és/vagy űrszeméttel, kibertámadásokkal és közvetlen rakétatámadásokkal szembeni sérülékenységről;

52. tudomásul veszi az EU SATCEN által végzett fontos munkát; sajnálja, hogy a SATCEN-missziók nem részesülhetnek finanszírozásban az EU költségvetésének hosszú távú tervezése keretében, és hangsúlyozza, hogy az EU SATCEN-nek uniós strukturális finanszírozásban kell részesülnie, hogy fenn tudja tartani az uniós fellépésekhez való hozzájárulását, különösen a KBVP-missziókat és -műveleteket támogató nagy felbontású műholdas képalkotás biztosítása érdekében; úgy véli, hogy a SATCEN technológiai fejlesztési igényeit figyelembe kell venni az EDF munkaprogramjában; javasolja egy térinformatikai adatelemzési közösség létrehozását a PESCO keretében; úgy véli, hogy a SATCEN-nek fontos szerepet kell játszania e tekintetben; javasolja, hogy a Parlament és a SATCEN kössön megállapodást, amely lehetővé teszi a Parlament számára, hogy – a SATCEN titoktartási és biztonsági eljárásainak betartásával – hozzáférjen a központ azon műholdképes és elemzési szolgáltatásaihoz, amelyeket a tájékoztatóhoz, valamint állásfoglalásai kidolgozásához és a döntéshozatalhoz hasznosnak tart;

53. ragaszkodik a légi közlekedés szabadságának tiszteletben tartásához; felhívja az Uniót, hogy hatékonyan védje meg magát a polgári légi közlekedést fenyegető veszélyektől, illetve a légterének megsértése esetén, és a NATO légiközlekedés-védelmi missziójával, valamint az EU partnereivel együttműködve védje meg a nemzetközi légi közlekedés biztonságát; felhívja az alelnököt/főképviseletet, hogy kezdje meg annak felmérését, hogy célszerű-e a tengeri jelenlétek koordinálásának koncepcióját kiterjeszteni a légi környezetre;

A stratégiai infrastruktúra védelme

54. kiemeli azokat az új fenyegetéseket, amelyekkel Európának szembe kell néznie, beleértve a gazdasági kényszerítést, a dezinformációs kampányokat, a választási beavatkozást és a szellemi tulajdon ellopását; megjegyzi, hogy ezek a fenyegetések eddig nem váltották ki az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének vagy az EUSZ 42. cikke (7) bekezdésének alkalmazását, ugyanakkor közös válaszlépéseket indokolnak; fokozott európai koordinációra szólít fel az egyes nemzetközi szereplők által elkövetett további hibrid támadások értékelése, elemzése és megelőzése érdekében; felszólít a meglévő uniós

2022. február 17., csütörtök

eszközök működőképessé tételére annak érdekében, hogy azok hatékonyabban járuljanak hozzá a hibrid fenyegetések megelőzéséhez és kivédéséhez, valamint a kritikus infrastruktúrák védelméhez, továbbá demokratikus intézményeink működéséhez és ellátási láncaink biztosításához, a jelenlegi struktúrák és azon új lehetőség figyelembevételével, hogy átfogóbb hibrid eszköztár részeként kollektív ellenintézkedéseket lehessen végrehajtani; hangsúlyozza, hogy az uniós intézményeknek, ügynökségeknek és egyéb szervezeteknek sürgősen fejleszteniük kell stratégiai kommunikációs képességeiket, el kell látniuk magukat biztonságos kommunikációs rendszerekkel és a támadásokra való gyors reagálási képességgel, és jelentősen növelniük kell ellenálló képességüket;

55. felhívja az Uniót, hogy használja fel az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdése szerinti forgatókönyveken alapuló gyakorlatokból levont tanulságokat, és dolgozzon ki rugalmas és nem kötelező erejű elemzést az említett cikk alkalmazásának esetére, megerősítve ezzel a tagállamok közötti kölcsönös segítségnyújtást és együttes felelősséget;

56. hangsúlyozza, hogy az optikai kábelek képezik digitális gazdaságaink gerincét az interneten világszerte, amelyeken az internetes forgalom 97 %-a halad át; hangsúlyozza, hogy bár e kábelek az EU létfontosságú infrastruktúrájának központi és nélkülözhetetlen részei, és ezért nagy a geopolitikai jelentőségük, a közelmúltban szabotázs vagy külföldi kémtevékenység célpontjaivá váltak; úgy véli, hogy az EU-nak prioritásként kell kezelnie e kábelek biztonságát és védelmét; felszólítja az EU-t, hogy vezessen be egy uniós optikaikábel-biztonsági programot, amely magában foglalja a kutatást, a koordinációt, szakpolitikák kidolgozását, az események bejelentését, kivizsgálását és nyomon követését, valamint a parti őrség kiképzését; rámutat arra, hogy modern gazdaságaink általában, de a védelmi és biztonsági ágazatok különösen erősen függenek a félvezetőktől; e tekintetben üdvözlí a Bizottság elnökének bejelentését, amely szerint a félvezetők hiányát a csipekről szóló európai jogszabály révén a kutatás, a tervezés és a termelés megerősítésével kell orvosolni; ezzel összefüggésben kiemelten hangsúlyozza az európai védelmi és biztonsági ágazat szerepét az EU-ban, mivel ez teszi lehetővé az európai polgárok biztonságának, valamint az Unió fenntartható gazdasági fejlődésének garantálását; üdvözlí az e célok elérésére irányuló uniós erőfeszítéseket és az Európai Nyersanyagszövetség (ERMA) létrehozását;

A polgári és katonai képességek fejlesztése, a folyamatok és a fejlesztés javítása, valamint koherenciájuk biztosítása

57. megállapítja, hogy a világvárvány nyilvánvalóvá tette sebezhetőségeinket, gyengeségeinket és a fennálló kihívásokat; megállapítja, hogy az EU nem rendelkezett elégséges kapacitással és képességekkel ahhoz, hogy biztonságos és összehangolt módon evakuálja polgárait Afganisztánból a kabuli nemzetközi repülőtérrel történő kaotikus katonai evakuálás során; ezért alapos értékelésre szólít fel; politikai akaratot szorgalmaz arra vonatkozóan, hogy vészhelyzetek és válságok idején is gyorsan, hatékonyan és egyértelműen cselekedjenek, és csökkentsék Európa stratégiai függőségeit, beleértve azokat az eseteket is, amikor e függőségek hatással vannak Európa katonai cselekvési képességére; emlékeztet arra a célkitűzésre, hogy meg kell erősíteni az Európai Unió stratégiai autonómiáját annak érdekében, hogy olyan hiteles stratégiai partner legyen, amely követeléseket támaszt és képes megvédeni érdekeit és értékeit; üdvözlí e tekintetben az Európai Bizottság és az EKSZ munkáját és kezdeményezéseit;

58. üdvözlí az európai védelmi ipari fejlesztési program (EDIDP) és a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés (PADR) keretében az európai katonai képességek fejlesztését lehetővé tevő, a stratégiai autonómia elérésének kulcsfontosságú elemét képező európai védelmi technológiai és ipari bázis (EDTIB) megerősítése révén elért eredményeket; hangsúlyozza egy olyan, erős, versenyképes és innovatív európai védelmi technológiai és ipari bázis fontosságát, amely a belső piaci szabályokat és az EU fegyverkivitelről szóló közös álláspontját teljes mértékben tiszteletben tartó uniós védelmi eszköz-piac kialakulásával párosul; felhívja a Bizottságot, hogy ezekből az eszközökből vonjon le hasznos tanulságokat az EDF számára, operatív eredmények elérése céljából; örömmel veszi tudomásul az EDF-rendelet és a benne foglalt egyértelmű szabályok elfogadását; emlékeztet a védelmi kutatás rendkívül érzékeny és stratégiai jellegére, mind az ipari versenyképesség, mind az EU stratégiai autonómiája szempontjából; úgy véli, hogy az európai védelmi technológiai és ipari bázis megőrzése érdekében elengedhetetlen a vállalatai banki és nem banki finanszírozáshoz jutásának támogatása; hangsúlyozza, hogy a védelmi termékek nagy része kettős felhasználású, és polgári területen is használják e termékeket; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai ökokímke – az ipar környezetbarátabbá tételének ösztönzése mellett – őrizze meg az európai védelmi ipar versenyképességét, különösen mivel fontos szerepet játszik az EU stratégiai autonómiájában;

59. ösztönzi hatékony kormányzás bevezetését, amelynek keretében a projektirányítás a Bizottság és a tagállamok részvételével zajlik állami és ipari szinten egyaránt; ajánlja a Bizottságnak, hogy vizsgálja meg a bürokratikus terhek enyhítésének lehetőségeit annak érdekében, hogy megkönnyítse a vállalkozások, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) részvételét az EDF-projektekben; ösztönzi az olyan kezdeményezéseket, mint az EDIDP, a PESCO és az EDF, a kkv-k

2022. február 17., csütörtök

részvételének megkönnyítésére az inkubációt és a tőkebefektetéseket támogató erőfeszítések növelésével; javasolja közös mechanizmus létrehozását az EDIDP és az EDF keretében kifejlesztett képességek helyszíni tesztelésére annak érdekében, hogy e képességek könnyebben integrálhatók legyenek a nemzeti hadseregekbe; üdvözlí a védelmi beszerzésekről szóló irányelv (2009/81/EK irányelv) rendelkezéseit, amelyek célja a közös védelmi beszerzések elősegítése, továbbá felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul használják ki az EDF keretében tett fejlesztési erőfeszítéseket, valamint biztosítsák a megfelelő méretgazdaságossági szint elérését;

60. kötelezi a Bizottságot, hogy folytassa a küzdelmet a védelmi termékek uniós belső piacának széttöredezettsége ellen, amely továbbra is szükségtelen párhuzamosságokhoz és a tagállamok védelmi kiadásai terén tapasztalható hatékonysági problémák megsokszorozódásához vezet;

61. sajnálatát fejezi ki a többéves pénzügyi keretben az EDF-re és a katonai mobilitásra elkülönített összegek csökkentése miatt, ami még inkább szükségessé teszi az uniós védelmi kezdeményezések (a PESCO, a CARD, az EDF és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz) közötti koherenciát; hangsúlyozza e tekintetben az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) szerepét; emlékeztet az első koordinált éves védelmi szemle (CARD) következtetéseire, és különösen arra, hogy fokozni kell az összhangot a képességek rangsorolására irányuló európai kezdeményezések és a nemzeti tervezési folyamatok között, különösen hosszú távon, a fegyveres erők szükségleteinek tényleges kielégítése érdekében; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a jövőbeli EDF-munkaprogramokba és PESCO-projektekbe építsék be jobban a CARD ajánlásait, hogy javítsák az említett eszközök közötti koherenciát; emlékeztet e tekintetben arra, hogy a tagállamok végső felelőssége, hogy elérjék az európai szinten rendelkezésre álló képességek közötti összhangot, főleg a CARD-jelentésben azonosított területeken; emlékeztet a tagállamok különböző keretekben vállalt azon kötelezettségének fontosságára is, hogy fenntartsák a védelmi beruházások feszes ritmusát, és új beruházások ösztönzésére használják fel az EDF lehetőségeit; hangsúlyozza, hogy a pénzügyi források, a személyi állomány és az eszközök megfelelő szintje elengedhetetlen annak biztosításához, hogy az Unió rendelkezzen a békének és a biztonságnak a határain belül és a világban történő előmozdításához szükséges erővel és képességgel; kéri, hogy 2027 után növeljék az EDF költségvetését;

62. tudomásul veszi a NATO kialakulóban lévő és forradalmi technológiákra vonatkozó innovációs alapjának elindítását, amelyről 16 uniós tagállam és az Egyesült Királyság írt alá megállapodást; hangsúlyozza, hogy az alap az EDF keretében is érintett témákkal foglalkozik, és ezért felhívja az összes részt vevő uniós tagállamot, hogy a szükségtelen átfedés elkerülése érdekében biztosítsák az EDF-fel való kiegészítő jelleget; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy biztonsági és védelmi kérdésekben szoros együttműködésre van szükség az EU és az Egyesült Királyság között;

63. felhívja azokat az uniós tagállamokat, amelyek a NATO szövetségesei, hogy törekedjenek annak biztosítására, hogy nemzeti védelmi költségvetésük elérje GDP-jük legalább 2 %-át;

64. hangsúlyozza, hogy az Unió és a tagállamok szolgálatában álló első és legfontosabb eszközök a PESCO és az EDF; hangsúlyozza, hogy a PESCO-nak és az EDF-nek lehetővé kell tennie a tagállamok közötti, magas európai hozzáadott értékkel rendelkező védelmi együttműködés megerősítését; emlékeztet ezért az Unió stratégiai autonómiájának megerősítésére, az európai erők működőképességének és a védelmi rendszerek interoperabilitásának növelésére, az e kezdeményezések tekintetében a rendelkezésre álló képességek és az európai védelmi piac széttagoltságának csökkentésére, az EDTIB versenyképességének támogatására, a stratégiai autonómia és a technológiai szuverenitás megerősítésére, az operatív képességek javítására és az európai védelmi piac széttagoltságának csökkentésére irányuló célkitűzésekre;

65. sajnálatosnak tartja, hogy a PESCO irányításáról szóló határozat felülvizsgálata késett; emlékeztet arra, hogy pénzügyi ösztönzőket kell kialakítani; emlékeztet arra, hogy a harmadik országoknak az egyes PESCO-projektekben való részvételéről eseti alapon kell dönteni, amennyiben ez a részvétel az Unió stratégiai érdekét szolgálja, különösen a technikai szakértelem vagy további képességek biztosítása tekintetében, és azt szigorú feltételekhez kötött, valamint a megállapított és tényleges viszonyosság alapján kell végrehajtani; kéri, hogy teljes mértékben részt vehessen az arra vonatkozó döntésekben, hogy valamely PESCO-projektet megnyitnak-e harmadik országok számára; üdvözlí a katonai mobilitásra vonatkozó projekt első lépéseit, és felszólít a további lépések gyors végrehajtására; üdvözlí az Egyesült Államok, Norvégia és Kanada részvételét a katonai mobilitási projektben; üdvözlí a biztonsági és védelmi párbeszéddel kapcsolatos – például Kanadával és Norvégiával folytatott – kétoldalú partnerségeket, amelyek jelentősen hozzájárultak a KBVP-missziókhöz és -műveletekhez;

66. hangsúlyozza, hogy az EDF-nek technológiai és képességfejlesztési ütemtervek kidolgozását is magában foglaló többéves programozás révén elő kell mozdítania az európai ipari ágazatok és az élen járó európai szereplők létrejöttét és megszilárdulását és támogatnia kell a kkv-k versenyképességét a kiszámíthatóság biztosítása érdekében, amely

2022. február 17., csütörtök

elengedhetetlen az összetett, hosszú távú projektekhez, és ki kell használnia a polgári és védelmi jellegű szinergiákat; ezért kitart amellett, hogy szinergiákat kell kialakítani a különböző uniós szakpolitikákkal, különösen a Horizont Európával és az európai űrprogrammal annak érdekében, hogy lehetővé váljon az EDF forrásainak a szűk értelemben vett katonai kérdésekre való hatékony összpontosítása; üdvözli a Bizottság kettős felhasználású termékek innovációját előtérbe állító, a polgári, a védelmi és az űrpar közötti szinergiákkal foglalkozó cselekvési tervét; felhívja az Uniót és a Bizottságot, hogy valamennyi szakpolitikájukban szisztematikusan vegyék figyelembe az EDTIB hozzájárulását az Unió stratégiai autonómiájához; arra is felszólítja a Bizottságot, hogy mutasson be sajátos ipari stratégiát az EDTIB tekintetében;

67. üdvözli, hogy a PESCO stratégiai felülvizsgálata a projektek számának csökkentését és jobb koncentrációját, valamint a politikai nyomon követés fokozását eredményezte; emlékezteti a tagállamokat, hogy fontos betartaniuk az e keretben vállalt kötelezettségeiket ahhoz, hogy hatékonyabbá tegyék a projekteket és a kijelölt időpontig, vagyis még 2025 előtt elérhessék a teljes műveleti képességet; ezért elvárja, hogy a következő stratégiai felülvizsgálat alapos értékelést is magában foglaljon, amelynek biztosítania kell a PESCO-projektek eredményeit;

68. támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy az EU-ban tervezett és fejlesztett honvédelmi felszerelések mentesüljenek a héa alól, ami a világszintű gyakorlatok egységesítését és az Unió stratégiai autonómiájának elősegítését célzó konkrét intézkedés;

69. úgy véli, hogy a stratégiai iránytű által elérni kívánt képességek meghatározásakor a következő célokat kell kitűzni:

- egyértelmű prioritások meghatározása a képességfejlesztési terv felülvizsgálatára és a fő célkitűzések (azaz az átfogó célok) későbbi ciklusaira vonatkozóan,
- a képességtervezési és -fejlesztési folyamatok (képességfejlesztési terv, átfogó célok/jelentős hatással bíró képességfejlesztési cél, PESCO, CARD) egyszerűsítése és az eredmények összhangjának fenntartása a megfelelő NATO-folyamatokkal, különösen a védelmi tervezési folyamattal (NDPP),
- az uniós katonai képességfejlesztési folyamatok integrálása, védelmi tervezési folyamatok és az uniós védelmi kezdeményezések hatékony kiaknázása a PESCO és a CARD útján,
- néhány olyan projektre való összpontosítás, amelyek összhangban állnak a KBVP célkitűzéseivel, szükségesek az uniós törekvések eléréséhez, erősítik a tagállamok képességeit, működőképesek és európai hozzáadott értékkel rendelkeznek;

70. hangsúlyozza, hogy a digitális ágazat a lehetőségek tere, ahol azonban fennáll a biztonságunk és demokráciáink elleni rosszindulatú – állami vagy nem állami szereplők által végrehajtott, a fegyveres konfliktusok jogában lefektetett szabályokat áthágó – tevékenységek jelentős kockázata is, és ez az ágazat átnyúlik a határokon; úgy véli, hogy további lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy az európaiak hozzáférjenek ehhez a jelenleg vitatott ágazathoz, és ki kell alakítani a biztonság és az európaiak közötti szolidaritás kultúráját, valamint az ennek eléréséhez szükséges hatékony eszközöket; kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a kialakulóban lévő technológiák hatására annak biztosítása érdekében, hogy azokat az egész Unióban alkalmazzák és használják, elősegítsék a kutatást és az innovációt, és növeljék az Unió rezilienciáját, szem előtt tartva, hogy azok alkalmazását ellenőrizni kell, továbbá különösen szükségesek az alábbiak:

- a mesterséges intelligencia (MI) biztonságra és védelemre gyakorolt hatásának elemzése, beleértve e technológia rosszindulatú használatát is, és hogy miként használhatják a tagállamok az MI-t az ilyen típusú fenyegetések elhárítására;
- az innovatív és versenyképes EDTIB fontosságának hangsúlyozása (amely a tagállamok és az EU által meghatározott igényekre való válaszadás eszköze), valamint az erősségek és a sérülékeny pontok azonosítása;
- az ellátási láncok biztonságának garantálása (az EU-n belül és kívül egyaránt), beleértve a nyersanyagokat, a kritikus fontosságú elemeket és technológiákat;
- a riasztások, tájékoztatások és fenyegetések valós idejű megosztása a műveleti központok összekapcsolása révén;

71. ezért felhívja az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a mesterséges intelligencián alapuló fegyverek fejlesztésére és használatára vonatkozó átfogó szabályozási keret létrehozására irányuló globális erőfeszítésekben; felhívja az alelnököt/főképviselőt, a tagállamokat és az Európai Tanácsot, hogy fogadjanak el közös álláspontot a fegyverrendszerek kritikus funkciói felett érdemi emberi ellenőrzést lehetővé tevő autonóm fegyverrendszerekről; sürgeti nemzetközi

2022. február 17., csütörtök

tárgyalások megindítását a teljes mértékben autonóm fegyvereket betiltó, jogilag kötelező erejű eszközről; támogatja a halált okozó autonóm fegyverrendszerekkel kapcsolatos munkát az egyes hagyományos fegyverekről szóló egyezmény (CCW) keretében, amely jelenleg az egyetlen olyan nemzetközi fórum, ahol ezeket a kérdéseket megvitatják;

72. üdvözli a tagállamok megújított elköteleződését a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozattal módosított közös álláspont iránt, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az abban foglalt kritériumok alapján gondosan értékeljék a technológiára és a katonai felszerelésekre vonatkozó kiviteli engedélyek iránti kérelmeket; megjegyzi, hogy a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozat és a vonatkozó 2019. szeptember 16-i következtetések tükrözik, hogy a tagállamok egyre inkább tudatában vannak a fegyverkivittel kapcsolatos még nagyobb fokú nemzeti és uniós szintű átláthatóság és konvergencia szükségességének; üdvözli a fegyverkivitel átláthatóságának, valamint nyilvános és parlamenti ellenőrzésének növelésére tett erőfeszítéseket; felszólít közös erőfeszítésekre a kockázatértékelések, a végfelhasználói ellenőrzések és a szállítás utáni ellenőrzések javítása érdekében;

73. határozottan úgy véli, hogy mivel az EU egyre ambiciózusabb a védelmi kérdésekben, nagyobb konvergenciára és következetességre van szükség a tagállamok fegyverkiviteli politikáiban; felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben tartsák magukat a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályokról szóló, a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozattal módosított 2008/944/KKBP közös állásponthez, és szigorúan hajtsák végre a regionális stabilitásra vonatkozó 4. kritériumot; kéri, hogy vezessenek be konzultációs mechanizmust a tagállamok körében a közös álláspontnak való megfelelés értékelésére;

74. tudomásul veszi néhány tagállam arra irányuló közös erőfeszítéseit, hogy az uniós kereten kívül fejlesszenek ki alapvető jövőbeli képességeket, nevezetesen a jövőbeli légi harci rendszert (FCAS) és a fő szárazföldi harci rendszert (MGCS); hangsúlyozza, hogy ezek a projektek fontosak az európai katonai képességek általános megerősítése szempontjából; hangsúlyozza, hogy az első koordinált éves védelmi szemle (CARD) eredményei az együttműködés központi területeként a fő harcokszínterek korszerűsítését és beszerzését jelölték meg; azt ajánlja az érintett tagállamoknak, hogy vizsgálják meg a további európai szintű együttműködési és finanszírozási lehetőségeket, különös tekintettel az EDF-re, az európai védelmi ágazatok innovációs potenciáljának teljes kihasználása és a nagyobb méretgazdaságosság elérése érdekében; ebben az összefüggésben úgy véli, hogy az Egyesült Királyság által vezetett Tempest projekt, amelyben az EU tagállamai is részt vesznek, szükségtelen átfedést jelent az FCAS-szal, és ezért arra ösztönzi a mindkét projektben részt vevő államokat, hogy a méretgazdaságosság elérése, valamint az EU és az Egyesült Királyság közötti interoperabilitás biztosítása érdekében vonják össze a két projektet; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy biztonsági és védelmi kérdésekben szoros együttműködésre van szükség az EU és az Egyesült Királyság között, amely megerősíti a védelmi partnerségeket és támogatja a partnerországok autonómiáját;

A védelmi partnerségek megerősítése és a partnerországok szuverenitásának támogatása

A fegyverzet-ellenőrzéssel, a leszereléssel és a nonproliférációval kapcsolatos multilateralizmus védelme

75. felhív az európai fegyverzet-ellenőrzési architektúra megerősítésének és megőrzésének támogatására, tekintettel a fokozatosan romló helyzetre, melyet az Egyesült Államok és Oroszország nyitott égboltról szóló szerződésből való kilépése fémjelez; felszólít a leszerelési rendszerek és fórumok aktív támogatására és megerősítésére minden tekintetben: egyetemessé tétel, a végrehajtás támogatása, politikai és intézményi támogatás, valamint pénzügyi támogatás; felhívja az Uniót, hogy a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet keretében fordítson különös figyelmet a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatokra, különös hangsúlyt fektetve a vegyifegyver-tilalmi egyezmény (CWC) szerinti tilalmi rendszerre és kötelezettségekre, valamint a büntetlenség elleni küzdelemre;

76. üdvözli az új stratégiafegyverzet-csökkentési szerződés (új START-szerződés) meghosszabbítását, és sajnálatát fejezi ki a közepes hatótávolságú nukleáris erőkről szóló szerződés (INF-szerződés) lejáratá miatt; tudomásul veszi a hiperszonikus rakéták elterjedését; úgy véli, hogy az Európai Uniónak hozzá kell járulnia a hiperszonikus rakéták terén folytatott fegyverkezési verseny megelőzéséhez; újból megerősíti, hogy teljes mértékben támogatja az EU és tagállamai elkötelezettségét a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása és a leszerelési rendszer sarokköveként szolgáló atomsorompó-szerződés (NPT) iránt; ismételten felszólít konkrét és hatékony intézkedések elfogadására az atomsorompó-szerződésről szóló 10. felülvizsgálati konferencián; ragaszkodik ahhoz, hogy biztosítani kell, hogy az EU határozott és konstruktív szerepet vállaljon a szabályokon alapuló globális nonproliférációs erőfeszítések és fegyverzetellenőrzési és leszerelési rendszerek kidolgozásában és megerősítésében;

77. megismétli, hogy továbbra is támogatja az átfogó közös cselekvési tervet (JCPOA), amely a lehető legjobb eszköz a nonproliférációs garanciák megszerzésére Iránban; üdvözli a tárgyalások újakezdését, és felszólítja valamennyi felet, hogy térjenek vissza a teljes körű megfeleléshez; felhívja az Uniót annak biztosítására, hogy a CWC szerinti kötelezettségeket

2022. február 17., csütörtök

valamennyi fél teljesítse, valamint arra, hogy küzdjön a büntetlenség ellen; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy törekedjenek a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezményhez csatolt, ellenőrzési mechanizmusokat létrehozó jegyzőkönyv elfogadására;

A párbeszéd, partnerségek és az együttműködés megerősítése a biztonság és a védelem területén

78. kitart amellett, hogy az Uniónak kölcsönösen előnyös partnerségei tekintetében olyan stratégiai megközelítést kell alkalmaznia, amely különösen a közös értékeken és elveken, saját érdekei védelmében és a stratégiai autonómia elérésére irányuló célján alapszik; hangsúlyozza, hogy az Unió érdeke, hogy a szövetségek teljes mértékű tiszteletben tartása mellett együttműködjön partnereivel, mivel a stratégiai autonómia a többoldalú keret része;

79. még fokozottabb együttműködésre szólít fel a nemzetközi szervezetekkel és különösen az ENSZ-szel, többek között a KBVP-missziók és a békefenntartó műveletek között, főként a közös hadszíntereken; hangsúlyozza az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel (EBESZ) való együttműködés fontosságát a biztonság terén;

80. hangsúlyozza, hogy a másik fél autonómiájának, érdekeinek és törekvéseinek tiszteletben tartása mellett a közös értékeken és célokon alapuló, egyenlő partnerség alapján meg kell erősíteni az EU és az Egyesült Államok közötti transzatlanti együttműködést; üdvözlí az Unió és az Egyesült Államok közötti, a biztonság és a védelem kérdésével foglalkozó stratégiai párbeszéd létrehozását a kölcsönösen előnyös és kiegyensúlyozott transzatlanti kapcsolat elősegítésére; különösen üdvözlí az EU és az Egyesült Államok között Kínáról, Oroszországról és az indiai-csendes-óceáni térségről jelenleg folyó vagy küszöbön álló párbeszédet; ismételten hangsúlyozza a partnerség operatív dimenzióját, megőrizve az Unió stratégiai autonómiáját, különös tekintettel a nemzetközi fegyverszállításra vonatkozó amerikai szabályozásra (ITAR); üdvözlí a formátum alkalmasságát a hibrid fenyegetések megvitatására; e tekintetben üdvözlí, hogy az EDA-ban igazgatási megállapodások révén harmadik államok is részt vesznek, azzal a feltétellel, hogy ehhez jogilag kötelező ellenszolgáltatási intézkedések és biztosítékok kapcsolódnak, amelyek védik az Unió és tagállamai védelmi és biztonsági érdekeit; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az uniós szövetségesekkel keveset konzultáltak és nem tájékoztatták őket megfelelően az Afganisztánból való kivonulásról és az AUKUS háromoldalú biztonsági egyezményéről; hangsúlyozza, hogy ennek ismét emlékeztetnie kell az EU-t arra, hogy sürgősen eredményeket kell felmutatni az EU védelme terén annak érdekében, hogy az EU globális szereplőként küzdhessen a békéért;

81. rámutat arra, hogy a NATO-val való, az Észak-atlanti Szerződés 42. cikkének (2) bekezdésében rögzített szükséges együttműködést a NATO és az EU sajátos jellemzőinek és szerepének kellő figyelembevételével kell kialakítani, teljes mértékben tiszteletben tartva mindkét szervezet döntéshozatali autonómiáját; felhív a NATO erősebb Európai Unióra (a NATO-n belüli európai pillérre) épülő megerősítésére, és azt szeretné, hogy az EU–NATO partnerségben nagyon konkrét fejlődés következzen be, különösen a fenyegetés fokozódó hibridizációja és a nem közvetlenül katonai paraméterek figyelembevétele tekintetében a békeidőben való stratégiai verseny során; elismeri, hogy az európai területeket érintő új fenyegetések – például a dezinformáció, a szellemi tulajdon ellopása, a gazdasági kényszerítés vagy a kiberszabotázs – esetén az Európai Unió megerősíti képességeit, hogy betöltse a biztonságsszolgáltató szerepét; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi stratégiai helyzet arra szólítja fel a NATO-t, hogy egyértelműen támogassa az európai védelmi, többek között képességfejlesztési kezdeményezéseket, mindkét intézmény előjogainak tiszteletben tartásával; emlékeztet arra, hogy fontos a „Berlin Plusz” megállapodás teljes körű végrehajtása és a minősített dokumentumok két szervezet közötti átadásának lehetővé tétele; úgy véli, hogy az EU stratégiai iránytűjével és a NATO stratégiai koncepciójának várható frissítésével kapcsolatban párhuzamosan végzett munka egyedülálló lehetőséget jelent az egyértelmű prioritások és koherencia létrehozására, valamint további szinergiák azonosítására a transzatlanti kapcsolatok megerősítése és az EU és a NATO közötti együttműködés előmozdítása érdekében; ezzel összefüggésben kéri, hogy a NATO új stratégiai koncepciója vegye figyelembe az Unió stratégiai iránytűjét, és legyen összhangban azzal; elismeri a NATO-nak a kollektív biztonság sarokköveként betöltött szerepét azon tagállamok számára, amelyek egyben NATO-tagok is; aggodalommal állapítja meg ugyanakkor, hogy a NATO egyik nem uniós tagállamával való mélyreható és állandó nézeteltérések akadályozzák a két szervezet közötti együttműködést, és – különösen a Földközi-tenger keleti részének stratégiai övezetében – aláássák a tagállamok közötti szolidaritást; várakozással tekint az új EU–NATO együttes nyilatkozat elé;

82. tudomásul veszi, hogy a szélsőségesek jelentette fenyegetések exponenciálisan nőhetnek a NATO afganisztáni visszavonulása és az azt követő tálib hatalomátvétel nyomán; felhív, hogy alaposan mérlegeljék az Afganisztánból levont tanulságokat és aktív stratégiát szorgalmazzanak a régióban az abból eredő hatás enyhítése érdekében, hogy Afganisztán a szélsőséges és a terrorizmus új, biztonságos táptalajává vált; megerősíti, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni az afgánok biztonságának és emberi jogainak védelmére és az erőszakkal, üldözéssel és gyilkosságokkal szembeni megóvásukra; hangsúlyozza, hogy folytatni kell az evakuálást, különösen azokat, akik az EU-nak dolgoztak; megjegyzi,

2022. február 17., csütörtök

hogy az Afganisztánból való kivonulás rávilágított arra, hogy az EU-nak nagyobb részt kell vállalnia a globális biztonsággal kapcsolatos felelősségből, és jelentős mértékben hozzá kell járulnia a NATO európai pillére képességeinek és kapacitásainak megerősítéséhez;

83. felhív a kapcsolatok megerősítésére a demokratikus államokkal az indiai-csendes-óceáni térségben, valamint egyes szakpolitikai ágazatokban (kiberbiztonság, hibrid fenyegetések, tengerpolitika, fegyverellenőrzés stb.), továbbá a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségével (ASEAN) és a latin-amerikai partnerekkel; kiemeli az EU számára jelentős indiai-csendes-óceáni térségben felmerülő biztonsági kihívásokat; fokozódó aggodalommal veszi tudomásul Kína egyre hangsúlyosabb fegyverkezését és katonai pozícióját, különösen a hiperszonikus rakétatesztről szóló beszámolót és a tajvani légvédelmi azonosítási körzet egyre nagyobb mértékű megsértését; felszólítja az összes érintett felet, hogy nézeteltéréseiket békés eszközökkel oldják meg és csökkentsék a feszültséget, valamint tartózkodjanak a status quo megváltoztatására irányuló egyoldalú fellépéstől; felszólítja az összes felet, hogy tartsák be a nemzetközi jog elveit, különösen az ENSZ Tengerjogi Egyezményét; hangsúlyozza az indiai-csendes-óceáni térségből származó dezinformáció növekvő jelentőségét, amely azzal fenyeget, hogy aláássa az EU e régióban folytatott tevékenységeit, ezért felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az EU keleti határterületeiről származó dezinformációhoz hasonló módon kezeljék ezt a kihívást; komoly aggodalommal állapítja meg a regionális kritikus pontokon, például a Dél- és Kelet-Kínai-tengeren és a Tajvani-szorosban a közelmúltban végrehajtott erődemonstrációt, valamint a fokozódó feszültséget; hangsúlyozza, hogy az EU és tagállamai számára nagy jelentőséggel bír az indiai-csendes-óceáni térség békéje és stabilitása; komoly aggodalmának ad hangot Kína Tajvani-szorosban végzett folyamatos katonai manőverei miatt, beleértve a Tajvanra irányuló vagy a tajvani légvédelmi azonosítási körzetben zajló manővereket; felhívja a Kínai Népköztársaságot, hogy tartózkodjon az efféle katonai kardcsörtetéstől, mert az komoly fenyegetést jelent a Tajvani-szoros és az indiai-csendes-óceáni térség békéjére és stabilitására; ismételten hangsúlyozza, hogy párbeszédre van szükség, anélkül, hogy bármelyik fél kényszerít vagy destabilizáló taktikát alkalmazna; hangsúlyozza, hogy ellenezni kell minden olyan egyoldalú fellépést, amely alááshatja a Tajvani-szoros jelenlegi helyzetét, és hogy nem kerülhet sor a határokon átnyúló kapcsolatok megváltoztatására a tajvani polgárok akarata ellenére; hangsúlyozza, hogy aggodalomra ad okot Kína egyes államokkal és területekkel szembeni egyre harciasabb viselkedése; hangsúlyozza, hogy az EU-nak értékelnie kell a regionális konfliktusok lehetséges következményeit az EU biztonságára nézve, és azt is mérlegelnie kell, hogy az EU-nak hogyan kell reagálnia az Indiai-óceán térségében és azon túl tapasztalható romló biztonsági helyzetre; üdvözli a Japánnak az EUTM Maliban és Mozambikban való részvételéről, valamint Indiának az afrikai KBVP-műveletekben és -missziókban való részvételéről jelenleg folyó vitát;

84. üdvözli a Görögország és Franciaország közötti stratégiai katonai és védelmi együttműködési megállapodás aláírását, amely pozitív lépés az európai stratégiai autonómia, valamint a valódi, működő európai védelmi unió létrehozása felé; fokozott együttműködésre szólít fel a földközi-tengeri partnerországokkal a szélsőséges és a terrorizmus, a tiltott fegyverkereskedelem és az emberkereskedelem elleni küzdelem érdekében;

85. hangsúlyozza az Unió geopolitikai jelentőségét a regionális stabilitásért, biztonságért és jóléért való elsődleges felelősségvállalásban, valamint az EU szomszédságában – keleten és délen, továbbá az Északi-sarkvidéken – a destabilizáló folyamatok megelőzésében; elismeri az Északi-sarkvidék növekvő politikai, gazdasági, környezeti, biztonsági és stratégiai értékét; sürgeti a tagállamokat, hogy folytassák az együttműködést az Északi-sarkvidéki Tanáccsal az Unió érdekkörébe tartozó minden kérdésben, és alakítsanak ki átfogó stratégiát a régióval kapcsolatban; tudomásul veszi az Északi-sarkvidéken a változó környezet és a régió iránti növekvő geopolitikai érdeklődés miatt felmerülő biztonsági kihívásokat; hangsúlyozza, hogy az EU északi-sarkvidéki politikáját be kell építeni a KBVP-be; hangsúlyozza, hogy az EU-nak világos jövőképpel kell rendelkeznie az északi-sarkvidéki biztonsági kérdésekkel kapcsolatos szerepéről, és érdemi együttműködést kell kialakítania a NATO-val; hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidéknek a békés együttműködés területének kell maradnia, és óva int a régió fokozott militarizálásától;

86. elismeri a KBVP szerepvállalásának fontosságát a keleti szomszédságban; támogatja a keleti partnerség országaival folytatott katonai és biztonsági együttműködés elmélyítését, hogy fenntartsák a stabilitást az Unió határain; ismételten felszólít arra, hogy az EU vállaljon aktívabb szerepet a folyamatban lévő konfliktusok békés rendezésében és a régióban a jövőben kialakuló konfliktusok megelőzésében; kéri, hogy nyújtsanak támogatást a keleti partnerországoknak és az érdekelt keleti partnerországokat vonják be a hibrid fenyegetések elleni küzdelem európai kiválósági központjának tevékenységébe; felszólít az uniós stratégiai kommunikáció és a keleti partnerség együttműködési platformjának létrehozására a dezinformációk kezelésével kapcsolatos kérdések megoldása céljából, a keleti partnerség országai ellenálló képességének javítása érdekében;

87. elismeri Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna hozzájárulását a KBVP-missziókhoz és -műveletekhez; támogatja a szorosabb védelmi és biztonsági együttműködést ezekkel az értékes partnerekkel;

2022. február 17., csütörtök

88. ismételten határozottan elítéli Oroszország Ukrajnával szembeni agresszív magatartását, nevezetesen a katonai jelenlét jelentős növelését Ukrajna határain és a Donyec-medencében, a megszállt Krím félszigeten és Belaruszban, a Donyec-medencében működő fegyveres csoportok folyamatos pénzügyi és katonai támogatását, a Krími Autonóm Köztársaság és Szevasztopol városának jogellenes megszállását, az Azovi-tenger blokádját, valamint az Ukrajna elleni ismételt kiber- és egyéb hibrid támadásokat; hangsúlyozza, hogy Oroszország katonai jelenlétének növelése és a tűzszünet ismételt megsértése fenyegetést jelent az európai békére, stabilitásra és biztonságra nézve; felszólítja az orosz kormányt, hogy vonja vissza haderőit az ukrán határokról, és hagyjon fel szomszédai fenyegetésével; emlékeztet arra, hogy mindössze a normandiai formátum és a minszki I. és II. megállapodás azok a diplomáciai kezdeményezések, amelyek célja ellenségeskedés megszüntetése Ukrajna és az Oroszország által támogatott Donyecki és Luhanszki szakadárak között, és felszólít azon erőfeszítések támogatására, amelyek a tárgyalásoknak a normandiai formátum keretében való újraindítására és a kézzelfogható eredmények elérésére irányulnak; elismerését fejezi ki azokért a jelentős erőfeszítésekért, amelyek a helyzet tekintetében az EU, tagállamai és az Egyesült Államok közötti, valamint a tagállamok közötti intenzív együttműködés fenntartására irányulnak; fokozott és hiteles katonai és biztonsági támogatást kér Ukrajna számára, az ország szükségleteinek megfelelően, többek között az Európai Békekeret mozgósítása révén; ösztönzi a tagállamokat, hogy növeljék az Ukrajnának nyújtott kétoldalú katonai és biztonsági támogatásukat; elismeri az EU és Ukrajna közötti kiberpárbeszéd első ülését, és készen áll arra, hogy szükség esetén támogassa az Ukrajnának nyújtott uniós kiberbiztonsági támogatás növelését; üdvözlöi az EU és Ukrajna közötti, kiberbiztonságról szóló párbeszéd megkezdését, és hasonló szerepvállalásra ösztönöz a keleti partnerség más érdekelt országaival is;

89. sajnálja, hogy az Egyesült Királyság és az Európai Unió között nincs partnerség a biztonsági és védelmi együttműködés terén a brit kormány érdektelensége miatt, annak ellenére, hogy az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretének meghatározásáról szóló politikai nyilatkozat erre vonatkozó biztosítékokat tartalmazott; hangsúlyozza, hogy megállapodást kell kötni az EU és az Egyesült Királyság külpolitikai és biztonsági együttműködéséről annak érdekében, hogy jobban tudják kezelni a közös globális biztonsági kihívásokat; felhívja az Egyesült Királyság kormányát, hogy kezdjen tárgyalásokat szoros együttműködés megteremtése érdekében a külpolitika, a biztonság, a védelem és a képességfejlesztés terén; szorosabb együttműködésre és szorosabb partnerség kialakítására szólít fel az érintett afrikai szervezetekkel, például az Afrikai Unióval, az ECOWAS-szal, a Dél-afrikai Fejlesztési Bizottsággal (SADC), a Száhel-övezet G5-országaival és a Pánafrikai Parlamenttel, előmozdítva a nagyobb parlamenti szerepet Afrikában; felszólítja továbbá az EU-t, hogy tartsa be a negyedik EU–Afrika-csúcstalálkozón a gazdasági és politikai stabilitás támogatására tett kötelezettségvállalását, és továbbra is támogassa az afrikai készenléti erők képességeit; hangsúlyozza, hogy a régióban fennálló konfliktusok ciklikus jellegét figyelembe véve az EU által támogatott kormányok esetében komolyabb diplomáciai szerepvállalásra van szükség a nagyobb átláthatóság biztosításához, a korrupció elleni küzdelemhez, a befogadás elősegítéséhez és a polgárokkal való együttműködéshez a fegyveres és etnikai konfliktusok kirobbanásának megfékezése érdekében;

90. együttműködésre szólít fel a képzés és a katonai kapacitásépítés terén a konfliktusok vagy regionális fenyegetések miatt meggyengült vagy rosszindulatú külföldi beavatkozás célpontját képező partnerországokkal;

91. elismeri az illegális pénzek adóparadicsomokba irányuló fokozott áramlásának szerepét, valamint azt a kockázatot, amelyet ezek a fokozott militarizálódás és a terrorista tevékenységek finanszírozása, valamint a globális instabilitás fokozódása szempontjából jelentenek; több fellépésre szólít fel a pénzmosás visszaszorítása érdekében, továbbá szorgalmazza partnerei szerepének megerősítését – különösen Afrikában és Latin-Amerikában – az adóparadicsomok hatóságait is bevonó zavaros pénzügyi tranzakciók visszaszorítását célzó mechanizmusok révén;

A KBVP európai irányításának javítása

92. üdvözlöi, hogy a Védelmi és Űripari Főigazgatóság (DG DEFIS) megkezdte működését; üdvözlöi azt a bejelentést, hogy 2022 elején európai védelmi csúcstalálkozóra kerül sor, valamint hogy az Európai Tanács elnöke 2022-t az európai védelem évének nyilvánította; azt várja mindkét kezdeményezéstől, hogy új lendületet adjanak az európai védelmi unió továbbfejlesztésének; felhívja az állampolgárokat, a tudományos köröket, a civil társadalmi szervezeteket, és a magánszektort, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében fejezzék ki elvárásaikat a KBVP szerkezetével, a békével, a védelemmel, a biztonsági menetrenddel, a stratégiai iránytűvel és az EU világban betöltött szerepével kapcsolatban; felhívja az uniós intézményeket, hogy ezeket az elvárásokat vegyék figyelembe és ültessék át konkrét javaslatokba és intézkedésekbe; hangsúlyozza a civil társadalom rendelkezésre álló eszközök javításának fontosságát annak érdekében, hogy a civil társadalom érdemben részt vehessen a védelmi politika kialakításában és felügyeletében; felhív egy teljes hatáskörrel rendelkező Biztonsági és Védelmi Bizottság létrehozására a Parlamentben, valamint az uniós védelmi miniszterek tanácsának hivatalossá tételére;

2022. február 17., csütörtök

93. emlékeztet az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletének szerepére; felhívja a tagállamokat, hogy értékeljék a döntéshozatali folyamat – különösen az EUSZ 31. cikke –reformját, amely a minősített többségi szavazást a KBVP-hez kapcsolódó területeken kiterjeszti az Unió kül- és biztonságpolitikájára, valamint feltérképezi az áthidaló klauzulák teljes körű alkalmazása és az uniós szolidaritást és kölcsönös segítségnyújtást válságok idején erősítő cikkek hatálya kínálta lehetőségeket;

94. emlékeztet arra, hogy a Parlamenttel előzetes konzultációt kell folytatni és megfelelő tájékoztatást kell nyújtani számára a KBVP-missziók tervezéséről, módosításáról és megszüntetésének lehetőségéről; hangsúlyozza, hogy az Európai Parlamentet aktívan be kell vonni a KBVP-missziók és -műveletek értékelésébe átláthatóságuk, valamint politikai és nyilvános támogatásuk megerősítése érdekében; úgy véli, hogy ajánlásait kellően figyelembe kell venni; eltökélt szándéka, hogy maradéktalanul betöltse ellenőrző szerepét a Globális Európa eszköz, különösen annak békével és biztonsággal kapcsolatos dimenziója, valamint az EDF végrehajtása tekintetében;

95. hangsúlyozza, hogy a KBVP-vel kapcsolatos kérdésekben egyre szorosabb együttműködést kell kialakítani a nemzeti parlamentekkel az elszámoltathatóság, az ellenőrzés és a védelmi diplomácia megerősítése érdekében;

96. ragaszkodik ahhoz, hogy a Parlamentet rendszeresen tájékoztassák PESCO végrehajtásáról, és erről konzultáljanak vele, tekintettel arra, hogy a PESCO-nak összhangban kell állnia a KBVP különböző pénzügyi eszközeivel, különösen az EDF-fel, amely felett az Európai Parlament ellenőrzést gyakorol;

97. ragaszkodik a különböző uniós irányítási struktúrák (Bizottság, EKSZ, EDA stb.) közötti érdemi kapcsolatok fontosságához, valamint ahhoz, hogy a Szerződések vonatkozó rendelkezéseivel összhangban elő kell mozdítani a jó kapcsolatokat az Európai Parlamenttel, mint az uniós polgárokat képviselő egyetlen szervvel;

98. különös figyelmet fog fordítani arra, hogy az uniós jog jobban figyelembe vegye a katonai ügyek sajátos természetét; emlékeztet e tekintetben arra, hogy az Európai Parlament ragaszkodik a katonai ügyek különleges státuszának fenntartásához, ami megfelel a katonai szakma nagyon sajátos követelményeinek, és minden tagállamban a fegyveres erők hatékonyságának zálogát képezi; felszólít a hírszerző szolgálatok beavatkozási kapacitásainak fenntartására, ugyanis e szolgálatok nem tölthetik be nemzetbiztonság-védelmi feladataikat, csak ha megelőzés jogcímén, a jogalkotó által megszabott elégséges ideig hozzáférhetnek a teljeskörűen megőrzött kapcsolati adatokhoz a tagállami bíróság és az emberi jogok európai egyezménye felügyelete alatt; tudomásul veszi, hogy a Tanács elfogadta az egységes európai égbolt csomaggal kapcsolatos általános megközelítését; emlékeztet arra, hogy meg kell védeni a tagállamok szuverenitását és az uniós fegyveres erők műveleti szabadságát; emlékeztet az adatok hozzáférésehez, megbízhatóságához és sértetlenségéhez kapcsolódó nemzetbiztonsági követelményekre a hírszerző szolgáltatások nyújtásakor; és hangsúlyozza, hogy az uniós rendeletekbe illesztett katonai védzáradékok lehetővé tehetik e kettős kihívásnak való megfelelést;

o

o o

99. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletének/a Bizottság alelnökének, a Bizottság elnökének és az illetékes biztosoknak, például a belső piacért felelős biztosnak, az ENSZ főtitkárának, a NATO főtitkárának, a világúrral, a biztonsággal és a védelemmel foglalkozó európai uniós ügynökségeknek, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0041

Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban – 2021. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2021. évi éves jelentés (2021/2181(INI))**

(2022/C 342/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 3., 8., 21. és 23. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 17. és 207. cikkére,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ egyéb emberi jogi egyezményeire és jogi eszközeire,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a népirtás büntetvényének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, 1948. évi ENSZ-egyezményre és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a népirtás megakadályozásáról szóló, 2020. június 22-i 43/29. számú határozatra,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a valláson vagy hiten alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló nyilatkozatra, amelyet az ENSZ Közgyűlésének 1981. november 25-i 36/55. sz. határozata hirdetett ki,
- tekintettel a nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló, 1992. december 18-i ENSZ-nyilatkozatra,
- tekintettel az ENSZ emberijog-védőkről szóló, 1998. december 10-én konszenzussal elfogadott nyilatkozatára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre és annak 2000. május 25-én elfogadott két fakultatív jegyzőkönyvére,
- tekintettel az ENSZ Fegyverkereskedelmi Szerződésének exportól és exportelbírálásról szóló cikkére és az EU fegyverkivitelről szóló magatartási kódexére,
- tekintettel az 1995. szeptemberi pekingi nyilatkozatra,
- tekintettel az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, 1997. április 4-én elfogadott egyezményre (CETS 164. sz.) és az ahhoz csatolt, az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló, 2005. május 16-án elfogadott (CETS 197. sz.) és a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló, 2007. október 25-én elfogadott jegyzőkönyvekre (CETS 201. sz.),
- tekintettel az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló, 2011. május 11-i egyezményre (a továbbiakban: az isztambuli egyezmény), amelyet nem minden tagállam ratifikált,

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az Európa Tanács emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményéhez csatolt, a halálbüntetés eltörléséről szóló 6. kiegészítő jegyzőkönyvre,
- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a kettős felhasználású termékek kivételére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/821 rendelet európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a 2020 és 2024 közötti időszakra szóló, az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos cselekvési tervre, amelyet a Tanács 2020. november 18-án fogadott el,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának emberi jogi felhívására,
- tekintettel a Tanácsnak az átmeneti igazságszolgáltatás uniós támogatásáról szóló, 2015. november 16-i következtetéseire,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi fórumain 2020-ban képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2020. február 17-i, valamint az ENSZ emberi jogi fórumain 2021-ben képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2021. február 22-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezetében és az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 75. ülészakán (2020. szeptember – 2021. szeptember) képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2020. július 13-i, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetében és az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 76. ülészakán (2021. szeptember – 2022. szeptember) képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2021. július 12-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a 2015. szeptember 25-én elfogadott, 2030-ig szóló menetrendre és különösen annak 1., 4., 5., 8. és 10. céljára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325., 1820., 1888., 1889., 1960., 2106., 2122. és 2242. sz. határozatára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a valláson vagy meggyőződésen alapuló erőszak áldozatainak nemzetközi emléknapját létrehozó, 2019. május 28-i határozatára, valamint a terrorizmus áldozatairól való megemlékezés és tiszteletadás nemzetközi napjának létrehozásáról szóló, 2017. december 19-i határozatára,
- tekintettel a békés gyülekezés és az egyesülés szabadságához fűződő jog kérdésével foglalkozó különleges ENSZ-előadó e jogoknak a digitális világban történő gyakorlásáról szóló, 2019. május 17-i jelentésére,
- tekintettel a békés gyülekezés és az egyesülés szabadságához fűződő jog kérdésével foglalkozó különleges ENSZ-előadónak a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekről, valamint a gyülekezés és az egyesülés szabadságához fűződő jogról szóló jelentésére,
- tekintettel a véleményalkotás és véleménynyilvánítás szabadságához való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges ENSZ-előadónak a megfigyelési iparágak a véleménynyilvánítás szabadságára gyakorolt káros hatásairól szóló, 2019. május 28-i jelentésére,
- tekintettel az EU külső fellépéseiben a nemek közötti esélyegyenlőségről és a nők szerepének megerősítéséről szóló, 2021–2025 közötti időszakra szóló uniós cselekvési tervre (GAP III),

⁽¹⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.

⁽²⁾ HL L 206., 2021.6.11., 1. o.

⁽³⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel a 2021–2024 közötti időszakra szóló uniós gyermekjogi stratégiára,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának „Emberi jogi észrevétel a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel szembeni fellépés időszzerűségéről” című, 2020. október 27-i cikkére,
- tekintettel az EU harmadik országokra irányuló, a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos politikájáról szóló, 2019. szeptember 16-i felülvizsgált tanácsi iránymutatásokra,
- tekintettel a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáról és védelméről szóló, 2013. június 24-i uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Bizottság „A demokrácia és a fenntartható fejlődés gyökerei: Európa együttműködése a civil társadalommal a külkapcsolatokban” című, 2012. szeptember 12-i közleményére (COM(2012)0492),
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2020. április 8-i közös nyilatkozatára a Covid19-világjárványra való globális szintű uniós reagálásról (JOIN(2020)0011),
- tekintettel a Bizottság új migrációs és menekültügyi paktumról szóló, 2020. szeptember 23-i közleményére (COM(2020)0609),
- tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i közleményére (COM(2020)0698),
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 2021. február 17-i közös közleményére a szabályokon alapuló multilateralizmushoz való uniós hozzájárulás fokozásáról (JOIN(2021)0003),
- tekintettel az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről szóló, 2020. évi éves uniós jelentésre,
- tekintettel „A világban az őslakos népeket érő jogsértések, beleértve a nagyarányú földszerzést” című, 2018. július 3-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításával kapcsolatos uniós iránymutatásokról és a kérdésért felelős különmegbízott megbízatásáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2019. évi éves jelentés” című, 2021. január 20-i állásfoglalására ⁽⁷⁾, valamint a korábbi éves jelentésekről szóló, előző állásfoglalásaira,
- tekintettel a vállalati átvilágításról és a vállalati elszámoltathatóságról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. március 10-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az éghajlatváltozás emberi jogokra gyakorolt hatásairól és a környezetvédők e kérdésben betöltött szerepéről szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapításáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásra ⁽¹⁰⁾,

⁽⁴⁾ HL C 118., 2020.4.8., 15. o.

⁽⁵⁾ HL C 411., 2020.11.27., 30. o.

⁽⁶⁾ HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

⁽⁷⁾ HL C 456., 2021.11.10., 94. o.

⁽⁸⁾ HL C 474., 2021.11.24., 11. o.

⁽⁹⁾ HL C 15., 2022.1.12., 111. o.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0388.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértéséről az eljárási szabályzatának 144. cikkével összhangban 2021-ben elfogadott valamennyi (úgynevezett sürgősségi) állásfoglalására,
- tekintettel a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjra, amelyet 2020-ban a belarusz demokratikus ellenzéknek, 2021-ben pedig Alekszej Navalnijnak ítéltek oda,
- tekintettel a „civil társadalmi szervezet” fogalmának az uniós jogszabályok összefoglalóihoz készült szöszedetben található meghatározására,
- tekintettel az átmeneti igazságszolgáltatás támogatására irányuló uniós politikai keretre,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0353/2021),

- A. mivel az Unió az EUSZ 2. cikke szerint az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a szolidaritás, a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartása értékein alapul; mivel senkit semmilyen módon nem lehet üldözni vagy zaklatni az emberi jogok vagy a demokrácia védelmét és előmozdítását szolgáló tevékenységekben való részvételért; mivel az eltérő vélemények elhallgattatása, valamint a közéleti részvétel és az információhoz való hozzáférés korlátozása közvetlen hatással van az emberi jogokra és a demokráciára;
- B. mivel a multilateralizmust és a nemzetközi jogot jelenleg érintő komoly fenyegetések megkövetelik az Uniótól, hogy az eddigieknél is elkötelezettebb szerepet vállaljon az emberi jogok előmozdítása és védelme terén világszerte; mivel az EU emberi jogokkal kapcsolatos szakpolitikáinak és fellépéseinek magabiztosabb, határozottabb és hatékonyabb intézkedésekhez kell vezetniük a rendelkezésére álló valamennyi eszköz segítségével; mivel az Uniónak folyamatosan keresnie kell annak módját, hogy miként tud hatékonyan, a legalkalmasabb eszközöket alkalmazva fellépni az emberi jogi jogsértések és visszaélések kezelése érdekében világszerte, és e célból rendszeresen értékelnie kell emberi jogi eszköztárát;
- C. mivel az Európai Parlament az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmében határozottan kiálló uniós intézményként és a világ valamennyi emberijog-védőjének elkötelezett támogatójaként döntő fontosságú helyzetben van;
- D. mivel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, 2020–2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési terv az EU emberi jogokkal kapcsolatos prioritásainak menetrendje, amelynek az EU külső politikáinak középpontjában kell állnia; mivel az Uniónak biztosítania kell a különböző belső és külső politikái közötti koherenciát annak érdekében, hogy hatékonyan előmozdítsa az emberi jogokat a világban;

Általános kihívások és politikai eszközök

1. rendkívül aggasztónak tartja az emberi jogokat és a demokráciát érő kihívásokat, amelyek a demokratikus intézmények és kormányzás, valamint az egyetemes emberi jogok védelmének gyengüléséhez, továbbá a civil társadalom mozgásterének világszerte megfigyelhető szűküléséhez vezetnek; hangsúlyozza a jogállamiság, a demokrácia és az emberi jogok megsértése közötti összefüggést; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy önállóan és a hasonlóan gondolkodó nemzetközi partnerekkel – többek között az ENSZ-szel – együttműködve tegyenek összehangoltabb erőfeszítéseket az emberi jogokat érintő kihívások kezelése érdekében világszerte; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy járjanak elől jó példával, és lépjenek fel valódi globális vezetőként az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség és a jogállamiság előmozdítása és védelme terén, és határozottan álljanak ki az emberi jogok egyetemességének, elidegeníthetlenségének, oszthatatlanságának, egymástól való függésének és egymással való kölcsönös összefüggésének elve elleni minden támadással szemben;

2. hangsúlyozza az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI–Globális Európa) és az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, 2020–2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési terv fontosságát e cél szempontjából; emlékeztet arra, hogy a Tanácsban az emberi jogi kérdésekben a minősített többségi szavazás alkalmazása hatékonyabb és proaktívabb uniós kül- és biztonságpolitikát eredményezne, és erősítené az együttműködést az EU számára kulcsfontosságú stratégiai érdekű kérdésekben, egyúttal tükröznék az Unió alapvető értékeit; hangsúlyozza, hogy közös álláspontokat és konszenzust kell kialakítani a tagállamok között; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok felelősséget vállaljanak az uniós cselekvési tervért, és nyilvánosan beszámoljanak az e stratégiai dokumentum keretében tett intézkedéseikről; arra bátorítja a nemzeti és regionális parlamenteket, a nemzeti emberi jogi intézményeket és a helyi civil társadalmi szervezeteket, hogy lépjenek kapcsolatba tagállami szintű hatóságokkal az EU külső emberi jogi politikájának folytatásához nyújtott hozzájárulásukkal kapcsolatban;

2022. február 17., csütörtök

3. mély aggodalmát fejezi ki az illiberális demokráciák és autokratikus rezsimek növekvő száma miatt, amelyek elmúlt 20 évben most először kerültek többségbe a világban, és amelyek saját népük elnyomására és a szabadság, a demokratikus kormányzás és a nemzetközi normák gyengítésére törekednek; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy maradéktalanul használják ki a rendelkezésükre álló eszközöket – beleértve a kölcsönös kereskedelmi kapcsolatokból eredő gazdasági befolyást – annak érdekében, hogy ambiciózusabbá tegyék a szabadság, a felelősségteljes kormányzás, a jogállamiság és a demokratikus intézmények támogatását, és elősegítsék a civil társadalom mozgásterének biztosítását világszerte;

4. felhívja az Uniót, hogy fokozza tovább együttműködését az Egyesült Államokkal és más, hasonlóan gondolkodó demokratikus partnerekkel a szabadság és a demokrácia támogatása, valamint a tekintélyelvű és totalitárius rezsimek és rosszhatalmú befolyásuk visszaszorítása érdekében világszerte; szorgalmazza új nemzetközi eszközök elfogadását a demokrácia védelme érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül, frissítse és fejlessze tovább az EU államépítési programjait, növelje azok hatékonyságát és az elért eredmények fenntarthatóságát;

5. hangsúlyozza, hogy az EU külső emberi jogi politikájának ambiciózus elkötelezettsége és retorikája megköveteli, hogy következetes legyen és példát mutasson annak érdekében, hogy a demokrácia globális gyengülése elleni tiltakozása során hitelessége ne kerüljön veszélybe; e célból felhívja az Uniót, hogy fordítson különös figyelmet a politikáival, projektjeivel és támogatásaival kapcsolatos harmadik országbeli jogsértések értékelésére és megelőzésére, és biztosítsa e projektek és programok átláthatóságát annak érdekében, hogy világszerte elkerülhetők legyenek a következetlenségek az összevethető emberi jogi helyzetek megközelítése terén, és hozzon létre panasztételi mechanizmust azok számára, akiknek jogai sérülhettek az EU tevékenységei nyomán;

6. hangsúlyozza a közvetítési és választási folyamatok uniós támogatásának fontosságát, amely a belföldi megfigyelőknek nyújtott segítségen és a választási megfigyelő missziókon keresztül valósul meg, amelyekben a Parlament aktív szerepet játszik; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a legmagasabb szintű védelmet biztosítsák a belföldi választási megfigyelőknek, és további támogatás szorgalmaz ebben a tekintetben; hangsúlyozza, hogy e missziók jelentéseit és ajánlásait hatékonyan nyomon kell követni az érintett országokban a demokratikus normák megerősítése és a jövőbeni békés demokratikus átmenetek és fejlődés elősegítése érdekében; emlékeztet a Parlament politikai közvetítési eszközeire, amelyeket tovább lehetne fejleszteni ezen átfogó megközelítés támogatására; sürgeti a Bizottság alelnökét /az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnök/főképviselő) és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy a felderítő missziók által készített jelentéseket a megállapodás szerinti gyakorlattal összhangban továbbra is a megfelelő formában és kellő időben nyújtsák be az Európai Parlamenthez;

7. szorgalmazza, hogy az EU működjön együtt szorosan a hazai és nemzetközi szervezetekkel, például az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel (EBESZ), az Európa Tanáccsal és a nemzetközi választási megfigyelés alapelveiről szóló nyilatkozatot támogató szervezetekkel annak érdekében, hogy hatékonyan azonosítsák a jelöltek választási kampányát akadályozó tényezőket, a választási csalásokat, a szavazási szabálytalanságokat és a szabad média választási folyamatokról szóló beszámolóik miatti üldözését;

8. hangsúlyozza, hogy az Európai Parlamentnek törekednie kell arra, hogy többek között az emberi jogi visszaélésekről szóló, sürgősséggel elfogadott állásfoglalásainak az érintett országok helyi nyelveire történő lefordítása és ennek megfelelő közzététele és terjesztése révén hatékonyabbá tegye az emberi jogok védelmét érintő kommunikációját;

Az „Emberi jogok és demokrácia” tematikus program

9. emlékeztet arra, hogy az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartása a rendelet 3. cikkének (célkitűzések) értelmében a Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) egészének átfogó célkitűzése; hangsúlyozza a Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében elfogadott „Emberi jogok és demokrácia” tematikus program fontosságát az emberi jogok védelme, valamint a szabadság és a demokrácia világszintű előmozdítása szempontjából;

10. megismétli, hogy a Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz keretében alapvető fontosságú a civil társadalmi szereplőket érintő finanszírozási megállapodások és mechanizmusok diverzifikálása és maximalizálása, és ezt ösztönözni kell e szereplők sajátosságainak figyelembevételével, valamint annak biztosításával, hogy sem tevékenységi körüket, sem a potenciális partnerek számát ne korlátozzák, továbbá hogy a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvével összhangban folytatódjon a civil társadalmi tér nagyobb autonómiájára irányuló munka; szorgalmazza, hogy a civil társadalom és az emberijog-védők számára a Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz emberi jogokkal és demokráciával foglalkozó tematikus programja – beleértve a ProtectDefenders.eu programot és a Demokráciáért Európai Alapítványt is – keretében nyújtott finanszírozás mértéke és rugalmassága tükrözze a napjainkban tapasztalható illiberális visszahatás súlyosságát és a civil társadalom szűkülő mozgásterét világszerte;

2022. február 17., csütörtök

11. nagyobb átláthatóságot szorgalmaz a Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz keretébe tartozó pénzügyi megállapodásokba foglalt, emberi jogokkal kapcsolatos rendelkezéseket illetően, és kéri annak tisztázását, hogy az emberi jogok, a demokratikus elvek és a jogállamiság megsértése esetén, valamint a korrupció súlyos eseteiben milyen mechanizmus lép életbe, illetve milyen kritériumokat kell alkalmazni az ilyen megállapodások felfüggesztésére; felhívja a Bizottságot, hogy határozottan tartózkodjon attól, hogy operatív segélyezési megoldásként költségvetési támogatásokat folyósítson olyan harmadik országok kormányainak, ahol az emberi jogok széles körű megsértése és az emberijog-védők elnyomása tapasztalható;

12. üdvözli a Bizottság és a Parlament között a Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz összes komponenséről folyó stratégiai párbeszédet, és felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben vegye figyelembe a Parlament véleményét az emberi jogi prioritásokkal kapcsolatban a tematikus programban és az összes földrajzi programban egyaránt; hangsúlyozza, hogy az eszköz csak akkor tudja kifejteni teljes hatását, ha az emberi jogi menetrendet beépítik az EU valamennyi külső politikájába és programjába, ha az összhangban van az EU belső politikáival, és ha az EU az emberi jogok védelme és előmozdítása mellett elkötelezett, hiteles nemzetközi szereplőként jelenik meg;

13. elismerését fejezi ki a Demokráciáért Európai Alapítványnak a civil társadalom és a szabad média támogatása terén az EU déli és keleti szomszédsgában, valamint a Nyugat-Balkánon végzett munkájáért; felhívja a Bizottságot, hogy az EU demokráciatámogatási programjain belül növelje az ismételt támogatási mechanizmusokat annak érdekében, hogy erősítse a demokrácia támogatásának alulról építkező megközelítéseit, és biztosítsa, hogy a kisebb, regionális vagy helyi szintű kezdeményezések is részesülhessenek az uniós támogatásból;

14. megismétli, hogy támogatja az európai politikai alapítványok munkáját, amelyet az EU szomszédsgában és azon kívül végeznek a politikai vezetők következő nemzedékének támogatása és szerepvállalásuk növelése terén;

Az EU emberi jogi különleges képviselője

15. üdvözli, hogy az EU emberi jogi különleges képviselője (EUKK) hozzájárul az emberi jogok védelméhez és előmozdításához a világban; hangsúlyozza az EUKK fontos szerepét az uniós emberi jogi politikák hatékonyságának fokozásában, ami a harmadik országokkal közös szerepvállalás, a hasonlóan gondolkodó partnerekkel az emberi jogi menetrend előmozdítása terén folytatott együttműködés és az uniós politikák belső és külső koherenciájának növelése révén valósul meg; ismételten hangsúlyozza, hogy az EUKK kinevezése előtt meghallgatást kellene tartani az Európai Parlamentben;

16. megállapítja, hogy bővíteni kell a EUKK megbízását, és fokozni kell szerepének láthatóságát annak érdekében, hogy érdemi hatást fejtessen ki az emberi jogok területén; hangsúlyozza, hogy az EUKK megbízása rugalmas, és hozzáigazítható a változó körülményekhez; úgy véli, hogy az EUKK pozícióját hatékonyabbá lehetne tenni a kommunikációs tevékenységek erősítésével és nyilvánosabb arculat kialakításával, többek között a veszélynek kitett emberijog-védőket – köztük a Szaharov-díjasokat és a jelölteket –, valamint a hosszú időre bebörtönzött emberijog-védőket támogató nyilvános nyilatkozatok közzétételével, ezáltal segítve testi épségük és alapvető fontosságú munkájuk védelmét; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EUKK szorosan együttműködjön az EU országokkal és régiókkal foglalkozó egyéb különleges képviselőivel annak érdekében, hogy beépítsék az emberi jogokat az EU regionális politikáiba;

17. javasolja, hogy az EUKK fordítson különös figyelmet a Parlament emberi jogi visszaélésekről szóló, sürgősséggel elfogadott, havonkénti állásfoglalásaiban tárgyalt országokra és témákra, valamint az emberi jogok mindennemű megsértésére, különösen a önkényuralmi rendszerekben elkövetett jogsértésekre;

18. felhívja a Bizottságot, az alelnököt/főképviselet és a tagállamokat, hogy biztosítsák a politikai támogatást, valamint a megfelelő emberi és pénzügyi erőforrásokat az EUKK és csapata számára;

19. arra bátorítja a különleges képviselőt, hogy tegyen diplomáciai erőfeszítéseket a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi igazságszolgáltatás számára biztosított uniós támogatás fokozása érdekében; megismétli egy kifejezetten ezzel a kérdéssel foglalkozó uniós különleges képviselő kinevezésére irányuló felhívását;

Az uniós emberi jogi párbeszéd

20. elismeri, hogy az uniós emberi jogi párbeszéd képesek előmozdítani az emberi jogokat és a demokráciát a harmadik országokhoz fűződő kétoldalú kapcsolatokban, de hangsúlyozza, hogy hatékonyságuk érdekében a párbeszédet eredményorientált módon kell folytatni, és egyértelmű referenciaértékekre kell alapozni ahhoz, hogy eredményeiket értékelni lehessen; sajnálja, hogy a partnerországokkal/harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédokről szóló felülvizsgált uniós iránymutatások – bár konkrét célokat határoznak meg – nem jelölnek ki olyan mutatókat, amelyek lehetővé tennék a megfelelő értékelést; szorgalmazza, hogy az EKSZ minden egyes párbeszédről

2022. február 17., csütörtök

végezzen ilyen értékelést az uniós iránymutatásokkal összhangban, az emberi jogi párbeszédekkel összefüggésben és a Parlament által felvetett egyedi esetek nyomán követését is beleértve; véleménye szerint a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédekkel kapcsolatos konkrét eredmények elérésének elmaradása a kétoldali kapcsolatok folytatásának módjáról szóló további értékelést igényelne;

21. megismétli az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásban tett kötelezettségvállalást, amely szerint a partnerországokkal/harmadik országokkal folytatott uniós emberi jogi párbeszéd során felveti a veszélyeztetett emberijog-védők egyedi eseteit, és hangsúlyozza ezen esetek következetes napirendre tűzésének szükségességét; elvárja, hogy az EKSZ fordítson különös figyelmet a Parlament által – különösen a sürgősséggel elfogadott állásfoglalásaiban – felvetett egyedi esetekre, valamint a veszélyeztetett Szaharov-díjasokra és jelöltekre, és tegyen jelentést az ilyen ügyekben hozott intézkedésekről;

22. hangsúlyozza, hogy a párbeszédnek az EU átfogó emberi jogi szerepvállalásának egyik eszközét kell képezniük, és nem helyettesíthetik az emberi jogokkal foglalkozó magas szintű fórumokon az összes érintett szereplővel és különösen az EU stratégiai partnereivel folytatott megbeszéléseket; felhívja az EKSZ-t, hogy a – mind a kétoldali, mind pedig és a nemzetközi fórumokon – tervezett párbeszédokről kellő időben ossza meg az információkat a Külügyi Bizottsággal és a Parlament Emberi Jogi Albizottságával és a civil társadalmi szervezetekkel;

23. hangsúlyozza, hogy a civil társadalom valamennyi szereplőjének, köztük a független civil társadalmi szervezeteknek, a hitalapú szervezeteknek, a szakszervezeteknek, a közösségi irányítású szervezeteknek és az emberijog-védőknek alapvető szerepet kell játszaniuk a párbeszédekben, hozzájárulva mind a párbeszédhez, mind azok eredményeinek értékeléséhez; hangsúlyozza, hogy az Uniónak és tagállamainak gondoskodniuk kell az őszinte, hozzáférhető és inkluzív konzultációról és – amennyire lehetséges és helyénvaló – e szervezetek részvételéről a hivatalos és informális párbeszéd, valamint feltáró jellegű megbeszélések keretében; felhívja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy javítsák a kommunikációt és az átláthatóságot a civil társadalmi szervezetekkel kapcsolatban; e célból felhívja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy erősítsék meg és növeljék az emberi jogi kapcsolattartási pontok láthatóságát székhelyük földrajzi egységeinél, és erősítsék meg a civil társadalomnak nyújtott támogatást – a technikai támogatást is beleértve –, különösen azokban az országokban, ahol az elnyomó rezsimiek igyekeznek megakadályozni a civil társadalom munkáját;

24. kiemeli, hogy az emberi jogi párbeszéd az EU külpolitikai eszköztárának központi részét képezi, ezért nem lehetnek öncélúak; megismétli, hogy az EUSZ 21. cikke értelmében az EU külső politikáinak valamennyi vonatkozását az Unió alapját képező értékeknek kell vezérelniük; ezért felhívja az EKSZ-t és a Tanácsot, hogy alakítsanak ki jobb egyensúlyt a diplomácia, az érdekek és az értékek között, nagyobb összhangot teremtve az EU külső fellépésének alapjául szolgáló emberi jogi célkitűzésekkel és nagyobb hangsúlyt helyezve a hosszú távú perspektívára; ezért megismétli, hogy az emberi jogok tiszteletben tartását a harmadik országoknak nyújtott uniós támogatás egyik alapvető feltételévé kell tenni;

Multilateralizmus és nemzetközi igazságszolgáltatás

25. megjegyzi, hogy 2020-ban ünnepelte fennállásának 75. évfordulóját az Egyesült Nemzetek Szervezete, a nemzetközi konszenzus kialakításának alapvető fontosságú egyetemes fóruma a béke és biztonság, a fenntartható fejlődés, valamint az emberi jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartása terén; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy tartsák fenn az ENSZ-nek nyújtott létfontosságú támogatásukat, és továbbra is törekedjenek arra, hogy egységes álláspontot képviseljenek az ENSZ-ben és más multilaterális fórumokon; felhívja a figyelmet az emberi jogok egyetemes gyakorlása előtt álló kihívásokra, és kiemeli az inkluzívabb és hatékonyabb multilateralizmus és nemzetközi együttműködés szükségességét; kiemeli az ENSZ szerveinek létfontosságú szerepét a béke, a konfliktusrendezés és az emberi jogok védelme előmozdításában, és szorgalmazza a fellépés és az erőforrások erősítését ebben a tekintetben; üdvözlí az ENSZ főtitkára emberi jogi cselekvési felhívását;

26. sajnálatosnak tartja, hogy egyes országok továbbra is kettős mércét alkalmaznak az emberi jogi helyzetek kezelése terén világszerte; elítéli az ENSZ szervei, különösen az Emberi Jogi Tanács működésének az emberi jogok egyetemes voltának megkérdőjelezésével történő aláásására és a szabályokon alapuló nemzetközi rend akadályozására irányuló, egyre gyakoribb próbálkozásokat; sajnálatosnak tartja, hogy autokratikus rezsimeknek és ismételt emberijogsértéseknek otthont adó országok váltak az Emberi Jogi Tanács tagjaivá, és hogy ezek az országok nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyják emberi jogi kötelezettségeiket, és rendkívül rossz eredményeket mutatnak fel az ENSZ emberi jogi mechanizmusaival folytatott együttműködés terén; e tekintetben szorgalmazza az Emberi Jogi Tanács alapvető reformját, ezen belül a tagsági kritériumok egyértelmű meghatározását; felhívja különösen az EKSZ-t, hogy kezdeményezze összehangolt uniós és tagállami álláspont kialakítását az Emberi Jogi Tanácsban való tagsággal kapcsolatban, és álljon ezen erőfeszítés élére, amely különösen a tagállamok szavazatainak nyilvánosságra hozatala és indokolásuk ismertetése révén elősegítené a választási

2022. február 17., csütörtök

folyamat nagyobb átláthatóságát; hangsúlyozza továbbá, hogy valódi versenyen alapuló folyamatra van szükség annak biztosítása révén, hogy az a három regionális blokk, amelyben a tagállamok jelen vannak, a rendelkezésre álló helyeknél több jelöltet állítson, és javuljon a jelöltek elszámoltathatósága önkéntes vállalásaiknak és eredményeiknek az Emberi Jogi Tanáccsal, valamint az ENSZ-egyezmény testületeivel és különleges eljárásaival együttműködve történő ellenőrzése révén;

27. határozottan elítéli az ENSZ különleges eljárásainak megbízottai, továbbá a megbízatásuk függetlensége és pártatlansága elleni valamennyi támadást; hangsúlyozza, hogy az állami szuverenitást nem lehet ürügyként felhasználni az emberi jogi helyzet nemzetközi közösség által végzett nyomozás követésének elkerülésére, mivel az ENSZ Alapokmánya és az ENSZ Közgyűlésének 60/251. sz. határozata szerint minden államnak – politikai, gazdasági és kulturális rendszerétől függetlenül – kötelessége és felelőssége valamennyi emberi jog és alapvető szabadság előmozdítása és védelme mindenki számára, és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának foglalkoznia kell az emberi jogok megsértésének eseteivel;

28. felhívja a tagállamokat és az EU demokratikus partnereit, hogy határozottan lépjenek fel ezekkel a kísérletekkel szemben, és erősítsék meg a nemzetközi emberi jogok súlyos megsértésére adott válaszlépéseiket; felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy törekedjenek a multilaterális intézmények reformjára azok annak érdekében, hogy azok ellenállóbbá váljanak, és képesek legyenek következetesebb és rugalmasabb döntéseket hozni;

29. hangsúlyozza, hogy megfelelő finanszírozásra van szükség az ENSZ valamennyi emberi jogi szerve, különösen az emberi jogi egyezmények végrehajtását felügyelő testületek és az ENSZ különleges eljárásai számára; e célból felhívja az ENSZ főtitkárát, hogy biztosítson megfelelő forrásokat az ENSZ költségvetéséből, és sürgeti az EU tagállamait, hogy növeljék önkéntes hozzájárulásaikat;

30. hangsúlyozza, hogy pártatlan, tisztességes és átlátható módon felül kell vizsgálni az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsában a nem kormányzati szervezetek által benyújtott, tanácsadói státusz iránti kérelmeket; támogatja az EU felhívását egyes nem kormányzati szervezetek régóta halogatott kérelmeinek jóváhagyására;

31. elítéli az ENSZ főtitkáranak beszámolója szerint a civil társadalom mintegy 240 tagjával, aktivistákkal és újságírókkal szemben 45 országban az elmúlt évben az ENSZ-szel való együttműködés miatt elkövetett megtorlást és megfélemlítést; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy határozottan lépjenek fel ezekkel a megtorlásokkal szemben, többek között az érintett országokkal szembeni globális demars révén, és hozzanak meg minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy az egyének és a civil társadalmi szervezetek számára biztonságos és nyitott teret biztosítsanak az ENSZ-szel, annak képviselőivel és mechanizmusaival való kapcsolattartáshoz;

32. megismétli, hogy eltökélten támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróságot (NBB) mint az egyetlen olyan nemzetközi intézményt, amely képes arra, hogy eljárjon a világ legszörnyűbb bűntettei ügyében, és igazságot szolgáltatson az áldozatoknak; kiemeli az NBB függetlenségét és pártatlanságát; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy biztosítsanak megfelelő pénzügyi támogatást ahhoz, hogy az NBB el tudja látni feladatait; támogatja a Római Statútum egyetemes voltát, és felhívja az Uniót, hogy a harmadik országokkal kötendő megállapodásokba foglaljon bele egy külön záradékot a statútum ratifikálásáról és az ahhoz való csatlakozásról; kéri, hogy az EU fokozza szerepvállalását azon országok felé, amelyek még nem csatlakoztak a Római Statútumhoz; határozottan elítéli az NBB személyzete vagy függetlensége elleni támadásokat; úgy véli, hogy az NBB hitelességének és alapvető fontosságú szerepének aláásására irányuló kísérletek a multilateralizmus elleni támadást jelentenek, és az Uniónak és tagállamainak ekként kell fellépniük ezzel szemben, még akkor is, ha ezek közeli partnerországokból származnak; hangsúlyozza, hogy az NBB-nek feladatai ellátásához teljes körű hozzáférést kell kapnia az általa vizsgált országokhoz; hangsúlyozza a nemzetközi bűncselekmények elkövetőinek felelősségre vonását lehetővé tevő más innovatív eszközökben, többek között az egyetemes joghatóság nemzeti szintű bíróságokon való alkalmazásában rejülő lehetőségeket; ezzel összefüggésben kiemeli az ENSZ Nemzetközi Jogi Bizottságában jelenleg folyó vitákat az állami tisztviselők mentelmi jogáról, és szorgalmazza ezek nyomozás követését; szorgalmazza, hogy az EU folytassa a nemzeti szintű kapacitásépítés erősítését a harmadik országokban, egyúttal támogatást nyújtva a nemzetközi büntető törvényszékek és mechanizmusok, valamint a büntetlenség elleni küzdelemmel foglalkozó platformok és szervezetek, például a „Koalíció a Nemzetközi Büntetőbíróságért” számára;

33. ismételtelen fellépést szorgalmaz a büntetlenség elleni küzdelem és az elszámoltathatóság előmozdítása érdekében a konfliktusok által érintett régiókban és országokban; tudomásul veszi a büntetlenség elleni küzdelem európai megfigyelőközpontjával kapcsolatos kísérleti projekt Parlament és Tanács általi elfogadását; e tekintetben felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy valósítsanak meg hasonló eszközöket az áldozatok helyzetének a jogorvoslatához és a jóvátételhez való hozzáférés révén történő megerősítésére és támogatására, többek között a korrupcióval kapcsolatban is;

2022. február 17., csütörtök

Konkrét emberi jogi kihívások*Covid19*

34. hangsúlyozza, hogy a Covid19 jelentősen megerősítette a demokráciát gyengítő illiberális demokráciák és autokratikus rezsimek közelmúltbeli tendenciáját; sajnálatosnak tartja, hogy ezek a rezsimek visszaélnék a járványügyi válsággal, hogy tovább korlátozzák a véleménynyilvánítás, a gyülekezés, a vallás és a meggyőződés szabadságát a demokratikus intézmények működésének korlátozása és az eltérő vélemények elnyomása révén, beleértve az online és offline média szabadságának korlátozását, valamint a rendszerkritikusok és a visszaélést bejelentő személyek ellen indított célzott lejárató kampányokat; hasonlóképpen sajnálatosnak tartja, hogy ezek a rezsimek a marginalizált népcsoportokkal, nevezetesen az őslakos népekkel és más kisebbségekkel szemben diszkriminációt, megfigyelési eszközök tömeges használatát, dezinformációs kampányokat, az információhoz való hozzáférés korlátozását – különösen a plurális és független média tekintetében az internet általános leállítása révén –, sávzélesség-korlátozás és tartalomteltást, a sürgősségi intézkedések egyértelmű visszavonási kritériumok nélküli végrehajtását, a választások demokratikus gyakorlására vonatkozó korlátozásokat, valamint az egészségügyi ellátáshoz való szelektív hozzáférést alkalmaztak a lakosság egyes csoportjaival szembeni hátrányos megkülönböztetés eszközeként;

35. elismeri az emberijog-védők fontos szerepét a Covid19-járványra való reagálás során, mivel mindennapi emberi jogi munkájuk mellett számos új szerepet vállaltak magukra annak ellenére, hogy jelentős és aránytalan kockázatokkal kell szembenézniük; aggodalommal állapítja meg, hogy a kormányok világszerte arra használták fel a világjárványt, hogy kifejezetten célkeresztbe állítsák az emberijog-védőket, megtagadva a bebörtönzött emberijog-védők szabadon bocsátását, meghosszabbítva teljes elkülönítésüket, korlátozva a börtönlátogatási lehetőségeket, és zárt ajtók mögött tartott tárgyalásokon koholt vádak alapján ítélve el őket;

36. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány a világ legtöbb országában negatívan hatott a gazdasági és szociális jogokra, az egészségügyi és a nyomában fellépő gazdasági válság pedig az egyenlőtlenségek növekedését váltotta ki az országokon belül és az országok között; elítéli a hatóságoknak a Covid19 eredetével és terjedésével kapcsolatos létfontosságú információk nemzetközi vizsgálatot végző személyek elől való eltitkolására irányuló folyamatos kísérleteit; rávilágít, hogy a Covid19 rendkívül negatív következményei aránytalanul nagy mértékben sújtották a veszélyeztetett helyzetű csoportokat, köztük a nőket, az LMBTIQ-személyeket, az elszegényedett embereket, a gyermekeket, a fogyatékkal élőket, a migránsokat, a menekülteket, a menedékkérőket, a vallási és más kisebbségeket, az informális munkavállalókat és a börtönben vagy letartóztatásban lévő személyeket; hangsúlyozza, hogy a veszélyeztetett helyzetű csoportokat jobban sújtják a világjárvány negatív gazdasági és társadalmi következményei, valamint az egészségügyi ellátáshoz és az oktatáshoz való hozzáférés korlátozása; aggodalommal veszi tudomásul az egyes veszélyeztetett csoportok, különösen a kisebbségi csoportok elleni türelmetlenség, megkülönböztetés és gyűlöletbeszéd fokozódását, valamint az alapvető szabadságok korlátozását;

37. hangsúlyozza, hogy az Uniónak növelnie kell a Covid19 negatív következményeinek kezeléséhez nyújtott támogatását, különösen a veszélyeztetett csoportok esetében; e célból felhívja az Uniót, hogy sürgősen fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy megszűnjön a vakcinák globális elosztásának riasztó egyenlőtlensége, és ezáltal teljesítse korábbi kötelezettségvállalását, miszerint a Covid19-vakcinát – egyebek mellett technológiatranszfer és a helyi termelés fokozása révén, többek között a Covid19 technológia-hozzáférési eszköztáron keresztül – globális közjószágként fogja felkarolni annak biztosítása érdekében, hogy a vakcinák a lehető legtöbb ember számára elérhetőek, hozzáférhetőek és megfizethetőek legyenek; hangsúlyozza az oktatási és egészségügyi rendszerek megerősítéséhez nyújtott támogatás fontosságát, hogy rezilienssé tegyék ezeket a jövőbeli fenyegetésekkel szemben; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy erősítsék meg az alapvető közegészségügyi szolgáltatások nyújtásához biztosított finanszírozást; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a szociális védelem fontosságát; e célból szorgalmazza az innovatív technológiák nagyobb mértékű támogatását, és üdvözli az „Európa együtt” választát; elismeri a testi és lelki egészséghez való jogot, amelyet sok országban még mindig megbélyegzés és megkülönböztetés kísér, és hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított a mentális egészségügyi ellátás terén megfigyelhető óriási elhanyagoltságra;

Emberijog-védők

38. üdvözli azt a fontos munkát, amelyet az emberijog-védők – néha a legnagyobb árat fizetve – világszerte végeznek, és megragadja ezt az alkalmat, hogy elismerje az emberijog-védők hozzájárulását az emberi jogi mozgalomhoz; megismétli, hogy gyakran az emberijog-védőkön kívül nincs más olyan partner, aki képes helyszíni megfigyelő vagy emberijog-védő munkát végezni olyan bizonytalan jogállású – például megszállt vagy annektált – térségekben, különösen a befagyott konfliktusok által sújtott területeken, ahol a nemzetközi közösség és az EU is csak korlátozott szerepvállalási kapacitással rendelkezik;

39. komolyan aggódik az emberijog-védők bizonytalan helyzete miatt, és sajnálatosnak tartja, hogy az egyre növekvő erőszak, többek között célzott gyilkosságok áldozataivá válnak; rámutat arra, hogy néhány ország különösen aggasztó eredményeket tud felmutatni az emberijog-védők üldözése, zaklatása, megfélemlítése, elrablása és törvénytelen kivégzése terén; kiemeli azon emberijog-védők különösen súlyos helyzetét, akik nők, munkajoggal, környezetvédelemmel foglalkoznak vagy őslakosok, amit a Covid19 tovább súlyosbított; elítéli, hogy az emberijog-védők elhallgattatására egyre

2022. február 17., csütörtök

gyakrabban alkalmaznak olyan módszereket, mint a zaklatás, a kriminalizálás és a lejárató kampányok, az önkényes letartóztatások és az embertelen körülmények között történő korlátlan fogva tartás, gyakran a terrorizmus nem egyértelműen meghatározott vádjával; ismételten felhívja az EU küldöttségeit és a tagállamok harmadik országokban működő nagykövetségeit, hogy tanulmányozzák az emberi jogok előmozdításához és védelméhez fűződő jogokkal kapcsolatos fejleményeket és kihívásokat, kérjenek és szerezzenek információkat az emberijog-védők helyzetéről, illetve reagáljanak ezekre, látogassák rendszeresen a bebörtönzött aktivistákat, kísérik figyelemmel a tárgyalásaikat, és szorgalmazzák az igazságszolgáltatáshoz és védelemhez való hozzáférésüket; felhívja továbbá az Uniót és tagállamait, hogy dolgozzanak ki stratégiát az emberijog-védők elleni, egyre gyakoribb támadásokkal szembeni ambiciózus uniós fellépésre;

40. szorgalmazza az emberijog-védők ideiglenes áthelyezéséhez szükséges rövid távú vízumok kiadására szolgáló uniós szintű rendszer sürgős létrehozását, különösen utasítások uniós vízumkódex-kézikönyvbe való beemelése és a vízumokra vonatkozó jogi eszközök, különösen a Vízumkódex módosítása révén; sajnálatosnak tartja, hogy az elmúlt évben nem történt előrelépés ebben a kérdésben, és sürgeti, hogy érdemben tűzzék újra napirendre az emberijog-védők sürgősségi vízumainak tagállamok általi kiadására vonatkozó összehangoltabb uniós politikát;

41. szorgalmazza, hogy az Európai Parlament kapjon nagyobb felügyeleti szerepet az uniós küldöttségeknek a harmadik országokban elkövetett emberi jogi jogsértésekkel és visszaélésekkel kapcsolatos tevékenységei felett, és hogy konkrét és határozott intézkedéseket hozhasson abban az esetben, ha a küldöttségek nem tudnak eleget tenni e kötelezettségeknek; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az uniós küldöttségek minden szükséges és megfelelő erőforrással és képességgel rendelkezzenek ahhoz, hogy hatékonyan fel tudjanak lépni a harmadik országokban felmerülő emberi jogi kérdésekben;

42. határozottan elítéli az emberijog-védők meggyilkolását szerte a világban, és igazságot és számonkérést követel ezekkel a támadásokkal kapcsolatban a döntéshozatal legmagasabb szintjein; hangsúlyozza, hogy ezen emberijog-védők nagyrészt földjük és a környezet védelmében, valamint az őslakos népek jogainak védelmében tevékenykedtek; ismételten szorgalmazza annak biztosítását, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) őslakos és törzsi népekről szóló 169. számú egyezményével összhangban teljes mértékben tartsák tiszteletben a szabad, előzetes és tájékozott beleegyezés elvét; hangsúlyozza, hogy világszerte javítani kell az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést az ilyen gyilkosságok széles körű büntetlenségének leküzdése érdekében; megállapítja azonban, hogy a jóvátétel és a jogorvoslat mellett nagyobb erőfeszítésekre van szükség a megelőzés terén is, többek között a harmadik országokban működő emberijog-védők védelmére irányuló nemzeti tervek megerősítése révén;

A véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés szabadsága

43. hangsúlyozza, hogy a közelmúltbeli leleplezések, mint például az NSO Pegasus botrány, megerősítik, hogy többek között az emberijog-védők és újságírók elleni kémkedés rendkívül aggasztó ügynek tekinthető, és megerősíteni látszanak a megfigyelési technológiákkal való visszaélés veszélyeit; szorgalmazza civil társadalmi szervezetek, emberijog-védők, újságírók és más érintett személyek rendelkezésére álló biztonságos és nyílt mozgástér és nagyobb kapacitás előmozdítását annak érdekében, hogy megvédjék őket a kibermegfigyeléstől és a beavatkozástól; hangsúlyozza, hogy szilárdabb nemzeti és nemzetközi szabályozásra van szükség ezen a területen;

44. komoly aggodalmának ad hangot a véleménynyilvánítás, a békés gyülekezés és az egyesülés szabadságának konkrét korlátozásai miatt, és hangsúlyozza, e jogok garantálásának és tiszteletben tartásának szükségességét; megismétli a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos konkrét kihívásokat és ezek információs szabadsághoz – ezen belül a független és megbízható információkhoz való hozzáféréshez – fűződő kapcsolatát;

45. rámutat, hogy a független újságírás és a megbízható médiacsatornák létezése soha nem volt olyan létfontosságú a biztonságos, egészséges és jól működő emberi társadalmak fenntartásában, mint napjainkban, és hangsúlyozza a független újságírás nagyobb állami támogatásának szükségességét világszerte; elítéli a jogi zaklatás és a korlátozó jogalkotás elterjedését a kritikus hangok elhallgattatásának eszközeként – például a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek és az online és offline rágalmozás bűncselekménnyé nyilvánítása révén –, amelynek célja számos országban az újságírók, a visszaélést bejelentő személyek és az emberijog-védők megfélemlítése, hogy felhagyjanak a korrupciós és más közérdekű ügyekkel kapcsolatos nyomozásaikkal és azok leleplezésével; emlékeztet arra, hogy biztosítani kell a média tulajdonviszonyainak – a részvényesekre is kiterjedő – átláthatóságát, tekintettel a médiapluralizmus biztosításában betöltött szerepükre;

46. ismételten rámutat a korlátozó jogszabályok – például a terrorizmus, a szélsőséges és a korrupció elleni jogszabályok – civil társadalmi szervezetekkel szembeni alkalmazása, valamint az ebből következő, az állami ellenőrzés formáiként jelentkező nehézkes regisztrációs, finanszírozási és jelentéstételi követelmények, továbbá más intézkedések – például a büntetések erőszakkal, zaklatással és önkényes őrizetbe vétellel történő elnyomása – kockázata miatt az egyesülési

2022. február 17., csütörtök

szabadságot érintő sajátos kihívásokra; elítéli a tiltakozáshoz való jog korlátozása érdekében a törvényhozói, rendőri vagy biztonsági intézkedésekkel való ilyen visszaéléseket; kiemeli, hogy 2020-ban és 2021-ben több tucat tüntetést fojtottak el, többek között tüntetőket gyilkoltak meg, és több száz békés tüntetőt vettek önkényesen őrizetbe, akik közül sokan kínzásnak és bántalmazásnak voltak kitéve, és akiket az eljárási normák minimumát sem garantáló perekben nagy összegű pénzbírság megfizetésére köteleztek; elítéli a kollektív tárgyaláshoz, konzultációhoz, valamint a munkavállalók és szakszervezetek részvételéhez való jog megsértését;

47. súlyos aggodalmát fejezi ki a tudományos szabadság korlátozása és a tudósok cenzúrázásának és bebörtönzésének világszerte tapasztalható terjedése miatt, ami jelentős következményekkel jár az oktatáshoz való jogra nézve; sürgeti az Uniót és a tagállamokat, hogy két- és többoldalú kötelezettségvállalások révén fokozzák diplomáciai erőfeszítéseiket az állami és nem állami szereplők tudományos szabadsággal szembeni fenyegetéseivel és támadásaival szemben; kéri az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy vizsgálják felül a meglévő, az emberi jog-védőket támogató és védő mechanizmusokat a segítségnyújtás azonosítására és biztosítására vonatkozó kapacitás fejlesztésének érdekében, beleértve a vészhelyzeti védelmet és támogatást a tudományos élet szabadsága elleni támadásokkal járó esetekben; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa az Európai Egyetemi Központ és az Emberi Jogok és Demokrácia Globális Campusa – az EU által az emberi jogi oktatás számára világszerte nyújtott támogatás zászlóshajója – folyamatos, magas szintű támogatását;

48. kifogásolja azt az egyre terjedő gyakorlatot, hogy a tekintélyelvű államok hatalmas sport- és kulturális eseményeknek adnak otthont nemzetközi legitimitásuk növelése érdekében, miközben belföldön továbbra is visszaszorítják az ellenvéleményeket; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy kezdeményezzenek párbeszédet a nemzeti sportszövetségekkel, vállalati szereplőkkel és a civil társadalmi szervezetekkel az ilyen eseményeken, többek között a 2022-es pekingi téli olimpián való részvételük módozatairól; szorgalmazza uniós szakpolitikai keret kidolgozását a sporttal és az emberi jogokkal kapcsolatban;

A biztonságos és egészséges környezethez való jog

49. elismeri, hogy az éghajlatváltozás nemzedékünk és a későbbi generációk emberi jogait érintő egyik legnagyobb fenyegetés, amely különösen komoly veszélyt jelent az egyének és közösségek élethez, egészséghez, élelemhez, lakhatáshoz és megfelelő életszínvonalhoz való alapvető jogaira; hangsúlyozza, hogy a kormányoknak kötelességei vannak az emberi jogok és a fenntartható fejlődés tekintetében; tisztában van az emberi jogok, az egészséges környezet, a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás elleni küzdelem közötti szoros összefüggéssel, és üdvözlözi az ENSZ felhívását a tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való jog globális elismerésére; hangsúlyozza, hogy a környezetvédelemmel foglalkozó emberi jog-védők, valamint a helyi és őshonos lakosság létfontosságú szerepet játszik az ilyen környezet megőrzésében annak ellenére, hogy gyakran erőszakkal fenyegetik őket a környezetkárosító gyakorlatok felelősei és hasznélvezői; arra bátorítja az Uniót és a tagállamokat, hogy támogassák az ökocídiumnak a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútuma szerinti nemzetközi bűncselekményként való elismerését, és kéri, hogy a Bizottság tanulmányozza az ökocídium relevanciáját az uniós jog és az uniós diplomácia szempontjából; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy bátor kezdeményezésekkel lépjenek fel globális szinten a környezetet károsító bűncselekmények büntetlensége ellen;

50. hangsúlyozza az államok és más kötelezettségviselő szereplők, köztük a vállalkozások kötelezettségeit és felelősségét az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, az emberi jogokra gyakorolt negatív hatásainak és a biológiai sokféleség romlásának és csökkenésének megelőzése, valamint a megfelelő, kellően ambiciózus és megkülönböztetésmentes, a polgárok részvételét és a hatékony jogorvoslatához való hozzáférést biztosító és az emberi jogi kötelezettségekkel arányos szakpolitikák előmozdítása terén; sürgeti az Uniót, hogy többek között hatékony és fenntartható politikai intézkedések bevezetésén keresztül igyekezzen fellépni a globális klímaválság hatásai ellen, és tegyen eleget a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek; ismételt felhívja az Uniót és tagállamait, hogy külső fellépéseikben erősítsék meg az emberi jogok és a környezet közötti kapcsolatot, és minden rendelkezésükre álló eszközt használjanak fel az emberi és környezeti jogok védelmezőinek hatékony támogatása és védelme érdekében;

51. felhívja a figyelmet különösen a természeti erőforrások kiaknázása és a konfliktusok, háborúk és erőszak finanszírozás közötti kapcsolatra, és elismeri, hogy az éghajlatváltozás környezeti következményei fokozhatják a migrációt és kényszerű lakóhelyelhagyást;

52. Hangsúlyozza, hogy az erdőirtások első áldozatainak gyakran az őslakos népek, és hogy az erdőirtás veszélyezteti többek között a földhöz való jogukat, valamint az alapvető erőforrásokhoz való hozzáférést; ezzel összefüggésben hangsúlyozza az ahhoz való jogot, hogy meghatározzák és kidolgozzák az önálló fejlődésükhöz, valamint a földjeik, területeik és egyéb erőforrásaik használatához kapcsolódó prioritásokat és stratégiákat; emlékeztet arra, hogy az őslakos népek jogainak megsértésével kapcsolatos büntetlenség az erdőirtás egyik mozgatórugója, és ezért alapvető fontosságúnak tartja e jogsértések elszámoltathatóságát;

2022. február 17., csütörtök*A nők jogai, a nők emancipációja és a nemek közötti egyenlőség*

53. Hangsúlyozza a nők jogai előmozdításának alapvető fontosságát, és üdvözli az EU külső fellépéseiben a nemek közötti esélyegyenlőségről és a nők szerepének megerősítéséről szóló, 2021–2025-ös uniós cselekvési tervet (GAP III), amely az EU e téren tanúsított elkötelezettségének jele; méltatja a női politikai vezetők és civil aktivisták fontos szerepét a politikai, társadalmi és környezetvédelmi mozgalmakban, és sajnálja, hogy a nők nemük és tevékenységük miatt gyakran válnak erőszak célpontjaivá, sőt akár az életükkel is fizetnek ezért;

54. Emlékeztet arra, hogy az isztambuli egyezmény mint a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet célzó első, egyetemesen kötelező erejű szerződés meghatározza a további ratifikálásra és végrehajtásra szoruló nemzetközi normák viszonyítási alapját;

55. Elismeri, hogy a világjárvány aránytalan mértékben sújtotta a nőket, és különösen elismeri a nemi alapú erőszaknak a kijárási korlátozások következtében történő fokozódását; sajnálja, hogy – az EU-ban is – továbbra is a nők adják a nemi alapú erőszak, például a családon belüli erőszak, a szexuális erőszak és visszaélés – beleértve a női nemi szervek megcsönkítését is – áldozatainak többségét, és hogy a politikai és szakmai életben, valamint az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén hátrányos megkülönböztetéssel kell szembenéznük; hangsúlyozza, hogy a világjárvány következtében jelentősen csökkent a nemi alapú erőszak és emberkereskedelem áldozatainak gondozása, védelme és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférése; felhívja az EU-t, hogy mozdítsa elő sürgősségi segítségnyújtási tervek és protokollok kidolgozását mind az ENSZ-ben, mind a partnerországokban azzal a céllal, hogy a segítségnyújtási programokat a világjárvány körülményeihez, a világjárvány következményeihez és a jövőbeli válságokhoz igazítsák; üdvözli az EU és az ENSZ által a Reflektorfény kezdeményezés elindítására tett közös erőfeszítéseket és az erre fordított beruházásokat, amelyek célja a nők és lányok elleni erőszak valamennyi formájának felszámolása;

56. sajnálja, hogy a nők jogai terén elért általános fejlődés messze elmarad az ENSZ-országok 1995-ös Pekingi Egyezményben vállalt kötelezettségeitől, és aggodalmát fejezi ki azon tendencia miatt, hogy az elért haladásban visszaesés következik be; rendkívül aggasztónak tartja, hogy romlik minden egyén azon joga, hogy teljes mértékben, kényszer és megkülönböztetés nélkül rendelkezzen a szexualitásával, valamint a szexuális és reprodukív egészségével és jogaival kapcsolatos kérdések felett, különös tekintettel a legális abortuszhoz való biztonságos és ingyenes hozzáférésre; elítél minden arra irányuló kísérletet, hogy a szexuális és reprodukív egészség és jogok terén visszavonják a meglévő jogosultságokat és védelmet, továbbá elítéli azokat a jogszabályokat, szakpolitikákat és gyakorlatokat, amelyek világszerte számos országban továbbra is megtagadják vagy korlátozzák ezeket a jogokat; hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukív egészséghez és jogokhoz való hozzáférést, valamint az oktatáshoz, a tájékoztatáshoz, a családtervezéshez, a korszerű fogamzásgátlási módszerekhez, a biztonságos és legális abortuszhoz, valamint az anyasági és a szülés előtti és utáni egészségügyi ellátáshoz való jogot minden ember számára garantálni kell; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy erősítsék meg a nők testi épséghez, méltósághoz és önálló döntéshozatalhoz való elidegeníthetetlen jogát, és minden körülmények között tartsák tiszteletben valamennyi emberi jog egyetemességét és oszthatatlanságát, valamint nemzetközi kötelezettségvállalásaik részeként és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival összhangban mozdítsák elő a szexuális és reprodukív egészséget és jogokat;

57. Súlyos aggodalmának ad hangot a szexuális és nemi alapú erőszak háborús fegyverként való alkalmazása miatt; hangsúlyozza, hogy a szexuális bűncselekményeket és a nemi alapú erőszakot a Római Statútum háborús bűncselekménynek, emberiesség elleni bűncselekménynek, illetve a népirtás vagy kínzás alkotóelemeinek tekinti; összehangolt fellépést szorgalmaz annak érdekében, hogy véget vessenek a szexuális erőszak háborús fegyverként való alkalmazásának; felszólítja az Uniót, hogy lépjen fel a szexuális és reprodukív jogok konfliktushelyzetekben történő megsértésének büntetlensége ellen, és támogatja a nők és lányok igazságszolgáltatáshoz, hatékony jogorvoslathoz és kártérítéshez való jogát e jogok megsértése esetén;

58. hangsúlyozza, hogy az Egészségügyi Világszervezet által közzétett becslések szerint világszerte körülbelül minden harmadik nőt (30 %) ér élete során fizikai és/vagy szexuális párkapcsolati erőszak vagy nem párkapcsolati szexuális erőszak; hangsúlyozza, hogy ezen erőszakos cselekmények túlnyomó része párkapcsolati erőszak; hangsúlyozza, hogy naponta 137 nőt gyilkol meg valamelyik családtagja; felszólítja az EU-t és a globális szereplőket, hogy határozottan ítélik el a párkapcsolati erőszakot, és használjanak fel minden rendelkezésre álló eszközt a párkapcsolati erőszak megelőzésére, az áldozatok védelmére és az elkövetők bíróság elé állítására; elítéli a család állítólagos hírnevének helyreállítása érdekében, nem megfelelőnek vélt magatartás miatt lányok és nők ellen, családon belül elkövetett bűncselekményeket;

59. megjegyzi, hogy 2020-ban jelentősen romlott az emberkereskedelem áldozatainak helyzete – akik többsége nő –, mivel a Covid19-világjárvány miatt még kiszolgáltatottabb helyzetbe kerültek; üdvözli az emberkereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó, 2021–2025 közötti időszakra szóló uniós stratégiát; hangsúlyozza, hogy különösen fontos az emberkereskedelem és az abban részt vevő szervezett bűnözői csoportok elleni küzdelem fokozása; hangsúlyozza, hogy az

2022. február 17., csütörtök

emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a Covid19-világjárvány során még bonyolultabbá vált; ezért felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalával, a nem kormányzati szervezetekkel és az áldozatok védelmével foglalkozó civil társadalmi szervezetekkel szoros együttműködésben fokozzák erőfeszítéseiket a nemzetközi igazságügyi és bűnüldözési együttműködés terén az emberkereskedelem megelőzése és az áldozatok azonosítása érdekében, miközben elkerülik azok kriminalizálását, és biztosítva számukra a szükséges egészségügyi és pszichológiai támogatást;

60. elítéli a béranyaság kereskedelmi gyakorlatát, amely egy globális jelenség, és világszerte kizsákmányolásnak és emberkereskedelemnek teszi ki a nőket, miközben különösen az anyagilag és társadalmilag kiszolgáltatott nőket célozza meg; kiemeli e gyakorlatnak a nőkre, a nők jogaira, a nők egészségére és a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt súlyos hatását, és felhívja a figyelmet a határokon átnyúló következményekre; szorgalmazza, hogy hozzanak létre egy európai jogi keretet a kereskedelmi béranyaság negatív következményeinek kezelésére;

A gyermekek jogai

61. emlékeztet arra, hogy a gyermekek jogainak nincsenek korlátai, és szisztematikus és koherens megközelítésre szólít fel a gyermekek jogainak előmozdítása és védelme terén Európában és azon kívül, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrenddel összhangban;

62. Ismételt felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák a gyermekekkel szembeni visszaélések minden formájának felszámolására irányuló erőfeszítéseiket; üdvözlí az újonnan elfogadott, a 2021–2024 közötti időszakra szóló uniós gyermekjogi stratégiát; hangsúlyozza azonban, hogy a gyermekek továbbra is erőszak, korai és kényszerházasság, erőszakos térítés, prostitúció, gyermekpornográfia és pedofília, szexuális bántalmazás – beleértve a nemi szervek megcsönkítését –, emberkereskedelem, a szüleiiktől való erőszakos elválasztás, gyermekmunka és gyermekkatonaként történő toborzás áldozatai, és továbbra is szenvednek az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés hiányától, valamint az alultápláltságtól és a szegénységtől, különösen humanitárius válságok és fegyveres konfliktusok idején; hangsúlyozza, hogy 2021 a gyermekmunka felszámolásának nemzetközi éve; kéri, hogy a gyermekek jogait és az ENSZ gyermekekre és fegyveres konfliktusokra vonatkozó menetrendjét építsék be az EU valamennyi külpolitikájába; sürgeti az EU-t annak biztosítására, hogy kereskedelmi és fejlesztési politikái a gyermekmunka felszámolása érdekében teljes összhangban legyenek; e tekintetben kiemeli a fenntartható kakaóról szóló, több érdekelt fél részvételével folyó kísérleti párbeszédet; felszólítja a tagállamokat, hogy tartsák tisztelben az uniós állampolgárságú külföldi harcosok gyermekeinek védelmével kapcsolatos felelősségüket;

63. felszólítja az EU-t, hogy valamennyi uniós külpolitikában érvényesítse a gyermekek jogait és a gyermekvédelmet, többek között az emberi jogi párbeszédet, a nemzetközi és kereskedelmi megállapodásokat, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében; hangsúlyozza, hogy nyomon kell követni a gyermekeket érintő valamennyi uniós beavatkozást, és biztosítani kell a gyermekek jogaival kapcsolatos „ne árts” megközelítés teljes körű végrehajtását;

Emberkereskedelem és kényszermunka

64. Elítéli a legkülönbözőbb csoportok, többek között nők, gyermekek, migránsok, szakmunkások körében előforduló emberkereskedelem, kényszermunka és a modern rabszolgaság minden formáját; emlékezteti a tagállamokat, hogy mind a származási országokban, mind az országok között vándorló csoportok esetében üldözni kell és el kell ítélni ezeket a tevékenységeket; kitart amellett, hogy az emberi és munkajogok tisztelben tartásának átfogó ellenőrzésére és felügyeletére van szükség az olyan támogatások esetében, amelyek a szükséges szolgáltatásokra irányulnak az azokat igénylő harmadik országokban, annak megakadályozása érdekében, hogy azok nyújtására bizonytalan körülmények között és az emberi jogok megsértésével kerüljön sor; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy vállaljanak vezető szerepet a multinacionális fórumokon, amelyek az emberkereskedelem, a kényszermunka és a modern rabszolgaság minden formájának felszámolására hivatottak, hiszen azok amellett, hogy visszataszító bűncselekmények, bizonytalan körülmények között zajló, nagyfokú kiszolgáltatottságot és szenvedést eredményező migrációs áramlásokat idéznek elő; kéri – e jogsértések súlyosságára való tekintettel –, hogy az EU mind a meglévő, mind a harmadik országokkal kötött megállapodásokba foglaljon bele egy külön záradékot a legkülönbözőbb csoportokat – többek között a nőket, a migránsokat és a szakképzett munkavállalókat – érintő emberkereskedelem, kényszermunka és modern rabszolgaság minden formájának elítéléséről és az azzal való összegegyeztetetlenségről;

Intolerancia és megkülönböztetés

65. megismétli, hogy határozottan elítéli a faji, etnikai, nemzetiségi, társadalmi osztályhoz, fogyatékosághoz, kasztokhoz, valláshoz, meggyőződéshez, életkorhoz, szexuális irányultsághoz és nemi identitáshoz kapcsolódó megkülönböztetést, idegengyűlöletet, intoleranciát, üldözést és gyilkosságokat, amelyek számos országban továbbra is jelentős problémát jelentenek; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány rendkívül aránytalan hatást gyakorol a faji és etnikai megkülönböztetésre, az idegengyűlöletre és a kapcsolódó intoleranciára; üdvözlí a 2020 és 2025 közötti időszakra szóló, rasszizmus elleni uniós cselekvési terv elindítását, amely nemcsak az egyéni és társadalmi dimenziókat, hanem

2022. február 17., csütörtök

a jelenség strukturális jellegét is elismeri; hangsúlyozza, hogy a Durban Nyilatkozat és Cselekvési Program 2001-es elfogadása óta eltelt 20 év munkája ellenére a rasszizmus, a megkülönböztetés, az idegengyűlölet és az ehhez kapcsolódó intolerancia továbbra is a világ számos országát sújtja, és zéró toleranciát követel e jelenségekkel szemben; felhívja a kormányokat, a regionális szervezeteket, a civil társadalmat és más érdekelt feleket, hogy kettőzzék meg erőfeszítéseiket a nyilatkozat hatékony végrehajtása, valamint a rasszizmus, a faji megkülönböztetés, az idegengyűlölet és a kapcsolódó intolerancia elleni küzdelemre irányuló cselekvési tervek kidolgozása és végrehajtása érdekében; felhívja az EU-t, hogy szervezzen rasszizmus elleni globális csúcstalálkozót a rasszizmus és a megkülönböztetés elleni világszintű küzdelemről a hasonló gondolkodású partnerekkel és nemzetközi szervezetekkel, például az EBESZ-szel, az ENSZ-szel, az Afrikai Unióval, az Amerikai Államok Szervezetével és az Európa Tanáccsal együttműködésben;

66. sajnálatát fejezi ki azért, hogy az őslakos népek továbbra is világszerte széles körű és rendszeres megkülönböztetéssel és üldöztetéssel szembesülnek, ideértve a lakóhely elhagyására kényszerítést, az önkényes letartóztatásokat és az emberijog-védők és földterület-védők elleni gyilkosságokat is; ismételten felhívja az Uniót, annak tagállamait és azok nemzetközi közösségen belüli partnereit, hogy fogadják el az őslakos népek jogainak – köztük a nyelvükhöz, földjeikhez, területeikhez és erőforrásaikhoz való jog – teljes körű elismeréséhez, védelméhez és előmozdításához szükséges valamennyi intézkedést, továbbá hozzanak létre panaszkezelési mechanizmust a jogsértésekkel és visszaélésekkel kapcsolatos panaszok benyújtására; üdvözlöi a civil társadalom és a civil szervezetek e téren végzett munkáját; utal a Parlament őslakos népekkel foglalkozó előadójának azzal a céllal való kinevezésére, hogy nyomon kövesse az őslakos népek emberi jogi helyzetét; sürgeti az országokat, hogy erősítsék meg az őslakos és törzsi népekről szóló 169. számú ILO-egyezmény rendelkezéseit; javasolja, hogy az Unió és annak tagállamai illesszenek be a kellő gondosságra vonatkozó, meglévő és kidolgozandó keretekbe az őslakos népekre és az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatában foglalt jogokra vonatkozó hivatkozásokat;

67. mélyszéles aggodalommal veszi tudomásul a kaszthierarchiák, a kasztkon alapuló megkülönböztetés és a kasztkon alapuló emberi jogi jogsértések állandósulásának mértékét és következményeit, ideértve a jogrendszerhez vagy a foglalkoztatáshoz való hozzáférés megtagadását, a folyamatos szegregációt, a szegénységet és a megbélyegzést, valamint az alapvető emberi jogok gyakorlásának és az emberi fejlődés elősegítésének kasztkokkal kapcsolatos akadályait; ismételten felhívja az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket, és támogassák az ENSZ és a harmadik országok kasztkon alapuló megkülönböztetés felszámolására irányuló kezdeményezéseit;

Az LMBTIQ-személyek jogai

68. határozottan elítéli a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, interszexuális és queer személyek (LMBTIQ) személyekkel szembeni emberi jogi jogsértéseket, megkülönböztetést, üldöztetést és az életveszélyes fenyegetéseket, valamint gyilkosságokat, amelyeket súlyosbított az, hogy a Covid19-et ürügyként használták fel az LMBTIQ-személyek jogait védő jogvédőkkel szembeni fellépéshez, valamint homofób és transzfób rágalmozáshoz; felhívja az EU-t, hogy játsszon vezető szerepet az LMBTIQ-személyek jogainak védelmében a nemzetközi fórumokon, és ennek részeként munkálkodjon a szexuális irányultság, a nemi identitás, a nemi önkifejezés és a nemi jelleg dekriminalizációján, valamint az interszexuális személyek nemi szervei megcsonkításának, az úgynevezett „konverziós terápiának” és a transzneműek kényszersterilizálásának felszámolásán; üdvözlöi, hogy az LMBTIQ-személyek egyenlőségére irányuló, 2020–2025-ös stratégia tartalmazza az EU azon kötelezettségvállalását, hogy az LMBTIQ-kérdéseket beépíti külső politikájába, beleértve a Szomszédosági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) és az előcsatlakozási eszköz keretében nyújtott támogatást is; kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy alaposan és következetesen alkalmazzák az LMBTIQ-személyek emberi jogainak előmozdítására és védelmére vonatkozó uniós iránymutatást külpolitikáikban;

A gondolat, a lelkiismeret, a vallás, illetve a meggyőződés szabadságához való jog

69. teljes mértékben támogatja a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához vagy a hit megtagadásához való jogot, valamint az ahhoz való jogot, hogy az ember vallását vagy meggyőződését erőszaktól, üldöztetéstől vagy megkülönböztetéstől való félelem nélkül kifejezésre juttassa, megváltoztassa vagy elhagyja; hangsúlyozza a valláson vagy meggyőződésen alapuló üldöztetés kezelésének fontosságát, és elítéli a kisebbségek által ezen az alapon a világ számos pontján elszennvedett üldöztetést; felhívja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet ezekre az esetekre, és adjanak rájuk megfelelő választ; elítéli, hogy a megkülönböztetés fenntartása érdekében visszaélnek az istenkáromlásra vonatkozó törvényekkel, és sajnálja, hogy a vallást és a vallási intézményeket a hitbeli vagy vallási kisebbségek és közösségek, nők, LMBTIQ-személyek és más kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek – többek között jogi eszközökkel történő – üldözésén keresztül az emberi jogok sérelmére használják fel; megismétli, hogy elítéli a hatóságok vagy kormányok minden olyan kísérletét, amely arra irányul, hogy megtagadják a vallási vagy hitbeli vezetőik megválasztását, vagy beavatkozzanak abba; hangsúlyozza, hogy az államok felelőssége a meggyőződési vagy vallási kisebbségekhez tartozó személyek emberi jogainak előmozdítása és védelme; hangsúlyozza e tekintetben a civil társadalmi kezdeményezések fontosságát;

2022. február 17., csütörtök

70. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy hajtsanak végre ambiciózus programokat a vallás és a meggyőződés szabadságának világszerte történő védelme érdekében, beleértve az atrocitásokkal járó bűncselekmények bizonyítékainak gyűjtésére irányuló nemzetközi erőfeszítések ösztönzését és támogatását, az elkövetők bíróság elé állítását, a büntetőítéletek hatékonyságát és az áldozatok kárpótlását; felhívja a Tanácsot, a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a harmadik országokkal a gyűlölet-bűncselekmények megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedések elfogadása érdekében;

71. megjegyzi, hogy a vallás és a meggyőződés szabadságának az EU-n kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízott tisztsége összesen több mint egy éve betöltetlen maradt; ismételten felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb végezzenek átlátható és átfogó értékelést a különmegbízott pozíciójának hatékonyságáról és hozzáadott értékéről, biztosítsanak megfelelő forrásokat a különmegbízott számára, és megfelelően támogassák intézményi megbízását, kapacitását és feladatait;

Nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek

72. emlékeztet az államok azon kötelezettségére, hogy saját területükön védjék a nemzeti, etnikai, kulturális, vallási és nyelvi kisebbségek jogait; felhívja a Bizottságot, hogy világszerte támogassa a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelmét, többek között az „Emberi jogok és demokrácia” tematikus programjának részeként;

73. kéri az Unió partnerországainak kormányait, hogy nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek kultúrája és a sokfélesége megőrzésének érdekében tartsák tiszteletben alapvető emberi jogokat, beleértve kultúrájukat, nyelvüket, vallásukat, hagyományait és történelmüket; emlékeztet arra, hogy ezeknek a kormányoknak teljesíteniük kell a nemzetközi szerződések és megállapodások alapján vállalt kötelezettségeiket és elköteleződéseiket, ahogyan az Európa Tanács ajánlásait is végre kell hajtaniuk; helytelenít minden arra irányuló kísérletet, hogy erőszakos asszimiláció alkalmazása révén figyelmen kívül hagyják az etnikai és nyelvi kisebbségek alapvető és emberi jogait;

A szabad és tisztességes választásokban való részvételhez való jog

74. hangsúlyozza, hogy a közügyek intézésében való részvételhez való jog, különösen a választásokon való részvételhez való jog – amellyel, hogy önmagában is emberi jog – szorosan kapcsolódik számos más emberi joghoz, amelyek gyakorlása alapvető fontosságú az érdemi választási folyamathoz, és a demokratikus kormányzás egyik központi pillére;

75. határozottan elítéli a demokratikus értékek romlását számos harmadik országban, a választási integritás elleni támadásokat, a választási erőszakot, az adminisztratív erőforrásokkal való visszaélést a kormánypártok részéről, a politikai ellenfelekkel szembeni fellépést, a független média cenzúráját és az őket fenyegető fenyegetéseket, valamint a félretájékoztatás terjedését; sürgeti az EU-t, hogy figyeljen oda erre a rendkívül aggasztó helyzetre, lépjen fel ellene, és terjesszen elő konkrét és hatékony javaslatokat, megerősítve, hogy kész vezető szerepet vállalni a demokratikus értékek, valamint a szabad és tisztességes választások harmadik országokban való előmozdítása terén;

76. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az önkényuralmi és illiberális rendszerek eltávolodnak az érett demokráciák, az egyetemes emberi jogok és a demokratikus normák útjáról, és a legitimitás hamis benyomását keltik olyan hamis választási folyamatok révén, amelyek nem szabadok, nem tisztességesek és nem is átláthatóak; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel felhasználásával erősítsék meg a „demokratikus reziliencia” harmadik országokban való, az EU általi előmozdítását;

77. felszólít arra, hogy a demokratikus és választási folyamatok védelmét elsődleges globális kérdésnek kell tekinteni, valamint felszólít egy eredményes reagálási keret kialakítására a választási folyamatokba történő bármilyen beavatkozás tekintetében, szorosan együttműködve a nemzetközi szervezetekkel, például az EBESZ-szel;

Korrupció és emberi jogok

78. úgy véli, hogy a korrupció elősegíti, állandósítja és intézményesíti az emberi jogok megsértését, és aránytalanul érinti a társadalom legkiszolgáltatottabb és leginkább marginalizált egyéneit és csoportjait; kitart amellett, hogy az EU-nak és tagállamainak külső fellépéseik során ekként kell foglalkozniuk a korrupcióval, és a legszigorúbb átláthatósági normákat kell alkalmazniuk a harmadik országoknak nyújtott finanszírozásukra, valamint támogatniuk kell a korrupcióellenes civil társadalmi szervezeteket, újságírókat és a visszaélést bejelentő személyeket, miközben elősegítik a hatékony korrupcióellenes intézmények létrehozását és a szilárd szabályozási keretek elfogadását, foglalkozva a titoktartást biztosító joghatóságokkal és az adóparadicsomokkal is;

79. felhívja az EU-t, hogy fogadjon el eszközöket az önkényuralmi vezetők és pénzügyi támogatóik – többek között a választási csalásokban részt vevők – ellen, hogy feltárják és befagyasszák az illegális vagyoni eszközöket, és előmozdítsák az egyetemes joghatóság alkalmazását az emberi jogok súlyos megsértése esetén;

2022. február 17., csütörtök

80. tudatában van annak, hogy az EU mindaddig nem szolgálhat jó példával a korrupció elleni küzdelemben, amíg néhány tagállama és néhány uniós székhelyű szereplő kedvezőtlen eredményeket mutat fel ezen a területen; elvárja a Bizottságtól és a tagállamoktól, hogy tegyenek konkrét lépéseket az e területeken elkövetett visszaélések ellen; javasolja, hogy a Parlament, a Bizottság és a tagállamok nyújtsanak jelentős támogatást a korrupcióellenes civil társadalmi szervezeteknek, újságíróknak és visszaélést bejelentő személyeknek;

81. hangsúlyozza, hogy ki kell dolgozni a magas szinten elkövetett korrupció olyan nemzetközileg elismert jogi fogalom meghatározását, amely szerint ez a nemzeti és a nemzetközi jogban is bűncselekménynek minősül, beleértve annak rendszerszintű jellegét is;

82. felszólít a magas szinten elkövetett büntetlen korrupcióval kapcsolatos, folyamatban lévő esetek kezelésére a korrupcióellenes jogszabályok szigorúbb végrehajtása révén annak érdekében, hogy a magas szinten elkövetett korrupciós rendszerek fenntartói biztosan elszámoltathatók legyenek; felszólít olyan átfogó megközelítések feltárására, amelyek magukban foglalják a nemzetközi igazságszolgáltatási intézmények reformját, például a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságának kiterjesztését;

Az EU globális emberi jogi szankciórendszer (EU GHRSR – „az EU Magnyickij-törvénye”)

83. üdvözli az EU globális emberi jogi szankciórendszerének (EU GHRSR – „az EU Magnyickij-törvénye”) elfogadását, amely alapvető kiegészítője az EU emberi jogi és külpolitikai eszköztárának, amely megerősíti az EU globális emberi jogi szereplőként betöltött szerepét azáltal, hogy lehetővé teszi számára korlátozó intézkedések meghozatalát az emberi jogok súlyos megsértésében részt vevő jogi és természetes személyekkel szemben a világon mindenütt; elismerését fejezi ki a Tanácsnak a rendszer keretében elfogadott első célzott szankciókért, és felhívja a Tanácsot, hogy szükség esetén fogadjon el további intézkedéseket; úgy véli, hogy az EU GHRSR alkalmazása nem akadályozza meg vagy zárja ki az emberi jogok védelmére vonatkozó egyéb uniós eszközök elfogadását, amelyek kombinálhatók és kiegészíthetők; elítél minden, az EU-val vagy más szervezetekkel szembeni önkényes vagy indokolatlan korlátozó intézkedést, amely megtorló intézkedéseket tartalmaz az EU GHRSR keretében hozott uniós határozatokkal szemben; sajnálja, hogy a Tanács úgy döntött, hogy egyhangúságot alkalmaz, és ismételten felszólít arra, hogy az emberi jogi kérdésekkel kapcsolatos szankciók elfogadásakor minősített többségi szavazást vezessen be;

84. megismétli arra irányuló kérését, hogy az EU GHRSR hatályát terjesszék ki a korrupciós cselekményekre is annak biztosítása érdekében, hogy az emberi jogi visszaéléseket elkövetők gazdasági és pénzügyi támogatóit hatékonyan megcélozzák; kiemeli annak alternatív lehetőségét, hogy a Bizottság jogalkotási javaslatot terjesszen elő egy új tematikus szankciórendszer elfogadására az ENSZ Korrupció elleni egyezménye alapján meghatározott súlyos korrupciós cselekmények kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy hatékony stratégiára van szükség az EU GHRSR következetes végrehajtása érdekében, mind az EU egyéb külső politikáival, különösen az emberi jogokkal kapcsolatos politikákkal, mind pedig a meglévő nemzetközi szankciós keretekkel összhangban; hangsúlyozza, hogy az EU GHRSR-nek tiszteletben kell tartania azt az elvet, hogy a nemzetközi büntetőjoggal és a nemzetközi humanitárius joggal összhangban nem érinti hátrányosan a megcélzott ország lakosságát; Emlékeztet arra, hogy a korlátozó intézkedések valamennyi tagállamban következetesen és egységesen történő alkalmazása előfeltétele annak, hogy az EU külső fellépései hitelesek és hatékonyak lehessenek; üdvözli a Bizottság bejelentését, miszerint 2021 végéig felülvizsgálja a szankciókat aláásó gyakorlatokat, valamint a szankciók végrehajtására és betartására vonatkozó, a tagállamokra háruló jelenlegi jelentéstételi kötelezettségeket; sürgeti a Bizottságot mint a Szerződés őrét, valamint az Unió külpolitikájának egységességéért, koherenciájáért és hatékonyságáért felelős személyként az alelnököt/főképviseletet annak biztosítására, hogy az EU által elfogadott korlátozó intézkedések be nem tartására adott nemzeti válaszok hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek;

Migráció és menekültügy

85. ismét megerősíti a migránsok, menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek elidegeníthetetlen emberi jogait, és felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy a harmadik országokkal folytatott együttműködésük során teljes mértékben tartsák tiszteletben és vegyék figyelembe ezeket a jogokat, mind a magas szintű jogi normák kialakítása, mind pedig – ami ugyanilyen fontos – azok érvényesítés tekintetében, hogy biztosítsák e jogok hatékony védelmét a gyakorlatban; emlékeztet arra, hogy az EU-nak és tagállamainak a migrációval, a határokkal és a menekültüggyel kapcsolatban folytatott külső és területükön kívüli tevékenységeik, megállapodásaik és együttműködésük során tiszteletben kell tartaniuk és védeniük kell az emberi jogokat, különösen az Alapjogi Chartában rögzített jogokat, beleértve az élethez, a szabadsághoz való jogot és a menedékjogot, különösen pedig a menedékjog iránti kérelmek egyéni elbírálásához való jogot;

86. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a harmadik országokkal folytatott migrációs együttműködés emberi jogi hatásának felülvizsgálatát, beleértve az előzetes értékelést és az ellenőrzési mechanizmusok értékelését, és végezzen átlátható előzetes kockázatértékelést az EU harmadik országokkal folytatott bármilyen hivatalos, informális vagy pénzügyi együttműködésének a migránsok, menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek jogaira gyakorolt hatásáról; kéri továbbá, hogy biztosítsanak nagyobb átláthatóságot, valamint megfelelő szintű parlamenti ellenőrzést és demokratikus felügyeletet az EU e területen folytatott tevékenysége felett; hangsúlyozza a visszatérésre és visszafogadásra vonatkozó informális megállapodásokkal kapcsolatos kockázatokat, amelyekre nem terjed ki bírósági ellenőrzés, és ezért nem teszik lehetővé a migránsok és menedékkérők által elszenvedett emberi jogi jogsértések hatékony orvoslását; ezért

2022. február 17., csütörtök

ismételten felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy a nem uniós államokkal kötött valamennyi migrációs együttműködési és visszafogadási megállapodás szigorúan feleljen meg a nemzetközi emberi jogoknak, a menekültügyi jognak és a nemzetközi tengerjognak, különösen a menekültek jogállásával kapcsolatos ENSZ-egyezménynek; kitart amellett, hogy az emberi jogokat a Frontex és az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal által végzett valamennyi tevékenységben általánosan érvényesíteni kell és nyomon kell követni;

87. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy foglalkozzanak a migráció kiváltó okaival, és támogassák és mozdítsák elő a fejlődést, fektessenek be az oktatásba és nyújtsanak közvetlen segítséget az életlehetőségek javításához, ami hozzájárulhat a stabilabb és fenntarthatóbb társadalmakhoz; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy tanulmányozza a harmadik országokkal való együttműködés legjobb módszereit; kéri, hogy az EU és tagállamai támogassák a menekültek és menedékkérők azon jogát, hogy visszatérjenek hazájukba, amint a lakóhelyük elhagyását előidéző üldöztetés vagy erőszak véget ért, tiszteletben tartva a visszaküldés tilalmának elvét;

88. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen jogalkotási javaslatokat annak érdekében, hogy a tagállamok rendelkezzenek a migráció harmadik országok általi eszközként való felhasználására való hatékony reagáláshoz szükséges biztosítókkal; felszólítja a partnerországokat és a nemzetközi szervezeteket, hogy biztosítsák a jogi keretek végrehajtását, és kettőzzék meg erőfeszítéseiket a migráncscempészés kérdésével kapcsolatos együttműködés terén, biztosítva a migránsok védelmét és megakadályozva kizsákmányolásukat;

89. elítéli a migrációs útvonalak mentén bekövetkező halálesetek számát, és ismételten felszólít egy összehangolt európai megközelítés kialakítására annak érdekében, hogy támogassák és biztosítsák az EU felé vezető úton elhunytak gyors és hatékony azonosítását; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes potenciális menedékkérőket visszaküldtek a határra vagy kitoloncoltak olyan helyekre, ahol életük veszélyben volt, megsértve ezzel a nemzetközi jogot és különösen a menedékkérel jogot; elítéli a migránsokat segítő nem kormányzati szervezetek elleni támadásokat; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy biztosítsák a migráció terén folytatott együttműködés keretében a harmadik országoknak szánt pénzeszközök elosztásának teljes átláthatóságát, valamint azt, hogy ez az együttműködés se közvetlenül, se közvetve ne kedvezzen olyan állami szervezeteknek, amelyek emberi jogi jogsértésekben vesznek részt; kitart amellett, hogy meg kell határozni a migránsok védelmét szolgáló kereteket, különösen a migránsok számára biztonságos és legális útvonalak megnyitása és a humanitárius vízumokhoz való hozzáférés javítása révén, valamint javítani kell azok alkalmazását; felhívja az Európai Parlamentet, hogy kövesse nyomon a migrációs megállapodásokat;

Nemzetközi humanitárius jog

90. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogi jogszabályok egyetemes tiszteletben tartása, és felszólítja a világ fegyveres konfliktusaiban részt vevő feleket, hogy biztosítsák a humanitárius segítségnyújtó szervezetek teljes, időben történő és akadálytalan hozzáférését a veszélyeztetett lakossághoz és területekhez, és védjék meg a civil lakosságot, különösen a nőket és gyermekeket, valamint a humanitárius és egészségügyi dolgozókat, a genfi egyezmény és a kiegészítő jegyzőkönyvei által garantált módon; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy hozzájáruljanak a humanitárius folyosók létrehozásához a vészhelyzetekben, beleértve azokat is, amikor fennáll a kockázata vagy a közvetlen veszélye annak, hogy eskalálódik az emberi jogok széles körű és súlyos megsértése;

91. megismétli, hogy az EU-nak és tagállamainak aktívan támogatniuk kell az ENSZ főtitkárának és az ENSZ Biztonsági Tanácsának a globális tűzszünetre vonatkozó felhívását, többek között a tiltott fegyverkereskedelemmel szembeni eredményes intézkedések, valamint a tagállamok fegyverexportjára vonatkozó átláthatóság és elszámoltathatóság növelése által; sajnálja, hogy a Covid19-világjárvány és annak hatásai fokozták a politikai erőszakot, elmélyítették a fegyveres csoportok közötti versengést, és súlyosbították a régóta lappangó feszültségeket, miközben az áldozatok egyre védtelenebbé váltak; súlyos aggodalmának ad hangot ki a konfliktusokkal kapcsolatos szexuális erőszak terjedése miatt, annak ellenére, hogy 2020-ban van az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. számú határozatának 20. évfordulója;

92. emlékeztet 2014. február 27-i, a katonai robotrepülőgépek használatáról szóló állásfoglalására⁽¹¹⁾, valamint aggodalmát fejezi ki ezek nemzetközi jogszabályi kereten kívüli használatával kapcsolatban; ismételten felszólítja az Uniót, hogy a lehető leghamarabb dolgozzon ki egy jogilag kötelező érvényű keretrendszert a katonai robotrepülőgépek használatára vonatkozóan, és ezzel garantálja, hogy a tagállamok betartsák jogi kötelezettségeiket, és ne hajthassanak végre jogtalanított gyilkosságokat, és ne nyújthassanak segítséget ilyen gyilkosságok harmadik államok általi végrehajtásához; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy a jövőben is megfelelően tájékoztassa a Parlamentet a drónok gyártásával összefüggő valamennyi kutatási és fejlesztési projektnél juttatott uniós finanszírozás felhasználásáról; emberi jogi hatásvizsgálatok elvégzésére szólít fel a további drónfejlesztési projektekkel összefüggésben; emlékeztet az autonóm fegyverrendszerekről szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására⁽¹²⁾, és sürgeti az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy tiltsák be az olyan teljesen autonóm fegyverek fejlesztését, gyártását és használatát, amelyek esetében érdemben nincs emberi ellenőrzés a célpontok kiválasztásának és megtámadásának kritikus funkciói felett; nemzetközi tárgyalások megindítását sürgeti egy

⁽¹¹⁾ HL C 285., 2017.8.29., 110. o.

⁽¹²⁾ HL C 433., 2019.12.23., 86. o.

2022. február 17., csütörtök

olyan, jogilag kötelező erejű eszközről, amely betiltja az észszerű emberi ellenőrzés nélküli, autonóm halálos fegyvereket; nyomtatékosan kéri a főképviselőt/alelnököt és a tagállamokat, hogy fogadjanak el a nemzetközi tárgyalásokra vonatkozó közös álláspontot ebben a tekintetben;

Háborúk és konfliktusok világszerte és az emberi jogokra gyakorolt hatásuk

93. hangsúlyozza, hogy a modern fegyveres konfliktusok – amelyekben az államok mellett gyakran nem állami szereplők és terrorista szervezetek is részt vesznek – sokrétűen veszélyeztetik az emberi jogok érvényesülését, és katasztrofális humanitárius következményekkel járnak; hangsúlyozza a katonai és biztonsági magánvállalatok által elkövetett emberi jogi jogsértéseket és visszaéléseket; hangsúlyozza, hogy az emberi jogi jogsértések áldozatai nagyon korlátozottan férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz olyan területeken, mint például a megszállás vagy annektálás alatt állók, többek között a befagyasztott konfliktus sújtotta területeken, ahol az emberi jogok védelmét szolgáló jogi és intézményesített struktúrák hiányoznak vagy nem megfelelőek; ismételten felszólítja az EU-t, hogy a partnerországokkal és a regionális szervezetekkel is együttműködve erősítse meg a konfliktusokra adott válaszlépéseit – amelyekhez ki kell dolgoznia a saját eszközeit, és azokat önállóan végre kell tudnia hajtani –, ideértve a humanitárius segítségnyújtásra, a konfliktusmegelőzésre, az átmeneti igazságszolgáltatásra, a közvetítésre és a jószolgálatra, valamint a megbékélésre, a konfliktusok kiváltó okainak kezelésére, a nemzetközi békeépítő és békefenntartó missziók, valamint a közös biztonsági és védelmi politika keretében működő uniós missziók szükséges támogatására, valamint a konfliktus utáni újjáépítési műveletek támogatására és alkalmazására, az emberi jogok erőteljes integrálására és ellenőrzésére, valamint a nemek közötti esélyegyenlőség határozott figyelembevételére összpontosítva;

94. üdvözlözi az uniós békeközvetítés új koncepcióját, amely kiterjeszti az EU válságkezelési eszköztárát a konfliktusátalakítás tágabb céljára, és ösztönzi a további párbeszéd eszközeinek és kapacitásainak fejlesztését ezen a területen; ismételten felszólítja a tagállamokat, hogy az ENSZ Fegyverkereskedelmi Szerződésének 7. cikkében és az EU fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexében foglalt rendelkezéseket szigorúan betartva járuljanak hozzá a fegyveres konfliktusok, valamint az emberi jogok vagy a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésének megfékezéséhez, többek között azokban az esetekben, amikor megtagadják az olyan fegyverek, megfigyelő és hírszerzési eszközök átadását, amelyek azzal a kockázattal járnának, hogy az importáló állami vagy nem állami szereplők megsértik az emberi jogokat vagy a nemzetközi humanitárius jogot, illetve elősegítik azok megsértését; ismételten felszólít az uniós fegyverkivitel szigorúbb uniós szintű ellenőrzésére, az exportált fegyverek végfelhasználásának jobb ellenőrzésére, valamint a fegyverkivitelre vonatkozó nemzeti döntések fokozottabb összehangolására;

95. felhívja az alelnököt/főképviselőt és a Tanácsot, hogy fordítsanak különös figyelmet az emberi jogok helyzetére a megszállt vagy annektált területeken, és hozzanak hatékony intézkedéseket az emberi jogok súlyos helyszíni megsértésének megelőzése érdekében; kitart amellett, hogy biztosítani kell a területek megszállásával vagy annektálásával kapcsolatban uniós politika koherenciáját; emlékeztet arra, hogy az uniós politikát minden ilyen helyzetben a nemzetközi humanitárius jogok kell vezérelnie, ideértve az elhúzódozó megszállás eseteit is; hangsúlyozza az uniós székhelyű vállalatok arra irányuló felelősségét, hogy a legszigorúbb átvilágítási politikákat alkalmazzák az e területeken vagy azokkal folytatott bármely gazdasági vagy pénzügyi tevékenységgel szemben, és biztosítsák a nemzetközi jogok és az uniós szankciós politikának való szigorú megfelelést, amennyiben az alkalmazandó ezekben a helyzetekben;

Átmeneti igazságszolgáltatás

96. szorgalmazza olyan átmeneti igazságszolgáltatási folyamatok előmozdítását, amelyek lehetővé teszik a civil társadalom, az áldozatok, a marginalizált és kiszolgáltatott népességcsoportok, a nők, a gyermekek és a fiatalok, valamint a vidéki és városi lakosok szerepvállalását; ösztönzi az olyan állandó struktúrák közötti kapcsolatok létrehozását, mint a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek és nemzeti intézmények, az atrocitások megelőzésével foglalkozó hálózatok, valamint az átmeneti igazságszolgáltatási kezdeményezések; hangsúlyozza, hogy eszközöket, teret és hozzáférést kell biztosítani az áldozatok és az érintett közösségek számára az információkhoz;

Kellő gondosság és a vállalatok elszámoltathatósága

97. hangsúlyozza, hogy az EU-nak egyedülálló lehetősége van arra, hogy az emberi jogok garantálása érdekében globális szinten befolyást gyakoroljon a vállalkozásokra a vállalati kellő gondosságról és a vállalati elszámoltathatóságról szóló, hamarosan hatályba lépő kötelező erejű uniós jogszabályokkal, amelyek kötelezik a vállalatokat, hogy értékláncuk egészében azonosítsák, megelőzzék, kommunikálják, számon kérjék és hatékonyan orvosolják az emberi jogokra, a környezetre és a felelősségteljes kormányzásra gyakorolt potenciális és/vagy tényleges káros hatásokat, valamint hogy biztosítsák a polgári jogi felelősségi rendszereket és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést az áldozatok számára, valamint biztosítsák az elszámoltathatóságot; kéri, hogy a jogszabályok az összes, valamely tagállam joga alá tartozó, az Unió területén székhellyel rendelkező vagy a belső piacon működő nagyvállalatra, valamint tőzsdén jegyzett kis- és középvállalkozásokra (kkv-kra) és a magas kockázatú ágazatokban működő kkv-kra vonatkozzanak, kellően figyelembe véve az arányosság elvét; hangsúlyozza, hogy a jogszabályok hatékonysága érdekében adminisztratív ellenőrzéseket és szankciókat kell megállapítani és végrehajtani, valamint a vállalatok részére biztosítani kell az egyenlő versenyfeltételeket; szükségesnek tartja, hogy a vállalatok átvilágítási stratégiáit az érdekelt felekkel folytatott érdemi és rendszeres konzultáció

2022. február 17., csütörtök

révén határozzák meg és hajtják végre, és tegyék elérhetővé a nyilvánosság számára; üdvözlí, hogy 2020-ban teljes körűen hatályba lépett a taxonómiaórl szóló uniósi rendelet⁽¹³⁾, és 2021-ben a konfliktusövezetből származó ásványokról szóló uniósi rendelet⁽¹⁴⁾, amelyek konstruktív lépéseket jelentenek ezen a területen;

98. hangsúlyozza, hogy becslések szerint a tavalyi évben világszerte meggyilkolt emberijog-védők kétharmada részt vett földjeik és környezetük védelmében, valamint az őslakos népek jogainak védelmében, gyakran üzleti tevékenység keretében; hangsúlyozza, hogy – amint azt az emberijog-védők is kifejezték – az EU-nak végre kell hajtania a vállalatokra nézve kötelező erejű, az emberi jogokkal kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó jogszabályokat;

99. ismételten felszólít a kényszermunkával és az emberi jogi visszaélések egyéb formáival szembeni küzdelemre és azok felszámolására az ellátási láncokban, beleértve a környezetvédelmi jogot, az őslakosok jogait és a munkajogot érintő visszaéléseket, valamint az emberijog-védők elleni fenyegetéseket és támadásokat; felhívja az uniósi intézményeket, hogy jó példával járjanak elöl, és végezzenek alapos átvilágítást az EU-n kívüli értékesítők, köztük alvállalkozók tekintetében; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tiltsák be az emberi jogok súlyos megsértése következtében előállított termékek behozatalát, beleértve a kényszermunkát is; felhívja az európai vállalatokat, hogy tegyenek eleget vállalati felelősségüknek azáltal, hogy elvégzik ellátási láncuk alapos felülvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy ne vegyenek részt emberi jogi visszaélésekben;

100. megjegyzi, hogy 2021-ben lesz a 10. évfordulója az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveknek, amely egy valódi keretet kínál, és irányelvi – különösen a jogorvoslathoz való hozzáférésre és az emberijog-védők tiszteletben tartására összpontosító harmadik pillérben foglaltak – egy alapvető struktúrát biztosítanak a harmadik országokkal folytatott együttműködéshez a megelőzés, valamint az áldozatok bírósági és bíróságon kívüli panasztételi és jogorvoslati mechanizmusokhoz való hozzáférése terén; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy minden ország maradéktalanul végrehajtsa az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket, és felhívja azokat az uniósi tagállamokat, amelyek még nem fogadtak el az üzleti vállalkozások jogaira vonatkozó nemzeti cselekvési terveket, hogy ezt a lehető leghamarabb tegyék meg; hangsúlyozza, hogy kötelező erejű nemzetközi eszközt kell létrehozni a transznacionális vállalatok és más vállalatok tevékenységeinek szabályozására a nemzetközi emberi jogi jogban; ösztönzi az EU-t és tagállamait, hogy konstruktívan vegyenek részt a transznacionális vállalatokkal és egyéb üzleti vállalkozásokkal foglalkozó kormányközi ENSZ-munkacsoport emberi jogokkal kapcsolatos munkájában; úgy véli, hogy ez szükséges előrelépés az emberi jogok előmozdítása és védelme terén;

A nemzetközi megállapodásokban foglalt erős emberi jogi záradékok fontossága

101. megismétli arra irányuló felhívását, hogy az EU és a nem uniósi országok közötti valamennyi megállapodásba – többek között a szabadkereskedelmi megállapodásokba, a társulási megállapodásokba és az önálló beruházásvédelmi megállapodásokba – szisztematikusan építsenek be végrehajtható emberi jogi záradékokat; felszólít e záradékok alkalmazásának javítására, többek között célzott nyomon követési és problémamegoldó mechanizmusok létrehozása révén; kéri, hogy ezeket a záradékokat egyértelmű referenciaértékek segítségével érvényesítsék, és a Parlament, a civil társadalom és az érintett nemzetközi szervezetek bevonásával ellenőrizzék; hangsúlyozza, hogy a konkrét referenciaértékek megállapítása arra készítheti az EU-t, hogy megvizsgálja az arányosság bevezetését a meg nem felelés miatt kiszabott szankciókba; hangsúlyozza, hogy a megállapodások megszegésének egyértelmű következményekkel kell járnia, beleértve az emberi jogi jogsértések legsúlyosabb vagy tartósan fennálló eseteiben – végső megoldásként – a megállapodás felfüggesztését vagy az EU kilépését a megállapodásból; azt ajánlja, hogy valamennyi kereskedelmi és külföldi beruházási megállapodásba építsenek be emberi jogi felügyeleti mechanizmusokat és panasztételi mechanizmusokat annak érdekében, hogy az érintett polgárok és a helyi érdekelt felek eredményesen folyamodhassanak jogorvoslatért;

Kereskedelem és az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP).

102. hangsúlyozza a kereskedelem és az emberi jogok közötti szoros kapcsolatot, valamint a kereskedelemhez való hozzáférés ösztönző szerepét a harmadik országokra vonatkozó emberi jogi feltételek betartásában; tudomásul veszi a felülvizsgált GSP+ rendeletre irányuló legutóbbi bizottsági javaslatot⁽¹⁵⁾, amely lehetőséget kínál e kapcsolat további erősítésére; hangsúlyozza, hogy a GSP-rendszernek hozzá kell járulnia – más politikák mellett – az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez, és javasolja, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy preferenciális elbánást biztosítsanak a fenntartható áruk számára; hangsúlyozza, hogy a GSP+ rendszerhez való hozzáférés a nemzetközi egyezmények betartásától és az emberi jogok területén elért előrehaladástól függ, és kéri a partnerországokra vonatkozó feltételrendszer szigorú alkalmazását, beleértve – indokolt esetben – a GSP+ státusz visszavonását is; kéri a Bizottságot, hogy a GSP+-kötelezettségek teljesítésének értékelése során használjon egyértelmű és átlátható referenciaértékeket;

⁽¹³⁾ HL L 198., 2020.6.22., 13. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 130., 2017.5.19., 1. o.

⁽¹⁵⁾ Az általános vámkedvezményrendszer alkalmazásáról és a 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2021)0579).

2022. február 17., csütörtök

103. hangsúlyozza, hogy folyamatos együttműködésre és párbeszédre van szükség az EU és a kedvezményezett országok valamennyi érdekelt fele – különösen a civil társadalmi szervezetek és a szakszervezetek között –, valamint tovább kell javítani az átláthatóságot és a nyomon követést annak biztosítása érdekében, hogy a GSP-rendszer teljesítse a fenntartható fejlődésre és a felelősségteljes kormányzásra vonatkozó célkitűzését;

Digitális technológiák

104. hangsúlyozza a digitális technológiák fontos szerepét, különösen a Covid19-világjárvány idején; hangsúlyozza, hogy ezeket a technológiákat a járvány utáni időszakban is világszerte alkalmazni fogják, és hogy megfelelően szabályozni kell őket, hogy kihasználják erejüket, ugyanakkor elkerüljék az emberi jogokra gyakorolt bármely negatív hatást; hangsúlyozza különösen a magánélethez való jog hatékony megóvásának és az adatvédelemnek a fontosságát az egészségügygel kapcsolatos tömeges megfigyelési rendszerekben, valamint ezek arányos és időben korlátozott alkalmazásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy a megfigyelési technológiák jogszerűtlen használata nyilvánvaló kockázatot jelent az emberijog-védők, az ellenzék tagjai, az újságírók, a civil társadalom és mások számára, nem utolsósorban mivel ezek a technológiák jelentősen akadályozzák az emberi jogok védelmét, veszélyeztetik a magánéletet és a véleménynyilvánítás szabadságát, és komoly fenyegetést jelentenek a demokratikus intézményekre nézve; felhívja az EU-t, hogy sürgősen dolgozzon ki szilárd szabályozási keretet ezen a területen annak biztosítása érdekében, hogy e technológiák használata megfeleljen a nemzetközi emberi jogi normáknak; kéri az Uniót és tagállamait, hogy az európai megfigyelési technológiák exportja és a technikai segítségnyújtás kapcsán gondoskodjanak teljes körű emberi jogi átvilágításról és megfelelő felülvizsgálatról; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy működjenek együtt a harmadik országok kormányaival a kiberbiztonsággal és a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos elnyomó jogalkotási gyakorlatok megszüntetése érdekében; kéri az Uniót, hogy kezdeményezze a kémprogram-technológia értékesítésére, átadására és használatára vonatkozó azonnali, globális moratórium előmozdítását;

105. megállapítja, hogy a mesterséges intelligencia fokozott alkalmazása előnyökkel jár, de hangsúlyozza, hogy a technológiákat érdemi emberi felügyelet és teljes átláthatóság mellett kell kifejleszteni, bevezetni és használni, biztosítva az elszámoltathatóságot és a megkülönböztetéstmentességet, különösen az automatizált döntések részrehajlásának és az adatvédelem megsértésének elkerülése érdekében;

106. hangsúlyozza a közösségi platformok létfontosságú szerepét a véleménynyilvánítás és a szerveződés szabadságának előmozdításában, de hangsúlyozza, hogy megfelelő biztosítékokra van szükség egyrészt a felhasználói tartalmak manipulálásának vagy indokolatlan korlátozásának vagy gondozásának – beleértve az automatikus cenzúrát is –, másrészt a gyűlöletbeszéd, az álhírek és a dezinformáció, valamint a szándékosan káros tartalmak terjedésének megakadályozása érdekében; kéri az Uniót, hogy tegyen javaslatot arra vonatkozóan, hogy miként lehetne megkönnyíteni az emberijog-védők online munkáját, és mozdítsa elő annak az elképzelésnek az elismerését, hogy az emberi jogokról szóló vitát minden körülmények között elő kell mozdítani és védeni kell; üdvözli a kettős felhasználású termékek kivitelére, tranzitjára, transzferjére, valamint az e termékekkel kapcsolatban végzett brókertevékenységekre és technikai segítségnyújtásra vonatkozó ellenőrzéssel kapcsolatos új uniós szabályok elfogadását;

107. hangsúlyozza, hogy a demokrácia számára a rejtett külföldi finanszírozás, a féltetjékoztatás és más online beavatkozások egyre nagyobb fenyegetést jelent, és hangsúlyozza, hogy az önkényuralmi államokban az internet és a kibertér gyakran az egyetlen olyan terület, amely mentes az állami ellenőrzéstől és az emberijog-védők, a szabad média és a demokráciapárti ellenzék elleni cenzúrától; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy erősítsék meg az EU választás és törekedjenek nemzetközi biztosítékok létrehozására a dezinformációval, a kibertámadásokkal és a rosszindulatú külföldi szereplőktől származó egyéb hibrid fenyegetésekkel szemben, amelyek célja a társadalmi reziliencia és a demokratikus folyamatok aláásása Uniószerre, szomszédságunkban és azon túl; hangsúlyozza, hogy több állami támogatásra van szükség az álhírek terjedése elleni küzdelem újszerű módszereinek kutatásához;

Halálbüntetés, kínzás és a rossz bánásmód egyéb formái

108. megismétli, hogy határozottan ellenzi a halálbüntetést, tekintettel annak kegyetlen és visszafordíthatatlan jellegére, és felszólítja az EU-t, hogy fokozza a halálbüntetés egyetemes eltörlése érdekében tett erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy 2020-ban pozitív tendencia alakult ki a kivégzésekre vonatkozó moratórium terén a halálbüntetés teljes eltörlése érdekében, mivel 123 állam szavazta meg az ENSZ Közgyűlésének erről szóló határozatát; rendkívül aggasztónak tartja azonban, hogy egyes országokban drámai mértékben nőtt a kivégzések száma; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy minden nemzetközi fórumon vegyék védelmükbe a halálbüntetés eltörlését, és szorgalmazzák ezen álláspont lehető leghatékonyabb körű támogatását;

2022. február 17., csütörtök

109. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód továbbra is széles körben elterjedt számos országban, és felszólítja az EU-t, hogy fokozza az ilyen gyakorlatok felszámolására irányuló erőfeszítéseit, miközben támogatja az áldozatokat, és előmozdítja az elkövetők felelősségre vonását célzó mechanizmusokat; sürgeti azokat az országokat, amelyek még nem tették meg, hogy erősítsék meg a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni ENSZ-egyezményt és annak fakultatív jegyzőkönyvét; elismeri a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők jelentőségét a kínzás és a rossz bánásmód egyéb formái elleni küzdelem szempontjából; a lehető leghatározottabban elítéli a jelentések szerint a fogva tartási helyeken zajló emberi jogi jogsértéseket, és felszólít az állítólagos jogsértések szisztematikus kivizsgálására;

o

o o

110. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogi különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ Biztonsági Tanácsának, az ENSZ főtitkárának, a 76. ENSZ-közgyűlés elnökének, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa elnökének, az ENSZ emberi jogi főbiztosának és az EU küldöttségvezetőinek.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0043

Az egységes piacon a nem vám- és nem adóügyi jellegű akadályok felszámolása

Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az egységes piacon a nem vám- és nem adóügyi jellegű akadályok felszámolásáról (2021/2043(INI))

(2022/C 342/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A belső piaci akadályok azonosítása és kiküszöbölése” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0093),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére,
- tekintettel az egységes piaci szabályok jobb végrehajtására és érvényesítésére irányuló hosszú távú cselekvési tervről szóló, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0094),
- tekintettel az „Új fogyasztóügyi stratégia – A fogyasztók rezilienciájának erősítése a fenntartható helyreállítás érdekében” című, 2020. november 13-i bizottsági közleményre (COM(2020)0696),
- tekintettel „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében” című bizottsági közleményre (COM(2021)0350),
- tekintettel „A biztonságos és tartós újraindításhoz vezető közös út” című, 2021. március 17-i bizottsági közleményre (COM(2021)0129),
- tekintettel 2021. január 20-i állásfoglalására az egységes piac megerősítéséről: a szolgáltatások szabad mozgásának jövője ⁽¹⁾, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság ezzel kapcsolatos véleményére,
- tekintettel az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2018. október 2-i (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (az egységes digitális kapuról szóló rendelet),
- tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére – Jelentés az egységes piac akadályairól és az egységes piac végrehajtásáról szóló cselekvési terv (COR 2020/02355),
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére a) a Bizottság közleményéről az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Hosszú távú cselekvési terv az egységes piaci szabályainak jobb végrehajtására és érvényesítésére” (COM(2020)0094) és b) a Bizottság közleményéről az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Az egységes piac előtt álló akadályok azonosítása és felszámolása” (COM(2020)0093) (EGSZB 2020/01412),
- tekintettel az „Üzleti út az egységes piacon: Gyakorlati akadályok és korlátok” című, 2020. március 10-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0054),
- tekintettel „A vertikális csoportmentességi rendelet értékelése” című, 2020. szeptember 8-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0172),
- tekintettel az Európai Bizottság Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóságának „Területi ellátási korlátok az uniós kiskereskedelmi szektorban” című, 2020. júliusi tanulmányára,

⁽¹⁾ HL C 456., 2021.11.10., 14. o.

⁽²⁾ HL L 295., 2018.11.21., 1. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel a Benelux Unió „Területi ellátási korlátok Belgium, Hollandia és Luxemburg kiskereskedelmében” című, 2018. februári tanulmányára,
 - tekintettel az Európai Parlament Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztályának „Az egységes piac szabályainak jogi akadályai a tagállamokban” című, 2020. novemberi tanulmányára,
 - tekintettel az Európai Parlament Gazdasági Kormányzás Támogatási Osztályának „Háttéranyag a 2020. őszi európai szemeszterhez – Az európai szemeszter parlamenti szempontból” című, 2020. októberi tanulmányára,
 - tekintettel az Európai Parlament Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztályának „A Covid19 belső piacra gyakorolt hatása” című, 2021. februári tanulmányára,
 - tekintettel az Európai Parlament Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztályának „Hozzájárulás a növekedéshez: A szolgáltatások egységes piaca – Gazdasági előnyök a polgárok és az üzleti vállalkozások számára” című, 2019. februári tanulmányára,
 - tekintettel az Európai Számvevőszék „Biztosította-e a Bizottság a szolgáltatási irányelv hatékony végrehajtását?” című, 2016. március 14-i 05/2016. számú különjelentésére,
 - tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának „Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése” című, 2019. áprilisi tanulmányára,
 - tekintettel az egységes piaci csomagról szóló, 2018. december 12-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A9-0336/2021),
- A. mivel az egységes piac 56 millió európainak biztosít munkahelyet, és az EU GDP-jének 25 %-át állítja elő; mivel az agrár-élelmiszeripari ágazat az EU legnagyobb feldolgozóipari ágazata a munkahelyek és a hozzáadott érték tekintetében;
- B. mivel a fenntartható fejlődés és a szociális és környezetvédelmi normák magas szintjei az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendjének fenntartható fejlesztési céljaival és a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzéssel összeegyeztethető termelékenységi forma előfeltételei;
- C. mivel a szociális jogok, a munkavállalói jogok és a szakszervezeti jogok, így a kollektív tárgyalások, a méltányos munkabérek és a jó munkakörülmények védelme és előmozdítása szerves részét képezi egy jól működő, igazságos, inkluzív és fenntartható egységes piac kiépítésének, amely minőségi árukat és szolgáltatásokat biztosít; mivel az áruk és szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos gazdasági szabadságjogok nem élvezhetnek elsőbbséget az alapvető jogokkal szemben, ideértve a szociális jogokat, a munkavállalói jogokat és a szakszervezeti jogokat, és ezeket nem is csorbíthatják;
- D. mivel az egységes piacon, különösen az agrár-élelmiszeripari ágazatban meglévő nem vámjellegű akadályok átfogó értékelését fel lehetne használni arra, hogy ösztönözzék ezen akadályok leküzdését;
- E. mivel az egységes piac előtt álló akadályok értékelésének többek között az egységes piaccal bizonyos mértékben napi szinten kapcsolatban álló vállalkozások, munkavállalók és fogyasztók tapasztalatain és megítélésén, valamint az egységes piaci szabályok célján kell alapulnia; mivel az egységes piac meglévő akadályai aránytalanul érintik, sőt büntetik a kkv-kat és a mikrovállalkozásokat, és akadályozzák határokon átnyúló tevékenységeiket;

⁽³⁾ HL C 388., 2020.11.13., 39. o.

2022. február 17., csütörtök

- F. mivel az egységes piac működése, a meglévő uniós jogszabályok hatékony végrehajtása és az akadályok felszámolása mind a Bizottság, mind a tagállamok felelőssége;
- G. mivel az egységes piacot érintő számos akadály az uniós jogszabályok helytelen vagy hiányos alkalmazásából, az uniós jog nemzeti jogi keretekbe történő megfelelő átültetésének hiányából, a meglévő akadályokra irányuló megfelelő uniós jogi intézkedések hiányából, a szükséges információkhoz való hozzáférés nehézségéből, illetve a tagállamok által hozott egyoldalú politikai intézkedésekből ered; mivel az uniós szintű szükségtelen szabályozási beavatkozás az egységes piacot is hátrányosan érintheti, olyan akadályokat teremtve, mint a magas megfelelési költségek vagy a jogbizonytalanság az egyes fogyasztók számára;
- H. mivel a széttagoltság, a korlátozó nemzeti szabályozások, a nem megfelelő vagy helytelen végrehajtás, a bürokrácia és a túlszabályozás, valamint a végrehajtás vagy az akadályok felszámolására irányuló megfelelő uniós jogi intézkedések hiánya uniós és nemzeti szinten egyaránt negatív következményekkel járhat, megfosztva a polgárokat a munkahelyektől, a fogyasztókat a választási lehetőségektől, a vállalkozókat pedig a lehetőségektől;
- I. mivel a nem vámjellegű akadály olyan, aránytalan vagy diszkriminatív szabályozói intézkedés, amely olyan terhet vagy költséget eredményez, amelyet egy adott piacra belépni kívánó vállalkozásnak viselnie kell, és amelyet a már a piacon tevékenykedő vállalkozások nem viselnek, illetve olyan költséget, amelyet a nem nemzeti vállalkozásoknak viselniük kell, míg az a nemzeti vállalkozásokat nem terheli, a tagállamok szabályozáshoz való jogának és olyan legitím közpolitikai célok követésének sérelme nélkül, mint a környezetvédelem és a fogyasztói és munkavállalói jogok; mivel a Parlament 2016. május 26-i állásfoglalásában⁽⁴⁾ foglalkozott a nem vámjellegű akadályokkal;
- J. mivel a „túlszabályozás” olyan „gyakorlatokat jelent, amelyek eredményeként a tagállamok olyan további indokolatlan adminisztratív követelményeket vezetnek be, amelyek nem kapcsolódnak a jogszabályok célkitűzéseikhez, és amelyek alááshatják a belső piac zavartalan működését”; mivel azonban a túlszabályozást meg kell különböztetni a környezetvédelemre és a fogyasztóvédelemre, az egészségügyre és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó uniós szintű minimumszabályokon túlmutató, magasabb szintű normák megállapításától;
- K. mivel a jelenlegi Bizottság a digitális kezdeményezéseken kívül még nem terjesztett elő olyan átfogó jogalkotási csomagot, amely a végrehajtáson túl kezelné az egységes piac alapvető szabadságjogai gyakorlásának hiányosságait; mivel a Bizottság számos digitális és zöld kezdeményezés mellett prioritásként kezelte az egységes piacra vonatkozó meglévő jogszabályok jobb végrehajtásának szükségességét, megnyitva az utat a kettős átállás előtt;
- L. mivel a belső piaci jogszabályok kidolgozásának és végrehajtásának mindig biztosítania kell a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek megfelelő bevonását;
- M. mivel a Parlament és a Tanács elutasította a 2016. évi szolgáltatási csomag néhány javaslatát;
- N. mivel a vállalkozások egyértelmű többsége úgy véli, hogy az egységes piac nem eléggé integrált; mivel a határokon átnyúló kereskedelemre vonatkozó szabályok szétzúrtasága súlyosan érinti a vállalkozásokat és a fogyasztókat az egész belső piacon;
- O. mivel a múltban több program és alkalmazás révén tett erőfeszítések ellenére a kereskedők gyakran még mindig nehezen találhatnak információt a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtásra és az áruk értékesítésére vonatkozó szabályokról és eljárásokról;

⁽⁴⁾ HL C 76., 2018.2.28., 105. o.

2022. február 17., csütörtök

- P. míg a nem harmonizált áruk esetében a jelenlegi kölcsönös elismerési rendszerrel próbálkozó kkv-k 71 %-a kapott elutasító határozatot a piacra jutásról, és a rendszer szabályozásának a legutóbbi felülvizsgálata azt célozza, hogy megkönnyítse alkalmazását a vállalatok számára, azáltal, hogy jobban irányítja a nemzeti döntéshozatalt;
- Q. mivel a szakmai képzések elismeréséről szóló irányelv^(?) kulcsfontosságú eszköz az egységes piac megfelelő működésének biztosításához, de a képzések és készségek tagállamok közötti automatikus elismerésére szolgáló eszközök hiánya akadályozza a szakemberek mobilitását, és ezáltal indokolatlan akadályokat állít;
- R. mivel az uniós egységes piac egy soha be nem fejeződő projekt, és a társadalmi és technológiai fejlődés gyors üteme új akadályokat gördíthet az egységes piac elé, ami akadályozhatja annak teljes megvalósítását;
- S. mivel a digitalizáció, valamint a mesterséges intelligencia és az új technológiák alkalmazása jelentős hozzáadott értéket teremthet az egységes piac számára, segítve a meglévő akadályozó terhek csökkentését, valamint előmozdítva új üzleti lehetőségeket és a digitális egységes piac teljes körű működését a fogyasztók és a vállalkozások javára; mivel az új technológiák és a mesterséges intelligencia alkalmazása segíthet a digitális egységes piac egyes akadályainak leküzdésében;
- T. mivel a harmonizáció hiánya és az elégtelen minimális szabványosítás többletköltségekkel jár és csökkenti a termékek biztonságát az egységes piacon, miközben csökkenti Európa versenyképességét a nemzetközi piacokon;
- U. mivel az egységes piaci keret szempontjából létfontosságú a gazdasági szabadságok, a szociális jogok, a fogyasztók, a munkavállalók és a vállalkozások érdekei, valamint a közérdek közötti helyes egyensúly megteremtése;
- V. mivel a közelmúltban számos, nem vámjellegű, akadályokkal kapcsolatos petíciót nyújtottak be a Parlament Petíciós Bizottságához (PETI), például a 0179/2021. és a 0940/2020. számú petíciót;
- W. mivel a Covid19-válság sokként hatott a termelésre és a fogyasztásra egyaránt, és átalakította a belföldi és határokon átnyúló tevékenységeket, és ezáltal hatással volt a fogyasztókra, vállalkozásokra, munkavállalókra és a szolgáltatásnyújtásra; mivel e hatások némelyike átmeneti lehet, mások azonban tartós következményekkel járnak majd az egységes piac formájára és szükségleteire nézve; mivel a világválságra adott válaszlépés felgyorsította a digitális szolgáltatásokra való átállást; mivel a válság rámutatott az európai integráció, az erős intézmények és a szabályozás fontosságára; mivel a Covid19-világválság során alkalmazott önkényes közbeszerzési gyakorlatok súlyosan érintették a belső piacot és komoly fenyegetést jelentettek az átláthatóságra nézve; mivel a jelenlegi nehéz helyzet nemcsak a Covid19-cel kapcsolatos korlátozások megszüntetését teszi szükségessé, hanem a belső piacon évek óta fennálló indokolatlan akadályok felszámolását is, az egységes piac javítása és elmélyítése érdekében, amely a válságból való kilábalás egyik módja;

Az egységes piac helyzete és szakpolitikai célkitűzései

1. üdvözli a 2020. márciusi egységes piacirányítási csomagot, amelynek célja az európai jogszabályok végrehajtásának és érvényre juttatásának javítása azáltal, hogy először áttekintést ad a meglévő és jövőbeli kezdeményezésekről; úgy véli továbbá, hogy továbbra is fennállnak jogalkotási és végrehajtási hiányosságok, amelyek akadályozzák az egységes piac megfelelő működését; különösen úgy véli, hogy hiányoznak a szolgáltatások egységes piacának javítására irányuló kezdeményezések;
2. támogatja a Bizottságnak az egységes piaci szabályok jobb végrehajtását és érvényesítését célzó hosszú távú cselekvési tervről szóló közleményét, és különösen az alábbi javaslatokat: a SOLVIT mint az egységes piaci vitarendezés eszközének megerősítése, a Bizottság szerepének növelése, hogy a harmonizált értelmezés biztosítása és a túlszabályozás elkerülése érdekében segítse a tagállamokat az uniós jog megfelelő, teljes körű és időben történő átültetésében, egységes piaci

^(?) Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képzések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

2022. február 17., csütörtök

akadálybejelentő eszköz létrehozása az egységes digitális kapu keretében, valamint annak lehetővé tétele, hogy a polgárok és a vállalkozások névtelenül bejelenthessék a belső piaci jogaik gyakorlása során felmerülő szabályozási akadályokat;

3. rámutat arra, hogy a nem megfelelő végrehajtás árát mind a vállalkozások, mind a fogyasztók megfizetik, és arra ösztönzi a Bizottságot, hogy adjon elsőbbséget a megfelelő végrehajtási intézkedéseknek;

4. hangsúlyozza az annak biztosítására irányuló erőfeszítéseket, hogy az egységes piac megfelelő működését a fenntartható fejlődéssel és a szociális piacgazdasággal, valamint a környezet minőségének magas szintű védelmével és javításával kapcsolatos alapvető uniós célkitűzések elérésére irányuló erőfeszítések kísérik;

5. hangsúlyozza, hogy az egységes piac továbbra is az egyik legnagyobb vívmány az Európai Unióban; sürgeti ezért a Bizottságot, hogy fordítson forrásokat az egységes piacot érintő kérdésekre, különösen az indokolatlan nem vámjellegű akadályokra, amelyek az áruk és szolgáltatások szabad mozgását szükségtelen és méltánytalan módon hátráltatva megakadályozzák az egységes piacon rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását a fogyasztók, a munkavállalók és a vállalkozások, különösen a kkv-k számára;

6. elismeri, hogy ezen akadályok hatékony felszámolása és az egységes piaci integráció további elmélyítése érdekében valószínűleg szükség lesz a tagállamok részéről is a szigorúbb nyomon követésre, a szabályozási óvatosságra, a jelenlegi uniós szabályozási keret alkalmazásának egyszerűsítésére, valamint arra, hogy az egységes piac fokozott politikai hangsúlyt kapjon;

7. elismeri a fogyasztóvédelmi politika alapvető fontosságát, mivel az erősíti az egységes piacot és hozzájárul annak integrációjához;

8. felhívja a Bizottságot, hogy használja fel az egységes piac program forrásait az egységes piac irányításának megerősítésére és működésének javítására, különös tekintettel a nem vámjellegű akadályokra;

9. felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben az egységes piac integritását azáltal, hogy – a Bizottság segítségével – jobb információcserét folytatnak és koordinálják az uniós jog végrehajtását, valamint hogy amennyire csak lehetséges, tartózkodjanak eltérő nemzeti szabályok bevezetésétől és keressenek európai szintű megoldásokat, alkalmazzanak jobb szabályozásra vonatkozó iránymutatásokat a nemzeti szabályok bevezetésére, bocsássanak rendelkezésre megfelelő hatásvizsgálatokat és támogassák az érdekelt feleket annak érdekében, hogy megfelelően hozzájárulhassanak a döntéshozatali folyamathoz, valamint hogy minden szabályt indokolt, arányos és megkülönböztetéstől mentes módon alkalmazzanak;

10. hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodás és az európai digitális menetrend célkitűzéseinek teljes körű megvalósítása főként az egységes piac hatékony működésétől és a megfelelő közpolitikától függ, amely a piaci hatékonyság és az innováció kulcsfontosságú tényezője, valamint az európai gazdaságok korszerűsítésének egyik eszköze; ezért úgy véli, hogy az egységes piac hiányosságai ugyanakkora figyelmet érdemelnek, mint a zöld megállapodás és az európai digitális menetrend; hangsúlyozza, hogy más európai politikáknak figyelembe kell venniük az egységes piac szabályait, és tiszteletben kell tartaniuk annak elveit; megerősíti saját elkötelezettségét egy szilárd, fenntartható, fogyasztó-, munkavállaló- és vállalkozásbarát belső piac kialakítása és megőrzése mellett;

11. sajnálja, hogy számos nem vámjellegű akadály hátráltathatja az EU iparstratégiájának céljait, különösen a termelés visszatelepítését és az európai gazdaság ellenálló képességének megerősítését; hangsúlyozza, hogy az EU iparstratégiája céljainak megvalósításának előfeltétele egy szilárd, integrált, a nem vámjellegű akadályoktól mentes egységes piac;

12. sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy arányosan és az olyan legitim közpolitikai célkitűzésekhez szigorúan igazodva járjanak el, mint a közegészségügy, a környezetvédelem, a közszolgáltatások és az általános érdek; sajnálja azonban, hogy egyes tagállamok továbbra is a közérdekre hivatkoznak hazai piacaik elszigetelése érdekében; hangsúlyozza továbbá, hogy az olyan követelmények, mint a megalapozatlan területi korlátozások, a szükségtelen nyelvi követelmények és a gazdasági szükségletek vizsgálata indokolatlan akadályokat állítanak fel az egységes piacon belül, és felszólítja a Bizottságot, hogy javítsa a tagállamok ellenőrzését e tekintetben, ideértve a jogszabályban előírt értesítési kötelezettséget is;

2022. február 17., csütörtök

13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egy parlamenti tanulmány szerint az egységes piac területén a tagállamokkal szemben indított kötelezettségzegési eljárások száma 2017 és 2019 között nőtt, és 2019-ben elérte a 800-at, ami 2014 óta a legmagasabb szint;

Az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának akadályai

14. rámutat arra, hogy a Bizottság és az érdekelt felek azonosították a határokon átnyúló tevékenységek előtt álló legfontosabb indokolatlan akadályok egy csoportját, többek közt az alábbiakat:

- a) szabályozási különbségek és az uniós jog következetlen végrehajtása, amelyek megnehezítik a határokon átnyúló kereskedelmet, és arra kényszerítik a vállalatokat, hogy forrásokat különítsenek el az uniós jogi rendelkezések elemzésének fáradságos folyamatára, elvonva a beruházásokat a munkahelyteremtő vagy a növekedést támogató tevékenységektől;
- b) az uniós jogszabályok nem megfelelő végrehajtása, valamint hosszú és összetett eljárások az uniós jog megsértésének rendezésére;
- c) nehézkes és néha összetett adminisztratív követelmények vagy gyakorlatok, mint például az ismétlődő, folyamatos ellenőrzések és a jogsértéshez képest aránytalan szankciók, elégtelen, nem hozzáférhető vagy nem létező információ, valamint a közigazgatással való korlátozott kommunikáció, ami egyben korlátozza az új vagy versengő szolgáltatások nyújtásának lehetőségeit az új helyszíneken, amelyek több választási lehetőséget biztosítanak a fogyasztók számára;
- d) területi ellátási korlátozások, amelyek egyértelműen akadályozzák az egységes piac fejlődését és annak potenciális előnyeit a fogyasztók számára;
- e) nemzeti szinten elfogadott további technikai követelmények, amelyek túlzott és indokolatlan adminisztratív terheket eredményeznek, ami alááshatja a belső piac zavartalan működését;
- f) a meglévő kötelezettségek ismeretét megkönnyítő hatékony eszközök és mechanizmusok hiánya vagy a harmonizált műszaki szabványok hiánya, ami növeli a határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalatok megfelelési költségeit;
- g) az átláthatóság és a tájékoztatás hiánya, valamint összetett eljárási követelmények, amelyek növelik a határokon átnyúló közbeszerzésekhez való hozzáférés nehézségeit, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) esetében;
- h) a határokon átnyúló e-kereskedelemre vonatkozó elégtelen szabályok;
- i) a kereskedelmi és közigazgatási jogviták időben történő rendezésével kapcsolatos nehézségek;

15. megjegyzi, hogy a belső piacon működő uniós vállalatok már beszámoltak a fent említett akadályok konkrét példáiról, például arról, hogy a külföldi szolgáltatóknak be kell jegyeztenniük egy vállalatot a fogadó tagállam cégnyilvántartásába, még akkor is, ha csak ideiglenesen küldenek munkavállalókat a fogadó tagállam területére, és ott nem rendelkeznek olyan infrastruktúrával, amelyből szokásos, stabil és folyamatos tevékenységet végeznének;

16. hangsúlyozza, hogy az egységes piac szétagoltsága csökkentésének leghatékonyabb módja az, ha lehetőség szerint harmonizációra törekszünk; hangsúlyozza, hogy ez a harmonizáció azonban nem vezethet a vállalatokra nehezedő szabályozási terhek növekedéséhez;

17. kiemeli, hogy a jogállamiság fenntartása erősíti az egységes piac integritását, és emlékezteti a tagállamokat a jogi értesítési kötelezettségeikre;

2022. február 17., csütörtök

18. hangsúlyozza, hogy a nem vámjellegű akadályok többek között súlyosan érintik a szolgáltatási ágazatot, és ezáltal a gazdaság más, a szolgáltatási ágazat által támogatott szegmenseit; kiemeli továbbá, hogy a Bizottság 13 ágazatban még mindig 24 olyan konkrét korlátozást azonosított, amelyek sértik a szolgáltatási irányelvben⁽⁶⁾ megállapított szabályokat, beleértve néhányat, amelyek diszkriminatívak, vagy amelyek a letelepedésre vagy az állampolgárságra vonatkozó előírások; megjegyzi, hogy a gyakorlat célja a korlátozások meglétének vagy hiányának dokumentálása volt, és hogy a korlátozások arányosságának értékelése kívül esett a gyakorlat hatókörén, és a gyakorlat nem értékelte, hogy a vonatkozó korlátozás indokolt vagy arányos volt-e;

19. hogy a jelentés az akadályok szintjének kismértékű csökkenését mutatja szinte valamennyi vizsgált ágazatban, ami további értékelést tesz szükségessé a Bizottság részéről; hangsúlyozza azonban, hogy a Bizottság szerint a különböző szolgáltatási ágazatokban az akadályok csökkentésének feltérképezése a szolgáltatási irányelv 2006-os végrehajtásától 2017-ig lassú volt, és hogy a kiskereskedelmi ágazatban a feltérképezett akadályok 2011 és 2017 között még nőttek is, ezáltal megsemmisítve az addig elért haladást;

20. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a szolgáltatási irányelv kapcsán azonosított korlátozások némelyike az irányelv hatálybalépése óta a hatályát illetően fennálló jogbizonytalanságból fakad, különösen az idegenforgalmi ágazatban működő kkv-k tekintetében;

21. rámutat arra, hogy a közszolgáltatásokat – általános érdeket szolgáló funkciójuk miatt – az egységes piaci szabályok vonatkozásában speciális védelem illeti meg, ami azt jelenti, hogy a közigazgatási szervek által a megfelelő működésükhöz meghatározott szabályok nem minősülnek nem vámjellegű akadályoknak; ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet arra, hogy a szociális szolgáltatásokra és az egészségügyi szolgáltatásokra nem terjed ki a szolgáltatási irányelv hatálya;

22. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a kiskereskedelem előtt álló akadályok felszámolására irányuló erőfeszítéseiket, és új akadályok azonosítása esetén haladéktalanul lépjenek fel; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatást a kiskereskedelmi engedélyezési eljárások arányosságáról annak érdekében, hogy növelje a jogbiztonságot és a kiszámíthatóságot a kiskereskedelem számára, és 2022 közepéig terjesszen elő új cselekvési tervet az európai kiskereskedelmi ágazatra vonatkozóan;

23. emlékeztet arra, hogy a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtással kapcsolatos problémák jelentős része adminisztratív gyakorlatokból ered, nem pedig az uniós joggal való összeegyeztethetlenségből;

24. felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az alulteljesítő jogszabályok kezelésére vonatkozó iránymutatások kidolgozását; rámutat arra, hogy a munkavállalók szabad mozgását megkönnyítő uniós jogszabályok egységes értelmezésének hiánya a jogi egyértelműség hiányához és a különböző tagállamokban szolgáltatásokat nyújtó vállalatokra és munkavállalókra nehezedő bürokratikus terhek létrejöttéhez vezethet; kéri a Bizottságot, hogy a harmonizáltabb megközelítés biztosítása érdekében támogassa a tagállamokat az átültetési folyamatban;

25. sajnálatát fejezi ki a szolgáltatási irányelv és a TRIS értesítési rendszer szerinti értesítési eljárás elégtelen alkalmazása miatt⁽⁷⁾; hangsúlyozza, hogy ez aláássa a Bizottság azon képességét, hogy biztosítsa, hogy a szolgáltatásokra vonatkozó új jogszabályok megfeleljenek a szolgáltatási irányelvnek; felhívja a tagállamokat, hogy teljesítsék a szolgáltatási irányelv szerinti értesítési kötelezettségeiket; felhívja a Bizottságot, hogy 2022 közepéig terjesszen elő cselekvési tervet a jelenlegi keret javítására; e tekintetben tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy aktualizálja a szolgáltatási irányelv végrehajtásáról szóló kézikönyvet annak érdekében, hogy az magában foglalja a legújabb ítélkezési gyakorlatból eredő szempontokat, és javítsa az irányelv végrehajtását;

26. hangsúlyozza, hogy akadályok származhatnak abból is, hogy a nemzeti közigazgatások korlátozottan képesek más nyelveken szolgáltatásokat nyújtani, valamint a megfelelő képzés és infrastruktúra hiányából is; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a piacra jutással kapcsolatos információk és dokumentumok ne csak a tagállam hivatalos nyelvén álljanak rendelkezésre, hanem angolul vagy a helyi gazdaságban leggyakrabban használt nyelven is;

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

27. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemzeti hatóságok számára vezessenek be a helytelen gyakorlatok és jogsértések kezelésére és a belső piaci szabályok érvényesítésére szolgáló célszerű, lényegre törő és azonnal használható eszközöket;

28. emlékeztet arra, hogy a tagállamok csak akkor hivatkozhatnak a közrendre, a közegészségre vagy a közbiztonságra, ha bizonyítani tudják, hogy a társadalom valamely alapvető érdekét érintő valódi, kellően súlyos veszély áll fenn; ezért elfogadhatatlannak tartja az államilag szponzorált megkülönböztetés, így a fogyatékkal élővel szemben, illetve a gazdasági helyzeten, állampolgárságon, életkoron, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, foglalkozáson, nemen vagy szexuális irányultságon (beleértve az LMBTIQ-fóbiát is) alapuló megkülönböztetés minden formáját; úgy véli, hogy az ilyen megkülönböztetés korlátozhatja a belső piac szabadságait, és ezáltal az áruk és szolgáltatások szabad mozgását érintő nem vámjellegű akadályt képezhet, mivel megakadályozza, hogy az áruk előállítói és a szolgáltatók azonos árukat és szolgáltatásokat nyújtsanak egyenlő módon az EU egész területén, a fogyasztók pedig nem élvezhetik az egységes piac eredményeinek előnyeit;

29. üdvözli, hogy az elmúlt években jelentős javulás tapasztalható az áruk szabad mozgása tekintetében, olyan rendeleteknek köszönhetően, mint az (EU) 2018/302 rendelet⁽⁸⁾ (a területi alapú tartalomkorlátozásról szóló rendelet), az (EU) 2019/1020 rendelet⁽⁹⁾ (a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről szóló rendelet), és legfőképpen az (EU) 2019/515 rendelet⁽¹⁰⁾ (az áruk kölcsönös elismeréséről szóló rendelet); emlékeztet arra, hogy a kölcsönös elismerés elve csak a nem harmonizált árukra érvényes, és hangsúlyozza a felülről történő harmonizáció fontosságát, hogy biztosítsák a termékek biztonságának és a fogyasztók védelmének magas szintjét; úgy véli, hogy a kölcsönös elismerés elvének és az (EU) 2019/515 rendeletben a közelmúltban meghatározott eszközöknek az alapos alkalmazása hatékonyan előmozdítaná az egységes piac menetrendjét, különösen azokon a területeken, ahol továbbra is nehézségek merülnek fel;

30. úgy véli, hogy a területi alapú tartalomkorlátozásról szóló rendelet elfogadása és végrehajtása előnyös volt a fogyasztók számára a határokon átnyúló vásárlások megkönnyítése szempontjából; ugyanakkor emlékeztet arra, hogy némely akadályok továbbra is fennállnak, nevezetesen az audiovizuális szolgáltatások és tartalom nyújtása terén, és ez a fogyasztók részéről a határokon átnyúló online vásárlások iránti csekélyebb bizalomban nyilvánul meg; felszólítja a Bizottságot, hogy a 2022-ra tervezett értékelő jelentés részeként tegyen javaslatot az indokolatlan és nem hatékony területi alapú tartalomkorlátozás megszüntetésének módjaira, és törekedjen a harmonizált digitális egységes piac kiépítésére;

31. kiemeli, hogy léteznek olyan diszkriminatív és versenyellenes gyakorlatok, mint például a területi ellátási korlátok, amelyek akadályozzák az egységes piac fejlődését és aláássák annak potenciális előnyeit a fogyasztók számára; felhívja a Bizottságot, hogy a teljes mértékben működőképes egységes piac megvalósítása érdekében hozzon megfelelő intézkedéseket a területi ellátási korlátok megszüntetésére és ezáltal a határokon átnyúló kereskedelem akadályainak csökkentésére;

32. üdvözli, hogy a képzések kölcsönös elismerés révén történő harmonizációja már számos szakma tekintetében hozzájárult az egységes piac növekedéséhez; sajnálja azonban, hogy a további előrelépést súlyosan korlátozzák a tagállamok által bevezetett adminisztratív akadályok; hangsúlyozza, hogy az oklevelek, képesítések, készségek és kompetenciák tagállamok közötti kölcsönös elismerése megerősítené a munkavállalók és a szolgáltatások szabad mozgását, és sürgeti a tagállamokat, hogy terjesszék ki a kölcsönös elismerést az oktatás és képzés valamennyi lehetséges szintjére, és a lehető leghamarabb javítsák vagy vezessék be az ilyen kiterjesztéshez szükséges eljárásokat;

33. emlékeztet a szabályozott szakmák egységes piacon belüli sajátos helyzetére és a közérdek kezelésében betöltött szerepükre, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ezt a sajátos státuszt nem szabad olyan indokolatlan akadályok fenntartására használni, amelyek az egységes piac széttagoltságához vezetnek;

34. ösztönzi a tagállamokat, hogy számolják fel a szakmai képzésekre vonatkozó indokolatlan korlátozásokat, a Bizottságot pedig arra, hogy továbbra is ügyeljen a kötelezettségzegési eljárások lefolytatására azokban az esetekben, amikor a tagállamok nem tartják be a képzések elismerésére vonatkozó uniós jogszabályokat;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/302 rendelete (2018. február 28.) a belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépéséről (HL L 60. I, 2018.3.2., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/515 rendelete (2019. március 19.) a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott áruk kölcsönös elismeréséről (HL L 91., 2019.3.29., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

35. emlékeztet arra, hogy a szakmai képzések elismeréséről szóló irányelv az egyenlő bánásmód és a nemzetiségi alapon történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvére épül;
36. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folyamatosan növeljék a tudatosságot azon vállalkozások és munkavállalók körében, amelyeknek/akiknek esetleg nincsen tudomásuk a kölcsönös elismerésről és a határokon átnyúló műveleteket megkönnyítő egyéb vonatkozó szabályokról;
37. kéri, hogy támogassák az európai képzési keretrendszert, és az EU egészében könnyítsék meg annak alkalmazását, hogy az széles körben elfogadott elismerési eszközzé váljon;
38. sajnálatát fejezi ki a szolgáltatási ágazatokban a munkavállalói mobilitással kapcsolatos információkhoz való elégtelen hozzáférés miatt, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban nehézkesek az alapvető dokumentumok beszerzésére vonatkozó eljárások, valamint, hogy folyamatosan problémát jelent az A1-es nyomtatvány időben történő, a polgárok számára való biztosítása; hangsúlyozza, hogy a vállalkozások megfelelésének és a munkavállalók tájékoztatásának megkönnyítése érdekében javítani kell az információkhoz, így adott esetben és ahol erre lehetőség van a nemzeti kollektív szerződésekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférést, amint azt a 2014/67/EU irányelv⁽¹¹⁾ előírja; ragaszkodik ahhoz, hogy ennek az információnak az egységes digitális kapun keresztül elérhetőnek kell lennie; felhívja a Bizottságot és az Európai Munkügyi Hatóságot, hogy tegyenek megfelelő lépéseket az információhoz való hozzáférés javítása érdekében;
39. sürgeti a Bizottságot, hogy a terveknek megfelelően 2022 első negyedévében vezessen be egy digitális űrlapot a munkavállalók kiküldetéséről szóló nyilatkozathoz, amint azt a 2020. évi új ipari stratégia aktualizált változata körvonalazza, olyan egyszerű, felhasználóbarát és interoperábilis digitális űrlapot hozva létre, amely megfelel az európai vállalatok és különösen a kkv-k igényeinek;
40. emlékeztet arra, hogy az információkhoz való hozzáférés elsődlegesen fontos, és a felhasználók számára a lehető legjobban le kell egyszerűsíteni; úgy véli, hogy a vállalkozásokra alkalmazandó szabályokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés javítása érdekében az árucsomag részeként hozott intézkedések üdvözlendő fejleményt jelentenek a határokon átnyúló kereskedelem megkönnyítése terén, a magas szintű fogyasztóvédelem fenntartása mellett; kéri, hogy biztosítsanak elegendő erőforrást az egyablakos ügyintézés bevezetéséhez;
41. tudomásul veszi a gépjárművek városi területekre való behajtására vonatkozó, mind a magán-, mind a haszongépjárművekre vonatkozó szabályok növekvő számát; annak értékelésére kéri a Bizottságot, hogy szükség van-e uniós szintű koordinációra;
42. hangsúlyozza, hogy az egységes piac megfelelő működése kulcsfontosságú a megfizethető és jó minőségű termékekkel – köztük agrár-élelmiszeripari termékekkel – való megfelelő ellátás megőrzéséhez Uniós-szerte;
43. hangsúlyozza az uniós ellátási rendszerek dinamizmusa és ellenálló képessége fokozásának fontosságát, többek között regionális és helyi szinten, valamint a rövid, intelligens és integrált ellátási láncok megerősítésének fontosságát annak érdekében, hogy az egész EU-ban biztosított legyen a folyamatos termékellátás;
44. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az egységes piac lehető legmagasabb szintű harmonizációját a címkézéssel kapcsolatos egységes, uniós megközelítés révén, amely egyrészt képes felszámolni az egységes piac működését korlátozó akadályokat, másrészt biztosítani tudja, hogy a fogyasztók továbbra is egyértelmű, átlátható, nyomon követhető és érthető tájékoztatást kapjanak;
45. üdvözli a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló felülvizsgált irányelv⁽¹²⁾ elfogadását és a Bizottság erre irányuló ösztönző intézkedéseit, valamint támogatja a Közös Kutatóközpont munkáját és megállapításait, amelyek mindegyike a kettős élelmiszer-minőség problémájának kezelését tűzi ki célul;

Digitalizáció és a mesterséges intelligencia felhasználása az egységes piac akadályainak kezelése során

46. hangsúlyozza a teljes mértékben működőképes, a fogyasztók és a vállalkozások számára előnyös egységes digitális piac fontosságát, és kéri, hogy támogassák a kkv-kat a digitális transzformációjuk előtt álló akadályok és az azzal járó nehézségek leküzdésében;

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/67/EU irányelve (2014. május 15.) a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről (HL L 159., 2014.5.28., 11. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

2022. február 17., csütörtök

47. úgy véli, hogy a digitalizáció és az új technológiák, például a mesterséges intelligencia hozzájárulhatnak az uniós célkitűzések eléréséhez és a belső piac elmélyítéséhez; hangsúlyozza, hogy az ilyen technológiák helyes használata pozitív és átalakító hatású lehet, és számos kihívást kezelhet az egységes piac akadályainak felszámolása érdekében;

48. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja tovább az olyan digitális megoldások használatának engedélyezését és ösztönzését, amelyek a csomagolás méretének növelése vagy újracsomagolás nélkül segíthetnek a kötelező termék- vagy csomagolási információk biztosításában;

49. üdvözli a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra (COM(2020)0825) és a digitális piacokról szóló jogszabályra (COM(2020)0842) irányuló bizottsági javaslatokat, és kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan kereteket, amelyek összhangban vannak az egyéb, belső piaci és uniós szakpolitikákkal; úgy véli, hogy a vállalatok és különösen a kkv-k és a fogyasztók számára rendkívül fontos, hogy egyértelmű, harmonizált és szilárd szabályok álljanak rendelkezésre;

50. üdvözli a Bizottság arra irányuló tervét, hogy egységes európai információs pontot hozzon létre a nem élelmiszer jellegű termékek kontrolljáért felelős hatóságok számára;

51. kéri az érdekelt uniós és nemzeti hatóságokat, hogy tegyenek megfelelő lépéseket a hivatalos nemzeti weboldalakhoz kapcsolódó egységes sablondokumentumok létrehozása felé, valamint tegyék azokat az egységes digitális ügyfélkapuval összeegyeztethetővé, hogy a tagállamok körében megkönnyítsék a megfelelő információkhoz való hozzáférést;

52. elismeri, hogy számos akadály abból fakad, hogy a közigazgatás korlátozottan képes magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtani határokon átnyúló környezetben; úgy véli, hogy a közszolgáltatások digitalizálása és a teljes körű e-kormányzati képességek továbbra is alapvető fontosságúak a terhet jelentő nem vámjellegű akadályok egy részének felszámolásához; kéri a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a digitális eszközök használatát, és sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat a közszolgáltatások digitalizálására; hangsúlyozza az interoperábilis és nyílt forráskódú e-kormányzati eszközök fejlesztésének és használatának fontosságát a nemzetközileg kompatibilis e-kormányzati eljárások fejlesztésének előmozdítása érdekében; ezzel kapcsolatban emlékeztet rá, hogy az egységes digitális portálra vonatkozó legfontosabb rendelkezéseknek 2020. december 12-ig valamennyi uniós tagállamban hatályba kellett volna lépniük; hangsúlyozza az „alapértelmezésben digitális” és az „egyszeri adatszolgáltatás” elvének fontosságát, amely időt és pénzt takarít meg a polgároknak és a vállalkozásoknak, különösen, ha szélesebb körben alkalmazzák; üdvözli azt a javaslatot, hogy az egységes digitális portál kiegészüljön egy egységes piaci akadálybejelentő eszközzel;

53. sajnálattal állapítja meg, hogy az egységes digitális portál végrehajtása lassan halad előre; felhívja a tagállamokat, hogy különítsenek el elegendő forrást az egységes digitális kapu kkv-barát módon történő, gyors, azáltal való megvalósítására, hogy felhasználóközpontú tájékoztatást nyújtanak az egységes piaci szabályokról és adminisztratív eljárásokról annak érdekében, hogy az a lehető legnagyobb mértékben virtuális egyablakos ügyintézési ponttá váljon; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az egységes digitális kapu alkalmazási körét terjesszék ki a vállalkozásokkal kapcsolatos valamennyi igazgatási eljárásra;

54. kiemeli, hogy a SOLVIT jelentős lehetőségeket rejt magában arra, hogy az uniós jog helytelen alkalmazása esetén az elsődleges informális problémamegoldó eszközzé váljon a vállalkozások és a fogyasztók számára; üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy az egységes piaci vitarendezés alapértelmezett eszköze a SOLVIT legyen; úgy véli, hogy ehhez nagyobb mértékben fel kell hívni a figyelmet a meglévő vitarendezési eszközökre;

55. megjegyzi, hogy a Bizottság és a tagállamok tudatosságnövelő tevékenységei ellenére a SOLVIT még mindig ismeretlen számos polgár és vállalkozás számára; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak további intézkedéseket kell hozniuk az ismertség növelése érdekében;

56. megjegyzi, hogy a SOLVIT inkább ajánlás, nem pedig jogszabályon alapul, és nem hozhat jogilag kötelező erejű határozatokat; hangsúlyozza, hogy a SOLVIT működése jelentős mértékben javítható;

2022. február 17., csütörtök

57. megjegyzi, hogy számos SOLVIT-központ még mindig nem rendelkezik elegendő személyzettel és erőforrással, a személyzet pedig nem részesül megfelelő képzésben, és ezért nem rendelkezik a szükséges ismeretekkel; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő erőforrásokat a SOLVIT-központok számára, a Bizottság COM(2017)0255. számú közleményében megfogalmazott kérése értelmében;

58. felhívja a figyelmet arra, hogy a tagállamok által alkalmazott indokolatlan, aránytalan és diszkriminatív ellenőrzési gyakorlatok – beleértve a túlzott bírságokat vagy a versenytárs vállalatok adataihoz való hozzáférést – szintén akadályt jelentenek a belső piacon; megjegyzi, hogy az európai vállalatok rendszeresen számolnak be ilyen gyakorlatokról a SOLVIT-on, a PETI bizottsághoz benyújtott petíciókon vagy a Bizottsághoz címzett panaszokon keresztül;

59. hangsúlyozza, hogy az európai polgároknak, vállalkozásoknak és a képviselőiknek megközelíthető és hozzáférhető kapcsolattartó pontra van szükségük a tagállamok által hozott, az európai egységes piacot akadályozó intézkedések felvetése érdekében; hangsúlyozza, hogy e panaszok zökkenőmentes nyomon követésére van szükség az egységes piac működését hátráltató indokolatlan akadályok lehető leggyorsabb felszámolása érdekében;

60. emlékeztet arra, hogy a nemzetközi közúti árufuvarozási ágazatot a nemzeti piacokra való bejutást korlátozó nem vámjellegű akadályok terhelik, amelyek korlátozzák annak versenyképességét;

61. kiemeli a szabványok harmonizálásának fontosságát a belső piac szempontjából, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós egységes piachoz való hozzáférést hátráltató szükségtelen akadályok elkerülése érdekében jobban bevonják az érdekelt feleket és a vállalkozásokat a harmonizációs folyamatba;

Végrehajtás és a megfelelés ellenőrzése

62. elvben üdvözlí az egységes piac szabályainak érvényesítésével foglalkozó munkacsoportot (SMET), amelynek célja a nemzeti jog egységes piaci szabályoknak való megfelelésének értékelése, a legsürgetőbb akadályok előtérbe helyezése, a túlszabályozás kezelése és a horizontális végrehajtási kérdések megvitatása; rámutat, hogy a SMET-nek nemcsak problémákat kell azonosítani, hanem lehetséges megoldásokat is javasolnia kell; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak az érdekelt feleknek a SMET munkájába való bevonásáról;

63. emlékeztet arra, hogy eddig csak korlátozott eredményeket hozott a Bizottság azon terve, hogy a SMET segítségével – amelynek az első összejövetelére 2020 áprilisában került sor – fokozza az uniós jog érvényesítését; sajnálja, hogy a SMET munkamódszerei nem átláthatóak; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a SMET átláthatóságát, és vonjanak be érdekelt feleket is annak üléseibe, valamint biztosítsák, hogy a SMET közzétegye a Bizottság honlapján a résztvevők listáját, a napirendeket és az ülések jegyzőkönyveit; felhívja a Bizottságot, hogy 2022 végéig mutassa be a SMET munkájának konkrét eredményeit, és azokat juttassa el a Parlament Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságához és a Versenyképességi Tanácshoz az egységes piaci szabályok végrehajtásának és érvényesítésének javítására irányuló hosszú távú cselekvési tervről szóló, 2020. március 10-i közleményével (COM(2020)0094) összhangban;

64. felszólítja a Bizottságot, hogy rendszeresen, legalább háromévente nyújtson be jelentést a nem vámjellegű akadályokról, átlátható módon bővítse ki a meglévő egységes piaci eredménytáblát, és sorolja fel a kötelezettségszegési eljárásokat és az uniós jogot vélhetően sértő nemzeti szabályokat;

65. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy következetesen, gyorsan és szigorúan mérjék fel, hogy a nemzeti szabályok akadályozzák-e a belső piacot, és azokban az esetekben, amikor ez a helyzet, mérjék fel, hogy azok szükségesek, megkülönböztetésmentesek, arányosak és indokoltak-e a műszaki szabályok terén történő információszolgáltatásról szóló (EU) 2015/1535 irányelvben és a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésről szóló (EU) 2018/958 irányelvben⁽¹³⁾ előírtak szerint; megjegyzi, hogy hiányoznak a megfelelő hatásvizsgálatok és a kellően megmagyarázott indokolások, különösen a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó nemzeti szabályok tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon gyors döntéseket a panaszokról annak biztosítása érdekében, hogy a végfelhasználók szempontjából releváns kérdéseket gyorsan kezeljék és hatékonyan rendezzék;

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/958 irányelve (2018. június 28.) a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről (HL L 173., 2018.7.9., 25. o.).

2022. február 17., csütörtök

66. emlékeztet arra, hogy a szabályozás teljes életciklusa során a tagállamoknak és a Bizottságnak közösen kell biztosítaniuk az egységes piaci szabályok betartását, figyelembe véve a Párizsi Megállapodást és a szociális jogok európai pillérét, valamint a polgárok, köztük a munkavállalók és a fogyasztók jogainak érvényesítését; hangsúlyozza, hogy uniós szinten harmonizálni kell az ellenőrzések és egyéb piacfelügyeleti tevékenységek gyakoriságára és minőségére vonatkozó szabályokat, különös tekintettel a termékbiztonságra, és elő kell mozdítani a nemzeti hatóságok közötti információcserét szolgáló eszközöket az e területen folytatott együttműködés megerősítése érdekében;

67. felhívja valamennyi tagállamot annak biztosítására, hogy a joghatóságuk alá tartozó valamennyi illetékes hatóság rendelkezzen a belső piaci vívmányok megfelelő alkalmazásához szükséges valamennyi minimális hatáskörrel, valamint költségvetéssel és személyzettel;

68. rámutat a jogszabályoknak meg nem felelő gazdasági szereplők illetékes hatóságok általi arányos felügyeletének, ellenőrzésének és szankcionálásának fontosságára, függetlenül attól, hogy azok melyik tagállamban telepednek le; hangsúlyozza, hogy nem csupán a nemzeti hatóságok és a Bizottság közötti piacfelügyeleti együttműködés eszközeinek alkalmazására van szükség, hanem olyan új eszközök kifejlesztésére is, amelyek előzetes figyelmeztetést adnak a fogyasztók biztonságát veszélyeztető meg nem felelési problémák vonatkozásában, különösen európai szintű fokozott felügyelet révén;

69. hangsúlyozza a fokozott harmonizáció fontosságát, amely magában foglalja az illetékes hatóságok közötti hatékony és eredményes végrehajtási együttműködést a jogsértések felderítése, kivizsgálása és megszüntetésének vagy megtiltásának elrendelése érdekében;

70. hangsúlyozza a nyomon követés fontosságát, és ezért üdvözli az egységes piaci eredménytáblát mint a teljesítmény nyomon követésének eszközét; hangsúlyozza, hogy az eredménytábla eredményeiről a legmagasabb politikai szinteken ismétlődő vitát kell folytatni, biztosítva a politikai elkötelezettséget a feltárt akadályok leküzdésére, nemcsak üzleti szempontból, hanem a munkavállalók, fogyasztók és polgárok által tapasztalt nehézségekre tekintettel is, kellően figyelembe véve a szociális és környezetpolitikai megfontolásokat is;

71. üdvözli a nemzeti közigazgatások, közbeszerzési szakemberek, bírák és más jogi szakemberek tekintetében történő kapacitásépítést, amelynek finanszírozására a reformtámogató program keretében nyílik lehetőség;

Az egységes piac a Covid19-re adott válaszingykedések miatt létrejött akadályai

72. emlékeztet arra, hogy a tagállamok és a Bizottság által a világvjárványra adott kezdeti válasz nem vette figyelembe az egységes piac szükségleteit, és emlékeztet arra, hogy ez súlyos hatást gyakorolt az áruk, a személyek és a szolgáltatások határokon átnyúló szabad mozgására; úgy véli, hogy a világvjárvány egységes piacra gyakorolt hatásának további értékelésére lesz szükség ahhoz, hogy következtetéseket lehessen levonni a Covid19-válságból;

73. felhívja a tagállamokat, hogy a pandémiás helyzet romlása esetén teljes mértékben hajtsák végre a munkavállalók szabad mozgásának a Covid19-járvány idején való gyakorlására vonatkozó bizottsági iránymutatásokat és az „Út a szabad mozgás helyreállítására és a belső határellenőrzések megszüntetésére vonatkozó, fokozatos és összehangolt megközelítés kialakítása felé” című bizottsági közleményt (C(2020)3250) annak érdekében, hogy a munkavállalók, különösen a közlekedési ágazatban dolgozók, a határ menti, a kiküldött munkavállalók és az idénymunkások, valamint a szolgáltatók átléphessék a határokat, és akadálytalanul eljuthassanak munkahelyükre;

74. üdvözli a NextGenerationEU gazdaságélénkítési csomagot, a határigazgatásra vonatkozó uniós iránymutatásokat, a közlekedési zöld sávokat, a szabad mozgást megkönnyítő uniós digitális Covid-igazolványt, valamint az egységes piac normális működését célzó további intézkedéseket;

75. sajnálattal veszi tudomásul, hogy néhány tagállam további utazási korlátozásokat vezetett be, például karanténkötelezettséget az uniós digitális Covid-igazolvány egyes birtokosaival szemben; megjegyzi, hogy ezek a korlátozások különösen nagy terhet jelentenek a határ menti ingázók és a kiküldött munkavállalók, valamint a tehergépjármű-vezetők számára;

76. emlékeztet annak fontosságára, hogy a Covid19-cel kapcsolatos intézkedések ne befolyásolják a termékek, különösen az élelmiszerek áramlását az EU-n belül, többek között a szárazföldi Európához nem kapcsolódó területeken;

2022. február 17., csütörtök

77. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány bizonyos korlátozásokhoz vezetett a tagállamok között és azokon belül, valamint a szállodai, éttermi és vendéglátó-ipari ágazat hanyatlásához, ami pusztító hatást gyakorolt az élelmiszer-termelésre;

78. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődésnek, a méltányos átállásnak, a társadalmi befogadásnak és a minőségi munkahelyek létrehozásának elő kell segítenie a fellendülést;

79. üdvözli a Bizottságnak egy egységes piaci szükséghelyzeti eszköz bevezetésére irányuló javaslatát; felhívja a Bizottságot, hogy ezt az eszközt jogilag kötelező erejű strukturális eszközként alakítsa ki, hogy jövőbeli válsághelyzetek esetén biztosítva legyen a személyek, áruk és szolgáltatások szabad mozgása;

80. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy proaktívan használják fel a levont tanulságokat, és dolgozzanak ki vészhelyzeti reagálási tervet, amelynek célja a közös reagálás biztosítása és a szolgáltatások, áruk és személyek, különösen a határ menti ingázók szabad mozgásának a lehető legnagyobb mértékű védelme; emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak haladéktalanul be kell jelenteniük az áruk és szolgáltatások szabad mozgását korlátozó nemzeti intézkedéseket;

81. üdvözli a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és az 1082/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatot (COM(2020)0727), és különösen a belső piacon az orvostechnikai eszközök kivételére vonatkozó korlátozások ellenőrzésére szolgáló mechanizmus létrehozására irányuló javaslatát;

82. hangsúlyozza, hogy sürgősen ki kell szélesíteni az olyan digitális szolgáltatásokhoz és technológiákhoz való hozzáférést, amelyek vészhelyzetekben elengedhetetlenek az egységes piac zavartalan működéséhez, valamint ahhoz, hogy a polgárok és a vállalkozások e-kormányzati megoldások révén hozzáférjenek a közszolgáltatásokhoz; elismeri, hogy a digitális kirekesztés és az internet-hozzáférés hiánya az uniós egységes piac digitális átállásának egyik legjelentősebb nem vámjellegű akadálya;

o

o o

83. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0044

A határokon átnyúló európai egyesületek és nonprofit szervezetek statútuma**Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a határokon átnyúló európai egyesületek és nonprofit szervezetek statútumáról (2020/2026(INL))**

(2022/C 342/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 225. cikkére,
 - tekintettel az EUMSZ 114. és 352. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 12. cikkére,
 - tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezményének 11. cikkére,
 - tekintettel az európai egyesület statútumáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatról⁽¹⁾ szóló véleményére⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Közösségekben működő nonprofit egyesületekről szóló, 1987. március 13-i állásfoglalására⁽³⁾,
 - tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására⁽⁴⁾,
 - tekintettel a kölcsönös önszegélyező egyesületek, társaságok és alapítványok európai statútumának létrehozásáról szóló, 2011. március 10-i nyilatkozatára⁽⁵⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Európai filantrópia: kiaknázatlan lehetőségek (feltáró vélemény a román elnökség felkérésére)” című véleményére,
 - tekintettel a Jog a Demokráciáért Európai Bizottság (Velencei Bizottság) és az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) által elfogadott, az egyesülés szabadságáról szóló közös iránymutatásokra (CDL-AD (2014)046),
 - tekintettel eljárási szabályzata 47. és 54. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság, valamint az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0007/2022),
- A. mivel az EUMSZ 63. cikke az Európai Unió Alapjogi Chartájának (továbbiakban: a Charta) 7., 8. és 12. cikkével együtt minden szinten garantálja az egyesülés szabadságához való jogot, és védi a nonprofit szervezeteket a tevékenységük finanszírozását érintő megkülönböztető, szükségtelen és indokolatlan korlátozásokkal szemben;

⁽¹⁾ Az európai egyesület statútumáról szóló tanácsi (EGK) rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(1991)0273 – SYN 386).

⁽²⁾ Jogalkotási állásfoglalás, amely magában foglalja az európai egyesület statútumáról szóló tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatról szóló európai parlamenti véleményt (HL C 42., 1993.2.15., 89. o.).

⁽³⁾ HL C 99., 1987.4.13., 205. o.

⁽⁴⁾ HL C 395., 2021.9.29., 2. o.

⁽⁵⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 187. o.

2022. február 17., csütörtök

- B. mivel ezen állásfoglalás alkalmazásában a „nonprofit szervezet” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az tükrözze az Unióban működő, tagságon alapuló és nem tagságon alapuló nonprofit szervezetek számos formáját, például egyesületeket, jótékonyági szervezeteket, olyan szervezeteket, amelyek vagyonát meghatározott cél elérésére fordítják, mint például az alapítványok, és más hasonló szervezeteket;
- C. mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága elismerte, hogy az államnak tevőleges kötelezettsége az egyesülési szabadsághoz való jog gyakorlásának biztosítása, és az *Ouranio Toxo és mások kontra Görögország* kérelem tárgyában 2005. október 21-én hozott ítéletében ⁽⁶⁾ megállapította, hogy „az egyesülési szabadság valódi és tényleges tiszteletben tartása nem korlátozható csupán az állam azon kötelezettségére, hogy ne avatkozzon be”; mivel az Európai Unió Bírósága (EUB) a C-78/18. sz. ügyben hozott ítéletében ⁽⁷⁾ megállapította, hogy az egyesülés szabadsága nemcsak az egyesület létrehozásának és megszüntetésének lehetőségét foglalja magában, hanem annak lehetőségét is az egyesület számára, hogy a köztes időszakban tevékenykedhessen;
- D. mivel a nonprofit szervezetek alapvető szerepet játszanak a polgárok és a civil társadalom érdekeinek képviselésében, többek között azáltal, hogy szolgáltatásokat nyújtanak a szociális ágazat gyakran veszteséges területein, ösztönzik a társadalmi életben való részvételt és védik a kisebbségek jogait; mivel továbbá kulcsszerepet játszanak a társadalmi-gazdasági kihívások előrejelzésében és kezelésében, valamint a szolgáltatások és a gazdasági tevékenységek terén fennálló hiányosságok felszámolásában, a nemzeti, regionális és helyi kormányzatokkal együtt;
- E. mivel a nonprofit szervezetek gyakran élnek a véleménynyilvánítás szabadságával, és előmozdítják azt különösen a közérdek előmozdításával kapcsolatban, támogatják a demokratikus életben való aktív részvételt és a demokrácia iskolájaként működnek;
- F. mivel a Covid19-válság rávilágított a nonprofit szervezetek létfontosságú szerepére abban, hogy segítsék az embereket a számos nehézséggel való szembenézésben, és ezáltal garantálják a társadalmi kohéziót; mivel azonban jogállásukat megingatta a Covid19-válság, nevezetesen azért, mert megszakította tevékenységüket, és új igényeket és feladatokat is teremtett;
- G. mivel az európai demokrácia attól függ, hogy a civil társadalom és a képviselői szervezetek képesek-e szabadon és határokon átnyúlóan működni; mivel a civil társadalomnak és a képviselői szervezeteknek a demokráciához való hozzájárulásban játszott alapvető szerepe az Unió alapvető értékének minősül, amint azt különösen az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 11. cikke is elismeri, és nyílt, átlátható és strukturált párbeszéd meglétét teszi szükségessé;
- H. mivel a nonprofit szervezetek az uniós civil társadalom szerves részét képezik, és magukban foglalják a jótékonyági szervezeteket, így például az alapítványokat is, amelyek hozzájárulnak az egyének és nonprofit szervezetek közérdekű munkájához, illetve elősegítik azt;
- I. mivel a nonprofit szervezetekre vonatkozó megbízható statisztikai adatok alig vagy nem állnak azonnal rendelkezésre;
- J. mivel az európai részvénytársaságok, az európai szövetkezetek és az európai pártok európai státútuma nem alkalmas arra, hogy lehetővé tegye a nonprofit szervezetek határokon átnyúló együttműködését;
- K. mivel a vállalkozások, kereskedelmi vállalkozások és gazdasági egyesülések európai gazdasági egyesülést hozhatnak létre;
- L. mivel az állami szervek európai területi együttműködési csoportosulásokat hozhatnak létre;
- M. mivel az egyesületekre vonatkozó európai státútumnak nyitottnak kell lennie azon szervezetek és személyek előtt, amelyek határokon átnyúló kölcsönös tanulásban és információcserében kívánnak részt venni;

⁽⁶⁾ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2005. október 21-i ítélete, *Ouranio Toxo és mások kontra Görögország*, 74989/01, ECLI:CE:ECHR:2005:1020JUD007498901.

⁽⁷⁾ A Bíróság 2020. június 18-i ítélete a C-78/18. sz. *Bizottság kontra Magyarország* ügyben, ECLI:EU:C:2007:476, 113. pont.

2022. február 17., csütörtök

- N. mivel a Parlamentnek a szociális gazdaság szereplőire vonatkozó nemzeti statisztikai nyilvántartások létrehozására irányuló felhívása nem terjed ki a szociális gazdaságon kívüli szervezetekre;
- O. mivel számos nonprofit szervezet vesz részt teljes körűen a gazdaságban és a belső piac fejlődésében azáltal, hogy rendszeresen végez valamilyen gazdasági tevékenységet; mivel az elmúlt évtizedben jelentősen megnőtt az egyesületek vagy nonprofit szervezetek közötti határokon átnyúló pénzügyi tranzakciók volumene;
- P. mivel napjainkban a politikai döntéshozók és a civil társadalom egyre inkább tudatában van azoknak a lehetőségeknek, amelyek a nonprofit szervezetekben a szolgáltatások nyújtása, a polgárok bevonása és a társadalmi innováció terén rejlenek; mivel a bennük rejlő lehetőségek valószínűleg számos területen kiaknázatlanok, például az oktatás, a kultúra, az egészségügy, a szociális szolgáltatások, a kutatás, a fejlesztési segélyek, a humanitárius segítségnyújtás és a katasztrófavédelmi felkészültség terén;
- Q. mivel az Európai Unióban a nonprofit szervezetek társadalmi-gazdasági potenciálja folyamatosan növekszik, és számos ágazatban teremt foglalkoztatási lehetőségeket;
- R. mivel a nonprofit szervezetek kulcsszerepet játszanak az egyének demokratikus életben való aktív részvételének támogatásában;
- S. mivel a nonprofit szervezetek tevékenységének túlnyomó többsége nemzeti szinten zajlik, bár egyre több nonprofit szervezet működik határokon átnyúlóan, ezáltal társadalmi szinten erősítve a tagállamok közötti társadalmi kohéziót, különösen az Unió területének közel 40 %-át kitevő határ menti régiókban;
- T. mivel különösen a határokon átnyúló nonprofit szervezetek nagymértékben hozzájárulnak az uniós célkitűzések eléréséhez, és számos különféle, transznacionális jelentőséggel bíró, általános érdekű tevékenységet fejlesztenek ki, amelyek különböző területeken az általános érdeket szolgálják; mivel ez magában foglalja többek között az alapvető jogok és értékek védelmét és előmozdítását, a környezetvédelmet, az oktatást, a kultúrát, a szociális munkát és a fejlesztési segélyeket;
- U. mivel az Európai Unióban a határokon átnyúló nonprofit szervezetek növekvő száma ellenére nincs olyan harmonizált összeurópai jogszabályi keret, amely lehetővé tenné számukra, hogy határokon átnyúló szinten megfelelően működjenek és szerveződjenek;
- V. mivel jelenleg a nonprofit szervezetekre vonatkozó uniós szabályozás hiányában határokon átnyúló tevékenységeiket a nemzeti jogból eredő kulturális, igazságügyi és politikai különbségek jellemzik;
- W. mivel a Parlament már 1987-ben, az Európai Közösségekben működő nonprofit egyesületekről szóló, 1987. március 13-i állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy megfelelő európai rendeletet kell elfogadni az európai nonprofit szervezetekre vonatkozóan;
- X. mivel az európai statútum vagy európai közös minimumszabályok hatálya alá tartozó szervezeteknek a Szerződésekben és a Chartában foglalt közös uniós értékek és célok előmozdítása és végrehajtása érdekében kell cselekedniük;

A jelenlegi helyzet

1. megjegyzi, hogy a nonprofit szervezetek nem rendelkeznek olyan uniós szintű jogi formával, amely a civil társadalom érdekeinek képviseletét egyenrangúvá tenné a kereskedelmi vállalkozások és a gazdasági egyesületek képviseletével, amelyek számára már régen létrehoztak uniós szintű jogi formát;
2. megállapítja, hogy a tagállamok közötti jogi, kulturális, politikai és gazdasági különbségek továbbra is rendkívül bonyolulttá teszik a nonprofit szervezetek határokon átnyúló tevékenységeit, és hogy az ilyen szervezetek határokon átnyúló tevékenységeinek jelenlegi közigazgatási és adóügyi kezelése magasabb tranzakciós költségeket eredményez, mint nemzeti szinten;
3. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi uniós és nemzeti szintű jogi keret nem elegendő az erős páneurópai civil társadalom létrehozásához és támogatásához, amelynek megléte elengedhetetlen a demokráciához; ezért megállapítja, hogy szükséges bevezetni egy új jogi formát, nevezetesen az európai egyesületet f, beleértve az európai egyesület létrehozására, átláthatóságára, elszámoltathatóságára és irányítására vonatkozó szabályokat;

2022. február 17., csütörtök

4. hangsúlyozza az uniós szintű koordináció biztosításának fontosságát, a széttagoltság elkerülését és az európai egyesület tekintetében az egész Unióban harmonizált megközelítés támogatását egy kijelölt Európai Egyesületi Testületen keresztül; e célból felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a különböző lehetőségeket, és terjesszen elő javaslatot az ilyen Európai Egyesületi Testület legmegfelelőbb formájára és jogállására vonatkozóan, amelyben valamennyi tagállam képviselteti magát, és amely jól meghatározott döntéshozatali hatáskörrel rendelkezik;
5. úgy véli, hogy a belső piac kiteljesítéséhez a nonprofit szervezeteket támogató uniós jogszabályokra is szükség van;
6. hangsúlyozza, hogy bár a mozgás és a letelepedés szabadságát a Szerződések rögzítik, az egyesüléshez való alapvető jogot a különböző tagállami jogrendszerek még mindig nem támogatják és mozdítják elő teljes mértékben, mivel az Unióban nem léteznek megfelelő szervezeti formák, és a meglévő formákat sem kezelik egyformán, ami egyrészt akadályozza a transznacionális tevékenységeket és projekteket, a határokon átnyúló küldetéseket és a civil társadalom mobilitását, másrészt jogbizonytalanságot okoz;
7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nincs olyan eszköz, amely – különösen a jogi és közigazgatási akadályok felszámolása révén – tovább könnyítené a nonprofit szervezetek szabad mozgását, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban alapították őket, illetve hogy tagjaik hol rendelkeznek lakóhellyel;
8. hangsúlyozza, hogy a gyakorlatok közelítésének hiánya miatt az Unióban működő nonprofit szervezetek gyakran indokolatlan korlátozásokkal, például díjakkal, formalitásokkal, adminisztratív és egyéb akadályokkal szembesülnek, ami veszélyezteti mindennapi tevékenységüket, és elriasztja e szervezeteket attól, hogy küldetésüket a határokon túlra is kiterjesszék; hangsúlyozza, hogy ezek az akadályok a munkateher jelentős növekedéséhez is vezetnek, mivel egyenlő több tagállamban számos különböző közigazgatási eljárást kell követni;
9. sajnálja, hogy számos tagállamban a nonprofit szervezeteket kihagyták a világjárványra adott, enyhítést szolgáló válaszigazgatásokról;
10. hangsúlyozza, hogy a gyakorlatok közelítésének hiánya egyenlőtlen versenyfeltételekhez is vezet az eltérő piaci feltételek és egyéb akadályok miatt, amelyekkel a nonprofit szervezetek a különböző tagállamokban szembesülnek, például a bankszámlanyitás, a külföldi pénzeszközök előteremtése és elszámolása, a közhasznú intézkedésekhez és rendszerekhez való hozzáférés, bizonyos típusú pénzügyi vagy adózási elbánás igénybevétele vagy a személyzet felvétele során, különösen a határokon átnyúló munkaerő-felvétel során, amit a munkavállalók szabad mozgásával összhangban meg kell könnyíteni;
11. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a tagállamokban működő nonprofit szervezetek különböző működési formáit, és készítsen összehasonlító elemzést;
12. rámutat, hogy a nonprofit szervezetek hozzájárulnak az innovációhoz, a kutatáshoz, a gazdasági fejlődéshez és a munkahelyteremtéshez, különösen a szociális, vállalkozói, technológiai és kulturális ágazatokban;
13. elismeri a nonprofit szervezetek hozzájárulását az Unió bizonyos stratégiai céljaihoz, például az éghajlati válság elleni küzdelemhez, a digitális átalakulás kezeléséhez és a Covid19-világjárványból való kilábaláshoz; hangsúlyozza, hogy az említett célok elérése lehetetlen lesz az e kérdéseket Európa-szerte előmozdító civil társadalom hozzájárulása nélkül, különösen a szükséges politikák helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű végrehajtása tekintetében, az érintettek érdekeinek és jogainak tiszteletben tartása mellett;
14. sajnálja, hogy az adatok szűkösek vagy elavultak; felkéri a tagállamokat, hogy rendszeresen szolgáltatssanak kategóriák szerint lebontott adatokat, a Bizottságot pedig arra, hogy hozzon létre megbízható és gyakran frissített statisztikai forrásokat az átláthatóságot és összehasonlíthatóságot biztosító, bevált módszertan alapján, és tegye lehetővé, hogy ezek az adatok szerepeljenek az Eurostat határokon átnyúló tevékenységekkel és hozzájárulásokkal kapcsolatos adataiban; rámutat arra, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság megbízásából készült, „Recent evolutions of the social economy in the European Union” („A szociális gazdaság legújabb fejleményei az Európai Unióban”) című 2017-es tanulmány szerint az Európai Unióban működő szövetkezetekben, kölcsönös önszervező társaságokban, egyesületekben, alapítványokban és hasonló szervezetekben betöltött 13,6 millió fizetett álláshelyből 9 millió az egyesületekben és alapítványokban való foglalkoztatásból származik, így ezek az ágazat fő foglalkoztatási forrásai; kiemeli, hogy ez is mutatja annak fontosságát, hogy több adat álljon rendelkezésre, amelyek a szociális gazdaságnál nagyobb területre vonatkoznak;

2022. február 17., csütörtök

15. sajnálja, hogy a Bizottság és a tagállamok nem terjesztettek elő olyan jogszabályokat, amelyek lehetővé tennék egy olyan támogató környezet biztosítását, amelyben a nonprofit szervezetek hozzájárulhatnak a belső piac működéséhez, valamint a tőke határokon átnyúló szabad áramlásának biztosításához, és hogy többszöri próbálkozás, valamint a civil társadalom és a Parlament számos felhívása ellenére sem született meg az európai egyesület statútuma;

16. üdvözli a szociális gazdaságra vonatkozó, küszöbön álló cselekvési tervet, és úgy véli, hogy mivel a szociális gazdaságban csak bizonyos nonprofit szervezetek működnek, a cselekvési tervnek ajánlásokat kell tartalmaznia a határokon átnyúló akadályok leküzdésére vonatkozóan, és azt a nonprofit szervezetek támogatását célzó külön jogalkotási kezdeményezésekkel kell kiegészíteni;

17. úgy véli, hogy a javasolt jogi eszközök – sajátos jellegük miatt – nem gyakorolhatnak hatást a politikai pártok szabályozására; továbbá emlékeztet arra, hogy az Unió tiszteletben tartja az egyházak, a vallási szervezetek vagy közösségek, valamint a világnézeti szervezetek nemzeti jog szerinti jogállását; hangsúlyozza, hogy ez nem zárja ki, hogy az olyan szervezetek, amelyek értékeit és céljait vallási vagy világnézeti meggyőződés határozza meg, például a vallási alapú, jótékony célú nonprofit szervezetek, az említett javasolt eszközök hatálya alá tartozzanak; rámutat, hogy a szakszervezetek számos tagállamban kedvező különleges jogállást élveznek, ezért a szakszervezeteket ki kell zárni a javasolt eszközökből; rámutat, hogy az egyesület létrehozni kívánó személyek szabadon élhetnek a javasolt szabályozás szerinti rendelkezésekkel, és az európai egyesület formáját választhatják; megjegyzi, hogy a minimumszabályokról szóló irányelvjavaslatnak az Unióban működő valamennyi nonprofit szervezetre vonatkoznia kell;

A civil társadalom és az egyesülés szabadságának védelme

18. aggodalmát fejezi ki a nonprofit szervezeteket Unió-szerte sújtó akadályok, valamint a nemzeti törvényekből, rendeletekből, közigazgatási gyakorlatokból vagy politikákból eredő egyenlőtlenségek miatt; rámutat, hogy ez negatívan érintheti a civil társadalmat, indokolatlanul korlátozhatja az alapvető jogokat, különösen az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát, illetve az információszabadságot, és visszatarthatja a nonprofit szervezeteket tevékenységük határokon átnyúló kiterjesztésétől;

19. kellően figyelembe veszi azokat a lehetőségeket, amelyeket a digitalizáció és az internet biztosít az egyesülési szabadsághoz való jog gyakorlásának megkönnyítése érdekében, például azáltal, hogy megkönnyíti a nonprofit szervezetek nyilvántartásba vételét és alapítását, valamint interneten való elérésüket;

20. hangsúlyozza, hogy a nonprofit szervezetek minden szinten fontos szerepet játszanak a demokrácia és a szakpolitikai döntéshozatal szempontjából; előmozdítják a közjót és a közjóért dolgoznak, a jogállamisághoz szükséges fékek és ellensúlyok részét képezik, és a polgári szerepvállalás motorjai; üdvözli a civil társadalom szerepvállalását a közérdek érvényesítésében, az aktivizmusban és az aktív társadalmi életben;

21. megismétli, hogy a nonprofit szervezetek célkitűzéseik vagy tevékenységeik révén szabadon részt vehetnek a politikai vagy nyilvános vitákban; elítéli a civil társadalmi tér politikai alapon történő korlátozására irányuló kísérleteket, valamint a közhasznú szervezetek jogállásának vélt vagy valós politikai tevékenységen alapuló megtagadását, elutasítását vagy megkérdőjelezését, ha tevékenységük nem egyetlen konkrét párt javát szolgálja, vagy nem a pártpolitikát helyettesíti; úgy véli, hogy az ilyen esetek veszélyesek az európai demokráciára nézve;

22. hangsúlyozza a nonprofit szervezetek függetlenségének fontosságát és a nonprofit szervezetek számára olyan támogató környezet biztosításának szükségességét, amely tiszteletben tartja sokszínűségüket és tudomásul veszi, hogy a közhasznú szervezetek hozzájárulnak egyrészt a helyszíni szolgáltatások nyújtásához, másrészt a közjóért való kiálláshoz és a közpolitikák nyomom követéséhez;

23. emlékeztet a független, pártatlan, szakmai és felelős újságírás fontosságára a nonprofit szervezetek tevékenységeiről szóló tájékoztatás szempontjából mind a magántulajdonban lévő, mind a közszolgálati médiában, valamint a pluralista tájékoztatáshoz való hozzáférés mint a demokrácia kulcsfontosságú pillérei jelentőségére; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy

2022. február 17., csütörtök

választott tisztviselők, állami szervek vagy állami ellenőrzés alatt álló szervezetek, valamint magánszemélyek és szervezetek a közéletben részt vevő szereplőkkel, többek között nonprofit szervezetekkel szemben lejárató kampányokat és visszaélészerű pereskedést alkalmaznak több tagállamban is; kiemeli, hogy a Parlament 2021. november 11-én állásfoglalást⁽⁸⁾ fogadott el a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekről;

24. fenntartja, hogy a jogi keretszabályozás csak akkor lesz előnyös az európai civil társadalom számára, ha a nonprofit szervezetek nemzeti és európai szinten egyaránt megfelelő és könnyen hozzáférhető finanszírozáshoz juthatnak; rámutat, hogy fontos a nonprofit szervezetek köz- és magánfinanszírozása, mivel kevésbé jutnak profitorientált tevékenységekből származó jövedelemhez; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program meglétét, amely többek között nonprofit szervezeteket céloz meg; rámutat, hogy az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ értelmében az uniós vissza nem térítendő támogatásoknak társfinanszírozást kell magukban foglalniuk, amely nyújtható saját forrásból, a fellépés vagy munkaprogram által termelt jövedelemből, illetve harmadik felek pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulásából; úgy véli, hogy különösen a nagyon korlátozott pénzügyi forrásokkal rendelkező nonprofit szervezetek esetében értékelni kell a saját források felső határára vonatkozó-követelmény felső határát, és a nem pénzügyi hozzájárulásokat ennek kell tekinteni, feltéve, hogy ez a bánásmód nem zavarja a versenyt a finanszírozáshoz való hozzáférés során; megjegyzi, hogy a nonprofit szervezetek számára rendelkezésre álló uniós források gyakran társfinanszírozást igényelnek, ami viszont azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek a megkövetelt források egy részét más forrásokból kell előteremtenie; rámutat, hogy a saját források túl magas arányának megkövetelése hátrányosan érintené a nonprofit szervezeteket, mivel előfordulhat, hogy nem tudnak ilyen forrásokat szerezni, ami egyes szervezetek kizárásához vezetne; ezért úgy véli, hogy értékelni kell a társfinanszírozás arányának korlátozását, és különböző eszközöket kell figyelembe venni, amelyek pénzben kifejezhetők, mint például az önkéntes munkával töltött idő vagy a természetbeni hozzájárulások;

25. rámutat annak fontosságára, hogy a nonprofit szervezetek megfelelő tájékoztatást nyújtsanak a nyilvánosság számára; felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a finanszírozás tekintetében biztosított átláthatóság közérdeknek tekintendő, amennyiben a nonprofit szervezetek jelentős befolyással bírnak a közéletre és a nyilvános vitára;

26. úgy véli, hogy az európai egyesületek jogállásának bevezetése egyrészt lehetőséget nyújt majd a nemzeti és helyi szervezeteknek arra, hogy szorosabban bekapcsolódjanak az európai ügyekbe, részt vegyenek a határokon átnyúló kölcsönös tanulásban és információcserében, másrészt támogatja őket az uniós szintű finanszírozáshoz való hozzáférésben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy bocsássanak rendelkezésre megfelelő forrásokat a civil társadalmi szereplők számára, növeljék a források hozzáférhetőségét, és egyszerűsítsék tovább az eljárásokat a civil társadalmi szereplők, köztük a kis és helyi szervezetek finanszírozáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében;

27. úgy véli továbbá, hogy a javasolt jogszabályt olyan intézkedésekkel kell kiegészíteni, amelyek támogatják a civil társadalommal és a képviselői szervezetekkel folytatott rendszeres, érdemi és strukturált párbeszédet, összhangban az EUSZ 11. cikkével; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a közhasznú szervezetek uniós szintű részvételi státusza kialakításának lehetőségét;

28. kiemeli, hogy a nonprofit szervezetek céljain és tevékenységein, valamint a finanszírozási forrásokon alapuló önkényes és politikai indíttatású megkülönböztetés akadályozza az egyesülés szabadságát, és ezért veszélyezteti a véleménynyilvánítás szabadságát;

Az egyesületek, a nonprofit szervezetek és a közhasznúság uniós szintű elismerése

29. elismeri, hogy nemzeti szinten és tagállamok jogi hagyományaiiban különböző jogi szabályozási megközelítések léteznek a tagságon és nem tagságon alapuló nonprofit szervezetek meghatározását vagy elismerését, valamint a közhasznú jogállás meghatározását, elismerését és megadását illetően; hangsúlyozza, hogy az ilyen különbségek ellenére általános egyetértés van abban, hogy szükség van európai minimumszabályokra, valamint arra, hogy a nonprofit szervezeteknek lehetőséget biztosítsanak a jogi személyiség megszerzésére;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament 2021. november 11-i állásfoglalása: „A demokrácia, a médiaszabadság és a médiapluralizmus megerősítése az EU-ban: a polgári és büntetőjogi keresetek indokolatlan alkalmazása az újságírók, a nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom elhallgattatására” (2021/2036(INI)).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

30. kéri a Bizottságot, hogy a közhasznú jogállás Unión belüli harmonizációja révén ismerje el és mozdítsa elő a nonprofit szervezetek közhasznú tevékenységét; hangsúlyozza, hogy a nonprofit szervezeteket szabályozó nemzeti jogszabályok és közigazgatási gyakorlatok, többek között alapításuk, bejegyzésük, működésük, finanszírozásuk, pénzügyi és adóügyi megítélésük, adókedvezményeik és határokon átnyúló tevékenységeik vonatkozásában ne alkalmazzanak megkülönböztetést a nonprofit szervezet letelepedési helye alapján vagy egyetlen csoporttal vagy egyénnel szemben sem semmilyen alapon;

31. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg egy olyan javaslat elfogadását, amely megkönnyíti az adómentességet élvező közhasznú szervezetek – köztük a jótékonyssági szervezetek – kölcsönös elismerését valamennyi tagállamban, amennyiben azokat az egyik tagállamban adózási célból adómentességet élvező közhasznú szervezetként ismerik el;

32. kiemeli, hogy a nonprofit szervezetekre vonatkozó statútum és minimumszabályok uniós szintű szabályozása elősegítheti az egyenlő versenyfeltételek megteremtését, megkönnyítve ezáltal a belső piac kiteljesítését;

33. sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki célzott és átfogó stratégiát az Unión belül a civil társadalom megerősítésére, többek között olyan intézkedések bevezetése révén, amelyek minden szinten megkönnyítik a nonprofit szervezetek működését;

34. arra kéri a Bizottságot, hogy az EUMSZ 352. cikke alapján – az ezen állásfoglalásban és mellékletének I. részében foglalt ajánlások nyomán – terjesszen elő egy, az európai egyesület statútumának megállapításáról szóló rendeletre irányuló javaslatot;

35. kéri a Bizottságot, hogy az EUMSZ 114. cikke alapján nyújtson be egy, az Unióban működő nonprofit szervezetekre vonatkozó közös minimumszabályokról szóló irányelvre irányuló javaslatot azzal a céllal, hogy a nonprofit szervezetek számára egyenlő versenyfeltételeket teremtsen azáltal, hogy minimumszabályokat állapít meg, lehetővé teszi a civil társadalom számára, hogy éljen a szabadságokkal és az alapvető jogokkal, valamint hogy hozzájáruljon az európai demokrácia megerősítéséhez, az ebben az állásfoglalásban és mellékletének II. részében megfogalmazott ajánlásoknak megfelelően;

36. felkéri a Bizottságot, hogy a 11. bekezdés szerint elvégzett összehasonlító elemzés eredményeit felhasználva csatolja a melléklet I. részében szereplő rendeletjavaslathoz és a melléklet II. részében szereplő irányelvjavaslathoz azon nemzeti szervezeti formák jegyzékét, amelyeket a melléklet I. részében szereplő javaslat 3. cikkének (2) bekezdése és a melléklet II. részében szereplő javaslat 1. cikke szerint a javaslatok hatálya alá tartozónak kell tekinteni;

o

o o

37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a mellékelt ajánlásokat a Bizottságnak és a Tanácsnak.

2022. február 17., csütörtök

MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

I. RÉSZ

Javaslat –

A TANÁCS RENDELETE

az európai egyesület statútumáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 352. cikkére,

mivel:

- (1) A különösen a civil társadalom részvételével megvalósuló, határokon átnyúló projektek és egyéb együttműködési formák döntő mértékben hozzájárulnak az uniós célkitűzések eléréséhez – ideértve az uniós értékek előmozdítását is –, valamint számos különböző, transznacionális jelentőségű tevékenység fejlesztéséhez, amelyek számos területen az általános érdeket szolgálják.
- (2) A polgárok és az érdekképviselői szervezetek közötti, határokon átnyúló európai együttműködés elengedhetetlen az átfogó európai civil társadalom létrehozásához, amely az Európai Unióról szóló szerződés 11. és 15. cikkével összhangban az európai demokrácia és az európai integráció lényeges eleme.
- (3) Célkitűzései megvalósítása során számos egyesület jelentős szerepet játszik a gazdaságban és a belső piac fejlődésében, mivel rendszeresen végez gazdasági tevékenységet.
- (4) Az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: a minimumszabályokról szóló irányelv) célja a minimumszabályok és a nonprofit szervezetek munkáját megkönnyítő környezet biztosítása érdekében a tagállami jogszabályok közelítése.
- (5) Az egyesületek jelentik a társadalmunkat összetartó erőt. Kulcsszerepet játszanak az egyének – különösen a kirekesztéssel és megkülönböztetéssel szembesülő személyek – abban való támogatásában, illetve abban való ösztönzésében, hogy aktívan részt vegyenek az Unió demokratikus és társadalmi életében, továbbá döntő szerepet játszhatnak az uniós szakpolitikák kidolgozásának folyamatában.
- (6) Az egyesületek valamennyi tagállamban általánosan elismert szervezeti formák, és az Uniónak megfelelő jogi eszközt kell biztosítani számukra, amely ösztönözi tudjatransznacionális és határokon átnyúló tevékenységeiket, valamint hozzá tud járulni a civil párbeszédhez uniós szinten.
- (7) Egy uniós szintű szervezeti forma bevezetése minden egyesület számára megkönnyítené, hogy a belső piacon határokon átnyúlóan megvalósítsa célkitűzéseit és folytassa tevékenységeit.
- (8) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 63. cikke, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 7., 8. és 12. cikke védi a nonprofit szervezeteket a forrásokhoz való hozzáférést és a tőke Unión belüli szabad mozgását érintő megkülönböztető vagy indokolatlan korlátozásokkal szemben. Ez a belföldi és külföldi eredetű források felkutatására, biztosítására és felhasználására való képességre is kiterjed, ami elengedhetetlen minden jogi személyiséggel rendelkező szervezet létezéséhez és működéséhez. Az Európai Unió Bíróságának C-78/18. sz. Bizottság kontra Magyarország ügyben 2020. június 18-án hozott ítéletével⁽¹⁾ összhangban korlátozások csak jogszerű célokból, például a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy a közrend érdekében írhatók elő, és azoknak arányosnak kell lenniük az ilyen érdekek védelmének céljával, valamint a kívánt

⁽¹⁾ A Bíróság C-78/18. sz. Európai Bizottság kontra Magyarország ügyben 2020. június 18-án hozott ítélete, ECLI:EU:C:2020:476.

2022. február 17., csütörtök

cél elérését szolgáló, legkevésbé beavatkozó eszköznek kell lenniük. Ez többek között a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó szabályokból eredő korlátozásokra vonatkozik, amelyeket a szükségesség és az arányosság elvével összhangban alkalmaznak, különös tekintettel a nemzetközi és az uniós jog szerinti kockázatértékelési kötelezettségekre. Ezért a tagállamok nem alkalmazhatnak észszerűtlen, túlzottan beavatkozó vagy zavaró intézkedéseket, ideértve a szervezetek számára túlzott vagy költséges terhet jelentő jelentéstételi követelményeket is.

- (9) A természetes és jogi személyek a 2157/2001/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ alapján európai részvénytársaságokat, az 1435/2003/EK tanácsi rendelet⁽³⁾ alapján európai szövetkezeteket, az 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ alapján pedig európai pártokat hozhatnak létre. Azonban ezen eszközök egyike sem rendelkezik arról, hogy az egyesületek határokon átnyúlóan is együttműködhetnek.
- (10) Az 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ rendelkezik az európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) létrehozásáról. Az ilyen csoportosulásokat többnyire állami vagy helyi hatóságok vagy más közjogi szervezetek hozzák létre. Így a nem kormányzati civil társadalmi szereplők és a polgárok nem tartoznak az említett rendelet hatálya alá.
- (11) A 2137/85/EGK rendeletben⁽⁶⁾ előírtak szerint az európai gazdasági egyesülés (EGE) lehetővé teszi egyes tevékenységek közös végzését, ugyanakkor a tagok megőrizhetik függetlenségüket. Az EGE azonban nem felel meg a civil társadalmi egyesületekre vonatkozó egyedi követelményeknek.
- (12) Ezért uniós szinten létre kell hozni egy megfelelő, harmonizált szabályozási keretet és szabályokat, amelyek lehetővé teszik saját jogi személyiséggel rendelkező európai egyesületek létrehozását, és szabályozzák az ilyen egyesületek határokon átnyúló alapítását és működését.
- (13) A politikai pártokat és szakszervezeteket, valamint az egyházakat és más vallási közösségeket és világnézeti szervezeteket ki kell zárni e rendelet hatálya alól, mivel az Unió nem rendelkezik hatáskörrel jogállásuk szabályozására, és mivel a nemzeti jogon belül különleges jogállással rendelkeznek. Ezen okok miatt ezeket a szervezeteket eltérően kell kezelni az ilyen jogállással nem rendelkező egyéb egyesületektől, mint például a vallási alapú, jótékony célú nonprofit szervezetektől vagy a megkülönböztetés ellen – többek között a munkaerőpiacon – küzdő szervezetektől.
- (14) Ez a rendelet nem sértheti a munkavállalók és a szakszervezetek jogait, beleértve a fizetéseképtelenségi és szerkezetátalakítási eljárások, az egyesülések, a vállalkozások átruházása, valamint a tájékoztatás és a bérek tekintetében meglévő jogokat és védelmet. A munkáltatóknak eleget kell tenniük kötelezettségeiknek, függetlenül attól, hogy milyen formában végzik tevékenységüket.
- (15) Fontos biztosítani az uniós szintű koordinációt a széttagoltság elkerülése és az e rendelet alkalmazására vonatkozó, Unió-szerte harmonizált megközelítés támogatása érdekében. E tekintetben e rendeletnek rendelkeznie kell a Bizottságon és/vagy az Unió érintett intézményein, szervein, hivatalain és ügynökségein belül vagy azokhoz kapcsolódóan az Európai Egyesületi Testület kijelöléséről.

⁽²⁾ A Tanács 2157/2001/EK rendelete (2001. október 8.) az európai részvénytársaság (SE) státútumáról (HL L 294., 2001.11.10., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1435/2003/EK rendelete (2003. július 22.) az európai szövetkezet (SCE) státútumáról (HL L 207., 2003.8.18., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1141/2014/EU, Euratom rendelete (2014. október 22.) az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról (HL L 317., 2014.11.4., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1082/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az európai területi együttműködési csoportosulásról (EGTC) (HL L 210., 2006.7.31., 19. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 2137/85/EGK rendelete (1985. július 25.) az európai gazdasági egyesülésről (HL L 199., 1985.7.31., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

- (16) Az Európai Egyesületi Testületnek a 168/2007/EK tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ 2. cikkével összhangban meg kell hívnia az Alapjogi Ügynökség képviselőjét az üléseire, ha azokon érintik az egyesülési szabadságot vagy a véleménynyilvánítás szabadságát.
- (17) E rendeletnek konkrét határidőket kell bevezetnie a közigazgatási eljárások tekintetében, többek között a bejegyzés és a közhasznú jogállás megadásának folyamata tekintetében. E rendelet végrehajtásának és alkalmazásának értékelésekor a Bizottságnak különösen azt kell megvizsgálnia, hogy ezeket az időszakokat hogyan alkalmazzák a gyakorlatban.
- (18) A 6. cikkben meghatározott követelmények ellenőrzése céljából a nemzeti egyesületi szervek kérhetik az alapító tagok nevének és címének megadását. A nonprofit szervezetek természetes személynek minősülő alapítóinak és tagjainak személyazonossága érzékeny információnak minősülhet, a tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy az ilyen személyes adatok kezelését előíró követelmények ne sértsék az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽⁸⁾ (általános adatvédelmi rendelet) és különösen annak 9. cikkét.
- (19) Előfordulhat, hogy valamely európai egyesület különbséget kíván tenni a tagok különböző kategóriái között annak érdekében, hogy a szavazati jog csak a teljes jogú tagokat illesse meg, ugyanakkor elismerje az ügyet támogató, de szavazati joggal nem rendelkező társult tagokat, és/vagy a tagdíjfizetési kötelezettség alól mentesített, de szavazati joggal rendelkező tiszteletbeli tagokat is. A tagok kategóriákba sorolása nem vezethet indokolatlan – különösen állampolgárságon alapuló – megkülönböztetéshez.
- (20) Mivel e rendelet hatálya a nonprofit egyesületekre korlátozódik, az EUMSZ nem biztosít a 352. cikkben meghatározott jogalapon kívül más jogalapot.
- (21) Mivel e rendelet céljait, mezezetesen az európai egyesület létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a fent említett okok miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet**Tárgy és általános rendelkezések****1. cikk****Tárgy**

- (1) Ez a rendelet az európai egyesület formájában létrejött jogi személyek alapítását, irányítását, bejegyzését és szabályozását meghatározó feltételeket és eljárásokat állapítja meg.
- (2) Az európai egyesület független és önálló irányítású, határokon átnyúló szervezet, amely állandó jelleggel, az Unió területén, természetes vagy jogi személyek közötti önkéntes megállapodással, közös, nonprofit céllal jön létre.
- (3) Az európai egyesület szabadon határozhatja meg céljait, valamint az azok eléréséhez szükséges tevékenységeket.
- (4) Az európai egyesület céljainak tiszteletben kell tartaniuk és támogatniuk kell azoknak a céloknak és értékeknek az előmozdítását, amelyeken az Unió alapul, az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkében meghatározottak szerint.
- (5) Az európai egyesület tagságalapú, és szabadon határozhatja meg tagságának összetételét. Ez magában foglalhatja a tagokra vonatkozó különleges követelmények meghatározását, észszerű és objektív kritériumok alapján, a megkülönböztetés tilalmának elvére is figyelemmel.

⁽⁷⁾ A Tanács 168/2007/EK rendelete (2007. február 15.) az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról (HL L 53., 2007.2.22., 1. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „nonprofit”: az az egyesület, amelynek elsődleges célja nem a nyereségtermelés, még akkor sem, ha gazdasági tevékenységet is végezhet. Ha egy nonprofit szervezet nyereséget termel, azt a szervezetbe fektetik céljainak elérése érdekében, és nem osztják szét a tagok, az alapítók vagy más magánfelek között. A 21. cikk szerinti közhasznú jogállás megadása nem szükséges feltétele annak, hogy egy egyesületet nonprofit jellegűnek tekintsenek. Ha azonban a közhasznú jogállást megadják, a szervezet célja nonprofitnak tekintendő;
- b) „független”: az az egyesület, amely indokolatlan állami beavatkozástól mentes, és nem része kormány- vagy közigazgatási struktúrának. E tekintetben sem a kormányzati finanszírozásban való részesülés, sem egy állami tanácsadó testületben való részvétel nem zárja ki, hogy egy egyesület függetlennek minősüljön, amennyiben az említett finanszírozás vagy részvétel nem érinti az egyesület működésének és döntéshozatalának autonómiáját;
- c) „önálló irányítású”: az egyesületnek olyan intézményi felépítése van, amely lehetővé teszi, hogy minden belső és külső szervezeti funkciót ellásson, és lényeges döntéseket független módon hozzon;
- d) „közhasznú”: a társadalom vagy a társadalom egy része jólétének fejlesztése, ami ezáltal a társadalom általános érdekeit szolgálja;
- e) „határokon átnyúló”: az az egyesület, amelynek célja a transznacionális együttműködés vagy az Európai Unión belüli határokon átnyúló együttműködés, vagy amelynek alapító tagjai legalább két tagállamból származnak: természetes személyek esetében egy tagállam állampolgárai vagy lakosai, jogi személyek esetében pedig egy tagállamban létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkeznek;
- f) „tag”: olyan természetes vagy jogi személy, aki önként és szándékosan jelentkezett egy egyesületbe az utóbbi célkitűzéseinek és tevékenységeinek támogatása érdekében, és akit az egyesület alapszabálya alapján az egyesületbe felvettek. Ha az egyesület átalakulás vagy egyesülés eredményeként jön létre, a tagság iránti hajlandóság észszerűen feltételezhető.

3. cikk

Az európai egyesületekre vonatkozó szabályok

(1) Az európai egyesületekre e rendelet és alapszabályuk az irányadó. Az e rendelettel nem érintett kérdésekben az európai egyesületre annak a tagállamnak a joga irányadó, amelyben az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye található.

(2) A tagállamok e rendelet rendelkezéseinek és céljainak megfelelő módon meghatározzák azt a jogalanyt vagy a jogalanyok azon kategóriáját, amelyekhez képest az európai egyesületet összehasonlíthatónak kell tekinteni az alkalmazandó jog (1) bekezdés szerinti meghatározása céljából.

4. cikk

Nemzeti egyesületi szerv

(1) A tagállamok kijelölnek egy független hatóságot (a továbbiakban: a nemzeti egyesületi szerv), és erről tájékoztatják az 5. cikkben említett Európai Egyesületi Testületet és a Bizottságot. A nemzeti egyesületi szerv felelős az európai egyesületeknek a 10. cikkel összhangban történő bejegyzéséért, valamint e rendelet alkalmazásának ellenőrzéséért, teljes mértékben tiszteletben tartva az európai egyesületeknek a Szerződésben és a Chartában meghatározott alapvető jogait és szabadságait.

(2) Minden nemzeti egyesületi szerv hozzájárul e rendelet következetes alkalmazásához az Unió egész területén. E célból a nemzeti egyesületi szervek együttműködnek egymással, többek között az Európai Egyesületi Testület keretében, az 5. és 22. cikkel összhangban.

2022. február 17., csütörtök

5. cikk

Európai Egyesületi Testület

- (1) Létrejön az Európai Egyesületi Testület.
- (2) Az Európai Egyesületi Testületet feladatai ellátásában titkárság segíti.
- (3) Az Európai Egyesületi Testület a nemzeti egyesületi szervek egy-egy képviselőjéből és a Bizottság három képviselőjéből áll.
- (4) Az Európai Egyesületi Testület feladatainak ellátása és hatáskörének gyakorlása során függetlenül jár el.
- (5) Annak biztosítása érdekében, hogy e rendeletet következetesen alkalmazzák, az Európai Egyesületi Testület:
 - a) a Bizottsággal és a nemzeti egyesületi szervezetekkel együttműködve közös formanyomtatványokat vagy egyéb eszközöket dolgoz ki az európai egyesületek elektronikus nyilvántartásba vételének támogatására a 10. cikkel összhangban;
 - b) létrehozza és kezeli az európai egyesületek uniós szintű digitális adatbázisát, amely információs és statisztikai célokra, valamint az uniós ügyekről folytatott strukturált civil párbeszéd támogatására szolgál;
 - c) az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététel céljából feldolgozza az európai egyesületeket érintő bejegyzési, megszűnési és egyéb vonatkozó döntéseket, az e rendeletben foglaltak szerint;
 - d) értékeli, hogy a tagállamok megfelelően határozzák-e meg az összehasonlítható jogi személyeket a 3. cikk (2) bekezdése szerint;
 - e) fogadja, megvizsgálja és nyomon követi az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos panaszokat, a nemzeti egyesületi szervek feladatainak sérelme nélkül;
 - f) dönt a fellebbezésekről, adott esetben a fellebbviteli bizottságán keresztül, a 10. és 11. cikkel összhangban;
 - g) megvizsgálja az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos bármely kérdést, és saját kezdeményezésére, illetve valamely tagja vagy a Bizottság kérésére konzultál az érintett felekkel és az érintett érdekelt felekkel és szakértőkkel;
 - h) iránymutatásokat és ajánlásokat bocsát ki, és bevált gyakorlatokat határoz meg a nemzeti egyesületi szervek és az európai egyesületek számára e rendelet következetes alkalmazásának biztosítása érdekében;
 - i) saját kezdeményezésére, illetve valamely tagja vagy a Bizottság kérésére, és az érintett felekkel és az érintett érdekelt felekkel és szakértőkkel folytatott konzultációt követően, véleményeket és ajánlásokat fogalmaz meg a Bizottság számára minden olyan kérdésben, amely az európai egyesületekkel vagy a minimumszabályokról szóló irányelvből fakadó intézkedésekkel kapcsolatos;
 - j) véleményeket és ajánlásokat fogalmaz meg a Bizottság számára a civil társadalom finanszírozását, a civil párbeszéd szervezését, valamint az EUSZ-ben, az EUMSZ-ben és a Chartában foglalt uniós jogok és értékek védelmét és előmozdítását célzó strukturális és működési alapokkal kapcsolatban, a nyílt, jogokon alapuló, demokratikus, egyenlő és befogadó, jogállamiságon alapuló társadalmak fejlődésének támogatása és előmozdítása érdekében;
 - k) előmozdítja az együttműködést, valamint az információk és gyakorlatok hatékony két- vagy többoldalú cseréjét a nemzeti egyesületi szervezetekkel és azok között;
 - l) előmozdítja a közös képzési programokat, és elősegíti a személyzet cseréjét a nemzeti egyesületi szervek között;

2022. február 17., csütörtök

- (6) Az Európai Egyesületi Testület elszámolási kötelezettséggel tartozik az Európai Parlament és a Tanács felé, és évente jelentést tesz tevékenységéről az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak.
- (7) Az Európai Egyesületi Testület és tagjai közötti megbeszélésekre az 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ irányadó.
- (8) Az Európai Egyesületi Testület elfogadja saját eljárási szabályzatát, és megszervezi működési rendjét.
- (9) Az Európai Egyesületi Testület meghívhatja üléseire az érintett európai ügynökségek képviselőit és független szakértőket, különösen a tudományos élet és a civil társadalom részéről, és rendszeresen konzultálhat velük.

II. fejezet

Alapítás és bejegyzés

6. cikk

Alapítás

- (1) Európai egyesület az alábbiak szerint jöhet létre:
- a) legalább három alapító tag egyetértésével; az alapító tagok legalább két tagállamból származnak: természetes személyek esetében egy tagállam állampolgárai vagy lakosai, jogi személyek esetében pedig létesítő okirat szerinti székhelyük egy tagállamban található; vagy
 - b) egy tagállam jogszabályai alapján létrehozott, az a) pontban szereplőkkel azonos feltételeknek megfelelő és az Unióban létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező, létező szervezet európai egyesületté történő átalakulásának eredményeként; vagy
 - c) legalább két meglévő európai egyesület egyesülése eredményeként; vagy
 - d) legalább egy meglévő európai egyesület és legalább egy, a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott kategóriákba tartozó szervezet egyesülésének eredményeként; vagy
 - e) a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott, a tagállamok jogszabályai szerint létrehozott legalább két olyan szervezet közötti egyesülés eredményeként, amelyek létesítő okirat szerinti székhelye az Unión belül van, feltéve, hogy ezeknek a szervezeteknek együttesen legalább három tagjuk van és ezek a tagok legalább két különböző tagállamból származnak.
- (2) Egy tagállam rendelkezhet úgy, hogy többek között a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott és az Unión kívüli létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező szervezetek is részt vehetnek európai egyesület alapításában, amennyiben az ilyen szervezetet valamely tagállam jogszabályaival összhangban alapították, létesítő okirat szerinti székhelye a szóban forgó tagállamban van, valamint tényleges és folyamatos gazdasági, társadalmi vagy kulturális kapcsolatot tart fenn a szóban forgó tagállammal.
- (3) Európai egyesületet az összes alapító tag közötti írásbeli megállapodással vagy valamennyi alapító tag által aláírt, az alapító ülést dokumentáló írásos jegyzőkönyvvel kell alapítani, és megfelelően ellenőrizni kell, hogy a nemzeti jog előírja-e ezt az ellenőrzést az egyesületek alapításához.
- (4) Egy alapító tag európai egyesületből való kilépése nem vezet automatikusan egy európai egyesület megszűnéséhez vagy feloszlásához, feltéve, hogy tevékenységeit legalább az (1) bekezdés a) pontjában említett számú személy egyetértése alapján végzi.
- (5) Egy európai egyesület alapítása vagy bármely szerkezetátalakítási folyamat nem használható fel a munkavállalók vagy szakszervezetek jogainak vagy munkakörülményeinek aláásására. Az alkalmazandó kollektív szerződésekkel, valamint a nemzeti és az uniói joggal összhangban a munkavállalókkal és a hitelezőkkel kapcsolatos kötelezettségeknek továbbra is teljesülniük kell, valamint a munkavállalókat, az önkénteseket, a szakszervezeteket és a munkavállalók képviselőit megfelelően tájékoztatni kell és velük konzultálni kell. Adott esetben tiszteletben kell tartani és fenn kell tartani a kollektív szerződéseket és a munkavállalók vezetőtestületi szintű képviselői jogait.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésekről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

2022. február 17., csütörtök

7. cikk

Tagság

Az európai egyesületek szabadon megkülönböztethetik a teljes jogú tagokat és a más kategóriába tartozó tagokat. Az európai egyesületek alapszabálya meghatározza minden tagsági kategória jogait és kötelezettségeit, különös tekintettel szavazati jogukra.

8. cikk

Alapszabály

- (1) Az alapító tagok az alapításkor vagy az alakuló ülésen elkészítik és aláírják az európai egyesület alapszabályát.
- (2) Az alapszabály az európai egyesület vonatkozásában legalább az alábbi információkat tartalmazza:
 - a) nevét, amely előtt vagy mögött szerepelnie kell az „EA” rövidítésnek;
 - b) célkitűzéseinek pontos leírását, nonprofit jellegét és adott esetben közhasznú céljainak leírását;
 - c) létesítő okirat szerinti székhelyének címét;
 - d) induló vagyonát az alapítás pillanatában;
 - e) alapító tagjai – amennyiben ezek jogi személyek – létesítő okirat szerinti székhelyének nevét és címét;
 - f) a tagjainak felvételére, kizárására és kilépésére vonatkozó feltételeket és eljárásokat;
 - g) tagjainak jogait és kötelezéseit, és az esetleges különféle tagsági kategóriákat, valamint az egyes kategóriákba tartozó tagok jogait és kötelezéseit;
 - h) az igazgatótanács tagjainak számát, az igazgatótanács összetételét, kinevezését és felmentését, az igazgatótanács tagjai ellen az egyesület nevében történő eljárás megindításának feltételeit, valamint az igazgatótanács működését, feladat- és hatáskörét szabályozó rendelkezéseket, beleértve a harmadik felekkel folytatott kapcsolatokban a képviselési jogkört is;
 - i) a közgyűlése működésére, feladat- és hatáskörére vonatkozó rendelkezéseket a 16. cikkben említetteknek megfelelően, beleértve a többségi és a határozatképességi követelményeket is;
 - j) a tagok jogaira és kötelezetségeire vonatkozó rendelkezéseket, beleértve a szavazati jogokat és az indítványok benyújtására vonatkozó jogokat is;
 - k) önkéntes megszűnésének okait és eljárásait;
 - l) kifejezett elkötelezettségét az EUSZ 2. cikkében foglalt uniós értékek tiszteletben tartása iránt;
 - m) azt, hogy rendelkezik-e alapítótőkével, és ha igen, milyen összegben;
 - n) közgyűlése összehívásának gyakoriságát; valamint
 - o) az alapszabály elfogadásának időpontját és a módosítására vonatkozó eljárást.

9. cikk

Létesítő okirat szerinti székhely

- (1) Az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye az Unió területén, az alapszabályában meghatározott helyen kell lennie. A létesítő okirat szerinti székhely az európai egyesület központi ügyvezetésének helyén vagy az Unión belüli fő tevékenységi helyén kell, hogy legyen.
- (2) Abban az esetben, ha az európai egyesület a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében átalakulás útján jön létre, a tagok döntenek arról, hogy az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye abban a tagállamban maradjon-e, ahol az eredeti szervezetet bejegyezték, vagy másik tagállamba helyezték át.
- (3) Abban az esetben, ha az európai egyesület a 6. cikk (1) bekezdésének c), d) vagy e) pontja értelmében egyesülés útján jön létre, a tagok döntenek arról, hogy az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye az egyesülő szervezetek székhelye szerinti tagállamok közül melyikben legyen található.

2022. február 17., csütörtök

10. cikk

Bejegyzés

(1) Az európai egyesület alapító tagjai az európai egyesület 6. cikk (3) bekezdése szerinti alapításának időpontjától számított 30 napon belül benyújtják a bejegyzési kérelmet a nemzeti egyesületi szervhez.

(2) A nemzeti egyesületi szerv, miután ellenőrizte, hogy a kérelmezők megfelelnek-e az e rendeletben megállapított követelményeknek, a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül határozatot hoz az európai egyesület bejegyzéséről.

(3) A tagállam az e rendeletben meghatározottakon kívül nem írhat elő más bejegyzési követelményeket.

(4) Amennyiben a nemzeti egyesületi szerv elfogadja a kérelmet, az európai egyesületet bejegyzi a megfelelő nemzeti nyilvántartásba, és határozatát 15 napon belül közli az Európai Egyesületi Testülettel, amely bejegyzi az európai egyesületet az európai egyesületeknek az 5. cikk (5) bekezdésének b) pontja szerint létrehozott digitális adatbázisába. Ugyanezen határidőn belül a nemzeti egyesületi szerv közli határozatát az Európai Unió Kiadóhivatalával is, amely ezt követően gondoskodik az információk az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való haladéktalan közzétételéről.

(5) Ha a bejegyzés iránti kérelem benyújtásától számított 30 napon belül a kérelmet elutasították vagy arról nem született határozat, a kérelmező az elutasító határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül vagy a határozathozatalra rendelkezésre álló 30 napos határidő lejártával fellebbezést nyújthat be a 11. cikk alapján létrehozott Fellebbviteli Bizottsághoz.

A Fellebbviteli Bizottság a fellebbezéstől számított 30 napon belül határoz a bejegyzés iránti kérelemről.

Ha a Fellebbviteli Bizottság jóváhagyja a bejegyzés iránti kérelmet, vagy 30 napon belül nem hoz határozatot, a nemzeti egyesületi szerv a határozattól vagy a határozathozatal elmaradásától számított 15 napon belül végrehajtja a bejegyzést.

A bejegyzés iránti kérelem elutasításáról szóló határozatot közölni kell a kérelmezőkkel, és annak megfelelően meg kell indokolnia az elutasítást.

(6) A (4) bekezdés szerinti megfelelő nemzeti nyilvántartásba való felvétellel az európai egyesület bejegyzése az egész Unió területén hatályba lép.

(7) A bejegyzésre közös bejegyzési formanyomtatványokon vagy az 5. cikkben említett egyéb eszközökön keresztül kerül sor. A bejegyzési eljárásnak elektronikusnak és akadálymentesnek kell lennie, és lehetővé kell tennie a kérelmezők számára, hogy az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam hivatalos nyelvét vagy egyik hivatalos nyelvét használják. A bejegyzési díjak nem haladhatják meg a 3. cikk (2) bekezdésében említett jogalanyokra alkalmazandó díjakat, és nem haladhatják meg az adminisztratív költségeket, illetve – az arányosság elvére is figyelemmel – nem jelenthetnek indokolatlan pénzügyi terhet. A nemzeti egyesületi szervezeteknek lehetővé kell tenniük a nem elektronikus úton történő bejegyzést.

(8) Az európai egyesület közhasznú jogállás megadására irányuló kérelmének kézhezvételét követően a nemzeti egyesületi szerv értékeli a kérelmet az e rendeletben megállapított követelmények alapján. A nemzeti egyesületi szerv az e rendeletben meghatározottakon kívül nem írhat elő más követelményeket.

(9) A nemzeti egyesületi szerv a közhasznú jogállás iránti kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül kötelező erejű határozatot fogad el a kérelemről. Ez a határidő megfelelően indokolt esetekben 15 nappal meghosszabbítható, ha a kérelem elbírálása további vizsgálatot igényel vagy az Európai Egyesületi Testület véleményét kéri. A nemzeti egyesületi szerv haladéktalanul tájékoztatja az európai egyesületet a kezdeti 15 napos határidő meghosszabbításának időtartamáról és indokairól.

(10) Ha a közhasznú jogállás iránti kérelmet a nemzeti egyesületi szerv elfogadja, ezt a határozatot be kell jegyeznie a megfelelő nemzeti nyilvántartásba, és határozatát 15 napon belül közölnie kell az Európai Egyesületi Testülettel, amely az európai egyesület közhasznú jogállását rögzíti az európai egyesületeknek az 5. cikk (5) bekezdésének b) pontja szerint létrehozott digitális adatbázisában. Ugyanezen határidőn belül a nemzeti egyesületi szerv közli határozatát az Európai Unió Kiadóhivatalával is, amely ezt követően gondoskodik az információk az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való haladéktalan közzétételéről.

2022. február 17., csütörtök

(11) A (10) bekezdés szerinti megfelelő nemzeti nyilvántartásba való bejegyzés révén a közhasznú jogállással kapcsolatban elfogadott határozat az egész Unió területén hatályba lép.

(12) Amennyiben a közhasznú jogállás iránti kérelmet elutasították vagy a (9) bekezdésben említett határidőn belül nem került sor határozathozatalra, a kérelmező az elutasító határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be a Fellebbviteli Bizottsághoz, vagy a határozathozatalra rendelkezésre álló határidő lejártakor a 11. cikk szerint létrehozott Fellebbviteli Bizottsághoz utalhatja a kérelmet.

A Fellebbviteli Bizottság a fellebbezéstől vagy a kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül, illetve kellően indokolt esetekben 30 napon belül határozatot hoz.

Ha a Fellebbviteli Bizottság jóváhagyja a közhasznú jogállás iránti kérelmet, vagy nem hoz határozatot az első albekezdésben előírt határidőn belül, a nemzeti egyesületi szerv az ilyen határozattól vagy a határozathozatal elmaradásától számított 15 napon belül megadja a közhasznú jogállást.

A bejegyzés iránti kérelem elutasításáról szóló határozatot közölni kell a kérelmezőkkel, és annak tartalmaznia kell az elutasítás megfelelő indoklását.

(13) Az európai egyesület alapító tagjai dönthetnek úgy, hogy egyidejűleg nyújtják be a nyilvántartásba vétel és a közhasznú jogállás iránti kérelmet; ebben az esetben a két kérelemről szóló határozatot egyként kell kezelni, és a hosszabb határidőket kell alkalmazni.

11. cikk**Fellebbviteli Bizottság**

(1) ... [... hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-ig az Európai Egyesületi Testület Fellebbviteli Bizottságot hoz létre, amely tagállamonként egy képviselőből, valamint a Bizottság egy képviselőjéből áll. A Bizottság képviselője a Fellebbviteli Bizottság elnöke.

(2) Az Európai Egyesületi Testület titkárságát a Bizottság biztosítja.

(3) A Fellebbviteli Bizottságot az elnöke hívja össze, határozatait pedig tagjainak abszolút többségével fogadja el.

12. cikk**A létesítő okirat szerinti székhely áthelyezése**

(1) Az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye e cikkel összhangban áthelyezhető egy másik tagállamba. A tagállamok biztosítják a létesítő okirat szerinti székhelyét áthelyező európai egyesülethez tartozó eszközök és dokumentumok akadálytalan átadását. Az ilyen áthelyezés nem eredményezheti az európai egyesület alapszabályának az e cikkben előírtaktól eltérő módosítását, az európai egyesület felszámolását vagy új jogi személy létrehozását, és az ilyen áthelyezés nem érintheti az áthelyezés előtt keletkezett jogokat és kötelezettségeket, kivéve az áthelyezéshez szorosan kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket.

(2) Az áthelyezésre vonatkozó javaslatot az európai egyesület igazgatótanácsa készíti el, és azt a létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam nemzeti szabályainak megfelelően közzé kell tenni.

(3) A (2) bekezdés szerinti áthelyezési javaslatnak tartalmaznia kell az alábbiakra vonatkozó adatokat:

a) a tervezett létesítő okirat szerinti székhely és a javasolt név a fogadó tagállamban;

b) a név és a cím a származási tagállamban,

c) a javasolt módosított alapszabály, beleértve adott esetben az európai egyesület új nevét is;

d) az áthelyezés javasolt menetrendje; és

e) az áthelyezés várható jogi és gazdasági következményei.

(4) Az áthelyezésről nem lehet határozatot hozni a javaslat közzétételétől számított két hónapon belül. Az áthelyezésre vonatkozó határozatokra az európai egyesület alapszabályának módosításáról szóló feltételek az irányadók.

2022. február 17., csütörtök

(5) Az európai egyesület hitelezői és az európai egyesülettel szemben az áthelyezési javaslat közzétételét megelőzően egyéb jogokkal rendelkező személyek jogosultak megkövetelni az európai egyesülettől, hogy megfelelő garanciákat nyújtson számukra. Az említett garanciák nyújtására annak a tagállamnak a nemzeti joga az irányadó, amelyben az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye az áthelyezés előtt volt. A tagállamok kiterjeszthetik e rendelkezés alkalmazását azokra az adósságokra is, amelyek az európai egyesületnél a közintézményekkel szemben az áthelyezés időpontja előtt keletkeztek.

(6) Az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam illetékes hatósága igazolást bocsát ki annak elismerésére, hogy az áthelyezés előtt szükséges intézkedésekre és alakiságokra megfelelően sor került.

(7) Az új bejegyzést csak a (8) bekezdésben előírt igazolás bemutatása esetén lehet végrehajtani. Az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelyének áthelyezése és az alapszabálya ebből következő módosítása azon a napon lép hatályba, amikor az áthelyezést a 10. cikk értelmében bejegyezték.

(8) A tagállam a területén létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező európai egyesületek tekintetében megtagadhatja a létesítő okirat szerinti székhely áthelyezését, ha valamely kijelölt illetékes hatóság a (6) bekezdésben meghatározott két hónapos határidőn belül hivatalos kifogást emel. Ilyen kifogás csak akkor nyújtható be, ha azt csak közbiztonsági okok indokolják, és azt közölni kell a fogadó tagállam nemzeti egyesületi szervével és az Európai Egyesületi Testülettel.

(9) Ha a létesítő okirat szerinti székhely áthelyezését a (8) bekezdés szerint elutasítják, az európai egyesület az elutasító határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be az 11. cikk szerint létrehozott Fellebbviteli Bizottsághoz. A Fellebbviteli Bizottság 15 napon belül, vagy kellően indokolt esetekben, ha a kérelem elbírálása további vizsgálatot igényel, 30 napon belül határozatot hoz.

(10) Ha a Fellebbviteli Bizottság jóváhagyja az áthelyezést, vagy a (11) bekezdésben előírt határidőn belül nem hoz határozatot, az illetékes tagállam nemzeti egyesületi szerve az ilyen határozattól vagy a határozathozatal elmaradásától számított 15 napon belül jóváhagyja az áthelyezést.

Az áthelyezés elutasítására vonatkozó határozatot közölni kell a kérelmezőkkel, és ahhoz csatolni kell a határozat kellően megalapozott indokolását.

(11) Ha a létesítő okirat szerinti székhely áthelyezése lezárul, azon tagállam nemzeti egyesületi szerve, amelyben az európai egyesület az áthelyezést megelőzően létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkezett, ezt az információt 15 napon belül közli azon tagállam nemzeti egyesületi szervével, amelybe az európai egyesület a létesítő okirat szerinti székhelyét át kívánja helyezni, valamint az Európai Egyesületi Testülettel. A fogadó tagállam nemzeti egyesületi szerve legkésőbb 15 nappal ezen információ kézhezvételét követően bejegyzik az európai egyesületet a megfelelő nemzeti nyilvántartásba. Az Európai Egyesületi Testület biztosítja, hogy az áthelyezés részleteit közlétegyék az európai egyesületek digitális nyilvántartásában, valamint az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, legkésőbb 15 nappal az azon tagállamtól kapott közlemény kézhezvétele után, amelyben az egyesület létesítő okirat szerinti székhelye az áthelyezés előtt volt. Az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelyének áthelyezése attól a naptól lép hatályba, és arra harmadik felekkel szemben akkortól lehet hivatkozni, amikor az európai egyesületet bejegyzik az új létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam nemzeti nyilvántartásába.

(12) A megszűnés, felszámolás, fizetésképtelenségi eljárás, kifizetések felfüggesztése vagy más hasonló eljárás alatt álló európai egyesület nem helyezheti át létesítő okirat szerinti székhelyét.

13. cikk

Jogi személyiség

(1) Az európai egyesület a megfelelő nemzeti nyilvántartásban európai egyesületként való bejegyzésével minden tagállamban jogi személyiséget szerez.

(2) A bejegyzésről szóló értesítést követően, de a megfelelő nemzeti nyilvántartásba való felvétel előtt az európai egyesület akkor gyakorolhatja jogi személyként jogait, ha nevének részeként használja az „alapítás alatt álló európai egyesület” kifejezést, továbbá tevékenysége összhangban van a belföldi egyesületekre irányadó elővigyázatosságon alapuló felügyeletre vonatkozóan abban a tagállamban hatályban lévő nemzeti szabályokkal, amelyben az alakulás időszakában az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye található. Ha a jogi személyiség megszerzése előtt intézkedéseket hajtottak végre az európai egyesület nevében, és az európai egyesület nem vállalja az ezekből eredő kötelezettségeket, az e tevékenységeket végrehajtó természetes vagy jogi személyek ezekért egyetemlegesen felelnek, kivéve, ha másként rendelkeznek azon tagállam nemzeti szabályai, amelyben az alapítás időszakában az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye található.

2022. február 17., csütörtök

(3) ... [e rendelet hatálybalépésének időpontja]-tól/-től kizárólag az e rendelet alapján létrehozott és bejegyzett európai egyesületek tüntethetik fel nevükben az „európai egyesület” elnevezést a letelepedési helyük szerinti tagállam hivatalos nyelvén vagy nyelvlein. Erre a 10. cikk (4) bekezdése szerinti megfelelő nemzeti nyilvántartásba való bejegyzéstől kezdődően van lehetőségük.

(4) Jogi személyként az európai egyesületek saját nevükben gyakorolhatják a céljaik eléréséhez szükséges hatásköröket, jogokat és kötelezettségeket, ugyanazon feltételek mellett, mint amilyenek a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott és az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam jogával összhangban alakult jogalanyokra irányadók.

(5) A jogi személyiség megszerzésének következményeként az európai egyesület az alábbiakra vonatkozó jogokat és képességeket szerzi:

- a) szerződés-kötés és egyéb jogi aktusok végrehajtása, beleértve az ingó és ingatlan vagyon szerzését;
- b) forrásgyűjtés nonprofit tevékenységeinek támogatására;
- c) adományok és hagyatékok fogadása;
- d) alkalmazottak foglalkoztatása;
- e) jogi eljárásokban félként való részvétel; és
- f) pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

14. cikk**Kormányzás és szervek**

(1) Az európai egyesület szabadon dönthet belső vezetési struktúráiról és irányításáról az alapszabályában, e rendelet rendelkezéseinek betartásával. E struktúráknak és irányításnak minden esetben összhangban kell lenniük az Unió demokratikus alapelveivel és alapvető értékeivel.

(2) Az európai egyesületet legalább két szerv irányítja: az igazgatótanács és a közgyűlés.

(3) Egyéb irányító szerveket az igazgatótanács vagy a közgyűlés hozhat létre az e rendeletben és az európai egyesület alapszabályában megállapított feltételek és eljárások szerint.

15. cikk**Igazgatótanács**

(1) Az igazgatótanács az európai egyesület érdekeit szem előtt tartva és céljainak elérése érdekében irányítja az európai egyesületet, az egyesület alapszabályában előírtak szerint.

(2) Az igazgatótanácsot a közgyűlés nevezi ki az alapszabálynak megfelelően. Az igazgatótanács összetételére vonatkozó információkat a megválasztásától számított 6 hónapon belül a nemzeti egyesületi szerv rendelkezésére kell bocsátani. A nemzeti egyesületi szerv tájékoztatja erről az Európai Egyesületi Testületet. Az összetétel bármely változását ugyanilyen módon kell elérhetővé tenni. Ezt az információt az európai egyesület is nyilvánosan elérhetővé teszi.

(3) Egy személy nem lehet tagja az igazgatótanácsnak, nem ruházható rá hatáskör, vagy nem kaphat irányítási vagy képviselési feladatokat az alábbi (6) bekezdés szerint, ha nem tölthet be tisztséget valamely másik jogalany igazgatótanácsában vagy más hasonló vezető vagy felügyelő szervében a következő okok alapján:

- a) az adott személyre alkalmazandó uniós vagy nemzeti jog;
- b) az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban a 3. cikk (2) bekezdése alapján meghatározott jogalanyokra alkalmazandó uniós vagy nemzeti jog; vagy
- c) valamely tagállamban elfogadott vagy elismert bírósági vagy közigazgatási határozat.

(4) Az e rendelet és az európai egyesület alapszabálya által rájuk ruházott feladatok hatályán belül az igazgatótanács valamennyi tagja ugyanazokkal a jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik.

(5) Az igazgatótanács irányítási hatáskört vagy feladatokat ruházhat át az európai egyesület egy vagy több tagját magában foglaló bizottságokra. Az alapszabály vagy a közgyűlés határozza meg az ilyen átruházás gyakorlásának feltételeit.

2022. február 17., csütörtök

(6) Az igazgatótanács rendes és rendkívüli üléseket tarthat. Rendes ülései keretében az igazgatótanács az európai egyesület alapszabályában meghatározott időközönként, évente legalább kétszer ülésezik, hogy megvitassa az európai egyesület projektjeivel kapcsolatos elszámolási kérdéseket, tevékenységeket és várható kilátásokat.

(7) Az igazgatótanács az európai egyesület elszámolásairól és tevékenységéről évente egyszer jelentést készít, amelyet továbbít a nemzeti egyesületi szervnek és az Európai Egyesületi Testületnek. Ezt az éves jelentést az európai egyesület is nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

(8) A 22. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben az a 3. cikk (2) bekezdésében említett jogalanyokra vonatkozik, az igazgatótanács évente egyszer pénzügyi kimutatást készít az európai egyesület számláiról, amelyben feltünteti az előző naptári évben a gazdasági tevékenységekből származó bevételeket, valamint az olyan pénzeszközöket, mint a kölcsönök és bankhitelek, az adományokat vagy az ellentételezés nélkül kapott készpénzt vagy ingatlanokat, valamint a következő pénzügyi évre vonatkozó költségvetési becsléseket. A tagállamok a nemzeti joggal összhangban előírhatják az igazgatótanács számára, hogy a pénzügyi kimutatást továbbítsa az illetékes hatóságnak és az egyesület tagjainak. Ebben az esetben a tagok további információkat kérhetnek az igazgatótanácstól, többek között a finanszírozási forrásokról. A tagok ezt csak akkor tehetik meg, ha az az éves pénzügyi kimutatás vizsgálatát követően az átláthatóság és elszámoltathatóság érdekében szükséges, és azzal a feltétellel, hogy az arányos. E célból az európai egyesület köteles a 23. cikk (1) bekezdésében említett valamennyi pénzügyi tranzakciónál teljes körű és pontos nyilvántartást vezetni.

(9) Az igazgatótanács tagjai jogosultak az európai egyesület képviselőjére harmadik személyekkel szemben és jogi eljárásokban, az alapszabályában meghatározott kereteken belül és feltételek mellett. Amennyiben két vagy több tag jogosult az európai egyesület harmadik személyekkel szembeni képviselőjére, akkor ezt a hatáskört a tagok együttesen gyakorolják.

(10) Az igazgatótanács tagjai által az európai egyesület nevében végzett bármely cselekmény kötelezi az európai egyesületet harmadik felekkel szemben, feltéve, hogy nem lépik túl az alkalmazandó jog által biztosított vagy az európai egyesület alapszabálya által az igazgatótanácsra jogszerűen ruházott hatásköröket.

16. cikk

Közgyűlés

(1) Az európai egyesület valamennyi tagot tömörítő gyűlését közgyűlésnek nevezik.

(2) A közgyűlést az igazgatótanács hívja össze az európai egyesület alapszabályának megfelelően.

(3) A tagokat legkésőbb a közgyűlés kitűzött időpontja előtt 15 nappal tájékoztatni kell a közgyűlésről.

(4) A közgyűlést az igazgatótanács bármikor összehívhatja saját kezdeményezésére vagy a tagok legalább egynegyedének kérésére. Az alapszabály alacsonyabb küszöböt is meghatározhat.

(5) A közgyűlés megtartható a tagok fizikai jelenlétével, online, vagy ezek ötvözéseként anélkül, hogy ez érintené a közgyűlés határozatképességét vagy az elfogadott határozatok érvényességét. Az igazgatótanács dönt arról, hogy a három lehetőség közül melyiket alkalmazza az egyes közgyűléseken, kivéve, ha az egyesület tagjainak többsége másik formát javasol.

(6) A közgyűlésre irányuló kérelemnek tartalmaznia kell a közgyűlés összehívásának megindoklását és a napirendi pontokat.

(7) Az alapszabály rendelkezéseivel összhangban minden tagnak joga van a tájékoztatáshoz és a dokumentumokhoz való hozzáféréshez minden közgyűlés előtt.

(8) Minden tagnak joga van részt venni a közgyűlésen, felszólalni és indítványokat benyújtani.

2022. február 17., csütörtök

(9) A tagok közgyűlésen való szavazati jogát és az indítványok benyújtására vonatkozó jogát az európai egyesület alapszabályának megfelelően kell gyakorolni a 8. cikk (2) bekezdésének j) pontjában említettek szerint.

(10) Az európai egyesület alapszabályában meghatározandó eljárásnak megfelelően a tagok az ülést megelőzően kijelölhetnek egy másik tagot, hogy képviselje őket a közgyűlésen. Egy tag legfeljebb két másik tagot képviselhet.

(11) A közgyűlés rendes ügyekben hozott határozatait eltérő rendelkezés hiányában a jelen lévő vagy a mások által képviselt tagok szavazatainak többségével fogadja el. A szavazatokat az európai egyesület alapszabályában megállapított szabályoknak megfelelően kell elosztani.

17. cikk**Egyesületi tagszervezetek és vezető tagok**

(1) Az európai egyesületnek lehetnek regionális tagszervezetei. A tagszervezetek nem tekinthetők úgy, mintha külön jogi személyiséggel rendelkeznének, de az egyesület nevében szervezhetnek és irányíthatnak tevékenységeket, az alapszabályaikban meghatározott követelményekre is figyelemmel.

(2) Az európai egyesület igazgatótanácsa kijelölhet tagszervezeteket vagy jogi személynek minősülő tagokat, hogy vezessék az európai egyesület projektjeinek végrehajtását. A tagállamok lehetővé teszik a tagszervezetek vagy tagok számára, hogy vezessék a joghatóságuk alá tartozó projektek végrehajtását az európai egyesület nevében.

18. cikk**Az alapszabály módosításai**

(1) Az európai egyesület alapszabályának módosításait az e célból összehívott közgyűlésen kell megvitatni.

(2) A tagokat legalább 30 naptári nappal a közgyűlés időpontja előtt értesíteni kell a közgyűlés azon üléseiről, amelyek célja megvitatni az európai egyesület alapszabályának javasolt módosításait, és dönteni azokról. Az értesítésnek tartalmaznia kell a szóban forgó javaslatokat.

(3) A közgyűlés jogosult az alapszabály módosítására, amennyiben az európai egyesület tagjainak legalább fele és még egy tag jelen van vagy képviselteti magát.

(4) Az európai egyesület alapszabályának módosításait akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha a közgyűlés jelen lévő vagy mások által képviselt tagjainak legalább kétharmada igennel szavaz.

(5) Az európai egyesület kítűzött céljának módosításait akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha a közgyűlés jelen lévő vagy mások által képviselt tagjainak legalább háromnegyede igennel szavaz.

(6) Az elfogadott alapszabály szövegét az elfogadástól számított 6 hónapon belül elérhetővé kell tenni a nemzeti egyesületi szerv számára, amely tájékoztatja erről az Európai Egyesületi Testületet. Ezeket az információkat az európai egyesület nyilvánosan elérhetővé teszi, és továbbítja az Európai Egyesületi Testületnek az 5. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett európai adatbázisba való bejegyzés céljából.

III. fejezet**Az európai egyesületekkel szemben a tagállamokban alkalmazandó bánásmódra vonatkozó rendelkezések****19. cikk****A megkülönböztetés tilalmának elve**

(1) Tilos az európai egyesületekkel szembeni bármilyen megkülönböztető bánásmód.

(2) Az európai egyesületeknek ugyanolyan bánásmódban kell részesülniük, mint a 3. cikk (2) bekezdésével összhangban meghatározott egyenértékű nemzeti szervezeteknek.

2022. február 17., csütörtök

20. cikk

Közhasznú jogállás

- (1) Az európai egyesület akkor kaphat közhasznú jogállást, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a szervezet célja és tevékenységei olyan közhasznú célt követnek, amely a társadalom vagy annak egy része jóllétét szolgálja, és így előnyös a közjó számára, ideértve a jótékonyági célokat vagy a politikai aktivizmust is, kivéve, ha a cél és a tevékenységek módszeresen és közvetlenül egy adott politikai párt struktúrájának javát szolgálják. Többek között a következő célok tekintendők közhasznú célra irányulóknak:
- i. művészetek, kultúra vagy történelmi emlékek megőrzése;
 - ii. környezetvédelem és éghajlatváltozás;
 - iii. az alapvető jogok és az uniós értékek, köztük a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása és védelme, és a nemek, fajok, etnikai hovatartozáson, valláson, fogyatékoságon, szexuális irányultságon vagy más okon alapuló megkülönböztetés felszámolása;
 - iv. társadalmi igazságosság, társadalmi befogadás és szegénység, ideértve a szegénység megelőzését vagy enyhítését;
 - v. humanitárius segítségnyújtás és humanitárius segély, beleértve a katasztrófaelhárítást is;
 - vi. fejlesztési segély és fejlesztési együttműködés;
 - vii. a lakosság kiszolgáltatott csoportjai – többek között a gyermekek, az idősek, a fogyatékosokkal élők, a nemzetközi védelmet kérő vagy abban részesülő személyek, valamint a hajléktalanok – védelme, segítése és támogatása;
 - viii. állatok védelme;
 - ix. tudomány, kutatás és innováció;
 - x. oktatás és képzés, valamint a fiatalok bevonása;
 - xi. az egészség és a jóllét előmozdítása és védelme, beleértve orvosi ellátás nyújtását is;
 - xii. fogyasztóvédelem; és
 - xiii. amatőr sportok és népszerűsítésük.
- b) a szervezet által termelt, bármely gazdasági vagy egyéb jövedelemszerző tevékenységből származó többletbevétel kizárólag a szervezet közhasznú céljainak előmozdítására használható fel;
- c) a szervezet megszűnése esetén alapszabályban foglalt biztosítékok garantálják, hogy minden eszköz továbbra is közhasznú célokat fog szolgálni; és
- d) a szervezet irányító testületeinek azon tagjai, akik nem alkalmazottak, nem jogosultak a megfelelő költségtérítésen felüli javadalmazásra.
- (2) Az európai egyesületek kérelmezhetik az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek megfelelően a közhasznú célokhoz való hozzájárulásuk elismerését azon tagállam nemzeti egyesületi szervénél, amelyben a létesítő okirat szerinti székhelyük található.
- (3) A nemzeti egyesületi szerv a 10. cikk (8) és (9) bekezdésében meghatározott eljárást követően határoz a közhasznú jogállás iránti kérelemről.
- (4) A tagállamok a közhasznú jogállással rendelkező európai egyesületeket ugyanúgy kezelik, mint azon jogalanyokat, amelyek joghatóságuk alatt hasonló státuszt kaptak.

2022. február 17., csütörtök

21. cikk

A nemzeti elbírálás elve

Az európai egyesületre azok a rendelkezések vonatkoznak, amelyek a létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban a 3. cikk (2) bekezdése alapján meghatározott jogalanyokra alkalmazandók.

22. cikk

Az önkényes bánásmód tilalmának elve

A tagállamok nem részesíthetik eltérő bánásmódban az európai egyesületeket kizárólag céljuk, tevékenységi területük vagy finanszírozási forrásaik politikai kívánatossága alapján.

IV. fejezet

Finanszírozás és jelentéstétel

23. cikk

Forrásbevonás és az eszközök szabad felhasználása

(1) Az európai egyesületek számára engedélyezni kell, hogy bármely tagállamban és harmadik országokban bármilyen forrást – beleértve a pénzügyi, természetbeni és anyagi erőforrásokat is – kérjenek, fogadjanak, adományozzanak vagy azokkal rendelkezzenek, valamint emberi erőforrásokat kérhessenek és fogadjanak el bármely forrásból, legyen szó akár közjogi szervekről, magánszemélyekről vagy magánszervezetekről.

(2) Az európai egyesületekre alkalmazandók az adózási, vámügyi, deviza-, pénzmossági és terrorizmusfinanszírozásra vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok, valamint a választások és a politikai pártok finanszírozását szabályozó azon előírások, amelyek a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jogalanyokra alkalmazandók az egyesületek létesítő okirat szerinti székhelyük tagállamában.

(3) Az európai egyesületekre a nemzeti joggal összhangban jelentéstételi és közzétételi kötelezettségek vonatkoznak, többek között az igazgatótanács összetételével, az alapszabály rendelkezéseivel, a finanszírozással és a pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatban, amennyiben ezek a kötelezettségek megfelelnek az európai egyesületek átlátható működésének, elszámoltathatóságának biztosítását szolgáló általános érdekű célnak, és feltéve, hogy e kötelezettségek szükségesek és arányosak .

Az első albekezdésben említett kötelezettségeknek való megfelelés nem eredményezheti azt, hogy az európai egyesületekre a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott egyenértékű nemzeti szervezetekre és a profitorientált szervezetekre alkalmazandó szabályoknál szigorúbb szabályok vonatkozzanak. Az ilyen jelentéstételi és közzétételi kötelezettségek nem vezethetnek az európai egyesület jogainak és kötelezettségeinek eltérő kezeléséhez vagy korlátozásához, függetlenül attól, hogy kívánatos-e az egyesület célja vagy finanszírozási forrásai.

24. cikk

Számvitel és könyvvizsgálat

(1) Az európai egyesületeknek teljes körű és pontos nyilvántartást kell vezetniük valamennyi pénzügyi tranzakcióról.

(2) Az európai egyesületek évente legalább egyszer elkészítik a következőket:

- a) éves beszámolójuk;
- b) adott esetben összevont (konszolidált) éves beszámolójuk;
- c) a következő pénzügyi évre vonatkozó előzetes költségvetés; és
- d) éves tevékenységi jelentés.

Az igazgatótanács a 14. cikk (7) és (8) bekezdésének megfelelően továbbítja az éves tevékenységi jelentést és a pénzügyi kimutatást a nemzeti egyesületi szervnek.

(3) Az éves tevékenységi jelentés legalább a következőket tartalmazza:

- a) az európai egyesületnek a referenciaévben végzett tevékenységeire vonatkozó információk;
- b) a várható kilátásokra vonatkozó információk, amennyiben rendelkezésre állnak; és
- c) annak ismertetése, hogy az előző évben hogyan mozdították elő a közhasznú célt, amennyiben az európai egyesület elnyerte ezt a státuszt.

2022. február 17., csütörtök

- (4) Az európai egyesületek éves és adott esetben konszolidált éves beszámolóinak könyvvizsgálatát azon rendelkezések szerint kell elvégezni, amelyek a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jogalanyokra alkalmazandók az érintett európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelyének tagállamában. A könyvvizsgálatot legalább négyévente, de legfeljebb két évente kell elvégezni.
- (5) A (4) bekezdésben említett könyvvizsgálat eredményeként készült jelentést olyan módon kell közzétenni, ahogy azt az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam joga előírja.
- (6) A tagállami hatóságok nem írhatják elő az európai egyesületek számára, hogy hozzáférést biztosítsanak az olyan tagjaikra vonatkozó információkhoz, akik természetes személyek, kivéve ha ez olyan bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozáshoz szükséges, amelyek legfeljebb 1 év szabadságvesztéssel büntethetők, és kizárólag egy független bíróság határozata alapján.
- (7) A nemzeti egyesületi szerv fél évente áttekintést nyújt a (4) bekezdésben említett valamennyi könyvvizsgálatról az Európai Egyesületi Testületnek, amely gondoskodik a jelentésnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és saját honlapján történő közzétételéről.
- (8) Az európai egyesületekre vonatkozó számviteli és könyvvizsgálati szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a 2006/43/EK irányelv⁽¹⁰⁾ vagy a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹¹⁾ szerint a vállalkozásokra alkalmazandó szabályok.
- (9) Ezt a cikket a létesítő okirat szerinti székhely szerinti tagállam kedvezőbb megfelelő nemzeti rendelkezéseinek sérelme nélkül kell alkalmazni.

V. fejezet

Együttműködés a tagállamokkal és felelősség

25. cikk

Együttműködés a tagállamokkal

- (1) A bejegyzést végző tagállam nemzeti egyesületi szerve kellő időben konzultál más tagállamok nemzeti egyesületi szerveivel az adott európai egyesület jogszerűségével és felelősségével kapcsolatos lényeges kérdésekről, és erről tájékoztatja az Európai Egyesületi Testületet.
- (2) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, a nemzeti egyesületi szervek évente áttekintést adnak a tagállamuk területén működő európai egyesületeket érintő határozatokra vonatkozó minden lényeges információról. Ennek tartalmaznia kell azoknak az eseteknek a jegyzékét, amikor európai egyesületek ellen nyomozást indítottak, beleértve azokat az eseteket is, amikor a 24. cikk (6) bekezdése alapján a tagokra vonatkozó információk közlését kérték.
- (3) Amennyiben az Európai Egyesületi Testület úgy ítéli meg, hogy egy nemzeti egyesületi szerv nem tett eleget e rendeletnek, minden vonatkozó információt a Bizottság rendelkezésére bocsát. A Bizottság értékeli ezeket az információkat, és adott esetben intézkedéseket hoz.
- (4) Az európai egyesületek számára tényleges jogorvoslati lehetőségeket kell biztosítani a nemzeti egyesületi szerv által velük kapcsolatban hozott határozatok megtámadásához, beleértve az ilyen határozatok bírósági felülvizsgálatának lehetőségét is.

26. cikk

Az európai egyesületek és igazgatótanácsi tagjaik felelőssége

- (1) Az európai egyesületek felelősségére azon rendelkezések irányadók, amelyek a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jogalanyokra alkalmazandók az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/43/EK irányelve (2006. május 17.) az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 87. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

2022. február 17., csütörtök

(2) Az európai egyesület igazgatótanácsának tagjai egyetemlegesen felelnek az európai egyesület által a feladataikhoz kapcsolódó kötelezettségek megszegése következtében elszenvedett veszteségekért vagy károkért. A felelősség azonban nem lehet egyetemleges az európai egyesület által elszenvedett veszteségért vagy kárért, amennyiben bizonyítást nyer, hogy kizárólag egy tag feladataihoz kapcsolódó konkrét kötelezettségek megszegéséből ered.

(3) Az alapszabály meghatározza az igazgatótanács tagjaival szemben az európai egyesület nevében kezdeményezett eljárás megindításának feltételeit.

VI. fejezet**Megszűnés, fizetéseképtelenség, felszámolás****27. cikk****Önkéntes megszűnés**

(1) Az európai egyesület önkéntesen megszüntethető a következő módokon:

- a) az igazgatótanács határozata által, az európai egyesület alapszabályának rendelkezései alapján, a közgyűlés egyetértésével; vagy
- b) a közgyűlés határozatával; az ilyen határozatot a közgyűlés visszavonhatja, mielőtt az európai egyesület megszűnése vagy felszámolása hivatalosan hatályba lépne.

(2) Az európai egyesület legkésőbb a határozat elfogadását követő 15 napon belül tájékoztatja a nemzeti egyesületi szervet az (1) bekezdés szerinti, önkéntes megszűnésről szóló határozatáról.

(3) A nemzeti egyesületi szerv haladéktalanul törli az európai egyesületet a megfelelő nemzeti nyilvántartásból, és legkésőbb 15 nappal azt követően, hogy tudomást szerzett a megszűnésről, tájékoztatja az Európai Egyesületi Testületet és az Európai Unió Kiadóhivatalát az európai egyesület (1) bekezdés szerinti megszűnéséről. Az értesítést követően az Európai Egyesületi Testület közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* az európai egyesület megszűnéséről szóló értesítést, és törli az európai egyesületet az Unió digitális adatbázisából, a Kiadóhivatal pedig közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* az európai egyesület megszűnéséről szóló értesítést.

(4) Az európai egyesület megszűnése az Unió egész területén az egyesület megfelelő nemzeti nyilvántartásból való törlésének napjától lép hatályba.

28. cikk**Nem önkéntes megszűnés**

(1) Az európai egyesület csak akkor szüntethető meg azon tagállam illetékes bíróságának jogerős határozatával, amelyben az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye található vagy található volt, ha:

- a) az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelyét áthelyezik vagy áthelyezték az Unió területén kívülre;
- b) az e rendeletben meghatározott, az európai egyesület alapítására vonatkozó feltételek már nem teljesülnek; vagy
- c) az európai egyesület tevékenységei többé nem egyeztethetők össze az Unió céljaival és értékeivel, vagy komoly fenyegetést jelentenek a közbiztonságra nézve.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés a) vagy b) pontja értelmében a megszüntetésről szóló határozatot hoznak, az Európai Egyesületi Testület észszerű időt biztosít az európai egyesületnek a helyzete rendezésére, mielőtt a határozat hatályba lépne.

(3) A kérelmezők számára biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot, hogy a megszüntetésről szóló határozattal szemben fellebbezést nyújthassanak be az illetékes fellebbviteli bíróságokhoz.

(4) A nemzeti egyesületi szerv haladéktalanul törli az európai egyesületet a megfelelő nemzeti nyilvántartásból, és legkésőbb a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül tájékoztatja az Európai Egyesületi Testületet és az Európai Unió Kiadóhivatalát az európai egyesület nem önkéntes megszűnéséről. Az értesítést követően az Európai Egyesületi Testület haladéktalanul törli az európai egyesületet az Unió digitális adatbázisából, a Kiadóhivatal pedig közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* az európai egyesület megszűnéséről szóló értesítést.

2022. február 17., csütörtök

(5) Az európai egyesület megszűnése az Unió egész területén az egyesület megfelelő nemzeti nyilvántartásból való törlésének napjától lép hatályba.

29. cikk

Felszámolás és fizetésektelenség

(1) Az európai egyesület megszűnésének jogkövetkezménye az egyesület felszámolása. Az ilyen felszámolásra az európai egyesület létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban a 3. cikk (2) bekezdése szerint meghatározott jogalanyokra alkalmazandó jog irányadó.

(2) Az európai egyesület a 13. cikk értelmében vett jogi személyiségét a felszámolása lezárultáig megőrzi.

30. cikk

Felülvizsgálat és értékelés

A Bizottság ... [e rendelet hatálybalépését követően öt évvel]-ig jelentést tesz a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek e rendelet alkalmazásáról és adott esetben a javasolt módosításokról.

VII. fejezet

31. cikk

Záró rendelkezések

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [...] napon lép hatályba.

II. RÉSZ

Javaslat –

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az Unióban működő nonprofit szervezetekre vonatkozó közös minimumkövetelményekről (minimumkövetelményekről szóló irányelv)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az egyesülés szabadsága olyan alapvető jog, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ), az Európai Unió Alapjogi Chartája (továbbiakban: a Charta) és a tagállamok alkotmányai elismernek, és alapvető fontosságú a demokrácia működése szempontjából, mivel elengedhetetlen feltétele annak, hogy az egyének más alapvető jogokat is gyakorolhassanak, ideértve a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot is.
- (2) A nonprofit szervezetek saját jogalanyként élvezik bizonyos jogok, többek között az alapvető jogok védelmét, az Európai Unió Bírósága (Európai Bíróság) és az Emberi Jogok Európai Bírósága vonatkozó ítélkezési gyakorlata alapján.
- (3) A nonprofit szervezetek kiemelten hozzájárulnak a közérdekű célok és az Unió célkitűzéseinek eléréséhez, többek között a társadalmaink gazdasági, demokratikus és társadalmi tevékenységeiben való aktív részvétel előmozdítása révén.
- (4) Napjainkban a nonprofit szervezetek céljaik elérése érdekében átfogó szerepet töltenek be gazdaságainkban és a belső piac fejlődésében, többek között azért, hogy különböző, mind nemzeti, mind transznacionális szempontból lényeges tevékenységekben vesznek részt, valamint rendszeresen végeznek gazdasági tevékenységeket.
- (5) A nonprofit szervezetek különösen fontos előmozdítói a harmadik szektor fejlődésének, amely az oslói Institute of Social Research (ISF) által koordinált 2014–2017-es, „The Contribution of the Third Sector to Europe's Socio-economic Development” [A harmadik szektor hozzájárulása Európa társadalmi-gazdasági fejlődéséhez] című projektjében ⁽¹⁾ foglalt becslés szerint Európa-szerte a munkavállalók mintegy 13 %-át adja.

⁽¹⁾ <https://cordis.europa.eu/project/id/613034/reporting>.

2022. február 17., csütörtök

- (6) A nonprofit szervezetek kiemelten fontos szereplők a belső piacot támogató uniós szakpolitikák kidolgozása és végrehajtása szempontjából, amit az is mutat, hogy részt vesznek különböző szakértői csoportok, például az élelmiszer-ellátási lánc működésének javításával foglalkozó magas szintű fórum munkájában.
- (7) Több – többek között az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által készített – jelentés is rámutat számos akadályra, amelyek olyan, a nonprofit szervezetek alapítására, bejegyzésére, műveleteire, finanszírozására és határokon átnyúló tevékenységeire vonatkozó nemzeti törvényekből, rendeletekből vagy közigazgatási gyakorlatokból fakadnak, amelyek hatással vannak a jogi vagy természetes személyek, illetve ilyen személyek csoportjainak – függetlenül azok állampolgárságától – azon képességére, hogy Unió-szerte nonprofit szervezeteket alapítsanak, jegyezzenek be vagy működtessenek.
- (8) Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság sürgette a tagállamokat, hogy az uniós szabadságokkal és alapvető jogokkal összhangban teremtsenek olyan környezetet, amely ösztönzőleg hat a filantrópiára, a jótékony célú és polgárok általi kezdeményezésekre, a magánszemélyek közhasznú célokra történő adakozására és jótékonyági szervezetek létrehozására ⁽²⁾. A közintézmények és a jótékonyági szervezetek munkája közötti kiegészítő jelleg megerősítése, valamint annak biztosítása, hogy a nemzeti jogszabályok és az uniós szakpolitikák a tőke szabad áramlása, valamint a megkülönböztetésmentesség elve és az európai jótékonyági szervezetek egyenlő adóügyi kezelése révén elősegítsék a magánforrások közös érdekében történő adományozását, fontos a határokon átnyúló adományozásban és a közjót szolgáló beruházásokban rejlő lehetőségek kiaknázása szempontjából.
- (9) A határokon átnyúló egyesületek és nonprofit szervezetek számának növekedése ellenére jelenleg nincs olyan harmonizált összeurópai jogszabályi keret, amely lehetővé tenné számukra, hogy határokon átnyúló szinten működjenek és megfelelően szerveződjenek.
- (10) A nonprofit szervezetek jelentőségére való tekintettel elengedhetetlen, hogy a tagállami jogszabályok ténylegesen megkönnyítsék és védjék alapításukat és műveleteiket.
- (11) Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának az európai nem kormányzati szervezetek jogállásával kapcsolatos, CM/Rec(2007)14 számú ajánlásában a tagállamok már elismerték a nonprofit szervezetek, különösen a nem kormányzati szervezetek szerepét, amelyet a civil társadalomnak a demokratikus kormányzás átláthatóságához és elszámoltathatóságához való hozzájárulása elengedhetetlen elemeként töltenek be, továbbá meghatározták az ilyen szervezetek alapítására, igazgatására és általános tevékenységeire vonatkozóan betartandó minimumkövetelményeket.
- (12) A Jog a Demokráciáért Európai Bizottság (Velencei Bizottság) és az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) által elfogadott, az egyesülés szabadságára vonatkozó közös iránymutatások (CDL-AD (2014)046) iránymutatást nyújtanak a jogalkotók számára az egyesülés szabadságára vonatkozó nemzetközi emberi jogi normák hazai jogszabályokba való átültetéséhez.
- (13) Uniós szinten az egyesülési szabadsággal és a tőke szabad mozgásával összhangban építeni kell a nonprofit szervezetekre vonatkozó meglévő normákra, amelyek célja, hogy a védelem egységes szintjét és egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak az Unióban alapított valamennyi nonprofit szervezet számára, egy olyan támogató környezet biztosítása érdekében, amelyben e szervezetek akadálytalanul járulhatnak hozzá a belső piac működéséhez.
- (14) Ez az irányelv közelíti egymáshoz a nonprofit szervezetek alapításának, bejegyzésének, műveleteinek, finanszírozásának és határokon átnyúló tevékenységeinek bizonyos vonatkozásait érintő tagállami törvényeket.
- (15) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek adózásával kapcsolatos szabályait. Ezen irányelv rendelkezéseinek végrehajtása során a tagállamoknak ügyelniük kell arra, hogy az adó jog területén ne vezessenek be vagy alkalmazzanak olyan rendelkezéseket, amelyek a nonprofit szervezetek bejegyzését, műveleteit, finanszírozását és határokon átnyúló áthelyezését oly módon érintik, hogy az megkerülje az ebben az irányelvben foglalt szabályok betűjét vagy szellemét.

⁽²⁾ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye, Európai filantrópia: kiaknázatlan lehetőségek, SOC/611.

2022. február 17., csütörtök

- (16) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok büntetőjogát. Ezen irányelv rendelkezéseinek átültetése során a tagállamoknak ügyelniük kell arra, hogy ne vezessenek be vagy alkalmazzanak olyan büntetőjogi rendelkezéseket, amelyek a nonprofit szervezetek bejegyzését, műveleteit, finanszírozását és határokon átnyúló áthelyezését konkrétan oly módon szabályozzák vagy érintik, hogy az megkerülje az ebben az irányelvben foglalt szabályok betűjét vagy szellemét.
- (17) Ezt az irányelvet az Unióban letelepedett olyan nonprofit szervezetekre kell alkalmazni, amelyek természetes vagy jogi személyek önkéntes társulásaként szolgálnak, valamint olyan szervezetekre, amelyek nem tagságon alapulnak, és amelyek eszközeit meghatározott cél elérésére fordítják, mint például a határozatlan időre létrehozott alapítványok, amelyek elsődleges célja nem nyereségszerzés, és amelyek függetlenek és önálló irányításúak. A jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek nem zárhatók ki az ebben az irányelvben előírt védelemből.
- (18) Annak meghatározásakor, hogy egy szervezet ezen irányelvvel összhangban nonprofit jellegű-e, nem tekintendők magánfeleknek azon szervezetek közvetlen kedvezményezettjei, amelyek konkrét szociális szükségletekkel bíró vagy bizonyos egészségügyi állapotban lévő személyek számára nyújtanak gondozási szolgáltatásokat.
- (19) A politikai pártokat ki kell zárni ezen irányelv alkalmazási köréből, amennyiben tevékenységeik nem a közérdekre, közös tevékenységekre vagy közös célokra való törekvéssel kapcsolatosak, hanem a politikai hatalom kollektív megszerzésére és felhasználására irányulnak.
- (20) A szakszervezeteket és a szakszervezetek szövetségeit ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól. Ezt a kizárást a tagállamok nem használhatják fel a nemzeti, uniós vagy nemzetközi jogban vagy emberi jogi eszközökben, különösen az Európa Tanács Európai Szociális Chartájában és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet vonatkozó egyezményeiben és ajánlásaiban, valamint a kapcsolódó esetjogban elismert szakszervezeti előjogok és jogok korlátozásának igazolására.
- (21) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak az EUMSZ 17. cikkében említett, a vallási és világnézeti szervezetek jogállására vonatkozó hatáskörét. E tekintetben az elsődlegesen vallási és világnézeti célú szervezeteket, mint például az egyházakat, vallási vagy nem vallási közösségeket ki kell zárni ezen irányelv alkalmazási köréből. Ezt azonban a tagállamok nem használhatják fel arra, hogy egyéb olyan szervezeteket zárjanak ki ezen irányelv alkalmazási köréből, amelyek értékeit és céljait vallási vagy világnézeti meggyőződés befolyásolja, mint például vallási alapú, jótékony célú nonprofit szervezeteket.
- (22) Vélelmezni kell a panasztételi mechanizmushoz, valamint a közigazgatási és bírósági jogorvoslathoz való hozzáféréshez fűződő jogos érdek fennállását azon személyek esetében, akik közvetlenül érintettek vagy érintettek voltak egy nonprofit szervezetben, mint például alapítói, igazgatói, alkalmazottai, valamint minden olyan személy esetében is, akinek a nonprofit szervezet tevékenységeivel kapcsolatos eljárásokban keresetösségi joga van. Ezt a vélelmet a nonprofit szervezet tevékenységeinek kedvezményezettjeire is alkalmazni kell, amennyiben ezek a kedvezményezettek esetleg nem tagjai a szervezetnek, de szolgáltatásait igénybe veszik vagy vették, vagy a szervezet olyan döntéseinek hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, amelyek a mindennapi életüket érintették, például nonprofit szervezetek által működtetett létesítmények vagy menedékek betegei, illetve lakói, vagy jótékonyági adományok, például élelmiszer- vagy ruhaadományok kedvezményezettjei.
- (23) A nemzeti emberi jogi intézmények törvény által létrehozott és az ENSZ Közgyűlése által 1993-ban elfogadott párizsi elvekkel összhangban létrehozott független intézmények, amelyek feladata az emberi jogok védelme és előmozdítása nemzeti szinten, a nemzetközi emberi jogi jogszabályokkal és normákkal összhangban.
- (24) A nonprofit szervezeteknek a célok és tevékenységek meghatározására vonatkozó szabadsága a nemzetközi és regionális emberi jogi normákból ered. Ez feltételezi továbbá, hogy az ilyen szervezetek szabadon határozhatják meg tevékenységeik hatókörét – legyen az helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi –, valamint hogy szabadon válhatnak más szervezetek, szövetségek és szervezetek szövetségeinek tagjaivá.

2022. február 17., csütörtök

- (25) A természetes személynek minősülő nonprofit szervezetek alapítóinak és tagjainak személyazonosságára vonatkozó információk érzékeny információnak minősülhetnek. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy az ilyen személyes adatok kezelését előíró követelmények ne sértsék az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽³⁾ (általános adatvédelmi rendelet) és különösen annak 9. cikkét;
- (26) Minden személy szabadon eldöntheti, hogy csatlakozik-e, illetve tagja marad-e nonprofit szervezeteknek, a szervezetek pedig szabadon meghatározhatják tagsági szabályait, amelyeknek egyedül a megkülönböztetés tilalma elvének kell megfelelniük. Egy nonprofit szervezetbeli tagság nem szolgálhat alapul büntetések vagy korlátozó intézkedések alkalmazásához, kivéve, ha azok a büntetőjogi törvények érvényesítéséből következnek.
- (27) A nonprofit szervezetekre vonatkozó szabályoknak meg kell felelniük a megkülönböztetés tilalma elvének. Ez magában foglalja a tagállamok azon kötelezettségét, amely szerint biztosítani kell, hogy azon személyek, illetve személyek csoportjai, akik egyesületet kívánnak alapítani, nem kerülhetnek tisztességtelenül előnyös vagy hátrányos helyzetbe más személyekkel, illetve személyek csoportjaival szemben.
- (28) A nonprofit szervezetekre vonatkozó szabályok végrehajtását olyan szabályozó hatóságoknak kell végeznie, amelyek pártatlanul, függetlenül és megfelelő időben lépnek fel, összhangban a jó közigazgatáshoz való joggal. A nonprofit szervezetek jogainak és kötelezettségeinek gyakorlását érintő határozatoknak és jogi aktusoknak nyitottnak kell lenniük a független – többek között bíróság által végzett – felülvizsgálatokra.
- (29) Szükség van a bürokrácia és a szabályozási követelmények egyszerűsítésére és könnyítésére, tiszteletben tartva a nonprofit szervezetek jellemzően önálló irányítását, továbbá annak biztosítására, hogy ezek a követelmények nem jelentenek indokolatlan terhet, az alapításra, bejegyzésre és a nyilvántartásból való törlésre vonatkozó szabályok egyszerűsítésére, valamint a kapcsolódó eljárások és rendszerek modernizálására a nonprofit szervezetek műveletei számára támogató környezet biztosítása, illetve a szektor átláthatóságának és az abba vetett bizalom növelése érdekében. Ennek érdekében ebben az irányelvben meg kell határozni a közigazgatási szabályok egyszerűsítésére vonatkozó általános kötelezettségeket, valamint a szabályozási keret bizonyos aspektusaira vonatkozó konkrét kötelezettségeket.
- (30) A közhasznú nonprofit szervezetek különösen fontos szerepet töltenek be, és ezért ezeket valamennyi tagállamban egységes feltételek mellett kedvező elbánásban kell részesíteni.
- (31) Az egyesülési jog korlátozása szükségességének és arányosságának elvével összhangban a nonprofit szervezetek betiltása és feloszlata minden esetben csak a végső eszköz lehet, és az soha nem lehet olyan kisebb, javítható vagy orvosolható jogsértések következménye.
- (32) A nonprofit szervezetek Unión belüli mobilitásának lehetővé tétele érdekében létre kell hozni a nonprofit szervezetekkel való egyenlő bánásmódra, határokon átnyúló átalakulásaira és összeolvadásaira vonatkozó szabályokat.
- (33) Az egyesülés szabadsága alapvető jog, és bár előfordulhat, hogy a tagállamok jogszabályai nem ismerik el a nem hivatalosan létrehozott egyesületeket, ez nem érintheti az ilyen egyesületek területükön való létezéséhez és működéséhez való jogát.
- (34) A nonprofit szervezetek az emberi jogok európai egyezményével és a Chartával összhangban akkor is jogosultak létezni és tevékenykedni, ha nyilvántartásba vételüket a letelepedési helyük szerinti tagállam hatóságai önkényesen elutasították.
- (35) A nonprofit szervezeteknek képesnek kell lenniük arra, hogy tevékenységeik végzéséhez – belföldi, külföldi, illetve nemzetközi szinten – szabadon keressenek, kapjanak és használjanak pénzügyi, tárgyi és emberi erőforrásokat. Nonprofit szervezetek Unió-szerte arról számolnak be, hogy egyre nehezebbé válik számukra a forrásokhoz – többek között az állami finanszírozáshoz – való hozzáférés, és egyre több tagállamban merülnek fel aggályok a nonprofit szervezetek külföldi finanszírozáshoz való hozzáférése vonatkozóan elfogadott szigorú szabályok arányosságát illetően. Emellett jótékonyági szervezetek egyes esetekben nehézségekről számoltak be az adományok vagy támogatások nyújtása terén. Ezért elveket és normákat kell meghatározni a nonprofit szervezetek

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2022. február 17., csütörtök

finanszírozása, többek között a magánforrásokhoz és az állami forrásokhoz való hozzáférés és azok felhasználása, gazdasági tevékenységek végzése, valamint a határokon átnyúló finanszírozás indokolatlan korlátozásának tilalma vonatkozásában, a Szerződésben foglalt, a tőke szabad mozgására vonatkozó szabályokkal összhangban.

- (36) Az EUMSZ 63. cikke, valamint a Charta 7., 8. és 12. cikke védi a nonprofit szervezeteket a forrásokhoz való hozzáférést és a tőke Unión belüli szabad mozgását érintő megkülönböztető, szükségtelen és indokolatlan korlátozásokkal szemben. Ez a belföldi és külföldi eredetű források felkutatására, biztosítására és felhasználására való képességre is kiterjed, ami elengedhetetlen minden jogi személy létezéséhez és működéséhez. Az Európai Bíróság C-78/18. sz. Európai Bizottság kontra Magyarország ügyben 2020. június 18-án hozott ítéletével^(*) összhangban korlátozás csak a közrend vagy a közbiztonság érdekében írható elő, és annak arányosnak kell lennie az ilyen érdekek védelmének céljával és a kívánt cél eléréséhez szükséges legkisebb beavatkozást igénylő eszközzel. Ez többek között a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó szabályokból eredő korlátozásokra vonatkozik, amelyeket a szükségesség és az arányosság elvével összhangban alkalmaznak, különös tekintettel a nemzetközi és az uniós jog szerinti kockázatértékelési kötelezettségekre. Ezért a tagállamok nem alkalmazhatnak észszerűtlen, túl nagy beavatkozással járó vagy diszruptív intézkedéseket, többek között olyan beszámolási követelményeket, amelyek túlzott vagy költséges terhet jelentenek a szervezetek számára. Az átláthatóság biztosításához fűződő közérdeknek való megfelelés érdekében, különösen a közéletre és a nyilvános vitára hatást gyakorló szervezetek esetében, a nonprofit szerek számára a képviselőikre és irányító szerveik tagjaira, valamint az alapszabályuk rendelkezéseire és a finanszírozásukra vonatkozó jelentéstételi és közzétételi kötelezettségeket kell előírni. Az ilyen jelentéstételi és közzétételi kötelezettségek nem vezethetnek a nonprofit szervezetek jogainak és kötelezettségeinek korlátozásához.
- (37) Ítélezési gyakorlatában az Európai Bíróság elismeri a tőke szabad mozgása elvének közérdekű célokra vonatkozó alkalmazását is, és az EUSZ-ben és az EUMSZ-ben rögzített alapvető szabadságokat úgy értelmezte, hogy azok előírják a megkülönböztetésmentesség elvének alkalmazását az uniós adományozókra és közhasznú szervezetekre, ideértve a közhasznú szervezetek és adományozók adóügyi megítélését is^(?). Ezért amennyiben a nemzeti jog továbbra is megkülönböztetést alkalmaz, vagy költséges és megterhelő eljárásokat alkalmaz a nem nemzeti szervezetekkel szemben, az ellentétes az uniós joggal.
- (38) A nonprofit szervezeteknek és tagjaiknak teljes mértékben élvezniük kell a magánélethez és a bizalmas adatkezeléshez való jogot. A személyes adatok feldolgozására vonatkozó uniós és nemzeti szabályok által biztosított védelem már vonatkozik a nonprofit szervezetekre, ugyanakkor különösen a nonprofit szervezetek tagságának bizalmas kezelésére, valamint a bizalmas és érzékeny információk nyilvánosságra hozására vonatkozóan minimumgaranciákat kell megállapítani. A tagállamoknak meg kell tiltaniuk a nonprofit szervezetek bármilyen formában történő megfigyelését a büntetőjog által előírt kereteken kívül.
- (39) A nonprofit szervezetekkel a megfelelő időben érdemi konzultációt kell folytatni minden olyan jogszabály, szakpolitika és gyakorlat bevezetése, felülvizsgálata és végrehajtása vonatkozásában, amely a működésüket érinti, beleértve ezen irányelv rendelkezéseinek átültetését és végrehajtását is. E célból minden kormányzati szinten rendszeres és átlátható civil párbeszédet kell kialakítani.
- (40) Ez az irányelv nem érinti a munkavállalók jogait, beleértve a fizetéképtelenséggel összefüggésben és a bérek tekintetében meglévő jogokat. A munkáltatók kötelesek eleget tenni kötelezettségeiknek, függetlenül attól, hogy milyen formában végzik tevékenységüket.
- (41) Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg, és a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a nonprofit szervezetek számára kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn, feltéve, hogy ezek a rendelkezések nem ellentétesek az ezen irányelvből eredő kötelezettségekkel. Ezen irányelv átültetése semmilyen körülmények között nem képezhet alapot a nonprofit szervezetek számára a nemzeti jogban az ezen irányelv hatálya alá tartozó területeken már biztosított védelem szintjének csökkentésére.

(*) A Bíróság C-78/18. sz. Európai Bizottság kontra Magyarország ügyben 2020. június 18-án hozott ítélete, ECLI:EU:C:2020:476.

(?) Stauffer: C-386/04 Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften [2006] ECR I-8203; Hein-Persche: C-318/07 Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid [2009] ECR I-359 és Missionswerk: C-25/10 Missionswerk WernerHeukelbach eV/Belgien [2011] 2 C.M.L.R. 35.

2022. február 17., csütörtök

- (42) Az EUMSZ 26. cikkének (2) bekezdése értelmében a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk és szolgáltatások szabad mozgása. A nonprofit szervezetek egyre nagyobb mértékben járulnak hozzá a belső piac fejlődéséhez, többek között határokon átnyúló és transznacionális tevékenységek végzése révén. Ennélfogva az EUMSZ 114. cikke a megfelelő jogalap a belső piac létrehozásához és működtetéséhez szükséges intézkedések elfogadására.
- (43) Ez az irányelv tisztelgetben tartja, előmozdítja és védi azokat az alapvető jogokat és elveket, amelyek az EUSZ 6. cikke értelmében kötik az Uniót és a tagállamokat, ahogyan azt különösen a Charta is elismeri. Ezen irányelv célja a Charta egyesülés szabadságáról szóló 12. cikkének, valamint a Charta véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadságáról szóló 11. cikkének konkrét végrehajtása, ami az emberi jogok európai egyezménye rendelkezéseinek fényében értelmezendő. Ennek megfelelően elengedhetetlen, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek végrehajtása és alkalmazása az egyesülés szabadságához, valamint a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog gyakorlásának indokolatlan korlátozása tilalmára és az azok lehetővé tételére, továbbá az egyéb alapvető jogok és elvek – egyebek közt a személyes adatok védelméhez való jog, a vállalkozás szabadsága, a megkülönböztetésmentességhez való jog, a megfelelő ügyintézéshez való jog, a hatékony jogorvoslatihoz való jog és a védelemhez való jog – teljes körű tisztelgetben tartásának biztosítására vonatkozó kötelezettséggel összhangban történjen.
- (44) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen az Unióban alapított nonprofit szervezetekre vonatkozó minimumszabályok biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban ezen irányelv léptéke és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet**Általános rendelkezések****1. cikk****Cél**

Ezen irányelv célja, hogy az Unióban alapított nonprofit szervezetekre vonatkozóan rendelkezzen egy sor közös intézkedésről igy olyan támogató környezet biztosítása érdekében, amely lehetővé teszi az ilyen szervezetek számára, hogy hozzájáruljanak a belső piac működéséhez. Az irányelv arra irányul, hogy közelítse egymáshoz a nonprofit szervezetek célkitűzéseinek és tevékenységeinek, bejegyzésének, műveleteinek, finanszírozásának, jelentéstételének és határokon átnyúló tevékenységeinek bizonyos vonatkozásait érintő tagállami törvényeket, rendeleteket és közigazgatási rendelkezéseket.

2. cikk**Hatály**

- (1) Ez az irányelv az Unióban alapított nonprofit szervezetekre alkalmazandó.
- (2) Ezen irányelv értelmében a „nonprofit szervezet” kifejezés természetes vagy jogi személyek közös érdekből, tevékenységgel vagy céllal létrehozott önkéntes és állandó társulását jelenti, valamint olyan szervezeteket, amelyek nem tagságon alapulnak, és amelyek vagyonát egy meghatározott cél elérésére fordítják, mint például az alapítványok, amelyek függetlenül attól, hogy milyen egyesületi vagy szervezeti formában jöttek létre:
- a) a nyereségtermeléstől eltérő elsődleges céllal bírnak, azaz ha a szervezet tevékenységei során nyereséget termel, az nem osztható szét ekként a szervezet tagjai, alapítói vagy bármely egyéb magánfelek között, hanem azt a szervezet célkitűzéseinek elérése érdekében kell befektetni;
- b) függetlenek abban az értelemben, hogy a szervezet nem részei kormányzati vagy közigazgatási struktúráknak, és mindenfajta indokolatlan állami beavatkozástól vagy kereskedelmi érdekekből fakadó beavatkozástól mentesen működnek. A kormányzat általi finanszírozás nem zárja ki, hogy egy szervezet függetlennek minősüljön, amennyiben a szervezet működési és döntéshozatali autonómiája nem sérül;
- c) autonómiával rendelkeznek abban az értelemben, hogy a szervezet rendelkezik intézményi struktúrával, amely lehetővé teszi, hogy belső és külső szervezeti funkcióit teljes körűen gyakorolja, valamint hogy a lényegi döntéseket autonóm módon hozza meg, az állam vagy egyéb külső szereplők indokolatlan beavatkozása nélkül.

2022. február 17., csütörtök

- (3) Ez az irányelv azon nonprofit szervezetekre alkalmazandó, amelyek megfelelnek a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek, függetlenül attól, hogy tagsági alapúak-e, illetve hogy a székhelyük szerinti tagállam jogának értelmében bejegyezték-e őket vagy rendelkeznek-e jogi személyiséggel.
- (4) A politikai pártok nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.
- (5) A szakszervezetek és a szakszervezetek egyesületei nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.
- (6) Az elsődlegesen vallási és világnézeti célú szervezetek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá. Azonban ez a kizárás nem vonatkozik más olyan szervezetekre, amelyeknek nem ez a konkrét céljuk, csak értékeik és céljaik alapulnak vallási vagy világnézeti meggyőződésen.

3. cikk

Az uniós jog egyéb rendelkezéseivel való viszony

- (1) A tagállamok ezen irányelv rendelkezéseit a Szerződésnek a letelepedés szabadságára és a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó szabályainak, valamint az ilyen jogok gyakorlását szabályozó vonatkozó uniós jogi aktusoknak, többek között a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽⁶⁾ megfelelően alkalmazzák.
- (2) Ez az irányelv nem érinti a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós és tagállami jogot – különösen az (EU) 2016/679 rendeletet –, valamint a kapcsolódó nemzeti jogi rendelkezéseket.

II. fejezet

Általános kötelezettségek

4. cikk

Minimumkövetelmények

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az Unióban alapított nonprofit szervezeteket megillessék az ebben az irányelvben előírt minimumgaranciák.
- (2) Az ebben az irányelvben előírt minimumgaranciák korlátozására csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és arányos az Unió által elismert általános érdekű célkitűzések elérése vagy mások jogainak és szabadságainak védelme szempontjából.
- (3) Ez az irányelv nem sérti a tagállamok azon jogát, hogy a nonprofit szervezetek számára kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn, feltéve, hogy ezek a rendelkezések nem ellentétesek az ezen irányelvből eredő kötelezettségekkel.

5. cikk

A megkülönböztetés tilalma

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezeteket szabályozó jogszabályaik és közigazgatási gyakorlataik, többek között alapításuk, bejegyzésük, működésük, finanszírozásuk, pénzügyi és adóügyi megítélésük, adókedvezményeik és határokon átnyúló tevékenységeik vonatkozásában ne alkalmazzanak megkülönböztetést a nonprofit szervezet letelepedési helye alapján.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezeteket – beleértve azok alapítását, bejegyzését, műveleteit, finanszírozását és határokon átnyúló tevékenységeit – szabályozó nemzeti törvények, rendeletek vagy igazgatási gyakorlatok egyetlen csoportot vagy egyént sem különböztessenek meg semmilyen alapon, többek között az életkor, születés, bőrszín, nem, szexuális irányultság, nemi identitás, egészségi állapot, bevándorlási vagy tartózkodási státusz, nyelv, nemzeti, etnikai vagy társadalmi származás, politikai vagy egyéb vélemény, fizikai vagy mentális fogyatékoság, vagyoni helyzet, faj, vallás vagy meggyőződés, illetve egyéb státusz alapján.

6. cikk

A közigazgatási szabályok egyszerűsítése

- (1) A tagállamok a lehetőségekhez mérten egyszerűsítik a nonprofit szervezetek alapítását, bejegyzését, működését, finanszírozását, jelentéstételi kötelezettségeit és határokon átnyúló tevékenységeit szabályozó nemzeti törvényeiket, rendeleteiket vagy közigazgatási gyakorlataikat annak biztosítása érdekében, hogy az egyesülés szabadsága minden szinten védelmet élvezzen, valamint hogy kiküszöböljenek minden olyan akadályt és indokolatlan megkülönböztetést, amely –

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).

2022. február 17., csütörtök

állampolgárságtól függetlenül – érinti a jogi vagy természetes személyek vagy e személyek csoportjai azon képességét, hogy a tagállam területén nonprofit szervezetet hozzanak létre, jegyezzenek be vagy működtessenek, ideértve például a banki és pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetővé tételét, valamint a határokon átnyúló adományozás és eszközallokáció biztonságos és védett csatornáinak biztosítását az Unión belül és kívül.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek elektronikus azonosítási rendszerekhez férjenek hozzá adminisztratív eljárások elvégzése érdekében, a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁷⁾ (eIDAS rendelet) vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.

7. cikk**A megfelelő ügyintézéshez való jog**

(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek alapítását, bejegyzését, műveleteit, finanszírozását, jelentéstételi kötelezettségeit és határokon átnyúló tevékenységeit szabályozó nemzeti törvények, rendeletek vagy igazgatási gyakorlatok alkalmazását egy kijelölt szabályozó hatóság végezze, amelynek hatásköreit és feladatköreit jogszabály határozza meg egyértelműen, és azokat a megfelelő ügyintézéshez való joggal összhangban gyakorolja, többek között az ügyek részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül történő elintézéséhez való jog vonatkozásában.

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nonprofit szervezetek alapítását, bejegyzését, műveleteit, finanszírozását, jelentéstételi kötelezettségeit és határokon átnyúló tevékenységeit szabályozó nemzeti törvényeket, rendeleteket vagy igazgatási gyakorlatokat megsértő nonprofit szervezetek számára megfelelő értesítést kell biztosítani az állítólagos jogsértésről, és megfelelő lehetőséget kell biztosítani az adminisztratív jellegű jogsértések orvoslására.

(3) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nonprofit szervezetek ellenőrzésére és felügyeletére vonatkozó szabályozásokat és gyakorlatokat jogszabályban írják elő, és azok az általuk elérni kívánt jogszerű célokkal arányosak legyenek. Ez magában foglalja annak biztosítását, hogy az ilyen szabályozások és gyakorlatok főszabályként nem lehetnek szigorúbbak a magánvállalkozásokra vonatkozóknál, valamint végrehajtásuk nem akadályozhatja a nonprofit szervezetek belső igazgatását és nem eredményezhet indokolatlan adminisztratív vagy pénzügyi terhet az érintett szervezetek számára.

(4) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nonprofit szervezetek ellenőrzését és nyilvántartását olyan kijelölt szabályozó hatóságok végezzék, amelyek hatásköreit és feladatköreit egyértelmű jogszabály határozza meg, és azokat a megfelelő ügyintézéshez való joggal összhangban függetlenül gyakorolják, többek között az esetleges vizsgálatok és auditok indokainak, a vizsgálatok és auditok eljárásainak, időtartamának és hatókörének, valamint a vizsgálatokat és auditokat végző tisztviselők hatásköreinek vonatkozásában.

(5) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nyilvánosság számára átfogó, könnyen hozzáférhető és érthető információk álljanak rendelkezésre a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek alapítását, bejegyzését, műveleteit, finanszírozását, jelentéstételi követelményeit és határokon átnyúló tevékenységeit szabályozó nemzeti törvényekre, rendeletekre vagy igazgatási gyakorlatokra, valamint az illetékes szabályozó és felügyeleti hatóságok hatáskörére, eljárásaira és működésére vonatkozóan.

8. cikk**Hatékony jogorvoslathoz való jog**

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a valamely tagállam területén letelepedett, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek létrehozásához, bejegyzéséhez, működéséhez, finanszírozásához, jelentéstételi kötelezettségéhez és határokon átnyúló tevékenységeihez kapcsolódó jogos érdekekkel rendelkező személyek hatékony panasztételi mechanizmusokhoz férjenek hozzá egy illetékes független hatóság, például ombudsman vagy a nemzeti emberi jogi intézmény előtt annak érdekében, hogy jogaik érvényesítéséhez segítséget kérjenek, és hatékony közigazgatási és bírósági jogorvoslattal élhessenek annak érdekében, hogy a jogaik és kötelezettségeik gyakorlását érintő jogi aktusok vagy határozatok felülvizsgálatát kérjék. E személyek közé tartoznak a nonprofit szervezetek, azok alapítói, igazgatói, alkalmazottai és a nonprofit szervezetek tevékenységeinek kedvezményezettjei.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

2022. február 17., csütörtök

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezet betiltására vagy felosztatására, annak tevékenységei felfüggesztésére vagy pénzeszközeinek befagyasztására irányuló határozat elleni bármely fellebbezés, illetve az ilyen határozat bármely megtámadása főszabályként halasztó hatállyal bír az ilyen határozat tekintetében, kivéve, ha a halasztó hatály büntetőjogi rendelkezések érvényesítésének akadályozását eredményezné.

(3) A tagállamok meghoznak valamennyi szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetek kereshetőségi jogot kapjanak a nemzeti bíróságok előtt, többek között adott esetben harmadik felek bírósági eljárások során történő tanúskodására vonatkozóan.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a jogi személyiséggel nem rendelkező nonprofit szervezeteket kijelölt személyek képviselhesék az illetékes nemzeti hatóságok és bíróságok előtt az e cikkben említett jogorvoslati lehetőségekhez való hozzáférés érdekében.

III. fejezet

Szabályozási keret

9. cikk

Célok és tevékenységek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön működő nonprofit szervezeteknek a céljaik meghatározására és az e célok eléréséhez szükséges tevékenységek végzésére vonatkozó szabadságát csak kivételes közbiztonsági okokból lehessen korlátozni. Fel kell számolniuk minden olyan akadályt vagy korlátozást, amely korlátozza a nonprofit szervezetek azon képességét, hogy ilyen célokat kövessenek és ilyen tevékenységeket végezzenek.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön működő nonprofit szervezetek szabadon meghatározhassák tevékenységük – helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi – hatókörét.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön a nonprofit szervezetek megalakulását és működését szabályozó, a nemzeti jogszabályokban, rendeletekben vagy közigazgatási gyakorlatban előírt egyetlen alaki követelmény se jelentsen indokolatlan pénzügyi és adminisztratív terhet. Ez magában foglalja a nem tagságon alapuló szervezetek esetében annak lehetőségét, hogy ilyen szervezeteket jogszerűen ajándékozás vagy hagyaték révén hozzanak létre.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön működő nonprofit szervezetek egy másik olyan nonprofit szervezet vagy szövetség tagjává válhassanak, amelyet a területükön vagy egy másik tagállam területén hoztak létre vagy jegyeztek be, és biztosítják, hogy a szóban forgó tagság ne eredményezzen hátrányt az érintett szervezet számára.

10. cikk

Tagság

(1) A tagállamok biztosítják, hogy bármely természetes vagy jogi személy kérelmezhesse tagként való felvételét egy, a területén alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetbe – amennyiben az jogi formájára tekintettel lehetséges –, a szóban forgó szervezet alapszabálya és alapító okirata szerint, valamint szabadon gyakorolhassa a tagsági jogait a szervezet alapszabálya és a szabályozási megkötések alapján.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok alapján a területén alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetben való tagság következményeként ne alkalmazzanak büntetéseket vagy korlátozó intézkedéseket, kivéve, ha a szóban forgó következmény büntetőjogi rendelkezések érvényesítéséből fakad.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek szabadon meghatározhassák tagságuk összetételét. Ez magában foglalhatja a tagokra vonatkozó különleges követelmények meghatározását, észszerű és objektív kritériumok alapján.

11. cikk

Alapszabály

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek szabadon elfogadhassák saját alapszabályukat, alapító okiratukat és szabályzatukat, beleértve a belső irányítási struktúrájukra, valamint az igazgatótanács és a képviselők kijelölésére irányadó szabályokat is.

2022. február 17., csütörtök

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezetek alapszabályára vonatkozó nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok ne írassák elő a nonprofit szervezetek számára, hogy az alapszabályukban az alábbiakon kívüli információkat is megadjanak:

- a) a szervezet neve és címe (létesítő okirat szerinti székhelye);
- b) a szervezet céljai és tevékenységei;
- c) a szervezet irányítási szabályai, irányító testületeinek hatáskörei és adott esetben azon személyek kijelölése, akik jogosultak a szervezet nevében eljárni;
- d) a szervezet tagjainak jogai és kötelezettségei;
- e) az alapszabály elfogadásának időpontja, és az alapító tagok neve és létesítő okirat szerinti székhelyének címe, amennyiben azok jogi személyek;
- f) az alapszabály módosítására alkalmazandó eljárás; valamint
- g) a szervezet feloszlására vagy más nonprofit szervezettel való egyesülésére vonatkozó eljárások.

(3) A nonprofit szervezetek kötelezhetők arra, hogy alapszabályukban vagy éves jelentésükben közzétegyenek és nyilvánosságra hozzanak a működésükre, tevékenységükre, irányítótestületi tagjaikra, képviselőikre és finanszírozásukra vonatkozó további információkat, amennyiben erre közérdekű célból szükség van a szervezet céljai és tevékenységei tekintetében.

12. cikk**Jogi személyiség**

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön működő nonprofit szervezet szabadon dönthessen arról, hogy jogi személyiséget kíván-e szerezni, függetlenül attól, hogy a tagállamok előírhatják, hogy mely szervezeti formák rendelkeznek jogi személyiséggel.

(2) Ha egy nonprofit szervezet jogi személyiséget szerzett, a tagállamok biztosítják, hogy a szervezet jogi személyisége egyértelműen megkülönböztethető legyen tagjai, alapítói vagy az említett szervezethez kapcsolódó egyéb jogi személyek jogi személyiségétől.

(3) A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy szükség esetén a bejegyzés vagy az alapítási aktus véglegesítése elegendő legyen ahhoz, hogy a nonprofit szervezetek jogi személyiséget szerezzenek.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az előzetes engedélyezés ne lehessen előfeltétele annak, hogy egy nonprofit szervezet jogi személyiséget szerezzen, és ehhez kapcsolódó jogképességét gyakorolja.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a természetes vagy jogi személyek olyan egymással együttműködő csoportjai, amelyek nem kívántak jogi személyiséget szerezni, ne minősüljenek jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetnek kizárólag annak érdekében, hogy nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok vonatkozzanak rájuk, és ezáltal szabályozzák vagy befolyásolják működésüket, finanszírozásukat és határokon átnyúló tevékenységeiket, kivéve, ha megalapozottan állítható, hogy a nonprofit szervezet a nemzeti jog szerint bünszervezet.

13. cikk**Bejegyzés**

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a hivatalos bejegyzés ne legyen előfeltétele vagy akadálya a területükön alapított vagy működő nonprofit szervezetek létrehozásának vagy működésének.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön működő nonprofit szervezetek bejegyzési eljárásai hozzáférhető, felhasználóbarátok és átláthatók legyenek.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön működő nonprofit szervezetek bejegyzését szabályozó, a nemzeti jogszabályokban, rendeletekben vagy közigazgatási gyakorlatban előírt követelmények ne jelentsenek indokolatlan pénzügyi és adminisztratív terhet. Ez magában foglalja a bejegyzési kérelem benyújtását követő 30 napon belül alkalmazandó hallgatólagos jóváhagyási mechanizmus létrehozását, valamint az újbóli bejegyzési és megújítási követelmények bevezetésétől való tartózkodást.

2022. február 17., csütörtök

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezetek bejegyzésére alkalmazandó díjak ne haladják meg azok adminisztratív költségeit, és az arányosság elvére figyelemmel semmiképpen se jelentsenek indokolatlan pénzügyi terhet.
- (5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a területükön alapított nonprofit szervezetek elektronikus úton is bejegyezhetőek legyenek, biztosítva ugyanakkor a nem elektronikus úton történő bejegyzés lehetőségét.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy a bíróság vagy más illetékes nemzeti hatóság előtt való személyes megjelenésre nonprofit szervezet bejegyzése céljából csak akkor legyen szükség, ha ez a kérelmező személyazonosságának megállapításához szükséges.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy azok a kérelmezők, akik másik tagállamban laknak vagy rendelkeznek létesítő okirat szerinti székhellyel, és akiknek egy nonprofit szervezet bejegyzése céljából bíróság előtt vagy más illetékes nemzeti hatóság előtt kell megjelenniük, ezt megtehetessék a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes bírósága vagy más illetékes hatósága előtt, és az említett megjelenést elegendőnek tekintsék a bejegyző tagállamban történő bejegyzéshez.
- (8) A tagállamok adatbázist vezetnek a bejegyzett nonprofit szervezetekről, beleértve az elfogadott és elutasított kérelmek számára vonatkozó statisztikai információkat is, figyelembe véve az adatvédelmi elveket és a magánélethez való jogot.

14. cikk

A közhasznú jogállás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az Unió valamely tagállamában alapított vagy bejegyzett nonprofit szervezet kérelmezhesse a közjóhoz való hozzájárulásának elismerését, és ennek megfelelő jogállást kaphasson a nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok szerint, kizárólag bejelentett vagy tényleges célja, struktúrája és az adott jogállást megadó tagállam területéhez kapcsolódó tevékenységei alapján.
- (2) A tagállamok nemzeti törvényeket, rendeleteket vagy közigazgatási gyakorlatokat fogadnak el, hogy lehetővé tegyék a nonprofit szervezetek közjóhoz való hozzájárulásának elismerését és a megfelelő jogállás megszerzését, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a szervezet célja és tényleges tevékenysége olyan közhasznú célt szolgál, amely a társadalom vagy annak egy része jóllétét szolgálja, és így előnyös a közjó számára, kivéve, ha az módszeresen és közvetlenül egy adott politikai párt struktúrájának javát szolgálja. Többek között az alábbi célok tekintendők közhasznúnak:
- i. művészetek, kultúra vagy történelmi emlékek megőrzése;
 - ii. környezetvédelem és éghajlatváltozás
 - iii. az alapvető jogok és az uniós értékek, köztük a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása és védelme, illetve a nemek, fajok, etnikai hovatartozáson, valláson, fogyatékonyságon, szexuális irányultságon vagy más okon alapuló megkülönböztetés felszámolása;
 - iv. társadalmi igazságosság, társadalmi befogadás és szegénység, ideértve a szegénység megelőzését vagy enyhítését;
 - v. humanitárius segítségnyújtás és humanitárius segély, beleértve a katasztrófaelhárítást is;
 - vi. fejlesztési segély és fejlesztési együttműködés;
 - vii. a lakosság kiszolgáltatott csoportjainak – többek között a gyermekeknek, az időseknek, a fogyatékonysággal élőknek, a nemzetközi védelmet kérő vagy abban részesülő személyeknek, valamint a hajléktalanságban élőknek – védelme, segítése és támogatása;
 - viii. állatok védelme;
 - ix. tudomány, kutatás és innováció;
 - x. oktatás és képzés, valamint a fiatalok bevonása;
 - xi. az egészség és a jóllét előmozdítása és védelme, beleértve az orvosi ellátást is;

2022. február 17., csütörtök

- xii. fogyasztóvédelem;
 - xiii. amatőr sportok és népszerűsítésük.
- b) a nonprofit szervezet által termelt, bármely gazdasági vagy más jövedelemszerző tevékenységből származó többletbevétel kizárólag a szervezet közhasznú célkitűzéseire használható fel;
- c) nonprofit szervezetek megszűnése esetén alapszabályban foglalt biztosítékok garantálják, hogy azok minden eszköze továbbra is közhasznú célokat szolgáljon;
- d) a szervezet irányító struktúrájának alkalmazottnak nem minősülő tagjai nem jogosultak a megfelelő költségtérítésen felüli javadalmazásra.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a közjóhoz hozzájáruló szervezetként elismert nonprofit szervezetek esetében, amelyek a nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok alapján megfelelő jogállást kaptak, ezt a jogállást csak akkor vonhassák vissza, ha az illetékes szabályozó hatóság megfelelő bizonyítékokkal alátámasztja, hogy a nonprofit szervezet már nem felel meg a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek.

15. cikk**Megszüntetés, betiltás, felosztatás**

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy egy nonprofit szervezet csak a tagok döntésével vagy a bíróság döntésével legyen megszüntethető.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy egy nonprofit szervezet kényszerű megszüntetésére, betiltására vagy felosztatására csak a nemzeti jog olyan megsértése esetén kerülhessen sor, amelyet nem lehet helyreigazítani vagy orvosolni.
- (3) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy egy nonprofit szervezet kényszerű megszüntetésére, betiltására és felosztatására csak csőd, tartós inaktivitás, vagy a közbiztonságot veszélyeztető, az uniós jog által elismert súlyos szabálytalanság esetén kerülhessen sor.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezet alapítóinak, igazgatóinak, alkalmazottainak vagy tagjainak egyéni jogsértései, ha nem a szervezet nevében járnak el, főszabályként ne eredményezzék a szervezet kényszerű megszüntetését, betiltását és felosztatását.
- (5) Az e cikkben előírt védelem a nonprofit szervezet tevékenységeinek felfüggesztésére is vonatkozik, ha ez a felfüggesztés a szervezet működésének a felszámolással egyenértékű befagyását eredményezheti.

IV. fejezet**Egyenlő bánásmód és mobilitás****16. cikk****Egyenlő bánásmód**

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a joghatóságukon belül működő, más tagállamban alapított vagy bejegyzett nonprofit szervezeteket ugyanolyan bánásmódban részesüljenek, mint a joghatóságukon belül alapított vagy bejegyzett nonprofit szervezeteket, beleértve a szolgáltatásokhoz, például a banki szolgáltatásokhoz való hozzáférést, az engedélyek megadását és adott esetben – az alkalmazandó nemzeti törvények, rendeletek és közigazgatási gyakorlatok függvényében – a pénzügyi és adózási bánásmódot, valamint a tagállam joghatóságában zajló vagy a tagállam közjavát szolgáló tevékenységek finanszírozásához való hozzáférést.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok nem követelhetnek meg a más tagállamban alapított vagy bejegyzett, de a joghatóságukon belül működő nonprofit szervezetektől az egy másik tagállamban nonprofit szervezetként történt alapítás vagy bejegyzés igazolásától eltérő bizonyítékokat.

17. cikk**A nem önkényes bánásmód elve**

A tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetekre vonatkozó nemzeti szabályok ne eredményezzenek indokolatlan megkülönböztetést kizárólag a szervezet céljának, tevékenységi körének vagy finanszírozási forrásának politikai kívánatossága alapján.

2022. február 17., csütörtök

18. cikk

Határokon átnyúló mobilitás és folyamatosság

(1) A tagállamok felszámolnak minden olyan akadályt, amely befolyásolja a másik tagállamban alapított vagy bejegyzett nonprofit szervezeteknek a letelepedés szabadságához, a szolgáltatások szabad áramlásához és a tőke szabad áramlásához való joga területükön való gyakorlását. Ez nem érinti a tagállamok azon előjogát, hogy ahhoz, hogy egy nonprofit szervezet hivatalos státuszt kapjon, megköveteljék, hogy a szervezet a letelepedési helye és/vagy szándékolt működési helye szerinti tagállam jogával összhangban jogi személyiséggel rendelkezzen vagy szerepeljen a nemzeti nyilvántartásban.

(2) A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy egy másik tagállamban bejegyzett nonprofit szervezet jogosult legyen az alábbiakra:

- a) létesítő okirat szerinti székhelyének áthelyezése a területére anélkül, hogy a szervezetet új jogi személyként meg kellene alapítani vagy bejegyezni;
- b) hozzáférés egy olyan egyszerűsített regisztrációs eljáráshoz, amely elismeri a nonprofit szervezet által a korábbi bejegyzése szerinti tagállamban korábban benyújtott információkat és dokumentumokat

19. cikk

Határon átnyúló átalakulások és egyesülések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a joghatóságukon belül alapított vagy bejegyzett nonprofit szervezet átalakulhasson vagy beolvadhasson egy másik tagállamban alapított vagy bejegyzett másik nonprofit szervezetbe, anélkül, hogy a szóban forgó egyesülés vagy átalakulás a szervezet kényszerű megszüntetését, betiltását vagy felosztatását, vagy tevékenységeinek felfüggesztését eredményezné.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett átalakítás vagy egyesülés esetén az átalakuló vagy egyesülő nonprofit szervezet szabadon létesíthessen irodát vagy tevékenységet a céltagállamban.

(3) A tagállamok az egyenértékűség elve alapján határozzák meg az átalakult vagy egyesült szervezet jogi formáját.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az (1) bekezdésben említett átalakulás vagy egyesülés eredményeként létrejött nonprofit szervezet nem tesz eleget a fogadó tagállam nemzeti törvényeiben, rendeleteiben vagy közigazgatási gyakorlatában meghatározott feltételeknek és követelményeknek, a nonprofit szervezet észszerű határidőt kapjon a helyzetének rendezéséhez szükséges intézkedések megtételére.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a határokon átnyúló átalakulások és egyesülések ne veszélyeztessék a munkavállalók vagy szakszervezetek jogait vagy munkakörülményeit. Biztosítják, hogy – az alkalmazandó kollektív szerződésekkel, valamint az uniós és nemzeti joggal összhangban – továbbra is teljesüljenek a munkavállalókkal és a hitelezőkkel kapcsolatos munkáltatói kötelezettségek, valamint hogy a munkavállalókat, az önkénteseket, a szakszervezeteket és a munkavállalók képviselőit megfelelően tájékoztassák és konzultáljanak velük. Adott esetben tiszteletben kell tartani és fenn kell tartani a kollektív szerződéseket és a munkavállalók vezetőtestületi szintű képviseleti jogait.

V. fejezet**Finanszírozás**

20. cikk

Adománygyűjtés és az eszközök szabad felhasználása

(1) A tagállamok elhárítanak minden olyan akadályt, amely befolyásolja a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek bármilyen erőforrás megszerzésére, fogadására, elidegenítésére vagy adományozására való képességét, beleértve a pénzügyi, természetbeni és anyagi eszközöket is, vagy azon képességüket, hogy emberi erőforrásokat kérjenek vagy fogadjanak bármilyen forrásból, beleértve a belföldi, külföldi vagy nemzetközi szervezeteket is, legyen az állami szerv, magánszemély vagy magánszervezet.

2022. február 17., csütörtök

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok ne eredményezzenek eltérő bánásmódot a nonprofit szervezetekkel szemben a forrásaik vagy a finanszírozási céljaik alapján.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezetek jogosultak legyenek arra, hogy a joghatóságuk alá tartozó hasonló jogalanyokra vonatkozó nemzeti jogszabályok hatálya alá tartozó ingatlanok és eszközök tulajdonosai legyenek és ezekkel szabadon rendelkezzenek.

(4) A tagállamok minimálisra csökkentik a határokon átnyúló eszközallokációval kapcsolatos adminisztratív terhetet, és lehetővé teszik a nonprofit szervezetek számára, hogy nyereséget termeljenek jótékonyági projektekbe történő újrabefektetés céljából.

21. cikk**Közfinanszírozás**

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a közfinanszírozást egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárások útján bocsássák a nonprofit szervezetek rendelkezésére.

(2) Az (1) bekezdés a tagállamok által megosztott irányítás keretében folyósított uniós finanszírozásra is alkalmazandó, a (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁸⁾ rendelkezéseire is figyelemmel.

22. cikk**Határon átnyúló finanszírozás**

(1) A tőke szabad mozgására vonatkozó uniós szabályokkal összhangban a tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek ne szenvedjenek hátrányt annak következményeként, hogy az Unióban vagy az EGT-ben, de saját területükön kívül lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes vagy jogi személyektől kérnek vagy kapnak finanszírozást.

(2) A tőke szabad mozgására vonatkozó uniós szabályokkal összhangban a tagállamok biztosítják, hogy természetes vagy jogi személyek ne szenvedjenek hátrányt annak következményeként, ha a saját területükön kívül alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetnek finanszírozást nyújtanak.

23. cikk**Gazdasági tevékenységek**

A tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek szabadon részt vehessenek bármilyen jogszerű gazdasági, üzleti vagy kereskedelmi tevékenységben, feltéve hogy ezek a tevékenységek közvetve vagy közvetlenül nonprofit céljaikat támogatják a nemzeti törvények, rendeletek és közigazgatási gyakorlatok alapján az érintett tevékenységekre általában alkalmazandó engedélyezési vagy szabályozási követelményeknek megfelelően.

24. cikk**Jelentéstétel és a finanszírozás átláthatósága**

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezetekre a nemzeti törvények, rendeletek és közigazgatási gyakorlatok alapján alkalmazandó jelentéstételi és átláthatósági kötelezettségek ne legyenek szükségtelenül megerősítettek, és arányosak legyenek a szervezet méretével és tevékenységi körével, figyelembe véve a szervezet eszközeinek értékét és jövedelmét.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó – többek között az uniós és a nemzetközi kötelezettségeket végrehajtó – nemzeti törvények, rendeletek és közigazgatási gyakorlatok értelmében a nonprofit szervezetre vonatkozó jelentéstételi és átláthatósági kötelezettségek az ágazat és az érintett szervezetek célzott és naprakész kockázatalapú értékelésén alapuljanak, és ne eredményezzenek aránytalan követelményeket vagy a nonprofit szervezetek pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek indokolatlan korlátozását.

(3) A 11. cikk (3) bekezdése értelmében a nonprofit szervezetek évente jelentést tesznek elszámolásukról, és ezeket a jelentéseket nyilvánosságra hozzák. E jelentések információkat tartalmaznak az előző naptári év során kapott finanszírozásról, a finanszírozás eredetéről és értékéről, a hitelekről, a bankkölcsönökről és az adományokról, illetve készpénz vagy vagyon ellenszolgáltatás nélküli átvételéről.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

2022. február 17., csütörtök

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti törvények, rendeletek és közigazgatási gyakorlatok alapján a nonprofit szervezetekre vonatkozó jelentéstételi és átláthatósági kötelezettségek ne okozzanak eltérő bánásmódot az ilyen szervezetek között és ne korlátozzák jogaikat vagy kötelezettségeiket finanszírozási forrásaik, céljaik vagy tevékenységeik alapján.

VI. fejezet

Titoktartás

25. cikk

A tagság bizalmas kezelése

(1) Ha egy nonprofit szervezet tagságon alapul, a tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a tagokra vonatkozó információk bizalmasak maradhassanak.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezet tagságára vonatkozó, a természetes személynek minősülő tagokkal kapcsolatos információkhoz az illetékes hatóság csak akkor férhessen hozzá, ha a hozzáférés olyan bűncselekmények nyilvános büntetőjogi kivizsgálásához szükséges, amelyek legfeljebb 1 év szabadságvesztéssel büntethetők, és kizárólag egy független bíróság határozatát követően.

26. cikk

Bizalmas és érzékeny információk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti törvények, rendeletek vagy közigazgatási gyakorlatok ne eredményezzenek olyan kötelezettséget, amelynek értelmében a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezeteknek nyilvánosan közzé kell tenniük olyan bizalmas és érzékeny információkat, mint például a szervezet alkalmazottainak, önkénteseinek, tagjainak, alapítóinak vagy adományozóinak személyes adatai.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek hozzáférjenek hatékony jogorvoslathoz bizalmas vagy érzékeny információik jogellenes megszerzésének, felhasználásának vagy nyilvánosságra hozatalának megelőzése vagy ilyen esetben a jogorvoslat kérése érdekében.

(3) A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a nonprofit szervezetek bizalmas vagy érzékeny információinak jogellenes megszerzése, felhasználása vagy nyilvánosságra hozatalával szembeni védelem e cikk szerint alkalmazandó legyen az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések, auditok és egyéb felügyeleti tevékenységek vonatkozásában.

27. cikk

Megfigyelés

A tagállamok biztosítják, hogy a nonprofit szervezeteket nem vetik alá indokolatlan és aránytalan mértékű felügyeletnek, ideértve különösen azok működését vagy kommunikációját, vagy a szervezet alapítóit, irányító struktúráinak tagjait, más tagjait, személyzetét, önkénteseit, adományozóit vagy más ahhoz kapcsolódó magánfeleket, kivéve, ha ez a közbiztonság érdekében indokolt.

VII. fejezet

Záró rendelkezések

28. cikk

Kedvezőbb bánásmód és csökkentést kizáró rendelkezés

(1) A tagállamok bevezethetnek vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek kedvezőbb bánásmódot biztosítanak a területükön alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetek számára az ezen irányelvben foglaltakhoz képest.

(2) Ezen irányelv végrehajtása nem indokolja a nemzeti, uniós vagy nemzetközi jog által eleve biztosított védelem mértékének csökkentését, beleértve az alapvető jogokat is, az ezen irányelv hatálya alá tartozó területeken.

29. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok ... [1 évvel ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően]-ig elfogadják és kihirdetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

2022. február 17., csütörtök

(2) A tagállamok időben, átláthatóan és érdemben konzultálnak a területükön már alapított, bejegyzett vagy működő nonprofit szervezetekkel ezen irányelv rendelkezéseinek átültetéséről és végrehajtásáról.

30. cikk

Jelentéstétel, értékelés és felülvizsgálat

(1) A tagállamok megadják a Bizottság részére az ezen irányelv végrehajtásával és alkalmazásával kapcsolatos minden releváns információt. A rendelkezésre bocsátott információk alapján a Bizottság legkésőbb három évvel az irányelv átültetésének határidejét követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról és alkalmazásáról.

(2) A Bizottság az átültetési határidőt követő három éven belül, figyelembe véve az (1) bekezdés szerint benyújtott jelentését, jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely értékeli az ezen irányelvet átültető nemzeti jog hatását. A jelentés értékeli az irányelv alkalmazásának módját, valamint figyelembe fogja venni további intézkedések szükségességét, ami adott esetben magában foglalja a nonprofit szervezetekre alkalmazandó nemzeti jog további harmonizálását célzó módosításokat is.

(3) A Bizottság nyilvánosságra hozza és könnyen hozzáférhetővé teszi az (1) és (2) bekezdésben említett jelentéseket.

31. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0045

Az európai fiatalok szerepvállalásának növelése: a járvány utáni foglalkoztatás és társadalmi fellendülés**Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az európai fiatalok szerepvállalásának növeléséről: a járvány utáni foglalkoztatás és társadalmi fellendülés (2021/2952(RSP))**

(2022/C 342/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkére, valamint 5. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 166. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 14., 15., 32. és 34. cikkére,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére, különösen annak 1., 3. és 4. elvére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, az EU és annak valamennyi tagállama által aláírt és megerősített ENSZ-egyezményre (UN CRPD), és annak 2011. január 21-i európai uniós hatálybalépésére a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozatnak⁽¹⁾ megfelelően, és különösen annak a munkáról és foglalkoztatásról szóló 27. cikkére,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására⁽²⁾,
- tekintettel az ifjúsági garanciáról szóló, 2020. október 8-i állásfoglalására⁽³⁾,
- tekintettel a Covid19 ifjúságra és sportra kifejtett hatásáról szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására⁽⁴⁾,
- tekintettel a Parlamentnek a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek folyamatban lévő értékelése tekintetében fennálló, tájékozódáshoz való jogáról szóló, 2021. május 20-i állásfoglalására⁽⁵⁾,
- tekintettel a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására,
- tekintettel „A 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret és a saját források: ideje megfelelni a polgárok eljárásainak” című, 2019. október 10-i állásfoglalására⁽⁶⁾,
- tekintettel a Parlamentnek a Bizottság és a Tanács folyamatban lévő, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek vonatkozó értékelésével kapcsolatos véleményéről szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására⁽⁷⁾,
- tekintettel az európai gyermekgaranciáról szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontjáról szóló, 2021. június 8-i álláspontjáról⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL L 23., 2010.1.27., 35. o.⁽²⁾ HL C 316., 2021.8.6., 2. o.⁽³⁾ HL C 395., 2021.9.29., 101. o.⁽⁴⁾ HL C 465., 2021.11.17., 82. o.⁽⁵⁾ HL C 15., 2022.1.12., 184. o.⁽⁶⁾ HL C 202., 2021.5.28., 31. o.⁽⁷⁾ HL C 67., 2022.2.8., 90. o.⁽⁸⁾ HL C 506., 2021.12.15., 94. o.⁽⁹⁾ HL C 67., 2022.2.8., 186. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet „Ifjúsági foglalkoztatás a Covid19 idején” című, 2021. október 21-i jelentésére,
- tekintettel a 2021. évi Európai Ifjúsági Rendezvény „Az Európa jövőjéről szóló konferencia számára készített ifjúsági ötletjelentés” című jelentésére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Az ifjúság európai éve 2022” című véleményére,
- tekintettel az Eurofound „A Covid19 hatása a fiatalokra az EU-ban” című, 2021. november 9-i jelentésére,
- tekintettel az Európai Ifjúsági Fórum „A lezáráson túl: a világvárvány által a fiatalokon ejtett seb” című, 2021. június 17-i jelentésére ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, „A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia” című állásfoglalásra ⁽¹²⁾, különösen az európai ifjúsági célokról szóló részre,
- tekintettel az európai foglalkoztatási és szociális fejleményekről szóló, „Egy erős szociális Európa felé a Covid19-válságot követően: Az egyenlőtlenségek csökkentése és az elosztási hatások kezelése” című, 2021. október 12-i bizottsági jelentésre,
- tekintettel az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” című, 2020. október 30-i tanácsi ajánlásra ⁽¹³⁾,
- tekintettel „A művészek helyzetéről és a kulturális helyreállításról az Unióban” című, 2021. október 20-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési programról szóló, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közleményről szóló, 2021. február 11-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a platform-munkavállalók méltányos munkafeltételeiről, jogairól és szociális védelméről – a digitális fejlődéshez kapcsolódó új foglalkoztatási formákról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a fiatalok elképzeléseiről szóló jelentésre, amely a 2021-es Európai Ifjúsági Rendezvényen készült az Európa jövőjéről szóló konferencia számára,
- tekintettel „Az európai ifjúság szerepvállalásának növelése: a világvárványt követő foglalkoztatás és társadalmi fellendülés” címmel a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000075 – B9-0002/2022 és O-000077 – B9-0003/2022),
- tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság állásfoglalási indítványára,

⁽¹⁰⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁽¹¹⁾ Moxon, D., Bacalso, C. és Șerban, A. M., *Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe* (A világvárványon túl: a Covid19 által az európai fiatalokra gyakorolt hatás), Európai Ifjúsági Fórum, Brüsszel, 2021.

⁽¹²⁾ HL C 456., 2018.12.18., 1. o.

⁽¹³⁾ HL C 372., 2020.11.4., 1. o.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0430.

⁽¹⁵⁾ HL C 465., 2021.11.17., 110. o.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0385.

2022. február 17., csütörtök

- A. mivel a Covid19-világjárvány pusztító hatást gyakorolt a fiatalok foglalkoztatási és társadalmi helyzetére Európában, és a személyes fejlődés lehetőségeinek beszűkülésével vagy átmeneti megszűnésével, a foglalkoztatási ráták csökkenésével, és ennek megfelelően a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) számának növekedésével járt; mivel a fiatalok személyes jövedelme jelentősen csökkent, és nőtt a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata; mivel a jövőbeli munkaerőpiaci részvételük esélyei veszélybe kerültek; mivel azonnali fellépésre van szükség a fiatalok jövőjének és jóllétének biztosításához és javításához; mivel az ifjúsági munkanélküliségi ráta 15,9 %, ami 2,5-szer magasabb, mint az általános munkanélküliségi ráta;
- B. mivel az előrejelzések szerint a Covid19-világjárvány következményeként nőni fog a szegénységi ráta; mivel a 2007–2008-as pénzügyi válság által különösen súlyosan érintett országokban ismét átlagon felüli mértékben nőtt az ifjúsági munkanélküliség; mivel a nőket, a fiatalokat, az idősebbeket, a fogyatékosokkal élő személyeket és a nagycsaládokat ez a fejlemény jobban veszélyezteti; mivel a Bizottság 2022 őszére vonatkozó gazdasági előrejelzése ígéretes számadatokat mutat: a munkanélküliség várhatóan csökkenni fog és a munkaerőpiacok 2022-ben visszaállnak a világjárvány előtti szintre; mivel a válság továbbra is különösen súlyosan érinti a fiatalokat; mivel a fiatal munkavállalók száma 2021. első negyedévéhez képest csökkent, és mivel 2022-ben és 2023-ban várhatóan 3,4 millió munkahely keletkezik majd⁽¹⁷⁾, alapvető fontosságú lesz annak biztosítása, hogy a fiatalok is részesüljenek az új foglalkoztatási lehetőségekből; mivel a szegénység ellen védekezve egyre több fiatal választja azt a megoldást, hogy a szülői otthonában él; mivel a háromgenerációs háztartások 29 %-a ki van téve a szegénység kockázatának, 13 %-uk pedig súlyos anyagi nélkülözésben él;
- C. mivel az egyes országok között már a koronavírus-járvány előtt kialakult különbségek jórészt továbbra is fennállnak, a NEET-fiatalok aránya tekintetében is;
- D. mivel 2020-ban a NEET-fiatalok aránya a nők körében átlagosan 1,3-szor magasabb volt, mint a férfiak körében; mivel a NEET-fiatalok aránya tekintetében a nők és a férfiak között fennálló különbség a kelet-európai országokban különösen magas a családi kötelezettségek miatt; mivel az iskolai végzettségi szint növekedésével csökken a NEET-fiatalok aránya; mivel a déli és a mediterrán országokban magasabb a NEET-fiatalok csoportján belül a tartósan munkanélküliek és az elbátoratlanodott munkavállalók aránya;
- E. mivel a fiatalok képezik Európa fenntartható gazdasági és társadalmi jólétének alapját, és – amint azt az európai ifjúsági stratégia és a megerősített európai ifjúsági garancia is kiemeli – az EU számára kulcsfontosságú prioritást jelentenek, ezért elsőbbséget élvező intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy támogatni és védeni lehessen őket, iránymutatást és befogadó környezetet lehessen biztosítani számukra, mert megérdemlik, hogy lehetőségeket teremtsünk számukra;
- F. mivel a Covid19-világjárvány következtében a 15–24 éves korcsoportba tartozók nagyobb arányban veszítették el az állásukat, mint a 25–29 éves korcsoportba tartozók, különösen a nők körében; mivel a fiatalokat különösen súlyosan érintette az, hogy a munkaidő nagyobb mértékben csökkent, mint maga a foglalkoztatási arány; mivel a munkanélküliségi adatok a Covid19-válság során elvesztett munkahelyeknek csak kis részét tükrözik, hiszen a fiatalok közül sokan úgy veszítették el az állásukat, hogy nem jogosultak munkanélküli segélyre vagy más jövedelemtámogatásra;
- G. mivel az EU ifjúsági stratégiája (2019–2027) célként tűzi ki a fiatalok civil társadalmi részvételének fokozását;
- H. mivel a fiatalok körében nagyon magas az atipikus munkavégzés aránya, és a fiatalok 43,8 %-a ideiglenes munkát végez az EU-ban;
- I. mivel 2021 szeptemberében Ursula von der Leyen elnök azt javasolta, hogy 2022 az ifjúság európai éve legyen, hogy ennek keretében át lehessen tekinteni az európai fiatalok előtt álló perspektívákat, és olyan európai, nemzeti, regionális és helyi szakpolitikákra és jogalkotási javaslatokra lehessen összpontosítani, amelyek Unió-szerte lehetőségeket teremtenek a fiatalok számára; mivel ennek a javaslatnak valódi és hatékony lendületet kell adnia a fiatalok munkakörülményeinek javításához az Európai Unióban;

⁽¹⁷⁾ Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság, *Európai gazdasági előrejelzés – 2021. ősz*, Európai Bizottság, 2021.

2022. február 17., csütörtök

- J. mivel a fiatalok mentális egészsége jelentősen romlott a világjárvány idején, és a mentális egészséggel kapcsolatos problémák több tagállamban megkétszereződtek a válság előtti szinthez képest; mivel 2021 tavaszán a 18–34 éves korcsoportba tartozó fiatalok 64 %-át fenyegette a depresszió veszélye, részben a hosszabb távú foglalkoztatási, pénzügyi és oktatási kilátások hiánya, valamint a magányosság és a társadalmi elszigeteltség miatt; mivel Európában kilenc milliő (10 és 19 éves kor közötti) serdülő él mentális egészségügyi zavarokkal, és az esetek több mint felét szorongás és depresszió okozza; mivel a mentális egészség romlása a mentális egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés zavarainak és a munkahelyi feladatok megnövekedett számának, valamint a fiatalokat aránytalanul nagy mértékben érintő munkaerőpiaci válságnak is tulajdonítható; mivel a 15–19 éves európai fiúk 19 %-a, és az azonos korú európai lányok 16 %-a szenved valamilyen mentális zavarban; mivel az öngyilkosság a második vezető halálozási ok Európában a fiatalok körében;
- K. mivel valószínűbb, hogy az erőforrások szűkösségében és bizonytalan családi körülmények között felnövő gyermekek szegénységgel és társadalmi kirekesztéssel szembesülnek, olyan messzire nyúló hatásokkal, amelyek befolyásolják fejlődésüket és később a felnőttkorukat, valamint a megfelelő készségekhez való hozzáférésüket, és korlátozzák munkalehetőségeiket, megteremtve a generációkon átívelő szegénység ördögi körét; mivel az Unió kulcsszerepet játszhat a gyermekszegénység és a gyermekek társadalmi kirekesztése elleni általános küzdelemben; mivel az európai gyermekgarancia célja a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzése és leküzdése azáltal, hogy a rászoruló gyermekek számára ingyenes és tényleges hozzáférést biztosít az olyan kulcsfontosságú szolgáltatásokhoz, mint a koragyermekkori nevelés és gondozás, az oktatási és iskolai tevékenységek, az egészségügyi ellátás, az egészséges táplálkozás, a minden iskolai napon legalább egyszeri egészséges étkezés és a megfelelő lakhatás;
- L. mivel a Bathi Egyetem által vezetett és 10 országban lebonyolított, 2021 szeptemberében közzétett globális felmérés feltárja, hogy a fiatalok közel 60 %-a nagyon aggódik vagy rendkívüli módon aggódik az éghajlati vészhelyzet miatt, hiszen a megkérdezettek több mint 45 %-a azt állította, hogy az éghajlattal kapcsolatos érzései kihatnak a mindennapi életére, háromnegyedük pedig úgy nyilatkozott, hogy ijesztőnek tartja a jövőt; mivel 83 %-uk egyetértett azzal, hogy nem törődünk a bolygóval, 65 %-uk pedig úgy gondolja, hogy a kormányok cserben hagyták a fiatalokat;
- M. mivel a civil társadalmi részvétel bizonyítottan előnyös az egyén jólléte szempontjából, hiszen bővíti az egyén társadalmi hálózatát, több lehetőséget biztosít a gazdasági, társadalmi és fizikai aktivitásra, és csökkenti a mentális egészségügyi zavarok kialakulásának kockázatát;
- N. mivel a világjárvány következményeire tekintettel a fiatal művészek és kulturális dolgozók egy egész generációja számára nehézséget fog okozni, hogy megtalálja helyét társadalmunkban; mivel a művészek és kulturális és kreatív munkavállalók jellemzően atipikus formában végzik munkájukat, és gyakran nem rendelkeznek megfelelő szociális védelemmel, különösen a határokon átnyúló helyzetekben, ami gyakran azt eredményezi, hogy nem jutnak nyugdíjhoz, egészségügyi ellátáshoz és munkanélküli ellátáshoz; mivel az önfoglalkoztató művészek és kulturális és kreatív munkavállalók esetében a kollektív tárgyalások hiánya tovább rontja munkaerőpiaci helyzetüket, és a megfelelő szociális védelem hiányát eredményezi;
- O. mivel a kisebbségi csoportokhoz tartozó művészek és kulturális szakemberek, köztük a nők, a fiatalok, a faji, etnikai és földrajzi kisebbségek képviselői, a veszélyeztetett társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkezők, a fogyatékkal élők, az LMBTIQ+ személyek kevésbé férnek hozzá a művészi és kulturális karrierhez, és őket érintik a leg súlyosabban a világjárvány következményei;
- P. mivel az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) a fő olyan európai alap, amelynek célja a fiatalok munkába állásának javítása, valamint a minőségi és befogadó oktatáshoz és képzéshez való egyenlő hozzáférés és azok befejezésének elősegítése az általános oktatáson és szakképzésen keresztül egészen a felsőoktatásig, beleértve az egész életen át tartó tanulás előmozdítását és a tanulási célú mobilitás elősegítését, valamint a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett fiatalok társadalmi integrációjának előmozdítását, a leginkább rászoruló fiatalokat is beleértve;
- Q. mivel a NextGenerationEU központi eleme, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) történelmi jelentőségű uniós eszköz, amely segíti a tagállamokat a Covid19 gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítésében hat pillérbe tartozó reformok és beruházások révén, amelyek közül az egyik a gyermekeket és fiatalokat érintő reformokra és beruházásokra irányul;

2022. február 17., csütörtök

- R. mivel a fiatalok munkaerőpiaci beilleszkedése és társadalmi befogadása a minőségi, stabil és jól fizetett foglalkoztatáshoz, a tisztességes és megfizethető lakhatáshoz és megfelelő táplálkozáshoz, a minőségi egészségügyi és megelőzési szolgáltatásokhoz – a mentális egészség védelmét is beleértve – való egyenlő hozzáférésekre, valamint a digitális infrastruktúra minimális normáihoz való hozzáférést jelenti; mivel az oktatási és készségfejlesztési kezdeményezések, az önkéntesség, a minőségi szakmai gyakorlatok és az egész életen át tartó tanulási programok elengedhetetlenek az esélyegyenlőség és a munkaerőpiacokhoz való hozzáférés biztosításához, ugyanakkor lehetővé teszik a fiatalok számára, hogy magabiztosan kezdjék felnőtt életüket;
- S. mivel az előző pénzügyi válság megmutatta, hogy ha a fiatalok számára nem biztosítanak jó minőségi szakmai gyakorlatot és munkahelyeket – írásbeli megállapodás és tisztességes munkafeltételek alapján, beleértve a megélhetéshez szükséges fizetést, a karrier-tanácsadást és iránymutatást, valamint a továbbképzést is –, akkor ismét megnő annak kockázata, hogy arra kényszerülnek, hogy bizonytalan állásokat fogadjanak el, elhagyják hazájukat munkakeresés céljából vagy ismételten képzésre iratkoznak be, holott teljes munkaidős, állandó munkahelyet keresnek;
- T. mivel ismert, hogy a fiatalokba irányuló beruházások, különösen a szociális hatású beruházások kedvező hatással vannak a fiatalok foglalkoztatására és társadalmi részvételére, valamint mérhető társadalmi, valamint hatékony pénzügyi megtérülést eredményeznek a beruházott forrásokhoz képest, a társadalmpolitikai célkitűzések elérése mellett elősegítve a gazdasági fejlődést; mivel egyaránt fontos a meglévő eszközök és mechanizmusok alkalmazása, illetve új eszközök bevezetése;
- U. mivel a fiatalok foglalkoztatásával és társadalmi befogadásával kapcsolatos politikák egymástól való elszigeteltsége megduplázhathatja a kiadásokat, ugyanakkor a tagállamok és az érintett érdekelt felek közötti koordináció még csak kialakulóban van, és nincsenek állandó struktúrák, amelyek képesek koordinálni a különböző szereplőket, maximalizálni a hatásokat, biztosítani a teljes lefedettséget vagy ösztönözni az innovációt;
- V. mivel az olyan meglévő kezdeményezéseknek és politikáknak, mint a megerősített ifjúsági garancia, az európai ifjúsági párbeszéd, az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület, valamint az olyan új javaslatoknak, mint az ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve), 2022-ben el kell érniük a fiatalokhoz és kezelniük kell a fiatalok előtt álló kihívásokat, például az ifjúsági munkanélküliséget; mivel ezeknek a kezdeményezéseknek és politikáknak magukban kell foglalniuk az aktív és passzív munkaerőpiaci politikákat, valamint a fiatalok társadalmi befogadással kapcsolatos intézkedésekhez, illetve szociális, egészségügyi és lakhatási szolgáltatásokhoz való hatékony hozzáférést; mivel az Európai Szakképzésfejlesztési Központ arra a következtetésre jutott, hogy nem minden tanulószereződéses gyakorlati képzés és képzési lehetőség magas színvonalú, és nem minden tanulószereződéses tanuló számára biztosítja a munkaviszonyhoz kapcsolódó vagy a szociális védelemhez való jogokat; mivel 2020. október 8-i állásfoglalásában a Parlament aggodalmának adott hangot a megerősített ifjúsági garancia keretében rendelkezésre álló ajánlatok minőségével kapcsolatban, és hangsúlyozta, hogy az új és a meglévő programok és kezdeményezések keretében biztosított szakmai gyakorlatok és munkalehetőségek esetén fizetést kell adni, valamint korlátozni kell azok hosszát és számát annak érdekében, hogy a fiatalok ne szoruljanak az egymást követő, soha le nem záródó szakmai gyakorlatok csapdájába, és ne használják ki őket szociális védelem és nyugdíjjogosultság nélküli olcsó vagy akár ingyenes munkaerőként; mivel a tanulmányok azt mutatják, hogy a fiatalok jelenlegi generációja harmincas éveik elején találja meg első valódi munkahelyét;
- W. mivel az egészséges, befogadó és jövőorientált európai munkaerőpiac szempontjából kulcsfontosságú az új horizontális készségek – például a digitális készségek – folyamatos fejlesztése a fiatalok körében, valamint a gazdasági potenciállal rendelkező készségek, például a zöld vagy vállalkozói készségek fejlesztése, és minden európai fiatal számára hozzáférést kell teremteni a minőségi foglalkoztatáshoz; mivel ugyanez vonatkozik a szakképzésre, a kereskedelmi készségekre és az életviteli készségekre; mivel a munkaadók 40 %-a nem talál megfelelő készségekkel rendelkező embereket a megüresedett állások betöltésére; mivel az EU-nak le kell küzdenie a strukturális munkaerőhiány minden formáját annak érdekében, hogy hatékonyan kihasználhassa humán tőkéjét; mivel az ifjúsági munkanélküliség számos országban súlyos gazdasági és társadalmi problémává vált⁽¹⁸⁾; mivel a megfelelő digitális infrastruktúrához és a digitális készségekkel kapcsolatos képzéshez való hozzáférést mindenki számára biztosítani kell annak érdekében, hogy fel lehessen számolni a digitális jártasság terén a fiatalok között húzódo szakadékot, és mindenki számára egyenlő esélyeket lehessen biztosítani az oktatási rendszerben és a munkaerőpiacon; mivel a humán készségek, például a kritikus gondolkodás, a csapatmunka, az interkulturális kommunikáció egyformán fontosak a fiatalok egészséges életéhez, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyhoz;

⁽¹⁸⁾ Eichhorst, W., Hinte H. és Rinne, U., „IZA Policy Paper No. 65: Youth Unemployment in Europe: What to Do about It?” *Intereconomics*, 2013, 48 (4), 230–235. o.

2022. február 17., csütörtök

- X. mivel a fiatalok ifjúsági munkában, társadalmi mozgalmakban, ifjúsági szervezetekben és szociális vállalkozásban való részvétele kulcsfontosságú az új megoldások létrehozásához; mivel a fiatalok oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetének javításához, valamint a továbbképzéshez és átképzéshez, az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáféréseinek folyamatos biztosításához szükség van a magánszereplők, a vállalatok és az üzleti szektor bevonására;
- Y. mivel a fiatalokkal szembeni megkülönböztetés általában továbbra is problémát jelent Európában, mivel a fiatal nők és a nemük, etnikai hátterük (pl. a romák esetében), szexuális irányultságuk vagy identitásuk, fogyatékoságuk vagy hátrányos társadalmi-gazdasági háttérük miatt veszélyeztetett csoportba tartozó fiatalok gyakran szenvednek el megkülönböztetést, miközben sokkal nagyobb mértékben ki vannak téve a munkanélküliség, az aktív keresők szegénysége és a társadalmi kirekesztés, többek között a dolgozói szegénység kockázatának;
- Z. mivel az európai fiatalok, képviselőik és szervezeteik, valamint a szakszervezetek aktívan dolgoznak a fiatalok érdemi részvételének megszervezésében és olyan szakpolitikai ajánlások kidolgozásában, amelyek megoldásokat kínálnak a munka és a társadalmi befogadás javítására, többek között az Európa jövőjéről szóló konferencián való részvételük révén; mivel alapvető partnereknek kell tekinteni őket az ifjúság európai évének közös létrehozásában, végrehajtásában és értékelésében, valamint azon túl is;
- AA. mivel a fent említett csoportok közül sokak – különösen a fogyatékosággal élő fiatalok és a romákhoz vagy vándorló közösségekhez tartozó fiatalok – foglalkoztatási lehetőségeit súlyosan korlátozzák az olyan minőségi oktatáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos nehézségek, amely megfelelően fel tudná készíteni őket a modern munkaerőpiacra;
- AB. mivel az ifjúság létfontosságú tényezőt jelent az összes uniós régió, különösen a legkülső régiók fellendülése és fejlődése szempontjából; mivel Mayotte-ban a lakosság fele 18 év alatti, Francia Guyanában pedig minden második lakos 25 év alatti;
- AC. mivel 2016-ban az EU-ban a mezőgazdasági üzemek vezetőinek egyharmada 65 éves vagy annál idősebb volt, és az uniós mezőgazdasági üzemek vezetőinek csak 11 %-a volt 40 év alatti fiatal mezőgazdasági termelő;
- AD. mivel az uniós mezőgazdasági ágazat és mezőgazdasági üzemek alkotják gazdaságunk gerincét; mivel az élelmezésbiztonság biztosítása és a zöld átálláshoz való hozzájárulás érdekében alapvető fontosságú vonzóvá tenni a gazdálkodási tevékenységeket a fiatalok számára;
- AE. mivel a vidéki területek elnéptelenedése és a fiatalok városi területekre való elvándorlása azt mutatja, hogy megoldásokat kell találnunk, és át kell gondolnunk a fiatalok vidéken tartásához szükséges rövid, közép- és hosszú távú stratégiákat;
- AF. mivel túl sok fogyatékosággal élő fiatalnak csak védett munkahelyen kínálnak munkát, miközben néhány tagállamban nem biztosítják számukra ugyanazokat a munkavállalói vagy munkabérrrel kapcsolatos jogokat, mint a nyitott munkaerőpiacon dolgozóknak;
- AG. mivel az „Ifjúsági ötletjelentés az Európa jövőjéről szóló konferenciára” szóló, a 2021. évi európai ifjúsági rendezvényen született dokumentum megállapítja, hogy:
- az ifjúság kéri, hogy támogassák az iskolai mentálhigiénés szakemberek képzését és munkáját;
 - az EU-nak prioritásként kell kezelnie az ifjúsági munkanélküliséget, és meg kell szüntetni a nem fizetett szakmai gyakorlatokat függetlenül attól, hogy a gyakornokok milyen iskolai háttérrel és társadalmi státusszal rendelkeznek; az ifjúsági szervezeteknek és a munkáltatóknak együtt kell dolgozniuk, hogy elérjék a tanulmányok korai abbahagyását fontolgató fiatalokat, és felvilágosítsák őket a lehetőségeikről; abban is a tagállamok segítségére kellene lenni, hogy a menedékkérőket gyakorlati szakképzésben tudják részesíteni;
 - senkit nem szabad hátrahagyni a digitális világban: minden generációt meg kell arra tanítanunk, hogyan mozoghat kellő gondossággal a digitális térben; a digitális ismereteket be kell építeni az iskolai tantervekbe;
 - az EU-nak több forrást kell biztosítania, hogy minden európai fiatal részt vehessen az iskolarendszeren kívüli oktatásban, és létre lehessen hozni egy olyan platformot, amely összekapcsolja az iskolai tanárokat a szolgáltatókkal, amelyek ismereteket tudnak közvetíteni az élet praktikus dolgairól;

2022. február 17., csütörtök

1. üdvözlöi, hogy von der Leyen elnök 2022-t az ifjúság európai évének jelölte ki; úgy véli, hogy 2022-nek további lendületet kell adnia az európai ifjúsági stratégia megfelelő és teljes körű végrehajtásához, hogy ambiciózus intézkedéseket hoz a fiatalok előtt álló kihívások kezelésére, különösen a jelenlegi Covid19-világjárvány negatív hatásai miatt, valamint más meglévő eszközök, például a Covid19 foglalkoztatási és társadalmi hatásai elleni küzdelmet célzó megerősített ifjúsági garancia konkrét végrehajtása révén; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy biztosítsák a fiatalokat célzó valamennyi politika interszekcionális kialakítását, figyelembe véve az európai fiatalok és az előttük álló kihívások sokféleségét; úgy véli, hogy az ifjúság európai évének hozzá kell járulnia a szociális jogok európai pillére 1. és 3. alapjének végrehajtásához;

2. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság miatt már sokan veszítették el állásukat, különösen azok a fiatalok, akik gyakrabban találják magukat bizonytalan munkahelyeken, nagyobb valószínűséggel dolgoznak ideiglenes vagy részmunkaidős munkaviszonyban, és nincsenek megtakarításaik; ezzel összefüggésben üdvözlöi a Bizottságnak az európai ifjúsági garancia megerősítésére irányuló terveit, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelmet;

3. nagy aggodalommal jegyzi meg, hogy sok tagállamban magas az ifjúsági munkanélküliség, és hogy a fiatalok munkaszerződésai bizonytalanok, különösen azokban az ágazatokban, amelyeket súlyosan érintett a Covid19-válság; felszólít az ifjúsági garanciaeszköz megerősítésére azzal a céllal, hogy 2030-ig legalább 50 %-kal csökkenjen a tartós és az ifjúsági munkanélküliség, feltételeket vezetve be a minőségi munkahelyek teremtésére vonatkozóan is, összhangban az ENSZ 2030-as fenntartható fejlődési menetrendjének 8. fenntartható fejlődési céljával; úgy véli, hogy eljött az ideje annak, hogy az ifjúsági garancia valamennyi tagállam számára kötelező és inkluzív legyen, ideértve a hosszú ideje nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő, illetve a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező fiatalokat, például a fogyatékkal élő, az LMBTIQ+ és a roma fiatalokat célzó aktív tájékoztatási intézkedéseket is;

4. méltányolja, hogy a mentális egészség az ifjúság európai éve keretében meghatározott ifjúsági célok egyik prioritása, és felhívja a Bizottságot, hogy ezt kezelje prioritásként a soron következő uniós gondozási stratégiában is; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a társadalmi-gazdasági tényezők – például a munkanélküliség, a lakhatási bizonytalanság, a mentális egészség és jólét – közötti kapcsolattal annak biztosítása érdekében, hogy a mentális egészség holisztikus és átfogó megközelítést uniós szinten alkalmazzák; kiemeli, hogy a jövőt övező bizonytalanság, beleértve az éghajlatváltozás hatását is, káros hatással van a fiatalok mentális egészségére; felhívja ezért a tagállamokat, hogy a mentális egészséget tegyék az EU világjárványból való társadalmi-gazdasági kilábalásának szerves részévé és a munkahelyi egészségvédelem prioritásává, különösen az oktatási és a munkahelyi környezetekben; kéri, hogy a mentális egészségügyi ellátást tegyék hozzáférhetővé és megfizethetővé minden korcsoport számára, különösen a fiatalok és a gyermekek számára, és hogy a fiatalok veszélyeztetett csoportjainak nyújtott megfelelő támogatás révén kezeljék az egészségi egyenlőtlenségeket; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen alapos tanulmányt az európai fiatalok lelki problémáinak különböző okairól;

5. hangsúlyozza, hogy a fiataloknak alapvető szerepet kell játszaniuk az európai foglalkoztatási és szociális politikák alakításában; üdvözlöi az uniós ifjúsági párbeszédet, valamint az ifjúsági munkát és az ifjúsági szervezeteket, amelyek közelebb hozzák az EU-t a fiatalokhoz, feltéve hogy a fiatalok részvételi folyamatait a döntéshozók konkrét kezdeményezései követik; ösztönzi a közös irányítás elvének előmozdítását az ifjúsági politikák kidolgozása során, amelybe be kell vonni a fiatalokat és az ifjúsági képviselőket; felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el a harmadik szektor – többek között az ifjúsági szervezetek – pozitív hatását, valamint az általuk biztosított nem formális és informális tanulási lehetőségeket, többek között, de nem kizárólagosan az önkéntesség és a fiatalok részvétele révén, továbbá hivatalosan ismerje el a megszerzett ismereteket és készségeket, így segítve a fiatalokat munkaerőpiaci kilátásaik javításában; szorgalmazza, hogy a személyek felvételekor a polgári szerepvállalási tevékenységeket ismerjék el érdemi szakmai tapasztalatként; felkéri a Bizottságot, hogy fontolja meg az Európa Ifjúsági Fővárosai projekt támogatását az ifjúság európai évének folytatásaként; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az új kezdeményezések előterjesztésekor vegyen fontolóra egy ifjúsági záradékot, amely értékeli a különböző szakpolitikai területeken az ifjúságra gyakorolt hatást;

6. kiemeli, hogy a tagállamoknak továbbra is elegendő ESZA+-forrást kell befektetniük a fiatalok foglalkoztatását támogató intézkedésekbe; kiemeli, hogy a tagállamoknak az ESZA+-ból származó, megosztott irányítás alá tartozó forrásaik legalább 15 %-át a minőségi ifjúsági foglalkoztatás támogatását célzó fellépésekre és strukturális reformokra kell fordítaniuk; emlékeztet arra, hogy kötelező erejű, hatékonyabb és inkluzívabb ifjúsági garanciára van szükség egy egyértelmű minőségi kritériumrendszer keretében, amely minden NEET-fiatal számára javadalmazással járó szakmai gyakorlatot, tanulószerveződéses gyakorlati képzést és gyakornoki álláslehetőségeket biztosít;

2022. február 17., csütörtök

Beruházás a fiatal generációba

7. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az ifjúsági munkanélküliséggel és szegénységgel kapcsolatos strukturális problémák miatt az ESZA+ keretében már létrehozott programok sérelme nélkül teljes mértékben és optimálisan használják ki a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben rendelkezésre álló finanszírozást; emlékeztet arra, hogy a legkülső régiókat különösen érintik ezek a kérdések, és ezért különleges támogatásra van szükségük; üdvözli e tekintetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a gyermekeket és fiatalokat célzó intézkedésekre rendelkezésre álló támogatást, és arra számít, hogy ezáltal jelentős lehetőségeket teremtenek az európai fiatalok számára; szorgalmazza, hogy a szociális partnereket és az ifjúsági szervezeteket vonják be a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nyomán követésébe és értékelésébe; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a méltányos átmenetet biztosító alap és az ESZA+ helyi szinten támogassa azokat az integrált terveket, amelyek különösen az átállás következtében legkiszolgáltatottabb csoportok továbbképzését és átképzését segítik;

8. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hozott intézkedések, más uniós programok, például az megerősített ifjúsági garancia és az európai gyermekgarancia, valamint a készségfejlesztést, az oktatást, a képzést és a munkaerőpiaci integrációt támogató nemzeti beruházások és intézkedések egymást kiegészítő jellegét, saját meghatározott szükségleteiknek és egyedi nemzeti feltételeiknek megfelelően; kéri a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon a Next GenerationEU, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az ESZA+ keretében az ifjúságpolitikai prioritásokra fordított befektetéseket és kiadásokat, és biztosítsa az Európai Parlament szoros bevonását; emlékeztet az InvestEU szociális beruházási és készségfejlesztési kerete által kínált lehetőségre, hogy szociális hatású beruházásokat generáljon; tudomásul veszi, hogy egyre nagyobb figyelmet fordítanak a fiatalokat célzó szociális beruházási kötvények és eredményorientált szociális közbeszerzések koncepciójára, miközben a magánszektor is bevonják ezek kialakításába és végrehajtásába;

9. üdvözli, hogy a következő közös agrárpolitika keretében nő a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatás;

10. üdvözli a megerősített ifjúsági garancia szélesebb alkalmazási körét, amely immár a 15–29 éves korcsoportra is kiterjed; emlékeztet arra, hogy a megerősített ifjúsági garanciának valódi munkalehetőségeket kell biztosítania, nem pedig rossz minőségű szakmai gyakorlatokat vagy soha véget nem érő képzést;

A fiatalok munkaerőpiaci integrációja

11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ifjúsági garancia eddig nem érte el teljes mértékben célkitűzéseit, és a foglalkoztatás előmozdítása érdekében megerősített intézkedésekre szólít fel, beleértve az ESZA+ által nyújtott lehetőségek teljes körű kihasználását is, a munkaerőpiaci integrációt célzó aktív beavatkozásokkal és olyan fenntartható kezdő pozíciók létrehozásával, amelyek szociális biztonságot és méltányos díjazást biztosítanak a fiatalok számára; kéri a Bizottságot, hogy kívánja meg a tagállamoktól, hogy nyújtsák be a megerősített ifjúsági garanciarendszerek aktualizálását, és vezessenek be egy olyan keretet, amely világos és kötelező érvényű minőségi előírásokat tartalmaz az ifjúsági garancia keretében tett valamennyi ajánlatra vonatkozóan, hogy a fiatalok számára elősegítse a kedvező és fenntartható kilátásokat, valamint a munkaerőpiacra való sikeres átmenetet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a vállalatokat, hogy aktív szerepet játsszanak a megerősített ifjúsági garanciában; emlékeztet az ESZA+ egyik célkitűzésére, miszerint elő kell mozdítania a nemek között a kiegyensúlyozott munkaerőpiaci részvételt olyan intézkedésekkel, amelyek célja többek között az egyenlő munkafeltételek, a munka és a magánélet közötti megfelelőbb egyensúly, továbbá a gyermekgondozási lehetőségek – ideértve a kisgyermekkorú nevelést és gondozást – elérhetőségének biztosítása; emlékeztet továbbá arra, hogy az ESZA+ céljai között szerepelnie kell az egészséges és az igényekhez megfelelően igazodó munkakörnyezet biztosításának is, a változó munkavállalási formákkal és az idősödő munkaerő szükségleteivel összefüggő egészségügyi kockázatokra való reagálás érdekében;

12. emlékeztet arra, hogy az érdekelt felekkel folytatott partnerségek a megerősített ifjúsági garancia kulcsfontosságú elemei, de jelenleg nincs uniós szintű hivatalos szerv vagy mechanizmus, amely biztosítaná részvételüket az ifjúsági garancia ellenőrzésében és végrehajtásában; felhívja a Bizottságot, hogy a Foglalkoztatási Bizottságon (EMCO) keresztül kövesse nyomon a megerősített ifjúsági garanciarendszerek végrehajtását, és rendszeresen tegyen jelentést az EMCO-nak az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtásáról és eredményeiről; felkéri a Bizottságot egyrészt arra, hogy a megerősített ifjúsági garancia végrehajtására hozzon létre munkacsoportot, amely összefogja az érdekelt feleket, többek között a civil partnereket, az ifjúsági szervezeteket és a szociális partnereket az EMCO munkájában, hogy megkönnyítse a koordinációt és a bevált gyakorlatok cseréjét az uniós és a nemzeti hatóságok, valamint a civil partnerek és az ifjúsági szervezetek között, másrészt arra, hogy rendszeresen értékelje ennek eredményeit, és fejlesztési javaslatokat tegyen;

13. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az állami foglalkoztatási szolgálatok az európai állami foglalkoztatási szolgálatok hálózatán keresztül működjenek együtt a helyi hatóságokkal, az oktatási ágazattal, az ifjúsági szervezetekkel és a magánszektorral a minőségi, tartós és jól megfizetett foglalkoztatás előmozdítása és a fiatalok képzésének, álláskeresésének és a számukra nyújtott tanácsadásnak személyre szabott támogatása érdekében; továbbá arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsák az állami foglalkoztatási szolgálatok számára azokat az eszközöket, amelyek segítségével forrásokat és képzéseket nyújthatnak a mentális egészség megőrzéséhez a bizonytalan gazdasági környezet és a munkakeresés nehézségei közepette;

2022. február 17., csütörtök

14. javasolja, hogy a mentális egészségügyi rendszerek keretében fordítsanak nagyobb figyelmet a foglalkoztatásra, különös hangsúlyt helyezve arra, hogy a minőségi munka elősegítheti a mentális egészség helyreállítását;

15. felhívja a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a fiatalok fizetett, minőségi és befogadó szakmai gyakorlatokhoz és tanulószerveződéses gyakorlati képzésekhez való hozzáférését; felszólít az ellenőrzési rendszerek megerősítésére, ami biztosítja, hogy a fiatalok megfelelő és minőségi munkatapasztalathoz jussanak első munkahelyükön, és hogy lehetőségeket kapjanak továbbképzésre és új képesítésekre vagy tanúsítványokra; elítéli a fiatalok munkájának kihasználását és jogaik megsértését jelentő nem fizetett szakmai gyakorlatok alkalmazását, és arra kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Európai Parlamenttel együttműködve és a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva tegyenek javaslatot egy közös jogi keretre, amely a kizsákmányoló gyakorlatok elkerülése érdekében biztosítja a szakmai gyakorlatok és a tanulószerveződéses gyakorlati képzések méltányos díjazását; elítéli a nulla órás szerződések gyakorlatát, és kéri a tagállamokat, hogy támogassák a fogyatékossgal élő fiatalok számára szakmai gyakorlatot és tanulószerveződéses gyakorlati képzést biztosító munkáltatókat;

16. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a meglévő európai eszközöket, például a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerét és a színvonalas és eredményes tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai keretrendszerét, és határozzon meg minőségi kritériumokat a fiataloknak tett ajánlatokra vonatkozóan, ideértve a gyakornokok méltányos díjazásának elvét, a szociális védelemhez való hozzáférést, a fenntartható foglalkoztatást és a szociális jogokat;

Munkavállalói mobilitás és a jövő készségei

17. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az új ALMA-kezdemenyezés segítse a fiatalokat, különösen a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokat (NEET-fiatalokat) abban, hogy egy másik tagállamban ideiglenes minőségi munkatapasztalatot találjanak; ragaszkodik ahhoz, hogy az ALMA-programnak meg kell felelnie az olyan minimális minőségi előírásoknak, amelyek biztosítják a fiatalok munkavállalói jogait, például a méltányos díjazást, a jó munkakörülményeket és a szociális védelemhez való hozzáférést;

18. hangsúlyozza, hogy a digitális készségek alapvető fontosságúak a fiatalok és valamennyi iparág számára a 21. században, és felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az állami szervezetekkel és magánvállalatokkal partnerségben fontolják meg állandó, tanúsított és ingyenes hozzáférés kialakítását a fiatalok számára a digitális készségeket és az írástudást célzó, valamennyi uniós nyelven zajló online és offline tanfolyamokhoz; kéri, hogy hozzák létre az eszmecsere közös területeit az e-tanulás és az e-tanítás vonatkozásában; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU és a tagállamok dolgozzanak ki több, az eTwinninghez és az európai felnőttkori tanulás elektronikus platformjához hasonló programot; megjegyzi azonban, hogy számos tagállamban komoly korlátokat kell leküzdeni a hardverhez, a létesítményekhez, a megfelelő oktatókhoz és a megfelelő digitális infrastruktúrához való hozzáférés tekintetében; ezért emlékeztet arra, hogy az online tanfolyamokhoz való hozzáférést össze kell kapcsolni az internethez és a digitális eszközökhöz való hozzáféréssel kapcsolatos hiányosságok kezelésére irányuló megerősített kezdeményezésekkel annak érdekében, hogy senki ne maradjon le, és ragaszkodik ahhoz, hogy a tanfolyamoknak akadálymentesnek kell lenniük, hogy a fogyatékossgal élő fiatalok is részt vehessenek azokon;

19. hangsúlyozza, hogy ösztönzőket kell létrehozni a zöld készségek fejlesztésére és a minőségi foglalkoztatási lehetőségekre a klímasemleges, energiahatékony és körforgásos gazdaságban, különösen a zöld átállás által leginkább érintett régiókban – például azokban, amelyek nagymértékben függenek a mezőgazdasági ágazattól – az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel, a megújuló forrásokból történő energiatermeléssel, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésével, az energiahatékonyság növelésével, a hulladék- és vízgazdálkodással, a levegőminőség javításával, valamint a biológiai sokféleség helyreállításával és megőrzésével összefüggésben; felhívja a munkáltatókat, hogy a színvonalas és eredményes tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai keretrendszerével összhangban biztosítsák munkavállalóik továbbképzését és/vagy átképzését, és javítsák a hatékonyabb tanulószerveződéses gyakorlati képzések kínálatát;

20. felkéri a Bizottságot, hogy 2022-ben a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési tervben javasoljon új eszközöket és kezdeményezéseket a fiatalok vállalkozói készségének és a fiatalokra irányuló szociális beruházásoknak a fejlesztésére;

21. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a reformok és az oktatásba és képzésbe történő beruházások között nem teremtenek kellő összefüggést a fiatalok, különösen a NEET-fiatalok munkaerőpiaci befogadását biztosító intézkedésekkel; ösztönzi a fiatalok, az ifjúságsegítők, az oktatók és a szakemberek számára egyéni tanulási számlákon és mikrotanúsítványokon keresztül megvalósuló rugalmas, inkluzív, hozzáférhető és nyitott tanulási útvonalakat, beleértve az iskolarendszeren kívüli oktatás és informális tanulás keretében szerzett készségeket és kompetenciákat is; hangsúlyozza, hogy a korai életkortól kezdődő pályatanácsadás megerősítése, valamint a diákok és a felnőtt tanulók tájékoztatáshoz és tanácsadáshoz való egyenlő hozzáféréseinek támogatása segítheti a fiatalokat abban, hogy számukra megfelelő munkalehetőségekhez vezető oktatási és szakképzési lehetőségeket válasszanak;

2022. február 17., csütörtök

22. megismétli a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett felhívását, hogy továbbra is ösztönözzék a szakképzés fejlesztését és támogassák jobban a kereskedelmi készségeket, törekedve az iskolarendszereken kívüli oktatás több tagállamban is gyakori negatív megítélésének elkerülésére, ugyanakkor növeljék a szakképzés vonzerejét kommunikációs és tájékoztatási kampányok, tantervek, ifjúsági kereskedelmi készségközpontok, a szakképzésnek a helyi közösségekben meglévő speciális ökoszisztémái, a duális oktatási rendszerek és a tanulószereződéses tanulók hosszú távú mobilitása révén; e tekintetben üdvözlí az európai szakképzési kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezést, amelynek célja a magas színvonalú szakmai készségek biztosítása és a vállalkozói tevékenységek támogatása; felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy egyedülálló szakképzési térséget és egy, az európai tanulószereződéses tanulókra vonatkozó szabályzatot; megismétli, hogy a szakmai gyakorlatoknak a tanulmányi és szakmai fejlődés részét kell képezniük, és ezért pedagógiai dimenzióval kell rendelkezniük; hangsúlyozza a készségek és képesítések határokon átnyúló elismerésére szolgáló mechanizmusok fejlesztésének fontosságát, és ragaszkodik az olyan gyakorlatok előmozdításához és támogatásához, mint a generációk közötti szolidaritás és a mentorálás az egyenlőtlenségek csökkentése és a fiatalok támogatásának biztosítása érdekében;

23. szorgalmazza, hogy a munkahelyek által a munkavállalók, különösen a fiatal munkavállalók személyes és szakmai fejlődése szempontjából hasznosnak tartott tevékenységek közé vegyék fel a polgári szerepvállaláshoz kapcsolódó tevékenységeket;

24. kiemeli, hogy a minimálbérek nyújtotta védelem hatékony eszköznek bizonyult a dolgozói szegénység elleni küzdelemben; hangsúlyozza, hogy egyes tagállamokban a fiatal munkavállalók a jelenlegi eltérések miatt a gyakorlatban a jogszabályban meghatározott minimálbérnél alacsonyabb bért kapnak, ami az életkoron alapuló strukturális megkülönböztetés helyzetét állandósítja; felhívja a tagállamokat, hogy az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről szóló irányelvre irányuló javaslatban (COM(2020)0682) biztosítsanak egyenlő bánásmódot a fiatalok számára a munkaerőpiacon, többek között a jogszabályban meghatározott minimálbér tekintetében;

25. kiemeli, hogy a fiatalok számos tagállamban nem tudnak teljes mértékben hozzáférni a minimáljövedelem-rendszerekhez, vagy teljesen ki vannak zárva e rendszerekből az életkoron alapuló jogosultsági kritériumok miatt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a minimáljövedelemről szóló tanácsi ajánlásban hozzanak intézkedéseket a fiatalok e rendszerekhez való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében;

A fiatalok kirekesztése elleni küzdelem és az elveszett generáció létrejöttének elkerülése

26. felhívja a Bizottságot egy ajánlás kidolgozására annak biztosítása érdekében, hogy a szakmai gyakorlatok, a tanulószereződéses gyakorlati képzések és a munkavállalás előtti szakmai gyakorlatok munkatapasztalatnak számítsanak, és következésképpen biztosítsák a szociális juttatásokhoz való hozzáférést; felszólít a szociális juttatásokhoz való hozzáféréshez szükséges minimális járulékfizetési időszak csökkentésére; üdvözlí a Bizottság kezdeményezését, amely egy magas szintű szakértői csoport létrehozására irányul, amely a jóléti állam jövőjét és azon főbb kihívásokat tanulmányozza, amelyekkel a fiatalok szembesülnek a szociális védelemben való részesülés kapcsán;

27. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a meglévő Európai Ifjúsági Portál, illetve az Europass és Eures platformok egyetlen digitális térbe történő összevonásának megvalósíthatóságát annak érdekében, hogy minden európai fiatal tájékoztatást és lehetőségeket kapjon a képzésről, a munkahelyekről, a szakmai gyakorlatokról, a szakképzési ajánlatokról, a pénzügyi támogatásokról, a mobilitási programokról, a vállalkozásalapítással kapcsolatos tanácsadásról, a mentorálási programokról, az önkéntességi programokról, az európai polgársághoz kapcsolódó jogokról, a kultúrához való hozzáférésről stb.; javasolja, hogy az egységes platform központosítsa a különböző ajánlatokra és programokra irányuló pályázatokat, és hivatkozzon az összes olyan lehetőségre, amelyet az EU személyes helyzetüknek megfelelően kínál az európai fiataloknak; üdvözlí az egyablakos ügyintézési pontok létrehozását számos tagállamban, és támogatja az offline szolgáltatások ilyen összevonását, ami kulcsfontosságú a kedvezményezettek elérése, valamint a nekik szóló iránymutatás és segítségnyújtás szempontjából, és támogatja ezek létrehozását valamennyi tagállamban, a különböző városokban, a fiatalok legkiszolgáltatottabb csoportjainak elérése érdekében;

28. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az új ALMA-kezdeményezés segítse a fiatalokat, különösen a NEET-fiatalokat abban, hogy hazájukban megvalósuljon társadalmi és munkaerőpiaci befogadásuk azáltal, hogy egy másik tagállamban ideiglenes minőségi munkát kapnak és számukra képzettséget biztosító tapasztalatot szereznek, amely tiszteletben tartja a fiatalok munkavállalói jogaival kapcsolatos minőségi normákat, például a méltányos díjazást és a szociális védelemhez való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy a fiatalok támogatása és a számukra nyújtott tanácsadás kulcsfontosságú a programban való részvétel előtt, alatt és után; kiemeli, hogy az ALMA-nak minden résztvevő – többek között a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű fiatalok – számára elő kell segítenie a valódi mobilitást és a minőségi készségfejlesztési programokat, szakképzést vagy foglalkoztatást, és tartalmaznia kell egy, a civil társadalmi szervezetekkel

2022. február 17., csütörtök

és a szociális partnerekkel közösen kialakított befogadási stratégiát, amely biztosítja az egyenlő hozzáférést, megelőzi a hátrányos megkülönböztetést és kezeli az esetlegesen felmerülő akadályokat, és nem válik egy olyan eszközzé, amely bizonytalan foglalkoztatási feltételeket teremt a fiatalok számára; megjegyzi, hogy az ESZA+ költségvetési sorból támogatást kell nyújtani a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatoknak a kezdeményezés végrehajtásához, amelynek a magán- és állami partnerekkel összehangoltan, az Európai Oktatási Térséggel szinergiában kell megvalósulnia; sürgeti a Bizottságot, hogy az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület keretében elérhető lehetőségek mellett biztosítsa az ALMA hozzáadott értékét, valamint biztosítsa, hogy a virtuális tanulás és együttműködés az ESZA+ keretében megvalósuló fizikai mobilitással párosuljon; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy az ALMA bekerülhet-e a megerősített ifjúsági garancia mobilitási komponensei közé;

29. úgy véli, hogy a fiatalok jóléte az állami és magánszereplők közös felelőssége; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt az európai és nemzeti munkáltatókkal a vállalati társadalmi felelősségvállalásra (CSR) vonatkozó ajánlások végrehajtása érdekében a kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalok támogatása, illetve a vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos jövőbeli kezdeményezésekben ifjúsági rendelkezések szerepeltetése céljából;

30. emlékeztet arra, hogy a fiatal nőket fokozottan fenyegeti a munkahelyi megkülönböztetés⁽¹⁹⁾ – amit interszekcionális egyenlőtlenségek súlyosbítanak –, a munkanélküliség, valamint az, hogy egyedül nevelik gyermeküket és tartós ápolást-gondozást végeznek, ami gyakran kizárja őket a munkavállalók köréből vagy a szegénységi küszöb alatt tarthatja őket; kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy 2022-től az ifjúsági és foglalkoztatási kezdeményezések esetében mérlegeljék indikatív minimális célokat a veszélyeztetett fiatal nőknek nyújtott támogatásra és testre szabott támogatási rendszerekre vonatkozóan; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal annak érdekében, hogy a gyermekgaranciára vonatkozó nemzeti cselekvési terveket nemzeti, regionális és helyi szintű munkaerő-piaci integrációs intézkedésekkel egészítsék ki az egyedülálló fiatal szülők támogatása érdekében;

31. ismételten hangsúlyozza a fiatalok, különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő, többek között a fogyatékossgal élő fiatalok és a nagycsaládból származó fiatalok tisztességes és megfizethető lakhatáshoz és személyre szabott szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek fontosságát; kéri a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal olyan fiataloknak szóló programokban, amelyek prioritásként kezelik a lakhatást, és amelyeket támogató szolgáltatások egészítenek ki a foglalkoztatás, a szociális ügyek és az egészségügy területén; hangsúlyozza a fiatalok szociális infrastruktúrájába történő magán- és állami beruházások fontosságát; üdvözli a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjának Bizottság általi elindítását, amelynek végső célja a hajléktalanság 2030-ig történő megszüntetése; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket és hajtsanak végre programokat az olyan, 18. életévüket betöltött fiatalok – különösen a kiszolgáltatott csoportok, például az LBMTIQ+ fiatalok – védelmére, akiket a hajléktalanná válás fenyeget; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a megerősített ifjúsági garancia hozzájáruljon a fiatalok hajléktalanságának felszámolásához, amely számos uniós országban egyre nagyobb méreteket ölt;

32. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy kezelje azokat a fő akadályokat, amelyek visszatartják a fiatalokat a mezőgazdaságba való belépéstől, mint amilyen például a földhöz, a finanszírozáshoz, a tudáshoz és az innovációhoz való hozzáférés;

33. aggodalommal veszi tudomásul, hogy általánosságban is sok fiatalnak romlik a helyzete, de különösen igaz ez a kiszolgáltatott fiatalokra, akik már amúgy is tartós munkanélküliségben és társadalmi kirekesztettségben élnek, mint például a fiatal romák, a fogyatékossgal élő fiatalok, az LBMTIQ+ fiatalok és a fiatal migránsok, és kéri, hogy a megerősített ifjúsági garancia, az ESZA+ és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében alkalmazzanak összehangolt megközelítést, és teremtsék meg és kínálják fel számukra a társadalmi befogadás lehetőségeit;

34. felhívja az európai intézményeket és a tagállamokat, hogy biztosítsák a fiatalokat célzó valamennyi szakpolitika megkülönböztetésmentes kialakítását, figyelembe véve az európai fiatalok és az előttük álló kihívások sokféleségét;

o

o o

35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁹⁾ Baptista, I., Marlier, E. et al., *Social protection and inclusion policy responses to the COVID-19 crisis – An analysis of policies in 35 countries*, Európai Szociálpolitikai Hálózat, Brüsszel 2021.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0048

Az EU prioritásai az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 66. ülészakán

Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása az Európai Unió prioritásairól az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 66. ülészakára vonatkozóan (2022/2536(RSP))

(2022/C 342/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 66. ülészakára és annak „az éghajlatváltozással, a környezetvédelemmel és a katasztrófakockázat csökkentésével kapcsolatos politikák és programok keretében a nemek közötti egyenlőség elérése és valamennyi nő és lány szerepének erősítése” kiemelt témájára, valamint annak következtetéstervezetére,
- tekintettel az 1995. szeptember 15-i Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra, valamint felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. és 23. cikkére,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére, a „senkit nem hagyunk hátra” elvére, valamint különösen a szegénység megállítását célzó 1. fenntartható fejlődési célra, az emberek egészséges életének biztosítását célzó 3. fenntartható fejlődési célra, az 5. fenntartható fejlődési célra, amelynek célja a nemek közötti egyenlőség megvalósítása és a nők életkörülményeinek javítása, a fenntartható és gazdasági növekedést célzó 8. fenntartható fejlődési célra, és a klímaváltozás és hatásainak leküzdésére irányuló sürgős lépések megtételét célzó 13. fenntartható fejlődési célra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel „A nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 25. évfordulója (ICPD25) (nairobi csúcstalálkozó)” című, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a nőkről, a nemek közötti egyenlőségről és az éghajlati igazságosságról szóló, 2018. január 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az EU külső fellépéseiben a nemek közötti esélyegyenlőségről és a nők szerepének megerősítéséről szóló, 2021–2025 közötti időszakra szóló uniós cselekvési tervre (GAP III),
- tekintettel a 2020. március 5-i uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiára (2020–2025),
- tekintettel „A szexuális és reprodukciós egészség és jogok helyzetéről az EU-ban a nők egészségével összefüggésben” című, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0315.

⁽²⁾ HL C 458., 2018.12.19., 34. o.

⁽³⁾ HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0314.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 2021. október 31. és november 6. között Glasgowban tartott 26. konferenciáján (COP26) a nemek közötti egyenlőségről és az éghajlatváltozásról elfogadott következtetésekre,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikkének (4) bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a férfiak és nők közötti egyenlőség az Európai Unió egyik alapelve, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió alapjogi chartája is rögzít; mivel ezért a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése fontos eszköz ezen elvnek az összes uniós politikába, intézkedésbe és fellépésbe, többek között a külső fellépésbe történő integrálásában;
- B. mivel az 1995. évi pekingi Nők Negyedik Világkonferenciáján világszerte 189 kormány, köztük az Európai Unió és tagállamai elkötelezték magukat amellelt, hogy a nemek közötti egyenlőség és valamennyi nő és lány társadalmi szerepvállalásának növelése érdekében munkálkodnak;
- C. mivel az 1995-ös Pekingi Cselekvési Platform egyértelműen meghatározta a nemek közötti egyenlőség, a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés közötti kapcsolatot, és lefektette, hogy a nők stratégiai szerepet játszanak a fenntartható és környezetvédelmi szempontból megfelelő fogyasztási és termelési minták kialakításában, és hogy szükséges, hogy a nők minden szinten egyenlően vegyenek részt a környezetvédelmi döntések meghozatalában;
- D. mivel a fenntartható fejlődési célok elismerik a nemek közötti egyenlőség megvalósítása és az összes fenntartható fejlődési cél – többek között a klímaváltozásra vonatkozó 13. fenntartható fejlődési cél – közötti kapcsolatot, lehetőséget biztosítva a nemek közötti egyenlőtlenek kiváltó okainak kezelésére és ezáltal a nők éghajlatváltozással szembeni rezilienciájának megerősítésére;
- E. mivel a nemek közötti egyenlőtlenesség – az éghajlati és környezeti válságokkal és katasztrófákkal együtt – korunk egyik legnagyobb kihívása, amelynek határokön átnyúló dimenziója az egész bolygót érinti, és aránytalan hatást gyakorol a legkülönbözőbb háttérű nőkre, különösen azokra, akik interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülnek marginalizálódott helyzetekben és konfliktushelyzetekben;
- F. mivel a legkülönbözőbb háttérű nők kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, és az éghajlatváltozás, valamint a környezeti és természeti katasztrófák hatásai miatt nagyobb kockázatokkal és terhekkal szembesülnek, többek között az erőforrásokhoz, az oktatáshoz, a munkalehetőségekhez és a földhasználati joghoz való egyenlőtlen hozzáféréstől kezdve az uralkodó társadalmi és kulturális normákig és az interszekcionális megkülönböztetéssel kapcsolatos különböző tapasztalataikig;
- G. mivel a Covid19-világjárvány által okozott példa nélküli válság és annak társadalomra gyakorolt sokrétű hatásai – többek között a már meglévő társadalmi és nemek közötti egyenlőtlenek mélyülése – negatívan befolyásolhatják a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő, hatékony éghajlat-politikai fellépés végrehajtását;
- H. mivel az éghajlatváltozás globális szinten zajlik, de a globális felmelegedésért legkevésbé felelős országokra és közösségekre súlyosabb hatással van; mivel az éghajlatváltozás hatásai leginkább azokat érintik majd, akik a legkevesebb erőforrással rendelkeznek ahhoz, hogy alkalmazkodjanak, és ők fognak leginkább szenvedni;
- I. mivel az éghajlatváltozás növeli a lakóhelyelhagyást, mivel az embereknek ideiglenesen vagy végleg el kell hagyniuk otthonaikat, amikor a környezet élehetlenné válik számukra; mivel 2010 óta évente átlagosan 21,5 millió ember kényszerült lakóhelye elhagyására az éghajlatváltozással összefüggő katasztrófák miatt; mivel az ENSZ adatai szerint az éghajlatváltozás miatt lakóhelyüket elhagyni kényszerült, illetve a szélsőséges hőmérséklet és természeti katasztrófák által leginkább sújtott emberek 80 %-át nők és lányok teszik ki;
- J. mivel az éghajlatváltozás káros hatásai és azok társadalmi-gazdasági helyzetre gyakorolt negatív következményei a nők és lányok alapvető jogainak súlyos megsértéséhez vezethetnek, különösen a belső menekültek, a migránsok és a menedékkérők esetében, ilyen például a szexuális és nemi alapú erőszak, a kizsákmányolás és az emberkereskedelem, a kényszerházasságok és a szervkivétel kockázatának növekedése, valamint az egészségügyi ellátáshoz, többek között a reprodukciós és mentális egészségügyi szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáféréstől eredő hatások;

2022. február 17., csütörtök

- K. mivel a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai emberi jogok, és a fenntartható fejlődés, az éghajlati kihívások hatékony kezelésének, illetve a környezeti béke és stabilitás, valamint annak előfeltételei, hogy megvalósuljon egy olyan méltányos és igazságos átmenet, amelyben senki sem marad le; mivel minden éghajlat-politikai fellépésnek figyelembe kell vennie a nemi és interszekcionális szempontokat, és biztosítania kell a legkülönbözőbb háttérű nők egyenlő részvételét a döntéshozatali testületekben minden szinten;
- L. mivel a nők döntéshozatali folyamatokban és munkaerőpiacokon való egyenlőtlen részvétele súlyosbítja az egyenlőtlenségeket, és gyakran megakadályozza, hogy a nők teljes mértékben hozzájáruljanak az éghajlatváltozással, valamint a környezeti és katasztrófa kockázatokkal kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatalhoz, tervezéshez és végrehajtáshoz;
- M. mivel a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő igazságos átmenet képes tisztességes munkahelyeket teremteni a nők számára; mivel a nők továbbra is strukturális és kulturális akadályokkal szembesülnek az energetikai és éghajlatvédelmi átállás megvalósításának valamennyi területén való részvétel tekintetében; mivel a foglalkoztatás tekintetében az energiaágazat a nemek szempontjából továbbra is a gazdaság egyik legkevésbé kiegyensúlyozott ágazata a világon;
- N. mivel a nőket, különösen az egyedülálló szülőket, az interszekcionális megkülönböztetést elszenvedőket és a nyugdíjkorhatárt meghaladókat aránytalanul sújtja mind az éghajlatváltozás, mind a szegénység; mivel a legkülönbözőbb háttérű nők emellett életük bizonyos szakaszában nagyobb valószínűséggel szembesülnek energiaszegénységgel; mivel az ökológiai átállásnak a társadalmi és nemi dimenziókat is figyelembe kell vennie;
- O. mivel számos kistermelő gazdaság olyan nők tulajdonában van, akiket aránytalanul sújt az éghajlatváltozás és a szélsőségesebb időjárási események, ami élelmiszer- és vízhiányhoz vezet, és növeli az alultápláltság kockázatát;
- P. mivel a Párizsi Megállapodás előírja, hogy a megállapodás végrehajtásának során a feleknek figyelembe kell venniük kötelezettségeiket (többek között az emberi jogokat és a nemek közötti egyenlőséget illetően) az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépések során;
- Q. mivel a nőknek a változásért dolgozó vezetőként, választott képviselőként, szakemberként és műszaki szakemberekként nagyobb szerepet kell játszaniuk az éghajlatváltozás elleni küzdelem területén; mivel az uniós tagállamokban és uniós szinten is, többek között az Európai Parlamentben a nők még mindig alulreprezentáltak az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzeti szintű döntéshozó testületekben, és világszerte csupán 32 %-át képviselik a megújuló energia területén foglalkoztatott munkaerőnek^(?);
- R. mivel az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia (2020–2025) elismeri az éghajlatváltozás nemi dimenzióját; mivel a GAP III első alkalommal tartalmaz kiemelt területet az éghajlatváltozással és a környezettel kapcsolatban; mivel az uniós éghajlat-politika jelentős hatást fejthet ki az emberi jogok védelme, illetve a nemek közötti egyenlőséget elősegítő éghajlat-politikák világméretű előmozdítása során;

A nemek közötti egyenlőség megvalósítása, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelése az éghajlatváltozás, a környezeti és katasztrófa kockázat-csökkentési politikák és programok összefüggésében

1. a következő ajánlásokat címezi a Tanácsnak:
 - a) erősítse meg szilárd elkötelezettségét a Pekingi Cselekvési Platform és az azt követő felülvizsgálati konferenciák, valamint az ezekkel felvázolt, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos intézkedések iránt;
 - b) hangsúlyozza az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 2022. március 14. és 25. között tartandó 66. ülészaka pozitív eredményének fontosságát, többek között a politikai nyilatkozatban felvázolt előzetekintő és ambiciózus kötelezettségvállalások elfogadása révén;

^(?) EPRS-tájékoztató, „A Pekingi Cselekvési Platform, 25 éves felülvizsgálat és jövőbeli prioritások”, 2020. február 27., elérhető: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194).

2022. február 17., csütörtök

- c) biztosítsa a Parlament és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsága teljes körű bevonását az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 66. ülészakán képviselendő uniós állásponttal kapcsolatos döntéshozatali folyamatba, és biztosítsa, hogy a bizottság a tárgyalások előtt megfelelő információkkal és hozzáféréssel rendelkezzen az uniós álláspontot tartalmazó dokumentumhoz;
- d) biztosítsa, hogy az EU erős vezető szerepet töltsön be, és egységes álláspontot fogadjon el a nők szerepvállalásának és a nemek közötti egyenlőség megvalósításának fontosságáról az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatban, és tegyen határozott lépéseket a nemek közötti egyenlőség elleni bárminemű visszaesés vagy a nők jogait, autonómiáját és emancipációját aláásó intézkedések egyértelmű elítélése érdekében minden területen;
- e) vállalja, hogy határozottan támogatja az ENSZ Szervezete a Nemek Közötti Egyenlőségért és a Nők Társadalmi Szerepvállalásának Növeléséért (az ENSZ nőjogi szervezete) munkáját, amely a nők jogainak előmozdítását célzó ENSZ-rendszer központi szereplője, és amely a szakpolitikák megváltoztatása és a fellépések koordinálása érdekében az összes érdekelt felet összehozza; szólítsa fel az ENSZ valamennyi tagállamát, valamint az Uniót, hogy biztosítsanak megfelelő finanszírozást az ENSZ nőjogi szervezete számára;
- f) erősítse meg a vonatkozó ENSZ-csúcstalálkozókon és -konferenciákon – többek között a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencián és annak cselekvési programjában, valamint felülvizsgálatának záródokumentumaiban – a nemek közötti egyenlőség, valamint a valamennyi nő és lány társadalmi szerepvállalásának növelése iránt tett kötelezettségvállalásokat;
- g) ismerje el, hogy az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a katasztrófák, mint például az ökoszisztémák elvesztése, a kulcsfontosságú természeti erőforrásokhoz való hozzáférés elvesztése, az alultápláltság, valamint a légzőszervi, a vízzel kapcsolatos és a vektorok által terjesztett betegségek aránytalanul nagy mértékben érintik a legkülönbözőbb háttérű nőket, különösen az őslakos népeiséget és a természeti erőforrásoktól függő más közösségek tagjait;
- h) vegye figyelembe a Covid19-világjárvány nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő éghajlat-politikai fellépésre gyakorolt hatásait, és biztosítsa, hogy valamennyi éghajlat-politika és -program tükrözze ezeket a hatásokat, és törekedjen a nők rezilienciájának és alkalmazkodóképességének megerősítésére;
- i) erősítse meg azon célját, hogy támogassa és fejlessze a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, a COP25 konferencián elfogadott megújított ötéves cselekvési tervet annak érdekében, hogy előmozdítsák a nemek közötti egyenlőséget az UNFCCC-folyamatban, és jó példával járjon elől azáltal, hogy kötelezettséget vállal a nemek kiegyensúlyozott képviseletére az UNFCCC küldöttségein belül;
- j) határozottan hangsúlyozza, hogy a nőket és lányokat nemcsak befolyásolja az éghajlatváltozás, hanem az éghajlatvédelmi átállásban a változás erőteljes előmozdítója is; kötelezze el magát amellett, hogy a legkülönbözőbb háttérű nők érdemi és egyenlő módon vegyenek részt a döntéshozatali testületekben minden szinten az éghajlat-politika és -fellépés, valamint a konfliktus utáni rendezés terén; biztosítsa a nők egyenlő részvételét az ambiciózus és helyi szintű felkészültségi, hatásmérés-ellátás és alkalmazkodási programok kidolgozásában és végrehajtásában, ezáltal biztosítva a nemek közötti egyenlőség szempontjából transzformatív éghajlat-politikai fellépést, a katasztrófakockázatok csökkentését, valamint a természeti erőforrásokkal való inkluzív és fenntartható gazdálkodást; mozdítsa elő a civil társadalom, a női szervezetek és a marginalizált csoportok széles körű és érdemi részvételét a döntéshozatalban és a politikai döntéshozatalban minden szinten; ösztönözze különösen a fiatalok és fiatal nők részvételét;
- k) tegyen azonnali lépéseket az éghajlatváltozás kezelése érdekében annak megakadályozása céljából, hogy az emberek elmeneküljenek otthonukból és közösségükből, ezáltal kezelve az éghajlatváltozás okozta lakóhelyelhagyás növekvő jelenségét;
- l) mozdítsa elő, támogassa és hozzon konkrét intézkedéseket az éghajlatváltozás és a környezeti katasztrófák miatt veszélyeztetett nők védelme érdekében, különösen a lakóhelyelhagyással, a szegénységgel, az emberkereskedelemmel, a nemi alapú erőszakkal és az élelmiszer-ellátás bizonytalanságával, valamint a megélhetésüket fenyegető veszélyekkel szemben, továbbá biztosítsa számukra az alapvető szolgáltatásokhoz és a megfelelő és elérhető higiéniai létesítményekhez való hozzáférést, valamint biztosítsa fizikai és mentális egészségüket, beleértve a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat;
- m) fokozza elkötelezettségét a nemi alapú erőszak valamennyi formája elleni küzdelem mellett, különös tekintettel az éghajlatváltozás által érintett nőket érintő megnövekedett kockázatra; erősítse meg a megelőző intézkedéseket, és biztosítsa az áldozatok támogatását a másodlagos viktimizáció elkerülése érdekében; egy regionális és nemzetközi partnerség részeként továbbra is kötelezze el magát a nemi alapú erőszak elleni küzdelem irányítása és finanszírozása mellett;

2022. február 17., csütörtök

- n) kezelje és határozottan ítélje el a konfliktusokhoz kapcsolódó nemi alapú erőszak – többek között a szexuális erőszak – terjedését, különösen az éghajlatváltozás által érintett területeken, külkapcsolatai és a nemzetközi megállapodások valamennyi emberi jogi rendelkezése révén;
- o) támogassa a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó célzott intézkedések végrehajtását, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését a környezetvédelmi és éghajlat-politikákban; végezzen szisztematikus nemi szempontú hatásvizsgálatokat a lebontott adatok gyűjtése alapján, hogy jobban megértsük az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák nemspecifikus vonatkozásait, és biztosítsa a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szakértelmet a kapcsolódó éghajlat-politikában és fellépésekben, többek között az európai zöld megállapodás keretében; a nemek közötti egyenlőség előmozdítására elkülönített megfelelő finanszírozás biztosítása érdekében fogadjon el és hajtson végre a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést, gyakorlatokat és ütemterveket;
- p) ismerje el a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő éghajlat-politikai fellépés és az igazságos átmenet közötti kapcsolatokat a zöld gazdaságban mindenki számára elérhető inkluzív lehetőségek előmozdítása érdekében; biztosítsa, hogy a zöld átállással kapcsolatos szakpolitikák vegyék figyelembe a nemi alapú szükségleteket, és ne érintsék hátrányosan a nőket, a lányokat és az interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülő személyeket;
- q) kötelezze el magát az uniós tisztviselőknek – különösen a fejlesztési és éghajlat-politikával foglalkozóknak – szóló, nemek közötti egyenlőséget hangsúlyozó képzés biztosítására;
- r) alakítsa ki és erősítse meg a nők és lányok ellenálló képességét az éghajlatváltozással, a környezetkárosodással és a katasztrófákkal összefüggésben a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő szociális szolgáltatásokba, egészségügyi és gondozási rendszerekbe történő beruházások révén, valamint biztosítsa a tisztességes munkát;
- s) támogassa a nők nagyobb mértékű munkaerő-piaci integrációjára irányuló fokozott erőfeszítéseket, és javítsa a női vállalkozások támogatását az éghajlat- és környezetvédelmi technológiák és kutatás területén; bátorítsa az innovációt ezeken a kulcsfontosságú területeken, a nők pénzügyi függetlenségének ösztönzése mellett;
- t) szólítsa fel az EU-t és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a zöld átállás során felmerülő munkalehetőségekhez való hozzáférést a legkülönbözőbb háttérű nők számára annak biztosítása érdekében, hogy a zöld munkahelyek mindenki számára egyformán előnyösek és hozzáférhetőek legyenek; könnyítse meg és növelje a nők információhoz és oktatáshoz való hozzáférést, többek között a tudomány, a technológia és a gazdaság területén, ezáltal növelve ismereteiket, készségeiket és a környezeti döntésekben való részvételi lehetőségeiket, ugyanakkor küzdve a nemi sztereotípiák ellen;
- u) ismerje el, hogy azok az ágazatok, amelyekben a munkaerő többsége nő, karbonsemlegesek (például gondozás); használja ki ezt a ténytet és az általa kínált lehetőségeket, és támogassa ezeket az ágazatokat az éghajlatváltozás és az igazságos átmenet kezelésének eszközeként;
- v) szólítsa fel a tagállamokat és az EU-t, hogy maradéktalanul hajtsák végre a GAP III-at, és teljesítsék az éghajlatváltozással és a környezettel kapcsolatos kiemelt terület célkitűzéseit;
- w) védje meg a környezetvédelemmel foglalkozó női emberijog-védők jogait, és nyújtson számukra külön támogatást, valamint biztosítsa, hogy kivizsgálják az ellenük elkövetett jogsértéseket és visszaéléseket, és hogy a felelősöket vonják felelősségre; biztosítsa, hogy a nők jogaival foglalkozó önszerveződő szervezeteket megfelelő finanszírozás biztosításával és a működésüket akadályozó korlátozások megszüntetésével támogassák;
- x) hangsúlyozza, hogy meg kell védeni és elő kell mozdítani a megkülönböztetés többszörös és interszekcionális formáival szembesülő csoportok jogait, beleértve a fogyatékossgal élő nőket, a fekete nőket és a színes bőrű nőket, a migráns és az etnikai kisebbséghez tartozó nőket, az idősebb nőket, a vidéki és az elnéptelenedett térségekben élő nőket, az egyedülálló anyákat és az LMBTIQ-személyeket; törekedjen a többszörös megkülönböztetés elleni küzdelem koncepciójának előmozdítására és a metszetszemléletű elemzések integrálására valamennyi ENSZ-szervben, valamint az EU-ban és tagállamaiban;

o

o o

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és az EU emberi jogi különleges képviselőjének.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0049

A legfrissebb emberi jogi fejlemények a Fülöp-szigeteken**Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a Fülöp-szigeteken a közelmúltban bekövetkezett emberi jogi fejleményekről (2022/2540(RSP))**

(2022/C 342/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Fülöp-szigetetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2016. szeptember 15-i⁽¹⁾, 2017. március 16-i⁽²⁾, 2018. április 19-i⁽³⁾ és 2020. szeptember 17-i⁽⁴⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel az EU emberi jogi iránymutatásaira,
 - tekintettel az Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel a Fülöp-szigetek kormánya és az ENSZ által 2021. július 22-én aláírt, a Fülöp-szigeteki emberi jogi helyzetre vonatkozó közös ENSZ-programra,
 - tekintettel a jó kormányzással, a jogállamisággal és az emberi jogokkal foglalkozó első albizottság ülését követő, 2021. február 5-i EU–Fülöp-szigetek közös sajtóközleményre,
 - tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumára,
 - tekintettel a Fülöp-szigeteki Köztársaság 2020. július 3-i 11479. számú törvényére, amely a terrorizmus elleni törvényként is ismert,
 - tekintettel Michelle Bachelet, az ENSZ emberi jogi főbiztosa által az Emberi Jogi Tanács 2021. október 7-i 48. ülészakán a Fülöp-szigetetről tett nyilatkozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a Fülöp-szigetek és az EU közötti diplomáciai, gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatok hosszú múltra tekintenek vissza; mivel a partnerségi és együttműködési megállapodás megerősítése révén az Európai Unió és a Fülöp-szigetek újjól meg erősítették elkötelezettségüket a jó kormányzás elvei, a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok, a társadalmi és gazdasági fejlődés előmozdítása, valamint a régió békéje és biztonsága iránt;
- B. mivel Rodrigo Duterte elnök 2016. májusi megválasztása és a „kábitószerek elleni háború” kezdete óta megdöbbentő számú bírósági eljárás nélküli kivégzésre és emberi jogi jogsértésre került sor a Fülöp-szigeteken;
- C. mivel 2020 júniusában az ENSZ emberi jogi főbiztosa arról számolt be, hogy a kormány kábítószerek-ellenes kampányához kapcsolódó gyilkosságok „széles körűek és szisztematikusak”; mivel a civil társadalmi szervezetek szerint a kábítószerek-ellenes razziaik során 12 000–30 000 embert öltek meg, míg a hatóságok 6 200 halálesetet tulajdonítanak e razziaik során végrehajtott rendőri intézkedéseknek; mivel Duterte elnök kifejezetten arra ösztönözte a rendőrséget, hogy bírósági eljárás nélküli kivégzéseket hajtson végre, és a rendőröknek mentességet ígért, miközben az ilyen cselekményekben részt vevő rendőrök előléptetésben részesültek; mivel Duterte elnök ígéretet tett arra, hogy a jelenlegi elnöki ciklusának végéig, azaz 2022 júniusáig folytatja kábítószerek-ellenes kampányát;

⁽¹⁾ HL C 204., 2018.6.13., 123. o.⁽²⁾ HL C 263., 2018.7.25., 113. o.⁽³⁾ HL C 390., 2019.11.18., 104. o.⁽⁴⁾ HL C 385., 2021.9.22., 133. o.

2022. február 17., csütörtök

- D. mivel 2016 júniusa óta legalább 146 emberijog-védőt és legalább 22 újságírókat öltek meg, és ezen esetek egyikében sem született ítélet;
- E. mivel az egyesülési szabadsághoz való jog gyakorlása elleni támadások rendszerek voltak; mivel 2019 júniusa és 2021 augusztusa között 16 szakszervezeti tagot vettek őrizetbe és tartottak fogva, 12 szakszervezeti tagot arra kényszerítettek, hogy lépjenek ki a szakszervezetből; mivel Duterte elnök kormánya alatt 50 szakszervezeti tag bírósági eljárás nélküli kivégzésére került sor; mivel a félelem kialakított légköre súlyosan aláásta a munkavállalók azon képességét, hogy éljenek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 87. sz. egyezménye által védett jogaikkal; mivel a kormány a világvjárványt használta ürügyként a hatóságok tértelenségének indokolására, és elhalasztotta a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO) az országba indítandó magas szintű háromoldalú misszióját;
- F. mivel a szervezetek és egyének kommunista csoportokkal való, hatóságok általi összekapcsolása – az úgynevezett „vörös listázás” – továbbra is gyilkosságokat, fenyegetéseket, elfogatóparancs nélküli letartóztatásokat, továbbá olyan emberi jogi jogvédők, ellenfelek, szakszervezeti aktivisták, környezetvédők és olyan újságírók zaklatását eredményezi, akik megpróbálják felfedni a törvénytelen kivégzésekre és egyéb emberi jogi jogsértésekre vonatkozó állításokat; mivel a 2020-ban elfogadott terrorizmus elleni törvény intézményesítette a „vörös listázás” gyakorlatát;
- G. mivel 2021. december 9-én a Legfelsőbb Bíróság megerősítette a Duterte elnök kormánya által elfogadott, terrorizmus elleni törvény nagy részének jogszerűségét, amely feljogosítja a biztonsági erőket arra, hogy a gyanúsítottakat őrizetbe vegyék és legfeljebb 24 napig fogva tartásuk elfogatóparancs és vádemelés nélkül;
- H. mivel a Covid19-világvjárvány tovább gyorsította az emberi jogi helyzet romlását a Fülöp-szigeteken, különös tekintettel a véleménynyilvánítás szabadságára, a tömegtájékoztatás integritására és a kiszámítható végrehajtásra, és súlyos következményekkel járt a média és a civil társadalom azon képességére nézve, hogy dokumentálja az ilyen jogsértéseket; mivel a legsérülékenyebb városi közösségeket súlyosan érintette, hogy a rendőrség és a katonaság erőszakot alkalmaz a karantén érvényesítése céljából;
- I. mivel Michelle Bachelet, az ENSZ emberi jogi főbiztosa a Fülöp-szigetéről szóló legutóbbi, 2021. október 7-i jelentésében hangsúlyozta, hogy országszerte folyamatos és súlyos emberi jogi jogsértésekre és visszaélésekre kerül sor, valamint hogy az alapvető emberi jogi normákat figyelmen kívül hagyják;
- J. mivel 2020 októberében az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a Fülöp-szigetek kormánya biztosítsa az emberi jogi visszaélések és jogsértések elszámoltathatóságát, és független, teljes körű és átlátható vizsgálatokat folytasson ezekkel kapcsolatban, továbbá büntetőeljárás alá vonja mindazokat, akik súlyos bűncselekményeket követtek el;
- K. mivel 2021. szeptember 15-én a Nemzetközi Büntetőbíróság Tárgyalás-előkészítő Kollégiuma bejelentette, hogy felhatalmazta a Főügyészséget, hogy vizsgálatot indítson emberiség elleni bűncselekményekkel kapcsolatban, ideértve a Duterte elnök kormánya alatt a „kábitószer elleni háborúval” összefüggésben elkövetett gyilkosságokat, valamint az úgynevezett Davao halálosztag által 2011 és 2016 között Davao városában állítólagosan elkövetett gyilkosságokat;
- L. mivel 2018 márciusában Duterte elnök kezdeményezésére a Fülöp-szigetek kilépett a Nemzetközi Büntetőbíróságból, miután a Nemzetközi Büntetőbíróság megkezdte a Duterte úr ellen a kábítószer-ellenes kampány keretében elkövetett gyilkosságok magas számával kapcsolatban benyújtott feljelentés előzetes vizsgálatát;
- M. mivel a közelgő 2022. májusi választások fényében jelentések szerint a Fülöp-szigeteki kibertérben egyre gyakoribbak a rágalmozó, gyűlölet- és dezinformációs kampányok, valamint növekszik a „trollhadzseregek” száma; mivel a Fülöp-szigeteken a közösségi média a fő információforrás; mivel az ilyen támadások különösen a nőket és a kisebbségi csoportokat célozzák; mivel a közelmúltban több mint 300 közösségi média-fiókot töröltek a kéréstlen üzenetekre és a manipulációra vonatkozó szabályok megsértése miatt; mivel a Fülöp-szigeteki parlament az online visszaélések elleni küzdelem jegyében törvényt fogadott el, amely előírja a közösségi média felhasználói számára, hogy új fiókok létrehozásakor regisztrálják jogi személyazonosságukat; mivel megalapozott aggályok merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a kormány visszaélhet ezzel a törvénnyel újságírók és a civil társadalom megtámadása céljából; mivel a Fülöp-szigeteki hatóságok nem kérték fel az EU-t választási megfigyelő misszió folytatására;

2022. február 17., csütörtök

- N. mivel 2021. március 2-án a Fülöp-szigeteki képviselőház harmadik olvasatban elfogadta a 7814. sz. törvényjavaslatot, amely a Fülöp-szigetek emberi jogi biztosa szerint „a kábítószer-kereskedelemmel, annak finanszírozásával, védelmezésével, fedezésével és/vagy illegális kábítószerrel kapcsolatos tevékenységgel vádolt személyek bűnösségének vélelméről rendelkezik”, és „megkísérli újra bevezetni a halálbüntetést”;
- O. mivel az emberi jogok védelmezőinek védelméről szóló, a képviselőház által elfogadott törvény elfogadása még mindig függőben van a szenátusban;
- P. mivel az Unió Fülöp-szigeteki küldöttsége által 2021-ben készített, nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos országprofil szerint a politikában, a kultúrában és a társadalomban meglévő patriarchális normákat a Fülöp-szigeteki törvények és szakpolitikák is kodifikálják és megerősítik, amit az állandóan férfiak által dominált törvényhozás és politikai döntéshozó testületek tesznek lehetővé; mivel a jelenlegi jogszabályok, például a felülvizsgált büntető törvénykönyv és a családjogi törvény még mindig tartalmaznak a nőket hátrányosan megkülönböztető rendelkezéseket;
- Q. mivel a Nobel-békedíjas Maria Ressa újságíró és a Rappler hírportál társalapítóját 2019-ben kiberrágalmazás miatt letartóztatták, és 2020. június 15-én elítélték; mivel 2021-ben Orlando Dinoy és Reynante Cortes újságírókat azonosítatlan fegyveresek meggyilkolták;
- R. mivel Leila De Lima szenátor továbbra is börtönben van, öt évvel azt követően, hogy koholt vádakkal és tárgyalás nélkül őrizetbe vették; mivel De Lima szenátort diszkriminatív okokból vették őrizetbe, mivel politikai véleménye és emberi jogi jogvédői státusza miatt, illetve mint nő került célkeresztbe, és azokban az években, amikor előzetes letartóztatásban volt, megfosztották választójogától és attól a lehetőségtől, hogy távolról követhesse a szenátus ülését; mivel De Lima szenátornak, aki bejelentette, hogy ismét indul a szenátusi székért, nem lesznek ugyanolyan jogai és lehetőségei választási kampányának lebonyolítására, mint a többi jelöltnek;
- S. mivel a Fülöp-szigetek az Általános Vámkedvezmény-rendszer Plusz (GSP+) kedvezményezettje; mivel ez azt jelenti, hogy a Fülöp-szigeteknek ténylegesen végre kell hajtania 27, az emberi jogokról, a munkavállalói jogokról, a környezetvédelemről és a jó kormányzásról szóló nemzetközi egyezményt; mivel e rendszer keretében 2020-ban a Fülöp-szigetek Unióba irányuló exportjának 26 %-a (1,6 milliárd EUR) részesült kedvezményes elbánásban;
1. határozottan elítéli a „kábítószer elleni háborúval” kapcsolatos több ezer, bírósági eljárás nélküli kivégzést és súlyos emberijog-sértést; határozott választ kér az EU-tól;
 2. megismétli a Fülöp-szigetek kormányához intézett felhívását, hogy haladéktalanul vessen véget a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények gyanúsítottjai elleni erőszaknak és emberi jogi jogsértéseknek, beleértve a törvénytelen kivégzéseket, az önkényes letartóztatásokat, a kínzásokat és más visszaéléseket, valamint hogy számolja fel a „kábítószer elleni háborúban” részt vevő magán- és államilag támogatott félkatonai csoportokat;
 3. elítél minden olyan fenyegetést, zaklatást, megfélemlítést és erőszakot, amely az országban elkövetett törvénytelen kivégzésekre és egyéb emberi jogi jogsértésekre vonatkozó vádak nyilvánosságra hozatalára törekvők ellen irányul; kifogásolja a kormánytisztviselők azon gyakorlatát, hogy aktivistákat, újságírókat és kritikusokat „vörös listára” tesznek, ami potenciális hátrányoknak teszi ki őket, és e tekintetben felszólít a „vörös listázás” végzéséért felelős, helyi kommunista fegyveres konfliktusok megszüntetésével foglalkozó nemzeti munkacsoport (NTF-ELCAC) megszüntetésére;
 4. felhívja a hatóságokat, hogy vessenek véget a szervezetek és egyének, köztük az emberi jogi és környezetvédők, az újságírók, a szakszervezeti aktivisták, valamint az egyházi és humanitárius dolgozók „vörös listázásának”; kéri a kormányt, hogy engedje szabadon az igazságtalanul őrizetbe vett emberijog-védőket, politikai disszidenseket és újságírókat, és haladéktalanul ejtse az ellenük felhozott valamennyi politikai indítatású vádat;
 5. felhívja a hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, és biztosítsák, hogy az újságírók félelem nélkül végezhesék munkájukat; felszólít Maria Ressa, Frenchie Mae Cumpio és minden más független újságíró üldözésének beszüntetésére;
 6. megismétli a Fülöp-szigeteki hatóságokhoz intézett felhívását, hogy vessenek véget Leila De Lima szenátor politikai zaklatásának, rendeljék el azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását, és tisztességes bírósági eljárás keretében állítsák bíróság elé azokat, akikről megállapították, hogy felelősek az önkényes fogva tartásáért és az ellene elkövetett egyéb emberi jogi jogsértésekért, például a nemi alapú támadásokért és a tisztességes eljáráshoz való jogának megsértéséért; sürgeti az Uniót, hogy továbbra is szorosan kísérje figyelemmel De Lima szenátor ügyét;

2022. február 17., csütörtök

7. határozottan elítéli Duterte elnök lealacsonyító, szexista és nőgyűlölő kijelentéseit a nőkről és a magukat az LMBTIQ+ közösséghez tartozónak valló személyekről, és sürgeti őt, hogy tartózkodjon az ellenük irányuló erőszak szításától;
8. felszólítja a Fülöp-szigetek hatóságait, hogy az elkövetők büntetőeljárás alá vonása céljából haladéktalanul folytassanak le pártatlan, átlátható, független és érdemi vizsgálatokat valamennyi bírósági eljárás nélküli kivégzés ügyében, beleértve Jory Porquia, Randall „Randy” Echanis és Zara Alvarez ügyét, valamint Elena Tijamo erőszakos eltüntetését és halálát, továbbá a nemzetközi emberi jogok és a humanitárius jog feltételezett megsértésének ügyeit; felhívja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy biztosítsák valamennyi magas rangú rendőrtiszt és politikus kivizsgálását és büntetőeljárás alá vonását, amennyiben alapos gyanú merül fel arra vonatkozóan, hogy közvetlen és/vagy parancsnoki vagy magasabb szintű felelősséggel tartoznak a nemzetközi jog szerinti bűncselekményekért és más súlyos emberi jogi jogsértésekért és visszaélésekért;
9. kéri, hogy a Fülöp-szigeteki hatóságok haladéktalanul konzultáljanak a szakszervezetekkel az ILO-nak a Fülöp-szigetetről folytatott virtuális eszmecsereéről szóló jelentésében foglalt következtetések végrehajtására vonatkozó, határidőhöz kötött ütemtervről, és hogy a 2022. évi ILO-konferencia előtt fogadják az ILO Fülöp-szigeteki magas szintű háromoldalú küldöttségét az ILO 2019. évi következtetéseinek végrehajtásának nyomon követésére;
10. hangsúlyozza, hogy polgári bíróságok előtt lefolytatott tisztességes eljárásokban rangtól vagy beosztástól függetlenül felelősségre kell vonni a nemzeti jog és a nemzetközi emberi jogi normák megsértéséért felelős személyeket;
11. megerősíti, hogy ellenzi a halálbüntetést, és emlékeztet arra, hogy a büntetőjogi jogszabályoknak mindig az ártatlanság véelmén kell alapulniuk;
12. felszólítja a Fülöp-szigeteket, hogy módosítsa vagy helyezze hatályon kívül azokat a jogszabályokat, amelyek továbbra is hátrányosan megkülönböztetik a nőket, és hogy mozdítsák elő és védjék a nők jogait;
13. hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság I. tárgyalás-előkészítő kollégiuma helyt adott a főügyész azon kérelmének, hogy indítson nyomozást a bíróság joghatósága alá tartozó azon bűncselekményekkel kapcsolatban, amelyeket feltételezhetően 2011. november 1. és 2019. március 16. között a kábítószer elleni küzdelemre irányuló kampány során követtek el a Fülöp-szigetek területén;
14. mély sajnálatát fejezi ki a Fülöp-szigetek kormányának azon döntése miatt, hogy kilép a Római Statútumból; felhívja a kormányt, hogy változtassa meg ezt a döntést; arra bátorítja a Nemzetközi Büntetőbíróságot, hogy folytassa a „kábitószer elleni háború” során elkövetett gyilkosságokkal összefüggésben az emberiség elleni bűncselekményekről szóló állítások kivizsgálását; felszólítja a Fülöp-szigetek kormányát, hogy teljes mértékben működjön együtt a Nemzetközi Büntetőbíróság Főügyészével a Fülöp-szigeteki helyzet kivizsgálásában, továbbá sürgősen javítsa a tanúk és közvetítők biztonságát garantáló belföldi eszközöket és bővítsé ezek finanszírozását;
15. felhívja a kormányt, hogy módosítsa a terrorizmus elleni törvényt és annak végrehajtási szabályait és rendeleteit annak érdekében, hogy összhangba hozza azokat a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó nemzetközi normákkal;
16. úgy véli, hogy az összes megállapítás nyilvános és átlátható közzététele, valamint a független emberi jogi és civil társadalmi szervezetek aktív bevonása nélkül veszélybe kerül az emberi jogok Fülöp-szigeteken való előmozdítására és védelmére irányuló közös ENSZ-program képessége az országban tapasztalható emberi jogi helyzet nyomon követésére, és az esetleg nem vezet el a szükséges jogorvoslatokhoz;
17. sürgeti a Fülöp-szigeteket, hogy maradéktalanul hajtsa végre az őslakos népek jogairól szóló törvényt, és tegyen eleget a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeinek az őslakos népek emberi jogainak védelme érdekében, többek között fegyveres konfliktusok idején is; megdöbbentőnek tartja a gyermekek félkatonai csoportok általi kereskedelmének, katonai toborzásának és az országban zajló konfliktusokba való bevonásának gyakorlatát, és sürget minden érintett felet, hogy szüntesse meg ezeket a gyakorlatokat;
18. attól tart, hogy a közelgő választási és kampányidőszakban a politikai jogok további megsértésére és korlátozására fog sor kerülni az online és offline világban is; felszólítja az összes jelöltet, hogy tartózkodjanak a dezinformációs kampányoktól és a trollsergek használatától, és kötelezzék el magukat a tisztességes és tényeken alapuló kampányolás mellett, megakadályozva ezzel a Fülöp-szigeteki társadalom és politika még nagyobb mértékű megosztottságát; felhívja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy szorosan működjön együtt a közösségi médiával foglalkozó vállalatokkal a manipuláció, a kérértlen levelek és a közbeszéd lealacsonyítására irányuló minden egyéb kísérlet megelőzése érdekében;

2022. február 17., csütörtök

19. felhívja a Fülöp-szigeteki hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a tisztességes és szabad választások biztosítása, valamint az online és offline kampányok nem mérgező környezetben történő lebonyolítása érdekében; ezzel összefüggésben sajnálja, hogy a Fülöp-szigeteki hatóságok nem kérték fel az EU-t választási megfigyelő misszió folytatására; felhívja a Fülöp-szigeteki kormányt, hogy biztosítsa a választási kampány biztonságosságát, szabadságát és tisztességességét, és hozzon intézkedéseket annak biztosítására, hogy mindenki hozzáférjen a választási erőforrásokhoz; felhívja az uniós küldöttséget és az uniós tagállamok képviselőit, hogy támogassák egy nemzetközi választási megfigyelő misszió az országba küldését és nyújtsanak teljes körű támogatást a független helyi választási megfigyelőknek, rendszeresen találkozzanak velük, és szorosan kövessék nyomon a választási kampány során bejelentett incidenseket, többek között azáltal, hogy közvetlenül a Fülöp-szigeteki hatóságoknál vetik fel ezeket az aggályokat;
20. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Duterte elnök vezetése alatt romlik az emberi jogi helyzet a Fülöp-szigeteken, és reméli, hogy szabad és tisztességes választásokra kerül sor, amely egy olyan új demokratikus kormány létrejöttéhez vezet, amely tiszteletben tartja az emberi jogokat, kivizsgálja és büntetőeljárás alá vonja a múltbeli emberi jogi jogsértéseket és újból csatlakozik a Római Statútumhoz;
21. felhívja a Bizottságot, hogy határozzon meg egyértelmű, nyilvános és határidőhöz kötött referenciaértékeket a Fülöp-szigetek számára a GSP+ rendszer szerinti emberi jogi kötelezettségeinek való megfelelés érdekében, és határozottan megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy haladéktalanul indítsa el az eljárást, amely a GSP+ kedvezmények ideiglenes visszavonásához vezethet, amennyiben a Fülöp-szigeteki hatóságok részéről nem mutatkozik jelentős javulás és együttműködési hajlandóság;
22. ismét felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletét, hogy szorosan kövesse nyomon a Fülöp-szigeteken kialakult helyzetet, és rendszeresen tegyen jelentést az Európai Parlamentnek;
23. felhívja a tagállamokat, hogy tartózkodjanak minden olyan fegyver, megfigyelési technológia és egyéb felszerelés kivételétől, amelyet a Fülöp-szigeteki hatóságok belső elnyomásra használhatnak fel;
24. felhívja az EU küldöttségét és a tagállamoknak az országban működő képviselőit, hogy kezeljék kiemelten a civil társadalom támogatását, és használjanak fel minden rendelkezésre álló eszközt az emberi jogok és a környezetvédők munkájának támogatására;
25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletének, a tagállamok kormányainak, a Fülöp-szigetek elnökének, kormányának és kongresszusának, a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) tagállamai kormányainak, az Egyesült Nemzetek emberi jogi főbiztosának, az Egyesült Nemzetek főtitkárának, valamint a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége főtitkárának.
-

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0050

A halálbüntetés Iránban

Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a halálbüntetésről Iránban (2022/2541(RSP))

(2022/C 342/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel a halálbüntetéssel kapcsolatos uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az Európai Unió emberi jogok védelmezőire vonatkozó iránymutatásaira,
- tekintettel az EU globális emberi jogi szankciós rendszerére (az uniós Magnyickij-törvény),
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat szóvivőjének Narges Mohammadi elítéléséről szóló, 2022. január 30-i nyilatkozatára,
- tekintettel a bármely formában fogva tartott vagy börtönbüntetésüket töltő személyek védelméről szóló, 1988-as ENSZ-alapelvekre,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által 2021. március 18-án kiadott, Dr. Ahmadreza Dzsali azonnali szabadon bocsátását kérő és 2020. november 25-i, Iránt a kivégzés leállítására felszólító nyilatkozatokra,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportjának a 2017. november 20–24-i ülészakán Ahmadreza Dzsaliáról (Iráni Iszlám Köztársaság) elfogadott véleményére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a halálbüntetés eltörlése világszerte az EU emberi jogi politikájának egyik fő célkitűzése;

B. mivel az ENSZ szerint 2021. január 1. és december 1. között legalább 275 embert – köztük legalább két gyermekkorú elkövetőt és 10 nőt – végeztek ki Iránban; mivel Iránban a világon a legmagasabb az egy főre jutó kivégzések száma; mivel az iráni hatóságok tiltakozással kapcsolatos vádak miatt halálos ítéleteket hoztak, és kivégezték azokat, akikkel szemben a széles körű tiltakozásokkal kapcsolatban vádat emeltek, de nem folytattak átlátható vizsgálatot a biztonsági tisztviselők által a tüntetőkkel szemben alkalmazott túlzott és emberi életet kioltó erőre vonatkozó súlyos állításokkal kapcsolatban; mivel Iránban a foglyokat gyakran kínzásnak vetik alá, ami aggodalomra ad okot azzal kapcsolatban, hogy a halálbüntetés kiszabása a foglyokra hamis vallomások alapján történik olyan bűncselekményekért, amelyeket nem követtek el;

C. mivel Irán kiskorúakkal szemben szab ki és hajt végre halálbüntetést, megsértve ezzel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény szerinti kötelezettségeit; mivel 2009 és 2020 szeptembere között legalább 67 fiatalos elkövető kivégzéséről számoltak be; mivel 2022 januárjában 85 fiatalos elkövető ellen volt érvényben halálos ítélet Iránban;

D. mivel a halálbüntetést aránytalanul alkalmazzák az etnikai és vallási kisebbségekre, nevezetesen a balokra, a kurdokra, az arabokra és a baháiókra; mivel a büntető törvénykönyv bűncselekménnyé nyilvánítja a homoszexualitást, és a halálbüntetést célzottan az LMBTIQ-személyekre alkalmazzák; mivel a nőkre több, őket közvetlenül érintő törvény megkülönböztető jellegéből adódóan halálbüntetés kiszabása vonatkozik;

2022. február 17., csütörtök

- E. mivel a Riporterek Határok Nélkül szervezet szerint Rouhollah Zam 2020. december 12-i kivégzését követően Irán több újságíróat végzett ki, mint bármely más ország; mivel a világon Irán az egyik olyan ország, ahol a leginkább elnyomják az újságírókat, és könyörtelenül zajlik az újságírók és médiaorgánumok zaklatása;
- F. mivel Dr. Ahmadreza Dzsalali svéd-iráni állampolgárt, a belgiumi VUB Egyetem és az olaszországi Università degli Studi del Piemonte Orientale tanárát 2017 októberében kémkedés hamis vádjával halálra ítélték, tárgyalása súlyosan tisztességtelen volt, és a bűnösséget egy kínzással kikényszerített vallomásra alapozták; mivel az Evin börtönben időnként magánzárkában tartják;
- G. mivel számos esetben érkeztek hírek a börtönökben, és különösen az Evin börtönben uralkodó embertelen és megalázó körülményekről, illetve a fogva tartás során az orvosi ellátáshoz való megfelelő hozzáférés hiányáról, és mivel a fentiek sértik az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályait;
- H. mivel Iránban más uniós állampolgárokat is önkényesen tartanak fogva; mivel Irán nem ismeri el a kettős állampolgárságot, korlátozva ezáltal a külföldi nagykövetségek lehetőségét, hogy kapcsolatba lépjenek az országban fogva tartott kettős állampolgáraikkal;
- I. mivel Mohammad Dzsavad boxbajnokot 2022 januárjában halálra ítélték, miután megvádolták azzal, hogy „korrupciót terjesztett a Földön”; mivel Navid Afkari birkózót, aki azt állította, hogy hamis vallomástétel céljából megkínózták, 2020 szeptemberében kivégezték; mivel büntetésük közvetlenül összefügg azzal, hogy békés módon gyakorolták a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságához fűződő jogukat;
- J. mivel Mohammad Dzsavad és Navid Afkari elítélése az iráni sportolók elleni fokozott elnyomó intézkedések részét képezi;
- K. mivel a közelmúltban a halálbüntetés eltörlésére irányuló kampány élén álló, Per Anger díjjal kitüntetett Nargesz Mohammadit további nyolc év börtönbüntetésre és 70 korbácsütésre ítélték;
- L. mivel Naszrin Szotúdeh híres emberi jogi ügyvédet, aki többek között a halálbüntetés fokozatos megszüntetéséért kampányolt, és sokat dolgozott olyan fiatal foglyokkal, akiket 18 éves koruk előtt elkövetett bűncselekmények miatt ítélték halálra, 2019 márciusában 33 év és hat hónap börtönbüntetésre ítélték; mivel az Európai Parlament 2012-ben Naszrin Szotúdehnek ítélte oda a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjat az emberi jogok védelme terén végzett kiemelkedő munkájáért;
- M. mivel a politikai másként gondolkodók 1988-ban történt tömeges erőszakos eltüntetése és azonnali kivégzése a mai napig nem képezte nyomozás tárgyát, és az ügyben senkit sem vontak felelősségre;
- N. mivel az emberi jogok megsértése miatt az Unió 2011 óta korlátozó intézkedéseket fogad el Iránnal szemben, beleértve a vagyoni eszközök befagyasztását és a vízumtilalmat az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős személyek és szervezetek tekintetében, valamint megtiltotta a belső elnyomás céljára felhasználható és a távközlés figyelésére szolgáló eszközök Iránba irányuló exportját. mivel ezeket az intézkedéseket rendszeresen frissítik, és 2022. április 13-ig meghosszabbították;
- O. mivel Ebrahim Raiszi elnök 2021. augusztusi hivatalba lépése óta jelentősen nőtt a kivégzések száma, beleértve a nők kivégzését is;
- P. mivel jelentések szerint Iránban évente 400–500 nőt gyilkolnak meg brutálisan az úgynevezett „becsületgyilkosságok” keretében; mivel az iráni büntető törvénykönyv értelmében a „becsületgyilkosságok” bizonyos körülmények között büntetés nélkül elkövethetők; mivel a nőket és a férfiakat a „becsület” nevében ellenük elkövetett bűncselekmények esetében gyakran nem részesítik igazságszolgáltatásban; mivel 2022. február 5-én Mona Heydarit lefejezte a férje, aki ezt követően a levágott fejjel vonult végig az utcákon a délnyugati országrész Ahvaz városában; mivel 2020 májusában a 13 éves Romina Ashrafit saját édesapja fejezte le álmában egy sarlóval;

2022. február 17., csütörtök

Q. mivel az Egyesült Államok külügyminisztériuma felvázolta, hogy az elmúlt években a terrorizmust államilag továbbra is Irán támogatja a legjobban a világon, politikai, pénzügyi, operatív és logisztikai támogatást nyújtva számos olyan csoportnak, amelyek egyaránt szerepelnek a terrorszervezetek uniós jegyzékében és a külföldi terrorista szervezetek amerikai jegyzékében;

1. megismétli, hogy minden körülmények között határozottan ellenzi a halálbüntetést; felszólítja az iráni kormányt, hogy a halálbüntetés eltörlése felé tett lépésként azonnal vezessen be moratóriumot a halálbüntetés alkalmazására, valamint valamennyi halálos ítélet megváltoztatására;

2. felszólítja az Iráni Iszlám Köztársaság hatóságait, hogy sürgősen módosítsák az iráni iszlám büntető törvénykönyv 91. cikkét, kifejezetten megtiltva a halálbüntetés alkalmazását a 18 év alatti személyek által elkövetett bűncselekmények esetében, minden körülmények között és anélkül, hogy a bírácoknak mérlegelési lehetőségük lenne a halálbüntetés vagy a szabadlábra helyezés lehetsége nélküli életfogytiglani szabadságvesztés kiszabására;

3. mély részvétét fejezi ki az összes ártatlan áldozat családjának, barátainak és kollégáinak;

4. hangsúlyozza, hogy olyan biztonságos és támogató környezetet kell biztosítani, amelyben az emberi jogok védelme és előmozdítása a megtorlástól, büntetéstől vagy megfélemlítéstől való félelem nélkül lehetséges; erőteljesen támogatja az iráni nép törekvéseit, aki olyan szabad, stabil, befogadó és demokratikus országban kíván élni, amely tiszteletben tartja az emberi jogokkal és alapvető szabadságokkal kapcsolatos nemzeti és nemzetközi kötelezettségvállalásait;

5. sürgeti az iráni hatóságokat, hogy azonnal ejtsék az összes vádat Dr. Ahmadreza Dzsalsali ellen, engedjék szabadon és kártalanítsák, valamint hagyjanak fel családjának Iránban és Svédországban való fenyegetésével;

6. ismételten sürgős felhívást intéz a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez és az EU tagállamaihoz, hogy tegyenek meg mindent Dr. Ahmadreza Dzsalsali kivégzésének megakadályozása érdekében;

7. sürgeti az iráni hatóságokat, hogy késlekedés nélkül működjenek együtt az uniós tagállamok teheráni nagykövetségeivel annak érdekében, hogy lehetővé váljon az iráni börtönökben jelenleg fogva tartott uniós–iráni kettős állampolgárok átfogó listájának összeállítása;

8. felhívja az összes tagállamot, hogy az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokkal összhangban közösen tegyenek nyilvános nyilatkozatokat és diplomáciai kezdeményezéseket a tisztességtelen bírósági eljárások nyomon követésére, és látogassanak el olyan börtönökbe, ahol emberi jogi jogvédőket és lelkiismereti okokból más személyeket tartanak fogva, ideértve az Iránban tartózkodó uniós állampolgárokat is; kéri, hogy haladéktalanul ejtsék az önkényesen fogva tartott összes uniós polgár elleni vádak;

9. felszólítja az iráni hatóságokat, hogy bocsássák szabadon az összes politikai foglyot, köztük az emberi jogi jogvédőket, különösen Nargesz Mohammadi prominens emberi jogi aktivistát, Mehdi Mahmoudian politikai újságírót, akit a közelmúltban további hét hónap börtönbüntetésre ítélték a halálbüntetés elleni tevékenysége miatt, valamint a Szaharov-díjjal kitüntetett Naszrin Szotúdehet;

10. elítéli az iráni börtönökben zajló módszeres kínzást, és felszólít az összes fogvatartott kínzásának és bántalmazásának azonnali beszüntetésére; elítéli azt a gyakorlatot, hogy megtagadják a fogvatartottaktól a telefonhívásokhoz való hozzáférést és a családtagok látogatásait; súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a fogvatartottak nem juthatnak jogi képviselőhöz a kihallgatások során;

11. határozottan elítéli az iráni emberi jogi helyzet folyamatos romlását, beleértve és különösen – a rendszerszintű politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális megkülönböztetés miatt – az etnikai és vallási kisebbségekhez tartozó személyek esetében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tüntetők, másként gondolkodók, emberi jogvédők és kisebbségi csoportok tagjai ellen riasztó mértékben fokozódik a halálbüntetés alkalmazása;

12. felhívja az iráni hatóságokat, hogy foglalkozzanak az etnikai és vallási kisebbségekhez tartozó személyekkel, köztük a balokkal, kurdokkal, arabokkal, baháiokkal, keresztényekkel, valamint az LGBTIQ-személyekkel szembeni megkülönböztetés minden formájával, és haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon mindazokat, akiket a vallás, a meggyőződés vagy a szexuális irányultság szabadságához való joguk gyakorlása miatt börtönöztek be;

13. a lehető leghatározottabban elítéli a halálbüntetés alkalmazását az azonos neműek közötti kapcsolatokért, amelyek Iránban még mindig illegálisak;

2022. február 17., csütörtök

14. felhívja az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul helyezték hatályon kívül a „fiatal népességről és a család védelméről” szóló törvényt, és minden körülmények között biztosítsák a szexuális és reprodukzív egészséggel kapcsolatos közellátáshoz – beleértve a biztonságos, legális, ingyenes és magas színvonalú abortuszhoz – való hozzáférést; emlékeztet arra, hogy az abortusz nőktől való megtagadása a nemi alapú erőszak egyik formája, és kínzásnak vagy kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódnak minősülhet; határozottan elítéli az iráni hatóságok azzal való fenyegetését, hogy az abortuszért halálbüntetést fognak kiszabni, és felszólítja különösen az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul helyezték hatályon kívül ezt a rendelkezést; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy működjenek együtt az ENSZ-szel a „fiatal népességről és a család védelméről” szóló új törvény, annak a gyermekágyi halálesetekre gyakorolt hatása, valamint az abortuszért kiszabható halálbüntetés alkalmazásával kapcsolatos fejlemények szoros nyomon követésében;
15. kiemeli, hogy az iráni polgárok polgári kezdeményezéseken keresztül következetesen a halálbüntetés eltörlését és az emberi jogi jogvédőkkel, valamint a kisebbségekkel szembeni aránytalan alkalmazásának beszüntetését sürgetik; támogatja az iráni civil társadalmat és az emberi jogok érvényesítése érdekében tett békés erőfeszítéseit;
16. felszólítja Iránt, hogy teljes mértékben működjön együtt az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának valamennyi különleges eljárásával, köztük az emberi jogok Iráni Iszlám Köztársaságban fennálló helyzetével foglalkozó ENSZ-különmegbízottal, illetve tegye lehetővé látogatásait;
17. sürgeti az EU-t, hogy az Iránnal fennálló kétoldalú kapcsolataiban hívja fel a figyelmet az emberi jogok megsértésére; felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét annak biztosítására, hogy az Európai Külügyi Szolgálat az EU és Irán közötti magas szintű párbeszéd keretében továbbra is hívja fel a figyelmet az emberi jogi kérdésekre; újílag megerősíti, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása az EU és Irán közötti kapcsolatok fejlesztésének alapvető eleme;
18. üdvözlö, hogy a Tanács elfogadta az EU globális emberi jogi szankciórendszerét (az uniós Magnyickij-törvényt), amely fontos eszköz az EU számára az emberi jogok megsértőinek szankcionálására; célzott intézkedések meghozatalára szólít fel az Iránnal szembeni jelenlegi uniós emberi jogi szankciórendszer vagy az EU globális emberi jogi szankciórendszere (az uniós Magnyickij-törvény) alkalmazásával azon iráni tisztviselőkkel szemben, akik súlyos emberi jogi jogsértéseket – köztük kettős és külföldi állampolgárok kivégzését és önkényes fogva tartását Iránban – követtek el, ideértve az újságírókat, emberijog-védőket, politikai másként gondolkodókat és aktivistákat halálra ítéelő bírakat is;
19. úgy véli, hogy további célzott szankciókra lesz szükség, amennyiben az iráni hatóságok nem engedik szabadon Dr. Ahmadreza Dzsalamit, amint azt az EU és tagállamai kérik;
20. hangsúlyozza az iráni rezsím destabilizáló szerepét a tágabb régióban, és elítéli, hogy az iráni rezsím számos polgári személy haláláért felelős Szíriában, Jemenben és Irakban;
21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az ENSZ főtitkárának, az Iráni Iszlám Köztársaság legfőbb vezetőjének és elnökének, valamint az iráni Mádzslesz tagjainak.
-

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0051

Politikai válság Burkina Fasóban

Az Európai Parlament 2022. február 17-i állásfoglalása a Burkina Fasóban kialakult politikai válságról (2022/2542(RSP))

(2022/C 342/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, különösen az emberi jogok Burkina Fasóban való megsértéséről szóló, 2019. december 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾, valamint a Száhel-övezetben, Nyugat-Afrikában és Afrika szarván folytatott EU–Afrika biztonsági együttműködésről szóló, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Európai Unió nevében a Burkina Fasó-i fejleményekről 2022. január 26-án tett nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ főtitkára szóvivőjének Burkina Fasóról tett, 2022. január 24-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a Burkina Fasó-i helyzetről szóló, 2022. február 9-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) állam- és kormányfői hatóságának a Burkina Fasóban kialakult politikai helyzetről szóló rendkívüli csúcstalálkozója nyomán 2022. január 28-án kiadott záróközleményre,
- tekintettel az ECOWAS demokráciáról és felelősségteljes kormányzásról szóló jegyzőkönyvére,
- tekintettel az Afrikai Unió Béke és Biztonsági Tanácsa (PBB) által a 2022. január 31-i 1062. ülésén elfogadott, a Burkina Fasó-i helyzetről szóló záróközleményre,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című, 2020. március 9-i közös közleményére (JOIN(2020)0004),
- tekintettel az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (AKCS-államok) és az EU Közös Parlamenti Közgyűlésének a demokráciáról és az alkotmányok tiszteletben tartásáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására,
- tekintettel az Európai Tanács tagjainak és a Száhel-övezet G5-országainak (Száhel G5-országok) 2020. április 28-i közös nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, különös tekintettel a fenntartható fejlődést szolgáló igazságos, békés és befogadó társadalmak előmozdításáról szóló 16. célra,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a Burkina Fasó-i Köztársaság alkotmányára,
- tekintettel a Cotonoui Megállapodásra,
- tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,
- tekintettel az Afrikai Uniónak az afrikai belső menekültek védelméről és támogatásáról szóló egyezményére,

⁽¹⁾ HL C 255., 2021.6.29., 45. o.

⁽²⁾ HL C 385., 2021.9.22., 24. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel a nőkkal szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló 1979. évi egyezményre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2022. január 24-én a Paul-Henri Sandaogo Damiba altábornagy vezette Burkina Fasó-i hadsereg és az önjelölt Hazafias Mozgalom a Védelemért és Helyreállításért (MPSR) megbuktatta a Roch Marc Christian Kaboré elnök által vezetett megválasztott kormányt; mivel a nurkinabei alkotmánybíróság később Damiba altábornagyot kiáltotta ki új *de facto* államfőnek;
- B. mivel röviddel az államcsíny előtt Kaboré elnök második ciklust nyert a 2020-ban tartott demokratikus választásokon; mivel kényszerítették arra, hogy elnöki tisztségéről lemondjon és erről bejelentést tegyen; mivel az államcsíny óta a fegyveres erők fogva tartják, és csak korlátozott kapcsolatot tarthat a külvilággal; mivel Kaboré elnök pártja, a Népi Mozgalom a Haladásért (MPP) 2022. január 26-án biztosította a közvéleményt arról, hogy Kaboré az elnöki villában van házi őrizetben, és orvosa rendelkezésére áll;
- C. mivel a hatalomátvételt követően a katonai junta bejelentette az alkotmány felfüggesztését, valamint a kormány és a nemzetgyűlés felosztatását; mivel az alkotmányt 2022. január 31-én visszaállították; mivel Damiba altábornagy egy televíziós nyilatkozatban bejelentette, hogy Burkina Faso teljesíteni fogja nemzetközi kötelezettségvállalásait;
- D. mivel Burkina Fasóban a civil társadalom óvatosan és viszonylagos egyetértéssel üdvözölte, hogy a katonaság átvette a hatalmat;
- E. mivel az AU, az ECOWAS és a La Francophonie állandó tanácsa a katonai államcsínyt követően felfüggesztette Burkina Faso tagságát; mivel az ECOWAS és az ENSZ minisztériumközi küldöttséget menesztett, amelyben kérte az átmenet lerövidítését és Kaboré elnök szabadon bocsátását; mivel 2022. február 3-án az ECOWAS úgy határozott, hogy nem vet ki új szankciókat Burkina Fasóra, de felkérte az ország új hatóságait, hogy terjesszenek elő „ésszerű ütemtervet az alkotmányos rendhez való visszatérésre vonatkozóan”;
- F. mivel 2022. február 8-án nem katonai szereplőkből álló technikai bizottságot hoztak létre az átmenet paramétereinek felvázolására; mivel a bizottságnak két hét áll rendelkezésére, hogy javaslatot tegyen az átmenetre vonatkozó charta-tervezetre; mivel a technikai bizottság munkájának a területi integritás helyreállítására, a belső menekültek fokozatos visszatérése révén a béke megszilárdítására, a jó kormányzásra és az alkotmányos rendhez való visszatérésre kell irányulnia;
- G. mivel az MPSR azt állította, hogy az államcsínyre az ország romló biztonsági helyzete miatt volt szükség; mivel Burkina Faso kormánya 2017-ben megkezdte a belbiztonság reformját, amelynek keretében honvédelmi és biztonsági tanácsot hozott létre azzal a céllal, hogy modernizálja a biztonsági ágazatot és fellépjen a korrupcióval szemben; mivel a polgári lakosság, az ellenzék és a katonaság részéről egyre nagyobb elégedetlenség és kritika alakult ki amiatt, hogy Kaboré elnök nem volt képes kezelni a korrupciót, és nem tudta hatékonyan kezelni a terrorista csoportok egyre jobban terjedő erőszakos támadásai által az országban okozott hatalmas biztonsági, társadalmi és gazdasági kihívásokat;
- H. mivel a Száhel-övezetben kialakult helyzet a 2011-es líbiai beavatkozás – a régió destabilizációjának és a fegyverek elterjedésének – közvetlen következménye;
- I. mivel 2016 és 2021 között a nemzeti védelmi és biztonsági költségvetés 240 millió EUR-ról 650 millió EUR-ra nőtt, ami több mint 170 %-os növekedést jelent; mivel – részben az igen rossz pénzgazdálkodás miatt – ez nem javította a katonák életkörülményeit és működési kapacitását;

2022. február 17., csütörtök

- J. mivel az elmúlt hat évben emberek ezrei veszítették életüket dzsihadista támadások és felkelések miatt; mivel két év alatt több mint 1 000 iskolát zártak be, és az erőszak elől sokan elmenekültek otthonukból; mivel 2021 júniusában a 2015 óta a legtöbb emberéletet követelő támadásban 174 ember halt meg Solhan és Tadaryat falvakban; mivel 2021. november 4-én a Burkina Faso északi részén található inatai csendőrségi laktanya elleni dzsihadista támadás során a logisztikai készletekre és támogatásra, többek között élelmiszeradagokra váró 120 katonából 53-at megöltek; mivel a Human Rights Watch arról számolt be, hogy a biztonsági erők és a kormánypárti milíciák több száz gyanúsítottat végeztek ki statáriáisan, és mivel gyakorlatilag e kivégzéseket nem vizsgálták ki, és senkit sem vontak büntetőeljárás alá;
- K. mivel a növekvő bizonytalanság miatt 2021 novemberében rengeteg ember vonult az utcákra tüntetni; mivel a kormány letiltotta az internetet, ami növelte a lakosság elégedetlenségét, és ami ellen az országban működő emberi jogi szervezetek és polgári mozgalmak tiltakoztak;
- L. mivel 2022. január 22-én, amikor állampolgárok tiltakoztak az országban romló biztonsági helyzet miatt, Ouagadougouban és Bobo-Dioulassóban, Burkina Faso két legnagyobb városában erőszakos tüntetések törtek ki; mivel a katonaság két nappal azután vette át a hatalmat, hogy a készenléti rendőrség összeapott a kormányellenes tüntetőkkel a fővárosban, Ouagadougouban;
- M. mivel a fokozódó erőszak következtében a Burkina Faso-i helyzet a világ egyik leggyorsabban növekvő lakóhelyelhagyási és védelmi válságává vált, amelyben legalább 1,6 millió ember kényszerült elhagyni lakóhelyét; mivel több mint 19 000 Burkina Faso-i lakos menekült Elefántcsontpartra, Maliba, Nigerbe és Beninbe; mivel az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek száma tavaly több mint 1,5 millióra nőtt, ami 50 %-os növekedést jelent; mivel a Száhel-övezetben a vidékről való elvándorlás soha nem látott mértékben növekszik, mivel a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő emberek városi térségekbe költöznek, ahol új kockázatoknak vannak kitéve; mivel a belső menekültek körében a nőket és a fiatalokat fenyegető veszélyek különösen súlyosak, ideértve a szexuális és munkaerő-kizsákmányolást, a nemi alapú erőszakot, a kényszerborzást és az emberkereskedelmet; mivel a Burkina Faso-i nőket sújtja leginkább a mélyszegénység az országban, akiknek a férfiakhoz képest csupán feleannyi lehetőségük van az oktatáshoz való hozzáférésre;
- N. mivel az éghajlati vészhelyzet látható és súlyosan káros hatást gyakorol a Száhel-övezetre, ami aszályhoz, rossz terméshez, lakóhelyelhagyáshoz, földdel és erőforrásokkal kapcsolatos konfliktusokhoz, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságához és szegénységhez vezet; mivel az oktatáshoz, a foglalkoztatási lehetőségekhez és a jövedelemhez való hozzáférés hiánya motiválja a szélsőséges szervezetek és dzsihadista mozgalmak általi toborzást, és ezáltal fokozza az instabilitást a régióban;
- O. mivel a közelmúltbeli mali államcsíny és az ottani egyre romló helyzet hatással volt a Burkina Faso-i helyzetre; mivel a közelmúltbeli államcsíny kevesebb mint két év alatt már a negyedik Nyugat-Afrikában; mivel az államcsínyek növekvő száma a nyugat-afrikai politikai rendszerek súlyos válságát tükrözi;
- P. mivel a Száhel-övezet G5-országai, Burkina Faso, Csád, Mali, Mauritánia és Niger együttműködésen alapuló védelmi erőfeszítése, amelyet különösen az EU és az AU támogat, és amely a regionális fejlesztési és biztonsági intézkedések koordinációjára irányul a terrorizmus elleni küzdelem és a régió stabilitásának megteremtése érdekében, de a helyi lakosságot nem sikerült meggyőzni hatékonyságáról;
- Q. mivel az orosz katonai vállalkozók egy csoportja írt a Burkina Faso-i államcsíny vezetőinek, és felajánlották, hogy kiképzik az ország hadseregét a dzsihadisták elleni harcra;
1. elítéli és aggodalmát fejezi ki a fegyveres erők által Burkina Faso demokratikusan megválasztott kormánya ellen elkövetett államcsíny miatt; hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen az alkotmányos rendhez való haladéktalan visszatérés, beleértve a polgári kormány azonnali visszaállítását is;
 2. felszólít Kaboré elnök és az összes többi kormánytisztviselő azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására;

2022. február 17., csütörtök

3. üdvözli a technikai bizottság létrehozásának bejelentését, amelynek feladata felvázolni az átmenet folyamatának következő lépéseit; tudomásul veszi Damiba alezredes nyilvános nyilatkozatait, amelyekben ígéretet tett a rendes alkotmányos élethez való mielőbbi visszatérésre, és arra hogy az ország továbbra is tiszteletben tartja a nemzetközi kötelezettségvállalásokat; felszólítja a katonai vezetést, hogy teljesítse Burkina Faso nemzetközi kötelezettségvállalásait, beleértve az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartását és a terrorista szervezetek elleni küzdelmet, szoros partnerségben a nemzetközi közösséggel;
4. ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja az ECOWAS és az AU erőfeszítéseit a válságban való közvetítésre; felhívja a nemzetközi közösséget, többek között az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a Bizottságot, hogy folytassák a párbeszédet a Burkina Faso-i hatóságokkal a polgári vezetésű kormányhoz való, mielőbbi demokratikus átmenet biztosítása érdekében; felhívja Burkina Faso hatóságait és a technikai bizottságot, hogy határozzanak meg egyértelmű határidőket és eljárásokat annak érdekében, hogy a lehető leghamarabb inkluzív és átlátható választásokat lehessen tartani;
5. hangsúlyozza, hogy valódi és őszinte nemzeti párbeszédre van szükség a civil társadalom valamennyi ágazatának bevonásával a Burkina Faso-i demokrácia világos jövőképeinek felvázolása érdekében;
6. arra ösztönzi a Burkina Faso-i összes szereplőt, hogy tartsák fenn a sajtószabadságot annak biztosítása érdekében, hogy a belföldi és nemzetközi médiaszervezetek szabadon végezhesék munkájukat, beleértve a belső menekültek helyzetének és a biztonsági erők műveleteinek dokumentálását;
7. arra ösztönzi a Sikeres Átmenet Nemzeti Koordinációja elnevezésű szervezetet (CNRT), hogy kövesse nyomon a hatóságokat, és követelje meg, hogy biztosítsák az emberijog-védők és a civil társadalmi szervezetek védelmét feladataik végzése során, beleértve az emberi jogok megsértésének, a rendőri erőszaknak és a túlzott erőszak alkalmazásának bejelentését; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy növeljék az emberijog-védők védelmét és támogatását Burkina Fasóban, és adott esetben könnyítsék meg a sürgősségi vízumok kiadását, és biztosítsanak ideiglenes menedéket az uniós tagállamokban;
8. emlékeztet arra, hogy a biztonsági szolgálatok és milíciák által elkövetett múltbeli atrocitások büntetlensége elleni fellépés elmulasztása akadályozza a Burkina Faso-i béketörekvéseket; felszólítja Burkina Faso hatóságait, hogy védjék meg a terrorizmusellenes műveletek során letartóztatott gyanúsítottak jogait, és biztosítsák az emberi jogi visszaélések elkövetőinek felelősségre vonását; megjegyzi, hogy a demokratikus mandátummal nem rendelkező, saját magát kinevező kormány alássa a jogállamiság és az elszámoltathatóság megerősítésére irányuló erőfeszítéseket;
9. ismételten hangsúlyozza, hogy a polgári lakosság védelme és biztonsága a kormányok egyik fő feladata, és hangsúlyozza, hogy Burkina Fasóban további intézkedéseket kell hozni a polgári lakosság védelmének javítása érdekében;
10. sürgeti a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy továbbra is kezeljék prioritásként a Burkina Faso-i igazságügyi és biztonsági ágazat reformjának támogatását annak biztosítása érdekében, hogy elegendő forrás és technikai segítségnyújtás álljon rendelkezésre a biztonsági ágazat gyökeres reformjához, a polgári kormány és a katonaság közötti átlátható és konstruktív együttműködéshez, valamint a korrupció leküzdésére irányuló megújult erőfeszítésekhez;
11. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy növeljék a pénzügyi támogatást és a humanitárius segítségnyújtást Burkina Faso-i lakosok, és különösen a lakóhelyüket elhagyni kényszerült és a szomszédos országokban tartózkodó személyek és menekültek sürgős szükségleteinek kielégítése érdekében;
12. felhívja Burkina Faso hatóságait, hogy vizsgálják felül a különleges erők – a 2021 májusában létrehozott új katonai egység – státusában szereplő mentességi záradékot, amely kimondja, hogy a különleges erők tagjai nem állíthatók bíróság elé a műveletek során tett cselekedeteik miatt, ezáltal pedig sérti az áldozatok igazságszolgáltatáshoz és jóvátételhez való jogát;
13. felhívja az uniós tagállamokat, hogy tegyenek eleget azon nemzetközi kötelezettségeiknek, amelyek szerint – a Fegyverkereskedelmi Szerződésben foglaltaknak megfelelően – alapos ellenőrzési és nyomon követési rendszert alkalmaznak a nem uniós országokba irányuló fegyver kivitel során annak érdekében, hogy elkerüljék a fegyverekkel való visszaélést és az emberi jogok megsértését;
14. aggodalmát fejezi ki a demokrácia régióbeli általános helyzete miatt, és felhívja az összes belföldi és nemzetközi szereplőt, hogy vizsgálják meg a különböző államcsínyekből levont tanulságokat, valamint azt, hogy miként lehetne jobban támogatni és ösztönözni a demokratikus folyamatokat a régióban;

2022. február 17., csütörtök

15. továbbra is szilárd meggyőződése, hogy a Wagner-csoport nyugat-afrikai részvétele ellentétes azzal a célkitűzéssel, hogy Burkina Fasóban békét, biztonságot és stabilitást teremtsenek, és biztosítsák a lakosság védelmét; kéri, hogy a közelgő EU–Afrika-csúcstalálkozón alaposan vitassák meg a Wagner-csoport és más afrikai katonai magánvállalatok tevékenységeinek kérdését;

16. hangsúlyozza, hogy a Száhel-övezetbeli terrorizmus és instabilitás kihívást jelent, és aláássa a demokratikus konszolidációt és a jogállamiságot; emlékeztet arra, hogy a szélsőségesek kiváltó okainak kezelése és a kormányzati ellenőrzés egész régióban való helyreállítására irányuló katonai erőfeszítések elengedhetetlenek a demokratikusan megválasztott kormányok többségi legitimitációjának megerősítéséhez;

17. különös aggodalmának ad hangot a biztonsági fenyegetéseknek a humanitárius segítségnyújtás és a fejlesztési együttműködés hatékonyságára gyakorolt hatása miatt; sürgeti az uniós tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy növeljék a Burkina Fasónak nyújtott humanitárius segítséget, különösen élelmiszer, víz és orvosi szolgáltatások biztosítása révén; felhívja a hatóságokat, hogy támogassák és segítsék elő a humanitárius szervezetek munkáját Burkina Fasóban annak érdekében, hogy biztosítsák a humanitárius segítség akadálytalan bejutását, és lehetővé tegyék számukra a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek szükségleteinek kielégítését;

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, Burkina Faso Köztársaság hatóságainak, a Száhel G5-országok titkárságának, az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés és a Pánafrikai Parlament társelnökeinek, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségének, valamint az Afrikai Uniónak és intézményeinek.

2022. február 17., csütörtök

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0042

Korrupció és emberi jogok

Az Európai Parlament 2022. február 17-i ajánlása az Európai Tanácshoz és a Tanácshoz az Európai Parlamentnek a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a korrupcióról és az emberi jogokról szóló ajánlásáról (2021/2066(INI))

(2022/C 342/23)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ korrupció elleni egyezményére (UNCAC), amely 2005. december 14-én lépett hatályba,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ emberijog-védőkről szóló nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD) a nemzetközi kereskedelmi ügyletekben a külföldi hivatalos személyek megvesztegetése elleni küzdelemről szóló egyezményére, valamint az OECD Tanácsának a megvesztegetés elleni küzdelem folytatásáról szóló, 2009. évi ajánlására, a külföldi hivatalos személyeknek adott megvesztegetési összegek adóból való levonhatóságáról szóló, 1996. évi ajánlásra és az egyéb kapcsolódó eszközökre,
- tekintettel az OECD „Közhivatali állás után: helyes gyakorlat az összeférhetetlenség megelőzése terén” című, 2010. évi jelentésére;
- tekintettel az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló 1997. évi egyezményre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió Tanácsa által 2020. november 18-án elfogadott, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervre,
- tekintettel az Általános Ügyek Tanácsának 2008. december 8-i, 2914. ülésén elfogadott, az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az „Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” című, 2015. szeptember 25-i ENSZ-határozatban foglalt fenntartható fejlődési célokra, köztük a korrupció elleni erőfeszítésekkel kapcsolatos 16. célra,

⁽¹⁾ HL C 195., 1997.6.25., 2. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az Európai Beruházási Bank (EBB) „Az Európai Beruházási Bank tevékenységei során a tiltott magatartás megelőzésére és az attól való visszatartásra irányuló politikája” („az EBB csalás elleni politikája”) című, 2013. november 8-i jelentésére,
- tekintettel az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó irányelvekre: a jogok védelmére, tiszteletben tartására és a jogorvoslatra vonatkozó ENSZ-keretrendszer végrehajtására,
- tekintettel az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveinek 2011-es kiadására és a korrupció elleni küzdelem terén kialakított normáira,
- tekintettel a Tanács üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségéről szóló, 2016. június 20-i következtetéseire,
- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az EU globális emberi jogi szankciórendszeréről (az uniós Magnyickij-törvényről) szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az Egyesült Királyság 2021. évi, globális korrupcióellenes szankcionálási rendeleteire, valamint a vesztegetési és korrupciós ügyekben és a gazdasági bűncselekményekben a külföldi áldozatok (köztük az érintett államok) kártalanítására vonatkozó általános elvekre,
- tekintettel arra, hogy a francia parlament új, kötelező erejű rendelkezéseket fogadott el az elkobzott lopott vagyontárgyaknak a származási országok lakossága számára történő visszaszolgáltatására vonatkozóan,
- tekintettel a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a vállalati átvilágításról és a vállalati elszámoltathatóságról szóló, 2021. március 10-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a fenntartható vállalatirányításról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az éghajlatváltozás emberi jogokra gyakorolt hatásairól és a környezetvédők e kérdésben betöltött szerepéről szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Covid19-járvány külpolitikai következményeiről szóló, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a harmadik országokbeli korrupcióról és emberi jogokról szóló, 2017. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a vállalatok harmadik országokban elkövetett súlyos emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos felelősségéről szóló, 2016. október 25-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel az adókerülésről és az adócsalásról mint a fejlődő országok kormányzása, szociális védelme és fejlődése számára jelentett kihívásról szóló, 2015. július 8-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a köz- és a magánszférabeli korrupcióról: a harmadik országokban az emberi jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2013. október 8-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,

⁽²⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0349.

⁽⁴⁾ HL C 474., 2021.11.24., 11. o.

⁽⁵⁾ HL C 445., 2021.10.29., 94. o.

⁽⁶⁾ HL C 15., 2022.1.12., 111. o.

⁽⁷⁾ HL C 425., 2021.10.20., 63. o.

⁽⁸⁾ HL C 337., 2018.9.20., 82. o.

⁽⁹⁾ HL C 215., 2018.6.19., 125. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 265., 2017.8.11., 59. o.

⁽¹¹⁾ HL C 181., 2016.5.19., 2. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹²⁾ és az Európai Bizottság 2021. július 20-én közzétett jogalkotási javaslataira, amelyek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre irányuló uniós szabályok megerősítését célozzák,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (1) bekezdésére, amely a határokon átnyúló vonatkozású bűncselekmények, ideértve a korrupciót is, azon területeiről rendelkezik, ahol az EU irányelvek útján közös szabályokat állapíthat meg,
- tekintettel a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról szóló, 2014. április 3-i 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹³⁾,
- tekintettel a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1153 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az Európa Tanács korrupcióról szóló büntetőjogi és polgári jogi egyezményeire, és az Európa Tanács által e kérdéssel kapcsolatban elfogadott egyéb jogi eszközökre és politikai ajánlásokra, köztük a politikai pártok és választási kampányok finanszírozása terén a korrupció elleni közös szabályokról szóló ajánlásra, valamint a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) létrehozásáról szóló, az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 1998. május 5-én, illetve 1999. május 1-jén elfogadott (98)7. és (99)5. sz. határozatra,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a korrupció elleni küzdelem húsz irányadó elvéről szóló, 1997. november 6-i (97)24. számú határozatára,
- tekintettel a GRECO-nak a Covid19 összefüggésében a korrupciós kockázatokról és a hasznos jogszabályokról szóló, 2020. április 15-i nyilatkozatára,
- tekintettel az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló, 2014. október 22-i 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a „Közös kötelezettségvállalásunk a kihívások hatékony kezelésére és a korrupció megelőzését és leküzdését, valamint a nemzetközi együttműködés megerősítését szolgáló intézkedések végrehajtására” című, az ENSZ Közgyűlése által 2021. június 2-án, a korrupció elleni küzdelemmel foglalkozó rendkívüli ülészakon elfogadott politikai nyilatkozatra, valamint az ENSZ Közgyűlése korrupcióról szóló, 2019. december 17-i rendkívüli ülészakának záródokumentumához való uniós hozzájárulásra,
- tekintettel az emberi jogok kérdésével és ezzel összefüggésben a transznacionális vállalatokkal és más üzleti vállalkozásokkal foglalkozó ENSZ-munkacsoport „Az üzleti vállalkozások, az emberi jogok és a korrupcióellenes menetrendek összekapcsolása” című, 2020. június 17-i jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az emberi jogok előmozdítása és védelme érdekében létrehozott nemzeti intézményekről szóló, 2015. december 17-én elfogadott határozatára és az Emberi Jogi Tanácsnak az emberi jogok előmozdítása és védelme érdekében létrehozott nemzeti intézményekről szóló, 2016. szeptember 29-én elfogadott határozatára,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának (OHCHR) 2020. április 21-i jelentésére az emberi jogoknak a korrupció elleni küzdelemre irányuló nemzeti stratégiákba és szakpolitikákba történő integrálása során az államok előtt álló kihívásokról és az általuk alkalmazott bevált gyakorlatokról, beleértve a nem állami szereplőkkel, például a magánszektorral foglalkozókat is,

⁽¹²⁾ HL L 156., 2018.6.19., 43. o.

⁽¹³⁾ HL L 127., 2014.4.29., 39. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 186., 2019.7.11., 122. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 317., 2014.11.4., 1. o.

2022. február 17., csütörtök

- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának a korrupciónak az emberi jogok maradéktalan érvényesítésére gyakorolt negatív hatása elleni küzdelemben bevált gyakorlatokról szóló, 2016. április 15-i jelentésére, valamint az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa tanácsadó bizottságának a korrupció emberi jogok érvényesítésére gyakorolt negatív hatásáról szóló, 2015. január 5-i zárójelentésére,
 - tekintettel az OHCHR-nek a vagyonszerzés emberi jogi keretéről szóló iránymutatás-tervezetére,
 - tekintettel az ENSZ Globális Megállapodására, amelynek célja a stratégiák és az intézkedések összehangolása az emberi jogokra, a foglalkoztatásra, a környezetre és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó egyetemes elvekkel,
 - tekintettel a Pénzügyi Akció Munkacsoport ajánlásaira,
 - tekintettel a Transparency International éves korrupcióérzékelési indexére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 118. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0012/2022),
- A. mivel a korrupció megkönnyíti, állandósítja és intézményesíti az emberi jogok megsértését, és akadályozza az emberi jogok tiszteletben tartását és érvényesítését; mivel a korrupció az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmény, amely különösen súlyos jellege és több tagállamra kiterjedő vonatkozása közös fogalom meghatározást és megközelítést igényel;
- B. mivel a korrupció aránytalanul sújtja a társadalom legkiszolgáltatottabb és leginkább marginalizált tagjait és csoportjait, megsértve a megkülönböztetésmentességhez való jogot, és megfosztva őket – különösen a nőket – a politikai részvételhez, az alapvető és közszolgáltatásokhoz, az igazságszolgáltatáshoz, a természeti erőforrásokhoz, a munkahelyekhez, az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a lakhatáshoz való egyenlő hozzáféréstől; mivel a korrupció súlyosbítja a szegénységet és az egyenlőtlenséget azáltal, hogy jogellenesen használja fel a vagyont és a közjavakat, ugyanakkor káros hatással van a természeti környezet megőrzésére és a környezeti fenntarthatóságra;
- C. mivel a korrupció összetett és globális jelenség, amely gazdasági és politikai rendszerektől függetlenül a világ minden országában jelen van; mivel – az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak keretében, különösen az 16. fenntartható fejlődési cél keretében, amely az igazságos, békés és befogadó társadalmak támogatására irányul, és többek között arra kötelezi a nemzetközi közösséget, hogy erősítse meg az ellopott vagyonszerzését és visszaszolgáltatását – a korrupció elleni küzdelem nemzetközi együttműködést igényel, és szerves részét képezi az emberi jogok érvényesítésére, a bolygó védelmére és annak biztosítására irányuló nemzetközi kötelezettségvállalásoknak, hogy 2030-ra minden ember békében és jólétben éljen;
- D. mivel a korrupció jellemzően magában foglalja egyebek mellett a hatáskörrel való visszaélést, az elszámoltathatóság hiányát, az igazságszolgáltatás akadályozását, a helytelen befolyásolás alkalmazását, a megkülönböztetés intézményesítését, a kliensrendszert, az állam foglyul ejtését, a nepotizmust, a kleptokráciák állandósulását és a piaci mechanizmusok torzítását, emellett gyakran összekapcsolódik a szervezett bűnözéssel, valamint a korrupciót elősegíti, ha nincs megfelelő átláthatóság és információhoz való hozzáférés; mivel az egyre inkább teret nyelő autoritarizmus és a nem demokratikus rendszerek megjelenése termékeny talaja a korrupciónak, az ezzel szembeni küzdelemhez pedig nemzetközi együttműködésre van szükség a hasonló demokráciákkal; mivel a korrupció kiszolgáltatottá teszi az országokat a külföldi rosszindulatú befolyással szemben, és még inkább károsítja a demokratikus intézményeket;
- E. mivel országok, közösségek, vállalatok vagy egyének is a korrupció áldozataivá válhatnak, különösen azok, amelyek vagy akik részt vesznek a korrupció kivizsgálására, bejelentésére, a vele szemben való eljárásra és a róla való ítéletre irányuló erőfeszítésekben, ezért fokozott kockázatnak vannak kitéve és hatékony védelemre szorulnak; mivel az újságírógyilkosságok egyik fő oka az, hogy az újságírók beszámolnak a korrupciónak, és az újságírók védelmével foglalkozó bizottság szerint 2021-ben már öt, korrupcióval foglalkozó újságírót öltek meg októberig; mivel a korrupció elleni küzdelemnek szerves részét képezi a visszaélést bejelentő személyek megtorló intézkedésekkel szembeni védelme, valamint a hatékony jogi védelem és a biztonságos bejelentési eljárások biztosítása az állami és a magánszektorban; mivel minden korrupcióellenes intézkedésnek meg kell felelnie az emberi jogi normáknak;

2022. február 17., csütörtök

- F. mivel a korrupció aláássa a kormányzást és rontja a közszolgáltatások minőségét, rontja a demokratikus intézmények eredményességét és hatékonyságát, a vállalatok irányítását, a fékek és ellensúlyok rendszerét, valamint a demokratikus elveket, gyengíti a jogállamiságot, rombolja a közvélemény bizalmát, és gátolja a fenntartható fejlődést, ez pedig az elkövetők büntetlenségéhez, a hatalomban lévők jogellenes meggazdagodásához és a büntetőeljárások elkerülését célzó hatalomszerzéshez vezet; mivel a független igazságszolgáltatási rendszer hiánya aláássa a jogállamiság tiszteletben tartását; mivel a korrupció a konfliktusok jelentős katalizátora és tényezője, különösen a fejlődő országokban, és destabilizálja a békeépítési erőfeszítéseket, így az emberi jogi tömeges megsértéséhez és bizonyos esetekben emberéletek elvesztéséhez vezet; mivel a fejlődő országokból kiinduló illegális pénzügyi mozgásokat megkönnyítik és ösztönzik a banktitkot fenntartó jogrendszerek és adóparadicsomok, valamint egyes pénzügyi és jogi szereplők, akik közül sokan Európában működnek; mivel az ilyen bűncselekmények továbbra is csak korlátozott körben vizsgálhatók ki és vonhatók büntetőeljárás alá;
- G. mivel az olyan korrump politikai gyakorlatok, mint a választási csalás, a politikai kampányok és politikai pártok jogellenes finanszírozása és a haveri részrehajlás, aláássák a közügyekben való részvételhez, a szavazáshoz és a közhatalomokba való választathatósághoz való polgári és politikai jogokat, és roncsolják a politikai pártokba, választott képviselőkbe, demokratikus folyamatokba és kormányokba vetett bizalmat, aláásva ezáltal a demokratikus legitimitást és a nyilvánosság politikába vetett bizalmát; mivel hatékony szabályozás hiányában a politikai kampányok és a pártok finanszírozása különösen ki van téve a korrupció kockázatának, és ezt világszerte – különösen magánszereplők és külföldi államok – arra használják fel, hogy befolyást gyakoroljanak és beavatkozzanak a választásokba, a népszavazási kampányokba és a társadalmi vitákba; mivel egyes külföldi államok és nem állami szereplők a korrupciót külpolitikai eszközként használják arra, hogy akadályozzák a működő demokrácia felé történő előrelépést, és mind az EU-ban, mind a világban egyre gyakrabban alkalmazzák az elit lekötésének és a köztisztviselők kooptálásának stratégiáját azzal a céllal, hogy előmozdítsák érdekeiket a jogalkotási és politikai folyamatokban;
- H. mivel néhány országban a jelenlegi Covid19-válság súlyosbította a korrupcióval kapcsolatos emberi jogi jogsértéseket, mivel a nagyobb korrupcióval küzdő országok esetében magasabb a Covid19-járvánnyal összefüggő halálozások száma, és a legkiszolgáltatottabb közösségeket aránytalanul sújtja a járvány; mivel a korrupció korlátozza az emberi jogok és az alapvető szabadságok gyakorlását és a megfelelő életszínvonal lehetővé tételét, mivel elveszi az államok közegészségügyi szolgáltatások és oltóanyagok biztosítására és méltányos elosztására való képességét; mivel a gyógyszeripari termékek és orvostechnikai eszközök esetében különösen fennáll a korrupció veszélye; mivel számos kormány visszaélt a Covid19-cel kapcsolatos rendkívüli hatáskörökkel annak érdekében, hogy koncentrálja hatalmát, fokozza az elnyomó intézkedéseket a korrupció feltárásán dolgozó újságírókkal, visszaélést bejelentő személyekkel és civil társadalmi szervezetekkel szemben;
- I. mivel az Unió hitelessége a világban a tagállamain belüli és uniós szintű hatékony korrupcióellenes fellépéstől is függ; mivel számos uniós tagállam előkelő helyet foglal el a Tax Justice Network 2020. évi pénzügyi titoktartási mutatóján, amely a joghatóságokat a titoktartás szintje és az offshore tevékenységek nagyságrendje szerint rangsorolja; mivel az OECD adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fóruma és a Pénzügyi Akció Munkacsoport által végzett felülvizsgálatok hiányosságokat állapítottak meg a tagállamokban; mivel az uniós tagállamoknak növelniük kell a média tulajdonviszonyainak átláthatóságát;
- J. mivel az egyes tagállamokban érvényben lévő befektetői állampolgársági és letelepedési programokat pénzmosásra vagy korrump tevékenységekből származó pénzeszközök elrejtésére használják fel; mivel számos tagállamban vannak olyan szabályok, amelyek célja azon jogalkotók és a köztisztviselők, ideértve a volt köztisztviselőket is, jogtalan befolyásolásának és korrupciójának megakadályozása, akik alapvető szerepet játszanak a korrump tevékenységek megelőzésében, felderítésében és nyomon követésében, ám ezeket a szabályokat csak részben hajtják végre, míg az uniós szinten harmonizált szabályok nem elégségesek és megerősítésre szorulnak;
- K. mivel az ENSZ Közgyűlése 2021. június 2-i politikai nyilatkozatában elismerte felelősségét és a korrupció elleni sürgős fellépés szükségességét, és elkötelezte magát a megelőző erőfeszítések megkettőzése és a korrupció elleni többoldalú megközelítés alkalmazása mellett, különösen a Covid19-világjárvány fényében;
- L. mivel az Unió nemcsak technikai segítségnyújtás, diplomáciai fellépés és pénzügyi támogatás, valamint többoldalú fórumok révén támogatja a harmadik országokat korrupció elleni küzdelmükben, hanem az uniós külső tevékenységre vonatkozó uniós jogszabályokon és normák meghatározásán, valamint iránymutatásokon és keretrendszeren keresztül is;

2022. február 17., csütörtök

- M. mivel a Tanács az emberi jogokra vonatkozó, 2020–2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési tervben kötelezettséget vállalt a korrupció elleni küzdelemre a közigazgatási reform, a hatékony korrupcióellenes stratégiák és jogi keretek – többek között a visszaélést bejelentő személyek védelme és a tanúvédelem, a szakosodott szervek, a parlamentek, a független média és a civil társadalmi szervezetek – támogatása, valamint az UNCAC ratifikálásának és végrehajtásának támogatása révén; mivel az Unió hitelessége a világban a tagállamain belüli hatékony korrupcióellenes fellépéstől is függ;
- N. mivel a magánszektor és az üzleti vállalkozások, különösen a multinacionális vállalatok és a banki szervezetek kulcsszerepet játszhatnak a korrupció elleni globális küzdelemben és a korrupció emberi jogi hatásainak csökkentésében; mivel a banki szervezetek jelentős mértékben hozzájárulhatnak a pénzmosás, a terrorizmusfinanszírozás és a korrupcióhoz kapcsolódó egyéb tiltott tevékenységek felderítéséhez, és ez rávilágít az állami intézmények és a magánszektor közötti gyümölcsöző együttműködési kapcsolatok kialakításának fontosságára;
- O. mivel a kötelező vállalati átvilágításra vonatkozó jogszabályok nélkülözhetetlen eszközök az emberi jogi és környezetvédelmi jogsértések globális szintű megelőzéséhez, az ellenük való fellépéshez és hatékony orvoslásukhoz a teljes ellátási láncban, és nem érinthetik hátrányosan a kis- és középvállalkozásokat (kkv); mivel az UNCAC rendelkezéseinek a Bizottság e tárgyban készülő javaslatában előirányzott átvilágítási kötelezettségek részét kell képezniük;
- P. mivel az EU országalapú szankciórendszerei már most is lehetővé teszik az azokkal a személyekkel és szervezetekkel szembeni célzott intézkedéseket, akik vagy amelyek felelősek a demokrácia és a jogállamiság aláásásáért, beleértve a közpénzekkel kapcsolatos súlyos pénzügyi kötelelességszegést is, amennyiben a cselekmények az UNCAC hatálya alá tartoznak; mivel az EU globális emberi jogi szankciórendszerének (az uniós Magnyickij-törvény) elfogadása az uniós eszköztár alapvető kiegészítése; mivel a Parlament több alkalommal kérte hatályának kiterjesztését a korrupciós cselekményekre, az emberi jogok megsértése elleni hatékony küzdelem érdekében, függetlenül a bűncselekmény jellegétől, valamint kérte egy kiegészítő rendszer létrehozását is arra az esetre, ha a jelenlegi rendszer felülvizsgálata nem terjed ki a korrupciós cselekményekre; mivel az Egyesült Államok, Kanada és az Egyesült Királyság szintén hasonló korrupció elleni szankciórendszert fogadott el;
1. a következő ajánlást intézi a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez:

A korrupció elleni globális uniós stratégia felé

- a) ismerje el a korrupció és az emberi jogok közötti kapcsolatot, valamint azt, hogy a korrupció hatalmas akadályt jelent valamennyi emberi jog gyakorlása tekintetében; ezért vezessen be emberi jogokon alapuló megközelítést a korrupció elleni küzdelemben, amelynek középpontjában a korrupció áldozatai állnak, és helyezze előtérbe a korrupció elleni küzdelmet minden olyan uniós erőfeszítésben és politikában, amely világszerte előmozdítja az emberi jogokat és a demokráciát; kezelje a korrupció globális jelenségként, amely hatékony korrupcióellenes intézményeket, megelőző mechanizmusokat és nemzetközi szabályozási keretet, valamint vagyonvisszaszerzést és büntetőeljárásokat tesz szükségessé az EU-n belül; kezdje meg a korrupció nemzetközileg elismert fogalommeghatározásának kidolgozására irányuló munkát, amelyhez használja iránymutatásként az UNCAC-ot; ismerje el, hogy a korrupció elleni küzdelemhez összehangolt globális fellépésre, valamint az antikorrupciós és emberi jogi szakemberek közötti szorosabb együttműködésre van szükség; mozdítsa elő különösen az igazságügyi és bűnüldözési együttműködést, valamint az információcserét az EU, tagállamai és harmadik országok között a korrupció elleni küzdelem bevált gyakorlatainak és hatékony eszközeinek cseréje céljából;
- b) ismerje el, hogy az átláthatóság az összes korrupcióellenes stratégia alapköve; ennek fényében szólítson fel a túlzott szakmai titoktartási szabályok megszüntetésére az érintett ágazatokban, különösen a pénzügyi ágazatban, valamint mozdítsa elő az adócsalással és adókikerüléssel kapcsolatos információk automatikus cseréjét, valamint a multinacionális vállalatok országonkénti nyilvános jelentéstételét és a vállalatok nyilvános, tényleges tulajdonosi nyilvántartását; alkalmazzon zero toleranciát az adóparadicsomokkal szemben, mivel ezek lehetővé teszik az illegális pénzmozgások könnyű leplezését;
- c) ismerje fel a tendenciát a demokráciák visszaszorulásában és a kleptokráciák világszerte zajló térnyerésében, valamint a kettő közötti szoros kapcsolatot, ami az oligarchák által egyes országokban betöltött szerepnek is tulajdonítható; a multilaterális fórumokon vállaljon vezető szerepet annak érdekében, hogy a kleptokrácia és az autoritarianizmus globális fenyegetésének visszaszorítására létrejöjjön a demokráciák koalíciója;

2022. február 17., csütörtök

- d) dolgozzon ki átfogó, koherens és hatékony, korrupció elleni globális uniós stratégiát az uniós eszköztárban meglévő korrupció elleni eszközök és bevált gyakorlatok számbavétele, a hiányosságok meghatározása, a finanszírozás növelése és a korrupció ellen küzdő civil társadalmi szervezetek támogatásának kiterjesztése révén, amint azt a Parlament a harmadik országokbeli korrupcióról és emberi jogokról szóló, 2017. szeptember 13-i állásfoglalásában már kérte; a megelőzésnek biztosítson elsőbbséget a korrupció elleni küzdelemben, megelőző intézkedések, szakpolitikák és gyakorlatok bevezetése révén, beleértve a köz- és a magánszektorban folytatott figyelemfelkeltő kampányokat és képzéseket;
- e) hozzon létre külön tanácsi munkacsoportot a korrupcióellenes ügyekkel kapcsolatos előkészítő munkálatokra (a COHOM-hoz – az emberi jogi munkacsoportéhoz – hasonlóan vagy annak mintájára), hogy tájékoztatást nyújtson a Tanácsban folyó megbeszélésekhez;
- f) erősítse meg a Parlament szerepét a korrupció elleni erőfeszítések ellenőrzésében; vegye tudomásul a Parlament azon szándékát, hogy minden jogalkotási ciklusban rendszeresen aktualizált jelentést készít a korrupcióról és az emberi jogokról; készítsen éves értékeléseket az e jelentésekben foglalt ajánlásokkal kapcsolatban elért eredményekről;
- g) ragaszkodjon a meglévő nemzeti és nemzetközi korrupció elleni eszközök – például az UNCAC, nemzetközi kereskedelmi ügyletekben a külföldi hivatalos személyek megvesztegetése elleni küzdelemről szóló OECD-egyezmény, az Európa Tanács korrupcióellenes normái és ajánlásai, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek és az Európa Tanács korrupcióról szóló büntetőjogi és polgári jogi egyezményei – teljes körű alkalmazásához és végrehajtásához; ösztönözze mindazokat az államokat, amelyek még nem tették meg, hogy minél előbb ratifikálják ezeket a korrupcióellenes eszközöket; haladéktalanul végezze el az UNCAC uniós végrehajtásának inkluzív és átfogó felülvizsgálatát, valamint haladéktalanul vezessen be eljárást az UNCAC felülvizsgálatának nyomon követésére;

Belső és külső tevékenységek összhangja

- h) erősítse meg az EU korrupció elleni külső fellépéseinek hitelességét az Unión belüli korrupció, valamint adókerülés, tiltott kereskedelem, banktitok és pénzmosás elleni hatékonyabb küzdelem révén; ismerje fel az EU-ban székhellyel rendelkező, kritikus számú személy és szervezet szerepét és felelősségét, akik és amelyek a harmadik országokban tapasztalható korrupció kezdeményezői, elősegítői és haszonhúzó; ismerje el, hogy az UNCAC aláíró államaiként valamennyi uniós tagállam kötelezettséget vállalt arra, hogy a nemzeti és külföldi köztisztviselők megvesztegetését bűncselekménynek nyilvánítja; ismerje fel, hogy az egyes uniós tagállamokbeli rendszerszintű korrupció és a külföldi megvesztegetés elleni hatékony büntetőeljárások kudarca aláássa a harmadik országokbeli korrupció elleni erőfeszítéseket, és tegyen intézkedéseket e hiányosságok megszüntetésére; ismerje fel, hogy az EU-n belül az összehangolt és határozott fellépés hiánya, a késedelmek és a korrupció elleni rendeletek végrehajtásában mutatkozó hiányosságok erősítik az EU-n kívüli korrump gazdasági szereplőket; biztosítsa a nagy korrupciós rendszerek működtetőinek számonkérhetőségét, és fogadjon el közös szabályokat az átláthatóságra, az ellenőrzésre és a befektetések felügyeletére vonatkozóan az úgynevezett aranyvízum-programok jelentette korrupciós és pénzmosási kockázatok csökkentése érdekében;
- i) kéri a Bizottságot, hogy erősítse meg az EU korrupcióellenes keretét, és az EUMSZ 83. cikke alapján tegyen javaslatot uniós korrupcióellenes irányelvre, amely közös uniós szabályokat állapít meg a korrupció büntetőjogi szankcionálására vonatkozóan;
- j) ismerje fel, hogy az EU jogellenesen használt pénzeszközök és vagyonok célállomása, amelyek többségét nem kobozzák el és nem szolgáltatják vissza, hogy az ellopott javak visszaszerzésére vonatkozó jogi keret továbbra is rendkívül széttagolt, és hogy a jogellenesen használt javak visszaszolgáltatása erkölcsi kötelesség az igazságszolgáltatás és az elszámoltathatóság, valamint a demokrácia támogatására irányuló uniós politika hitelessége szempontjából; valamennyi uniós tagállamban mozdítsa elő az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az UNCAC-kal összhangban saját joghatóságukban befagyasszák és elkobozzák az ellopott javakat és a korrupcióból származó jövedelmeket, és átlátható és elszámoltatható módon visszajuttassák őket a származási országba és az áldozatoknak, többek között az átláthatóság és az EU területén tartott külföldi vagyonra vonatkozó információhoz való hozzáférés jelentős javításával, valamint a civil társadalmi szervezetek érdemi bevonásával; haladéktalanul kövesse nyomon az ENSZ Közgyűlésének a vagyonvisz-szaszerzéssel kapcsolatos kötelezettségvállalásait, beleértve az elítélés nélküli elkobzásra, a peren kívül rendezéssel összefüggésben a korrupcióból származó bevételek elkobzására és visszaszolgáltatására, valamint a vagyonvisz-szaszerzésre vonatkozó adatok gyűjtésére és közzétételére vonatkozó kötelezettségvállalásokat is; alakítsa ki az intézkedések megfelelő sorrendjét (szankciók, polgári és büntetőjogi vagyoneklobzás, büntetőeljárás, vagyonvisz-szaszerzési mechanizmusok), amelyek végső soron az ellopott javaknak a korrupció áldozatai javára történő újrafelhasználásához vezetnek; alakítsa ki hatékony együttműködést a tagállamok között ebben a kérdésben; készítsen közleményt, amelyben felvázolja a demokratikus átalakulási folyamatokat követően a jogellenesen szerzett vagyon gyors

2022. február 17., csütörtök

és hatékony visszaszerzését, valamint azt biztosító uniós és nemzetközi szintű lehetséges kezdeményezéseket, hogy az ellopott vagyon számára sehol se legyen biztonságos menedék; állapítson meg közös uniós szabályokat az ellopott javak visszaszolgáltatására vonatkozóan, előírva, hogy amint a felperes pert indít, az alperes szervezetnek vagy magánszemélynek a nemzeti jogban meghatározott súlyos bűncselekmények tekintetében bizonyítania kell, hogy eleget tett jogi és pénzügyi kötelezettségeinek, például a finanszírozás vagy más vagyoni eszközök jogszerű eredetere vonatkozóan; vonja büntetőeljárás alá a felelősöket, segítse elő az áldozatok jogorvoslatához való megfelelő hozzáférést, valamint támogassa a parlamentek tényleges költségvetési felügyelet gyakorlására való képességét;

- k) alaposan ellenőrizze a külföldi beavatkozást, valamint állapítson meg európai finanszírozási szabályokat a politikai pártokra és alapítványokra, a nem kormányzati szervezetekre és a médiára vonatkozóan, és biztosítsa ezek szigorúan végrehajtását, különösen, ha a finanszírozás nem demokratikus országokból és nem állami szereplőktől származik, az elit lekötésének, a rosszindulatú befolyásnak és az uniós és partnerország demokratikus folyamataiba és közügyeibe való beavatkozásnak a megelőzése érdekében; mozdítsa elő a média tulajdonviszonyainak átláthatóságát mint a demokrácia alapvető elemét; mozdítsa elő a politikai pártok finanszírozására és a kampánykiadásokra irányuló célzott programokat az EU külső demokráciatámogatása keretében az adott országokban; fogadjon el szigorú előírásokat a választott tisztviselők és a vezető köztisztviselők közszolgálati jogviszonyát követő időszakra vonatkozóan, kerülje a forgóajtó-jelenség esetét, és szilárd felügyeleti rendszer révén biztosítsa a harmonizált szabályokat és azok uniós szintű érvényesítését;

Az emberi jogok és a korrupció elleni küzdelem: az uniós eszköztár bővítése és működésbe hozása

- l) erősítse meg az emberi jogokon alapuló korrupcióellenes megközelítés érvényesítését az EU külső tevékenységeinek finanszírozására szolgáló eszközökben, többek között a Szomszédosági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközben (NDICI), az Előcsatlakozási Támogatási Eszközben (IPA) és az uniós vagyongazdálkodási alapokban; tegye prioritássá a kötelező erejű, korrupció elleni kötelezettségvállalásokat, és határozzon meg hozzájuk célokat és ütemterveket; biztosítson elsőbbséget a partnerországokban a hazai bevételtermelésnek az adócsalás elleni küzdelem támogatása és a jó kormányzás megerősítése révén; erősítse meg a szigorú nyomon követést és végrehajtást annak elkerülése érdekében, hogy a kormányok uniós forrásokat használjanak fel illegális tevékenységekre; vonja be a civil társadalmat az uniós források felhasználásának nyomon követésébe, és erősítse meg a Parlament szerepét ezen a területen; javítsa a kommunikációt a szakosodott uniós ügynökségek és a helyszíni partnerek között; ruházzon be a digitális és adatvezérelt módszerekbe a korrupció elleni küzdelem érdekében, különösen a bűnüldöző szervek vizsgálati technológiai képességeire; mozdítsa elő az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Ügyészség közötti megerősített együttműködést; biztosítsa a következetes, átfogó és hozzáférhető adatbázist az uniós források végső kedvezményezettjeiről a teljes közbeszerzési ciklus során;
- m) erősítse meg az EU a külső tevékenységek finanszírozására szolgáló eszközeinek keretében megvalósuló programokat a korrupcióellenes kapacitásépítés támogatása érdekében az átláthatóság, az elszámoltathatóság, a megkülönböztetésmentesség és az érdekelt felek érdemi részvételének elve alapján, valamint az ezen eszközökre vonatkozó vonatkozó rendeletekkel összhangban; növelje az uniós kiadások hatékonyságát egyértelmű programcélok és határidők meghatározásával; fokozza hivatalos fejlesztési támogatásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát, hogy megfeleljen a nemzetközileg elfogadott fejlesztéshatékonysági elveknek; dolgozzon ki holisztikus kockázatkezelési rendszert annak megakadályozására, hogy az uniós források hozzájáruljanak a korrupcióhoz, ennek érdekében például kapcsolja a költségvetés-támogatást korrupcióellenes célkitűzésekhez, és fordítson különös figyelmet a végrehajtás nyomon követésére; szigorúan ellenőrizze az Unió által harmadik országokban finanszírozott projekteket, és ügyeljen arra, hogy ne használják fel ezeket a forrásokat jogellenes tevékenységek finanszírozásához; vezessen be ellenőrzéseket arra vonatkozóan, hogy ezeket a forrásokat az egyes eszközökre vonatkozó rendeletekben meghatározott célkitűzésekkel összhangban használják-e fel; függessze fel a költségvetés-támogatást azokban az országokban, ahol széles körben elterjedt a korrupció, és ahol a hatóságok nyilvánvalóan nem tesznek valódi lépéseket, biztosítsa ugyanakkor, hogy a segítségnyújtás más csatornákon keresztül eljusson a polgári lakossághoz; az uniós finanszírozásban fordítson különös figyelmet a harmadik országok közvagyonával való hatékony és eredményes gazdálkodásra, összhangban az EU költségvetési rendeletével, és támogassa az OECD arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsa az állami tulajdonú vállalatok irányítását; vizsgálja meg egy megfelelő hatáskörrel, szakértelemmel és erőforrásokkal rendelkező uniós korrupcióellenes munkacsoport létrehozásának lehetőségét a harmadik országokban folytatott vizsgálatok és értékelések lefolytatása, valamint technikai és operatív segítségnyújtás – többek között testre szabott reformtervek – biztosítása érdekében azon uniós finanszírozásban részesülő államok számára, amelyek nem rendelkeznek elegendő kapacitással a korrupció elleni fellépéshez, és meg kívánják erősíteni az EU-val folytatott együttműködésüket; ösztönözze az uniós küldöttségeket és a tagállamok nagykövetségeit, hogy rendszeresen számoljanak be a korrupcióról, és biztosítsanak technikai képzést az uniós küldöttségek személyzete számára annak érdekében, hogy képesek legyenek kezelni az e területen felmerülő problémákat, és az egyes országokra jellemző helyzetekben megoldásokat javasolni;

2022. február 17., csütörtök

- n) biztosítsa, hogy az uniós finanszírozás során a legszigorúbb etikai és átláthatósági normákat alkalmazzák, beleértve a projektek és kölcsönök EBB általi finanszírozását is, hogy a civil társadalmi szervezeteket és a független szereplőket teljes körűen bevonják az ilyen pénzeszközök feletti ellenőrzésbe, valamint hogy legyenek panaszkezelési mechanizmusok, ezek legyenek hozzáférhetőek, és biztosítsák az elszámoltathatóságot a pénzeszközökkel való lehetséges visszaélés esetén; biztosítsa, hogy valamennyi uniós szerv és ügynökség garantálja az információkhoz való ingyenes, gyors és könnyű hozzáférést, a pénzeszközök odaítélésével, végső kedvezményezettjeivel és végleges felhasználásával kapcsolatba is;
- o) kezelje prioritásként a korrupció elleni küzdelmet az előcsatlakozási tárgyalások és kritériumok tekintetében; összpontosítson a kapacitásépítésre, például szakosodott antikorrupciós szervezetre;
- p) az EU és a harmadik országok közötti valamennyi kereskedelmi és beruházási megállapodásba építsen be szigorú és kötelező emberi jogi feltételrendszert átláthatósági rendelkezésekkel és kötelező és érvényesíthető emberi jogi és korrupció elleni záradékokkal; súlyos korrupciós cselekmények és az emberi jogok megsértése esetén végső eszközként szabjon ki szankciókat, vagy függessze fel a megállapodásokat; biztosítsa, hogy a kereskedelmi tárgyalások inkluzívak és átláthatóak legyenek, érdemi nyilvános felügyelet, valamint a stratégiák és prioritások megismertetése mellett;
- q) helyezzen nagyobb hangsúlyt a korrupció elleni küzdelemre az emberi jogi párbeszédekben és a társadalmi diplomáciában, előmozdítva az államok és a civil társadalom között a problémákról és a lehetséges megoldásokról folyó nyílt párbeszédet, és aktívan bevonva az emberijog-védőket és a civil társadalmi szervezeteket a korrupció elleni tevékenységekbe;
- r) kísérelje figyelemmel az autoritárius harmadik országok nagyléptékű építési és beruházási projektjeiben rejlő korrupciós kockázatokat, amely projektek világszerte, de a tagállamokban is megvalósulnak, többek között az energia- és nyersanyag-kitermelő ágazatokban, az infrastrukturális, védelmi és egészségügyi szektorban; fordítson kiemelt figyelmet e projektek átláthatóságára, mert esetükben gyakran merülnek fel aggályok a nem átlátható finanszírozás vagy a költségvetési kockázatok miatt; gyorsan hajtsa végre a Tanács által 2021. július 12-én jóváhagyott, „Globálisan összekapcsolt Európa” elnevezésű uniós programot, amely képes hozzájárulni az említett probléma kezeléséhez, népszerűsítve az uniós értékeket és érdekeket a gazdasági, fejlesztési és biztonságpolitikában;

A civil társadalom, az újságírók és az emberijog-védők támogatása

- s) ismerje fel, hogy a független civil társadalmi szervezetek, az emberijog-védők, a korrupcióellenes aktivisták, a visszaélést bejelentő személyek és az oknyomozó újságírók kulcsfontosságú szerepet játszanak a korrupció elleni küzdelemben a társadalmi normák megváltoztatása, a büntetlenség elleni küzdelem, az adatgyűjtés, valamint a korrupcióellenes intézkedések jobb végrehajtása és alkalmazása révén; tegyen azért, hogy biztonságos és támogató környezetet teremtsenek a korrupció megelőzésében és leküzdésében részt vevők, többek között a visszaélést bejelentő személyek és újságírók, valamint a tanúk számára; nyújtson támogatást a korrupció áldozatainak – egyéneknek és közösségeknek egyaránt – annak érdekében, hogy megtalálhatók és tájékoztathatók legyenek, részt vehessenek a bírósági eljárásokban, és kártérítést követelhessenek és kaphassanak az elszenvedett károkért; mozgítsa elő a visszaélést bejelentő személyekről szóló uniós irányelv tagállamok általi gyors átültetésére és végrehajtására irányuló erőfeszítéseket; működjön együtt a harmadik országokkal a visszaélést bejelentő személyek védelme terén, többek között az arra irányuló kötelezettségvállalások révén, hogy valamennyi uniós kereskedelmi és beruházási megállapodásban biztosítják magas szintű védelmüket, a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban; támogassa az elkövetők bíróság elé állítására irányuló erőfeszítéseket;
- t) alakítson ki olyan programokat, amelyek több pénzügyi támogatást nyújtanak a civil társadalmi szervezeteknek, a független médiának, a visszaélést bejelentő személyeknek, az oknyomozó újságíróknak és az emberijog-védőknek, akik a korrupció megelőzésén és feltárásán, az átláthatóság és az elszámoltathatóság fokozásán dolgoznak, ideértve a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek (SLAPP) elleni támogatást is; javítsa a kisebb civil társadalmi szervezetek uniós finanszírozáshoz való hozzáférést; ragaszkodjon a stratégiai perek elleni, ambiciózus és hatékony uniós irányelv létrehozásához, többek között a hatóságok, vállalatok vagy más, EU-n kívüli szereplő által elkövetett lehetséges bírósági zaklatással kapcsolatban is;
- u) adott esetben erősítse meg a tanúk, a visszaélést bejelentő személyek, az oknyomozó újságírók és a korrupcióellenes emberijog-védők és hozzátartozóik védelmét, többek között sürgősségi vízumok kiadása és ideiglenes menedékhelyek biztosítása révén az uniós tagállamokban, valamint e célt szolgáló források elkülönítésével az uniós küldöttségek és tagállami képviseltek számára; szorgalmazza az oknyomozó újságírók, emberi jogi aktivisták és más korrupcióellenes aktivisták elleni erőszakos cselekmények és gyilkosságok alapos kivizsgálását és az igazságszolgáltatást;

2022. február 17., csütörtök

A közintézmények átláthatósága és elszámoltathatósága

- v) mozdítsa elő az információhoz való hozzáférésről szóló szigorú jogszabályok ügyét, valamint az érdemi, átfogó, naprakész, kereshető, digitalizált és díjfizetés nélkül hozzáférhető kormányzati adatszolgáltatást, a közbeszerzés és a lobbitevékenység átláthatóságának növelését, független felügyeleti szervekkel; ösztönözze az államokat arra, hogy olyan vállalkozásoktól szerezzenek be szolgáltatásokat, amelyek eleget tettek az emberi jogokkal kapcsolatos kellő gondosság kötelezettségének, beleértve a korrupcióellenes rendelkezéseket is;
- w) hajtson végre olyan programokat, amelyek támogatják a parlamenti kapacitásokat a költségvetési ellenőrzés és egyéb felügyeleti tevékenységek gyakorlása terén;
- x) támogassa és erősítse meg a független, pártatlan, megfelelő forrásokkal rendelkező, jól képzett és hatékony igazságszolgáltatási, ügyészségi és büntetőeljárás szerveket a korrupciós bűncselekmények sikeres kivizsgálása, büntetőeljárás alá vonása és az ítélelhozatal érdekében; támogassa a szakosodott állami korrupcióellenes szervek létrehozását és professzionalizálását a harmadik országokban;
- y) továbbra is támogassa a szabad és tisztességes választási folyamatokat, és mozdítsa elő az elszámolási kötelezettséget a szavazók felé, valamint fordítson különös figyelmet a választási csalásra és a szavazatvásárlásra; mozdítsa elő az átláthatósági és pártatlansági szabályokat a tiltott politikai finanszírozás elleni küzdelem érdekében; biztosítsa a nemzetközi választási megfigyelő missziók ajánlásainak szisztematikusabb nyomon követését;

Korrupció elleni küzdelem a többoldalú fórumokon

- z) vállaljon vezető szerepet a demokráciák koalíciójának összekovácsolásában, a kleptokráciák globális térnyerése elleni küzdelem érdekében; ragaszkodjon hozzá, hogy a korrupció elleni küzdelem kerüljön fel a közelgő nemzetközi csúcstalálkozók, például a G7-ek napirendjére, és hívjon fel a korrupcióellenes menetrend maradéktalan végrehajtására, amelyről a demokráciáról szóló, az Amerikai Egyesült Államok által kezdeményezett csúcstalálkozón állapotok meg; továbbra is proaktívan járuljon hozzá a nemzetközi és regionális fórumok munkájához a korrupció elleni küzdelem és az emberi jogok előmozdítása érdekében;
- aa) üdvözölje a korrupcióról szóló, mérföldkőnek számító politikai nyilatkozatot, melyet az ENSZ Közgyűlése fogadott el, és ragadja meg az alkalmat arra, hogy nyomon kövesse annak ajánlásait, és megerősítse az együttműködést az ENSZ szerveivel, például az OHCHR-rel és az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalával (UNODC); hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a civil társadalom rendszeresen részt vegyen az ENSZ szintjén folyó megbeszéléseken és a korrupcióval kapcsolatos ellenőrzési mechanizmusokban;
- ab) ösztönözze azon nemzetközi kötelezettségvállalások elmélyítését és teljesítését, amelyek a korrupció elleni küzdelmet helyezik a fenntartható fejlődési célok középpontjába, a globális szegénység elleni küzdelem, valamint a gazdasági, szociális és kulturális jogok érvényesítésének újaként, különös tekintettel az oktatáshoz való jogra és a politikai részvételre; ismerje fel, hogy a korrupció sok szempontból akadályozza az oktatást, ami tehetségek elpazarlásához és a gazdaságra gyakorolt negatív hatásokhoz vezet; hangsúlyozza, hogy az oktatás és a tájékoztatás a korrupció elleni küzdelem alapvető eszközei; ezért kezelje prioritásként az oktatásban a korrupció elleni küzdelmet, és ösztönözze az EU-t, hogy dolgozzon ki és hajtson végre olyan egyedi programokat, amelyek felhívják a figyelmet a korrupcióra, annak a társadalomra háruló költségeire és a korrupció elleni küzdelem eszközeire;
- ac) ragaszkodjon hozzá, hogy nevezzenek ki a pénzügyi bűncselekmények, a korrupció és az emberi jogok kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadót, aki általános megbízatással rendelkezik, és akinek a feladatai közé tartozik egy célirányos terv kidolgozása, valamint az államok által hozott korrupció elleni intézkedések időszakos értékelése; vállaljon vezető szerepet az Emberi Jogi Tanács tagállamai közötti támogatás mozgósításában, és legyen társszerzője egy olyan határozatnak, amely megvalósítja a javasolt megbízatást; ebben a határozatban részletezze, milyen követelményeket kell teljesíteniük a tisztségre jelölteknek a megbízatás megfelelő ellátásának szavatolása érdekében, valamint határozza meg azt az átláthatóságra és felelősségvállalásra irányuló eljárást, amelynek a kiválasztott jelöltet hivatalba lépése előtt alávetik;
- ad) kezdeményezze az arra irányuló eljárást, hogy az EU teljes jogú tagjává váljon a GRECO-nak, amelyben az EU 2019 óta megfigyelői státusszal rendelkezik; ragaszkodjon ahhoz, hogy az uniós tagállamok tegyék közzismertté és teljesítsék a GRECO ajánlásait;
- ae) mozdítsa elő a nagyszabású korrupciós ügyekben érintett nagy hatalmú személyek büntetlenségével foglalkozó nemzetközi infrastruktúráról – ideértve a nemzetközi vizsgálati mechanizmusokat, ügyészeket és bíróságokat is – folytatott megbeszéléseket; keressen olyan átfogó megközelítéseket, amelyek segítségével megreformálhatók a nemzetközi igazságszolgáltatási intézmények, például a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságának kiterjesztése, az egyetemes joghatóság alkalmazása a magas szinten elkövetett korrupciós cselekmények üldözésére vagy egy nemzetközi korrupcióellenes bíróság esetleges létrehozása révén; ismerje el az átláthatóság és a nemzetközi szervezetek és vezető tisztviselők számonkérhetősége biztosításának fontosságát;

2022. február 17., csütörtök

- af) mozdítsa elő az európai normákat – többek között a pénzmosás elleni küzdelemre, a tényleges tulajdonosi szerkezet átláthatóságára és a visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozókat – más multinacionális fórumokon, és támogassa e normák harmadik országok általi elfogadását; támogassa a tényleges tulajdonosi szerkezetre vonatkozó jogszabályok reformját, amelynek biztosítania kell, hogy a nyilvántartások naprakészek és hozzáférhetőek legyenek mind az EU-n belül, mind világszerte annak érdekében, hogy megvalósuljon az érintett jogi személyek, köztük a bizalmi vagyongazdálkodási konstrukciók és a fedőcégek megfelelő átláthatósága, így a korrupció áldozatai, valamint a bűnüldöző szervek és az adóhatóságok azonosíthassák az ilyen szervezetek valódi tulajdonosait;
- ag) mozdítsa elő a nem kormányzati érdekelt felek – köztük a tudományos körök és a civil társadalmi szervezetek – megfigyelőként való részvételét az UNCAC részes államai konferenciájának kiegészítő testületeiben és más többoldalú, korrupció elleni mechanizmusokban;

Vállalkozások, korrupció és emberi jogok

- ah) sürgősen hozzon létre az emberi jogokkal és a környezettel kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó, kötelező uniós jogszabályt, amely a vállalatok teljes értékláncában valamennyi jogalanyra és üzleti kapcsolatra vonatkozik, és amely előírja a vállalkozások – köztük a pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat nyújtók – számára, hogy biztosítsák a vállalkozásaik és ellátási láncuk által az emberi jogokra, a környezetre és a jó kormányzásra gyakorolt káros hatások azonosítását, értékelését, enyhítését, megelőzését, megszüntetését, elszámolását és bejelentését; és amely magában foglalja a legszigorúbb normákat, szigorú korrupcióellenes rendelkezéseket, kötelező panasztételi mechanizmusokat és felelősségi rendszereket, amelyek lehetővé teszik az áldozatok számára, hogy felelősségre vonják a vállalatokat és jogorvoslatért folyamodjanak; biztosítsa, hogy a külföldi köztisztviselők közvetlenül vagy közvetítőkön keresztül történő megvesztegetésére is vonatkozzanak a kellő gondossági kötelezettségek; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a kellő gondosságra vonatkozó jövőbeli jogszabályoknak minimálisra kell csökkenteniük a vállalatokra, különösen a kkv-kra nehezedő bürokratikus terheket;
- ai) mozdítsa elő a korrupció megelőzésére, a magánszektorban alkalmazott számviteli és ellenőrzési standardok UNCAC-kal összhangban történő javítására, valamint a korrupciós cselekményekért a vállalatokra kiszabott szankciók hatékony végrehajtására irányuló erőfeszítéseket; javasolja, hogy valamennyi nagyvállalat és tőzsdén jegyzett társaság számoljon be tevékenységeiről, valamint a korrupció és a megvesztegetés elleni intézkedéseik végrehajtásáról; léptessen életbe rendelkezéseket és dolgozzon ki iránymutatást a vállalatok számára a korrupcióellenes szabályok megsértésére nézve biztonságos és bizalmas bejelentésének biztosítása, valamint az ilyen információkat bejelentő személyek védelme érdekében; bátorítsa a harmadik országokat, hogy biztosítsanak megfelelő forrásokat a nemzeti kapcsolattartó pontok számára, és hozzanak létre egyéb, nem bírósági panaszkezelési mechanizmusokat, hogy jogorvoslatot nyújtsanak a korrumpált üzleti gyakorlatok által érintett egyének és közösségek számára;
- aj) dolgozzon ki cselekvési tervet az emberi jogokkal és a környezettel kapcsolatos kellő gondosság megerősítésére olyan ágazatokban, mint a pénzügyi, számviteli vagy ingatlanágazat, amelyek gyakran biztosítanak a globális korrupciót lehetővé tevő struktúrát azáltal, hogy a korrupcióból származó bevételeknek a legális gazdaságba való bejutását segítő utakat kínálnak;
- ak) erősítse meg újra az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek fontosságát annak biztosítása révén, hogy minden olyan tagállam, amely még nem fogadott el nemzeti cselekvési tervet, a lehető leghamarabb tegye meg ezt, és mozdítsa elő cselekvési tervek és a vállalatok kellő gondosságáról szóló jogszabályok harmadik országok általi elfogadását; konstruktívan és aktívan vegyen részt az üzleti vállalkozásokról és az emberi jogokról szóló, kötelező erejű ENSZ-egyezményről folytatott tárgyalásokon;

A korrupció szankcionálása az uniós Magnyickij-törvény révén

- al) mielőbb terjesszen elő jogalkotási javaslatot az EU területén vagyonnal és ingatlanokkal rendelkező emberi jogi visszaéléseket elkövetők gazdasági és pénzügyi segítőivel szembeni hatékony célzott fellépésre és szankciók kiszabására, összhangban a Parlament arra irányuló ismételt kéréseivel, hogy módosítsák az EU jelenlegi globális emberi jogi szankciórendszerét úgy, hogy hatályát kiterjesztik a korrupciós cselekményekre, vagy terjesszen elő jogalkotási javaslatot a súlyos korrupcióval szembeni új tematikus szankciórendszer elfogadására, és vezessen be minősített többségi szavazást az e szankciórendszer hatálya alá tartozó szankciók elfogadására vonatkozóan; biztosítsa ebben a Parlament proaktív szerepét; szorosan működjön együtt az Egyesült Királysággal, amely új szankciórendszert fogadott el a korrupcióval kapcsolatban, valamint más hasonló demokráciákkal; vegye figyelembe annak a kockázatát, hogy a korrumpált gazdasági szereplők vagyontuk az Unióba helyezik át, mivel egyre több ország alkalmaz szigorúbb rendszereket; ezért követelje meg, hogy a tagállamok gyorsan és megfelelően hajtsák végre a szankciókat, különösen a beutazási tilalmak, a vagyoni eszközök azonosítása és befagyasztása tekintetében, annak megakadályozása érdekében, hogy az EU a pénzmosás központjává váljon, és lépjen fel azokkal a tagállamokkal szemben, amelyek nem teljesítik kötelezettségeiket;

2022. február 17., csütörtök

A Covid19 hatásai

- am) biztosítsa, hogy a korrupcióellenes intézkedések beépüljenek a Covid19-re válaszul hozott intézkedésekbe, a közegészségügyi szolgáltatások és az oltóanyagokhoz való hozzáférés biztosítása és méltányos elosztása érdekében, többek között a közintézmények megerősítése, valamint az intézkedések és a finanszírozás felhasználása teljes átláthatóságának biztosítása révén;
- an) biztosítsa, hogy a harmadik országoknak a világvárványhoz kapcsolódóan nyújtott uniós pénzügyi támogatást a korrupció elleni erőfeszítések melletti szilárd elkötelezettséghez kössék;
- ao) nyújtson célzott támogatást a korrupció feltárásán dolgozó újságíróknak és civil társadalmi szervezeteknek, akik és amelyek a világvárvány időszakában hozott rendkívüli törvényekkel való visszaélés nyomán fokozott elnyomó intézkedések áldozatává váltak;

Korrupció, éghajlatváltozás és emberi jogok

- ap) ismerje fel a környezetkárosodás és környezetkárosítás mint az emberi jogok gyakorlásának akadálya, és a háttérben álló korrupciós, vesztegetési vagy a szervezett bűnözési hálózatok közötti kapcsolatot; általánosan érvényesítse a korrupció elleni küzdelmet az EU globális környezetvédelmi és éghajlat-politikájában, előmozdítva a természeti erőforrások átlátható és felelősségteljes kezelését és a nagyarányú földszerzés elleni küzdelmet, és a legnagyobb kockázatot hordozó ágazatokra, például a nyersanyag-kitermelő iparágakra összpontosítva;
- aq) vegye figyelembe, hogy a környezetvédelemmel foglalkozó emberijog-védők, a földvédők, ügyvédek, különösen a nők és az őslakos emberijog-védők vannak a legnagyobb mértékben kitéve a diszkrimináció, a megfélemlítés, az erőszak és a gyilkosság veszélyének, ezért határozottan lépjen fel velük érdekében, többek között sürgősségi vizumok kiadásával és ideiglenes menedék biztosításával az uniós tagállamokban;

A korrupció nemi szempontú hatásai

- ar) vegye figyelembe, hogy a korrupció súlyosbítja a nemek közötti egyenlőtlenséget, és befolyásolja, hogy milyen mértékben biztosítják és védik a nők jogait; mozdítsa elő – az UNODC ajánlásának megfelelően – a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését és a sokszínűséget a korrupcióellenes fellépésekben, és értékelje a korrupció nemi vonatkozásait és differenciált hatását; foglalkozzon a korrupció nők jogaira gyakorolt hatásával, és biztosítsa, hogy a nők tisztában legyenek jogaikkal, hogy ezáltal csökkenjen a korrupcióval szembeni kiszolgáltatottságuk; vegye figyelembe az emberkereskedelem és a korrupció közötti kapcsolatokat;
- as) vegye figyelembe, hogy a korrupció más kiszolgáltatott csoportok, például a gyermekek, a fogyatékossgal élők, az idősek, a gazdasági szempontból kiszolgáltatott helyzetben lévők vagy a kisebbségekhez tartozók esetében is érinti és súlyosbítja az egyenlőtlenséget;
- at) a korrupció egyik formájaként ismerje el a szexuális zsarolást; dolgozzon ki programokat azok megsegítésére, akik szexuális zsarolás áldozatává váltak, amely a korrupció különösen szélsőséges, nemspecifikus formája, ahol a korrupciós ügyletben az emberi testet is fizetőeszközként használják; gyűjtsön adatokat a szexuális zsarolás elterjedtségének mérésére, fogadjon el jogi kereteket és eszközöket a szexuális zsarolás eseteinek megfelelő kezelése és szankcionálása érdekében, valamint mozdítsa elő ezeket a lépéseket a többoldalú fórumokon;

o

o o

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak és a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.

2022. február 15., kedd

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0016

Elena Yoncheva mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelem**Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata az Elena Yoncheva mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2019/2155(IMM))**

(2022/C 342/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Elena Yoncheva mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló, 2019. október 18-i kérelemre, amelyet a Bolgár Köztársaság főügyésze továbbított a céllal, hogy a bolgár büntető törvénykönyv szerinti bűncselekmény miatt a Bolgár Köztársaságban büntetőeljárást folytasson Yoncheva asszony ellen, és amelyet a 2019. november 25-i plenáris ülésen jelentettek be,
 - miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta Elena Yonchevát,
 - tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió Bírósága által 2008. október 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án, 2013. január 17-én, 2019. december 19-én és 2020. szeptember 17-én hozott ítéletekre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bolgár Köztársaság alkotmányának 69. és 70. cikkére, valamint a Bolgár Köztársaság Nemzetgyűlése szervezeti és eljárási szabályzatának 138. cikkére,
 - tekintettel „A jogállamiság és az alapvető jogok Bulgáriában” című, 2020. október 8-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, 6. cikkének (1) bekezdésére és 9. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0014/2022),
- A. mivel egyrészt a Parlamentet nem lehet bírósághoz hasonlítani, másrészt pedig a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárásban az érintett képviselő nem tekinthető „vádlottnak” ⁽³⁾;

⁽¹⁾ a Bíróság 2008. október 21-i ítélete, Marra kontra De Gregorio és Clemente, C 200/07 és C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i ítélete, Gollnisch kontra Európai Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i Patriciello ítélete, C 163/10, ECLI: EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i Gollnisch kontra Parlament ítélete, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; a Bíróság 2019. december 19-i Junqueras Vies ítélete, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115; a Bíróság 2020. szeptember 17-i Troszczynski ítélete, C-12/19.

⁽²⁾ E napon elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0264.

⁽³⁾ A Törvényszék 2019. április 30-i Briois kontra Európai Parlament ítélete, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

2022. február 15., kedd

- B. mivel a Bolgár Köztársaság főügyésze a büntető törvénykönyv 1. bekezdésével összefüggésben értelmezett 253. cikkének (5) bekezdése szerinti bűncselekmény (pénzmosás) miatt folytatott nyomozással összefüggésben kérte Elena Yoncheva mentelmi jogának felfüggesztését;
- C. mivel 2018. augusztus 31-én e tekintetben nyomozási eljárást indítottak, amely a büntetőeljárás törvény 212. cikkének (1) bekezdése alapján átkerült a különleges ügyészség nyomozóegységének feladatkörébe; mivel kivizsgálást indítottak, és mivel a 2019. január 11-i határozattal Elena Yonchevát a büntető törvénykönyv 253. cikkének (5) bekezdése szerinti bűncselekménnyel vádolták;
- D. mivel a neki felrótt cselekményeket 2010 és 2018 között állítólagosan olyan pénzügyi ügyletek formájában követték el, amelyeket egy kereskedelmi banktól származó pénzeszközök felhasználásával hajtottak végre; mivel ekkor Elena Yoncheva újságíróként, majd a bolgár nemzeti parlament képviselőjeként dolgozott;
- E. mivel Elena Yonchevát a 2019. május 26-i választásokon európai parlamenti képviselővé választották; mivel 2019. szeptember 30-án a különleges ügyészségért felelős ügyész határozata értelmében az Elena Yoncheva elleni büntetőeljárást mindaddig felfüggesztették, amíg az Európai Parlament a mentelmi jog felfüggesztéséről nem nyilatkozik;
- F. mivel a Bolgár Köztársaság főügyésze 2019. október 18-án továbbította a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló kérelmet;
- G. mivel a feltételezett cselekmény az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. számú jegyzőkönyv 8. cikke alkalmazásában nem Elena Yoncheva európai parlamenti képviselői feladatának ellátása során kinyilvánított véleményével vagy leadott szavazataival kapcsolatos;
- H. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 9. cikke szerint az Európai Parlament képviselői saját államuk területén az adott állam parlamenti képviselőire vonatkozó mentességeket élvezik;
- I. mivel a parlamenti mentelmi jog célja a Parlament és képviselői megóvása a parlamenti megbízatás teljesítése során végzett, és e megbízatástól elválaszthatatlan tevékenységekkel összefüggésben velük szemben kezdeményezett jogi eljárásoktól;
- J. mivel Elena Yoncheva azt állítja, hogy *fumus persecutionis* áldozata, azaz „konkrét tények”⁽⁴⁾ engednek arra következtetni, hogy az eljárást a képviselőnek és rajta keresztül az Európai Parlamentnek szánt politikai kár okozása céljából kezdeményezték;
- K. mivel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint „a Parlament igen széles körű mérlegelési jogkörrel bír a mentelmi jog felfüggesztésére vagy fenntartására irányuló kérelmet követő határozat tartalmát illetően, azon politikai jelleg folytán, amellyel az ilyen határozat rendelkezik”⁽⁵⁾;
- L. mivel Elena Yoncheva a LIBE bizottság tagja, ahol rendszeresen felszólal országa politikai hatóságaival szemben; mivel konkrétan tagja volt annak a parlamenti küldöttségnek, amely 2021. szeptember 23–24-én a bulgáriai jogállamisági helyzet nyomon követésének részeként látogatást tett Bulgáriában;
- M. mivel a vizsgálati eljárást csak 2018. augusztus 31-én indították meg vele szemben, azaz akkor, amikor politikai kötelezettségvállalása ismert volt, míg a neki felrótt jogsértés 2010-ben kezdődött, és az eljárás ilyen késedelmét nem igazolták meggyőző módon;
- N. mivel ezt a bírósági eljárást két európai parlamenti képviselő – Elena Yoncheva politikai ellenfelei – figyelmeztetését követően indították meg;
- O. mivel Elena Yoncheva oknyomozó újságíróként, majd a nemzeti parlament képviselőjeként elítélte az országában tapasztalható, magas szinten elkövetett korrupció kivizsgálásának hiányát, és európai parlamenti képviselőként továbbra is elítéli azt;

⁽⁴⁾ Az Európai Bíróság 2020. szeptember 17-i Troszczynski ítélete, C-12/19, 26. pont.

⁽⁵⁾ A Törvényszék 2013. január 17-i ítélete, Gollnisch, T346/11 és T347/11, ECLI:EU:T:2013:23., 59. pont, illetve az idézett ítélkezési gyakorlat;

2022. február 15., kedd

- P. mivel a Bolgár Újságírók Szövetsége 2019 januárjában nyilvánosan kijelentette, hogy az Elena Yonchevával szembeni büntetőeljárás az általa folytatott nyomozásokhoz kapcsolódott, és egy politikai ellenfél véleménynyilvánítási szabadsága elleni támadás kísérletének minősül;
- Q. mivel 2021. szeptember 28-án az Emberi Jogok Európai Bírósága az emberi jogok európai egyezménye 6. cikkének (2) bekezdése (az ártatlanság vélelme), 13. cikke (a hatékony jogorvoslathoz való jog) és 18. cikke (a jogok korlátozásának jogszerűtlen célja) alapján elfogadhatónak nyilvánította az Elena Yoncheva által Bulgária ellen ezen büntetőeljárással kapcsolatban benyújtott keresetet;
- R. mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága elé terjesztett ügyiratból kiderül, hogy 2020. június 12-én több bolgár elektronikus sajtószerv is közzétett egy telefonbeszélgetést az Elena Yoncheva elleni büntetőeljárás megindításáról, és mivel az ügyhöz csatolt szakértői jelentés szerint a beszélgetés egyik résztvevője a bolgár miniszterelnök hangja;
- S. mivel ez az egybeesés, illetve e konkrét elemek rendkívüli súlya komoly gyanúra ad okot az Elena Yoncheva politikai tevékenységének, és különösen európai parlamenti képviselői tevékenységének veszélyeztetésére irányuló szándékkal kapcsolatban, anélkül, hogy az a tény, hogy a folytatásra a választásokat megelőzően került sor, ebben az esetben elegendő lenne annak megszüntetéséhez;
- T. mivel ezért úgy tűnik, hogy olyan esetről van szó, amelyben feltételezhető a *fumus persecutionis* esete;
1. úgy határoz, hogy nem függeszti fel Elena Yoncheva mentelmi jogát;
 2. utasítja elnökét, hogy haladéktalanul továbbítsa ezt a határozatot és az illetékes bizottság jelentését az illetékes bolgár hatóságoknak és Elena Yonchevának.
-

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0017

Mario Borghezio mentelmi jogának fenntartására irányuló kérelem

Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata a Mario Borghezio kiváltságainak és mentességeinek fenntartására irányuló kérelemről (2021/2159(IMM))

(2022/C 342/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel Mario Borghezio 2018. november 13-i, a 2019. március 25-i plenáris ülésen bejelentett, Mario Borghezio által 2021. május 27-én megismételt és a Jogi Bizottsághoz 2021. július 7-én továbbított, saját kiváltságainak és mentességeinek az Imperiai Ügyészség (Olaszország) előtt folyamatban lévő, 4975/16 RGNR számú büntetőeljárással összefüggésben való fenntartására irányuló kérelmére,
 - miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta Mario Borgheziot,
 - tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió Bírósága által 2008. október 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án, 2013. január 17-én és 2019. december 19-én hozott ítéletekre ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, 7. és 9. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0015/2022),
- A. mivel Mario Borghezio – 2019. július 2-ig európai parlamenti képviselő – parlamenti mentelmi jogának fenntartását kérte az Imperiai Ügyészség előtt folyamatban levő büntetőeljárás keretében;
- B. mivel Mario Borghezio állítólag összeveszett egy vasúti társaság egyik alkalmazottjával, aki megtagadta tőle a vonatra való felszállást, mert nem rendelkezett érvényes jeggyel;
- C. mivel Mario Borghezio a Jogi Bizottság előtti meghallgatása során nem tett olyan kijelentést, amely arra engedne következtetni, hogy a szóban forgó veszekedés a volt képviselő politikai véleménynyilvánítására vonatkozott volna;
- D. mivel tehát a feltételezett cselekmény az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. cikke alkalmazásában nem az európai parlamenti képviselő feladatának ellátása során kinyilvánított véleményével vagy leadott szavazatával kapcsolatos;
- E. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 9. cikke csak az Európai Parlament „képviselőire” alkalmazandó; mivel Mario Borghezio 2019. július 2-ig volt európai parlamenti képviselő; mivel az európai parlamenti képviselői jogállás elvesztése együtt jár az ahhoz kapcsolódó mentesség elvesztésével, amelynek időtartama a 7. jegyzőkönyv 9. cikke értelmében az említett mandátumra korlátozódik ⁽²⁾;
- F. mivel egyrészt a Parlamentet nem lehet bírósághoz hasonlítani, másrészt pedig a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárásban az érintett képviselő nem tekinthető „vádlotnak” ⁽³⁾;
1. úgy határoz, hogy nem tartja fenn Mario Borghezio kiváltságait és mentességeit;
 2. utasítja elnökét, hogy haladéktalanul továbbítsa ezt a határozatot és az illetékes bizottság jelentését az illetékes olasz hatóságoknak és Mario Borgheziónak.

⁽¹⁾ A Bíróság 2008. október 21-i Marra kontra De Gregorio és Clemente ítélete, C-200/07 és C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i Gollnisch kontra Európai Parlament ítélete, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i Patriciello ítélete, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i Gollnisch kontra Parlament ítélete, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; a Bíróság 2019. december 19-i Junqueras Vies ítélete, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

⁽²⁾ A Törvényszék T-284/17. számú ítélete, 28. pont.

⁽³⁾ A Törvényszék 2019. április 30-i Briois kontra Európai Parlament ítélete, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0018

Jörg Meuthen mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelem**Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata a Jörg Meuthen mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2021/2160(IMM))**

(2022/C 342/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a berlini ügyésznek egy büntetendő cselekmény gyanúja miatt indított előzetes vizsgálati eljárással összefüggésben 2021. június 16-i levelében – a német szövetségi igazságügyi és fogyasztóvédelmi minisztérium közreműködésével – eljuttatott és 2021. július 5-én a plenáris ülésen bejelentett, Jörg Meuthen mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemre,
 - miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta Jörg Meuthent,
 - tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió Bírósága által 2008. október 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án, 2013. január 17-én és 2019. december 19-én hozott ítéletekre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Németországi Szövetségi Köztársaság alaptörvénye 46. cikkének (2), (3) és (4) bekezdésére, valamint a „Richtlinien für das Strafverfahren und das Bußgeldverfahren” (a büntetőeljárásról és a bírságokról szóló iránymutatás) 192b. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, 6. cikkének (1) bekezdésére és 9. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0016/2022),
- A. mivel a berlini ügyész kérte Jörg Meuthen, Németországban megválasztott európai képviselő mentelmi jogának felfüggesztését a német büntető perrendtartás (*Strafprozessordnung*) 152. cikkének (2) bekezdése szerinti büntetőeljárás megindítása céljából, a büntető törvénykönyv 266. cikke értelmében vett hűtlen kezelés és a pártokra vonatkozó törvény (*Parteiengesetz*) 31. cikke (1) bekezdésének 1. pontja szerinti bűncselekmény gyanúja miatt;
- B. mivel az Alternative für Deutschland (AfD) (Alternatíva Németország számára) párt szövetségi szóvivőjeként 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban Jörg Meuthen:
- az AfD 2016. évi tevékenységi jelentésének benyújtásakor állítólag téves adatokat szolgáltatott az AfD 2016. évi tevékenységi jelentésének bemutatása során, ami összesen 89 800 euró értékű szolgáltatásokat érint, amely összeget állítólag egy svájci társaságtól kapta hirdetések, plakátok, szórólapok, plakátok és grafikonok formájában a Baden-Württembergben 2016. március 13-i tartott tartományi választások kampányához, amely választásokon az AfD jelöltjeként indult, és ezt az összeget állítólag nem tüntette fel egyértelműen a német Bundestag elnökének 2017. december 21-én megküldött tevékenységi jelentésében;
 - a 2017. évi tevékenységi jelentés benyújtásakor állítólag téves vagy hiányos tájékoztatást adott az Észak-Rajna-Vesztfália tartományi parlament 2017. május 14-i, valamint a német Bundestag 2017. szeptember 24-i megválasztása során a választási kampánnyal kapcsolatos különböző versenyfelhívásokról;
 - a Bundestag elnökének benyújtott, 2018-ra vonatkozó tevékenységi jelentése a bajor tartományi parlament tizennyolcadik parlamenti ciklusára történő 2018. október 14-i választásokkal kapcsolatban állítólag pontatlanságokat tartalmaz;

(¹) A Bíróság 2008. október 21-i ítélete, Marra kontra De Gregorio és Clemente, C-200/07 és C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i Gollnisch kontra Európai Parlament ítélete, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i ítélete, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i ítélete, Gollnisch kontra Parlament, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; a Bíróság 2019. december 19-i Junqueras Vies ítélete, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

2022. február 15., kedd

- C. mivel Jörg Meuthent 2017. november 8-i hatállyal választották meg az Európai Parlament képviselőjévé;
- D. mivel tehát a feltételezett szabálysértések nem kapcsolatosak az Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. cikke értelmében az európai parlamenti képviselő feladatának ellátása során nyilvánított véleményével vagy leadott szavazatával;
- E. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 9. cikke szerint az Európai Parlament képviselői saját államuk területén az adott állam parlamenti képviselőire vonatkozó mentességeket élvezik;
- F. mivel a Németországi Szövetségi Köztársaság alaptörvénye 46. cikkének 2., 3. és 4. paragrafusa a következőképpen rendelkezik:
- „2. Büntetéssel fenyegetett cselekedet miatt képviselőt csak a Szövetségi Gyűlés jóváhagyásával lehet felelősségre vonni vagy letartóztatni, kivéve a tettenérést, illetve, ha azt a következő napon foganatosítják.
 3. A Szövetségi Gyűlés jóváhagyása szükséges továbbá a képviselők minden egyéb személyi szabadságát érintő korlátozás, illetve a 18. cikk alapján folytatott eljárás esetén.
 4. A képviselők elleni büntetőeljárást, a 18. cikk alapján folytatott eljárást, őrizetbe vételt, valamint személyi szabadságaik minden egyéb korlátozását a Szövetségi Gyűlés kívánságára fel kell függeszteni.”;
- G. mivel az európai parlamenti képviselők mentelmi jogának felfüggesztését a „Richtlinien für das Strafverfahren und das Bußgeldverfahren” (a büntetőeljárásról és a bírságokról szóló iránymutatás) 192b. cikke szabályozza, és különösen mivel e cikk 1. paragrafusa a következőképpen rendelkezik:
- „1. Az Európai Parlamentnek a Német Köztársaságban megválasztott képviselője a Bundestag képviselőit megillető immunitással azonos immunitással rendelkezik. (...);”
- H. mivel egyrészt a Parlamentet nem lehet bírósághoz hasonlítani, másrészt pedig a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárásban az érintett képviselő nem tekinthető „vádlotnak”⁽²⁾;
- I. mivel a parlamenti mentelmi jog célja a Parlament és képviselői megóvása a parlamenti megbízás teljesítése során végzett, és e megbízástól elválaszthatatlan tevékenységekkel összefüggésben velük szemben kezdeményezett jogi eljárásoktól;
- J. mivel a jelen esetben a Parlament nem talált *fumus persecutionis*ra utaló bizonyítékot, azaz arra utaló tényeket, hogy az eljárás mögött a képviselő politikai tevékenysége és ezáltal az Európai Parlament hátráltatásának szándéka húzódná meg;
1. úgy határoz, hogy felfüggeszti Jörg Meuthen mentelmi jogát;
 2. utasítja elnökét, hogy haladéktalanul továbbítsa ezt a határozatot és az illetékes bizottság jelentését a német hatóságoknak és Jörg Meuthennek.

⁽²⁾ A Törvényszék 2019. április 30-i Briois kontra Európai Parlament ítélete, T-214/18, EU:T:2019:266.

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0019

Álvaro Amaro mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelem**Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata az Álvaro Amaro mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2021/2082(IMM))**

(2022/C 342/27)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az elsőfokon eljáró Guardai Kerületi Bíróság bírása által 2021. április 26-án büntetőeljárással összefüggésben eljuttatott és a plenáris ülésen 2021. június 7-én bejelentett, az Álvaro Amaro mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemre,
 - miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta Álvaro Amarót,
 - tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió Bírósága által 2008. október 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án, 2013. január 17-én és 2019. december 19-én hozott ítéletekre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Portugál Köztársaság alkotmánya 157. cikkének (2) és (3) bekezdésére, valamint a Portugál Köztársaság parlamentje tagjainak státútmájáról szóló, 1993. március 1-jei 7/93. sz. törvény 11. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, 6. cikkének (1) bekezdésére és 9. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0017/2022),
- A. mivel az elsőfokon eljáró Guardai Kerületi Bíróság bírása kérelmet nyújtott be Álvaro Amaro parlamenti mentelmi jogának felfüggesztése iránt azzal a céllal, hogy büntetőeljárást indíthassanak ellene a feltételezeten 2007 közepe és 2013 közepe között elkövetett, a portugál büntető törvénykönyv 26. cikke, valamint az 1987. július 16-i 34/87. sz. portugál törvény 3. cikkének i) pontja és 11. cikke szerint minősülő és büntetendő, közpénzek hűtlen kezelésével kapcsolatos, politikai tiszttséget betöltő személy által elkövetett bűncselekmény miatt;
- B. mivel Álvaro Amarót 2005. október 9-én (2009-ben véget érő időszakra) Gouveia polgármesterévé választották, és 2009. október 11-én (2013-ban véget érő időszakra) újraválasztották; mivel polgármesteri minőségében állítólag közösen és más személyekkel összehangoltan eljárva megsértette a költségvetés ellenőrzésére és a közbeszerzésekre vonatkozó szabályokat, valamint a megkülönböztetésmentesség, az átláthatóság és a közpénzek megfelelő kezelésének elvét, ezzel feltételezeten megsértve a közhivatalban betöltött szerepével járó kötelezettségeket azzal a feltételezett szándékkal, hogy előnyökhöz juttassa saját magát és a többi vádlottat; mivel ezenfelül állítólag megsértette a közigazgatási jog szabályait és elveit, különösen a közbeszerzések szabályait és elveit azzal a céllal, hogy jogellenes pénzügyi előnyökre tegyen szert;
- C. mivel Álvaro Amarót a 2019. májusi európai parlamenti választásokon európai parlamenti képviselővé választották;
- D. mivel a feltételezett cselekmény az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. számú jegyzőkönyv 8. cikke alkalmazásában nem Álvaro Amaro európai parlamenti képviselői feladatának ellátása során nyilvánított véleményével vagy leadott szavazataival kapcsolatos;

(¹) A Bíróság 2008. október 21-i Marra kontra De Gregorio és Clemente ítélete, C-200/07 és C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i Gollnisch kontra Európai Parlament ítélete, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i Patriciello ítélete, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i Gollnisch kontra Parlament ítélete, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; a Bíróság 2019. december 19-i Junqueras Vies ítélete, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

2022. február 15., kedd

- E. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 9. cikke szerint az Európai Parlament tagjai saját államuk területén az adott állam nemzeti parlamenti képviselőire vonatkozó mentességeket élvezik;
- F. mivel a portugál alkotmány 157. cikkének (2) és (3) bekezdése a következőképp rendelkezik:
- „2. A portugál Köztársasági Gyűlés tagja a Gyűlés engedélye nélkül nem tehet vallomást és nem lehet gyanúsított. Az utóbbi esetben a Gyűlés az engedélyt köteles megadni, ha határozott jelek utalnak legfeljebb három évig terjedő szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő bűncselekmény szándékos elkövetésére.
3. A Köztársasági Gyűlés egyetlen tagját sem lehet őrizetbe venni, letartóztatni vagy bebörtönözni a Gyűlés engedélye nélkül, kivéve az előző bekezdésben említett mértékű szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény, valamint bűncselekmény elkövetésén való tettenérés esetén.”;
- G. mivel kizárólag a Parlament hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy egy konkrét esetben felfüggeszti-e a mentelmi jogot vagy sem; mivel a Parlament a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos döntése meghozatalánál észszerű módon figyelembe veheti a képviselő álláspontját⁽²⁾; mivel a meghallgatása során Álvaro Amaro kijelentette, hogy nem ellenzi parlamenti mentelmi jogának felfüggesztését;
- H. mivel a parlamenti mentelmi jog célja a Parlament és képviselői megóvása a parlamenti megbízás teljesítése során végzett, és e megbízástól elválaszthatatlan tevékenységekkel összefüggésben velük szemben kezdeményezett jogi eljárásoktól;
- I. mivel az Álvaro Amarónak felrött cselekményekre európai parlamenti képviselővé való megválasztása előtt került sor;
- J. mivel a jelen esetben a Parlament nem talált fumus persecutionisra utaló bizonyítékot, azaz arra utaló tényeket, hogy a szóban forgó bírósági eljárás mögött a képviselő politikai tevékenysége és ezáltal az Európai Parlament hátráltatásának szándéka húzódna meg;
- K. mivel egyrészt a Parlamentet nem lehet bírósághoz hasonlítani, másrészt pedig a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárásban az érintett képviselő nem tekinthető „vádolttnak”⁽³⁾;
1. úgy határoz, hogy felfüggeszti Álvaro Amaro mentelmi jogát;
 2. utasítja elnökét, hogy haladéktalanul továbbítsa ezt a határozatot és illetékes bizottsága jelentését a Portugál Köztársaság illetékes hatóságának és Álvaro Amarónak.

⁽²⁾ A Törvényszék 2008. október 15-i ítélete, Mote kontra Európai Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, 28. pont.

⁽³⁾ A Törvényszék 2019. április 30-i Brionis kontra Európai Parlament ítélete, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

2022. február 15., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0020

Az Európai Uniónak a Csendes-óceán északi részén található nyílt tengeri halászati erőforrások védelméről és kezeléséről szóló egyezményhez való csatlakozása ***

Az Európai Parlament 2022. február 15-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Uniónak a Csendes-óceán északi részén található nyílt tengeri halászati erőforrások védelméről és kezeléséről szóló egyezményhez való csatlakozásáról szóló tanácsi határozattervezetről (12617/2021 – C9-0420/2021 – 2021/0184(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 342/28)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács határozattervezetére (12617/2021),
 - tekintettel a Csendes-óceán északi részén található nyílt tengeri halászati erőforrások védelméről és kezeléséről szóló egyezményre (12617/2021 ADD 1),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikkével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0420/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság ajánlására (A9-0008/2022),
1. egyetért a tanácsi határozattervezetre irányuló javaslattal;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a Koreai Köztársaság kormányának mint az egyezmény letéteményesének.

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0021

A parlamentközi küldöttségek összetétele

Az Európai Parlament 2022. február 15-i határozata a parlamentközi küldöttségek létszámáról (2022/2547(RSO))

(2022/C 342/29)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Elnökök Értekezlete által előterjesztett határozatra irányuló javaslatra,
- tekintettel a parlamentközi küldöttségek, a parlamenti vegyesbizottságokba delegált küldöttségek és a parlamenti együttműködési bizottságokba és a többoldalú parlamenti közgyűlésekbe delegált küldöttségek számáról szóló, 2019. április 17-i határozatára ⁽¹⁾,
- tekintettel a parlamentközi küldöttségek létszámáról szóló, 2019. július 17-i határozatára ⁽²⁾,
- tekintettel az EU–Egyesült Királyság Parlamenti Partnerségi Közgyűlésbe delegált küldöttség felállításáról és létszámáról szóló, 2021. október 5-i határozatára ⁽³⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 223. és 224. cikkére,

1. úgy határoz, hogy az alábbiak szerint állapítja meg a következő parlamentközi küldöttségek létszámát:

a) Európa, a Nyugat-Balkán és Törökország

- A következő bizottságokba delegált küldöttségek:
- EU–Észak-Macedónia Parlamenti Vegyes Bizottság: 13 képviselő,
- EU–Törökország Parlamenti Vegyes Bizottság: 25 képviselő,
- EU–Egyesült Királyság Parlamenti Partnerségi Közgyűlés: 35 képviselő,
- Az északi együttműködésért felelős, a Svájccal és Norvégiával fenntartott kapcsolatokért felelős és az EU–Izland Parlamenti Vegyes Bizottságba és az Európai Gazdasági Térség (EGT) Parlamenti Vegyes Bizottságába delegált küldöttség: 18 képviselő,
- Az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottságba delegált küldöttség: 15 képviselő,
- Az EU–Albánia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottságba delegált küldöttség: 14 képviselő,
- Az EU–Montenegró Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottságba delegált küldöttség: 14 képviselő,
- A Bosznia-Hercegovinával és Koszovóval fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség: 13 képviselő;

b) Oroszország és a keleti partnerség államai

- Az EU–Oroszország Parlamenti Együttműködési Bizottságba delegált küldöttség: 31 képviselő,
- Az EU–Ukrajna Parlamenti Társulási Bizottságba delegált küldöttség: 16 képviselő,
- Az EU–Moldova Parlamenti Társulási Bizottságba delegált küldöttség: 14 képviselő,
- A Belarusszal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség: 12 képviselő,
- Az EU–Örményország Parlamenti Partnerségi Bizottságba, az EU–Azerbajdzsán Parlamenti Együttműködési Bizottságba és az EU–Grúzia Parlamenti Társulási Bizottságba delegált küldöttség: 18 képviselő;

⁽¹⁾ HL C 158., 2021.4.30., 536. o.

⁽²⁾ HL C 165., 2021.5.4., 23. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0398.

2022. február 15., kedd

- c) Maghreb, Mashreq, Izrael és Palesztina
- Az alábbiakkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségek:
 - Izrael: 18 képviselő,
 - Palesztina: 18 képviselő,
 - a Maghreb-országok és az Arab Maghreb Unió, beleértve az EU–Marokkó, EU–Tunézia és EU–Algéria Parlamenti Vegyes Bizottságokat: 18 képviselő,
 - a Mashreq-országok: 19 képviselő;
- d) Az Arab-félsziget, Irak és Irán
- Az alábbiakkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségek:
 - az Arab-félsziget: 16 képviselő,
 - Irak: 8 képviselő,
 - Irán: 11 képviselő;
- e) Az amerikai kontinens
- Az alábbiakkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségek:
 - Egyesült Államok: 64 képviselő,
 - Kanada: 18 képviselő,
 - Brazil Szövetségi Köztársaság: 14 képviselő,
 - Közép-Amerika országai: 15 képviselő,
 - az Andok Közösség országai: 13 képviselő,
 - a Mercosur-országok: 19 képviselő,
 - Az EU–Mexikó Parlamenti Vegyes Bizottságba delegált küldöttség: 14 képviselő,
 - Az EU–Chile Parlamenti Vegyes Bizottságba delegált küldöttség: 15 képviselő,
 - A Cariforum–EU Parlamenti Bizottságba delegált küldöttség: 15 képviselő;
- f) Ázsia és a csendes-óceáni térség
- Az alábbiakkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségek:
 - Japán: 24 képviselő,
 - Kínai Népköztársaság: 38 képviselő,
 - India: 24 képviselő,
 - Afganisztán: 8 képviselő,
 - Dél-Ázsia országai: 15 képviselő,
 - Délkelet-Ázsia országai és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN): 27 képviselő,
 - a Koreai-félsziget: 13 képviselő,
 - Ausztrália és Új-Zéland: 12 képviselő,
 - Az EU–Kazahsztán, EU–Kirgizisztán, EU–Üzbegisztán és EU–Tádzsikisztán Parlamenti Együttműködési Bizottságokba delegált és a Törkmenisztánnal és Mongóliával fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség: 19 képviselő;
- g) Afrika
- Az alábbiakkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségek:
 - Dél-Afrika: 16 képviselő,
 - a Pánafrikai Parlament: 12 képviselő;

2022. február 15., kedd

h) Többoldalú közgyűlések

- Az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésbe delegált küldöttség: 78 képviselő,
 - Az Unió a Mediterrán térségért Parlamenti Közgyűlésbe delegált küldöttség: 49 képviselő,
 - Az EU–Latin-Amerika Parlamenti Közgyűlésbe delegált küldöttség: 75 képviselő,
 - Az Euronest Parlamenti Közgyűlésbe delegált küldöttség: 60 képviselő,
 - A NATO Parlamenti Közgyűlésével fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség: 10 képviselő;
2. hivatkozással az Elnökök Értekezletének a küldöttségek elnökségének összetételével kapcsolatos, 2019. július 11-i határozatára úgy határoz, hogy a küldöttségek elnökségei legfeljebb két alelnökből állhatnak;
 3. utasítja elnökét, hogy tájékoztatás céljából továbbítsa e határozatot a Tanácsnak, és a Bizottságnak.
-

2022. február 15., kedd

P9_TA(2022)0026

Felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szembeni kifogás: Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap – a támogatási kérelmek befogadhatatlanságára vonatkozó határidők

Az Európai Parlament 2022. február 15-i állásfoglalása az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapról szóló (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a támogatási kérelmek befogadhatatlanságával összefüggő időtartamok és időpontok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2021. november 5-i bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletről (C(2021)7701 – 2021/2961(DEA))

(2022/C 342/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2021)7701),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,
 - tekintettel az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló, 2021. július 7-i (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 11. cikke (4) bekezdésére, valamint 62. cikke (6) bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság által benyújtott állásfoglalási indítványra,
- A. mivel az (EU) 2021/1139 rendelet (az ETHAA rendelet) 11. cikkének (4) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kérelem befogadhatatlanságát kiváltó küszöbérték meghatározására, amelynek arányosnak kell lennie az elkövetett súlyos jogsértések, bűncselekmények vagy csalás jellegével, súlyosságával, időtartamával és gyakoriságával, és amelynek legalább egyéves időtartamra kell szólnia;
- B. mivel az 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ a kérelmek be nem fogadható voltával összefüggő időszakok és időpontok meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2014. december 17-i (EU) 2015/288 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽³⁾ 12 hónapos befogadhatatlansági időszakot ír elő kilenc pont megsértése esetén, és mivel a „kisebnek” minősülő jogsértések esetében a befogadhatatlanság csak kilenc pont elérése esetén lép fel;
- C. mivel a (C(2021)7701) ETHAA-t kiegészítő, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletszigorítja ezeket a feltételeket, mivel a befogadhatatlanság már a második jogsértés esetén, hét pont megsértése esetén életbe lép, és pontonként két hónapot számol, ami nem arányos és nincs összhangban az ETHAA-val;
- D. mivel a Bizottságnak alternatív és arányosabb megoldást kell javasolnia a pontok alapján számított be nem fogadási időszak hosszára vonatkozóan;
- E. mivel arányosabb megoldás lenne, ha az első két jogsértés esetén csak egy hónap befogadhatatlansági időszakot írnának elő, ahelyett, hogy egyes jogsértések esetében minden pont után két hónapot számolnának, mivel ez jobban tükrözné az alaprendeletben az arányosság tekintetében megfogalmazott elveket;
1. kifogást emel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, és értesítse arról, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet nem léphet hatályba;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ HL L 247., 2021.7.13., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 508/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 149., 2014.5.20., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2015/288 felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. december 17.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról szóló 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kérelmek be nem fogadható voltával összefüggő időszakok és időpontok meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 51., 2015.2.24., 1. o.).

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0027

A kékúszójú tonhalra vonatkozó fogási dokumentációs program *I**

Az Európai Parlament 2022. február 16-án elfogadott módosításai a kékúszójú tonhalra (*Thunnus thynnus*) vonatkozó fogási dokumentációs program létrehozásáról és a 640/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0670 – C9-0336/2020 – 2020/0302(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 342/31)

Módosítás 1**Rendelethez irányuló javaslat****6 preambulumbekzdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) Az ICCAT bizonyos ajánlásait az ICCAT-egyezmény szerződő felei gyakran módosítják és valószínűleg a jövőben is módosítani fogják. Ezért az ICCAT-ajánlások jövőbeli módosításainak az uniós jogba való mielőbbi átültetése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el **a következők tekintetében**: az eBCD és a BCD kötelező használata, a csoportos BCD szabályai, a BCD és az eBCD hitelesítése, az (EU) 20.../... rendelet ⁽¹⁾ szerinti minimális méretre vonatkozó információk jelölésére vonatkozó eltérésre biztosított határidő; a fogás és az azt követő értékesítési műveletek nyilvántartása és hitelesítése az eBCD-rendszerben, a hitelesítésre és a kapcsolattartó pontokra vonatkozó információk, a BCD-kre vagy nyomtatott eBCD-kre vonatkozó információk, a megadott jelentéstételi időpontok, valamint **az ICCAT-ajánlások mellékleteire való hivatkozások**.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 20.../... rendelete (20...) az Atlanti-óceán keleti részén és a Földközi-tengerben élő kékúszójútonhal-állományra vonatkozó többéves gazdálkodási terv létrehozásáról, az 1936/2001/EK, az (EU) 2017/2107 és az (EU) 2019/833 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 2016/1627 rendelet hatályon kívül helyezéséről.

(6) Az ICCAT bizonyos ajánlásait az ICCAT-egyezmény szerződő felei gyakran módosítják és valószínűleg a jövőben is módosítani fogják. Ezért az ICCAT-ajánlások jövőbeli módosításainak az uniós jogba való mielőbbi átültetése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően **az e rendeletet módosító** jogi aktusokat fogadjon el az eBCD és a BCD kötelező használata, a csoportos BCD szabályai, a BCD és az eBCD hitelesítése, **valamint** az (EU) 20.../... rendelet ⁽¹⁾ szerinti minimális méretre vonatkozó információk jelölésére vonatkozó eltérésre biztosított határidő **tekintetében**; a fogás és az azt követő értékesítési műveletek nyilvántartása és hitelesítése az eBCD-rendszerben, a hitelesítésre és a kapcsolattartó pontokra vonatkozó információk, a BCD-kre vagy nyomtatott eBCD-kre vonatkozó információk, a megadott jelentéstételi időpontok, valamint **e rendelet kiegészítése az e rendelet mellékletében felsorolt ICCAT-ajánlásokhoz csatolt mellékletekkel, és ezen mellékletek jövőbeli módosításai**.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 20.../... rendelete (20...) az Atlanti-óceán keleti részén és a Földközi-tengerben élő kékúszójútonhal-állományra vonatkozó többéves gazdálkodási terv létrehozásáról, az 1936/2001/EK, az (EU) 2017/2107 és az (EU) 2019/833 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 2016/1627 rendelet hatályon kívül helyezéséről.

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0172/2021).

2022. február 16., szerda

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

1. „BCD”: **a [18-13.] számú ICCAT-ajánlás 2. mellékletében előírt** formátumú kékúszójútonhal-fogási dokumentum;

Módosítás

1. „BCD”: **az e rendelet mellékletének 1. pontjában említett** formátumú kékúszójútonhal-fogási dokumentum;

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A BCD adott esetben tartalmazza **a [18-13.] számú ICCAT-ajánlás 1. mellékletében megállapított** információkat. A fogási dokumentum kiállítására, sorszámozására, kitöltésére és hitelesítésére vonatkozó **iránymutatás a [18-13.] számú ICCAT-ajánlás 3. mellékletében található.**

Módosítás

(6) A BCD adott esetben tartalmazza **az e rendelet mellékletének 2. pontjában említett** információkat. A fogási dokumentum kiállítására, sorszámozására, kitöltésére és hitelesítésére vonatkozó **iránymutatást az e rendelet mellékletének 3. pontja említi.**

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A hitelesített újrakiviteli bizonyítvány tartalmazza **a [18-13.] számú ICCAT-ajánlás 4. és 5. mellékletében foglalt** információkat.

Módosítás

(3) A hitelesített újrakiviteli bizonyítvány tartalmazza **az e rendelet mellékletének 4. és 5. pontjában említett** információkat.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) azon kivételes helyzet, amikor a rendszer tekintetében olyan technikai nehézség merül fel, amely miatt az adott tagállam nem tudja az eBCD-rendszert használni; ilyenkor **a [18-12.] számú ICCAT-ajánlás 3. mellékletében meghatározott** eljárások alkalmazandók. Nem minősül elfogadható technikai nehézségnek sem az, amikor a tagállamok késedelmesen hoznak meg szükséges intézkedéseket (például a felhasználók eBCD-rendszerben való regisztrációjának biztosítására), sem más elkerülhető helyzetek;

Módosítás

c) azon kivételes helyzet, amikor a rendszer tekintetében olyan technikai nehézség merül fel, amely miatt az adott tagállam nem tudja az eBCD-rendszert használni; ilyenkor **az e rendelet mellékletének 6. pontjában említett** eljárások alkalmazandók. Nem minősül elfogadható technikai nehézségnek sem az, amikor a tagállamok késedelmesen hoznak meg szükséges intézkedéseket (például a felhasználók eBCD-rendszerben való regisztrációjának biztosítására), sem más elkerülhető helyzetek;

2022. február 16., szerda

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A tagállamok minden év augusztus 15-ig benyújtják a Bizottságnak az előző év január 1-jétől december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó, **a [18-13.] számú ICCAT-ajánlás 6. mellékletében leírt** információkat tartalmazó jelentést.

Módosítás

(1) A tagállamok minden év augusztus 15-ig benyújtják a Bizottságnak az előző év január 1-jétől december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó, **az e rendelet mellékletének 7. pontjában említett** információkat tartalmazó jelentést.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az eBCD-rendszeren belül létrehozott jelentéseket fel kell használni az éves jelentéstételi követelmények teljesítéséhez. Éves jelentésükben a tagállamok feltüntetik **a [18-13.] számú ICCAT-ajánlás 6. mellékletében leírt** azon elemeket, amelyek nem hozhatók létre az eBCD-rendszeren belül.

Módosítás

(2) Az eBCD-rendszeren belül létrehozott jelentéseket fel kell használni az éves jelentéstételi követelmények teljesítéséhez. Éves jelentésükben a tagállamok feltüntetik **az e rendelet mellékletének 7. pontjában említett** azon elemeket, amelyek nem hozhatók létre az eBCD-rendszeren belül.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 1 bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(-1) A Bizottság ...[hat hónappal ezen rendelet hatálybalépését követően]-ig, **a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el, amellyel e rendeletet kiegészíti az e rendelet mellékletében felsorolt ICCAT-ajánlásokhoz csatolt mellékletekben foglalt rendelkezésekkel. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus jövőbeli módosítása céljából.**

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 1 bekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i) a 2. cikk (1) bekezdése, a 4. cikk (6) bekezdése, a 8. cikk (3) bekezdése, a 11. cikk (1) bekezdésének c) pontja, valamint a 13. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti ICCAT-ajánlások mellékleteire való hivatkozások.

Módosítás

törölve

2022. február 16., szerda

Módosítás 10
Rendeletre irányuló javaslat
Melléklet (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

MELLÉKLET

- (1) A BCD-nek a 18–13. számú ICCAT-ajánlás 2. mellékletében meghatározott formátuma, a 2. cikk 1. pontjában említettek szerint;
- (2) a 18–13. számú ICCAT-ajánlás 1. mellékletében meghatározott információ, a 4. cikk (6) bekezdésének első mondatában említettek szerint;
- (3) a 18–13. számú ICCAT-ajánlás 3. mellékletében meghatározott utasítások, a 4. cikk (6) bekezdésének második mondatában említettek szerint;
- (4) a 18–13. számú ICCAT-ajánlás 4. mellékletében meghatározott információ, a 8. cikk (3) bekezdésében említettek szerint;
- (5) a 18–13. számú ICCAT-ajánlás 5. mellékletében meghatározott információ, a 8. cikk (3) bekezdésében említettek szerint;
- (6) a 18–12. számú ICCAT-ajánlás 3. mellékletében meghatározott eljárások, a 11. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említettek szerint;
- (7) a 18–13. számú ICCAT-ajánlás 6. mellékletében meghatározott információ, a 13. cikk (1) és (2) bekezdésében említettek szerint.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0028

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevétele – EGF/2021/005 FR/Airbus – Franciaország

Az Európai Parlament 2022. február 16-i állásfoglalása Franciaország EGF/2021/005 FR/Airbus referenciaszámú kérelme nyomán az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételeéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0698 – C9-0011/2022 – 2021/0363(BUD))

(2022/C 342/32)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0698 – C9-0011/2022),
 - tekintettel az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) és az 1309/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/691 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: EGAA-rendelet),
 - tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 8. cikkére,
 - tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i Intézményközi Megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 9. pontjára,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság levelére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0013/2022),
- A. mivel az Unió jogalkotási és költségvetési eszközöket hozott létre annak érdekében, hogy további támogatást nyújtson a globalizáció, valamint a technológiai és környezeti változások következményei – például a világkereskedelemben bekövetkező változások, a kereskedelmi viták, az Unió kereskedelmi kapcsolataiban vagy a belső piac összetételében bekövetkező jelentős változások, a pénzügyi vagy gazdasági válságok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás, valamint a digitalizáció vagy az automatizálás következményei – által sújtott munkavállalóknak;
- B. mivel az Unió kiterjesztette az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) hatályát, hogy jelentős szerkezetátalakítások esetén pénzügyi támogatást nyújtson, és ezáltal fedezze a koronavírus-válság gazdasági hatásait;
- C. mivel a közlekedési ágazat folyamatban lévő dekarbonizációja várhatóan különböző hatásokat fog gyakorolni a légi közlekedési ágazatra, és az Unió fontos szerepet játszik a szükséges szolidaritás biztosításában az EGAA-ból származó pénzügyi hozzájárulások révén, amelyek célja, hogy a kedvezményezettek gyorsan visszaülleszkedjenek a tisztességes és fenntartható foglalkoztatásba eredeti tevékenységi ágazatukon belül vagy azon kívül, összeegyeztetve mindezt az európai zöld megállapodással összhangban lévő zöldebb és digitálisabb európai gazdasággal;
- D. mivel Franciaország a 2020. november 1. és 2021. március 1. közötti referencia-időszakon belül „EGF/2021/005 FR/Airbus” referenciaszámmal kérelmet nyújtott be az EGAA-ból igénybe vehető pénzügyi hozzájárulás iránt a NACE Rev. 2. rendszer szerinti 30. ágazatban (Közlekedési eszköz gyártása) a franciaországi Midi-Pyrénées (FR)2 és Pays de la Loire (FR)0 NUTS 2 szintű régiókban történt 508 elbocsátást követően;

⁽¹⁾ HL L 153., 2021.5.3., 48. o.

⁽²⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

2022. február 16., szerda

- E. mivel a kérelem 508 elbocsátott munkavállalóra vonatkozik, akiknek a tevékenysége megszűnt az Airbus (Airbus SE) Airbus Commercial részlegének gazdasági és szociális egységénél⁽⁴⁾;
- F. mivel a kérelem az EGAA-rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti beavatkozási kritériumokon alapul, amelyek a támogatást legalább 200 elbocsátott munkavállaló tevékenységének megszűnéséhez kötik egy négy hónapos referencia-időszak alatt egy vállalkozáson belül egy tagállamban;
- G. mivel a Covid19-világjárvány keretében az általános utazási korlátozások a kereskedelmi légi közlekedés általános összeomlásához vezettek, különösen a személyszállítási ágazatban, és mivel az Airbus szerint 2025 előtt várhatóan nem fog teljesen helyreállni az ágazat⁽⁵⁾;
- H. mivel az Airbusnak, amelynek kereskedelmi légi közlekedési részlege a teljes forgalom 77 %-át teszi ki⁽⁶⁾, 2020 áprilisáig egyharmaddal kellett csökkentenie termelési szintjét⁽⁷⁾, és így olyan szerkezetátalakítási tervet kellett végrehajtania, amely 4 248 álláshely megszüntetéséhez vezetett Franciaországban⁽⁸⁾;
- I. mivel a hosszú távú részmunkaidős tevékenység franciaországi állami támogatása, amelyet az érintett munkavállalókkal megfelelően megtárgyaltak, és a Conseil pour la recherche aéronautique civile programjának fellendítése lehetővé tette az elbocsátások számának jelentős (2 002 álláshellyel való) csökkentését; mivel a többi 2 246 munkahely esetében szinte minden munkavállalóra belső mobilitási intézkedések vonatkoztak, vagy önkéntes felmondási csomagokban állapodtak meg;
- J. mivel a Bizottság kijelentette, hogy az egészségügyi válság gazdasági válsághoz vezetett, és az Európai Parlament 2020. május 18-i állásfoglalásait és a koronavírus okozta válságot követő francia-német kezdeményezés lendületét követően gazdaságélénkítési tervet dolgozott ki⁽⁹⁾ és hangsúlyozta az EGAA mint sürgősségi eszköz szerepét⁽¹⁰⁾;
- K. mivel az EGAA-támogatás éves maximális összege (2018-as árakon számítva) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet⁽¹¹⁾ 8. cikkében meghatározottaknak megfelelően 186 millió EUR;
1. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az EGAA-rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek, és hogy ezért Franciaország jogosult az említett rendelet értelmében nyújtandó 3 745 264 EUR összegű pénzügyi hozzájárulásra, ami a 4 406 194 EUR-t kitevő, kizárólag a személyzeti költségek fedezésére szolgáló összes kiadás 85 %-a;
2. megállapítja, hogy a francia hatóságok 2021. július 26-án nyújtották be a kérelmet, és hogy annak értékelését a Bizottság 2021. november 19-én fejezte be, majd erről 2022. január 5-én értesítette a Parlamentet;
3. üdvözli a francia nemzeti és helyi hatóságok által hozott intézkedéseket, például az új sürgősségi jogszabályok rendelkezéseit⁽¹²⁾, a repüléstechnikai ágazat támogatási tervét és a hosszú távú részmunkaidős tevékenységi programot⁽¹³⁾, valamint az Ader 4 terv finanszírozásának kiegészítését, amelyek jelentősen csökkentették az elbocsátások számát;

⁽⁴⁾ A gazdasági és szociális egység (unite économique et sociale – UES) a francia jog szerinti jogi konstrukció, amely lehetővé teszi az azonos irányítással rendelkező, ugyanabban az ágazatban működő, azonos érdekekkel rendelkező alkalmazottakat foglalkoztató, de jogilag különálló vállalkozások csoportba tömörülését, azzal a céllal, hogy előmozdítsák a munkavállalók közös képviselőjének létrehozását. Az elbocsátásokra az Airbus Commercial gazdasági és szociális egységénél került sor, amely az Airbus SE két francia leányvállalatát, az Airbus SAS-t és az Airbus Operations SAS-t foglalja magában.

⁽⁵⁾ Nem publikált dokumentum: Airbus „Livre 2”, a Covid19-válság és annak az Airbus franciaországi tevékenységi ágazatára gyakorolt hatásának belső elemzése.

⁽⁶⁾ https://lentreprise.lexpress.fr/actualites/1/actualites/le-geant-europeen-airbus-en-chiffres_2129633.html

⁽⁷⁾ <https://www.airbus.com/newsroom/press-releases/en/2020/04/airbus-reports-first-quarter-q1-2020-results.html>.

⁽⁸⁾ Az Airbus szerkezetátalakítási terve szerint: „Accord collectif relatif au plan d'adaptation des sociétés composant l'UES Airbus Commercial dans le contexte de la crise économique Covid-19 et ses conséquences sur l'emploi”.

⁽⁹⁾ <https://www.elysee.fr/en/emmanuel-macron/2020/05/18/french-german-initiative-for-the-european-recovery-from-the-coronavirus-crisis>

⁽¹⁰⁾ COM(2020)0442.

⁽¹¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽¹²⁾ 2020-734. sz. vészhelyzeti törvény, 2020. június 17.

⁽¹³⁾ Hosszú távú részmunkaidős tevékenységi program (APLD): <https://www.service-public.fr/professionnels-entreprises/vosdroits/F35381>

2022. február 16., szerda

4. megállapítja, hogy a kérelem 508 elbocsátott munkavállalóra vonatkozik, akiknek munkaviszonya megszűnt; megjegyzi továbbá, hogy Franciaország előrejelzése szerint az összes támogatható kedvezményezettből 297 fog részt venni az intézkedésekben (célzott kedvezményezettek);
5. emlékeztet arra, hogy az elbocsátások társadalmi hatásai várhatóan mindkét régiót sújtani fogják, és hogy 2021 első negyedévében a munkanélküliek aránya Occitanie-ban 9,4 %, Pays de la Loire-ben pedig 6,9 % volt ⁽¹⁴⁾;
6. rámutat, hogy Occitanie-ban az elbocsátások várhatóan jelentős hatással lesznek a munkaerőpiacra, mivel a régió nagymértékben függ a repüléstechnikától, ahol az a legfontosabb ágazat és az Airbus a régió legnagyobb magánmunkáltatója;
7. rámutat, hogy Occitanie fontos ökoszisztémává vált az induló vállalkozások számára, ami lehetőségeket kínál az önálló vállalkozást indítani kívánó kedvezményezettek számára; rámutat arra, hogy a régióban foglalkoztatott személyek nagy része magas szintű végzettséggel rendelkezik;
8. rámutat, hogy bár Pays de la Loire-ban a légi közlekedési válságnak a helyi gazdaságra és a munkaerőpiacra gyakorolt hatása a regionális gazdaság nagy fokú diverzifikációja miatt várhatóan kevésbé lesz negatív, a tengerhasznosítási ágazatban és a megújuló energiák terén várhatóan növekedni fognak a lehetőségek, ami viszont szükségessé teszi az elbocsátott munkavállalók átképzését.
9. rámutat, hogy a célzott kedvezményezettek 13,5 %-a 54 év feletti, és hogy 74,7 %-uk 30 és 54 év közötti;
10. megjegyzi, hogy az Airbus 2020. november 1-jén kezdte meg a személyre szabott szolgáltatások nyújtását a célzott kedvezményezetteknek, és hogy az EGAA-ból igénybe vehető pénzügyi hozzájárulásra való jogosultság időszaka ezért 2020. november 1-től a finanszírozási határozat hatálybalépésétől számított 24. hónap végéig fog tartani;
11. emlékeztet arra, hogy a munkavállalóknak és az önálló vállalkozóknak nyújtott, személyre szabott szolgáltatások az alábbiakat foglalják magukban: induló vállalkozásoknak nyújtott támogatások, vállalkozásalapító képzés, vállalkozásalapító képzéshez kapcsolódó kiadások, valamint bérkiegészítések;
12. úgy véli, hogy ezeknek a személyre szabott szolgáltatásoknak a projekt jellegétől függővé tett ideig kell működniük;
13. üdvözli, hogy a személyre szabott szolgáltatások koordinált csomagja a munkavállalók képviselői és az Airbus közötti, a személyzeti és szakszervezeti képviselőkkel egyeztetett sikeres kollektív tárgyalások eredménye volt; üdvözli, hogy a pénzügyi támogatást késlekedés nélkül folyósítják a kedvezményezetteknek, bár bizonyos esetekben további összegekre lesz szükség egy új vállalkozás létrehozásához;
14. kiemeli, hogy a pénzügyi támogatás 98,7 %-a az induló és egyéb vállalkozások létrehozásához kapcsolódik, ami ösztönözni fogja a szakmai visszaileszkedést és a pályamódosítást, javítani fogja az érintett régiók versenyképességét és hozzá fog járulni a gazdasági helyreálláshoz;
15. hangsúlyozza, hogy a francia hatóságok által nyújtott megerősítés szerint a támogatható intézkedésekre más uniós pénzügyi eszközökből nem folyósítanak támogatást;
16. ismételten hangsúlyozza, hogy az EGAA-ból nyújtott támogatás nem léphet azon intézkedések helyébe, amelyek a nemzeti jog vagy a kollektív szerződések értelmében a vállalkozások felelősségi körébe tartoznak, a teljes kiegészítő jelleg biztosítása érdekében pedig nem léphet az EGAA-támogatásban részesülők juttatásainak vagy jogainak helyébe sem; kéri, hogy az EGAA által fedezett, személyre szabott szolgáltatások kedvezményezettjeit nyilvánosan és személyesen tájékoztassák az uniós társfinanszírozásról;
17. megállapítja, hogy valamennyi eljárási követelmény teljesült; hangsúlyozza, hogy az eljárás minden szakaszában átláthatóságra van szükség, és kéri a szociális partnerek bevonását a szolgáltatási csomag végrehajtásába és értékelésébe;
18. jóváhagyja a jelen állásfoglaláshoz mellékelt határozatot;
19. utasítja elnökét, hogy a Tanács elnökével együtt írja alá ezt a határozatot, valamint gondoskodjon közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és annak mellékletét a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁴⁾ A francia Nemzeti Statisztikai és Gazdaságkutató Intézet által gyűjtött adatok.

2022. február 16., szerda

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

Franciaország „EGF/2021/005 FR/Airbus” referenciaszámú kérelme nyomán az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybeviteléről

(E melléklet szövege itt nincs feltüntetve, mert az megegyezik a végleges jogi aktussal, az (EU) 2022/359 határozattal.)

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0035

Vasút: a díjak felszámítására vonatkozó ideiglenes intézkedések meghosszabbítása – Covid19 *I**

Az Európai Parlament 2022. február 16-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2020/1429 rendeletnek a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításával kapcsolatos átmeneti intézkedések alkalmazására vonatkozó referencia-időszak időtartama tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0832 – C9-0001/2022 – 2021/0437(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 342/33)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0832),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 91. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0001/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. január 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2022. január 26-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0437

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. február 16-án került elfogadásra az (EU) 2020/1429 rendeletnek a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításával kapcsolatos ideiglenes intézkedések alkalmazására vonatkozó referencia-időszak időtartama tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/312 rendelettel.)

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

2022. február 16., szerda

P9_TA(2022)0036

Az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás *I**

Az Európai Parlament 2022. február 16-i jogalkotási állásfoglalása az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2022)0037 – C9-0028/2022 – 2022/0026(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 342/34)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0037),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 212. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0028/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2022. február 11-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2022)0026

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. február 16-án került elfogadásra az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/313 határozattal.)

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0046

A munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelme *I**

Az Európai Parlament 2022. február 17-i jogalkotási állásfoglalása a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2020)0571 – C9-0301/2020 – 2020/0262(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 342/35)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0571),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és különösen 153. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, a 153. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0301/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. február 16-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. december 22-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság véleményére;
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0114/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. jóváhagyja a Parlament, a Tanács és a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatát, amelyet az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* L sorozatában tesznek közzé a végleges jogalkotási aktussal együtt;
 3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 4. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0262

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. február 17-én került elfogadásra a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/431 irányelvvvel.)

⁽¹⁾ HL C 56., 2021.2.16., 63. o.

2022. február 17., csütörtök

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament és a Tanács együttes nyilatkozata a 2004/37/EK irányelv hatályáról

[az L sorozatban kell közzétenni közvetlenül a jogalkotási aktus után]

Az Európai Parlament és a Tanács egyetért abban, hogy az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltőként (1A. vagy 1B. kategória), mutagénként (1A. vagy 1B. kategória) vagy reprodukciót károsító anyagként (1A. vagy 1B. kategória) való besorolás kritériumainak megfelelő veszélyes gyógyszerek a 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartoznak. Ennek megfelelően a veszélyes gyógyszerekre a 2004/37/EK irányelv valamennyi követelménye alkalmazandó.

A Bizottság nyilatkozata – cselekvési terv és jogalkotási javaslatok

A 18a. cikk harmadik bekezdésében a Bizottság számára előírt, cselekvési terv és jogalkotási javaslat benyújtására vonatkozó kötelezettségek nem sérthetik a Bizottság intézményi előjogait és a közvetlenül a Szerződésekből eredő kezdeményezési jogát.

A 18a. cikk harmadik bekezdése a 2004/37/EK irányelv 16. cikkére hivatkozik, amely előírja, hogy a határértékeket a rendelkezésre álló – többek között tudományos és műszaki – adatok alapján kell megállapítani minden olyan anyag vonatkozásában, amelynél ez lehetséges. E rendelkezés végrehajtása keretében a Bizottságot a 18a. cikk harmadik bekezdésében említett cselekvési terv benyújtására is felkérjük. Az átláthatóság érdekében ez a cselekvési terv a következő 25 új vagy felülvizsgált, tudományosan értékelendő anyag felsorolását tartalmazza. A felsorolt anyagok értékelése azon kialakított eljárás részét fogja képezni, amely magában foglalja a szociális partnerekkel folytatott konzultációt, a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság általi véleményezést, valamint a szükséges jogalkotási javaslatokat kellő időben előkészítő hatásvizsgálatot.

2022. február 17., csütörtök

P9_TA(2022)0047

A gépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjak ***II

Az Európai Parlament 2022. február 17-i jogalkotási állásfoglalása az 1999/62/EK, az 1999/37/EK és az (EU) 2019/520 irányelvnek a gépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjak tekintetében való módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (10542/1/2021 – C9-0423/2021 – 2017/0114(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 342/36)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (10542/1/2021 – C9-0423/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. október 18-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. február 1-jei véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság véleményére (COM(2021)0693),
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2017)0275) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0006/2022),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 81., 2018.3.2., 188. o.

⁽²⁾ HL C 176., 2018.5.23., 66. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, 2018.10.25., P8_TA(2018)0423.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU